

ལྷོ་ལྷོ། །འཕྲུག་པ་ལྟེན་པའི་ན་གྲོ་སྐྱེལ་མཚོན་པ་ལྟེན་པའི་
མི་དཔར་འཕྲིན་ལ་མིང་སྐྱོད་དཔར་ལྷུག་མཚོན་པའི་
ཚོན་ལ་པོར་དེལ་ཐེར་ཚེན་མོ།
བཞུགས་མོ།

འཕྲུག་

དཔལ་འབྲུག་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷོ་ལ།

The Centre for Bhutan Studies

༄༅། །འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་མཚོག་བཞི་པ་
མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གི་
ཉོགས་བཟོན་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

The Centre for Bhutan Studies

། །འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་དཔལ་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་
གིས་མཛད་རྣམ་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོ་
བཞུགས་སོ།།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།
འབྲུག་ ཐིམ་ཕུག།

པར་ཐངས་དང་པ་ ལྷི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལུ།

པར་དབང་། © ༢༠༡༠ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔེ་དེབ་འདི་གི་པར་དབང་ཚིལ་པོ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་
ཚང་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ཡིག་ཚང་འདི་ཉིད་ལས་ ཡིག་ཐོག་གི་གནང་བ་མེད་པར་
བསྐྱར་བསྐྱན་དང་ ཆ་ཤས་ཀྱི་དཔེ་བཤུས་སོགས་ག་གིས་ཡང་འབད་མི་ཚོགས།

དཔེ་སྐྱོན། དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འགྲེམ་སྒྲིམ་ཨང་ ༡༡༡༡ ཐིམ་ཕུག།

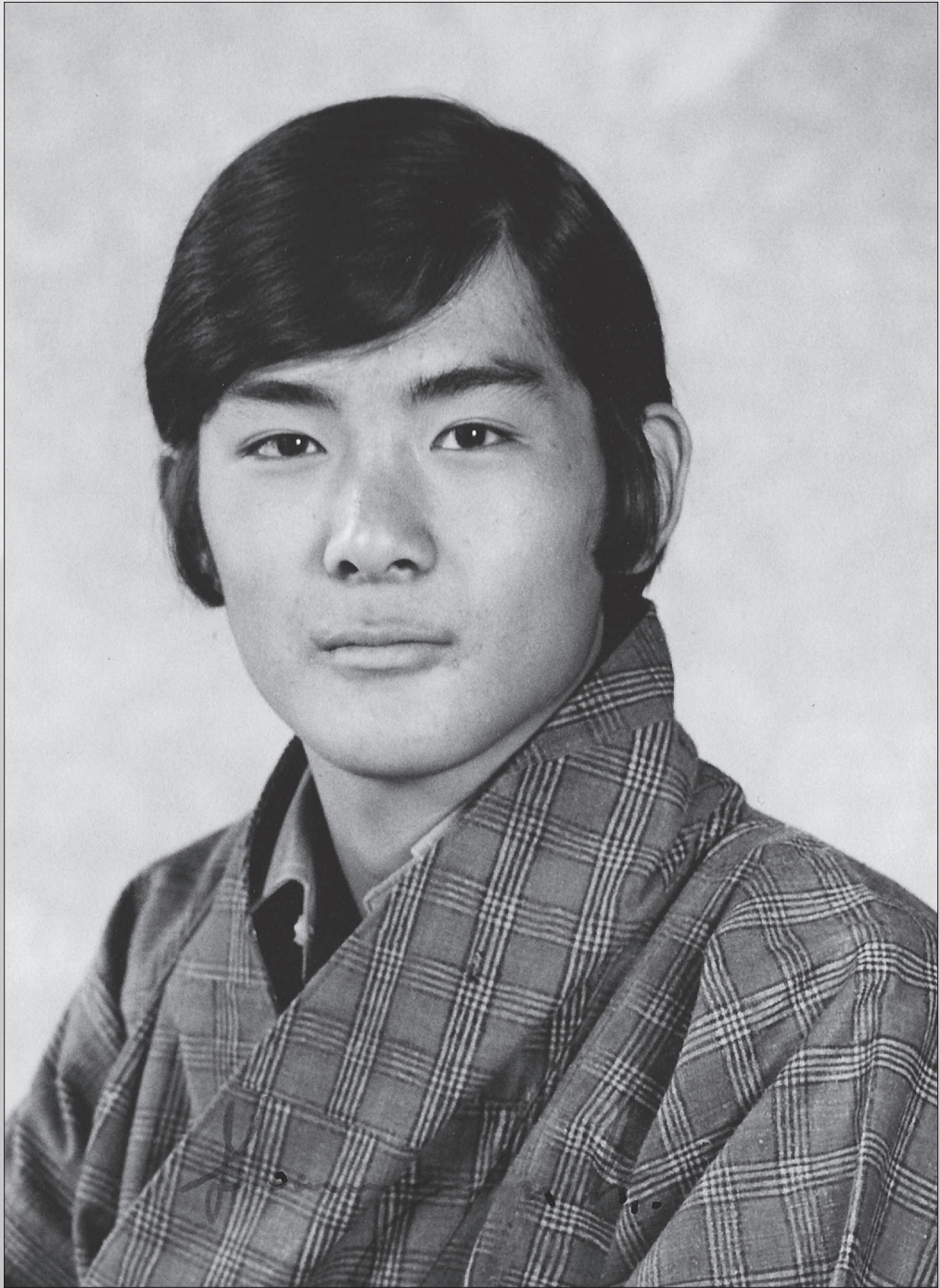
བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་ ༩༧༥-༢-༣༢༡༠༠༥/༣༢༡༡༡༡

པར་འཕྲིན་ཨང་ ༩༧༥-༢-༣༢༡༠༠༡

སློབ་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཁ་བྱང་ cbs@duknet.bt

<http://www.bhutanstudies.org.bt>

ISBN: 978-99936-14-57-9

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕུག་མཚོག།

དཀར་ཆག

ཨང་།

ཅུ་དོན་ལ་གསལ།

ཕོག་གྲངས།

ཚོན་བརྗོད་.....xi

༡. མཚོན་པར་བརྗོད་པ་..... ༡

༢. མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་འཛིན་མེད་སེང་གོ་དབང་
 ལུག་མཚོག་གིས་མཚན་རྣམ་དེབ་ཐེང་ཆེན་མོའི་ལེའུ་ངོས་འཛིན་..... ༢

ལེའུ་དང་པ།

༡. མི་དབང་མཚོག་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཁར་མ་ཐེབས་པའི་
 གོང་གི་མཚན་རྣམ་བཤད་པ་..... ༥

༡. ཡབ་ཡུམ་གཉེས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྲུངས་བཤད་པ་..... ༥

༢. ཡབ་ཡུམ་བཟ་གིས་མངའ་གསོལ་བ་..... ༧

༣. རྩ་དང་ཟླ་མས་ལྷུང་གིས་ལྷུང་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ་..... ༡༣

༤. རྒྱལ་སྲས་མཚོག་སྐྱེ་ཡོན་སྤངས་པའི་སྐོར་..... ༢༥

ལེའུ་གཉེས་པ།

༡. ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་གསེར་བྱིར་མངའ་
 གསོལ་མ་ལུ་བའི་གོང་གི་མཚན་རྣམ་བཤད་པ་..... ༣༧

༡. སྐྱེ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ལུག་འགན་ འཆར་གཞི་ལས་འབྲུངས་
 ལས་འགོ་བཙུག་ཏེ་ སྲིད་འཆར་གྱི་ཉམས་སྲུང་བཞེས་ཚུལ་..... ༤༠

༢. ཀྲོང་གསལ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་བྱི་མངའ་གསོལ་ལུ་བ་..... ༤༣

༣. ཡབ་རྗེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཚོས་མ་བྱེན་པར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེན་པ་..... ༥༤

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེབ་གསུམ་པ།

- ༡. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་ལེན་བཅོས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་
གཞུང་གི་ཚབ་སྲིད་གནས་སྤངས་གཏེ་སློང་ཅི་གའི་སྐོར་..... ༤༩
- ༡. དབྱུས་གཞུང་སླེ་བའི་འོག་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་རྒྱག་པོ་དམག་
སློའི་ལས་ཁུངས་སོན་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་..... ༧༠
- ༢. མི་སློའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་གཏེ་སློང་ཅི་གའི་སྐོར་..... ༧༢
- ༣. རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་ལུང་ཚོན་ཀྱི་བསྟན་པ་གཏེ་སློང་
ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་..... ༧༥
- ༤. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྲོང་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་སྐོར་..... ༧༩

ལེབ་བཞི་པ།

- ༡. མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁི་ཁར་ཕེབས་མ་ཐག་ཏུ་ མི་འདོད་པའི་
རྒྱུན་རྒྱ་གཏོང་ལེན་མཛད་ཚུལ་..... ༩༥
- ༡. མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་ཚོན་མ་དེ་རྒྱུན་རྒྱ་བྱུང་ཚུལ་..... ༩༦
- ༢. ལྷུབས་བཅོལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་བསལ་བ་..... ༩༧

ལེབ་ལྔ་པ།

- ༡. རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབས་ལྷན་ཚུལ་..... ༩༩
- ༡. རྒྱལ་བཅུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ་..... ༩༩
- ༢. རྒྱལ་སྲས་རིམ་པར་སྐྱབས་ལྷན་ཚུལ་..... ༩༩
- ༣. རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་གིས་མངའ་གསོལ་ལུ་བ་..... ༩༩

ལེབ་དྲུག་པ།

- ༡. གསེར་ཁི་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་མཛད་པ་..... ༡༠༥
- ༡. ཚོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་..... ༡༠༦

- ༢. བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྲིང་ལུ་སྲིང་།
དོན་གྱི་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་..... ༡༠༩
- ༣. མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གསེར་ཁི་ཁང་བཟང་།
ནང་སྲེ་མི་མང་གིས་ཁྲི་དར་ཕྱུལ་ཏེ་མངའ་གསོལ་ཞུ་བ་..... ༡༡༥
- ༤. ཅང་སྲིང་མའི་བང་ནང་། ཁྲི་རྩོན་གྱི་དགའ་རྩོན་བརྩེ་སྲུང་ཞུ་རྒྱུ་ལ་..... ༡༢༣

ལེའུ་བདུན་པ།

- ༡. ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་རྒྱུ་ལ་..... ༡༢༥
- ༡. གཞུང་རྒྱུང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་རྒྱུ་ལ་..... ༡༢༦
- ༢. ཕྱི་འཇུག་རྒྱུ་སྲིད་ཏེ་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་རྒྱུ་ལ་..... ༡༤༥
- ༣. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་། མ་དདུལ་འཕོར་ཆེན་།
འཚོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་རྒྱུ་ལ་..... ༡༥༢
- ༤. སྲུང་བསྐྱེད་ཕབ་ཆག་མཛད་རྒྱུ་ལ་..... ༡༥༧
- ༥. དཔུ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་རྒྱུ་ལ་..... ༡༥༩
- ༦. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐོག་ལས་བྲང་བདེན་།
སྲི་རྩོམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ་..... ༡༧༡
- ༧. རང་བཞིན་གནས་སྐབས་སྲུང་རྒྱུ་མཛད་རྒྱུ་ལ་..... ༡༧༦

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

- ༡. འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་རྒྱུ་ལ་..... ༡༩༡
- ༡. རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ་..... ༡༩༢
- ༢. རྩོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང་གཅིག་ཁར་།
མཐུན་ལམ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་..... ༢༠༥
- ༣. འཛམ་གླིང་སྲི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་..... ༢༡༠
- ༤. འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྲི་ཚོའི་འབྲུས་མའི་གུལ་ཁར་འཇུག་བའི་མཐུན་།
འབྲེལ་སྲིད་ཐོག་ལས་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཛད་པ་..... ༢༢༦

ལེབ་ཕྱོགས་པ།

- ༡. ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་ལྷོ་ཚོན་ལྷོན་ཚུལ་..... ༢༣༣
- ༡. རྩོད་ཁག་དང་མེད་འོག་རང་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་མེད་
འོག་རང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལྷོན་ལྷོན་ཚུལ་..... ༢༣༤
- ༢. དབུས་གཞུང་ལྷོ་བའི་ཁོངས་ལས་གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་ཐོག་
གི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བ་..... ༢༤༠
- ༣. གཞུང་གི་ལས་ལྗེ་ལེ་གཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་བསྐྱར་ཐོག་
གཞུང་གི་ལས་ལྗེ་གལ་ལས་ལྗེ་ཚན་ལེ་གཅིག་སྐོར་ལྗེ་ལུ་སྤྱོད་ཐོག་ལས་
གཞུང་དང་སྐོར་སྐོར་གཉེས་ཆ་རང་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་..... ༢༤༩
- ༤. མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་
པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་..... ༢༥༤

ལེབ་བཅུ་པ།

- ༡. ཚུལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྲོར་གོང་འཕེལ་བཏང་ཚུལ་..... ༢༦༥
- ༡. མོག་ཤུགས་གྱི་འཕྲུལ་ཁང་གསར་བཅུགས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་
ཡར་སེང་གནང་བའི་མཛད་པ་..... ༢༦༦
- ༢. རྣམ་ཚུལ་དང་སོ་ནམ་འཛོན་སྐྱེད་ལུ་བསྐྱེན་པའི་འཕྲུལ་ཁང་དང་ས་
གཏེར་བཏོན་ཏེ་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་པའི་མཛད་པ་..... ༢༧༥
- ༣. ཚོང་ལམ་གསར་འཚོལ་དང་བལྟ་བཤམ་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་བའི་
ཐོག་ལས་གཞུང་སྐོར་གཉེས་ཆ་རའི་དཔལ་འབྲོར་ཡར་སེང་..... ༢༧༥
- ༤. བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྲོར་གོང་འཕེལ་..... ༢༧༩
- ༥. མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏོག་གི་ཁལ་གསར་ལུ་
བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ་..... ༢༨༧

ལེབ་བཅུ་གཅིག་པ།

- ༡. ཚུལ་ཁབ་གྱི་རང་བཅོན་སྲུང་བའི་མཛད་རིམ་..... ༣༠༡
- ༡. དག་པོ་དམག་སྡེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོ་ཐོག་ལས་ སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་ཚུལ་..... ༣༠༢

- 2. རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་
བཟོ་བྱས་ལས་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་..... 305
- 3. རྒྱ་དབང་ལུལ་ས་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྦྱོབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་..... 313
- 4. རྒྱ་མཚམས་པའི་རོ་ཚོལ་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ་..... 327
- 5. རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆེངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐོག་
ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་..... 330
- 6. རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་
བཏན་ཐབས་བཟོ་གནང་བ་..... 334
- 7. རང་ལུ་འཇུག་ལམ་སྲོལ་དང་ ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་བཅུག་པ་ལ་སོའུ་
པ་ཐབས་ཤེས་རྣམས་ཚོར་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་བ་..... 344

ལེན་བཅུ་གཉིས་པ།

- 1. མི་སྡེའི་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་
དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་ཚུལ་..... 347
- 2. མི་མང་གི་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་
ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་པའི་མཛད་པ་..... 348
- 3. རྒྱ་དཀར་ནག་ཁར་གཅིང་སྤྲོད་ལེན་པའི་འབྲུང་རྒྱ་དང་སློབ་མེད་
མཐུན་རྐྱེན་སྲིད་པའི་མཛད་པ་..... 356
- 4. རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ཕྱི་ནང་མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུ་བཙུགས་པ་..... 367
- 5. རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་ཏེ་
འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་ཚུལ་..... 368

ལེན་བཅུ་བསུམ་པ།

- 1. རྒྱལ་བཞུན་གོང་དུ་སྡེལ་བའི་མཛད་པ་..... 374
- 2. གཞུང་གི་ཚང་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ཚོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
ཀྱི་དོན་ལུ་གྲ་ ཚང་རྣམས་ཚོར་བཅུ་འཕེལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་..... 376

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

- ༢. དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ཚོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་གསོ་བྱ་ཚུལ་..... ༢༥༠
- ༣. དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བསྐྱན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་..... ༢༥༡
- ༤. བཤད་སྐྱབ་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུག་ཏེ་ལུང་ཚོར་གྱི་བསྐྱན་པ་སྐྱེལ་ཚུལ་..... ༢༥༥
- ༥. རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་ཉམས་པ་
གསོ་བའི་མཛད་པ་..... ༢༥༥

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ།

- ༡. རྒྱལ་སྐྱེས་འཛིན་མེད་གོ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷུག་མཚོག་འབྲུག་
བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྗེ་པའི་གསེར་གྲི་ཁར་མངའ་གསོལ་ཚུལ་..... ༢༩༩
- ༡. རྒྱལ་སྐྱེས་མེ་དབང་འཛིན་མེད་གོ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷུག་མཚོག་
བརྒྱུད་འཛིན་ལྗེ་པའི་གསེར་གྲིར་བཀོད་དེ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གསེར་གྲི་ལས་དགོངས་བྱུ་གནང་ནི་ཨིན་པའི་གྲོས་མཛད་ཚུལ་..... ༣༩༥
- ༢. ལྷོ་ལོ་༢༠༠༥ གྱི་གོང་ལས་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་ལྷུག་འགན་རྒྱལ་སྐྱེས་ལུ་
ཚོས་སྲིད་གནང་ཚུལ་..... ༣༩༧
- ༣. མི་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་རྒྱལ་རབས་ལྗེ་པའི་གསེར་གྲིར་ཕེབས་པ་དང་
སྐྱེན་གཉེན་པ་གསུམ་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་..... ༤༠༤

མཇུག་ཚུལ།

- ༡. མཇུག་ཚུལ་..... ༤༡༥
- ༡. བྱངས་གཏུགས་ཡིག་ཆའི་རིགས་..... ༤༡༦
- ༢. དག་ཐོག་རི་གཏུགས་འབད་སའི་མཁས་པ་རྣམ་རབས་ཚུ་གི་
མཚན་ཐོ་གཤམ་གསལ་..... ༤༡༧

སྒྲོན་བརྗོད།

༄༅། །རྣམ་དག་ཚོགས་གཉིས་ཚུ་གཏེར་གཙང་མའི་དབུས། །
 རེགས་པར་འཕྲོས་པའི་སྒྲོན་རྗོད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ། །
 རབས་མཛེས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་དཔལ་འབར་བའི། །
 མངའ་བདག་འཛིགས་མེད་མེད་གེར་དང་ལྷག་བརྟེན།།

ཞེས་མཚོན་པར་བརྗོད་པས་མདུན་བསྐྱེད་ཏེ་གཏེར་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་ཡ་གྲུལ་
 བཞི་པ་པད་མ་སྦྱང་པའི་གདུང་ལས་ཕྱོན་པའི་ ས་སྦྱོང་མི་ཡི་དབང་པོ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་
 ཀྱི་གཙུག་ལོན། དེ་ཅན་པ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ སྦྱིད་སྦྱུག་གི་གོང་མ་ མི་རྗེ་འཛིགས་
 མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས་དབུ་གཙོས་ དབང་ལྷག་བརྒྱུད་འཛིན་ཡབ་ལྷན་རིམ་པར་ཕྱོན་མི་རྩེ་
 གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཕན་ཐབས་ལུ་ མཐའ་ཡས་པའི་མཛོད་རྣམ་རྩེ་
 རྗེས་སུ་དན་པའི་དོན་ལས་ མི་དབང་ཡབ་མེས་རིམ་ཕྱོན་རྩེ་གིས་འབྲུངས་རབས་རྟོགས་
 བརྗོད་བརྩམས་ཡོད་པ་བཞིན་ རྒྱལ་མཚོག་བཞི་པ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་མེད་གེར་དབང་
 ལྷག་མཚོག་གིས་མི་ལོ་ ༢༤ པའི་རིང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་བཞིན་བསྐྱུངས་ཏེ་ སྦྱོངས་འདིའི་
 འབངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལས་ལྷག་པའི་ བསམ་དོན་གྲུབ་གནང་པའི་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་དོན་
 ལུ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་ཚང་གི་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་
 བརྗོད་ ཞིབ་འཚོལ་དང་དེབ་བསྐྱིགས་གསར་བརྩམས་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་ཚང་གི་ཁ་གྲུག་ལས་ དེ་སྦྱོར་རྟོགས་བརྗོད་
 གསར་དུ་བརྩམས་དགོ་པའི་དམིགས་ལུ་ཡང་། གོང་ས་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་
 ཚོས་རྒྱལ་རིམ་ཕྱོན་རྩེ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཁོ་ན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤིང་
 ཚོས་བཞིན་བསྐྱུངས་ཡོད་པའི་རྗེས་དྲན་གྱི་དོན་ལུ་དང་ ལྷན་པར་དུ་མི་དབང་འབྲུག་
 རྒྱལ་བཞི་པས་ ཁོ་རའི་དབང་ཆ་ཡང་གསེར་ཁྲིའི་འོག་ལས་ རིམ་པ་བཞིན་དབང་
 ཆ་རྒྱུར་སྦྱོར་གྱི་སྤིང་བྱས་བརྩམས་ཚོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་མེད་པའི་དཔེ་
 གསར་པ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ནམ་ཡང་བྱུང་མ་ཚུངས་པའི་ ཚ་སྤྲིམས་ཅན་གྱི་དམངས་
 གཙོའི་གཞུང་གཞི་བཙུགས་ཚོག་ ཚོས་སྤིང་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྦྱིང་སྦྱིང་བཟོ་གནང་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཛད་ཤིན་ཚུ་ རྣམ་པ་མ་སྣོང་གི་བར་ན་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་སེམས་ཁ་ལས་མ་བརྗེད་
པར་ སྐྱ་རིན་རྗེས་སུ་དན་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ གསར་བཙུགས་འབད་ཡི།
དེ་གིས་སྡེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སྣོང་གཉེར་དོན་དུ་གཉེར་མི་ཚུ་ལུ་ སྤོན་བྱུང་ལོ་
རྒྱུས་གསལ་པོར་ཤེས་པའི་ཕན་བརྒྱབས་ཆེ་བའི་དགོས་པ་དང་། དུས་དབང་གིས་སྤར་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་དང་ལམ་སྲོལ་ལུ་ཉམས་སྤོང་དང་གོམས་གཤེས་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཀན་རབས་
ཚུ་ རིམ་བཞིན་མིང་གི་རྣལ་མར་གྱུར་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ལོ་ངོ་དག་པ་ཅིག་གི་རྒྱབ་ལས་
ཞིབ་འཇུག་འབད་བ་ཅིན་ རི་གཏུགས་འབད་སའི་ཡུལ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་ནི་མས་མནོ་
བའི་ཚུ་གྲང་གིས་ ད་རེས་སྤོང་བཙུན་བསྐྱེད་དེ་ཞིབ་འཇོལ་འབད་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན།

རྣལ་པར་དུ་མ་འོངས་ལུ་བརྒྱད་ཚུ་གིས་སྤར་སྲོལ་རང་ལུགས་ཀྱི་འབྲོ་སྤྲངས་
གསལ་ཏོག་ཏོ་ཏཱ་གོ་ཚུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་བཟབས་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ གོང་ས་
འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་སྐྱ་རིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་ མི་མང་གི་མཐའ་
དོན་ལུ་བཟབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ག་ཅི་བཟུམ་སྟོན་ཏེ་ ད་རེས་ང་བཙུགས་ར་ཚུ་བདེ་ས་དང་
བཙན་ས་ལུ་སྤོང་རུག་ག་གི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་ཤེས་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་བཙུགས་
ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་གཙོ་འཛིན་འགོ་མ་ཀུ་ལུ་ར་མཚོག་གིས་ གོང་
ས་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས་བཟུང་ མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་ཏོགས་བརྗེད་གསར་
བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་སྡེ་སྲོལ་བཏོན་པ་གིས་མ་ཚད་ ཁྱི་འཛིན་ཁོ་ར་གིས་ཚུམ་ཁྲུང་སྡེ་
མཛད་ཐོགས་ལས་ ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་འོག་ ཨིང་ཡིག་གི་ཐོག་ལས་ཞིབ་འཇོལ་འབད་
མི་ ལྷོ་རྩོ་རྩོ་ ཞིབ་འཇོལ་ལས་འོགས་པ་ སངས་རྒྱས་ཐུན་ལས། ཐུན་ལས་རྒྱ་མཚོ།
ཀུ་ཚོས་འཕེལ། ལུ་དག་དང་ སྡོག་རིག་ཐོག་དེབ་སྡིག་བཟོ་བཏོད་འབད་མི་ རྩོ་རྩོ་རྒྱལ་
མཚན་ཚུ་གིས་ཡང་ རང་ཐོག་ལུ་ཕོག་པའི་ལུ་འགན་ཅི་སྟོགས་འབད་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་
ལུ་བརྗེན་ཏེ་ དཔེ་དཔེ་གི་ལུ་འདི་བར་འབྲུལ་ཅན་གྱུང་ཡི་ཟེར་སྐབ་ནི།

རྗེང་ཁའི་ནང་སྐད་བརྒྱུར་དང་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ལུ་འགན་ཡང་ ལུང་བཟེས་དམ་
ཚོས་སྤྱོད་གྲུབ་ལུ་སྤོང་ཅི། ཁོ་གིས་ཡང་དཀའ་ཚོགས་ལུ་འཛོམ་བག་མེད་པར་འབད་
བཙུན་སྡེ་བསྐྱེད་དེ་ལུགས་ལུ་གནང་མི་དེ་ལུ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ལ་ལུགས་
ལས་ཉིང་དཀྱིལ་ལས་དག་འཚོར་ཡོད།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ འཛིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་རྒྱལ་མཚོག་གི་རྟོགས་
 བརྗོད་ཞིབ་འཚོལ་ཁྲུངས་གཏུགས་ཡིག་ཆ་ཡང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་
 རྒྱལ་ཚོད་རྟོགས། ཀུན་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱི་རྟོགས། རྟོན་ཚེན་གྱིས་ལོ་འཁོར་སྟོན་
 རྟུན་རྟོགས། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། རྒྱལ་རབས་ཟིན་གྱིས་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ།
 ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡོངས་ཚོགས། རྟོན་པའི་ཀྱིག་གཞུང་དང་མངའ་
 ཞབས་ཚུ་ཡིག་ཐོག་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་དུ་མ། ཁྱི་མངའ་གསོལ་ཟིན་གྱིས་
 དེབ་ཚུ་དང་ འདི་བཟུམ་སྡེ་བེ་གཏུགས་འབད་སའི་ཡུལ་ཡང་ ཨ་ཁྲུང་དག་མེད་ཅེ་པ།
 ཨ་ཁྲུང་ཀུན་དགའ། རྒྱ་དཔོན་དབང་འདུས། རྟོགས་སྐྱ་ཀྱང་པོ། རྟོགས་ཐང་
 རྟུང་། ཚེས་འདས་རྟོགས་ཀམ་དགེ་ལེགས། རྟོགས་ཀུན་བཟང་སྟོན་ལས། རྟོགས་
 ཀུན་བཟང་བཏང་སྟེ། རྟོགས་ རྣམ་རྟོག་འཛོམ། ཚེས་འདས་རྟོགས་རྣམ་གསང་
 རྟོགས། རྟོགས་སྐྱ་དར་ལ། རྟོགས་པད་མ་དབང་རྒྱལ། རྟོགས་སངས་རྒྱལ་དབང་རྒྱལ།
 རྟོགས་བཀྱིས་སྟོན་ཚོགས། རྟོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག། རྟོགས་ཚེ་རིང་དབང་དག།
 རྟོན་དཔོན་སྟོན་པ་རྟོ་རྟེ། གང་ག་རྣམ་ཉ་མང་། རྟོན་པོ་སྟོན་ཚོགས། རྟོགས་སྐྱ་དཔ་རྟོ་རྟེ།
 རྟོགས་བེ་ཨེན་ཀ་ལྟེ། གཟུང་དཔོན་རྟོགས་སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛོམ། རྟོགས་ཤིང་
 མཁར་ལྔ་མ་ ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཀན་རབས་ཚུ་གིས་ ངལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ལན་
 དོགས་སེལ་དྲངས་གསལ་མཛད་མི་ལུ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་དགའ་ཚོར་ཡོ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་རྒྱལ་མཚོག་
 གི་རྟོགས་བརྗོད་པར་སྟོན་གྱི་དོན་ལུ་ མ་དདུལ་ཡང་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་གནང་
 མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་རབས་སློབ་གཉེར་ལུ་དང་འདོད་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ རྟོན་གྲུང་ལོ་རྒྱལ་དང་
 རྟོན་སློབ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཤེས་པའི་ཕན་བརྒྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལུ་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་རེ་བ་དང་
 རྟོན་ལམ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་ཡོད།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།
 འབྲུག་ཟིམ་སྟུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྗོད། མཚོན་པར་བརྗོད་པ།

མཚོན་པར་བརྗོད་པ།

༄༅། །བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་སྟོང་ཅུ་ལས་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་འཕགས་པ་ལྟ་
ཀྱི་ལྷན། །འཆི་མེད་གོང་ནས་གཟིགས་པ་ལྡེ་ཡིས་འཛེམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོའི་
མགོན་ཏུ་གཤེགས། །གང་འདུལ་དེར་སྟོན་མཐའ་མེད་མཛད་པས་འགྲོ་རྣམས་
ཐབས་ཀྱིས་འདྲེན་མཛད་མཁམ། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པར་སྐོ་གསུམ་བཏུང་དོ་དགོ་
ལེགས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟོན། །

སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱོང་ལས་བཞུགས་པའི་སྐྱ། །
གསང་སྐྱབས་ཚོས་སྐྱེས་འགྲོ་བ་སྣུ་བཅས་འདྲེན་པའི་གསུང་། །
སྲིད་དང་ཞི་བའི་དཔལ་གྱུར་མཚོག་ལྡན་ཡི་ཤེས་བྱགས། །
གསང་ཆེན་བཞུན་པའི་བདག་པོ་ཉིད་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །

ཁ་བཞི་འབྲུག་པར་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་བསྐྱངས་ཏེ། །
མོན་ཡུལ་ཚོས་ལྡན་ཞིང་ཏུ་སྐྱོང་བའི་མགོན་གྱི་མཚོག། །
གང་གི་སྐྱེ་བའི་བསྐལ་པའི་མཐའ་ཡང་གཞལ་དཀའ་བས། །
མཐུ་ཆེན་ལྷ་མར་གྲུས་པས་བཏུང་དོ་རྗེས་སྐྱོང་མཛོད། །
དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་དོན་གྱི་བཞུན་པ་སྲིད་མཐའ་རྒྱས་མཛད་མི་ཡི་བདག། །
ཁ་ཚམ་མིན་པར་གསང་ཆེན་བཞུན་དང་དེ་འཛོན་བཅས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས། །
འབངས་ལ་བྱམས་ཤིང་བཞུན་པ་བཀྱར་བའི་ཐབས་མཁམ་ལས་ལ་རབ་བརྩོན་པའི།
མཛད་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་སྐོ་སྐོབས་ཆ་ཚམ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་དོན་ཏུ་འདིར་
གསལ་བྱ། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསྐྱུས་ཏེ་ རྣབས་ཀྱི་སློང་གཞི་
དངོས་འབྲུག་གི་སྤྱི་ནོར་དམ་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་
འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གིས་ མི་ལོ་༣༥ འེ་རིང་ཆབ་སྲིད་
ཚོས་བཞེན་དུ་བསྐྱུངས་པའི་མཛད་སྲིན་རྗེས་དྲན་གསལ་བཤད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་
འདི་ནང་།

- ལེའུ་༡ པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་སྐྱེ་འབྱུངས་ཚུལ་
དང་རྒྱལ་སྲིད་ཁར་མ་ཐེབས་པའི་གོང་གི་མཛད་སྲིན་བཤད་པ།
- ལེའུ་༢ པ་ ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་
གསེར་གྲི་མངའ་གསོལ་མ་ཞུ་བའི་གོང་གི་མཛད་སྲིན་བཤད་པ།
- ལེའུ་༣ པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་ ལེགས་བཅོས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་
གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐྱབས་ག་དེ་སློང་ལྡོ་ཅི་གའི་སློར་
ལས་བཤད་པ།
- ལེའུ་༤ པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྲི་ཁར་
ཐེབས་མ་ཐབས་ཏུ་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡོ་ལྡོ་ལྡོ་གའི་ལེན་
མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།
- ལེའུ་༥ པ་ རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐྱུས་རིམ་པ་བཞེན་སྐྱེ་
བརྩམས་པའི་མཛད་པ།
- ལེའུ་༦ པ་ གསེར་གྲི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་པ།
- ལེའུ་༧ པ་ ཆབ་སྲིད་གནས་སྐྱབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བཞེད།   ལེན་ལེན་མིག།

ལེན་ ༥ པ་   འཛེམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་
བཏང་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་པ།

ལེན་ ༧ པ་   ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་
ཚུལ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༠ པ་   རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་
རིམ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༡ པ་   རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༢ པ་   མི་ལྗེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཙུག་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་
སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་སྲིད་བྱུས་བཙུམས་ཚུལ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༣ པ་   རྒྱལ་བཞུན་གོང་དུ་སླེལ་བའི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་ཚུལ་
བཤད་པ། །

ལེན་ ༡༤ པ་   རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་
འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་གྱི་ཁར་བཞོད་པའི་མཛད་
རིམ་བཤད་པ་འབད་   མེད་གཞི་ལེན་བཅུ་བཞི་གི་ཚོགས་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་
ནི་ཨིན་ནོ། །

ཕུན་ཚོགས་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པའི་འབྲུག་ཡུལ་འདིར། །
གནམ་བསྐོས་སྣ་ཡིས་མངགས་པའི་མི་དབང་མཚོག། །
འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པས་ཆབ་སྲིད་ཚོས་བཞིན་དུ། །
བསྐྱངས་ཚུལ་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་འདིར་སྦྲོས་སོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུང་ས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམ་མ་ཐེབས་གོང་གི་མཛོད་རྣམ།

ལེན་དང་པ།

རྒྱ་འབྲུང་ས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཁར་མ་ཐེབས་གོང་གི་མཛོད་རྣམ།

༥   རྒྱ་མཐུན་བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་ལེགས་བརྒྱན་ཏེ། །
འབྲུག་མིའི་རྒྱལ་མཐོན་མི་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ། །
རྒྱལ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མིའི་སེང་གེ། །
དགེ་ལེགས་མཚན་རྣམས་དང་བཅས་འབྲུང་ས་ཚུལ་བཤད། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ རྒྱང་གཞི་དངོས་ལེན་
དང་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་རྒྱ་འབྲུང་ས་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་ཁྲིམ་
ཁར་མ་ཐེབས་པའི་གོང་གི་མཛོད་རྣམ་རྟོག་ལས་གསལ་བཤད་ལྷན་ཉི་དེ་ལྷ་ཡང་།
དང་པ་   ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱན་གྱི་ཁྲུངས་བཤད་ནི།
གཉིས་པ་   ཡབ་ཡུམ་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུན་ཏེ་བཤད་ནི།
གསུམ་པ་   རྣ་དང་ཟླ་མས་ལྷང་གིས་སྲུབ་རྒྱལ་དང་ རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་
                      རྒྱ་འབྲུང་ས་ཚུལ་གྱི་རྣོད་ལས་བཤད་ནི།
བཞི་པ་   རྒྱལ་སྲས་རྒྱ་ཡོན་རྒྱུངས་པའི་རྣོད་ལས་གསལ་བཤད་ལྷན་ཉི་ཨོན་ནི།

ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱན་གྱི་ཁྲུངས་བཤད་པ།

དང་པ་   ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱན་གྱི་ཁྲུངས་རྒྱས་པར་
ཡབ་མེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རྣམས་གསལ་བཤད་ལྷན་ཉི་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ནང་རྒྱས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པར་སློབ་དགོཔ་མེད་རུང་། སྐབས་བབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མདོར་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་བ་
ཅིན། གཉེས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་རས་ཆེན་མཚོག་པོད་ལས་མར་
འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་མི་དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་རིགས་ལས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠
དེ་ཅིག་ཁར་ བུམ་ཐང་སྤང་ལུ་ཡབ་དོན་གྲུབ་བཟང་པོ་དང་ ཡུམ་པརྗ་སློབ་མ་
གཉེས་ཀྱི་སྲས་ལུ་སྦྲུ་འབྲངས་མི་ གཏེར་ཆེན་པརྗ་སྤང་པའི་ སྦྲུ་གསུང་བྲུགས་
ཀྱི་སྲས་ མཁས་གྲུབ་ཀུན་དགའ་དབང་པོ་དེ་གིས་ ཡབ་ཇེ་དམ་པའི་ལུང་བཞུན་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཀུར་སློབ་ཁུལ་ཅུང་དང་དུང་དཀར་གཉེས་ལུ་གཞིས་བཅགས་
ཏེ་བཞུགས་རུག།

དེ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཀུན་དགའ་དབང་པོའི་སྲས་ ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོན་
དང་ ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་སྲས་ ཚོས་ཇེ་རྟ་འཕེལ་ རྟ་འཕེལ་གྱི་སྲས་རྒྱང་
ཤོས་བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཚོན། (འབྲུག་དཀར་པོ་ནང་ ཚོས་ཇེ་རྟ་འཕེལ་གྱི་སྲས་
བཞུན་པའི་ཉི་མ། དེའི་སྲས་ཚོས་ཇེ་པརྗ་ཟེར་བཀོད་དེ་ བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་
གསལ་ཞེ་མེན་འདུག) བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་སྲས་ བཞུན་པའི་ཉི་མ།
བཞུན་པའི་ཉི་མའི་སྲས་ཚོས་ཇེ་པརྗ་གིས་གསང་ཡུམ་ཨ་ཞེ་དགེ་ལེགས་དབང་
འཛོམས་བཞུན་པའི་ སྲས་སློབ་ཤོས་སྤུ་ལ་དང་ རྒྱང་ཤོས་པི་ལ་མགོན་པོ་
དབང་རྒྱལ་ཟེར་གཉེས་ཡོད་པའི་གལ་ལས་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སློབ་མེ་
ནང་ མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ ལུམ་དང་པ་ཤར་སྤང་ལས་སྤང་ལྟེང་
སྤུལ་སྦྲུ་བྲུགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་མོ་ ལྷ་སློབ་བཞུན་ཟེར་གསལ་རུང་ སྤང་
ལྟེང་སྤུལ་སྦྲུ་རིམ་བྱོན་གྱི་གལ་ལུ་ བྲུགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར་མི་མེད་པ་ལས་
དུས་ཚོགས་ལུ་བཞུན་པའི་སྐབས་ སྦྲུ་ཕྱིང་ལུ་པ་ཨོ་རྒྱན་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷ་འབྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམ་མེབས་ཤོང་གི་མཛོད་རྣམ།

མེན་ནམ་ཟེར་མའོ་མ་མས། ག་དེ་སྤེ་ཨིན་རུང་ ལུམ་དང་པ་ལྷ་སྒྲོན་སྐྱ་ཚོས་
མ་བེན་པ་ལས་ ཀུར་རྟོད་བྱང་ས་ལས་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་བེར་མི་དེ་ ལུམ་
གཉིས་པ་སྤེ་བཞེན་ལུག།

ལུམ་གཉིས་པ་ བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་ལས་ ལྷས་སྲོས་དང་པ་དུང་
དཀར་རྒྱལ་མཚན། གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ། གསུམ་པ་རྩོ་རྗེ།
བཞི་པ་སྐས་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་འབྲུངས་ལུག། ལྷ་ལོ་༡ སྤྲུལ་༡༤ རབ་བྱུང་༡༤
ཤོང་མོ་བྱ་ལོར་སྐྱ་འབྲུངས་མི་ ཤོང་ས་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ ལུམ་
ཐང་ཚོས་འཁོར་གཏམ་ཞིང་ལས་ དཔོན་སྒོལ་ཨོ་རྒྱན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐས་
མོ་ ཨ་ཞེ་པ་རྩ་ཚོས་སྤྱིད་ལུམ་འབད་བཞེས་ཏེ་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་༢༡ ་༡
ལྷ་ལོ་༡ སྤྲུལ་༡༤ རབ་བྱུང་༡༤ ལྷ་ལོ་ལྷ་ཤོང་ས་ཨོ་རྒྱན་དབང་ལྷུག་མཚོག་སྐྱ་འབྲུངས་ལུག།
དེ་གི་སྐས་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་དབང་ལྷུག་དང་
འཇིགས་མེད་དབང་ལྷུག་གི་སྐས་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཇིགས་
མེད་རྩོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་ཡབ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུང་རིགས་དང་ ཚོས་རྗེ་ལྷ་ལ་
དང་འབྲས་རྗེངས་རྒྱལ་རིགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་མ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ལུམ་མི་དབང་
ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྒྲོན་དབང་ལྷུག་གཉིས་ལས་སྐྱ་འབྲུངས་ལུག།

ལུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྒྲོན་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་རིགས་
རུས་སྐྱོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། ཡབ་རྒྱ་རྩ་བསོད་
ནམས་སྒོལ་ས་རྒྱས་ཟེར་ལུ་མི་དེ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་ཤོང་ས་ཨོ་རྒྱན་
དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་ རང་སྒྲོན་གལ་ལས་ཤོང་གཟིམ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྐས་བསོད་
ནམས་སྒོལ་ས་མཚོག་ ལུང་ཀུའི་བསྐྱར་ལས་འབྲུག་གཞུང་གིས་གཉིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐལ་མའི་གོ་གནས་གནང་པ་མ་ཚད་ རིམ་པ་བཞིན་འབྲུག་གི་རྣམ་རྒྱུས་གྲུབ་གོ་
གནས་མཐོ་ཤོས་ཨིན་མི་ གོང་གཟུངས་ཀྱི་གོ་གནས་གནང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
སློབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་མཛད་ས་འོ་མ་ཅིག་གོང་གཟུངས་ཡབ་སྐུ་མཛད་དེ་
བཞུགས་ལུགས། དེ་མ་ཚད་བོད་དང་བོད་ཀྱི་གུ་གི་བྱེད་བའི་སྐབས་ གོང་གསར་
དཔོན་སློབ་མི་དབང་ཨོ་རྒྱུན་དབང་ལྷུག་དང་ གོང་གཟུངས་ཨོ་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་
བོད་ཀྱི་གུ་གུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་མཁས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བོད་
ཀྱི་གུ་གུ་གུ་གུ་རྒྱ་མཚན་ལུ་འབྲེལ་བའི་གོ་གནས་རྒྱལ་ཡུལ་ཅིག་གི་མཚན་གསོལ་
ལུགས།

དེ་བརྒྱུས་རྒྱལ་ཡུལ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སློབ་དབང་ལྷུག་
མཚོག་གི་ཡུལ་ རྒྱ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་དབང་མོ་རྩོ་རྩེ་ཡང་འབྲས་སློངས་རྒྱལ་
པོ་སྐུ་ཐོག་བརྒྱུད་པ་ མཐུ་སློབས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་མོ་ཨིན་ཟེར་དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཞིབ་འཇོལ་ཟེན་གྱིས་ནང་བཀོད་ལུགས། འབྲས་སློངས་
ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྟར་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་པོ་དེ་ པ་མཐུ་སློབས་རྣམ་རྒྱལ་ལུ་
སྐུ་མོ་སློབ་ཤོས་སྐུ་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སློབ་མ་ ༡༩༧༦ ལུ་འབྲུངས་ལུགས།
དེ་ལས་སྐུ་མོ་གཙོ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་ ༡༩༧༥ ལུ་འབྲུངས་ལུགས། སྐུ་མོ་རྒྱུང་
ཤོས་མི་དེ་སློང་སྐུ་མོ་ ༡༩༧༩ ལུ་འབྲུངས་པའི་ལུ་ལས་ ༡༩༩༠
ལུ་སྐུ་མོ་ཅིག་འབྲུངས་ཏེ་ཡུལ་སྐྱེས་ནད་ཀྱིས་གཤགས་ཅི་ཟེར་ཡོད་རུང་
ཚོས་དབྱིངས་དབང་མོའི་མཚན་མ་མཐོང་པ་ལས་རྒྱུང་ཤོས་འདི་འོང་ནི་ཨིན་
པས་ཟེར་ལུ་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིཿ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱེད་མ་བཤད་པ།

གོང་གཟེམ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་   རྗེ་ཚོས་དབྱིངས་དབང་མོ་དྲོ་
རྗེ་གཉིས་ལུ་སྲས་སྲོས་བཞི་ཡོད་པའི་སློལ་ལས་སྟོམ་ཤོས་   སྟོན་ཆེན་འཇིགས་
མེད་དཔལ་ལྡན་དྲོ་རྗེ་དང་   རྒྱུད་ཤོས་རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་
ཚོས་སྟོན་དབང་ལྷུག་ཨིན་པས།   རྒྱལ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྟོན་དབང་ལྷུག་
མཚོག་ལྷུག་དཔེ་ཀ་ལི་ལུ་ལས་བརྒྱུད་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་གཟེགས་པའི་ལྷལ་ལས་
ཡབ་གོང་གཟེམ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་   རྒྱལ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་
སྟོན་གཉིས་ལྷུགས་མཐུན་ཐོག་ལས་   རྒྱལ་ལྷུ་མ་བསྐྱུ་བའི་མཛོད་སྟོན་བཤམས་
ཡོད་དོ་བཟུམ་མཐུར་འཁྲོལ་བྱུང་ལྷུག་ཟེར་ལྷོ་ནི།

ཡབ་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བ།

གཉིས་པ་   ཡབ་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུན་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན།   རང་ལུགས་འདས་ལོ་ ༢༠༠   ལྷོ་ལོ་ ༡༩༥༡
ལུ་སྐོར་འཇིག་སྤངས་རྗེས་ནང་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་ལྷུ་མ་
ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྟོན་གཉིས་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་མཛོད་ནི་ཨིན་མ་
གཏན་འཁེལ་ནི་དེ་གིས་   ཡབ་རྒྱལ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྟོན་མཚོག་གིས་
དབུ་གཙོས་པའི་ཞེ་བའི་དཔོན་ཁག་ག་ར་ཉིན་མཚན་མེད་པར་   བཙུན་མོ་བསུ་
བའི་བཅའ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་སྐབས་   རྒྱལ་ལྷུ་མ་གཡོག་འཁོར་བཅས་པ་ཀ་ལི་ལུ་
ལས་ཚུར་   རྗེ་གི་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་དེ་ཉེ་གལ་བང་སྒྲིག་ཐོག་ལས་   ཁལ་ཉ་
གངས་བདུན་བདུན་ལུ་(ལུ)གཅིག་སྟེ་བཙུན་བའི་   ལུ་མང་རབས་ཨ་རུང་ཚུ་
གིས་གདོང་ཁར་བཙུགས་ཉེ་ཆིབས་གལ་བཅར་བའི་ལྷལ་ལས་   བཞེན་ཉ་ཉེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཤུ་ལྷག་པ་ཅིག་ཡོད་མི་ག་ར་ དམག་གཞི་དམག་གདན་ རིན་ཐང་བྲལ་བས་
བརྒྱན་པའི་ ཆིབས་གལ་བཅོར་ཉེ་ཐོན་པའི་སྐབས་ ལམ་བར་ཚུ་ན་ བསུ་
ཆང་མར་ཆང་གི་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་ ཐང་མ་ཐང་ཀར་བསྐྱེགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་
དང་བཅས་པ་འབད་སྤོ་ལྷ་མེད་ས་ལུ་ག།

རྒྱལ་བཙུན་གྱི་ཆིབས་གལ་ ལྷ་མོ་རིན་ལྷུང་ས་རྣོང་ནང་རྟོད་པའི་
བསྐྱེད་ལས་ རང་ལུགས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་བསྐྱེགས་
ཐོག་ལས་ ལུ་མ་ཐང་ཆོས་བྲག་ལས་ བག་སྟོན་གྱི་དོན་ལུ་ཆེད་མངགས་
གདན་འདེན་ལུ་བའི་ ཆོས་བྲག་ལྷ་མོ་རིན་ཆེན་རྩོ་རྩོ་དཔོན་གཞི་གུ་དང་
ལྷ་མོ་རབ་སྟེ་དམངས་ཀྱིས་ བག་སྟོན་བཟུ་གིས་མངའ་གསོལ་བའི་ རིམ་
པ་མོ་བྱང་གི་སྤྱི་ནང་ག་ར་ དར་ཆོན་ལྷ་སྤྱོད་དང་ མཆོད་རྟེན་སྤྱན་གཟིགས་
ཀྱིས་བརྒྱན་ཐོག་ལས་ འཇུག་སྟོན་སྤྱི་ནང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བཟོ་བའི་གུ་ རྒྱན་
བཞོན་བཟུ་གིས་ཉེན་འབྲེལ་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱན་ལ་མོགས་པ་བཞོན་
པའི་གུ་ རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷ་དར་འཇུག་ཉེ་བྱིན་ཆགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
བསྐྱེགས་ཉེ་བསུ་བ་ལུ་ལུ་ག།

རྒྱལ་བཙུན་དཔོན་གཞི་གུ་བཅས་པ་ མོ་བྱང་གི་སྟོན་ར་ཁར་མེད་ས་
པའི་སྐབས་ ལུས་གསོལ་དང་བགོགས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་རིམ་པ་ཚུ་ རང་
ལུགས་ལམ་སྟོན་ཚུ་ལ་མཐུན་ཐོག་བསུ་ཉེ་ རྒྱལ་བཙུན་མོ་བྱང་གི་གདོང་ཁར་
མེད་ས་པའི་སྐབས་ མར་ཆང་སྤེ་མར་བཅས་པ་བསྐྱེགས་བཞག་མི་དེ་ཁར་
ཆོས་བྲག་ ལྷ་མོ་རིན་ཆེན་རྩོ་རྩོ་དང་དགོ་འདུན་པ་ཞལ་བྱངས་། ༠
ཀྱིས་མར་ཆང་སྤྱད་གཏོར་ཉི་དང་ དཔལ་འབྲུག་གིས་འཇུག་འཆམ། མེད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བཀྲིས་མངའ་གསོལ་བ།

སྤྲིང་པ་ཚུ་གིས་རྩོལ་ཕབས་ལས་རིམ་ཚུ་མཇུག་བསྟུ་སྟེ།   རྒྱལ་བཅུན་དཔོན་
གཡོག་ཚུ་མི་བྲང་ནང་རྒྱལ་བཅུན་གྱི་དོན་ལུ་བཅའ་སྤྲིག་རྒྱལ་བཞག་པའི་གཟུང་
ཅུང་ནང་ཕེབས་ཏེ་སྤྲིང་ལ་གནང་པའི་ཕྱི་རུ།   བར་སྐོར་ཚོ་རྟུག་པའི་བུམ་ཚུ་
གིས་སྤྲིང་གཞས་གྱི་རྟུང་མི་རྟུབ་མོ་ཕྱིད་གྱི་བར་ན་རྟོན་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་གི་ནངས་པ་རྩོལ་བ་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་དང་།   སྤོ་རྩོ་གནས་བཏུན་གཉིས་
གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་རབ་སྟེ་དམངས་གྱིས་།   ལྷ་བསངས་དང་ཚོ་དཔག་མེད་
ཁོ་པོའི་གསུང་ཚོག་གནང་སྟེ་དངོས་གྲུབ་སྤངས་པའི་ཁར་སྟོན་པའི་བསྐྱང་
ལས་།   རྒྱལ་བཅུན་བཀྲིས་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་རིམ་རྒྱལ་བཅུན་གཉིས་ཁི་
གཅིག་ཁར་བཤམས་པའི་གདོང་ཁར་།   དཀར་ཡོལ་འབྲུག་དཀར་ནང་ཨོམ་དང་
ཁ་ཆང་བཀའ་མི་གིས་གཙོས་པའི་།   ཤིང་འབྲས་གྱི་མཐོ་བཀའ་ལ་སོགས་པ་
ཚོག་སྐོམ་གྱི་རྟུན་ཁེབས་ཁར་བཀའ་ཡོད་མི་དེ་ལས་།   བདུད་རྩི་མཐུན་མཚམས་
དང་བསྟུན་ཏེ།   ལྷ་མ་མཚོག་གིས་བཀྲིས་རྗེས་བརྒྱད་དང་རྟགས་བརྒྱད་ཚུ་རེ་
རེ་བཞིན་ལུ་བཤད་པ་དང་སྤྲིང་གས་ཏེ་གནང་པའི་ལུ་ལས་།   ཁ་ཆང་དང་ཨོ་ཕུད་
ཤངས་ཐོག་ལས་བཀྲིས་མངའ་གསོལ་ལྷ་རྟུག།

དེ་སྐབས་མར་ཆང་དང་བཞུགས་གྲུབ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་
མཇུག་བསྟུ་བའི་འཕྲོ་ལས་།   ལྷ་མ་གཉིས་གྱིས་ལེགས་དར་སྤུལ་གནང་པའི་
རྟིང་བདའ་སྟེ།   རྒྱལ་ཡུམ་གཉིས་གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་སྤྲིང་འཁོར་གྱི་ལེགས་
དར་དང་།   གཞུང་གྲུ་ཚང་སྤྲིང་ཚབ་དང་།   ཕྱོགས་གྱི་རབ་སྟེ་ཁག་གི་ལེགས་དར།
ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་དང་འབྲས་སྤྲིངས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲིང་ཚབ་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་ལེགས་དར་རེ་རྒྱལ་སྤྲིང་པོ་བཟུམ་སྤངས་པའི་གྱ།   དདུལ་གྱི་ཐུམ་ཚུ་གིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དྲི་བ་བཀའ་བའི་འབྲུག་བ་དང་ ལྷ་ལོ་ས་བཀའ་ཤིས་ཁ་དར་སྤྲུངས་མི་དེ་གིས་
རྒྱལ་བཅུན་གཉེས་ཀྱི་ཞལ་ཡང་མཇལ་མ་ཚུགས་པ་སྡེ་སྤུལ་ཐོག་ལས་བཀའ་ཤིས་
མངའ་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་མཚུགས་བསྟུ་ལྟོགས།

དེ་ལས་ཉེན་ཞག་ལེ་ཤའི་རིང་བག་སྟོན་མངའ་ཚེད་རྩོལ་སྟོར་དང་
འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲའི་སྣང་མོ་སྟོན་ཉེ་དགའ་སྟོན་མཇེད་སར་འཛོལས་མི་
རྩེ་ལུ་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་ གང་ལ་གང་འདོད་གནང་པའི་ཁར་ རྩེ་
རོའི་རིགས་ འབྲས་སྤོངས་ལས་འབག་འོང་པའི་སྟོགས་བཅུན་གྱི་སྣང་མོ་
འབྲུག་མི་རྩེ་གིས་ དེ་གི་ཉེ་མ་མཚོང་མི་མེད་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། དེ་
སྐབས་ལུ་སྣང་མོའི་རིགས་རང་ལུགས་སྤང་འབབ་དང་སྐད་བཤེད་འཛོང་ནི།
དཔུང་རྩོད་དང་གཡུག་རྩོད་ཚལ་འབྲན་ནི། རྩེ་ལུགས་ཀྱི་ཚེད་རིགས་རྐང་ཚེད་
དང་རིལ་གཡུག་རྩེ་ཡང་འགོ་དང་པ་འབྲུག་མི་རྩེ་གིས་མཚོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
སྐབས་ཀྱི་མི་རྩེ་གིས་བཤད་ནི་འདུག།

དེ་སྐབས་སྤེལ་འདོད་བག་སྟོན་གྱི་དུས་ཚོད་དང་འཁྲིལ་ཉེ་ལུ་ཐང་ལུ་
ཡང་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གཉེས་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་དབང་སྤུག་མཚོག་
གིས་ དབང་འདུས་ཚོས་སྤང་ལུ་འབད་དགའ་སྟོན་ལུ་ ལུག་མངའ་དང་སྤུ་
གཞས་ཀྱི་སྣང་མོའི་གལ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གཉེས་པ་ཁོ་ར་ཡང་སྤུག་མངའ་
གནང་སྟོ་སྟོ་སྟོན་མཇེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགོ་ས་སྣ་དར་ལ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་
ཨིན་པས་ཟེར་བྱ་མི་དེ་གིས་ གཉེས་པ་ཡབ་ལུ་མ་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་
སྟོར་ལས་བྱ་ཚར་སྟེ་ཨིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྐྱ་མས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ།

ལྷ་དང་སྐྱ་མས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་པ་སྐྱེ་
འབྲུངས་ཚུལ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་ལུ་ ལྷ་དང་སྐྱ་མས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་
པ་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་ འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་ ལུང་གིས་བེན་པའི་སྐྱེས་མཚོག་
གཅིག་ཨིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་ གཏེར་སྟོན་འབྲུག་སྐྱ་རྩོ་རྩེ་ལུ་ཨོ་རྒྱན་གྱ་རུ་
རིན་པོ་ཆེ་གིས་ལུང་བཟླན་དེ་སྐྱེ་གནང་ལུག།

- བུ་སྟེང་ཁམས་མ་རྒྱུང་ད་རུང་ཉོན་མོ་
- སྟོ་སྐྱས་ཡུལ་རོང་གསུམ་རྒྱ་བའི་ནགས་མོ་
- ཉམས་ཆགས་འཛོན་འོ་གྲོང་མིང་འཛོན་ནང་མོ་
- གནས་དེ་རུ་སྐྱེ་བའི་ཤིང་ལུག་པ་མོ་
- བཞིན་དམུལ་བའི་འཇུ་མ་དཀར་སོ་ལེགས་པ་མོ་
- ཁྱི་འཕང་དུ་བཟླན་ན་ལོ་བཟུ་གཉིས་མོ་
- བགོགས་མེད་ཀྱི་བཟླན་པ་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་མོ་
- ལར་སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་ལན་གཅིག་གདའ་མོ་

ཟེར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་དགྲའ་ལོ་དང་བཅས་པ་ངོས་
འཛོན་མཛད་དེ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བདེ་སྐྱིད་སྐྱེལ་བའི་བྱེད་པོ་འབད་ལུང་
བཟླན་གསལ་ཉོག་ཉོག་གནང་ལུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་བརྩམ་སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ལ་སྐྱེ་འཇིགས་མེད་ཚོས་
གྲགས་མཚོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ ཁྲི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་
བའི་དུས་ཚེན་དང་བརྒྱན་ཞབས་བརྟན་ཅིག་མཛད་ཡོད་མི་དེ་ནང་ཡང་།

ཤམ་རྩ་ལ་རུ་རིགས་ལྡན་པ་ད་དཀར་འཛིན། །
ཁ་བ་ཅན་དུ་སྲོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་ཞབས། །
ཞེང་འདྲིར་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པ་བདུད་འཛོམས་རྗེ། །
སྤོང་ནས་དམ་ཅོ་བྱང་རྒྱབ་བར་དུ་སྲོང་། །

གང་གི་གསང་གསུམ་སྐྱེ་འབྱུང་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །
སྲོངས་འདིའི་འགྲོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དམིད། །
སྐར་ཡང་འོ་མའི་གོང་གི་ཤར་རི་ཅེར། །
གཟུགས་སྐྱེའི་ཉིན་བྱེད་འཆར་འདི་ཨེ་མ་ཏོ། །

དེས་ན་འཇིགས་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་རབ་འཆང་ཞེང་། །
མི་ཡི་སེང་གའི་རྣམ་རོལ་ས་ཡི་སྐ། །
དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་དཔལ་གྲིས་མཛོས་བཞེན་དུ། །
རྩོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་བསྐྱེད་བརྒྱུར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བརྩམ་ མི་དབང་འཇིགས་མེད་སེང་གའི་དབང་ལྷུག་འདི་ ཞབས་
བྱང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བསམ་བཞེན་སྲིད་པ་བརྩུང་རྩོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་
བཞེངས་ཏེ་འབྲུག་མི་ཚུ་གི་མགོན་སྐྱབས་ལུ་བྱོན་ཡོད་པ་སླེ་གསུངས་ལུ་གཤམ།

དེ་གིས་སླེ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་སེང་གའི་དབང་ལྷུག་མཚོག་ སྐྱེ་བོ་
ཕལ་པ་ལས་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ལུགས་སྐོར་ལས་ དཔལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྤྲོ་མས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ།

འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་རྩེ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་དབྱིན་དེབ་ཟིན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་
བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་སྐྱེས་རྒྱུ་ཀུའི་བསྐྱར་ ཨོ་རྒྱན་དཔལ་རི་མོ་བྱང་
ནང་ཚར་ཅིག་ཆ་རོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ལྷ་དབྱུ་བཞི་
སྤེ་མི་ཅིག་མངོན་སུམ་ཞལ་མཇལ་མི་དེ་ བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོ་བསྐྱེས་པའི་
ཞལ་མངོན་སུམ་རྩོན་གནང་པ་མ་ཚད་ ལྷ་དབྱུ་བཞི་འབད་མི་དེའི་ཞལ་ལས་
རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཟེར་གསུངས་སར་གསལ་ཉོག་ཉོ་སྤེ་གསན་ལུག་ཟེར་བཀོད་ལུག།

དེ་བརྩམ་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ཀུའི་བསྐྱར་ཚར་ཅིག་སྤྲུངས་ཐང་རྗོང་ནང་བཞུགས་
པའི་སྐབས་ ཡོངས་འཛོན་ངག་གི་དབང་པོའི་སྐྱེ་འབྲུང་གིས་ རྒྱལ་སྐྱེས་ལུ་
གསུང་བྱོན་ཡོད་པ་སྤེ་བཀོད་ལུག། དེ་མ་ཚད་རྒྱུ་ཀུའི་སྐབས་ མནལ་ལམ་
ནང་དཔལ་ལྷན་རྩེ་མོ་གིས་འབྲུལ་འབྲུལ་ཞལ་མངོན་སུམ་རྩོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་
ཡང་ དབྱིན་དེབ་ཟིན་བྲིས་དེ་ནང་བཀོད་ལུག། རྒྱུ་མཚན་དེ་གིས་སྤེ་ མི་དབང་
རྒྱལ་ཡུམ་མཚོག་གིས་ སྤྲུངས་ཐང་རྗོང་ནང་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ་ འཁོར་
རྩེ་མོ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཨིན་ཟེར་
བཀོད་དོ་བརྩམ་ ལུང་དུ་འཕགས་པའི་ལུང་ཚོས་ཅིག་ཡོད་པ་ཨིན་མ་ཡང་རྒྱལ་
པོ་མཚོག་གིས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་སྤེ་མཁུན་ལུག་ཟེར་བྲིས་ལུག།

གོང་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་ལུ་དོན། རྒྱལ་བཅུན་གཉིས་བཟ་གིས་
མངའ་གསོལ་མཇུག་པའི་བུལ་ལས་ རིམ་པ་བཞིན་རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞུགས་
པའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྤོན་
དབང་རྒྱལ་མཚོག་གིས་ ལྷ་རྩེ་རིམ་ཐངས་གསུམ་གྱི་བར་ན་འབྲུངས་རུང་
སྐྱེས་མོ་མ་གཉོགས་ རྒྱལ་སྤོན་འཛོན་པའི་སྐྱེས་མ་འབྲུངས་ནི་འདི་གིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ རྫོན་འབངས་དང་བཅས་པ་ སྐྱུག་བཟུལ་གྱིས་མནར་ཉེ་
རྒྱལ་སྲས་འབྲུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་ སྐྱེ་རིམ་ཞབས་བཏུན་སློམ་བསྐྱབས་
པའི་ཁར་ རྒྱལ་དབང་ཀླུ་པ་དང་ རྒྱབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ།
དེལ་མགོ་མཁུན་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ དཔོན་སློབ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པའི་མཆོད་ཁག་དང་ ལྷ་བ་ཐོབ་ཉོགས་ལྡན་ཡོད་ཚད་ལུ་རྒྱབས་འབྲུག་ལྷ་སྟེ་
ཐབས་ཤེས་མཛད་པའི་གསོལ་འདེབས་ མ་ཡུམ་སྤྱན་རློང་གསལ་ཚོས་རྫོན་མཚོག་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་རྫོན་རྒྱ་གིས་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མཚོག་གསུམ་བསྐྱེ་མེད་བདེན་མཐུ་ལུ་བཏུན་ཉེ་ གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་འབྲས་བུ་དུས་ལུ་སློན་ནི་དེ་གིས་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་༢༠༧ དབྱེན་
ཚེས་༡༡/༡༡/༥༥ རང་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༢༥ ལུ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཚོས་
སློང་ལུ་སླེ་རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་སང་གེ་དབང་རྒྱུག་མཚོག་ ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་
གཞུགས་ལུ་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རང་མེད་པར་ རོ་མཚར་བའི་སྐྱེས་དང་
བཅས་ཉེ་སྐྱེ་འབྲུངས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་སླེ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་རྫོན་འབངས་དང་
བཅས་པའི་རེ་འདོད་གྲུབ་ལྟེ་ རྒྱལ་སློན་འཛོན་པའི་སྲས་འབྲུངས་མི་འདི་ནི་
མི་ལས་འདས་པའི་མཛོས་སྐྱུག་ ལྷའི་བཟོ་བོས་ཆེད་དུ་བཟོས་ལས་སྐྱུག་པའི་
མཚར་སྐྱུག་སྐྱེ་བས་རོམ་པ་མེད་པ་ ལྷ་ཆེན་ཚངས་པའི་སྲས་བཟུམ་མཛོས་པ།
ལུས་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་སྐྱེ་འབྲུངས་ནི་འདི་གིས་རྒྱལ་བཙུན་
སྐྱེ་འཁོར་རྒྱ་དང་ རྫོན་འབངས་མི་སྡེ་ག་ར་ཡིད་དགའ་བ་དང་ རྫོན་བདེ་བ།
བསམ་པ་རྫོགས་པ། རལ་རངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ནི་འདི་གིས་རྒྱལ་སྲས་
འབྲུངས་པའི་བཙས་སློན་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་བཙུན་སྤང་ལྷུ་ལྷུ་ག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྤྲེལ་མས་ལུང་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་གིས་ ཞིབ་འཇུག་འབད་བའི་དབྱིན་
དེབ་ཟིན་བྲིས་ནང་གསལ་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་སྤྱི་དེ་གནམ་བསྐོས་ལྷ་
གིས་གནང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ ལྷ་འབྲུངས་པའི་སྐབས་དོ་མཚར་
བའི་ལྷས་མ་འདྲུལ་ལེ་ག་ཅིག་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཡིན་པས། རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་
སྐལ་བཟང་ཚོས་སློན་དབང་ལྷག་མཚོག་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འབྲུངས་པའི་ནད་གཡོག་
གི་དོན་ལུ་ ཀ་ལི་ལུ་ལས་ཆེད་མངགས་སྟེ་སྟོན་མི་དོག་ཀར་ ཀཱ་རུན་ཟེར་མི་དེ་
སྟེན་གཡོག་མོ་གཉིས་དང་རྒྱགས་ཉེ་པོ་བྱང་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྲིང་ལུ་འོང་ལྟེ་ རྒྱལ་
སྤྱི་འབྲུངས་པའི་དུས་ཚོད་རན་ནི་དེ་གིས་བསྐྱབས་ཉེ་སྟོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས།
སྤྱི་ཚེས་ ༡༠/༡༡/༤༤ གི་རྒྱབ་མོ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ རྒྱལ་ཡུམ་སྤྱོད་བཞེས་ཨ་ཞེ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚོས་སློན་མཚོག་
དང་མ་ཡུམ་པརྱ་བདེ་ཆེན། ཨ་ཞེ་ཚོས་སྤྱོད་པ་སོགས་པའི་སྤྱོད་འཁོར་ཚུ་ རྒྱལ་
སྤྱི་འབྲུངས་པའི་དོན་ལས་རྒྱུན་ལྡན་སྤྱོད་རིམ་དང་ཞབས་བཏན་ཚུ་བསྐྱབས་ཉེ་
བཞུགས་རྒྱལ།

དེ་གི་ནངས་པར་སྤྱི་ཚེས་ ༡༡/༡༡/༤༤ ལུ་ཕོ་བྱང་བདེ་ཆེན་ཚོས་
སྲིང་གུ་ཉི་མའི་ཚེ་གར་དང་བསྐྱབས་ཉེ་ རྒྱལ་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་གནས་ཚུལ་
འགོ་དང་པ་རྒྱལ་ཡུམ་སྤྱོད་བཞེས་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚོས་སློན་མཚོག་
གིས་ གཟིམ་རྩུང་སྟོན་ཁར་གསུངས་པའི་བསྐྱང་ལས་ ཆ་མཉམ་སྤྱོད་བདེ་བ་
བྱུང་ལྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ ལྷ་
འཁོར་ཚུ་དང་ལྷག་གཡོག་ལྷག་སྐར་པ་བཅས་པ་ ཉིང་གི་གདིང་ལས་སློབ་
ཐོབ་ཅི་ཟེར་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འབྲུངས་པའི་ཉེགས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཚན་ཡང་མ་འདྲམ་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱུང་པའི་སྐོར་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་དབྱིན་དེབ་
དེ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དེ་ཚེ་ཉིན་མ་སྐོར་ཚུ་དཀར་པོའི་ཚུ་ཨོམ་
ལུ་གུར་སོང་པ་དང་ མ་འཁྲུངས་པའི་ཉེ་མ་རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་
སློན་གྱི་མནལ་ལམ་ནང་ བདེ་ཚེན་ཚོས་སློང་གི་ཕོ་བྲང་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་
གསེར་འོད་འབྲེལ་ཉེ་གཟེགས་པ། བཀ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གདོང་ཁའི་མེ་ཉོག་
ཤིང་གི་ཞལ་ལ་གཅིག་གུ་མེ་ཉོག་ མགུ་ཉོག་བདུན་ཐོགས་བཅེགས་སྡེ་ཤར་བ།
སྤངས་ཐང་ཀ་བརྒྱད་ལྟ་ཁང་གི་ཞབས་རྗེས་སྤྱི་ སྤྱི་མདུན་མཚོང་པ་ལུ་ལ་བའི་
ཚུ་ཨོམ་ལུ་གུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་གསེར་མཚན་བཟང་པོ་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱུང་ཡི་
ཟེར་བཀོད་ལུ་ག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྡེ་ ཕོ་བྲང་བདེ་ཚེན་ཚོས་སློང་ལུ་འཁྲུངས་ལྟོན་
རྒྱས་པ་བཅའ་སྤྱི་ག་རྒྱལ་པའི་དོན་ལས་རྒྱལ་སྐོར་པ་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་གི་ཕྱིས་
ཉིན་རྒྱལ་མེད་པར་བཅའ་སྤྱི་ག་འགོ་བཙུགས་ཉེ་ ཕོ་བྲང་ནང་ན་ཉིན་འབྲེལ་
གྱི་བཅའ་སྤྱི་ག། ཕྱི་ཁར་དགའ་ལྟོན་གྱི་བཅའ་སྤྱི་ག་རྒྱ་རྒྱལ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
རྒྱལ་སློན་འབངས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གིས་བཅས་ལྟོན་གྱི་མཛད་རིམ་འདི་
ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཞེ་བྲག་ལས་འཁྲུངས་ཁག་གིས་མ་ཚད་པར་
མཐའ་དབུས་གྱི་ས་གནས་ ག་ཉེ་ལུ་ཡང་གཞུང་སྐོར་མི་སྡེ་ གེ་ར་གིས་
སློང་གདོང་ལས་དགའ་སློང་འཇུམ་མདངས་གཡོ་བའི་སློང་ལས་ གསར་དུ་
འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་སྐོར་དེ་ལུ་ ཉེར་འཚོ་ཞེ་སྡེ་སྤྱི་ཚོ་ཞབས་པད་བཅུན་དགོ་པའི་
སློན་འདེབས་ལྷུ་མི་དང་ དེ་འདོད་ལས་རྟུག་པའི་རྒྱལ་སྐོར་ སྤྱི་འཁྲུངས་ཉེ་
སློང་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་སློང་པའི་སློང་ལས་རིམ་ལུ་བརྩོན་མི། ཕོ་གཞོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྐྱམས་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ།

མོ་མཚར་ཚུ་གིས་དགའ་བའི་བོ་འབྲུག་སྐྱིད་པའི་སྐྱེ་ལེན་མི་གིས་ བདེ་ཆེན་
ཚོས་སློང་དང་བེམ་ཕུ་གི་ས་གནས་ཆ་མཉམ་གང་ཚར་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེ་སྐབས་བདེ་ཆེན་ཚོས་སློང་གི་སློ་ལོགས་ཁར་ཡོད་པའི་ མི་སེར་དག་ཞན་
མེད་པར་ཕོ་བྲང་ནང་བཀུག་སྟེ་ དགའ་སློ་སྐྱུར་བཅུག་པའི་ཁར་ ཕོ་བྲང་
གི་འབའ་སྐྱོར་ཐང་ནང་ ཕུག་གཡོག་དང་ཕུག་སྐར་པ་ཚུ་ཉེན་ཞག་ཉ
གྱི་རིང་ མདའ་རྒྱབ་བཅུག་པའི་སྐབས་ མདའ་རྒྱབ་མི་དང་མདའ་འཆམ་
རྒྱབ་མི་ག་ར་ལུ་ རྒྱལ་ཡུམ་ཕུན་ཚོགས་ཚོས་སློན་དང་ མ་ཡུམ་པར་བདེ་ཆེན་
གཉིས་ཀྱིས་ གསོལ་རས་དངུལ་རྒྱང་ཨ་ལོ་བུ་ཚུ་ཅིག་ཡང་མ་བཞག་པར་
གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཞིབ་འཚོལ་ཟིན་གྱིས་ནང་བཀོད་དོ་བབུམ་
ཨིན་པ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ གཞུང་གི་ཞབས་
ཁ་རྒྱབ་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་སྐྱེས་འབྲུངས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་
ཁ་བཅུམ་དགོཔ་སྟེ་བཀའ་གནང་སྟེ་ ཞབས་ཁ་རྒྱབ་མི་ཚུ་གིས་བཅུམས་མི་
ཞབས་ཁ་དེ་སྤང་དགས་ནི་དེ་གིས་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ ཉེན་མ་
གཉིས་བཞུགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་འབྲུངས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞབས་ཁ་ཅིག་ཡང་
བཅུམས་གནང་ཞེན་ལས་ ཞབས་ཁ་རྒྱབ་མི་ཚུ་ལུ་ གདངས་དབྱངས་ལེའུ་
དང་སྐྱགས་ཏེ་སྟབ་སྟེ་ དགའ་སྟོན་དེ་ཁར་ཞབས་ཁ་རྒྱབ་བཅུག་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ དབྱིན་དེབ་ཟིན་གྱིས་དེ་ནང་བཀོད་ལུག། དེ་
བབུམ་རྒྱལ་སྐྱེས་འབྲུངས་པའི་དགའ་སྟོན་ ཀ་ལི་ཕུ་ལུ་ཡང་བཅི་སྤང་ལུ་ལུག།
དེ་སྐབས་ཀ་ལི་ཕུ་དང་ དར་རྒྱས་སློང་ལུ་དཔེ་ཆ་ལྟ་མི་འབྲུག་པའི་བུཚ་༤༠

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་ཅིག་གིས་བཅའ་མ་གཏོགས་ཏེ་ ཀ་ལི་ཕུར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་པོ་བྲང་ནང་
ལུ་ཡང་དགའ་སྟོན་བརྗེ་སྲུང་ལྷུ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

བདེ་ཆེན་ཚོས་སྤིང་པོ་བྲང་ནང་རྒྱལ་སྲས་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་གནས་ཚུལ་
ག་ཏེ་ལུ་ཡང་ཁྲབ་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་ རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་ཁག་ལས་ཡང་ལེགས་དར་སྤུལ་བར་བཅར་མི་ལེ་ག་ཅིག་ཐོན་པའི་
གལ་ཁར་ཅིག་འདི་ འབྲས་སྤྲོངས་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞུང་སྐྱེ་ཚབ་སྤང་ཏོག་
ས་ཏེ་བ་དང་ འབྲས་སྤྲོངས་རྒྱལ་པོའི་ཁ་བྱུག་ལས་སྐྱེ་ཚབ་ཚུ་ ལུ་སྤྲོ་ལས་
ཚུར་སྤེ་རྒྱ་ལས་བརྒྱུད་དེ་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྤིང་ལུ་ ཆེད་མངགས་ཏེ་གལ་བར་
བསྐྱེགས་སྤེ་བཅར་ཏེ་ ལེགས་དར་འབྲུལ་བ་ཚུ་ལེ་ཚན་ལེ་ག་བསྐྱེགས་ཏེ་ དར་
མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་སྤྲོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་སྤུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཟེན་གྱིས་ནང་བཀོད་ལུ་ག། སྐྱེ་འབྲུངས་ཏེ་ཉིན་ཞག་ཟླ་
གྱི་ལྷུ་ལས་ རྗེ་མཁན་པོ་ཁྱི་རབས་༤༢ པ་ཡོན་ཏན་བརྗོན་འབྲས་མཚོག་
ལེགས་དར་སྤུལ་བར་བཅར་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མཚན་འདྲིགས་མེད་སྟུན་གྱུ་བ་ཟེར་གསོལ་བའི་སྐབས་ མཁན་
པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མཚན་པར་སེང་གེ་
ཟེར་གསོལ་ལུ་ག།

རྒྱལ་སྲས་སྐྱེ་མ་འབྲུངས་པའི་ཏེ་མ་ལས་ ཀ་ལི་ཕུ་ལས་སྟུན་གཡོག་
མོ་གཉིས་འོང་མི་དེ་ཚུ་ ཡུམ་དང་རྒྱལ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་འབད་མི་
སྤེ་བཞག་ཡོད་ཏུང་ ཟླ་འོ་ཟླ་ རྗེ་མཁན་པོ་ཁྱི་ལྷུ་ལས་མེ་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ལྷུག་ལྷུ་མི་རིགས་རུས་དང་མཚན་ལྟས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྐྱ་མམ་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེ་འབྲུངས་ཚུལ།

ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་འབྲུག་མི་ངོ་མ་ཅིག་རང་བཞག་དགོ་པའི་དགོངས་བཞེད་
གནང་ཞེ་ ག་ངག་ཐུགས་བཞེད་གནང་པའི་སྐབས་ ལུག་གཡོག་གལ་ལས་
ཤར་ཀུན་དགའ་དེ་ཐུགས་ཁར་བབས་ནི་དེ་གིས་ དེ་ལས་ཚུར་རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་
བཞེངས་ཀྱི་བར་ན་ ཤར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་ལུག་ལུ་མི་སྡེ་བསྐོས་གནང་
རུག།

འབྲུངས་ཏེ་ཞག་གསུམ་སོང་པའི་ཤུལ་ལས་ གཞུང་གྲ་ཚང་ལས་ལྷ་
བསངས་བཀ་ཤིས་རེ་སྐོང་དང་སྲུང་མའི་གཏང་རག་ གནམ་ས་སྤང་བརྒྱད་ཀྱི་
ཚོ་ག་ཚུ་ རྒྱལ་ཤིང་རྒྱལ་པ་གནང་ཞེ་ རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེ་ཁར་བཏོན་པའི་མངོད་རིམ་
བཙེ་སྲུང་ལུ་བའི་སྐོར་ལས་གསལ་བ་ཅིན། དེ་ཚོ་བཙེས་སྟོན་གལ་ ཨམ་སྲུ་བུ་
ཚོ་མ་གསོ་བའི་རབ་ཚད་ཀྱི་རིགས་དང་ རྒྱལ་ལྷན་དང་བདུན་ཟུར་ཕོག་པའི་
རིགས་ཚུ་བཙེ་མར་གཏོགས་མ་ཚོག་པའི་བྱེད་བསྐྱེད་གནང་ཞེ་ རྒྱལ་ལྷན་
སྐྱེ་ཁར་བཏོན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ལྷན་འབག་ཞེ་ལུ་མི་མཐུན་གསུམ་ལོ་པ་དེ་
གིས་ བདུད་ཚི་མཐུན་མཚམས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ཕོ་བྲང་གི་སྐྱེ་ཁར་བཏོན་ཞིན་མ་
ལས་ ཕོ་བྲང་བསྐོར་ར་རྒྱལ་གནང་པའི་སྐབས་ མིད་པ་ཏེ་གིས་སྤོ་འདྲེན་ཏེ་དར་
ཤིང་སྐྱ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སེར་སྤྲོད་དང་ ཚོ་སྐྱ་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན། བཀ་ཤིས་རྣམ་བརྒྱད་དང་ བཀ་ཤིས་པའི་རྟེན་བརྒྱད།
གཡང་བཞི་དཀར་ནག་ གཙང་ག་ལག་གཡས། འབྲང་རྒྱལ། ཕྱེ་མར།
ཡོས་དཀར་ནག་ མདའ་དར་སྐྱ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གོ་རིམ་ མ་ནོར་བར་
བསྐྱེད་ཏེ་ཕོ་བྲང་གཡས་བསྐོར་སྤོངས་གསུམ་བརྒྱབས་ཞིན་མ་ལས་ ལོག་
ཕོ་བྲང་ནང་ན་གདན་འདྲེན་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་སྐྱེ་ཕོ་བྲང་ནང་ལོག་སྟོང་དེ་ ཕོ་གལ་མོ་གལ་བཅད་ཞིན་མ་ལས་
གོ་མ་དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པའི་བཞུགས་གལ་གྱི་རིམ་པ་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་
བྲངས་ཚར་བའི་འཕྲོ་ལས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་
དང་ སྐྱ་མ་ཚོས་པ། རྫོན་འབངས་མི་སེར་ འདི་བསྐྱང་འཇོམས་མི་ག་
ར་གིས་ རྒྱལ་སྲས་ལྷ་ལེགས་དར་བོང་ཆ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཁ་དར་ཚུ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྤུལ་བའི་རྗེས་སུ་ ལྷག་ལྷ་མི་དང་ཞི་དག་མི་རིགས་ ན་གཞོན་ཕོ་
མོ་གོ་ར་ མདའ་ཕྱེད་རྗོད་སྟོར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེད་རིགས་དང་ སྐྱེ་གཞས་
ལ་སོགས་པ་དག་འཕྲོའི་རྣམ་པ་ ག་ཅི་ཡང་བསྐྱུར་བའི་ཐོག་ལས་བཙུང་
ལྷ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་སྲས་དགའ་ལོ་བཞི་བཞེས་པའི་སྐབས་ སྐྱ་སྟོབ་ལྷ་བ་བཞུན་
ནོར་བུ་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལས་ ཐིམ་ཕུ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་
ནང་སྡེ་ རྒྱལ་ལྷ་གསོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཙུང་ཅིག་ཡང་ལྷ་ཡི་ཟེར་
ཨིན་པས། དེ་བསྐྱང་རྒྱལ་སྲས་རྫོང་ནང་གདན་འདྲེན་ལྷ་བའི་སྐབས་
ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གལ་བཅར་ཐོག་ལས་གདན་འདྲེན་ལྷ་བའི་
དགོས་པ་ཡང་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་སྤུ་དགོངས་ཏེ་ལྷ་ཡི་ཟེར་དང་ དེ་
སྐབས་སྤུ་ཡང་ནམ་མཁའ་སྤུ་འཇའ་འོད་འཁྲིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལེགས་ཤོམ་བུང་ཡི་ཟེར་ དབྱིན་དེབ་ཟིན་གྱིས་ནང་བཀོད་རྒྱལ།
སྐྱེ་ན་ཚུང་ཀུའི་བསྐྱང་མང་ཤོས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་ རྒྱལ་ཡུམ་སྐྱེ་
བཞེས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བདེ་ཆེན་ཚོས་སྐྱང་ཕོ་བྲང་ནང་བཞུགས་
ཏེ་སྐྱེ་བཞེངས་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྤྲོ་མས་ལུང་གིས་ལྷུ་ལྷོ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲུངས་ཚུལ།

རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་མི་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་
སྤྲུལ་འདི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱར་ལས་ རྒྱགས་རིག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་གྲུ་ཞལ་
ལས་ཡང་ ཨ་ལོ་གཞན་བཟུམ་དོན་མེད་གྱི་སློ་ལེ་ཤ་མ་གསུང་པར་
རྒྱགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་མི་དེ་ མི་རྣམ་
ཤོས་ལས་རྣམ་སྟེ་དོན་དང་མཐུན་པ་སྟེ་གསུངས་པའི་ཁར་ ཚོད་
ཡང་འཇམ་ཉོག་ཉོ་སྟེ་མ་གནང་མི་ཅིག་ཨིན་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།
རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་ཅིད་གནང་ས་ སྤང་རི་བམ་པའི་ཐང་རྒྱ་
ན་ཕྱོན་དོ་ཡོད་པ་དང་ དགྲུང་ལོ་༤ ལས་རང་ཆེབས་རྟ་གྲུ་ཆེབས་ནི་ལུ་
རྒྱགས་མཉེས་པ་མ་ཚད་ རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱར་ལས་མི་སློམ་བཟུམ་སྟེ་ཆེབས་
རྟ་གྲུ་ཆེབས་ཉེ་རྟ་རྒྱུག་རྒྱལ་ནི་ལུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཟེར་བཤད་ལུག།

དུམ་གྱི་ཅིག་སྤྱི་བཞེངས་པའི་ལུལ་ལས་ བསམ་གཏན་སྐྱིད་ལོ་བྲང་གི་ས་
གནས་དང་ འབྲུང་བཞི་ནང་གི་གཙང་རྒྱུད་མཐའ་མ་བདའ་སྟེ་ རྒྱ་ནང་
གི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལུ་གཟེགས་ནི་ལུ་སློ་བ་མཛད་དེ་ རྒྱུད་མཐའ་མར་ཆ་
རོགས་རྒྱུ་དང་གཅིག་ཁར་མཛད་ཅུམ་བཞེས་ནི་དང་ བྱེ་མའི་ནང་སྤྱི་ཅིད་
གནང་ནི་ལུ་རྒྱགས་མཉེས་པ་ཨིན་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་འབྲུངས་སྟོན་ཐངས་བཞི་པ་མཛད་པའི་ལུལ་ལས་
མང་ཤོས་འཚམས་ཅིག་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྐྱིད་རི་འགོ་ཁར་ཕྱོན་ཉེ་ རྣམས་ཚལ་
གྱི་གཙན་གཟན་རྒྱུ་གཟེགས་ནི་དང་ རྣམས་སྤྲོདས་ཉམས་དགའ་ཉོག་ཉོ་རྒྱུ་
ནང་ཁམས་སངས་འཕྱོན་ནི་ལུ་རྒྱགས་མཉེས་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུག།
གསོལ་ཚོགས་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་འབྲུག་པའི་ཨ་ལོ་གཞན་བཟུམ་བུ་རམ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་མངར་བཅས་ལུ་དྲངས་འདོད་མེད་པར་ ལོམ་དང་སྐྱོང་དོག་ རོ་གི་ཚུ་བོ་
པ་གི་གསོལ་རྒྱ་སྒྲེ་བཞེས་ཏེ་གསོལ་བ་དང་ཚོགས་ལུ་མང་ཤོས་བྱུག་པ་བཞེས་པ་
ཨིན་ཟེར་བཤད་རུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱོན་ཆེན་སྤུན་ཤིག་ཞེ་རུ་ འབྲུག་ལུ་བྱོན་
པའི་སྐབས་རྒྱལ་སྐྱེས་སྤུན་ཆ་ཚུ་ལུ་ལྟ་སྟེ་གནམ་མེད་ས་མེད་བྱུགས་མཉེས་ཅི་
ཟེར་དང་ སྐྱོན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱེམས་བྱོན་པའི་ཚེད་མོའི་གྲ་རི་ནང་འཇུག་ཏེ་བདེ་
ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་པོ་ཐང་གི་སྐྱོང་སྐྱེར་ནང་ ལ་ཉག་རང་སྤྱོད་གནང་སྟེ་བཞུགས་
པའི་ཁར་ རྒྱག་གཡོག་ཚུ་ལུ་ ཤིང་གི་གྲ་རི་བཟོ་བཅུག་སྟེ་ཤིང་གི་གྲ་རི་གྲུ་
དར་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ སྤྱོད་ཡང་གནང་པ་ཨིན་ཟེར་བཤད་རུག།

འཕྲལ་འཕྲལ་སྤྱོད་གནང་སར་ ཚེད་མོའི་ཞོར་ལས་མ་འགྲིགས་
པའི་སྐབས་ སྐྱེས་མོ་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་ སྤྱོད་བང་སྐྱོམ་ཡོད་རུང་རྒྱལ་ཁ་རྒྱལ་
སྐྱེས་གྱིས་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་དང་ རྒྱག་གཡོག་ཚུ་བར་ན་འཇུག་ཏེ་ བར་མི་འབད་
དགོཔ་ཡང་འཕྲལ་འཕྲལ་བྱུང་པ་ཨིན་ཟེར་སྐབ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་སྐྱེས་གྱིས་སྤྱོད་
འཁོར་ཚུ་གི་བར་ན་འཇུག་ཏེ་སྤྱོད་ རྒྱལ་པོ་ཨིན་ཟེར་དཔལ་ཉགས་ཚུང་ཀུ་
དང་ བྱ་ཅི་ན་བཟུལ་སེར་པོ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ལད་སྐྱེས་སྤྱོད་ཏེ་ ཡབ་ཡུམ་
གཉེས་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་སྤྱོད་འཁོར་ཆ་མཉམ་ ཁོ་ལུ་ལྟ་མོ་ཆེ་བཅུག་པ་
ཨིན་ཟེར་བཤད་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་དོན་གསུམ་བཟོད།   རྒྱལ་སྲས་མཚོགས་སྐྱེའོན་སྐྱེད་ས་པའི་སྐོར།

རྒྱལ་སྲས་མཚོགས་སྐྱེའོན་སྐྱེད་ས་པའི་སྐོར།

བཞི་པ་   རྐྱེའོན་ལུ་སྐྱེད་ས་པ་མཚོད་པའི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ལུ་
བ་ཅིན་   རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་དགུང་ལོ་རྒྱུ་ཀུའི་བསྐྱེད་ས་པའི་སྐོར་གི་
རྐྱེའོན་ཚུ་   དངུལ་ཅིས་སྐོན་པོ་བཟེས་པ་ཕྱོངས་མི་   རོ་རྩེ་ཚེ་རིང་དང་
ཟམ་པར་ལ་གཤགས་མི་ལ་སོགས་པ་   ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་ལོན་མཁས་པ་ཚུ་ལས་
བཞེས་པའི་ལུ་ལས་   རྩི་ལོ་ ༡༩༦༣ དེ་ཅིག་ཁ་ལས་   རྒྱ་རོ་རྩེ་སྐོར་གི་
སྐོར་གྱི་   མེན་རོ་སེམ་ལུ་ཤེབས་ཏེ་ལོ་རོ་དག་པ་ཅིག་ཕྱག་དཔྱེ་གཟེགས་ལུ་གཤམ།
རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བདེ་ཚེན་དབང་མོ་   ཕྱག་དཔྱེ་རོ་རྩེ་སྐོར་ལོ་རྩེ་གོ་
པོན་དང་   ཨ་ཞེ་བཤོད་ནམས་ཚོས་སྐོན་རོ་རྩེ་སྐོར་   བོར་མ་བུ་མོའི་སྐོར་གྱི་
ནང་གི་ཕྱག་དཔྱེ་གཟེགས་པའི་སྐབས་   ཕྱག་ལུ་ཉེ་ཤར་ཀུན་དགའ་དང་དེད་
གཡོག་པ་ཅིག་ཚོད་ལུ་གཤམ།

རྒྱལ་སྲས་ཚུ་རོ་རྩེ་སྐོར་ལུ་ཕྱག་དཔྱེ་གཟེགས་པའི་སྐབས་   ཕྱག་ལུ་མི་
ཤར་ཀུན་དགའ་གིས་སྐབ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།   མང་ཤོས་རྒྱལ་སྲས་ཚུ་སྐོར་
གྱི་ནང་ཕྱོན་དགོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་   ངལ་གསོའི་སྐབས་   འབྲུག་ལུགས་
གསོའི་ཚོགས་པེ་རྒྱུངས་པའི་དོན་ལུ་དང་   རྐྱེའོན་ལུ་བཟུགས་པའི་དོན་ལུ་   རོ་
རྩེ་སྐོར་ག་བར་ན་ཟེར་སར་གཟེམ་ཚུང་སྐྱེའོན་ལུ་ལེན་ཏེ་   ཁོ་དང་འདྲེད་གཡོག་པ་
དེ་ནང་སྐོར་དེ་   ངལ་གསོའི་སྐབས་འབྲུག་པའི་གསོའི་ཚོགས་པེ་བཟོ་ཉེ་རྒྱུངས།
བཟུ་ཤེས་ཐག་རྒྱུའི་མཐའ་མ་དང་   ཀ་འོན་ཏོ་ལུ་སྐོན་བརྟན་པེ་གཟེགས་པར་
ཕྱོན་པའི་སྐབས་   ཕྱག་ལུ་ཉེ་ཤར་ཀུན་དེ་ཁོ་གི་ལུ་སྐལ་ཨིན་ཟེར་སྐབ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོགས་སྐྱེད་གནང་བའི་བསྐྱེད།

སློབ་གྲྭ་དེ་ཚུའི་ནང་སློབ་གྲྭ་གི་མིས་རྒྱལ་སྐྱེས་དང་ མི་སྐྱེ་གཞན་གྱི་ཨ་ལོ་
ལྷན་པར་མེད་པར་སློབ་བཟུང་དགོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་ལས་འཕུལ་འཕུལ་སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ གསོལ་རས་བུམ་ཐང་
ལུ་ཐགས་པའི་ཡ་ལྷ་རེ་རེ་ཁོང་ལུ་སྐྱེལ་བར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ ཁོང་སློབ་དཔོན་
ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ ང་བཅས་སློབ་གྲྭ་དེ་སློབ་གྲྭ་གི་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྐྱེས་ཚུ་
ལུ་ལོགས་སུ་ཞབས་ཏོག་ལྷུ་ཐབས་མེད་རུང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ཨ་ཉག་རང་གསོལ་རས་ལྷུ་བའི་སྐབས་ རྒྱུ་མ་བདེ་མ་སློབ་བྱུང་མས་ཟེར་
སློབ་ནི་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྲས་མཚོག་སྐྱའོན་སྐྱེད་ས་པའི་སྐོར།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༢ ལུ་ རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ལྷན་མདའ་
འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་ནག་གི་དམག་མི་ཚུ་ རྫོ་རྫོ་སྤང་ལས་མེལ་༢༠
འི་ས་ཁར་ གནག་མཐོ་ལའི་རྒྱབ་ཁར་སྤོང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གནམ་ཁ་ལས་
འབད་དེ་ ཤི་ལི་གུ་རིར་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཚུ་འཇུ་ལ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་
གནས་ཚུལ་གོ་ནི་དེ་གིས་ སློབ་གྲུའི་འགོ་འདྲེན་པ་ཚུ་གིས་ཡང་ རྒྱལ་སྲས་
རྫོ་རྫོ་སྤང་ལུ་མ་བཞག་པ་ཅིན་དག་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་འབད་བའི་ཁར་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ཡང་ རྒྱལ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་གུ་ སྐྱོན་ཨ་
ཙེ་རེ་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གནས་སྤངས་དེ་བཟུམ་གྱི་གཤམ་ཁར་རྒྱལ་སྲས་མི་
བཞག་པའི་སྤྱགས་ཐག་རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་བཅད་དེ་ གནས་སྤངས་དག་ཤོས་དེ་
རང་ རྒྱལ་སྲས་ལྷན་དཔེ་གཟེགས་པར་ ལྷ་རྒྱལ་ལྷན་ཁོན་ལུ་བཏང་ནི་ཨིན་པ་
མཁྱེན་ཏེ་ དགུང་ལོ་༡༡ བཞེས་པའི་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལུ་ རྒྱལ་སྲས་ལྷན་
ཁོན་ལུ་བཏང་གནང་ནུག།

དེ་གི་ཉེ་མ་རྒྱལ་སྲས་དགུང་ལོ་༩ དེ་ཅིག་བཞེས་པའི་སྤངས་ལས་
སྤྱི་ལོ་༡༩༦༤ ལོར་རྒྱལ་བཙུན་གཉིས་ཚ་རང་ ཀ་ལི་ཀ་ཏེ་ལུ་གཟེགས་སྐོར་
གནང་ཞེ་ རྒྱལ་སྲས་ལྷན་ཁོན་ལུ་ལྷན་དཔེ་གཟེགས་པར་བཏང་པ་ཅིན་ ལྷན་
ཁོན་ལུ་སློབ་གྲུ་ལེགས་ཤོམ་ག་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལས་འོས་བབ་ཅན་གྱི་
སློབ་གྲུ་ག་བཟང་ཚུ་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་འབད་དེ་ཞིབ་ཚད་གཅོད་མཛད་ནུག།
རྒྱལ་བ་མཚན་ལུ་རྫོན་ལྷན་ གཤེ་ཀ་སྐྱོན་ ས་སྤང་གཉིས་དང་ལྷན་དེ་ ལྷན་ཁོན་
སློབ་གྲུའི་སྐོར་ལས་གནས་ཚུལ་ལེ་ག་ཅིག་ཁོང་ས་སྤང་གཉིས་ལས་གསལ་ཡི་
ཟེར་ཨིན་པས། ལྷུལ་ལས་རྒྱལ་སྲས་ལྷན་ཁོན་ལུ་ ལྷན་དཔེ་གཟེགས་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐབས་ འབྲུག་པའི་བུ་ཚ་མདོ་མདོ་བཟོ་མི་ཅིག་ཡང་ཕྱག་ལྷ་རྟེ་ ལྷན་ཚོན་ལུ་
སྣོད་རྒྱལ། མདོ་མདོ་དང་རྒྱལ་སྐུ་གཉེས་ཉི་ཤ་ཚོ་བཟོ་ བའི་གཏེ་བའི་བའི་སྣོད་
ལུ་ནང་ ལོ་ངོ་བཞི་ཕྱག་དཔེ་གཟུགས་ཉེ་བཞུགས་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྐུ་ལུ་
གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ཁེ་ཕན་སྣོད་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ ལྷུ་ལྷགས་ཀྱི་
ལམ་སློལ་གོ་མས་འདྲིས་ཐོབ་པའི་ཁར་ རང་གི་ཡབ་ཡུམ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་
བདའ་མ་བཟུན་སར་བཞུགས་དགོས་བྱུང་པའི་སྐབས་ རང་མགོ་འདྲོངས་ནི་
ལུ་སྣོད་གས་ལྷུ་བཟུངས་ཅིག་རང་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་སྐུ་ལྷན་ཚོན་ལུ་ཕྱག་དཔེ་གཟུགས་པའི་སྐབས་ སྣོད་ལུ་དང་
མཐུན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ག་དེ་ཅིག་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་རུང་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
དང་ཡབ་ཡུམ་གཉེས་དང་ཁ་འབྲུལ་ཉེ་བྱོན་ནི་ལུ་ ལྷགས་གདོང་ལས་མ་མཉེས་
པར་ ཚར་ཅིག་ཀ་ལི་ཀ་ཉེ་ལས་ ལྷོ་བའི་ལུ་འཕྲུལ་ཉེ་ ལྷོ་བའི་ལས་སྣོད་
ལྷན་ཚོན་ལུ་འཕྲུལ་དགོས་ཨིན་རུང་ གནམ་གཟུང་དུས་ཚོད་རན་པའི་བསྐྱང་
ལས་ རྒྱལ་སྐུ་ལྷུ་གཉེད་མ་ཚོར་བརྒྱན་བཏབ་ལྟེ་བཞེངས་མ་བཏབ་པར་
གནམ་གཟུང་ཐལ་ནི་དེ་གིས་ ཕྱག་ལྷ་རྟེ་འགྲོ་མི་ཀུན་དགའ་ནང་དོག་རྟེ་ མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་སྣོད་ལྷུ་སྣོད་དགོས་ཐོན་རྒྱལ། གནས་ཚུལ་དེ་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་གིས་གསན་པའི་སྐབས་ འདྲིས་མེད་འགྲོ་འདོད་མེད་པ་ཅིན་ལོག་
ཤོག་བཟོ་སྐབ་བཟོ་བཀའ་གནང་རུང་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱི་ལྷགས་ལས་ཨིན་པ་ཅིན་
ད་རྣོད་བཅས་བུ་གཅིག་ལས་མེད་མི་དང་ཡུན་བེངས་ཅིག་ ཁ་འབྲུལ་བའི་ཚ་
གྲང་ཆེ་རུང་ རྒྱལ་སྐུ་ལོ་རའི་དོན་ལས་ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ལྷན་ཚོན་ལུ་ཕྱག་དཔེ་
འཕྲོ་མཐུན་དེ་གཟུགས་དགོ་བཟོ་གསུངས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱལ་སྲས་མཚོགས་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་སྐོར།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐོར་ལས་   ཡབ་ཡུམ་གཉེས་དགོངས་པ་མ་མཐུན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་   རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་ཨིན་པ་ཅིན་   ལྷན་ཁོར་ལས་འཛེམ་སྒྲིང་སྤྱི་
ལུགས་རིག་གསར་སྐྱེས་ལྷན་ལུ་མཁས་པ་སྦྱང་དགོཔ་དེ་གནམ་མེད་ས་མེད་རྒྱལ་
ཁབ་དང་   རྒྱལ་སྲས་གཉེས་ཆ་རའི་དོན་ལས་གལ་ཅན་ཨིན་ཟེར་ལུགས་བཞེད་
གནང་ཞེ་   རྒྱལ་སྲས་སྐྱེས་ལྷན་མཐེལ་ཕྱིན་གནང་ཞིན་མ་ལས་   འབྲུག་ལུ་ལོག་
དགོཔ་སྤེ་ཨིན་རུང་   ཡབ་རྒྱལ་པོ་གི་ལུགས་བཞེད་ལས་   ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐོར་
མཐེལ་ཕྱིན་སྦྱངས་ཏེ་བཞུགས་པའི་དུས་ཚོད་མེད་པ་མཁྱེན་ཏེ་   ཁོ་ར་དགོངས་
པ་མ་རྟོགས་པའི་ཏེ་མ་   འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུས་
རང་ལུགས་རིག་གཞུང་ལུ་སྦྱང་པ་མ་མཛད་པ་ཅིན་   ཏང་སྟོང་མར་རྒྱལ་ཁབ་
སྦྱོང་དགོཔ་འབྲུང་པའི་སྐབས་   རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐངས་ཅམ་ཡང་   རྒྱལ་པོ་
གིས་མ་མཁྱེན་ནི་དེ་ནི་   ཏ་ཅང་གི་ཐབས་ཆག་པའི་གཞི་ཅིག་འོང་ནི་ཨིན་པས་
མནོ་ཞེ་   ཡབ་ཡུམ་གཉེས་   རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐོར་ལས་མ་འགྲིགས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་དེ་སྤེ་བྱུང་ལུག།

ལྷག་པར་དུ་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁོ་རའི་དུས་ཚོད་
སོས་ཀའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་འགྲིབ་ཅི་རང་འགྲོལ་ཨིན་མ་   ཁོ་ར་གིས་དུངས་འཕྲོས་
འཕྲོས་མཁྱེན་ཏེ་   ཁོ་རའི་དགོངས་སྦྱོང་དང་དམིགས་ཡུལ།   མཛད་པ་རྗེས་སུ་
སྦྱོང་དགོཔ་དང་   འཕྲལ་ལུགས་གཉེས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འགྲུབ་དགོཔ་ཚུ་ཉིང་བསང་
སང་སྤེ་   རྒྱལ་སྲས་ལུ་དགོངས་པ་འཕོ་དོ་བཟུམ་   ལུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་བཟོ་
གནང་ནི་དེ་   གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐོར་ལས་གལ་ཆེས་ཨིན་མ་མཁྱེན་ཏེ་   རྒྱལ་
སྲས་ཕྱི་རྒྱལ་ལྷན་ཁོར་ལུ་   ལོ་ངོ་བཞི་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་ཏེ་   སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༧

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལོར་ལོག་འབྲུག་ལུ་ཕེབས་པའི་ཉིན་མ་ལས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གིས་ཡུན་
ཐེངས་ཅིག་ཡང་ཁ་འབྲལ་ཏེ་མ་བཞག་པར་ ཡབ་སྲས་གཉིས་ གཅིག་གིས་
གཅིག་ལུ་སྤྲུགས་བརྗེ་ཚད་མེད་བསྐྱངས་ཏེ་ བ་ན་གསོལ་ཚོགས་ཙམ་ཡང་
རྒྱལ་སྲས་མེད་པ་ཅིན་རྒྱལ་པོ་གིས་མི་བཞེས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱལ་
སྲས་ཀྱིས་མ་བཞེས་པར་ བསྐྱགས་ཏེ་བཞུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྗེ་བ་མཛད་
དེ་བཞུགས་རྟུག།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་སྐོར་ལས་ རྒྱག་ཞུ་མི་ཀུན་དགའ་གིས་སྐབ་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་ རྒྱལ་སྲས་སྤྲུག་དཔེ་གཟེགས་པར་ བྱི་
རྒྱལ་ལུ་ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་བྱོན་དགོཔ་སྟེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་ཉུ་ཚུགས་མ་རྒྱབ་པར་
རྒྱལ་སྲས་སྤྲུག་དཔེ་ལུ་ དང་འདྲོད་མེད་པ་བཟོ་མི་ རྒྱལ་པོ་ཁོ་ར་ཨིན་པས་
ཟེར་ཞུ་ནི་དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཛིན་ལས་ལས་རྒྱལ་སྲས་ལུ་ བྱོད་ར་བྱི་རྒྱལ་
ལུ་སོང་སྟེ་ ཡོན་ཏན་ལེགས་ཤོམ་རྣམ་དགོ་མནོ་བ་ཅིན་ལེགས་ཤོམ་ཨིན་པས།
དེ་འབདཝ་ད་ བྱོད་རའི་ས་མ་ལས་རྣམ་དགོ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ འདི་ལས་གལ་
ཚུལ་གཞན་མེད་པ་ཡང་ སེམས་ཁ་ལས་བརྗེད་ནི་མི་འོང་ཟེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་
མཚོག་གིས་ འཕྲལ་འཕྲལ་གསུང་སར་ཁོ་གིས་གོ་ཡི་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།
དེ་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་ སློབ་
གྲུ་ལས་རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཅིག་གིས་ཕན་ཐོགས་པ་མིན་པར་ ཚབ་སྲིད་
སྦྱོང་ཚུལ་དང་མི་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ། རང་ལུགས་གཅེས་སྤྲོས་མཛད་
ཚུལ་ཚུ་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་མཁྱེན་དགོཔ་གལ་ཆེ་ཟེར་གསུངས་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྦྱོགས་གྲུབ་ལུ་ངལ་རངས་ཏེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཛིན་སྤྲུགས་ལུ་རྩ་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོགས་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་པའི་སྐོར།

ཐེ་ཚོམ་མ་སྡོད་ཟེར་བ་བཤད་པ་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་སྐྱེས་དང་གཅིག་ཁར་ ལུན་ཁོན་ལུ་ལྷག་དཔེ་གཟུགས་
པའི་ཚོམ་ཐོགས་ཨིན་པའི་ཁར་ ལུན་ཁོན་ལུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་
སྐྱེས་ཀྱི་འགོ་འཇེན་འཐབ་མི་ཡང་ཨིན་མི་ གཤེག་སུན་གྱིས་ཐིས་པའི་དེབ་
ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་མེང་གེ་དབང་ལྷུག་ཁོ་
རའི་ཞལ་ལས་གསུངས་དོན་ ཁོང་གི་སྤྱོད་ཡོན་སྐོར་ རྒྱལ་ལུ་མ་གྱི་ཐུགས་འདོད་
རིག་གསུང་ཤེས་ཡོན་ལུན་ཁོན་ལས་མཐར་འཁྲུལ་སྡེ་རྒྱུངས་པའི་རེ་འདོད་སྡོད་
ཏུང་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་༣༦ ལས་རང་སྤྱོད་ནད་ཀྱི་རྒྱུང་གཞི་བཞེས་ནི་
དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ལྷག་ལྷ་དགོན་ནི་དེ་ སྤྱོད་ལྷུང་ནི་ལས་ཡང་ གལ་
ཆེས་ལྷུང་མི་ཟེར་ གསུངས་ལུགས་ཁོ་གི་དེབ་ནང་ཐིས་ལྷུག།

ལྷག་གཤོག་ཀུན་དགའ་གིས་སྐབ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་སྐྱེས་
དགུང་ལོ་༦ གླེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ཚད་ཅིག་དབང་འདུས་པོ་བྱང་རྫོང་གི་
སྡོ་རྩུང་ནང་ལས་ སྤྱོད་གཙང་རྒྱ་ཁ་ལྷག་གཟུགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱིས་ ཀུན་
དགའ་ལུ་ གཙང་རྒྱ་ལྷུ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་
ཁོ་གིས་མི་གཞན་ལས་སྤྱོད་གཙང་རྒྱ་ནང་ སེམས་ཅན་ཆོས་རྒྱུག་འདུག་
ཟེར་གོས་ལས་ལྷོན་ནི་མི་འོང་ཟེར་ལུ་བའི་བསྐྱང་ འཕྲོག་ནི་མར་བཞག་
མང་སོ་ཅིག་དེ་ལས་འདི་སྡོད་བ་བསྐྱེད་དེ་ སེམས་ཅན་ག་བཟུམ་ཡོད་ག་བཟུ་
ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ ལྷུ་རྩུགས་རྒྱལ་ནི་དེ་གིས་སྤྱོད་དགོཔ་ལྷུང་ལྷུག།
དེ་སྐབས་ ལྷུའི་མཐའ་མར་ཁོ་གིས་རྒྱལ་ཁ་ལས་རྒྱལ་སྐྱེས་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
དེ་ལོག་པའི་ལུལ་ལས་ ད་ཏུང་ལོག་སྤྱོད་རང་གཙང་རྒྱུའི་མཐའ་མར་འཕྲོན་ནི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་གསུངས་རུང་ཁོ་གིས་ཉེན་ཁག་འདུག་མཚོ་སྟེ་ ལུག་ལྷ་མ་བཏུབ་ནི་དེ་གིས་
རྒྱལ་སྐྱེས་ཡབ་ལུ་དགོངས་སྐྱོར་ལུ་བའི་སྐབས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་ཡང་
བྱད་མེད་བྱིད་ཆེ་ཟེར་གསུངས་ལུག། དེ་ལུ་ ཚོམ་ར་སྐྱུག་ཡོད་ག་མེད་ག་བཞུ་
དགོ་པ་ཅིན་ ཉེ་མ་ཀུན་དགའ་འཇོ་བཅུག་སྟེ་ ཡོད་པ་ཅིན་ དང་པ་ཀུན་དགའ་
ནང་ན་འབྲེན་འོང་ དེ་སྟེ་བེན་ཆེ་པ་ཅིན་རྒྱལ་སྐྱེས་ལོག་ཤོག་ཟེར་གསུངས་
པའི་ལུལ་མ་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ག་ཅི་གསུངས་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན།
ངའི་རྒྱལ་སྐྱེས་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་པའི་ལུང་བཞུན་ཡོད་པ་ཅིན་ ག་ཅི་
གིས་ཡང་ཐུགས་ཁེལ་མི་ཚུགས། དེ་མིན་པ་ཅིན་ བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་བཟུང་
སྐབ་པའི་རེ་བ་མེད་ཟེར་གསུངས་ལུག།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཚར་ཅིག་ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་ཐང་རྫོང་ནང་བྱོན། རྒྱལ་
ཡུམ་བསོད་ནམས་དགའ་ཚལ་ཕོ་བྲང་ནང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཅིག་ཁར་
རྒྱལ་སྐྱེས་ཏུ་ལོག་གི་ནགས་ཚལ་ནང་ ཁམས་སངས་བྱོན་ཏེ་ཚལ་མ་ནང་སྟོད་
པའི་བསྐྱང་ལས་ རྒྱལ་སྐྱེས་ཁོ་རའི་ལུག་གི་གིས་ ཁོ་རའི་སྐྱུ་གཟུགས་གུ་ཕོག་
སྟེ་ ཁག་གནམ་མེད་ས་མེད་བོན་པའི་སྐབས་ ལུག་ལྷ་མི་ཚུ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་
ལུག་བྱིག་གནང་འོང་མཚོ་ འདོགས་ཏེ་སྟོད་རུང་ ལུལ་ལས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་
མཁུན་ཞིན་ལས་ ལུག་བྱིག་གནང་ནི་ཕར་བཞག་ དགོངས་ཁེལ་ཡང་མེད་
པར་ ངའི་རྒྱལ་སྐྱེས་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་པའི་ལུང་བཞུན་ཅན་ཨིན་
པ་ཅིན་ ལུག་རྒྱུན་དེ་བཟུམ་བུང་པ་གིས་ ག་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་ཟེར་གསུངས་
པའི་བསྐྱང་ལས་ ཁོང་ལུག་ལྷ་མི་ཚུ་ རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཡི་ཟེར་
སྐབ་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱལ་སྲས་མཚོགས་སྤྱོད་སྤྱངས་པའི་སྐོར།

རྒྱལ་སྲས་ཚར་ཅིག་ངལ་གསོ་ལས་ལོག་བྱོན་པའི་སྐོར་ལས་ཕྱག་
གཡོག་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བརྒྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། བཀའ་ལྷང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་སྐོར་
འབྲེད་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་ཡང་བྱོན་ནི་དེ་
གིས་ རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་ཐངས་ཚུ་ དེ་བསྐྱང་ལས་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱིས་ཉམས་སྤོང་ཐོབ་མ་ཚད་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་གཞི་རྩེ་སྤོང་ཐོབ་ཡི་རང་
འབྲེན་ནི་དེ་གིས་ མཚོགས་པ་རང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བཞེས་
དགོཔ་བྱུང་ནི་མས་མནོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་ཡང་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་རུག།
ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ལུ་སྟེ་བཀའ་ཤིས་སྐྱང་ཁ་ཐུག་གི་གཟེགས་སྐོར་ལས་འབྲོ་
མཐུད་དེ་ བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་ལས་སྟེ་ ཀ་ལི་ཀ་ཏ་བརྒྱད་དེ་ལུན་འོན་
ལུ་འཕྲར་རུག། དེ་བསྐྱང་རྒྱལ་ཡུམ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་སྐྱེལ་ལུ་ ཀ་ལི་
ཀ་ཏ་ར་བྱོན་ཏེ་ ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཁ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་དེ་ལས་
སེམས་འབྲེལ་བ་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས། ཀ་ལི་ཀ་ཏ་འི་
གནམ་ཐང་ལས་ ཡུམ་དང་ཁ་འབྲེལ་ཏེ་བྱོན་པའི་བསྐྱང་ལས་ རྒྱལ་སྲས་
ཀྱི་སྤྱན་ལས་སྤྱན་ཆབ་ཐོགས་པ་འཛག་ནི་དེ་གིས་ ཚུར་ཁོང་ཞབས་སྐྱེལ་
འབྲེན་མི་ཚུ་ལུ་གཟེགས་མ་ཚུགས་པར་ འཁོན་འཇར་ཕྱག་ལྷག་གུ་དཔུངས།
ཕད་ཅུང་ཕྱག་གིས་བཤེད་དེ་འབྲོན་སར་མཐོང་ནི་དེ་གིས་ ཁོང་ཕྱག་གཡོག་
ཚུ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ཚུ་འཛག་སོང་ཡི་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག།

རྒྱལ་སྲས་དགུང་ལོ་༡༧ བཞེས་པའི་ སྤྱི་ཚེས་༢༥/༧/༢༩ ལུ་
ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་བཞག་སྟེ་ལོག་འབྲུག་ལུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡུམ་དང་
ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྐོན་གཉིས་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་ལེན་པར་བྱོན་རུག། སྤྱི་ཚེས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༡༧/༩/༢༩ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་དང་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་
སློན་གཉིས་ཐིམ་ཕུ་བཀའ་ཤེས་ཚོས་རྫོང་ནང་སླེ་ ཕུག་དཔེ་གཟིགས་དགོཔ་ཨིན་པས།
དེ་སྐབས་སློབ་དཔོན་ རེ་ གྱི་ ཨིམ་ རིབ་སོན་གྱིས་འབད་ ཕུག་དཔེ་འགོ་མ་
བཙུགས་པའི་ཉེ་མ་ སྤྱི་ཚོས་༡༥/༩/༢༩ གི་ཉིན་དགའ་ཇ་དང་ཁ་བཟུ་ཚུ་
བྲངས་ཏེ་ ཉེན་འབྲེལ་མདོར་བསྐྱེས་ཅིག་བཟུ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་བཙུན་གཉིས་ཆ་
རང་ ཉེན་འབྲེལ་དེ་ཁར་བྱོན་ཐོག་ལས་ འགོ་བཙུགས་མི་སློབ་གྲ་དེ་ནང་ འབྲུག་
ནང་འཁོད་གྱི་སློབ་རིམ་༧ པ་ལྟེ་མི་སློབ་ཕུག་བུཚ་བཙུ་གཉིས་ རྒྱལ་སྐྱེས་གྱི་
ཕུག་ལྷ་སྟེ་སྐབ་མི་སླེ་བཏོན་ལུག། དེ་བཟུམ་སློབ་རིམ་ ༥ པ་ནང་སྐབ་མི་སློབ་ཕུག་
བུམོ་༧ དང་བུཚ་༧ སྐྱེས་མི་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སློན་གྱི་ཕུག་ལྷ་སྟེ་སྐབ་པའི་
དོན་ལས་བཏོན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་གི་དོན་ལུ་ཚེད་དུ་མངགས་ཏེ་སྤོ་ལུ་བཙུགས་
པའི་སློབ་ཁང་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕུག་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་ཁང་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཉེ་མ་
རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་རྣམ་སྐྱེས་སྤོང་ཕོ་བྲང་ནང་སླེ་ཡང་ཕུག་དཔེ་གཟིགས་ལུག། དེ་
སྐབས་རྣམ་སྐྱེས་སྤོང་གི་ཕོ་བྲང་ཐོག་གོང་མ་ལུ་རྒྱལ་སྐྱེས་གྱི་གཟིམ་ཅུང་དང་ བར་
ཐོག་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གནང་ས་སྟེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤོང་ཁྱིམ་ཡང་
བར་ཐོག་དེ་ནང་བཟོ་སྟེ་ཕུག་དཔེ་ཕུལ་བའི་སྐབས་ ཕུག་ལྷ་སྟེ་འབྲུག་པའི་བུཚ་ ༣
སྤོང་ལུག། སློབ་དཔོན་ ཨིམི་ཀུག་ ཐེལ་སྟེ་གིས་ཚོས་ཚན་ཨིང་ལིག་དང་འཛམ་
སྤོང་རྒྱལ་བཤད་ཕུལ་བའི་སྐབས་ སློབ་དཔོན་ གང་ག་རམ་ ཉ་མང་གིས་ཅིས་
རིག་དང་ཚད་རིག་ཕུལ་ལུག། རྫོང་ཁའི་ཚོས་ཚན་ཕུལ་མི་སློབ་དཔོན་པལླ་ལ་དང་
བྲང་ཡིག་དངོས་གུབ་གཉིས་ཨིན་ཟེར་དབྱིན་དེབ་བེན་བེས་ནང་བཀོད་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོགས་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་སྐོར།

དེ་ལས་སྐྱོན་མེད་རང་ལྷགས་དང་འབྲེལ་བའི་   སྐྱེས་ལོན་གཏིང་ཟབ་
བཞེས་པའི་དོན་ལས་   སྐྱ་རོ་ས་མཚོམས་མཚོད་རྟེན་ལུ་   སྐྱེ་ལོ་༡༩༧༠
ལུ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ལྷག་   ཤེས་ཡོན་སྐྱེལ་བའི་སློབ་ཁང་ཟེར་   དམིགས་བསལ་
སྐྱེ་གསར་བཞེངས་མཛད་རྟུག།   སློབ་ཁང་དེ་ནང་   རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷག་ལུ་སྐྱེ་
སློབ་བེངས་དང་པ་ནང་སློབ་ལྷག་༡༢   སློབ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།   ལྷུ་ལ་ལས་རྟོག་
ཀར་   གྲུ་མཁའ་རྟོགས་དང་   རོབ་པོ་འཁྱེད་ལས་ཡང་   སྐྱེ་ལོ་༡༩༧༡   ལས་
སློབ་ལྷག་དག་པ་ཅིག་དེ་ནང་བཅུ་གསུམ་གནང་རྟུག།   རྒྱལ་སྐྱེས་དགྲུང་ལོ་༡༤
མ་བཞེས་བར་དུ་   ལྷུ་རྐྱ་རོ་ས་མཚོམས་མཚོད་རྟེན་དང་   དགྲུན་གྲོང་གསར་
ལུ་སྐྱེ་ལྷག་དཔེ་ཚུ་གོང་གསལ་སློབ་དཔོན་ཚུ་ལས་གསན་པའི་ཁར་   ལབ་སྐྱིད་
སྐྱོང་ཚུ་ལ་ཀྱི་སྐྱེ་ལོན་གཙོ་བོ་   ཡབ་ཇེ་དམ་པ་ལས་གསན་བསམ་མཛད་རྟུག།
དེ་ལས་ཚོས་ཇེ་འབྲུག་པའི་སྐྱིག་ལམ་ཚོས་གསུམ་དང་   བཟའ་བཅའ་འགྲོ་
གསུམ་ཚུ་   འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་ལྷག་སྐར་པ་ལས་བཅར་ཏེ་   ལྷུ་ལ་ལས་
མཁོན་གཉེར་མཛད་མི་བྱང་སྐྱེ་ལས་གསན་རྟུག།   ས་མཚོམས་མཚོད་རྟེན་
ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ནང་   ཨ་རྟུག་རང་ཕྱི་དུ་སློབ་གྲྭ་མཚུག་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་   ལུ་ཚོད་
ཕྱིད་ཀྱི་ཚེས་   ཕྱི་ལྷན་འཚོགས་ཏེ་གནང་སྟོན་ཡོད་པའི་སྐབས་   དུས་རྒྱུན་
སློབ་དཔོན་པར་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ་   ཕྱི་ལྷན་དུས་ལུན་སྐར་མ་༢༠   ལུ་མ་
གཏོགས་མ་གྲོལ་དུང་   སློབ་དཔོན་པར་ལ་མེད་པའི་སྐབས་   ལུན་ཀྱི་དོ་དམ་པ་
གང་ག་རམ་ཏེ་མང་འབད་བའི་ཚེ་   སློབ་ལྷག་ཚུ་གིས་   དུས་ལུན་སྐར་མ་༡༠
ལུ་ལུན་གྲོལ་ཚུགས་པས་ཟེར་བཤད་མི་དེ་   གང་ག་རམ་གྱིས་ལུན་ཚང་པ་མ་
བཏང་པ་མ་ཤེས་ནི་དེ་གིས་འོང་ནི་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་སྤམས་སྤྱི་བའི་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ཚེད་རིག་གི་
གལ་ལས་ཀྱང་རིམ་དང་ ལྡོག་གི་གསལ་གཞུང་ལྟེ་མང་སྤྱོད་གི་སྤྱི་གསལ་མཉེས་
གནང་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་གིས་སྤྱི་ རྒྱལ་སྤམས་ཀྱི་ཀྱང་ཚེད་སྤྱི་ཚོན་ལོགས་སྤྱོད་
བཅོ་གནང་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོན་དེའི་མིང་ཡང་ འབྲུག་བཟུ་གཅིག་པ་ཟེར་བཏགས་
ཏེ་ བཟུ་སྤྱོད་དག་པའི་སྤྱི་ཚོན་གྱི་ཀྱང་ཚེད་སྤྱི་ཚོན་ཚུ་དང་དེ་འབྲུག་མཛོད་དེ་
ཡོད་པ་དང་ རྒྱལ་སྤམས་ཁོར་སྤྱི་ཚོན་དེ་ནང་ ལོ་གི་པར་ཟེར་ ལོ་ལོ་བཟུང་
མི་འབད་བཞུགས་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་སྤམས་མཚོགས་སྤྱི་ག་ནང་བཞུགས་
པའི་སྐབས་ ལྷམ་འཁོར་ནང་ཚེད་སྤྱི་གནང་ནི་ལས་ མི་ཀྱང་བའི་ག་ཟེར་
ཀྱང་འཁོར་གྱི་ཚེད་སྤྱི་སྤྱོད་གནང་ནི་ལས་ མི་ཀྱང་བའི་ག་ཟེར་
འབྲུག་བཟུར་ཡོད་ཟེར་གསལ་པ་ཅིན་ ཚེད་གསལ་ཚུ་ལྷམ་འཁོར་ནང་བཏར་
ལྟེ་ ཁོར་ཀྱང་འཁོར་གྱི་འདི་འདྲི་ལས་མེད་སྤྱོད་ལོད་ཟེར་ཡིན་པས།
ཚེད་ཅིག་ཀྱང་འཁོར་ བའི་ག་གྱི་ཚེད་སྤྱི་ཏེ་ བཟུ་གིས་མྱང་ནགས་ཚེད་སྤྱི་
ཁ་ནང་ལས་སྤྱི་བསམ་གྱི་ལྟོང་ས་མཁར་ བསམ་གྱི་ལྟོང་ས་མཁར་ལས་
ཨ་སམ་ས་གནས་བཟུ་དེ་མེད་སྤྱོད་པའི་ལས་ཁར་ ཁ་གསར་གྱི་བཟུ་
ལྟོང་པའི་བསྐྱང་ལས་ ཀྱང་འཁོར་ལས་སྤྱོད་ལས་ཡུང་ལྟོང་ལྟེ་
དེ་སྐབས་དག་ཤོས་རང་ ཨ་ལང་དམོས་རིན་པོ་ཚེ་དང་ ལྷམ་གྱི་དོ་རྩེ་གཉེས་
རིང་བདེ་སྤྱོད་ལྷམ་འཁོར་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

རྒྱལ་སྤམས་ཀྱིས་ཚེད་སྤྱི་ཏེ་ལོན་ནི་ལྟེ་ དང་འདོད་སྤྱོད་མཛོད་ནི་
དེ་གིས་ ལྷམ་གྱི་ནང་གི་ཚེད་གསལ་ཚུ་ཡང་ཏེ་གྱི་བཟུ་བཟུ་གཉེ་ ཏེ་རྒྱུག་
འབྲུག་འབྲུག་རྒྱལ་གནང་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ཚེད་ཅིག་ཚེད་གསལ་ཚུ་གི་གྱི་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱལ་ཁྲུལ་མཚོགས་སྤྲོད་སྐབས་པའི་སྐོར།

ལས་དབང་ཚེན་ ཏ་གྲུ་ལས་སྐོར་རིམ་ཏེ་ ལག་པ་ཅིག་ཡང་བཅག་ད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནི་འདུག། དེ་སྐབས་ལུ་རྒྱལ་སྲས་ཁོ་ར་གིས་ འདི་འཕྲོ་
ལས་སྐྱུམ་འཁོར་ནང་སླེ་ ཐིམ་ཕུ་སྐྱང་འཕྲོག་པར་ཁའི་སྐྱེན་ཁང་ནང་སྐྱེལ་
རུང་ སྐྱེན་ཁང་དེ་ནང་ སྐྱེན་པ་ཅིག་ཡང་མ་སྡོད་པས་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག།
གནམ་དགུན་སློབ་གྲུའི་ངལ་གསོའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྲས་ཁོ་རའི་སློབ་དཔོན་དང་
སློབ་ཕྲུག་ཆ་རོགས་ཚུ་ཡང་བྱིད་དེ་ སྐྱངས་ཐང་ཁ་ལུ་ཡོད་པའི་བསོད་ནམས་
དགའ་ཚལ་ཕོ་བྲང་ནང་བྱོན་ཏེ་ གཙང་ཚུའི་མཐའ་མ་ཚུ་ནང་སྐྱེ་ཅིད་གནང་
ནི་དང་ མཛེར་རྩམ་བཞེས་པ་སྐྱང་ན་བྱོན་ནི་ཚུ་མཛེད་དེ་ རྒྱགས་སློབ་གནང་
དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་བཤད་ནི་འདུག།

རྒྱལ་བཅུན་ནང་ན་རྒྱགས་མཐུན་མེད་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྲས་ལུ་གོད་
ཉེན་མི་འོང་ག་མཚོ་ རྒྱགས་ཀྱི་ཚ་གྲང་རྒྱལ་ཡུམ་ལུ་སློམ་འབད་རང་བཞེས་
རུག། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སླེ་རྒྱལ་སྲས་དང་ སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་
སློན་གཉེས་ ཀོའི་ཀོ་ལུ་བྱིད་དེ་ ཟླ་རོ་བཞི་གི་རིང་བཞུགས་པའི་ལུལ་ལས་
ཨོ་རྒྱན་དབང་རྩུག་ཤེས་ཡོན་སླེལ་ཁང་གི་ལས་རིམ་མཇུག་བསྟུ་ཚར་བའི་འཕྲོ་
ལས་ རྒྱལ་སྲས་ཕྲུག་དཔེ་གཟིགས་པར་ ད་རུང་ཡང་ཨིང་ལེན་ཏེ་ལུ་གཏང་
ནི་གི་ཐབས་ཤེས་མཛེད་རུག།

ཏེ་མ་རྟོག་ཀར་ གར་མསི་ཉོ་མསི་ གི་དབུ་འཛོན་འབད་མི་ ལུལ་ལས་
སི་ཀོ་ཀུ་ལེན་ལུ་ལུ་འབད་དེ་སྡོད་ཡོད་མི་ རྟོག་ཀར་མེན་ཀོ་ རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་མཚན་
འབད་འབྲུག་ལུ་འོང་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡུ་ཀེ་ལུ་སློབ་གྲྲ་འཚོལ་
བའི་ཁག་འགན་ཁོ་གིས་འབག་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྤྱི་ཟླ་༢ པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཟླ་ངོ་ལྷག་གི་རིང་ ཡབ་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ལས་
ཚབ་སྲིད་སྦྱོང་བ་ཐངས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དར་མཛད་པའི་གྲུལ་མ་ ཡུ་ཀེ་ལུ་བཏང་པའི་
ཐུགས་བཞེད་གནང་རུང་ སྤྱི་ཚེས་༢༡/༧/༧༢ ལུ་ཏང་སློང་མར་ ཡབ་ཚེ་
དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་ནི་དེ་གིས་ལུས་ད་ལྟག།

ཡབ་མེས་ཚུ་བཟུམ་སྡེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ལྷུག་མཚོག་
གིས་ཡང་ ཚོས་ཚེ་འབྲུག་པའི་སྤྱིག་ལམ་ལུ་གོམས་འཇིགས་ཚུལ་བཞེན་མཛད་དེ་
ཡབ་ཚེ་དམ་པའི་ཞབས་ལས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིག་ལམ་ཚོས་གསུམ་པོའི་
སྐོར་ བྱངས་དང་དགོས་པ་ཚུ་ གསན་བསམ་མཛད་པའི་ཁར་ ཚོས་ཚེ་འབྲུག་
པའི་སྤྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གིས་མཚོན་ གཞན་ཡང་མངའ་རིས་སྦྱོང་ཚུལ་དང་
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཞལ་སྦོལ་ཚུ་གསན་སྦྱོང་མཛད་དེ་ ཡབ་ཚེ་དགོངས་པ་
མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ན་འབྲལ་བ་མེད་པར་ ལྷུག་ལུ་བའི་ཐོག་ལས་ བྱངས་ཚོད་པ་སྡེ་
གསན་ལྷུག་ཟེར་ལྷུ་མི་དེ་གིས་ ལེ་ལུ་དང་པ་སྐུ་འབྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཁར་
མ་ཐེབས་པའི་གོང་གི་མཛད་རྣམ་སྐོར་ལས་ལྷུ་ཚོར་མ་ཡིན་ལོ། །

- དཔལ་ལྷན་ས་ཡི་བདག་པོ་འོད་སློང་ཅན། །
- ཁ་བཞི་དགུང་དབྱིངས་འཕྲོ་བའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །
- བཤད་འདིར་ཤེས་ལྷན་ན་གཞོན་བུང་བའི་ཚོགས། །
- དགའ་བའི་མགོན་པ་བཏེགས་ཏེ་གསན་པར་རིགས། །

ཟེར་བའང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དུ་འོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཚོས་ཇེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་གསེར་ཁྲིར་
མངའ་གསོལ་མ་ལུ་འུ་གོང་གི་མཛད་རྣམ།

- ༥ ལྷ་ཚེན་དབང་ཕུག་འཆི་མེད་གོང་ན་དག།
- མི་དབང་དབང་ཕུག་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་མཛོལ།
- ས་སྐྱོང་དབང་ཕུག་སྐྱོངས་འདིའི་ལྷ་སྐལ་མངགས།
- བརྒྱན་འཛིན་དབང་ཕུག་བཞི་པས་སྐྱོང་ཚུལ་གྲུང་།

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ལེའུ་གཉིས་པ་ ཚོས་ཇེ་འབྲུག་
པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་ གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་མ་ལུ་བའི་
གོང་གི་མཛད་རྣམ་གྱི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ལུ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ ལྷ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ཕུག་འགན་ འཆར་གཞི་
ལས་ཁྲུངས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྲིད་འཆར་གྱི་ཉམས་
སྐྱོང་བཞེས་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གཉིས་པ་ ཀྱོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་
ལུ་བའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གསུམ་པ་ ཡབ་ཇེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཚོས་མ་བེན་པར་ དགོངས་པ་ཚོས་
དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་ཐོག་ལས་ དགོངས་
རྩོགས་དགོ་སྐྱོར་གྱི་རིམ་པ་མཛད་ཚུལ་ གོ་རིམ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་པ་ ལྷ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ཕྱག་འགན་ འཆར་གཞི་ལས་ཁུངས་
 གྱི་ཁྲི་འཛིན་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྲིད་འཆར་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་བཞེས་ཚུལ་སྐོར་
 ལས་བཤད་ནི་ཨིན།

ལྷ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ཕྱག་འགན་ འཆར་གཞི་ལས་ཁུངས་
 ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྲིད་འཆར་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་བཞེས་ཚུལ།

རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་ གཞུང་གི་ཕྱག་
 འགན་འགོ་དང་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ ཟ࿳་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་ ༣ ལས་འཆར་
 འགོ་དུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་ཁྲི་འཛིན་གྱི་བདག་ཆེན་བཞེས་ལུག། སྲིད་སྦྱོང་གི་
 མཛད་ཕྱིན་ནང་མཁུན་རྒྱལ་སྲས་པའི་ཐབས་ལུ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་
 དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཚུ་ནང་ཡང་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དང་འབྲུག་
 བ་མེད་པར་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ཚུ་ཉིང་
 སངས་སང་མཁུན་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལྷ་བ་མཁུན་ནི་
 དང་ འབྲེལ་བ་ག་དང་ག་ལུ་མཛད་དགོཔ་ཨིན་ན་ གཙོ་དོན་ག་ཅི་གུ་བཞག་
 དགོཔ་ཨིན་ན་ཚུ་ དྲངས་འཕྲོས་འཕྲོས་དེ་སྐབས་ལས་མཁུན་ཡོདཔ་ཨིན་པས།
 མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་ལྷ་མ་ ལྷུབས་རྗེ་དེལ་མགོ་མཁུན་བཙེ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱིང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་སྟོན་ཚུ་དེར་
 བཏོན་ཏེ་མཛད་དགོ་པའི་དགོས་པ་ཅིག་གཟིགས་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་རྒྱལ་
 ཡུམ་མཆོག་ལུ་གསང་བའི་ཐོག་ལས་ཁྲི་སྟོན་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་འཕྲལ་དུ་
 མཛད་དགོཔ་སྟེ་ལུང་བཞུན་གནང་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྡེ་ ལྷན་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ འཛེམ་སྤོང་
རྒྱལ་པོ་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྷེ་ལུ་བཅན་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་དུས་
ཚོད་དང་བརྟུན་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལུ་ རྒྱལ་སྲས་དགུང་ལོ་ཚུང་ཀྱ་ཨིན་
རུང་ རྟན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཁྲི་སྤོང་མདོར་བརྟུན་ཅིག་གསང་བའི་ཐོག་ལས་
མཛད་པའི་ཕྱོས་ཐག་ཚོད་ལུག། ཁྲི་སྤོང་མདོར་བརྟུན་བཙུང་ལུ་བའི་སྐབས་
རྒྱལ་སྲས་དང་གཅིག་ཁར་རྒྱལ་ཡུམ་དང་ སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་
སྤོང་གཉིས་མ་གཏོགས་མ་བྱོན་པས། དེ་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་དང་རྒྱལ་ཡུམ།
སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྤོང་གསུམ་ ཐིམ་ཕུ་ལས་ཐད་འཕུར་གནས་
གྲུའི་ནང་སྡེ་ གོང་གསར་ལུ་འཕུར་ཏེ་དགུང་ལོ་བཞི་གོང་གསར་ལུ་བཞུགས་
ལུག། དེ་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་སྤོང་ཁར་གསང་བའི་མངའ་
གསོལ་མདོར་བརྟུན་སྡེ་ལུ་བའི་བྱལ་ལས་ རྒྱལ་སྲས་མཚོག་གིས་འགོ་དང་
པ་དེ་སྐབས་བུམ་ཐང་ལུ་ཕེབས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། གོང་གསར་དང་བུམ་ཐང་
གི་བར་ན་ དེ་སྐབས་འབོར་ལམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྲས་དང་རྒྱལ་ཡུམ་
ཆ་ལྷབ་ ཚེབས་ན་དང་ཞབས་ཐང་ཐོག་ལས་ དང་སྤྱི་ལམ་བདའ་སྡེ་བྱོན་
ཏེ་ དགུང་ལོ་དགེ་རྩ་ལུ་བཞུགས་དགོཔ་བྱུང་ལུག།

དགེ་རྩ་ལུ་བཞུགས་པའི་ནངས་པར་ རོ་པ་སྤྱིད་སྤྱིད་ལ་བརྒྱལ་ཏེ་ འབྲུག་
རྒྱལ་དང་པ་མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་དབང་རྟུག་མཚོག་གི་ཕོ་བྲང་བུམ་ཐང་ལུ་མའི་
དགོན་པ་ལུ་ཕེབས་ཏེ་ དེ་ནང་དགུང་ལོ་བཞི་ལྷེ་མའི་དགོན་པ་ལུ་བཞུགས་
ཏེ་ ལོག་ཐིམ་ཕུ་ལུ་ཐད་འཕུར་གནས་གྲུ་ནང་སྡེ་ཕེབས་པའི་རྩིས་ཨིན་རུང་
ལྷེ་མའི་དགོན་པ་ལུ་ཐད་འཕུར་གནས་གྲུ་ཆགས་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ ཉམ་སྤོང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མར་ལས་རིམ་སོར་དགོས་བྱུང་མི་དེ་ཡང་ བརྗེ་བཞོན་ག་ལུ་ཡང་མ་གནང་པར་
རྒྱལ་སྲས་ཡུམ་སྲས་ཚུ་ལོག་སྟེ་ར་ ཉ་ལམ་བདེ་ལྟོ་གོང་གསར་ཁ་ཐུག་ཕེབས་
དགོས་བྱུང་པའི་སྐབས་ ལམ་ཁར་བཅའ་སྲིག་རྒྱལ་ནི་ཕར་བཞག་ ལམ་ཁར་
བཞེས་པའི་གསོལ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཡང་ བ་སྲིག་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ཕེབས་
ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། ཐུག་གཡོག་ཀུན་དགའ་གིས་ཁ་བས་ཨ་ཙོ་ཙིག་འབད་མི་
འབག་འོང་མི་དེ་རང་མ་གཏོགས་ གཞན་བཟུམ་ག་ཅི་ཡང་བསྐྱམས་འོང་
མེད་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ དཀའ་ཚོགས་ག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ མི་ནགས་གཞན་
བབུམ་སྟེ་རང་ དཀའ་རལ་བསྐྱེད་ཚུགས་མི་ལུ་ ཐུག་ལུ་མི་ཚུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་
ཡི་ཟེར་ དབྱེན་དེབ་བེན་བྲིས་ནང་བཞོན་ལུག།

དེ་ལས་འབྲུག་གི་གོགས་བཞེས་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་བོ་ཙིག་ ཁྱིམ་མཚོས་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་
འབྲེལ་ཐུ་མཐུད་དེ་གནང་པའི་དོན་ལས་ ཡབ་ཇེ་དམ་པ་མཚོག་གིས་ ཁོ་ར་
ཡུན་རིང་པོ་མི་བཞུགས་ནི་ཨིན་མ་མཁུན་ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་མེང་གེ་
དབང་ཐུག་མཚོག་འོ་སྟོན་མཛད་པར་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ སྤྱི་ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༧
ལུ་ འགོ་དང་པ་རྒྱ་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་གཞིགས་སྐོར་གནང་པར་ཕེབས་ལུག།
རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ བི་ བི་ གི་རི་དང་སྲིད་སྟོན་ ཨིན་རྟེ་ར་གུན་རྟེ་ལ་
སོགས་པ་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཆ་མཉམ་དང་མཇུག་འཕྲད་མཛད་ལུག།
སྲིད་འཛིན་ བི་ བི་ གི་རི་མཚོག་གིས་ཡང་ ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་གཞིགས་
ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་མཚོག་ལུ་ ཉ་མཚོག་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་པའི་འབྲུལ་བ་
ལེ་ཤ་ཙིག་སྤུལ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་སྐྱེན་རྒྱུང་ཀུ་དང་ཡབ་དང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་བ།

གཅིག་ཁར་   ཚོས་ཇི་འབྲུག་པའི་སློབ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱངས་པ་མཛད་
པའི་དུས་ཚོད་གང་མ་མ་ཐོབ་རུང་   འདབ་ཆགས་ཁྱུང་ཕྱག་སྒྲིང་ངའི་ནང་ལས་
སློབས་ཚུལ་རྗོད་པའི་དབྱེ་བཞིན་དུ་   མཁུན་རྒྱལ་གྱི་རང་ཚུལ་ཕྱན་སྲུང་
ཚོགས་རྒྱལ། དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་བེན་བྲིས་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་
སྲས་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་མ་བསྐྱོད་པའི་ལོ་གཅིག་གི་ཉེ་མ་ བཟུང་སྲུང་དག་
པོའི་གཙོ་འཛིན་གྱི་གོ་གནས་ཡང་གནང་རྒྱལ་བེད་བཤད་ནི་དེ་གིས་དོན་ཚན་
དང་པ་ལུ་ཚར་མ་ཨོན།

ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ལུ་བ།

གཉིས་པ་   ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་
ལུ་བའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཛིགས་
མེད་རྗོ་ཇི་དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་ དུས་གསུམ་མངོན་པར་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་
ཐུན་མི་ཅིག་ཨོན་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་ སྐྱ་ཚོ་མི་
བཟུན་ནི་ཨོན་མ་མངོན་པར་མཁུན་ཉེ་ རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་མེང་གི་དབང་
ཕྱུག་མཚོག་ ཡབ་ཁོ་ར་སྐྱ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་ ནང་ལྟར་རྒྱལ་
སྲས་དམ་པ་དེ་བརྒྱད་འཛིན་བཞི་པའི་གསེར་ཁྲི་གུ་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་ཉེན་
འབྲེལ་འབྲིགས་ཉེ་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་༣༣༡ ལྷོ་ལོ་༡༩༧༢ ལྷོ་ཟླ་༥
པའི་ཚེས་༡༥ འི་ཉིན་ གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སློབ་ཕྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་དུས་ཚོད་
དང་འབྲིལ་ཉེ་ ཚོས་ཇི་དཔལ་ཐུན་འབྲུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་བརྗོད་སྲུང་
ལམ་སྲོལ་མ་ཞོར་བར་བསྐྱོད་ཐོག་ལས་ ལྷོ་ལྟར་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཚན་གནས་གསོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ སྲར་རྒྱལ་པོ་ཚུ་མངའ་
གསོལ་ལུ་བའི་མཛད་སྒོ་ལས་ཡང་ རྒྱལ་པོ་འབད་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཟ࿳་ཟླ་༩ པའི་ནང་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་
གྱི་འཇུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཡང་ རྒྱལ་སྲས་ ག་དེ་མཚོགས་མཚོགས་ཀྱིང་
གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་གོ་གནས་ཁར་བསྐོས་དགོ་པའི་གོ་ས་མཐུན་བུང་ནི་དེ་
གིས་ ལོ་དེའི་མེར་ཁའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མའི་ནང་གོ་ས་གཞི་
བཅུགས་ཏེ་ མཐའ་མའི་གོ་ས་ཚོད་ཀྱུང་ཞིན་མ་ལས་ ཟ࿳་ཚེས་༡༥/༥/༧༢
ལུ་གཞུང་འབྲེལ་ཚོགས་ཀྱི་གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་ཁོ་ཚོགས་ཁར་ ཁོ་སྟོན་
རྒྱལ་པོ་མཛད་ནི་སླེ་གོ་ས་ཐག་བཅད་ལུག།

ཟ࿳་ལྷར་ཀྱིང་གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་གོ་གནས་ཁར་ ཁོ་མངའ་གསོལ་ལུ་
རུང་ རང་ན་ལས་བརྒྱུད་འཛིན་བཞི་པའི་གསེར་གྲི་ཁར་མངའ་གསོལ་ལུ་ཕ་
ཨིན་པའི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སློན་མེ་ནང་དེ་སླེ་བཀོད་ལུག།
ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཛིགས་མེད་རྗེ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོགས་གིས་ ཤིན་ཏུ་ལྷགས་བྱམས་
པ་དང་བརྩེ་བ་ཚེན་པོས་ རང་ཉིད་ཞབས་མི་བརྟན་པར་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་
ལྟ་བུའི་སློན་ནས། དོན་དུ་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་དང་ཡོངས་གྲགས་སུ་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་གདན་ས་སྤོས་ ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེའི་དཔོན་སློབ་གྱི་ཁྱིར་
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལུ་པོ་བའི་ལོ་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅའ་པོར་མངའ་གསོལ་
ཟེར་གསལ་དོ་བཟུམ་འབྲུག་གི་སློབ་རབས་ནང་དེ་སླེ་བཀོད་ལུག།

ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཛིགས་མེད་རྗེ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོགས་ ཁོ་ར་ཞབས་
མི་བརྟན་ནི་ཨིན་མ་མངོན་པར་མཁྱེན་དོ་བཟུམ་ དོན་དུ་ཁོ་རའི་རྒྱལ་ཚབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཀྲོང་གསལ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་གྱི་མངའ་གསོལ་བ།

དང་ ཡོངས་གྲགས་ལུ་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་ཐོག་
ཁར་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལུ་བསྐྱོས་པའི་སྐབས་ བྱིས་མཚོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཁབ་ཚུ་ལས་ སྐུ་མགོན་ཚུ་ཕེབས་ཏེ་ ཡབ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་རྩོ་རྩེ་
དབང་ཕྱུག་དང་ རྩོ་མཁན་པོ་ཕྱིན་ལས་སྐུན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་སྐབ་
སློབ་དགོ་འདུན་འདུས་ཚོགས་དང་ ལྷ་མི་ཚེ་དགའི་སྐུག་ལུ་ རྒྱལ་ས་བཀྲ་
ཤེས་ཚོས་རྫོང་ལུ་འབད་མངའ་གསོལ་རྒྱས་པར་མངོད་ཅི། དེ་སྐབས་འཆམ་
དང་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་སྐུ་གཞས་དང་མངའ་ཅེད་སློབ་གར་སྐུ་ཅལ་གྱི་ལྷན་མོ་
ཚུ་ རྩོན་མ་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པ་འབད་མངོད་ཅི། ཟེར་བཀོད་མི་ཚུ་ལུ་
གཞིགས་པའི་སྐབས་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལས་རྒྱལ་ཚབ་ལུ་དབང་བསྐྱར་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ དེ་སྐབས་ལས་འགྲིགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་དང་འབྲུག་སྤྱི་ རྒྱལ་རབས་ཟིན་བྲིས་འོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ཡང་ དེ་
ལྟར་ཡབ་རྒྱལ་དམ་པ་རང་ཉིད་ཞིང་ཕེབས་ཁར་ ལྷ་ས་ལ་འཇིགས་མེད་མེང་
གོ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་ སྤྱི་ལྟར་དགོས་དབང་དུ་མ་ལ་དགོངས་ཏེ་ ཀྲོང་གསལ་
དཔོན་སློབ་ཀྱི་མཚན་གནས་འབུལ་རྒྱ་དང་ ནང་ལྟར་ནི་ཡབ་རྒྱལ་རང་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་བརྒྱུད་འཇིག་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ཞུ་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
ནི་ ལྟར་སོལ་གོང་གསལ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ལྡེ་སྤྱི་ལུ་བསྐྱོ་བཞག་གུས་
པར་བརྟེན་ ཀྲོང་གསལ་དཔོན་སློབ་ལྡེ་སྤྱི་ལས་གོ་གནས་དམའ་བ་ཡིན་རུང་
དབྱིན་ལོ་༡༩༠༧ ནས་ གོང་ས་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་ལ་སྟོ་མོན་ཁ་བཞིའི་
ཟླ་སྟོན་དཔོན་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་ནས་ མོས་འདུན་གཅིག་སྐྱེལ་གྱི་ཐོག་
ནས་བརྒྱུད་འཇིག་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་ལྟམས་ ལྟར་གྱི་ལྡེ་སྤྱི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལས་མཚན་གནས་དང་གོ་ས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྟེན་ ཀྲིང་གསར་དཔོན་སློབ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་གསེར་བྱི་རྩེད་ཏུ་མངའ་གསོལ་
རྟེན་འབྲེལ་མཛད་པ་ནི་ མངའ་བདག་ཞིང་ཕེབས་དམ་པ་དེས་ རང་ཅག་རྗེ་
འབངས་ཡོངས་ལ་ ད་ནས་ངའི་ཚབ་ཏུ་ཁྱེད་ཅག་གི་སྐབས་མགོན་མཚུངས་
པ་མེད་པ་ ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་ཅན་གྱི་དབུ་བྲིད་ནི་
ལྷ་སྐུ་འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ལྷུག་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ རོས་འཛིན་
གནང་བ་ལྷ་ཡུལ་དོན་གྱིས་སོང་བས་ན་ཟེར་བཀོད་རྣམས།

དེ་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ ཀྲིང་གསར་དཔོན་
སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ བྱི་རྩེད་མངའ་གསོལ་མཛད་པའི་སྐབས་ རྟེན་འབྲེལ་
མཛད་སྒྲུབ་རིམ་པ་ གོ་རིམ་ཁག་གསུམ་ལུ་འབད་མཛད་མི་ཡང་ དང་པ་
ཕོ་བུང་བདེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་ལུ་འབད་དེ་ གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་རྗེ་
དེལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་འབད་མཛད་པའི་སྐབས་ གཙོ་
བོ་ཡབ་ལུ་གཉིས་དང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་རྣམས།
མཛད་སྒྲུབ་གཉིས་པ་དེ་ ཐེམ་སུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྗེ་གི་གསེར་བྱི་ཁང་བཟང་ནང་
ཆོས་མཐོའི་སྐུ་མགོན་ཚུ་དང་ གཞུང་གི་སློབ་པོ་ལྷན་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཞི་
ངག་དཔོན་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ རྟེན་འབྲེལ་སུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལུ་བའི་ཤུལ་ལས་ མི་མང་གི་དོན་ལུ་ཐེམ་སུ་ཅང་རྒྱུང་མའི་ཐང་
ནང་ ཉིན་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་བརྩེ་སྲུང་ལུ་སར་ ལྷན་
མོ་དང་བཟའ་བཏུང་ཡོངས་སྲོད་ལྷ་གནས་ལུ་འགྲན་རུས་པར་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན།
མཛད་སྒྲུབ་མཐའ་མ་དེ་ ཤར་ཕྱོགས་རྗེ་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཀྲིང་གསར་ཆོས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གོང་གསལ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་གྱི་མངའ་གསོལ་བ།

འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་རི་རྫོང་ནང་འབད་དེ་   ཉིན་ཞག་ལེ་གའི་བར་ན་དགའ་
ལྷོན་བཙུ་སྲུང་ལུ་ནི་གི་ལོ་ལོ་ཚོད་སྲུང་ལུ་ག།

དེ་གིས་སྡེ་   གཟུང་སྐར་སྲུབ་སྲུབ་ཚོགས་པའི་དུས་བབ་གི་རྩོ་པ་   དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་ཚེབས་གལ་ལེར་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་སྐོ་ལས་   རྒྱལ་བྱང་ཚེན་
མོ་འགོས་ཤིང་མཁར་ལྷ་མ་ཀུན་བབ་དབང་རྒྱུག་གིས་འགོ་འདེན་འཐབ་ཉེ་
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེགས་ཐོག་ལས་   ཚེབས་གལ་བཟུ་གིས་ཚོས་
རྫོང་ནང་སེབས་པའི་སྐབས་   མར་ཆང་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཁར་   སྐྱ་
སྲུང་རུ་ཁག་གིས་ཉེ་སྲུ་ཐོག་ལས་   ཐེམ་སྲུ་བཟུ་གིས་ཚོས་རྫོང་གི་དགོ་འདུན་
པའི་ཀུན་ར་ནང་སྡེ་   ཉིན་འབྲེལ་མཛད་སྐོ་རིམ་པ་ལུ་ལུ་ག།

དཔོན་སློབ་ཀྱི་གི་སྟོན་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྐོ་ཡང་   རྗེ་མཁན་གྱི་
རབས་༦༣   པ་སྲུབ་སྐྱེ་སྐྱེན་ལས་རྒྱན་གྲུབ་(དང་པ་)   མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་
ལས་   གཡས་ཁ་ལྷུག་སྐབས་རྗེ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བཙུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་   གཡོན་ཁ་
ལྷུག་ལུ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཞུང་གྲ་ཚང་དམངས་
ཀྱིས་བཅའ་སྐྱེག་རྒྱས་པར་བསྐྱེགས་ཐོག་ལས་མངའ་གསོལ་ལུ་ལུ་ག།

རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་   སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་བཟུ་གིས་པའི་
རྗེས་བརྒྱུད་དང་   བཟུ་གིས་རྟོགས་བརྗོད།   མཁུ་ཏལ་སྐྱེ་གསུང་ལྷུགས་རྟེན་
དང་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ལྷུགས་སྟོན་གནང་ཐོག་ལས་རེ་རེ་བཞིན་སྲུབ་ཐོག་
ལས་བཙུ་སྲུང་ལུ་སར་   རྒྱལ་བཙུན་སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་གིས་མ་ཚད་པར་   ཚེས་མཐོའི་
སྐྱེ་མགོན་ཡང་   འབྲུག་བཞུགས་རྒྱ་གཞུང་སྐྱེ་ཚབ་   ཨེཙ་   ཨི་   ཨེ་ཤོག་   བི་   བོར་
ཁ་ལེ།   རྗེ་ལིར་བཞུགས་མི་སྲུང་གཞུང་ཚབ།   མིས་ཀར་   མིའི་གི་རྗེ་   རེལ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མིས་ཀྱང་ མེད་ཀྱིང་ བོན་ རྒྱལ་ཐེང་། ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ལས་བྱོན་པའི་
སྐྱ་མགོན་དང་ གཞུང་གི་སློན་པོ་ལྷན་རྒྱས་དང་ གཉེས་སྐལ་མ་ལ་སོགས་
པ་ཞི་བླ་གི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ཆ་མཉམ་འཛོགས་ཐོག་ལས་ཁྲི་དར་ཕྱུལ་ལྷག་།
བདུད་ཅི་མཐུན་མཚམས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གིས་ བརྗོད་ས་
དར་དང་སྐྱགས་ཏེ་ གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཕྱག་ཐམ་ཚུ་ཡང་ཅིས་སློང་
གནང་ལྷག་།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་བ།

རྒྱལ་སྲས་གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་བསྐྱོས་པའི་དགའ་ལྡན་རོ་མ་ ཉིན་
གངས་གསུམ་གྱི་རིང་ ཅང་སློང་མའི་ཐང་ནང་ འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷན་མོ་དང་ བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་ལྡན་གནང་ཐོག་ལས་
བཅེ་སྤང་ལུ་བའི་ཁར་ དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་ལམ་སེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་དགའ་ལྡན་ལོ་
བསྟར་བཅེ་སྤང་ལུ་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ཨ་རྟག་བཟུམ་ བདེ་བ་ཐང་ལུ་མིན་
པར་ རྒྱལ་ས་བེམ་ཕུ་ལུ་སྡེ་རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་བསྐྱོས་པའི་དགའ་ལྡན་གྱི་
ཁ་སྐོང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅེ་སྤང་ལུ་ནི་གུ་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ་ ཅང་སློང་མའི་
ཐང་ནང་དགའ་ལྡན་བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་རིང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་མངོད་རྒྱལ།
ཅང་སློང་མའི་ཐང་གི་དགའ་ལྡན་ཉིན་དང་པའི་ཚེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མི་མང་ལུ་གསུང་བཤད་གནང་མི་ནང་ དེ་གི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་ ང་ལས་འགའ་སྡེ་ལུ་ཚུགས་པ་ཐག་ཚད་ཨིན་ཟེར་གསུངས་
མི་དེ་ནི་ མ་འོངས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུམ་སྡེ་
གསུངས་རྒྱལ་ཟེར་ དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སེར་མང་ཤོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཨིན་པས།

ཅང་སློང་མའི་ཐང་ནང་དགའ་ལྡན་གྱི་ལས་རིམ་ཉིན་ཞག་ལ གྱི་རིང་
ལྷན་མོ་ལྡན་པའི་སྐབས་ འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲའི་ལྷན་མོ་ལས་ཡང་ འཁྲབ་ལྡན་
དེ་ཚུ་ལུ་མི་མང་གིས་དང་འདོད་བསྐྱེད་དེ་སྡོད་ཅི། ལྷག་པར་དུ་ ལམ་སེལ་དུན་
ཏག་ལས་ཁྲུངས་དང་ ནགས་ཚལ། ཤེས་རིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཁྲུངས་ཚུ་
གིས་ འོས་འཁོར་གུ་རང་སོའི་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་གསལ་ལྡན་འབད་
བའི་ལྷན་མོ་འགྲན་བསྟུར་འབད་སྲོལ་བཟོ་མི་དེ་ཁར་ ཨང་དང་པའི་གསོལ་
རས་དུན་ཏག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་ཐོབ་རྒྱལ། གསོལ་རས་ཨང་དང་པ་ཐོབ་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསལ་སྟོན་ནང་དོས་འཁོར་འི་བོའི་རྣམ་པ་བཟོ་བའི་ཁར་ ཉགས་ཚལ་དང་
བྲག་ཚུ་ཡང་ རས་ཆ་གིས་བཟོ་བའི་གྲར་འཁོར་ལམ་སེལ་བའི་ལད་སྲོལ་རྒྱབ་
མི་ཡང་མི་ངོ་མ་ ལག་ཆ་སྟེ་རེ་ཉོག་ཅེ་འབག་སྟེ་ལམ་སེལ་བའི་ཁྲུངས་བཟོ་ཡི།
དེ་སྐབས་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁ་བྲུག་ལས་གསལ་སྟོན་འབད་མིའི་ ལོ་
རྒྱུས་དུམ་ག་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། དོས་འཁོར་དེ་འབྲུག་གི་རྣམ་པ་སྟེ་བཟོ་བའི་
འབྲུག་གི་མགྲོ་ཉོ་ནང་ཨ་ལོ་ཅིག་བཅུགས་བཞག་མི་དེའི་ལག་པར་ དུ་པ་ཐོན་
པའི་རྣམ་དུམ་དང་ མེ་མདའ་རྒྱུ་ལྷེད་བ་སྟོན་དེ་འབྲུག་སྟོན་སྐབས་འབྲུག་
གི་ཁ་ལས་དུ་པ་དང་ འབྲུག་སྐད་ཀྱི་རྒྱུ་བཟོ། འབྲུག་གི་མཇུག་མའི་ནང་
ལོགས་ཨ་ལོ་ཅིག་བཞག་མི་དེའི་ལག་པར་མེ་འབར་བའི་རྣམ་ཆ་སྟོན་མི་དེ་
འབྲུག་གི་སྐད་དང་མེ་ཡིན་པའི་ཁྲུངས་བཟོ། འབྲུག་གི་རྒྱབ་ཁར་ ཤེས་ཡོན་
ཅན་དང་ ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་ཁྲུང་པར་ཀྱི་འབྲུག་སྟོན་སྟོབ་ཕྱག་ཚུ་གིས་འབད་
བཅུག་སྟེ་ཅང་སྤོང་མའི་ཐང་བསྐྱར་ར་རྒྱབ་སྟེ་ལྟ་མོ་སྟོན་ཡི།

ཉོན་འབྲེལ་བཅེ་སྲུང་གི་མཇུག་ ཀྲོང་གསར་ཚོས་འཁོར་རབ་བཏན་
ཚེའི་རྫོང་ནང་ལྷ་བའི་དོན་ལས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཚོག་སྐུ་གཟུགས་བདེ་ཉོག་ཉོ་
མེད་རུང་ ཚུ་འགོངས་ཉེ་ཡབ་ཁོ་ར་ཀྲོང་གསར་ལུ་ རྒྱལ་སྲས་མ་འབྱོན་པའི་
ཉེ་མ་བཅའ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་བྱོན་ལུ་། སྤྱི་ཚེས་ ༡༥/༦/༢༢ ལུ་ཀྲོང་གསར་
དཔོན་སྟོབ་དཔོན་གཞུག་ཚུ་ ཀྲོང་གསར་རྫོང་ནང་ཉོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཆེབས་
གལ་ཐོག་བྱོན་ཉེ་ དགྲུང་ཞག་རུག་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ ཡབ་རྒྱལ་
པོའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཉེ་རུག་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་ རྒྱལ་རུང་བཞོགས་ཤིང་མཁར་
ལྷ་མ་གིས་ཕྱག་དབང་བཅར་ཉེ་ཕེབས་བསྐུ་ལྷ་ཞེན་མ་ལས་ ཀྲོང་གསར་རྫོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་མི་མངའ་གསོལ་བ།

ནང་གི་མཛད་སྤྱིའི་སྐོར་ལས་   ལས་རིམ་ཚུ་ཉིང་སངས་སང་སྟུན་ལྷུ་འབད་
ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། རྒྱལ་སྲས་མཚོག་གི་ཐུགས་ལྷུ་ཡང་   ཚ་གྲང་སློམ་ཤོས་དེ་
རང་   ཡབ་རྒྱལ་པོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཨིན་ནི་དེ་གིས་   དེ་ཚེ་རྒྱལ་རྒྱུང་དྲགོས་ཤིང་
མཁར་སྐོར་མ་གིས་རུག་ཀྱ་སྐྱེས་ལྷུ་ལྷུག་དབང་བཅར་ལོང་མེད་པར་   ཡབ་རྒྱལ་
པོའི་སྐྱེ་བུ་ཐུགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཅི་བ་མཛད་ཅི་ཟེར་དྲགོས་ཤིང་མཁར་སྐོར་མ་གིས་
བཤད་ནི་འདུག།

མི་དབང་མཚོག་ གྲོང་གསར་དཔོན་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་མི་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་སྐྱབས།

སྤྱི་ཚེས་ ༡༦/༦/༧༢   གྱི་ཚོ་པ་   གྲོང་གསར་ཚེས་འཁོར་རབ་བཏན་
ཚེ་འོ་རྫོང་གི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱལ་ག་ཏེ་ལུ་ཡང་མ་ཤོང་པའི་   བཞན་
གཞོན་པོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་གིས་བཅད་དེ་སྐྱུངས་ཡོད་མི་དེ་   རྒྱལ་སྲས་གྲོང་
གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཐེབས་བསུ་ལུ་བའི་དོན་ལས་འཛོམས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་ཚེ་དོ་པ་ཚུ་ཚོ་དེ་ ༡༠ ལུ་ རྒྱལ་སྲས་གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་གྲི་མི་དར་
བཞེས་ཏེ་ འགོ་དང་པ་ཚེབས་གྲལ་བཙམ་ཏེ་བྱོན་པའི་སྐབས་ ཚོས་ཚེ་རབ་
ལྡེ་ཚུ་གིས་ཐོག་འོལ་དང་སེར་སྟེང་ ཚེབས་གྲལ་བཙམ་པ་ཚུ་ སྐྱབ་གཞུགས་
ལུ་རྒྱ་ནག་གོས་ཚེན་གྲི་བེར་དང་ཚོས་གོས་ག་ཅི་ལས་བྱིན་ཆགས་པ་བཞེས་ཏེ་
བསུ་བ་མཛད་པའི་སྐབས་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོ་དོ་གསར་དཔོན་སློབ་གྲི་རབས་ ༡༩
སོང་ཡོད་མི་ག་གི་སྐབས་ལུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་གྲབས་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་པས་ཟེར་ལྟར་
གྲི་ལོ་རྒྱས་ལུ་དག་སྣང་ཅན་ལེ་ག་ཅིག་གིས་བཤད་ཅུག། མེས་པོ་ལྷེ་སྟོན་འཇིགས་
མེད་ནམ་རྒྱལ་སྐབས་ རྒྱབས་རྗེ་བྱང་ཚུབ་བཙོན་འབྲུག་གྲིས་ གཉེར་དུ་བཙོན་
བའི་དག་རྩ་མགོན་པོ་བྱང་བདུད་དང་ ཡོངས་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་མཚོག་
གིས་ཞལ་གཟེགས་པའི་དཔལ་ལྷན་དུད་སོལ་རྩ་མོ་གཉེས་གྲིས་ རྒྱལ་སྲས་
གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་གྲི་རབས་ ༡༤ པོ་ལུ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཞུ་བའི་རྟགས་
རྟེན་ལུ་ ཚེབས་གྲལ་རྫོང་ནང་འགོ་དང་པ་འཇུག་པའི་སྐབས་ བྱང་བདུད་རྟེན་
འཇུགས་དེ་གིས་ ཚེར་སྐད་ཚར་ ༣ རྒྱབ་པའི་བསྐྱང་ལས་ བཞན་རབས་བཞགས་
དཔུད་ལུ་མཁས་པ་ག་ར་སློབ་དེ་བ་བྱུང་ཅུག།

རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་མཚོག་གིས་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་
སྲུང་ཚུ་ལུ་ དད་དམ་རྣོད་མེད་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ལུ་ རྫོང་ནང་བྱོན་ཏེ་
རྟེན་འབྲེལ་གྲི་ལས་རིམ་གཞན་མ་མཛད་པའི་གོང་ལས་ ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
དང་རྩ་མོའི་མགོན་ཁང་ཚུ་ནང་ ལྷན་དར་དང་སྐྱབ་གཞུག་གནང་ལྟེ་མ་གཏོགས་
རྟེན་འབྲེལ་རྩ་ཁང་ནང་མ་བྱོན་པས། རྗེ་མཁན་གྲི་རབས་ ༦༧ པ་སྐུལ་སྐྱབ་
མིན་ལས་སྐྱབ་གྲུབ་(གཉེས་པ་)མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལས་ ཚོས་ཚེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་བ།

རབ་སྡེ་དམངས་ཀྱིས་ ཟླ་མ་མཚོད་པ་བཀའ་སྲུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཏང་རག་
ཕུལ་ཐོག་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་གཙུག་རིམ་པ་བཞེན་གནང་སྟེ་ བཀྲ་ཤིས་པའི་
རྗེས་བརྟུན་དང་རྟོགས་བརྟུན་ཚུ་ཕུལ་བའི་བྲལ་ལས་ རབ་སྡེ་དང་ཚོས་སྟེ།
དཔོན་ཁག་དང་རྟེན་སྦྱི་ མི་སེར་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་སྟོང་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་ཚུ་
གིས་ ཁྱི་དར་གོ་རིམ་བཞེན་དུ་ཕུལ་བའི་མཛད་སྤྱིའི་མཚུག་རང་ བྱམ་ཐང་
སྐྱ་རྗེས་ལུ་ བྱ་རུ་མཚན་བརྟུན་ཀྱི་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་ཕུལ་མི་དེ་གིས་ མཚུག་
བསྐྱ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་ཡབ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་བཞུགས་གནང་བ།

ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ ཀྲོང་གསར་ལུ་ཁྱི་སྟོན་ཀྱི་ལས་རིམ་
མཚུག་བསྐྱ་བའི་བྲལ་ལས་ རྒྱལ་སྐུལ་དཔོན་སློབ་མཚོག་བྱམ་ཐང་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་
བྱ་རུའི་མཐོང་གོལ་གསར་དུ་བཞེངས་མི་དེ་ཕུལ་ཏེ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པ་གིས་མཇུག་བསྟུ་བའི་ལས་རིམ་ཨིན་རུང་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་གཞི་རྗེ་སྦྱོ་
ཐལ་བའི་ཁར་ གནམ་གཤིས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྲས་
དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཚབ་ལུ་ དངུལ་ཚེས་སློན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་དང་ ཞབས་ཏོག་སློན་
པོ་སངས་དཔལ་འབྲུར་གཉིས་བཏང་སྟེ་ མཐོང་གོལ་སྤུལ་ཡོད་རུང་ བུམ་ཐང་
དང་གོང་གསར་བར་ན་གི་གཞུང་ལམ་སེལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
བཙེ་སྤང་དེ་ རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་མཚོག་གིས་སློ་འབྲེད་གནང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་
མཇུག་བསྟུ་རུག།

ཡབ་རྗེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཚོས་མ་བཟོན་པར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ།

གསུམ་པ་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཚོས་མ་བཟོན་པར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་
སུ་གཤེགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁི་ཐོག་ལས་དགོངས་རྗེ་གསུམ་དགེ་
སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་
མི་དབང་འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་ རྒྱལ་སྲས་གོང་གསར་དཔོན་
སློབ་ཀྱི་ཁི་སྟོན་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཉིན་མ་ལས་སྐྱེ་གཟུགས་ལུ་སྤྱང་གཞི་བཞེས་ཏེ་
གོང་གསར་ལུ་རང་དགོངས་པ་རྗེ་གསུམ་པའི་བྱུགས་ཐག་བཅད་ཚར་རུང་ རྒྱལ་
སྲས་དང་རྒྱལ་ཡུམ་སྤུན་ཚོགས་ཚོས་སློན་གྱིས་གཙོས་པའི་སློན་འབངས་
ཡོངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏང་ནི་དེ་གིས་ ཐིམ་སུ་ལུ་ཐེབས་པའི་ཞལ་བཞེས་
མཛད་དེ་ཐིམ་སུར་བྱོན་ཏེ་ གཞུང་དང་སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་གི་ཁ་བྲུག་ལས་སྐྱེ་རིམ་
དང་ཞབས་བཏན་ཚུ་ བསྐྱབས་བཏུག་སྟེ་ རྒྱལ་ཡུམ་སྤུན་ཚོགས་ཚོས་སློན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྗོད།   ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེའ་པ།

དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་འཛིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་རྒྱལ། རྫོན་པོ་དག་པ་ཅིག་གིས་
རྒྱལ་ལྷོ་སྤེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ ཕྱི་རྒྱལ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
སློན་ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ལུ་ལུ།

ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ས་གནས་ རེ་རོ་སྤྱི་ལོ་སློན་ཁང་ནང་ཕེབས་ཏེ་ སློན་བཙུན་
ག་དེམ་ཅིག་ལུ་ལུ་ལུ་ བརྒྱུན་གཞི་དུངས་ནི་མེད་པ་ལས་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢
ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༢༡ གི་ཚེ་ རེ་རོ་སྤྱི་ལོ་སློན་ཁང་ནང་ལུ་སྤེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་དང་
གསར་དཔོན་སློབ་འཛིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་རྒྱལ་མཚོག་ལུ་ རྒྱགས་བཙུན་
ཚེན་པོ་ལོ་སློབ་ལས་ བཀའ་སློབ་བཟང་པོ་ལེ་ག་ཅིག་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་ལུ་
གསུངས་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ལྷོ་སྤེ་སློན་ཁང་ཚོས་སློན་མཚོག་དང་ ཕྱི་སློན་
ཟླ་བ་ཚེ་རིང་། ཞབས་སློན་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་གཟིམ་སངས་
རྒྱལ་བརྟན་འཛིན་ཚུ་རྒྱལ་ལྷོ་སྤེ་ཡོད་ལུ་གསུངས་ཡང་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་
སློན་མེ་ནང་བཀོད་ལུ་ག།

རྒྱལ་སྐྱེས་དཔོན་སློབ་འཛིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་རྒྱལ་མཚོག་ལུ་ རྒྱགས་
བཙུན་བའི་སློབ་ལས་ཞལ་བཀོད་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཚུ་ ག་ར་མ་བུ་བ་ བུ་བ་སྤེ་གསུངས་
ཞེན་པ་ལས་ སློན་རྗོངས་འབྲུག་པའི་གཙུག་ལོན་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་རོ་རྗེ་
དབང་རྒྱལ་མཚོག་ རྒྱལ་རབས་གསུམ་པའི་གསེར་གྲི་ལུ་ཞབས་སོར་བཀོད་
དེ་ མི་ལོ་༢༠ ཐམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོས་བཞེན་དུ་བརྒྱུངས་ཏེ་ དགྲུང་གངས་༧༥
བཞེས་པའི་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཟླ་ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༢༡ རང་ལུ་གསུངས་གནམ་ལོ་
ཚུ་ཕྱི་རང་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༡༠ ལུ་ལས་མཐ་གྲི་ཚེ་ ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ས་གནས་ རེ་རོ་
སྤྱི་ལོ་སློན་ཁང་ནང་དགོངས་པ་ཚོས་སྤྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་སོང་ལུ་ག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐྱོས་རབས་ནང་གསལ་དོ་བརྒྱམ་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་
བཀ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་ནང་ ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་ལུ་མངའ་གསོལ་ཞུ་
བའི་སྐབས་ མངའ་ཞབས་མཚོག་ གསེར་ཁྲི་གུ་མ་བཞུགས་པར་ གསེར་ཁྲི་
གུ་རྒྱལ་སྐྱེས་བཞུགས་བཅུག་མ་ཚད་ མངའ་ཞབས་མཚོག་དང་རྒྱལ་ལྷམ་
གཉིས་ གཟུམ་དཔོན་དང་མགོན་གཉེར་གྱི་སྤྲིག་རྒྱུག་གནང་དེ་ཟེར་ཨིན་པས།
ལོ་དེ་གི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ནང་ལུ་ཡང་ མངའ་ཞབས་མཚོག་ གསེར་ཁྲི་གུ་
མ་བཞུགས་པར་ ཚོགས་ཁང་ནང་གསུངས་ནི་བཅའ་ནི་དེ་ཡིད་རླང་ ཚོགས་
འདུའི་གལ་མཚུག་ལས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ གསུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།
དེ་ཚུ་ལུ་བཞུགས་ཤིང་དཔུད་དེ་བཞུགས་ད་ མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ཁོ་
ར་དགོངས་པ་རྫོགས་ནི་ཨིན་མཛོན་པར་མཁྱེན་ཏེ་ སྤྱི་ལྟར་དུ་ རྒྱལ་སྐྱེས་
མཚོག་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་དང་ ནང་དོན་ལུ་ མངའ་ཞབས་ཁོ་རའི་རྒྱལ་
ཚབ་འབད་བསྐོས་བསྐོས་པ་འོང་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་
ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་ཁར་མངའ་གསོལ་མཛད་པའི་ཉིན་མ་ལས་འགོ་
བཅུགས་ཏེ་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྲི་དེ་ཡང་ རྒྱལ་སྐྱེས་ལུ་ཚུམ་སྤྲོད་གནང་ཚར་
བའི་དགོངས་བཞེད་གནང་གནང་མ་འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱོས་
རབས་ནང་བཀོད་ལུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་ལས་ ཐོབ་པའི་ཟིན་གྲིས་དང་འབྲིལ་བ་
ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ སྐུ་སྤྱུང་ལྟེ་ཨ་མི་རི་ཀ་ནི་རོ་སྤྱིའི་སྐྱེན་
ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུས་ད་ སེབས་ལམ་ཡང་ ཐིམ་ཕུ་ལས་རྟུག་རྩོ་ར།
རྟུག་རྩོ་ར་ལས་གནམ་གུ་ནང་བྱོན་ཏེ་ ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་དམ་དམ་གནམ་ཐང་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

ཚེབས་འཁོར་ནང་འབད་   ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་ཁྲིམ་སྐྱབ་ལུ་ཡོད་པའི་བ་ཁང་གེསི་
ཨིས་ཀྱན་བ་ཁང་ནང་དགུང་ཞག་བཞུགས་ལུ་གཤམ།   དེ་ཁ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམ་
ཚེན་རྫོམ་པའི་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་   དགུང་ཞག་ཅིག་རྫོམ་པའི་ལུ་སྐྱ་ངལ་གནང་བཞུགས་
ཞེན་མ་ལས་   རྫོམ་པའི་ལས་གནས་གྲུ་ནང་འབད་ཨ་མི་རི་ཀ་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་   གོང་
གསལ་ཚེས་གངས་ཁར་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་ལུག་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་ལས་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་
ལུ་   གནས་གྲུའི་ཐོག་གདན་དངས་ཏེ་   ཚེས་༡༢   གྱི་ཚོ་པ་   རྒྱ་མཚོ་མས་ས་
གནས་ཏང་ཤི་མ་ར་ལུ་ཕེབས་ད་   ཁྲིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དྲག་
པོའི་དམག་སྡེ་དུ་ཁག་གིས་   ལྷ་ངན་གུས་བཏུད་ལུ་བའི་སྐབས་   དེ་ཁར་ཡོད་
མི་ཆ་མཉམ་སེམས་ཀྱི་གདིང་ལས་རྫོ་ཕམ་དང་སྐྱབ་བསྐལ་གྱིས་སྡེ་བའི་རྣམ་
འགྲུར་ཐོག་ལས་   སྐྱ་སྐྱར་ཕེབས་བསུ་ལུ་སྡེ་   དུན་ཚོ་གས་སྲིང་རྩ་ཁང་ནང་
གདན་འདེན་ལུ་ལུག།

དེ་སྐབས་   རྒྱལ་ལྷམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སློན་མཚོག་གིས་   སྐབས་རྗེ་བཏུད་
འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་   ཚེད་མངགས་གདན་འདེན་ལུ་ཕ་བཞེན་དུ་   སྐབས་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་གིས་ཡང་   ཏང་ཤི་མ་ར་ལུ་ཚོས་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱགས་བསྐྱོ་
དང་   འཕོ་བ་མཛད་པའི་སྐབས་   སྐུ་གདུང་གི་སློམ་ཚུ་ཡང་   ལྷར་བ་དང་འཇའ་
འོད་འབྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་མཚན་བཟང་པོ་ཐོན་ཡི་ཟེར་   གཟིམ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བཞུན་འཛོན་གྱིས་བཤད་ནི་འདུག།

དེ་ལས་   སྐུ་གདུང་   རྒྱལ་ས་ཐིམ་ཕུ་ལྷམ་ར་ཕོ་བྲང་ནང་ཕེབས་ད་   སྐུ་
སྐྱར་སྡེ་ཚོན་ཚུ་གིས་   ལྷ་ངན་གྱི་གདུང་བ་དང་བཅས་པའི་སློམ་ལས་   ལྷ་ངན་སྡེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྤྱ་ཞུ་བའི་སྐབས་ དེ་ཁར་འཛོམས་པའི་དཔོན་གཡོག་འབངས་མི་ ཆེ་འབྲིང་
རྒྱུང་གསུམ་ག་ར་ སེམས་ཁར་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་པོ་སྤོང་སྤོང་པའི་བར་ན་ ཅམ་
རྒྱུན་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་བྱོན་པའི་ ཆེབས་འཁོར་ནང་ བཞུགས་གདན་
སྤོང་པའི་གྲ། ཁ་དར་དཀར་པོ་ཅིག་བཀའ། དེད་གཡོག་པ་ཀའི་ལ་ མིག་ཚུ་
སྤྱུག་ཅི་ར་ སྤྱུམ་འཁོར་བཏང་སྤོང་འོང་སར་མཐོང་སྤོང་ དེ་ཁར་འཛོམས་པའི་
མི་ཚུ་ རང་དབང་མེད་པར་མིག་ལས་མིག་ཚུ་བོན། སྤོང་མ་དམ་སྤོང་
སྤོང་ཡང་སྐབ་མ་ཚུགས་པར་ཐལ་སོང་རུག།

དགོངས་རྗེགས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་དོན་ལུ་ རྗེ་མཁན་པོ་སྤོང་ལས་སྤྱུན་
ལུག། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ། དེལ་མགོ་མཚུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ། གནས་སྤོང་
དཔལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གྲ་སྤྱུལ་སྤོང་ཆེན་དམ་པ་ཚུ་དང་ སྤྱུངས་
ཐང་དགོ་འདུན་གྲ་ཚང་། ཉ་མགོའི་སྤྱུལ་སྤོང་ རབ་སྤོང་ཁག། ཐར་པ་སྤོང་དང་
ཉེ་ལུང་དར་རྒྱས་ཚོས་སྤོང་དགོན་པ་ཚུ་ལས་ དགོ་སྤོང་ཞལ་གངས་༥༠༠
ལྷག་པ་ཅིག་གིས་ སྤོང་སྤོང་རྗོང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་ཆེན་དང་། ཀར་སྤོང་ཞེ་ཁོ།
ཞེ་ཁོ་ངན་སོང་སྤོང་བ། རྗེ་རྗེ་མི་འབྲུགས་པ་ཚུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་སྤོང་སྤོང་
དགོངས་རྗེགས་རྒྱ་ཆེ་ཉྱུ་ཉྱེ་འབད་ བསྐྱབས་གནང་པའི་ཁར། གནས་ཆེན་
རྗེ་རྗེ་གདན་དང་བལ་ཡུལ་མཚོད་རྗེན་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་
ཁག་ཚུ་ལུ་ མཚོད་མེ་སྤོང་མཚོད་དང་ སྤྱུལ་མགོན་ཏུ་ལའི་གྲ་མ་མཚོག་གིས་
དབུ་གཙོས་པའི་ ས་དགོ་བཀའ་རྗོང་གི་དགོན་སྤོང་གྲ་ཚང་ཁག་གི་གྲ་སྤྱུལ་
མཁན་སྤོང་འདུས་ཚོགས་ཡོངས་ལུ་ དགོངས་རྗེགས་སྤྱུལ་པའི་རྒྱ་དོར་རྒྱ་
ཆེ་ཉྱུ་ཉྱེ་སྤོང་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྗོད།   ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

དེ་ལས་   དགོངས་རྗེས་ཀྱི་དར་ཤིང་ཡང་བྲི་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་ལེ་ག་
ཅིག་འཕྱར་ཏེ་   མི་སེར་མཚོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ག་ར་གིས་ཁ་ཚམ་མིན་
པའི་གྲུས་བཏུང་གི་སློལ་ས་   དགོངས་རྗེས་ཚུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་   བྲིམ་
མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ལས་ཡང་   མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་མཚོག་དང་རྒྱལ་ལུ་
ལུ་   རྒྱགས་གསོ་སྤུལ་ནི་དང་   མངའ་བདག་ཞིང་གཤེགས་ལུ་སྟན་དར་སྤུལ་
བའི་དོན་ལུ་   རྒྱ་གར་གི་སྲིད་ཚོན་ཨིན་ཆར་ལྷན་རྒྱུ།   ལྷང་ལ་དེ་ག་གི་སྲིད་
ཚོན།   རྒྱ་ལུ་གི་རྒྱལ་སྲས།   འབྲས་རྗེངས་ཚོས་རྒྱལ་གི་སྲས་མོ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་མགོན་ལེ་ག་ཅིག་གིས་ཐིམ་སུ་ལུ་བྱོན་གནང་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་ཞལ་ཆེམས་དང་འབྲིལ་ཏེ་
སྐྱར་སྐྱངས་བུམ་ཐང་སྐྱེ་རྗེས་ལུ་གནང་པའི་དོན་ལས་   སྐྱེ་སྐྱར་བུམ་ཐང་ལུ་
ཞུ་བའི་སྐབས་   སྐྱེ་མ་འཁོར་ལེ་ག་གྲུལ་བསྐྱར་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གདོང་ལས་ར་
འགག་པའི་པའི་ལོ་ཉ་རིམ་གྱི་རི་གྲུ་   དར་དམར་པོ་ལུ་ཏེ་   འགག་པའི་འགོ་
དཔོན་དང་འགག་པ་སྐྱང་རྒྱལ་ཚུ་སོང་བྱུག།   དེ་གི་ཤུལ་མ་ཞིང་གཤེགས་ཁོ་
རའི་པའི་ལོ་ཉ་   དེ་གི་ཤུལ་ཤུལ་ཞིང་གཤེགས་ཁོ་རའི་སྐྱེ་མ་འཁོར་རིམ་གྱི་
འདི་   ཞིང་གཤེགས་ཀྱི་དེད་གཡོགས་འབད་སྤྲུག་ཞུ་སྟེ་ལོ་མང་འབྲུ་མི་ཀའི་
ལ་གིས་བཏང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།   སྐྱེ་མ་འཁོར་དེ་ནང་   ཨ་རྟག་ར་རྒྱལ་པོ་ཁོ་
ར་བཞུགས་མི་བཞུགས་བྲི་དེ་སྟོང་པ་བཞག་ཞིན་མ་ལས་   དེ་ནང་ཞིང་གཤེགས་
རྒྱལ་པོ་འི་སྐྱེ་སྐྱར་རྒྱང་ཆེན་དང་   རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འི་ཚོགས་
དཔོན་གཉིས་ཆ་ར་ཨིན་མི་   རྟག་ཤོས་ཤིང་མཁར་ལྷ་མ་གིས་དབུ་གཙོས་
པའི་འབྲུ་རས་དམར་པོ་ཐོབ་མི་དང་ལྷ་མ་ཚོས་པ་ཚུ་འཇུལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེའི་ཤུལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་གཟེམ་དཔོན་དྲག་ཤོས་སངས་རྒྱལ་བཟུན་འཛིན་
དྲག་ཤོས་སྐོར་ལའི་སྐུ་མ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་བྱུགས་གཏང་དགོངས་
གཏང་ཨིན་མི་ དེད་གཡོགས་ལྷ་རྩི་སྤྲོད་ཟེར་མི་གིས་བཏང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་
འཁོར་ནང་འཇུག་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེའི་ཤུལ་བདའ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་འཛིན་གས་མེད་སེང་གེ་
དབང་ལྷུག་མཚོག་དང་ དེའི་ཤུལ་ལས་ར་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྤྲོད་ཚོགས་ཚོས་
སྐོན་མཚོག། དེའི་ཤུལ་མ་ རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྐུ་བཟང་ཚོས་སྐོན་དབང་ལྷུག།
དེའི་ཤུལ་མ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་མཚེད་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྐོན་
དབང་ལྷུག། དེ་ལས་ཨ་ཞེ་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་དབང་ལྷུག། ཨ་ཞེ་པར་ལྷ་སྐོན་
དབང་ལྷུག། ཨ་ཞེ་སྐུ་བཟང་དབང་མོ་དབང་ལྷུག་ཚུ་གན་གཞོན་གྱི་རིམ་པ་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་ཨ་ཞེ་པར་བདེ་ཆེན་དང་ བཟུན་རྒྱལ་སྐོན་པོ་རྒྱལ་སྐུ་རྣམ་
རྒྱལ་དབང་ལྷུག་ ཨ་ཞེ་བདེ་སྐྱིད་གཡང་འཛོམས་དང་པར་ལྷ་སྐོན། ཨ་ཞེ་
ཚོས་སྐྱིད་ཚུ་ཞིང་གཤེགས་མཚོག་གི་སྤྲུང་སྤྲུང་གི་བཅའ་སྐྱིག་མཛད་པའི་དོན་
ལུ་ ཏེ་མ་ལས་བུམ་ཐང་ལུ་སྐོན་ཏེ་བཅའ་སྐྱིག་ཚུ་འགོ་འཇེན་མཛད་དེ་རྒྱལ་
པར་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལུ་སྐོན་པོའི་ཀུན་གསལ་གསལ་ཤོག་ནང་བཞོད་དོ་
བཟུམ་བཤད་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༠ རེ་ཚེ་ རྩོ་པ་
རྒྱ་ཚོད་༡༠ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྤྱང་ ཐེམ་སྤུ་ལས་
བུམ་ཐང་ལུ་གདན་འཇེན་ཏེ་བའི་སྐབས་ སེམས་རྟོགས་ཁ་ཟམ་པ་ལུ་ དྲག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡམ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེའ་པ།

པོའི་བརྟན་སྲུང་དམག་མིའི་འགོ་དཔོན་དང་དམག་ལྗེ་   དེ་ལས་རླངས་ཡིག་ཚུ་
དང་སློབ་སྦྱོང་ཚུ།   སློབ་དཔོན་   མི་སེར་ཚུ་གིས་   ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལས་
གྲུལ་བསྐར་ཏེ་   ལག་པར་སློབ་དང་མེ་ཏོག་འབག་   ཁ་ལས་མ་ཁེ་བགྱངས་ཏེ་
ཞིང་གཤེགས་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་   ཟུང་ན་གྲུས་བརྟུང་ཞུ་
བར་སྲུངས་འཛོམས་འབད་ལུགས་བཀོད་ཞུག།

དེ་སླེ་བྱོན་ཏེ་སེམས་རྟོགས་ཁ་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་   མི་སེར་དང་གཞུང་
གཡོག་པ་   དེ་ལས་རིག་གནས་སློབ་གྲིའི་ལྷ་མ་དང་སློབ་སྦྱོང་ཚུ་གིས་   ཞིང་
གཤེགས་མཚོག་ལུ་གྲུས་བརྟུང་མཐའ་མ་ཞུ་ཞེ་   སློབ་དང་བསང་བཏང་མ་མ་
ཚད་   ལམ་ཁར་ལུ་ཕྱེན་ངན་བར་ཆད་མ་བྱུང་པར་བུམ་ཐང་ལུ་བདེ་བར་ཕེབས་
པའི་དོན་ལུ་   ཁ་ལུ་བརྟུང་ཞེ་སློབ་འདེབས་ཚུ་ཡང་ཞུ་ཞུག་ཟེར་བཀོད་ཞུག།
ཚེབས་གྲུལ་རྩོམ་ལ་ཁར་ཕེབས་པའི་སྐབས་   མི་སེར་གཉིས་གཉིས་གསུམ་དང་
བརྒྱ་ཐམ་བརྒྱ་གཅིག་འབད་མི་སླེ་ཚན་   མཐའ་ན་ནོར་རྩིཔ་ཚུ་གིས་ཡང་   ལག་
པར་སློབ་རྩོག་དང་ཤིང་འབྲས་   ལུ་མ་འབག་ཞེ་   བསང་བཏང་སློབ་བཏེགས་ཏེ་
ཁྲ་སེམ་སི་འབད་ཟུང་ན་གྱིས་གདུངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྩོན་ཐོག་ལས་   ལམ་
ཁར་ལུ་གྲུས་བརྟུང་མཐའ་མར་ཞུ་བར་ཐོན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མན་ཇལ་སྐར་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་   བརྒྱུད་འབྲེལ་སྣུན་ཁག་གི་རླང་
ཚེན་ཀེ་ལས་འཕྲོ་གིས་གཙོས་   ཉེ་འདབས་ཀྱི་དགོན་པའི་ལྷ་མ་དང་   གཡུམ་
ཁའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་   ཕེབས་བསུ་ཞུ་ནི་དོན་ལུ་   ལྷ་ཐང་འགངས་ཅན་ཚུ་
དབྱངས་ཏེ་   མཚོང་མེ་སྦྱུལ།   ཤིང་འབྲས་ཀྱི་མཐོ་བཀལ་བསྐྱེགས་ཏེ་སྦྱུལ་འབད་
སློབ་ལམ་བཏང་ཞེ་སློབ་ཞུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆེབས་གལ་ལོད་པའི་ས་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ དབང་འདུས་ཕོ་
བྲང་རྫོང་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་དང་ བརྟན་སྲུང་དམག་མིའི་དམག་སྡོང་ཉེ་བ།
དེ་ལས་བྲིམས་སྲུང་འགག་པ། བྲན་ཀླུ། ཨིམ་ཀྲུ་ཚུ་ག་ར་ མི་སེར་ཚུ་
དང་གཅིག་ཁར་ དེ་ཁར་སྲུངས་འཛོམས་འབད་སྡོད་ལུ་ག་ཟེར་ཨིན་པས།
དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་རྫོང་བདག་དང་རབ་འབྲུམས་ཚུ་གིས་ སྐ་སྐར་ལུ་ཕྱག་
དབང་བཅར་ཚར་མ་ཅིག་ དག་པོའི་རུ་ཁག་གིས་ ལུ་ངན་བཞེ་སྤྱུ་ལུ་ལུ་ག།
ཆེབས་གལ་བུམ་ཐང་ལུ་མ་སྡོད་རིང་ལུ་ ལམ་བདའ་ཉེ་ ལམ་བར་ན་སྐ་ངལ་
གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ ཞིང་ག་ཤེགས་ཀྱིས་བྱགས་མཉེས་པའི་རིགས་ཚུ་ སྐ་
སྐར་གྱི་སྐ་མདུན་ལུ་བྲངས་ཡི་ཟེར་ཡང་ དེ་སྐབས་ཕྱག་ལུ་མི་བྲིམས་བཞེས་
ཅ་གོ་གིས་བཤད་ནི་འདུག། དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་གི་ཟམ་པ་ལུ་ བརྟན་སྲུང་
དམག་མི་དང་ཨིམ་ཀྲུ། བྲན་ཀླུ་དང་གཞུང་ག་ཡོག་པ། ལྷམ་གནས་བཏན་
ཀྱིས་གཙོས་པའི་རབ་སྡེ་དགོ་སྡོང་དམངས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་ལུ་བར་བཅར་ཉེ་
སྐ་སྐར་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ཟམ་པར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ རབ་སྡེ་དགོ་སྡོང་ཚུ་
གིས་ སེར་སྡོང་གི་སྡོ་ལས་ཕེབས་བསུ་ལུ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་ལས་སེར་སྡོང་དང་བཅས་པའི་སྡོ་ལས་ལུ་ངན་ཆེབས་གལ་བཅར་ཉེ་
སྐ་སྐར་རྫོང་གི་ཕོ་བྲང་ནང་ག་དན་འདྲེན་ལུ་ཉེ་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ལུ་དགྲུང་
ཞག་གཅིག་བཞུགས་པའི་ནངས་པ་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༡ གི་ཉི་མ་ཚུ་ཚོད་ ༧
ལུ་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ལས་ཀྲོང་གསར་ལུ་གསོལ་ཐབས་ཕེབས་ལུ་ག།
གསོལ་ཐབས་བཏེགས་ཉེ་བྱོན་པའི་ལམ་ཁ་ལུ་ཡང་ མི་སེར་སྡོང་ཕྱག་ལས་
བཅད་མི་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐ་སྐར་ལུ་གུས་བཏུང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡམ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་བ།

མཐའ་མ་ལུ་བའི་དོན་ལས་ ཤོ་བསྐྱེགས་ཏེ་ལམ་ཁར་ཐོན་མི་གྲངས་ཁ་མཚོད་པ་
སྔོན་རྒྱག་ཟེར་ཨིན་པས། ལྷི་རུ་ཚུ་ཚོད་༤ ལུ་གོང་གསར་ལུ་ཕེབས་ཅི་ཟེར་དང་
གོང་གསར་ལུ་མ་སྟོན་པའི་ཀེ་ལི་མི་ཉར་༥ དེ་ཅིག་གི་ས་ཁ་ལས་ མི་སེར་དང་
གཞུང་གཡོག་པ་ དགོ་སྟོང་དང་བཟོ་གྲག་གི་ལས་མི་སྟོང་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་
ཚུ་ མིག་ལས་མིག་ཚུ་ཐོན་ཏེ་ལྷ་ངན་གྱིས་གདུངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་ཐོག་
ལམ་ཁར་ཐོན་སྔོན་རྒྱག་ཟེར་ཨིན་པས།

གོང་གསར་ལུ་ཕེབས་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་སྤར་ཕོ་བྲང་ནང་གདན་འདྲེན་ལུ་
ལྷེ་ དགྲུང་ཞག་གཅིག་གི་རིང་ཚོགས་འཁོར་ཕུལ་ཏེ་བཞག་པའི་ནངས་པ་ ལྷི་
ཚོས་༢༢ གི་རོ་པ་ཚུ་ཚོད་༧ ལུ་ ལྷ་སྤར་བུམ་ཐང་ལུ་ལྷུ་ལྷ་ད་ གོང་གསར་
གི་མི་སེར་དང་རབ་སྡེའི་དགོ་འདུན་པ་ཚུ་ག་ར་ ལག་པར་སྟོས་དང་བསང་
ཕོར་བཤེད་དེ་ལམ་ཁར་ཐོན་ཏེ་དགོ་འདུན་པ་ཚུ་གིས་ཞལ་ལས་སྟོན་ལམ་
ལུར་དི་རི་རི་གནང་ལྷེ་ ལྷ་ངན་གྱས་བཏུད་ཀྱི་མཇལ་ཁ་མཐའ་མ་ལུ་ཡོད་པ་
ཨིན་པས།

ལྷ་སྤར་ཕོ་ཏྲང་ལ་ཁར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ ཨ་ཞེ་ཚོས་སྐྱིད་དང་བྲག་ཤོས་
སྟོབས་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་ དེ་ལས་བྱ་དཀར་རྫོང་བདག་ཚུ་གིས་ ཕོ་ཏྲང་ལ་རྩི་རྩེ་
དགོན་པ་ལུ་ཉིན་དགྲུང་གི་གསོལ་ཚོགས་ཅིག་བྲངས་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ཁ་
ལས་ཕྱོན་ཏེ་གྲུང་ཙ་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ གྲུང་ཙ་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ལྷ་སྤར་
ལུ་ཟས་གཏད་དང་ གཅིག་ཁར་ཕྱོན་མི་ཆ་མཉམ་ལུ་གསོལ་ཇ་འབྲས་སེར་
བཅས་པ་བྲངས་པའི་ཁར་ དེ་ནང་རྣམ་ཚེས་པ་ སྟོང་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་ཚུ་གིས་
གྱས་བཏུད་ལུ་བར་བཅར་ཏེ་ སྟོན་འདེབས་དང་ལྷུར་འཕྱོན་གསོལ་འདེབས་ཚུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷ་སྟེ་ མཐའ་མའི་མཇལ་ཁ་ལྷ་ཡི་ཟེར་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་གསལ་ནང་བཀོད་ལུགས།
སྐུ་ཕྱུར་དོམ་མཁར་བཀའ་ཤིས་ཚོས་སྤིང་ཕོ་བྲང་ནང་གདན་འདྲེན་ལྷ་སྟེ་ ཕོ་བྲང་
དེ་ནང་ཚུ་ཚོ་ད་གཅིག་གི་དེང་བལྟགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ ཟས་གཏད་དང་བསྟོ་
སྟོན་ཚུ་ལྷ་ཞེན་ལས་ སྤྱིད་སྤྱིད་ལ་བརྟལ་ཏེ་སྐུ་ཕྱུར་དབང་འདུས་ཚོས་སྤིང་
བུམས་པ་སྟེ་ཁང་ནང་ཡང་ཚར་ཅིག་གདན་འདྲེན་ལྷ་སྟེ་དུས་ཡུན་ སྐར་ཆ་༢༠
གི་དེ་ཅིག་གི་དེང་ མཚོ་དེ་འབྲུལ་ཚུ་མཛོད་ཞེན་ལས་ སྐར་ཆ་༢༠ གི་ལྷུལ་
ལས་ སྐུ་རྗེས་ལུ་གདན་འདྲེན་ལྷ་ལུགས།

སྐུ་རྗེས་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ མི་སེར་སྟོང་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་
ཚུ་གིས་གྲུས་བཏུད་ཕེབས་བསུ་ལྷ་བར་བཅར་བའི་སྐབས་ སྐུ་ཕྱུར་གྱི་ཕ་སྟེ་
ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ལྷ་སྟེ་ ཉེན་ཞག་གསུམ་གྱི་དེང་ཚོགས་འཁོར་གྱི་རྒྱུན་
བཟུགས་ཏེ་ ཉེན་རླབ་སྤྱུལ་ཏེ་དགོ་སྦྱོར་མཛོད་པའི་སྐབས་ མི་དབང་ཞིང་
གཤེགས་མཚོག་ལུ་སྟེ་རན་གྲུས་བཏུད་ལྷ་མི་དོན་ལུ་ མི་སེར་དང་ལྷ་མ་ཚོས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་ཚོ་ལས་བཅད་དེ་འཛོམས་ནི་དེ་གིས་ བུམ་ཐང་སྐུ་རྗེས་ཀྱི་
ས་གནས་འདི་ ཁྲི་མ་ཚོགས་སྟོན་ཅིག་ལུ་གྱུར་ལུག་ཟེར་ཨིན་པས། སྐུར་སྐུར་
མ་རན་པའི་གོང་ལས་བུམ་ཐང་སྐུ་རྗེས་སྟེ་ཁང་དེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་ ཀ་ར་བཏུང་
སྟེ་དར་གསར་པ་འཕྱུར་ཏེ་ སྐུར་སྐུར་གི་དོན་ལུ་བཅའ་སྤྲིག་ཚུ་མ་བཏུབ་བཏུབ་
རྒྱབ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྐུར་ཁང་ཡང་བྱང་རྒྱབ་མཚོ་དེ་ཉེན་གྱི་རྣམ་པ་འབད་ བཟོ་
བཀོད་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐོ་ལས་བཞེངས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་ལུ་ དན་འགྲུ་གི་ལས་མི་ཚུ་གིས་ ཕྱག་སྟོགས་མི་ཡོང་ནི་དོན་
ལུ་ ལམ་བདའ་ཕྱག་བདར་རྒྱབ་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ ཨིམ་འཇུ་ཚུ་གིས་ འཕྲོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

བསྟེན་གྱི་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་པའི་དོན་ལུ་   སླན་གྱི་རོགས་རམ་ཚུ་ཡང་
བཀམ་སྟེལ་འབད་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུ་གཤམ།   དེ་སྐབས་སྤྱད་སྤྱངས་མེ་མཚོད་ལུ་
བའི་སྐབས་   མཐའ་མའི་མུ་ངན་གྲུས་བཏུད་ལུ་བའི་དོན་ལུ་   སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཚུ་ལས་སྐྱེ་མགོན་ཕྱོན་པའི་སྐོར་ལས་དུམ་གྲུ་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན།
སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༥ ལུ་   རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་མེ་རྗེ་ལྷམ་ཨ་ཤོག་སྤྱི་གོ་ཁེལ་
སྐྱམ་འཁོར་ནང་འབད་ཕྱོན་ཏེ་བུམ་ཐང་ལུ་ཉི་མ་ཚུ་ཚོད་༢   དང་སྐར་མ་༢༠
ལུ་   སེབས་ལུ་གཤམ།   ཉན་མ་བུལ་མམ་གྱི་ཚེ་   རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་སྐྱོན་ཁག་ལས་
སྐྱེ་ཞབས་ཀྱི་ཨེན་ཀཱུལ་མཚོག་   ཐད་འཕྲུར་གནམ་གྲུ་ཐོག་ལས་འབད་   ཨེགས་
ཏར་རྒྱལ་ཨེ་ཤེ་ཡར་སྐྱོན་ཁག་གི་དྲུང་ཚེན་   སྐྱེ་ཞབས་ཨེལ་ཨེལ་མེ་ཏེ་རོ་ཏ་
གིས་ཕྱག་ལུ་སྟེ་   བུམ་ཐང་སྐྱེ་རྗེས་ལུ་ཐད་འཕྲུར་གནམ་ཐང་ནང་སེབས་པའི་
སྐབས་   ཀྱི་ཨེན་ཀཱུལ་དང་   མགོན་སྐྱོང་གཙོ་འཛིན་ཟླ་བ་སྐྱོལ་མ་   འགག་པའི་
ཕྱོས་སྟོན་པ་ཀྱི་ཨེས་སོ་སྐྱོན་དང་དངུལ་ཅིས་སྐྱོན་ཁག་ལས་སྐྱེ་ཞབས་   ས་མི་ན་
ཐམ་ཚུ་གིས་   སེབས་བསུ་ལུ་ལུ་གཤམ།

དུས་ཚོད་དེ་ནང་ར་   རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་ཡང་སྐྱམ་འཁོར་ནང་ཕྱག་སེབས་
གནང་སྟེ་   བུམ་ཐང་ལུ་སེབས་ད་   མེ་རྗེ་བཟླན་རྒྱས་སྟོན་པོ་མཚོག་གིས་སེབས་
བསུ་ལུ་ལུ་གཤམ།   རྗེ་མཁན་པོ་གིས་གཙོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཞལ་གངས་༡༠༠
སྤྱངས་ཐང་ཁ་ལས་   ཐམ་སུ་དང་གོང་གསར་བརྒྱུད་དེ་   སྐྱམ་འཁོར་ནང་ཕྱོན་
ཏེ་   སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༦ ལུ་བུམ་ཐང་ལུ་སེབས་ལུ་གཤམ།   དེལ་མགོ་མཚུན་
བཅེ་རིན་པོ་ཚེ་ཡང་   འདི་ཚེ་ཕྱོན་ཡོད་པ་ལས་   གཉིས་ཚར་སྐྱེ་འཁོར་དང་
སྟོན་པོ་   དེ་ལས་ཚེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་སེབས་བསུ་ལུ་ལུ་གཤམ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༤ ལུ་ རྒྱ་གར་བླ་མ་པོའི་དམག་དཔོན་ ལེས་གེ་
ནེན་རྗེ་ཞེ་དེལ་ རེ་ ཞེས་ ཨ་ལུ་རོ་ར་དང་ རེ་ ཨོ་ སེ་ ཞེས་འཇུག་ཀོ་སྐྱེན་
དར་ཚུ་ ཞེས་འཇུག་ མེ་རོར་ རེ་ཞེ་རུལ་ རེ་ རྩེ་ རེ་གུ་རུ་སྐྱེན་གེས་ལྷུག་ལུ་
ཞེ་ རྩོད་ལུག། ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༧ ལུ་ རྒྱ་རོ་པ་ཚུ་ཚོ་ད་ ༧ ལུ་ སྐྱ་སྐྱར་སྐྱར་
ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ལུ་བའི་སྐབས་ དགེ་སྦྱོང་ཚུ་གེས་མེར་སྦྱང་དང་ དག་
པོའི་དམག་མི་ཚུ་གེས་ བ་རོར་སྐ་ལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོང་ལས་ལུ་ལུག།

ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༧ ལུ་ རྒྱ་ཚེ་ རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སྲོན་ཨིན་ཞི་ར་སྐྱེན་ཞི་
མཚོག་ བད་འཕྲུར་གནམ་གུ་བོག་ལས་འབད་སྐྱུ་རྗེས་ལུ་བྱོན་ཡོད་པ་ལས་
ལུ་མ་བང་སྐྱུ་རྗེས་བང་ནང་ རོ་པ་ཚུ་ཚོ་ད་ ༩ དང་སྐར་མ་ ༢༥ ལུ་ བད་
འཕྲུར་ལས་བབས་པའི་སྐབས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
དང་ འབྲུག་གི་སྲོན་པོ་སྐྱེན་ཁག། དེ་ལས་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་དཔོན།
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་ དག་ཁག་གསུམ་གྱི་དམག་
མི་ ཞེས་འཇུག་དང་ དེ་ཞེ་ལུ་གི་དམག་མི་ཚུ་གེས་མེབས་བསྐྱུ་ལུ་ལུག། ཨིན་
ཞི་ར་སྐྱེན་ཞི་མཚོག་གི་ལུག་ལུ་ཞེ་ རྒྱ་གར་ལུ་སྲོད་མི་འབྲུག་གི་སྐྱུ་ཚབ་
སྲོན་ པོ་པ་ལྷ་དབང་ལུག་འོང་ཞེ་ དེ་ཚེ་ཉིན་མ་ཚུ་ཚོ་ད་ ༡༡ ལུ་ སྲོན་ཚེན་
ཨིན་ཞི་ར་སྐྱེན་ཞི་སྐྱར་ཁང་ནང་བྱོན་ཏེ་གུས་བཏུང་ལུ་བའི་ཁར་བྱི་རུ་ཚུ་ཚོ་ད་
༦ དང་སྐར་མ་ ༢༠ ལུ་ ཨིན་ཞི་ར་སྐྱེན་ཞི་གེས་ ཞིང་གསེགས་རྒྱལ་པོ་
མཚོག་ལུ་ཚོགས་སྡོད་དང་མཚོད་མེ་ཚུ་སྐུལ་གནང་ལུག།

ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༥ ལུ་ སྐྱར་སྐྱར་མཚོད་པའི་དོན་ལུ་ ལྷོགས་
བཞི་ལས་གསུང་ཚོག་གནང་མི་ཚུ་གེས་ ཉེ་མ་ཨ་རྟག་བཟུམ་འབད་ར་ རོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

པ་ཚུ་ཚོ་ད་ལྔ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གསུང་ཚོག་གནང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག།
རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ རྟོག་ཏུ་ཉུ་སྐྱེན་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ཕེབས་གྱི་
དགོངས་རྗེས་དོན་ལུ་བཞེངས་པའི་ གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་གོལ་ཚེན་
མོ་དེ་ཡང་ རྟོ་པ་ཚུ་ཚོ་ད་ལྔ ལུ་ ལྷ་ཁང་གུ་ལས་དཔྱདས་ཏེ་ དེ་ཁར་འཛོམས་
པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་མཇལ་ཁ་གནང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག།

རྒྱ་ཚོ་ད་ལྔ དང་སྐར་མ་༢༠ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་
རྒྱ་གཞུང་སྲིད་ཚོན་ནམ་གཉིས་ འབྲུག་གི་སྲིན་པོ་དང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་གིས་ཕྱག་ལུ་
ལྷོ་ མཐོང་གོལ་མཇལ་བར་བྱོན་པའི་ ཉིན་མ་རྒྱ་ཚོ་ད་ལྔ ལུ་ སྐར་མེ་མཚོད་
སྐུལ་ཕྱོད་ དྲག་ཁག་གསུམ་གྱི་དམག་མི་ཚུ་གིས་ ཀྲོལ་མདའ་གནམ་མཁའ་
ཚོར་༣༡ བརྒྱབས་ཏེ་ ལྷ་ངན་གུས་བཏུད་ལུ་ལུག།

དེ་གི་ནངས་པ་ལས་ ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༣ ཚུན་ སྐར་ཐལ་མ་གཤགས་གྱི་
རིང་ དར་མོ་ཆེ་འཕྱར་ནི་ལ་སོགས་པ་འབད་དེ་ གདུང་ཚོག་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་
ཡང་ ལྷ་མ་ཚོས་པ་ཚུ་གིས་ གསུང་ཚོག་རྒྱན་མ་ཚད་པར་གནང་ལུག། དེ་སྐབས་མི་
སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ སྐར་ཁང་རྒྱན་མ་ཚད་པར་བསྐྱར་ར་རྒྱབ་མི་དང་ཕྱག་འཚལ་མཎ་
ཁལ་སྐུལ་མི། ལྷོན་ལམ་བཏུབ་མི་མང་རབས་ལྟེན་ཅི་ཟེར་བཀོད་ལུག།

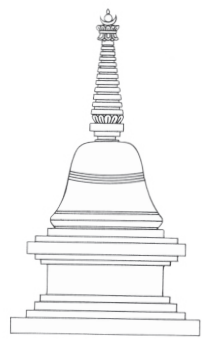
ཕྱི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༣ གྱི་རྟོ་པ་ཚུ་ཚོ་ད་ལྔ ལས་སྐར་ཐལ་གཤགས་ནི་
དོན་ལུ་ རྒྱབས་རྗེ་དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་
ལྷམ་དགོ་འདུན་མ་ཚུ་གིས་གསུང་ཚོག་གནང་ཞེ་རྒྱ་ཚོ་ད་ལྔ ལུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་ སྐར་ཁང་ནང་བྱོན་ཞིན་མ་ལས་ སྐར་
ཐལ་ག་ར་གོས་ཚེན་དགར་སེར་དམར་སྐྱང་གིས་བཙེམས་པའི་རྩམ་ཁྲག་ཚུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནང་སྐྱབས་ཏེ་ ལྷམ་མཁར་ཚུའི་མཐའ་མར་སྐྱེ་རྗེས་དོ་བམ་ལུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་
ཞེན་མ་ལས་ མཁྱེན་བཙུང་རིན་པོ་ཆེ་གིས་གསོལ་ཚོགས་དངས་ཏེ་ལྷམ་མཁར་
ཚུ་ནང་བཤགས་གནང་ཡི་བཟེ་མི་དེ་གིས་གསུམ་པ་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཚོས་མ་
བཟོ་པར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐྱེས་དཔོན་སྲོབ་ཀྱི་ཁྱི་
ཐོག་ལས་དགོངས་རྗེས་དགོ་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་ཞུ་ཚར་མི་
དེ་གིས་ལེའུ་གཉིས་པ་ ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་
གསེར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་མ་ཞུ་བའི་གོང་གི་མཛད་རྣམས་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་
ཞུ་ཚར་མ་ཡིན་ནོ། །

ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་གོང་ན་གཅན་གཟན་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་གཡུ་རལ་དོམ། །
དཀར་ནག་རྒྱ་ཡི་མཚམས་ན་འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་མངའ་ཐང་དོམ།།
ལུགས་སྲོལ་གསར་རྗེང་མཚམས་འདིར་གསར་བརྗེའི་རིང་ལུགས་སྲོལ་དུ་
བཏོད་ལ་མཁས། །
མཁས་ཤིང་དགོ་བའི་རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་པའི་མཛད་ཚུལ་འདི་ཀོ་ཅི་མི་མཚར། །

བཟེ་བའང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དུ་འོ། །

ཡེ་ལུ་གསུམ་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་ལེ་འཇམ་བཅས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་
གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་ག་དེ་སློ་སྲོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར།

༘ ལྷན་གྱི་སྲོལ་སྲིད་ལ་ཐ་གྲུ་ཀུན་ལ་རྒྱུང་སྟར་གྲགས་ཆེ་བའི། །
འབྲུག་ཡུལ་འདི་ནང་བརྒྱུད་འཛིན་བཞི་པས་དབང་བསྐྱུར་མ་མཛད་གོང་། །
མུ་ཡི་ཡུལ་དང་ནང་གི་བདེ་སྲིད་རྗེ་སྟར་གནས་ཚུལ་གཏམ། །
མདོ་ཙམ་བརྗོད་ལ་བདག་ཡིད་དྲངས་བས་གསོལ་འདིར་དགོངས་མཛོད་ཀྱི། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ ཡེ་ལུ་གསུམ་པ་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་
ལེགས་བཅས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་ གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་ག་དེ་
སློ་སྲོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ལུ་ནི་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ དབུས་གཞུང་སྟེ་བའི་འོག་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་འག་
པོ་དམག་སྡེའི་ལས་ཁུངས་ཚུ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་
དུ་བཙུགས་པའི་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
ཚུལ་དང་ དེ་ཚུ་གི་ཕྱག་འགན་བཅས་པ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་
གསལ་བཤད་ལུ་ནི།

གཉིས་པ་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སློ་སྲོད་ཅི་ག་གི་སྐོར་
ལས་བཤད་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་   རྒྱལ་བཞུན་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བཞུན་པ་ག་དེ་སྡེ་སྡོད་
ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

བཞི་པ་   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་
ལམ་སྲོལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་སོགས་ནང་གསལ་དགེ་
རིམ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་བཤད་ནི།

དབུས་གཞུང་ལྟེ་བའི་འོག་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་དྲག་པོ་

དམག་སྡེའི་ལས་ཁུངས་སོཊ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ།

དང་པ་ དབུས་གཞུང་ལྟེ་བའི་འོག་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་ དྲག་པོ་
དམག་སྡེའི་ལས་ཁུངས། ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པའི་གོང་
འཕེལ་ལས་ཁུངས་ལ་སོགས་པ་སྤར་ལས་ཡོད་མི་དང་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པ་མཚོག་གིས་གསར་བཙུགས་མཛད་མི་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི།
དེ་སྐབས་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་ནང་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་དང་ཁྲིམས་ཁང་
ཟེར་ལས་ རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་ཁག་༡༥ པའི་བདག་སྐྱོང་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་
པའི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་རྒྱས་བཤད་ཞུ་བ་ཅིན། ནང་སྲིད་སྐྱོད་སྐྱུག་ཚན་
ཁག་གི་འོག་ལུ་རྫོང་བདག་༡༥ དང་རྒྱང་ཁག་༡༥ ཡོད་མི་ཚུ་གི་ལུ་འགན་
འོ་མ་ མི་སེར་ལས་ཡོ་བཏར་གྱི་བྱུང་བསྐྱེ་ནི་དང་ བཙུ་གཉིས་རྐང་དང་ཞབས་
རྟོག་ལུར་ལུ་བཀོལ་བའི་འགོ་འདེན་འཐབ་ནི་དེ་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གི་ལུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལེན་བཅོས་གནང་པའི་ལོ་རྒྱུས།

འགན་གཙོ་བོ་འབད་ཚུང་ལུག།

དེ་བརྒྱམ་ཁྲིམས་དཔོན་༡༥   ཡོད་མི་ཚུ་གི་ལཱ་འགན་   མི་སེར་མ་
འགྲིགས་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ཚུང་གཞི་ཕྱེ་ནི་དང་   ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་
རེ་འཐོན་པ་ཅིན་དེ་ཚུ་ལཱ་ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་ཉི་དེ་   ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་གི་ལཱ་
འགན་དང་   དེ་ཚུ་གི་འགོ་འདྲན་འཐབ་མི་རྒྱལ་ས་ལཱ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཁང་
གོང་མ་དེ་ཨིན་པས།

ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གལ་ཁར་   རྒྱལ་ཚུམ་ཁ་ལོ་བ་གིས་གཙོས་པའི་
འོང་འབབ་དང་ཟད་ཚུམ་བཞག་མི་དངུལ་ཚུམ་ལས་ཁུངས་དང་   ཕྱི་རྒྱལ་དང་
འབྲེལ་བ་འཐབ་དོན་ལཱ་བཅུགས་པའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས།   ནང་འཁོད་
རྒྱན་འབྲེལ་འཐབ་དོན་ལཱ་རྒྱུང་སྲིན་ལས་ཁུངས།   དགེ་འདུན་པའི་དུས་མཚོན་
འབྲུམ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འགོ་འདྲན་འཐབ་པའི་དོན་ལཱ་ཚོས་ཚོགས་སྐྱེ་ཚབ།
འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ་རྒྱལ་མི་ཚུ་གི་སྡེ་ཚན།   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་བདག་འཛོན་
འཐབ་པའི་དོན་ལཱ་འགག་པའི་སྡེ་ཚན་ཚུ་   ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གལ་ཁར་
ཚུམ་སྲོལ་སྡོད་ཅི་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་ལས་གོང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཟེར་   འོགས་སུ་བཅུགས་ཡོད་མི་གི་
གཙོ་ཁང་རམ་ཡིག་ཚང་སྡེ་བ་དོ་མ་རྒྱལ་ས་ལཱ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་   ལཱ་གི་གྲོས་
ཐག་བཅད་ནི་དང་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོཔ་ཆ་མཉམ་ཡིག་ཚང་སྡེ་བ་ལས་
འཐབ་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ནང་   ལས་སྡེ་ཡང་   སོ་ནམ་སྡེ་ཚན།   མྱོན་པ་སྡེ་ཚན།
ནགས་ཚལ་སྡེ་ཚན།   འབྲེམས་དང་རྩུགས་སྲིན་སྡེ་ཚན།   མྱོག་མེ་སྡེ་ཚན།
མི་སེར་ཞབས་ཏོག་སྡེ་ཚན།   ཤེས་རིག་སྡེ་ཚན།   གསོ་བའི་སྡེ་ཚན།   ཀུན་སྡེ་ལ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷེ་ཚན་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ ཡིག་ཚང་ལྟེ་བའི་ཁ་ཐུག་ལས་
འཆར་གཞི་བརྩམས་ཏེ་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་རྫོང་ཁག་སོ་སོར་བཀམ་པའི་དོན་
ལས་ རྫོང་ཁག་སློམ་ཤོས་ཚུ་ནང་གོང་འཕེལ་འགོ་དཔོན་རེ་བཞག་ལྟེ་ ཞི་བའི་
ལས་ཁྲུངས་གྲལ་གཏོགས་མེད་པར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་ལོགས་སུ་འབད་
གནང་སྲོལ་སྲོད་པའི་ཁར་ ལས་ཁྲུངས་དེ་ཚུ་ནང་ལུ་འབད་མི་ཡང་ མདོ་ཚེན་
ཡན་ཆད་གྱི་གོ་གནས་ཁར་མང་ཤོས་ཕྱི་མི་ ལས་མི་འཚོལ་མི་ཚུ་གིས་འབད་དེ་
སྲོད་ཅི། དེ་ལས་བཞུན་རྒྱས་རྒྱན་ཁག་གི་འོག་ལུ་ས་གཏོར་དང་བཟོ་བྱ་འཕུལ་
ཁང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གྱི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་ལམ་སྲོལ་སྲོད་ཅི།

དེ་བཟུམ་དྲག་པོའི་ལས་ཁྲུངས་ནང་ཡང་ རྫོང་བརྟམ་ལྟེ་བ་བཞུན་རྫོང་
རྫོང་དང་ ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་ལུང་བཞུན་སུ་གཉིས་གྱི་འོག་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོའི་
ས་སྤང་འབད་ནི་དེ་ དྲག་པོའི་ལས་ཁྲུངས་གྱི་ལུ་འགན་གཙོ་བོ་ཅིག་འབད་དེ་
སྲོད་ལྷག། དེ་བཟུམ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་སྤང་ལྷེ་ཚན་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་པོ་དང་ཐིམ་སུ་བཀྲ་
ཤེས་ཚོས་རྫོང་གིས་གཙོས་པའི་ སྤྱི་འཁོར་ཚུ་གི་ཉེན་སྤང་འབད་ནི་དེ་ སྤྱི་སྤང་
གི་ལུ་འགན་གཙོ་བོ་འབད་དེ་སྲོད་ལྷག་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ དབུས་གཞུང་ལྟེ་
བའི་འོག་ལུ་ཞི་བ་དང་དྲག་པོའི་ལས་ཁྲུངས། གོང་འཕེལ་ལས་ཁྲུངས་བཅས་
པ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་བཤད་ཚར་ཕ་ཨོན།

མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སླེ་སྲོད་ཅི་གའི་སྐོར།

གཉིས་པ་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སླེ་སྲོད་ཅི་ག་གི་སྐོར་ལས་
འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲིལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། དེ་སྐབས་འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མི་སྤེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པའི་སྐོར།

ལུ་མི་སྐོར་བས་འབྲུག་། ༡༠ ཡོད་པའི་གྲལ་ལས་སྟོང་ཕྱག་། ༢༠ ཁྲིམ་ཁར་སྟོང་མི་
སྤེ་བཀོད་རྒྱལ། མི་སེར་མང་ཤོས་སོ་ནམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
བཟུང་འབད་བརྟེན་པའི་ས་ཞིང་ཨི་ཀར་འབྲུག་། ༩ དང་ནགས་ཚལ་བརྒྱ་ཆ་༧༠
སྟོང་རྒྱག་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་སྐབས་སྟོ་ཞོར་གྱི་གྲངས་ཁ་འབྲུག་༥ དང་དེའི་ཆ་༩
ཡོད་པ་སྤེ་བརྟེན་རྒྱལ། འཁོར་ལམ་བསལ་ཚར་བ་བཟུང་སྤེ་དང་སྤུན་སྦྲེང་བར་ན་
ཀེ་ལོ་མི་ཀར་། ༡༥༠ བརྟེན་ཏེ་ བསྐྱེད་སྤེ་སྟོ་གྲང་གཉིས་གྱི་བར་ན་ ཀེ་ལོ་མི་
ཀར་། ༡༠༠༠ བསལ་ཚར་རྒྱལ།

ཤར་བཀྲ་ཤིས་སྐང་དང་རྒྱབ་རྒྱ་གི་བར་ན་ གཞུང་ལམ་གསར་པ་སེལ་
ནི་འགོ་བརྟེན་ཏེ་དེ་གིས་ ཀེ་ལོ་མི་ཀར་༥༢༠ སེལ་བའི་བསྐང་སྟོང་རྒྱལ།
མི་མང་སྤེལ་འབྲེན་གྱི་དོན་ལས་འབྲུལ་འཁོར་བུ་སི་༣༡ དང་ འབྲུལ་
སྤེལ་གྱི་དོན་ལུ་དོས་འཁོར་༦༢ སྟོང་རྒྱལ། འབྲེམ་ཁང་༢༥ དང་ཡན་
ལག་འབྲེམ་ཁང་༥ སྟོང་རྒྱལ། བརྒྱུད་སྤེལ་བརྗོད་སྤེལ་ཁོར་གིས་ཐལ་མི་༧
དང་ ལྷགས་སྤེལ་ཞབས་ཏོག་བཟུང་སྤེ་དང་རྒྱ་གི་ལི་གུ་རི་གཉིས་གྱི་བར་ན་
ལུ་འབད་བརྟེན་ཅིག་སྟོང་རྒྱལ། བཟུང་སྤེ་དང་སྤུན་རྟེན། དབང་འབྲུས་སོ་བྲང་༣
ལུ་ སྟོག་ལྷགས་ཨམ་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཁར་ སྟོ་མཚམས་གསར་སྤེང་དང་
དགོ་ལེགས་སྤེ་ བསལ་གྲུབ་སྟོང་ས་མཁར་དང་བདེ་བ་ཐང་ཚུ་ལུ་ སྟོག་མི་རྒྱ་
གར་ལས་ཏོ་སྟེ་བརྟེན་ཏེ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་སེར་མང་ཤོས་ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་ལུ་འབྲུག་མི་འབད་ནི་དེ་གིས་ སོ་
ནམ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ་ སོ་ནམ་རྒྱ་བསྐྱེད་སྟེ་བ་། ༡༥
དང་ དཔེ་སྟོན་དང་སོན་སྤུས་ཚད་བརྗོད་ས་། ༩ སོ་ནམ་ཞིབ་འཚོལ་སྟེ་བ་༣

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཤིང་འབྲས་གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏོག་རྩེ་བ་༧ དང་ དེའི་ཞིབ་འཇོལ་ཁང་།
སྡོད་རུག། སྐོར་ལོ་རྩེ་བ་༥ དང་ ཤར་འགོ་འགོ་ན་ལུ་ ཕྱི་ལུགས་དར་
ཚོལ་བཟོ་ས་། དང་ སྤོ་མང་ལུ་བ་མིན་གསོ་སྦྱང་རྩེ་བ་། གཞན་ཡང་སྡོ་
མཚམས་ལུ་ཉ་གསོ་ཁང་། བི་དུང་ལུ་རྟ་བེའུ་དང་རྟ་རིགས་སྲེལ་ཁང་།
འགོ་བཅུགས་པའི་ཁར་རྟ་ལོར་དང་ གཡག་གི་ནད་དཔྱད་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡང་
བཅུགས་ཏེ་སྡོད་རུག། ཤེས་རིག་དར་བྱུང་བཏང་ཐབས་ལུ་མི་མེད་སློབ་གྲྭ་༢
དང་སློབ་གྲྭ་ཆེ་བ་༧ སློབ་གྲྭ་འབྲིང་བ་། ལྔ བརྩིས་ཏེ་བསྐྱོམས་སློབ་གྲྭ་། ༡༠༢
སྡོད་མི་ཚུ་ནང་ དཔེ་ཆ་རྟ་མི་སློབ་སྤུག་༢༠༠༠ ལས་༧༠༠༠ གི་བར་ན་
སྡོད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། བསམ་ཅེ་ལུ་སློབ་དཔོན་སྤྱང་བརྩོན་ཁང་ཅིག་ཡོད་མི་
དེ་ལས་ ལོ་བརྗེར་སློབ་དཔོན་༧༠ རེ་སྤྱང་བ་སློབ་དེ་ སློབ་གྲྭ་ཚུ་ནང་ཕྱི་
ལས་སློབ་དཔོན་ལེ་ག་འཚོལ་མ་དགོ་པའི་བདེ་ཐབས་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེ་བརྒྱུ་བཟོ་རིག་སློབ་གྲྭ་ཅིག་བཅུགས་ཏེ་ རིག་གསར་བཟོ་བརྒྱུན་ཞབས་
ཏོག་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་རུག།

དེ་ལས་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལས་ སྤོན་ཁང་ཆེ་བ་༧ དང་སྤོན་
སྡོད་ཁང་༢༧ སྡོད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། སྤོན་ཁང་དེ་ཚུའི་ནང་ནད་པ་། ༡༦༦
གི་ཉལ་ཁི་ལས་མེད་མི་དེ་ འཆར་གཞི་༢ པའི་ནང་ཉལ་ཁི་༢༧༢ ལུ་མེད་
རུག། ཟིམ་སུ་བརྩིས་ཏེ་ འབྲུང་ཚུ་བཀམ་སྲེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལུང་ཕྱོགས་༧
ལུ་བྱུང་སྡོད་རུག། ནགས་ཚལ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤུས་ཚད་ལྡན་པའི་
ཤིང་གི་སྤྱང་མ་ ས་ཞིང་ཨེ་ཀར་༥༠༠༠ ནང་བཅུགས་ཚུགས་རུག། དེ་སྐབས་
འོང་འབབ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཚུ་ཁའི་སློབ་གྲྭ་གསུམ་ཚད་མེ་ག་ཟླ་༢༥༠

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པ་ག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོད་ཡོད་པ།

འབད་མི་བཅུག་ནི་ཨིན་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གི་ལཱ་འབད་ཚར་ཡི་ཟེམ་ཨིན་པས།
བསྐྱེད་རྒྱལ་ལས་ལུངས་གི་ཁ་བྲུག་ལས་ལག་བཟོ་སྤྲོལ་ཁང་དང་   ཚུ་ས་དང་
འབྲུག་ཤོག་བཟོ་བའི་བཟོ་གུ་དང་   ཇིབ་སམ་བཏོན་པའི་བཟོ་གུ་ཚུ་འགོ་
བཅུགས་པའི་འཆར་གཞི་བཏོང་ཚར་རུག་ཟེམ་ལུ་མི་དེ་གིས་   གཉིས་པ་མི་
སྤྲོད་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོད་ཅི་ག་གི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱེད་ལུ་
ཚར་མ་ཨིན།

རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པ་ག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོད་ཡོད་པ་
ཨིན་ན་གི་སྐོར།

གསུམ་པ་   རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོགས་གི་བསྐྱེད་པ་ག་དེ་སྤྲོ་
སྤྲོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།   དེ་ཡང་གཞུང་གུ་ཚང་གིས་
དབུ་གཙུག་ཏེ་   རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱོང་སྤྲོལ་གསུམ་གི་དོན་ལུ་   བདག་སྐྱོང་
ཡིག་ཚང་ཅིག་བཅུགས་ཏེ་འགོ་འདྲེན་མ་འཐབ་པར་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ལས་
སྤར་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཚོག་གིས་འགོ་བཅུགས་གནང་པའི་   ཚོས་
ཚོགས་སྐྱེ་ཚབ་གི་ཡིག་ཚང་ཅིག་བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་གིས་   དགེ་འདུན་པའི་
མཚན་མོ་དང་   བདག་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྤོལ་སྤྲོད་རུག།
དེ་བཟུམ་སྤྲུངས་ཐིམ་གུ་ཚང་ནང་དགེ་འདུན་པའི་ཞབས་གངས་༡༡༠༠
དང་   རབ་སྤྲོ་ཡང་ཤོང་གསར།   སྤོ་དོ།   དར་དཀར།   བཟ་ཤིས་སྤང།   རྒྱན་ཅི།
གཞལ་སྤང།   མོང་སྤར་ཚུ་ནང་མ་གཏོགས་མ་སྤྲོད་པས།   ཨིན་ལུང་ཐར་པ་སྤྲོད་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་ཉེ་མ་ལུང་ལ་སོགས་པའི་དགོན་ལྗེ་དག་པ་ཅིག་དང་ ཤར་སྒོ་སྒོ་ནང་དང་
དག་མེད་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་ གཙུག་ལག་ཁང་ཚུ་ནང་འཚོ་བ་རང་སྦྱོང་གི་སྒོ་མ་
ལྟེ་དེ་སྣོད་ལྷན། དེ་བརྒྱུ་ལུ་མ་ཐང་ཚོས་ཐག་དགོན་པ། སྤེའི་སྦྱོང་ལ་དགོན་
པ་དང་སྦྱོང་ལ་ཁ་བྱ་བྱུང་དཀར་མོ་ཚུ་ནང་ཨ་ཁེའི་སྡེ་ཚན་ཚུ་ཡང་འཚོ་བ་རང་
སྦྱོང་འབད་སྣོད་ལྷན།

དེ་བརྒྱུ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་སྡེ་བ་སེམས་རྟོགས་ཁ་ལུ་དགོན་ལྗེ་དང་
རབ་སྡེ། གཞུང་གྲ་ཚང་ཚུ་ལས་དགོ་སྦྱོང་དང་། སྦྱོང་གྲ་དང་དམག་ཁང་ཚུ་
ལས་ཡང་མི་ངོ་བོ་དེ་ཉེ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་སྦྱོང་སྦྱོང་འབད་སྦྱོང་སྦྱོང་ལྷན།
དེ་ཡང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་༣༡ པའི་གོས་ཚོད་
དོན་ཚན་༡༧ པའི་ནང་བཞོད་དོ་བརྒྱུ་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་ཚུན་ཚོད་ སེམས་
རྟོགས་ཁ་ལུ་སྦྱོང་སྦྱོང་༡༥༠ ལུ་མ་གཏོགས་གཞུང་ལས་སྡེ་སྦྱོང་གནང་
སྦྱོང་མེད་རུང་ བོད་གི་ཚོགས་འདུ་ལས་སྦྱོང་སྦྱོང་༢༠༠ ལུ་སྡེ་སྦྱོང་གི་
གཞུང་ལས་གནང་ནི་དེ་གིས་ ནང་པའི་སྦྱོང་སྦྱོང་འབད་མི་སྦྱོང་སྦྱོང་༢༠༠
ལུ་སེང་པའི་ཁར་ དགོ་འདུན་པའི་སྦྱོང་གྲ་ཡང་འགོ་དང་པ་བཙུགས་ཉེ་དགོ་
སྦྱོང་༢༠༠ འི་དོན་དབུ་འཛིན་༡ དང་སྦྱོང་དཔོན་རྒྱལ་ལུ་མཐུན་ཕྱེན་གཞུང་
ལས་གནང་སྡེ་བདེ་ཆེན་མོ་ཐང་ལུ་དགོ་འདུན་པའི་སྦྱོང་གྲ་འགོ་དང་པ་བཙུགས་
ལྷན། དེ་ལས་ད་རུང་ཚོགས་ཐངས་༤༡ པའི་ནང་གོས་ཐག་བཅད་དེ་ བདེ་
ཆེན་མོ་ཐང་དགོ་འདུན་པའི་སྦྱོང་གྲ་དེ་ལུ་ཡང་ རིག་གཞུང་སྦྱོང་གྲ་སེམས་
རྟོགས་ཁ་དང་ཅིག་འབད་པ་སྡེ་མཐུན་ཕྱེན་གནང་པའི་གོས་ཚོད་ལུང་ལྷན།

དེ་ལས་སྦྱོང་སྦྱོང་དོན་ཐོག་ལུ་ལུ་ཉ་མགོ་དང་ ཀུར་ལྟོད་སེང་གོ་རྫོང་
ལ་སོགས་པ་གཞུང་གི་སྦྱོང་སྦྱོང་དང་ གཞན་ཡང་གནས་ཚུ་ཆེན་དང་དགོན་སྡེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པ་ག་དེ་སྐྱེ་སྐྱོད་ཡོད་པ།

ཚུ་ནང་   སྐྱབ་པ་གནང་མི་སྐྱེར་པ་རང་རང་སོ་སོའི་འཚོ་བ་རང་སྐྱོང་འབད་
སྐྱབ་པ་རྒྱབ་སྐྱོད་སྐྱོད་མི་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་མ་ཚད་པར་སྐྱོད་པའི་སྐོལ་སྐྱོད་ལུག།
དེ་ལས་གཞུང་གྲ་ཚང་དང་རབ་སྐྱེ་ཚུ་ནང་   དུས་མཚོན་འབྲུམ་སྐྱེའི་རིགས་
ཉེ་མ་ལས་ཡོད་མི་མ་ཉམས་པར་གནང་སྐོལ་ཡོད་པའི་ཁར་   གྲོང་གཞུས་ཚུ་
ནང་ཡང་   ཤར་སྐྱོ་སྐྱོ་ནང་ལོ་བསྐྱར་བཀའ་འགྲུའ་ཚར་༥༠   རེ་རྣམ་དགོ་པ།
སྐང་སྐྱེར་གསང་སྐྱགས་ཚོས་སྐྱེར་།   ཤར་སྐྱོགས་དག་མེད་ཅེ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་
ནང་   ལོ་བསྐྱར་གྱི་དུས་མཚོན་འབྲུམ་སྐྱེ་གནང་སྐོལ་དང་།   དེ་བཟུམ་མི་སེར་
གྲོང་གཞུས་ཚུ་ནང་ཡང་སྐྱ་གསོལ་བདུད་མཚོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་རྒྱན་མ་
ཉམས་པར་འབད་བའི་ལམ་སྐོལ་ཡོད་པའི་ཁར་   མི་སེར་གྱི་སྐྱ་ཁང་མང་ཤོས་
ནང་   སྐྱར་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པའི་སྐྱབས་བཅུགས་པའི་སྐྱོང་གནས་གྱི་རྒྱན་མ་
ཚད་པར་བཅུགས་སྐོལ་སྐྱོད་ལུག།

དེ་ལས་གཞུང་གི་རྫོང་གཞི་ཁག་དང་   མང་གཏམ་ཡོད་མི་གནས་ཅུ་
ཚེན་གྱི་གཞུག་ལག་ཁང་གི་མ་ཚད་པར་   ས་གནས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་སྐྱ་ཁང་
ཡང་   གཞུང་དབང་གི་སྐྱ་ཁང་ཟེར་མཚོན་པའི་འགྲོ་སྲིང་ལས་འགོ་བཅུགས་
ཉེ་ཉམས་བཅོས་ཚུན་ཚོད་   གཞུང་གིས་འགོ་འདྲེན་འབབ་པའི་སྐྱ་ཁང་ཁག་
དང་   སྐྱེར་དབང་སྐྱ་ཁང་ཟེར་སྐྱམ་ཚོས་རྗེ་དང་   མི་སེར་དྲག་རིམ་རང་སོས་
བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐྱ་ཁང་།   དམངས་གྱི་སྐྱ་ཁང་ཟེར་ཡུལ་གྲོང་གཞི་གི་
མི་སེར་དང་དེ་ལས་མང་བའི་གྲོང་ཡུལ་མཉམ་རུབ་ཐོག་ལས་   བདག་འཛོན་
འབབ་སྐྱེ་ལོ་དུས་གྱི་མཚོན་པ།   ཤི་གསོན་གྱི་དགོ་སྐྱོར་རིགས་   སྐྱ་ཁང་དེ་ནང་
འབད་བའི་ལམ་སྐོལ་སྐྱོད་ཅི་ཟེར་ལུ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་བོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་སྐོར།

བཞི་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྐོར་
ལས་བཤད་པ་ཅིན། དེ་སྐབས་འབྲུག་ལུ་གཞུང་གི་དངུལ་ཁང་ཟེར་སྤྱི་དངུལ་
བདག་སྐྱོང་གི་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་སའི་དངུལ་ཁང་ཉེ་བ་ལྷོ་ལ་ལོ་ལྷོ་དང་ སྤུན་
ཚོགས་སྐྱོང་གཉེས་ལུ་ལོ་ལྷོ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་མི་དེ་ནང་ འོག་དངུལ་རྒྱ་གར་གྱི་
མ་གཏོགས་འབྲུག་པའི་འོག་དངུལ་མ་ཐོན་རུང་ ལྷོ་ལ་ལོ་ལྷོ་ལ་ མ་གཏོགས་
ཟངས་ཀྱི་ཚུ་འབྲུག་དངུལ་འབད་ཚོད་ལུ་གོ། དངུལ་ཁང་དེ་ཚུ་ནང་གཙོ་བོ་
གཞུང་གི་འཆར་གཞི་མ་དངུལ་ཚུ་བདག་གཉེར་འབད་ནི་མ་གཏོགས་ ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་གསོག་འཛོག་དང་བསྐྱེད་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་དངུལ་འབྲེལ་
སྐྱོམ་འཐབ་མི་མ་སྤོང་པར་མང་འོས་གཞུང་གི་མ་དངུལ་ཚུ་བདག་སྐྱོང་ལག་
ལེན་འཐབ་ཉེ་ཚོད་ལུ་གོ། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༧༢ ལས་ཚུར་འབྲུག་རང་དབང་གི་འོག་
དངུལ་བཏོན་ནི་འགོ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་རུང་དངུལ་གྱི་གནས་ཚད་ད་ལྟོ་བར་ན་རྒྱ་
གར་གྱི་གནས་ཚད་ལུ་འབད་ཚོད་ཡོད།

དེ་བཟུམ་ལྟེ་ཚོང་དང་ནང་འབྲེན་འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འཐབ་སྲོལ་མ་སྤོང་
རུང་ གོང་གཞུས་ཚུ་ནང་འཚོ་བ་རང་འཚོ་རང་ལྡང་འབད་ཚོད་ནི་དེ་གིས་
གོང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཕྱི་མི་འོང་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་གཉེར་ཚོང་གི་
རིགས་རྒྱ་གར་ལས་བཏོན་སྲོལ་སྤོང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ གཞུང་སྐྱོང་གཉེས་
ཚུ་འོང་དོན་ལུ་གཉེར་ཚོང་གི་རིགས་ ཚུ་དང་བྱ་རམ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྗོད། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ།

གཞན་ནང་འདྲེན་འབད་སྲོལ་མེད་ཟེར་ཨིན་པས། འབོར་ཆེན་མེད་རུང་རྒྱ་
ལྷག་གི་རིགས་བོད་ཀྱི་ཚོང་འདུས་ཚུ་ནང་བཙོང་སྲོལ་ཡོད་མི་ ཚུམ་དམར་པོ།
མར། འདལ་ཤོག། ཨེར་མ། སྐད་པ་ཚོས་ཁ་རྒྱབ་པའི་རྒྱ་དེ་ཚུ་བཙོང་སྲོལ་སྔོན་
ཡོད་རུང་སློབ་ལོ་ ༡༩༦༢ ལོ་ལུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་འབྲུགས་པའི་ལྷལ་ལས་
ཚོང་ལམ་བོད་ཁ་བྱག་མེད་པར་ཉེར་མཁོའི་རིགས་རྒྱ་ལས་བཏོན་ཏེ་སྔོན་ལྷག།

དེ་སྐབས་ལུ་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འོང་པའི་སྐབས་ རྒྱ་མཚམས་ཁའི་ས་
གནས་ཚུ་ནང་བཀག་ཆ་སློམ་མེད་རུང་ རྒྱལ་ས་དང་འབྲུག་ནང་འཁོད་
ཀྱི་ས་གནས་ཁོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ ཕྱི་མི་འགོ་འབྲུལ་འབད་མི་ཚོག་དོ་
ཡོད་པ་ལས་ ནང་སྲིད་སྲིད་སྲུག་སློབ་པོ་དང་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་གཉིས་
ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ མི་གཞན་གྱི་ཕྱི་མི་ནང་ན་འཇུལ་བའི་གནང་བ་སྔོན་
ཐབས་མེད་པ་ལས་ ལོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཕྱི་མི་ལེ་ག་ཅིག་
ལས་མི་འཚོལ་མི་ཚུ་ལུ་འབྲུག་ནང་འཁོད་འགོ་འབྲུལ་འབད་ཚོག་པའི་
གནང་བ་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུང་པ་ཅིག་གིས་གནང་སྲོལ་སྔོན་ལྷག།
ཁོང་གཡུས་ཚུ་ནང་ཕྱི་མི་གསར་མཐོང་པ་ཅིན་ གཡུས་ཀྱི་ཚེད་པོ་དང་སློབ་མི་
ཚུ་གིས་བི་ཞིབ་འབད་དེ་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལུ་སྟན་ལྷུ་བཀལ་བ་དང་ རྫོང་ཁག་
ཁྲིམས་ཁང་ཚུ་ནང་ལྷུ་ལོག་སླེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱིམ་ཚང་ཚུ་གིས་ཡང་འབད་
བའི་སྲོལ་སྔོན་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༢༥
པ་ལས་ཕྱི་མི་བཞག་དགོས་བྱུང་པ་ཅིན་ དེ་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ལོགས་སུ་བརྩམས་
མི་དང་འབྲེལ་དགོ་པའི་གོ་ས་ཚོས་མཛད་དེ་ཚོགས་ཐེངས་ ༢༩ པའི་དོན་
ཚན་ ༧ པའི་ནང་ ད་རུང་ཕྱི་མི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་མཐེལ་ཕྱིན་འབད་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་པའི་གོས་ཚོད་གནང་དོ་བཟུམ་དེ་སྐབས་གནས་སྐབས་དེ་སྐྱོད་ལྷན་ལྷན་
ཟེར་ལྷན་ལྷན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༣༡ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༣
པ་དང་འབྲུག་བཙུན། དེ་སྐབས་དཔལ་འབྲུག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱན་
ཚོགས་སྤང་དང་གསར་སྤང་། བསམ་གྲུབ་སྤྲོད་ས་མཁར་གསུམ་ལུ་སོ་ནམ་ཐོན་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོང་ལྗོངས་ཡང་བཅུགས་ཏེ་ སོ་ནམ་ཐོན་བསྐྱེད་ལྗོངས་ཚོང་དང་ ལང་
འཛེན་གྱི་རིགས་ཚོང་ལྗོངས་ལྗོངས་དེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྲོལ་བཟོ་སྐྱོད་
ལྷན། དེ་གི་གོང་ལུ་འབྲུག་ལུ་ཆང་གི་གྲ་ཉི་ཟེར་བ་བཅུགས་མི་ཚོགས་དོ་
ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྤྱི་མི་འབྲུག་ལུ་ལྷན་འབད་
མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འགོ་དང་པ་ཆང་གི་གྲ་ཉི་སྤྱན་ཚོགས་སྤང་དང་མི་མ་
སྤྱི་བར་ན་དང་ བསམ་གྲུབ་སྤྲོད་ས་མཁར་ལས་བཟང་གིས་སྤང་བར་ན།
དགོ་ལེགས་སུ་ལས་གོང་སའི་བར་ན་བཅུགས་ཚོགས་པའི་གནང་བ་ཚོགས་
ཐེངས་༣༡ པ་ལས་གནང་ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ཆང་གི་ཚོང་འབྲེལ་དར་བྱེད་
ལྷན་ལྷན།

འབྲུག་དང་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་འབྲེལ་སྤོམ་འཐབ་
སྲོལ་མེད་ནི་དེ་གིས་ དེ་ཚུན་གྱི་རིང་ཚོང་ཁལ་ཟེར་བཀའ་སྲོལ་མེད་ལུང་
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལས་ཚུར་ནང་འཛེན་འཐབ་མི་ཡང་མང་སོ་ཅིག་ཐོན་
ནི་དེ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༣༣ པའི་ནང་
གོས་ཐག་ཚོད་ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ཚོང་ཁལ་བཀའ་བའི་འགོ་བཅུགས་ལྷན།
དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ལུ་སྤྱི་རྒྱལ་ལས་མཁོ་སྤྱོད་འབད་མི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་མཐོ་པོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྒྱུད། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ།

གཞན་གྱིས་འབྲུག་གཞུང་ལུ་རོགས་རམ་དོན་གནང་བའི་ཅ་ལ་མ་གཏོགས་
གཞན་སྐར་པ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་ག་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཅ་ལ་ག་ཅི་བབྱམ་
མཁོ་སྐྱབ་འབད་རུང་ དེ་ལུ་གཞུང་ཁལ་ཟེར་ཅ་དམ་གྱི་ཁལ་སྤྱི་ལོ་༡༠༧༡
ལས་ཚུར་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་རུང་ ཚོང་ཁལ་བཀལ་བའི་སྐབས་
དེའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལོགས་སུ་བཅུམས་ཏེ་ཚོགས་བེངས་༣༥ ལས་ཆ་འཛོག་
མཛད་དེ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་རུག།

དེ་བབྱམ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་དོན་ལུ་ ཨེ་ཡུལ་ཤིང་དང་
ཚལ་ཤིང་བཙུགས་མི་ཚུ་ལུ་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་མེད་མི་དེ་ལུ་ཡང་ཚོགས་བེངས་
༣༥ པ་ལས་ཚུར་དཔལ་འབྱོར་གནས་ཚད་སྤྱི་སྡོམས་དང་འོང་འབབ་གྱི་དོན་
ལུ་ཨེ་ཡུལ་ཤིང་ཙ་ལོ་༣༠ ལས་སྐྱབ་ཞེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ཨེ་ཡུལ་ཤིང་ལུ་ཁལ་
ཚུང་ཀུ་རེ་བཀལ་བའི་ཁར་ ཚལ་ཤིང་བཙུགས་མི་ཚུ་ལུ་ཚལ་ཤིང་ཙ་
ལོ་རེ་ལུ་ལེ་གསར་༥༠ རེ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་དདུལ་ཐོག་
ཨ་ལན་ཅིའི་ཚོང་ཁལ་ཡང་ ཡར་མེང་གནང་ཡི་ཟེར་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༥
པ་དང་༡༥ པའི་ནང་བཀོད་རུག། དེ་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་དདུལ་ཐོག་
ཀེ་བ་ལུ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ཚུར་ཚོང་ཁལ་ཚུང་ཀུ་རེ་བཀལ་ནི་འགོ་
བཙུགས་རུག།

ཡར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རང་འཚོ་རང་སྤང་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ཁྲིམ་ཅིག་
ནང་མཁོ་བའི་བཟུངས་གྱི་རིགས་དཔེར་ན་ ཚུམ་དང་ཕྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཞིང་
ཁ་ལས་བཏོན་པའི་ཁར་ མར་དང་དར་ཚོལ་ཡང་རང་སོའི་སྐོ་ནོར་ལས་ཐོན་
ཏེ་སྤོད་རུག། དེ་བབྱམ་ཤིའི་རིགས་ནོར་ཤ་ ནོར་རྒྱུགས་ཤི་བའི་ཤ་དང་ཕག་ཤ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རང་སོའི་བྱིམ་ནང་གསོ་ཕག་ཟེར་ལོ་དུས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ ལོ་མཚོད་སོགས་
ཀྱི་དོན་ལུ་བསད་པའི་དོན་ལས་གསོ་ཕག་གསོ་བའི་ལུགས་སྲོལ་སྣོད་རྣམས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ཕྱི་མི་ཚུ་ལུ་
ཤ་བསྐྱེས་ནང་འདྲེན་འབད་ཡོད་རུང་ དེ་སྐབས་ཕྱི་ཁ་ལས་བསད་ཤ་དང་
གསད་པའི་དོན་ལུ་སློ་ནོར་ནང་འདྲེན་འབད་མ་གཏོར་བར་བཀག་ཆ་འབད་
བའི་ལམ་སྲོལ་སྣོད་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་༢༤ པའི་ནང་ ཕྱི་མི་ལུ་
ཤ་བསྐྱེས་མ་ལྟར་བའི་དགའ་ངལ་ལུ་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལས་ཚུར་
ཤ་འཛིགས་ནང་འདྲེན་འབད་བཙུག་སྟེ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་
རུང་ གཞུང་གུ་ཚང་གིས་བཀག་ཆ་མཛོད་ནི་དེ་གིས་ཚོགས་ཐེངས་༢༥
པའི་ནང་ལོག་སྟེ་བཀག་དམ་མཛོད་རྣམས་ དེ་མ་ཚོད་རྫོང་ཁག་ཅིག་ལས་རྫོང་
ཁག་སོ་སོའི་ནང་ནོར་ཚོང་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ནོར་འེ་ལུ་དདུལ་ཁམ་༥
འེ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་སྣོད་རྣམས་

འབྲུག་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཉེ་མ་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་
མེད་པར་ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་ཚུ་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་སྟེ་སྣོད་རྣམས་ ཚོགས་ཐེངས་༢༤
པ་ལས་ཚུར་ཤིང་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་ཚུ་ལུ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་
ཁར་ གཞུང་ལས་དདུལ་སོགས་ལེན་མི་ཚུ་གུ་ཡང་ ཉེ་མ་དདུལ་སོགས་ཁལ་ཟླ་
ངོ་འེ་ལུ་དདུལ་ཁམ་༢༠༠ འེ་ཐོབ་མི་ཚུ་ལུ་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་མེད་རུང་༢༠༠
ལས་རྣམས་མི་བརྒྱ་ཆ་ལུ་དདུལ་ཁམ་འེ་བཀལ་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡར་སེང་རྒྱབ་སྟེ་
བརྒྱ་ཆ་གུ་དདུལ་ཁམ་༢ ལས་༥ ཚུན་གྱི་བར་ན་དདུལ་སོགས་མཐོ་དམའ་དང་
འབྲེལ་ཉེ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་རྣམས་ དེ་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༢༥ པའི་དོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ།

ཚན་༣༢ པའི་ནང་གོས་ཐག་བཅད་དེ་ ཤོ་ཉག་ཅི་རྒྱབ་མི་ཚུ་གྲུ་ཡང་ཅིང་ཁྲལ་
བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་བཅུགས་ལུག་གོ། །

མི་དབང་ཚོས་རྒྱལ་གསེར་ཁྲིར་མ་ཕེབས་གོང་། །

ཆབ་སྲིད་གནས་སྤངས་རི་ལྟར་གནས་པའི་གཏམ། །

ཐོར་བུ་བཏུས་ཏེ་སྲད་བུ་བརྒྱས་པས་ཀྱང་།

མ་འོངས་མི་རབས་དོན་དུ་ཕན་རེས་བཀོད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ།

མི་དབང་མཚོག་གསེར་གྲིང་ཕེབས་མ་ཐག་མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ངན་

གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

༥ གཞོན་ལུ་དུས་ནས་ཡབ་ཇེ་དགུང་དུ་གཤེགས། །
 གཞོན་ལུ་ཚེད་འཛོ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་འཛོན། །
 གཞོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་དཀའ་ཐུབ་མཛད། །
 གཞོན་ལུ་ཐབས་མཁས་སྟུན་གྲགས་སྲིད་ན་སྐྱེང། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ལེའུ་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་
 བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྲིང་ཁར་ཕེབས་མ་ཐག་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་
 ངན་མང་རབས་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་ལུ་ཡང་ནང་
 གསལ་གྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་   མ་རྣམས་ལས་ཚུར་བྱོན་མ་ད་རྒྱུན་ངན་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།
 གཉིས་པ་   བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ལུ་བཞེན་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་དང་
                   རྒྱ་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་གཞུང་དང་གཅིག་
                   ཁར་མཐུན་ལམ་ལུ་དཀའ་ངལ་ཐོན་པ་དང་ དཀའ་ངལ་དེ་
                   ཚུ་རིམ་པ་བཞེན་བསལ་བའི་མཛད་རིམ་གྱི་སྐོར་ལས་དབྱེ་
                   རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བཤད་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་བྱོན་མ་ད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་ཚང་གིས་ཞིབ་འཇུག་
འབད་དེ་ཟིན་བྱིས་བཀོད་པའི་དབྱིན་དེབ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལུ་རྒྱལ་སྲས་དཔོན་གཡོག་ཚུ་ རྫོ་མཚམས་མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་
རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་བདའ་སྟེ་བེམ་ཕུ་ལུ་བྱོན་པའི་བྱོན་ལམ་ ཀུ་ཤུ་བི་ཏར་
གྱི་སྤོ་ལོགས་ཁར་མེབས་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྲས་གྱི་སྤྱི་ལོ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་
འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་ཁ་ཐུག་རྒྱབ་སྟེ་ རྒྱལ་སྲས་གྱི་ཕུག་ལུ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་དང་
འོང་མི་འདེད་གཡོག་པ་དབང་བཤུ་དང་ ཕུག་ལུ་སྟེ་ཚོས་ལྷ་མི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཚན་དང་སྟོབས་རྒྱས་ཟེར་མི་༢ ཚ་རང་ ཁ་ཐུག་མར་བསད་རུང་ རྒྱལ་སྲས་
མཚོག་སྐྱོ་སྟོག་ལུ་བར་ཆད་པར་བཞག་ མ་རྒྱུང་ཀུ་ཅིག་ཡང་བཏོན་མ་ཚུགས་
མི་དེ་ དཔལ་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འབད་སྐྱོ་སྟོག་ལུ་
ཉེས་སྐྱོན་སོགས་ག་ནི་ཡང་མ་བྱུང་ལུག།

དེ་བཟུམ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་
རྒྱལ་སྲས་དགའ་ལོ་ ༡༧ ལས་མ་བཞེས་པའི་ཁར་ རྒྱུ་རྒྱུ་སྤོ་ལོ་གི་
གདོང་ལེན་མཛད་དགོཔ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཚེན་མོ་ཐེངས་༤༠ པའི་དོན་ཚན་དང་པ་ལས་༩ པའི་བར་གསུང་གོས་དེ་
གི་སྐོར་ལས་གནང་དགོཔ་བྱུང་མ་བཞེན་དུ་ རྒྱལ་སྲས་སྐྱོ་རྒྱུང་ཀུ་ཅིག་བསྐྱང་
ལས་རང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདག་འགན་བཞེས་ཏེ་དཔལ་འབྲུག་པའི་གཞུང་
སྐོར་དགོཔ་བྱུང་ལུག། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་རན་གྱི་གདོང་ལེན་མཛོད་རྩལ།

རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་རིམ་པ་བཞེན་བསལ་བ།

གཉེས་པ་ འབྲུག་ལུ་ཤོད་མི་རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་བ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་དང་རྒྱ་ལུ་ཡོད་པའི་ཤོད་པའི་རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་ལུ་དཀའ་ངལ་ཐོན་པའི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་ཤོད་མི་ཚུ་གིས་གནས་ཚུལ་གསར་ཤོག་ཚུ་ནང་ འབྲུག་གི་ཆབ་སྲིད་ལུ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་དམར་ཕབ་མང་རབས་ཅིག་འབད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་ཤོད་པའི་དོན་གཅོད་སྐྱོ་ཚབ་ སྐྱོ་རོ་སྐྱས་སྤེང་གིས་གཅོས་པའི་ཤོད་མི་དག་པ་ཅིག་གིས་ རན་གཡོའི་གལ་ཁར་གཏོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་དཔུང་གྱི་དོན་ལུ་ རོ་དམ་འོག་བཞག་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མ་འོས་པའི་གཏམ་རན་མང་རབས་རྒྱ་གར་དང་ཤོད་པའི་གསར་ཤོག་ཚུ་ནང་བཀོད་ཡོད་ཅུང་ རིམ་པ་བཞེན་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ ཤོད་མི་འབྲུག་ལུ་མྱོད་ཚེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་འབྲུག་གི་མི་ཁུངས་གནང་ཚུལ་སྐོར་དུ་མ་གྲུ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མི་ཐེངས་༥༠ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༤༧ ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། ཏེ་མ་ཚོགས་ཐེངས་༢༠ པའི་དོན་ཚན་༡༧ པར་ ཤོད་མི་རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་པའི་རྒྱལ་སྐྱོད་ ཤོད་མི་རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་བའི་དཔོན་སྲེང་རིང་ལྡོ་ཚང་གཉེས་གྱིས་ཚོགས་འདུར་ལུ་ཡིག་སྐུལ་བའི་གནད་དོན་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཤོད་མི་ཚུ་སྤོངས་ཅིག་ཁར་མིན་པར་འབྲུག་མི་དང་སྐྱ་བཤེས་ཏེ་མྱོད་བཅུག་པའི་ཁར་སྐོབ་གྲུ་དང་སྐྱན་ཁང་མཐུན་རྒྱུན་ཚུ་ཡང་འབྲུག་མི་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་གནང་ནི་ཞིན་ཟེང་ཚོགས་ཁང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དོན་དང་འབྲེལ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཉེ་ བོད་མི་ཚུ་གིས་ཁས་ལེན་འབད་དང་མི་འབད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ བོད་དཔོན་
ཁོང་རང་གིས་འབད་དེ་ ཁས་ལེན་མི་ཚུ་འབྲུག་གཞུང་གི་བཀའ་དོན་དང་
འབྲེལ་ཞེ་དང་ ཁས་མ་ལེན་མི་ཚུ་ འབྲུག་ཕྱ་ལྗོངས་ཐབས་མེད་པ་ལས་ དེ་
གི་ཟུར་ཐོ་བཏོན་ཉེ་ས་གནས་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ཕྱ་ཕྱུལ་ཞིན་མ་ལས་ ཁྲིམས་
ཁང་གིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་རང་སའི་རྒྱ་དངོས་དང་སྐྱགས་འབྱོར་ཚོགས་པའི་
གནང་བ་སྐྱོད་ཞེ་དང་ རྒྱ་དངོས་འདིར་བཅོང་འདོད་ཡོད་རུང་ཁོང་རའི་
སློབ་འདོད་དང་འབྲེལ་ཉེ་བཅོང་བཅུག་སྟེ་བཏང་ཞེ་སྟེ་གསུང་གོས་ཕྱུང་རུང་
ལག་ལེན་དངོས་མ་བཏབ་པར་བཞག་ཞེ་དེ་གིས་ རྩི་ལོ་༡༩༧༧ ཕྱ་རྒྱ་རམ་
ས་ལར་རྒྱབས་བཅོལ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ གསུང་གོས་ལན་ཐེངས་༢
གནང་རུང་ རྒྱབས་བཅོལ་གཞུང་གིས་འབྲུག་ཕྱ་ལྗོངས་པའི་བོད་མི་ཚུ་འབྲུག་
པའི་མི་ཁྲུངས་ལེན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་སྐྱོད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་དེ་
བཟུམ་འབད་བའི་རྒྱབས་ བོད་པའི་རྩི་དོན་འབྲུབ་ཐབས་མེད་པ་ལས་ ཁས་
ལེན་མི་ཚུ་གས་ཟེར་ལུ་ཞེ་དེ་གིས་ རྒྱབས་བཅོལ་བའི་སྐོར་ རྩི་ལོ་༡༩༧༥
ཕྱ་རྒྱ་རྩི་ལན་ཐེངས་༣ དང་༡༩༧༦ ཕྱ་ལན་ཐེངས་༢ གསུང་གོས་འབྲོ་
མཐུད་དེ་གནང་ལུག།

རྩི་ལོ་༡༩༧༥ རྩི་ལོར་ ཨ་རིར་སྐྱོད་མི་བོད་པའི་རྒྱབས་བཅོལ་བའི་
དོན་གཅོད་པ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་འབྲུག་ཕྱ་ལྗོངས་པའི་བོད་མི་ཚུ་ཕྱ་
བཅོན་གཞོན་སྟུག་སྐོར་བཏང་ལུགས་ཀྱི་ལུ་ལོག་འཛམ་སྐྱིང་རྩི་ཚོགས་ནང་ཕྱུལ་
འདུག་པའི་སྐོར་ལས་ ལྷ་རམ་ས་ལར་ཡོད་མི་རྒྱབས་བཅོལ་གཞུང་གིས་གཅི་
ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་བཤད་པའི་ཁར་ འབྲུག་ཕྱ་ལྗོངས་པའི་བོད་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་། མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་དན་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

གཞུང་ལུ་གཞི་དེ་པའི་བྱ་ངན་ཅུ་བ་ལས་མི་བཅུ་མ་པའི་ཁས་ལེན་ རྟ་རམ་ས་
ལར་ཡོད་མི་རྒྱབས་བཅོལ་གཞུང་གིས་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་བར་ བོད་པའི་
བཀའ་མོན་ས་འདུ་ ཚང་རིན་ཆེན་ འབྲུག་ལུ་ཆེད་མངགས་བཏང་སྟེ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྐུ་མདུན་ལུ་བཅར་བའི་སྐབས་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚུ་
འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུངས་ལེན་པ་ཅིན་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་གསལ་རས་ ས་ཞིང་།
ཤིང་ཆ། ལོ་ལྡེའི་ཁྲལ་དགོངས་ཡང་། རྫོང་ཕུགས་དང་ དདུལ་རྒྱུང་གི་གསལ་
རས། ཁྱིམ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་དོས་འཁོར་ཚུ་ཟླ་ཆ་མེད་པར་ གནང་པའི་ཞལ་
བཞེས་མཛད་པའི་ཁར་ ག་དེ་མ་ཅིག་སྟེ་བོད་རང་དབང་འཕྲོག་པ་ཅིན་ འབྲུག་
གི་མི་ཁྲུངས་ལེན་ཚར་རུང་ དེ་ཚུ་འབྲུག་ལུ་མ་བཞག་པར་ལོག་སྟེ་བོད་ལུ་
བཏང་པའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་ལུག།

མཐའ་མཇུག་ཁར་ རྒྱབས་བཅོལ་བ་འབྲུག་ལུ་སྟོན་མི་དང་ རྒྱ་ལུ་འགྲོ་
མི་ཁག་གཉིས་ལུ་སོང་བའི་གལ་ འབྲུག་གི་མི་ཁྲུངས་མ་ལེན་པར་རྒྱ་གར་ལུ་
འགྲོ་ནི་ཨིན་ཟེར་སྟེ་ཐག་ཚོད་མི་༢༠༠༠ དེ་ཅིག་དང་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུངས་
ལེན་ཏེ་འབྲུག་ལུ་སྟོན་པའི་ཁས་ཁྲུངས་མི་༢༣༠༠ དེ་ཅིག་ཐོན་ལུག།

འབྲུག་ལུ་བོད་པའི་རྒྱབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ ཁོང་ར་སོ་སོ་སྟེ་བཞག་པའི་སྐབས་
བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅིག། འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་བཟུམ་མི་རྫོབས་
སྟོམ་མེད་པའི་གྲུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནང་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་དོ་བཟུམ་བོད་མི་ཚུ་
འབྲུག་ལུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ ཁྲལ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ག་ཅི་འབད་དགོ་རུང་ རྟ་
རམ་ས་ལར་འབད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་བདག་རྫོང་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་མ་ཐོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་ཁར་ བཟང་ངན་གྱི་གྲོས་བརྒྱན་སྐྱབས་བཅོལ་གཞུང་ལུ་མ་གཏོགས་ འབྲུག་
གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་འབབ་དགོས་མེད་པར་ འབྲུག་ལུ་བོད་པའི་གཞུང་ཅིག་
ལོགས་སུ་བཅུག་པའི་དཔལ་བཅམ་མི་དེ་གིས་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་མི་བཞག་པའི་
ཐུགས་ཐག་བཅད་ཅི་ཟེར་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད་ནང་བཀོད་ལུག།

དེ་མ་ཚད་ བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ཡོད་
མི་ཚུ་གི་དབྱེ་ཞིབ་མཛད་པའི་སྐབས་ རྟེ་ཕུལ་དུ་སྤོང་པའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་
བ་སྤོང་ཐུག་དེ་ཅིག་གིས་ རྟེ་ཕུལ་གྱི་མི་ཁྲུངས་ལེན་ཚར་བའི་ཁར་ ཞུས་
གྲུལ་ཡང་དང་ ཀེ་ན་ཀ། སུའི་རྒྱུ་ལེན་ཀ། སུའི་རྟེན། ཨིང་ལེན་ཀ། ཨ་རི་ཚུ་ནང་
སྤོང་མི་མང་ཤོས་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མི་ཁྲུངས་ལེན་ཚར་བའི་ཁར་ མ་ཐོབ་
མི་ཚུ་གིས་ཡང་མི་ཁྲུངས་ལེན་ནི་ལུ་རྩ་འགོར་ས་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
ལེན་འདོད་མེད་མི་མིན་འདུག་ཟེར་ང་བཅས་རའི་གཞུང་གིས་མཁུན་ཚར་ལུག།
ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་ལུ་སྤོང་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་མང་ཤོས་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༥༠
ལས་རྒྱ་ལུ་སྤོང་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ རྒྱ་ལུ་སྐྱེས་བའི་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་
གར་གྱི་མི་ཁྲུངས་གངས་སུ་ཐོབ་བཅོད་བཤད་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཁྲུངས་ལེན་ལུང་
འབྲུག་ལུ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་སོ་སོ་སྤོང་དེ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གཞུང་བཅུགས་
པའི་དཔལ་བཅམ་མི་དེ་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ཐུགས་སློམ་དག་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ལས་བྱུང་ལུག།

མཐའ་མཇུག་ཁར་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་སྤོང་སློམ་མེད་མི་ཚུ་ རྒྱ་གཞུང་དང་
གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་རྒྱ་ལུ་བཏང་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་ངན་རང་
ཞེར་སོང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ངན་བྱས་བཅམས་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་སྤོང་རྗེས་སྤོང་སྟེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ངན་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

སྐབས་བཙུལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་བསལ་གནང་ཅུག།   དེའི་སྐྱོར་ལས་   རྒྱལ་
པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་ནང་།

སློ་ལྡན་རང་ཉིད་འབྱོར་ཚོ་དམན་ལ་བྱམས། །

ཕ་རོལ་རྒྱུད་ཚོ་དག་ཡང་ལེགས་སྦྱང་བའི། །

ཚུལ་འདི་མངོས་ཀྱང་མངོས་ལ་འོས་ཀྱང་འོས། །

ལུགས་བྱུང་ཡོན་ཏན་དུས་གཅིག་མ་ངོམས་གསལ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་མཛད་ནི་དེ་གིས་   རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཚོ་བ་མེད་པར་ཞི་བདེར་
བཟོ་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ལེ་ལུ་བཞི་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གསེར་གྱི་ཁར་ཕེབས་མ་ཐག་   མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ངན་མང་རབས་ཀྱི་གདོང་ལེན་
དགུང་ལོ་རྒྱུང་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གིས་མཛད་ཚུལ་སྐྱོར་ལས་བཤད་ཚར་མ་ཞིན་ནོ།།

རྒྱལ་སྐྱེས་མེ་ཏོག་གསར་པའི་མདངས་འཕྲོག་བྱེད། །

སློན་ནག་འཁྲུགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་བསྐྱུགས་ཀྱང་། །

བསོད་ནམས་སྒོ་བས་ཀྱིས་སློན་ནག་འཕྲོར་བྱེད་དེ། །

ཉི་འོད་འབྱེད་བའི་རྣམ་ཐར་འདིར་སློབ་སོ། །

ཟེར་བའང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེན་ལྡེ་པ།

རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་རིམ་པར་སྐྱབ་ལྟམས་ཚུལ།

༥ ལྷ་དང་རི་བའི་བུ་མོ་ལས་རྒྱལ་བའི། །
མངོས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ས་གསུམ་ན། །
དཔེ་རྒྱར་ཆ་ཚམ་མེད་པའི་བཅུན་མོ་བཞི། །
ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ་རྒྱུང་བར་ཅི་མི་སྟོ། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་བསུས་ཏེ་ལེན་ལྡེ་པ་ རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་
ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་རིམ་པ་བཞེན་སྐྱབ་ལྟམས་པའི་མངོན་པ་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ཡང་
ནང་གཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ རྒྱལ་བཅུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།
གཉིས་པ་ རྒྱལ་སྲས་རིམ་པར་སྐྱབ་ལྟམས་ཚུལ་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་པོ་རྒྱས་
བཤད་པ་སླེ་གོ་རིམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་བཤད་པའི་དང་པ་
རྒྱལ་བཅུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ།

རྒྱལ་སྲས་གཞིན་ཏུ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་།
རྒྱལ་ཐབས་སྤྱོད་ལས་རྣམ་བཞེས་སྤྱོད་བ་ལ། །
བརྒྱ་སྤྱལ་གྲངས་སྤྱོད་གས་ཀྱང་མང་བ་མིན། །
འཁོར་པོས་སྐྱུར་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐུས། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྒོ་བས་ཀྱི་དབྱུང་པ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལས། །

བཅུན་མོ་བདུན་འབྲུམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲོང་སོགས། །

བསྐྱུགས་འོས་ཕྱུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཤེས་སམ། །

དགའ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །

སྡེ་བཞི་དཔལ་གྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི། །

རྒྱལ་བརྒྱུད་རིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱུན་ཕྱིར་ཏེ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་སྲིད་སྡེ་བཞི་དཔལ་གྱི་འགྱུར་པ་སྡེལ་བའི་དོན་ལུ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ གཞུགས་དང་ལང་ཚོ་དུས་ལུ་བབས་
ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་བཞིན་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་བཅུན་བསྐྱུ་བའི་དུས་ཚོད་ཁར་སྡོད་ནི་
དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་བཅུན་མོར་འོས་པའི་བྱ་
མོ་ རིགས་དང་ལང་ཚོ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་
སྒྲོང་བའི་ལུང་བསྐྱུན་ཅན་གྱི་བཅུན་མོ་འཚོལ་ནི་ལུ་ ཡབ་ཡུམ་སྐྱེ་འཁོར་དང་
ཚོན་འབངས་བཅས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་ དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་སྡེ་དང་སྦྱང་
མ་ཚུ་གིས་ཡང་ སྡོང་གོགས་མི་གཡེལ་བར་སྤོན་ལས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་
དུས་སྐྱོན་ཏེ་ རྒྱལ་བཅུན་སྐྱེ་མཚེད་བཞི་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྡེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་
པའི་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཉུ་བ་ཅིན།

རྒྱལ་བཅུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།

དང་པ་ རྒྱལ་བཅུན་དེ་ཚུ་ཡང་ ལྷ་སྐྱུས་གཙང་མའི་གདུང་བརྒྱུད་ནི་
མ་མེད་པ་གསེར་སྲང་ལྷ་མ་ལྷ་པ་རྒྱལ་མཚན་རྟོ་རྩེ་དང་ ཨ་བི་ཡུམ་དབྱུངས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།

ཅན་སྐྱོལ་མ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་   ཡུམ་བརྒྱད་ཞབས་རྒྱུ་འཇིགས་མེད་
རྩོམ་རྩལ་དང་   ཡབ་བརྒྱད་ཞབས་རྒྱུ་གསུང་སྐྱེལ་སྐྱོགས་ལས་ཡི་ཤེས་དངོས་
གྲུབ་མཚོག་གི་གདུང་བརྒྱད་   ཡབ་ཨོ་རྒྱན་རྩོམ་རྩལ་དང་ཡུམ་གྲུགས་རྩོམ་བཟང་
མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྲོས་དགུ་ཡོད་པའི་གྲུབ་ལས་   སྐྱོམ་ཤོས་ཨ་ཞེ་བྱ་དང་།
གཉིས་པ་   རྩོན་པོ་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ།   གསུམ་པ་   རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་
ཨ་ཞེ་རྩོམ་རྩལ་དང་མོ་དབང་ལྷུག།   བཞི་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་
པ་རྩོམ་རྩལ་དང་ལྷུག།   རྩལ་པ་མི་དབང་རྒྱལ་བཅུན་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་གཡང་སྐྱོན་དབང་
ལྷུག།   རྩལ་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱོན་དབང་ལྷུག།
བདུན་པ་   དྲགོས་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བྲུབ།   བརྒྱད་པ་   དྲགོས་སྐྱོབས་རྒྱས།   དགུ་པ་
ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྐྱོན་སྐྱོབ་སྲས་སྲོས་དགུའི་གྲུབ་ལས་   གསུམ་པ་   རྒྱལ་
བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྩོམ་རྩལ་དང་མོ་དབང་ལྷུག་དང་   བཞི་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་
དབང་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་པ་རྩོམ་རྩལ་དང་ལྷུག།   རྩལ་པ་མི་དབང་རྒྱལ་བཅུན་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་
གཡང་སྐྱོན་དབང་ལྷུག།   རྩལ་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་
སྐྱོན་དབང་ལྷུག་བཞི་པ་དུས་ཅིག་ལུ་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་   རྒྱལ་ལྷུམ་སྐྱོབ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་གནང་ལྷུག།

རྒྱལ་བཅུན་བཞེས་པའི་སྐྱོར་ལས་   ཡབ་ཨོ་རྒྱན་རྩོམ་རྩལ་རྟོགས་
བརྗོད་དབང་པོའི་གཞུང་དང་རྒྱ་འཇིག་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩   ལུ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་སྐྱོབ་གོང་གསལ་བཅུན་མོ་བཞི་དང་
གཅིག་ཁར་གསང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གནང་ཐོག་ལས་བཅུན་མོ་བཞི་པོ་
ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཡི་ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་མཛད་ལྷུག།   མི་དབང་མངའ་བདག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་བཅུན་སྤྱན་བཞེ་པོ་འགོ་དང་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩
ལུ་སྤྲུངས་ཐང་ སློམ་མཚོད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐབས་གཟེགས་མི་དེ་ལས་ གནམ་
བསྐྱེས་ལྷ་དང་ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་སྤྲུང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱང་ལས་ ལྷར་བོད་
ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ རློན་པོ་མགར་གྱིས་མདའ་དར་སྤྲོ་ལྷ་
པོ་མགལ་ལུ་བཀལ་ཏེ་ ཨ་ཞེ་རྒྱ་བཟའ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུམ་སྤེ་ དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་ལྷ་དང་སྤྲུང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཀྱི་སློམ་མཚོད་
སྐབས་ལས་ངོས་འཛིན་མཛད་ཡོད་པ་འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་མནོས་མས།

རྒྱལ་སྤྲུལ་རིམ་པར་སྐྱབ་བཞུམས་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉེས་པ་ རྒྱལ་བཅུན་དེ་ཚུ་ལས་ རྒྱལ་སྤྲུལ་རིམ་པར་སྐྱབ་འབྲུངས་ཚུལ་
སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞེ་པ་ མི་དབང་
འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ལྷུག་དང་ མ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སློན། ཞིང་
གཤེགས་མ་ཡུམ་སྐྱབ་བཞེས་སྤྱན་ཚོགས་ཚོས་སློན། གཞན་ཡང་འབྲུག་གི་ཚོས་
སྤེ་ རློན་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་ བཞུན་སྤྱི་སྐྱབ་རིམ་དང་ དཀར་ཕྱོགས་དགེ་བའི་
ལྷུག་ལུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གནང་པའི་མཐུ་ལས་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་ ༣༢༩
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ སྤྱི་ཟླ་༢ པའི་ཚོས་༢༡ དགེ་བའི་ཉིན་མར་ རྒྱལ་བཅུན་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་གཡང་སློན་མཚོག་ལས་ སྐྱབ་བཞུགས་ལུ་མི་བདེ་བའི་
ནམ་པ་ཅོམ་རང་མེད་པར་ རྒྱལ་སྤྲུལ་མཚར་སྤྱུག་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཅིག་
སྐྱབ་འབྲུངས་ཏེ་ ལྷ་མི་སྤྲིད་སྤེ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་སྤྱེས་ནི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྲས་འཇམ་པར་སྐྱབས་ལྷན་ཚུལ།

འདི་གིས་ བར་ཆད་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ འཛམ་བུའི་སྤང་ན་ནགས་
ཕྱོགས་ཐལ་བར་བརྒྱག་ཞེ་ དཀར་ཕྱོགས་བདེ་བར་བཀོད་པའི་སྤང་རྗེ་གེ་སར་
རྒྱལ་པོ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ལས་ མཚན་ཡང་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་
དབང་ཕྱུག་ཟེར་གསོལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལྷན་དཔལ་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་སྤང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་ རྒྱལ་སྲས་གཡེལ་མེད་
སྤང་སྐྱོབ་མཛད་ཡོད་པ་ཡིན།

ལོ་དེ་ནང་རང་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་པད་མོ་མཚོག་
ལས་ འཆི་མེད་རྣའི་སྲས་མོ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲས་མོ་གཅིག་སྐྱེ་
འབྲུངས་ཏེ་ མཚན་ཡང་འཆི་མེད་གཡང་འཛོམས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ་རྟུག།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ གི་ལོ་ལུ་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྗེ་རྗེ་དབང་མོ་མཚོག་
ལས་ སྲས་མོ་མཚར་སྐྱུག་ལྷ་བས་ངོམ་པ་མེད་པ་གཅིག་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་
མཚན་ཡང་ བསོད་ནམས་བདེ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ། ལོ་འདི་ནང་
རང་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་གཡང་སློན་མཚོག་ལས་ ད་རུང་
ཡང་སྲས་མོ་མཛོས་སྐྱུག་ལྷན་པ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཚན་ བདེ་ཆེན་གཡང་
འཛོམས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ་རྟུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༢ ལོ་ལུ་ རྒྱལ་བཅུན་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་པད་མོ་ལས་ ད་རུང་ཡང་སྲ ས་མོ་རྣམ་ལྷན་སྐྱུག་པ་ཅིག་
འབྲུངས་པའི་མཚན་ སྐལ་བཟང་ཚོས་སློན་དབང་ཕྱུག་ཟེར་གསོལ་རྟུག།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོ་ལུ་ ད་རུང་ཡང་རྒྱལ་བཅུན་སློན་ཤོས་མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྗེ་
དབང་མོ་ལས་ རྒྱལ་སྲས་གཞན་དང་མ་འདྲམ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཚན་ཡང་
འཛིགས་རྒྱལ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་ཟེར་གསོལ་རྟུག། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལུ་ རྒྱལ་བཅུན་རྒྱུང་ཤོས་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སློན་མཚོག་ལས་
རྒྱལ་སྐས་འགྲན་ཟུ་མེད་པ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཚན་ཡང་ ཁམས་གསུམ་སེང་
གོ་དབང་ལྷུག་ཟེར་གསོལ། ཟ࿳་ལོ་༡༩༥༦ ལོ་ལུ་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་
ཞེ་ཚོ་རིང་གཡང་སློན་མཚོག་ལས་ རྒྱལ་སྐས་རྒྱུང་ཤོས་འབྲུངས་པའི་མཚན་
འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ལྷུག་ཟེར་གསོལ་རྒྱལ། ཟ࿳་ལོ་༡༩༩༢ ལུ་ རྒྱལ་
བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སློན་ལས་ སྐས་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་
འབྲུངས་པའི་མཚན་ཡང་ ཟུཏ་པལ་མ་ཚོས་སློན་དབང་ལྷུག་ཟེར་གསོལ་རྒྱལ།
མཇུག་རང་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚོ་རིང་པད་མོ་མཚོག་ལས་ རྒྱལ་སྐས་
དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཚན་ ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མེད་དབང་
ལྷུག་ཟེར་གསོལ་ཏེ་ གཏེར་ཚན་པད་མ་གླིང་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་སློབ་ཀྱི་གདུང་
རིགས་རྒྱ་ཚེ་ཏོག་ཏོ་སྐེ་ སྐེལ་གནང་སྐེལ་ཡོད་པ་ཨིན་ནོ།།

རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ལྷུ་བ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་
པ་ཅིན། དཀོས་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གནའ་རྒྱ་མའི་ལུགས་སོལ་
བཅུན་མོ་བསུ་བའི་མཛད་སྐོ་རྒྱ་མ་མཛད་པར་ ལོ་ངོ་ལེ་ཤ་ཅིག་གསང་རྒྱ་
དམ་དམ་སྐེ་བཞག་པའི་ཤུལ་ལས་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༥༥ ལུ་མ་གཏོགས་ བཀྲ་
ཤིས་མངའ་གསོལ་མ་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྩི་རྩེ་དབང་
མོ་དབང་ལྷུག་གིས་མཛད་པའི་དེབ་ དབང་པོའི་གཞུང་རྒྱ་འཛིན་ནང་
ཡབ་རྒྱལ་ཨོ་རྒྱན་རྩི་རྩེ་གིས་གསུངས་མི་ངོ་བཤུས་ལྷན་མེད་ཐོག་ལྷུ་བ་ཅིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བཙུན་བཟང་ཤེས་མངའ་གསོལ་བ།

མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ལུ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་
འབད་ངའི་བུམོ་ ཨ་ཞེ་རྩེ་རྩེ་དབང་མོ། ཨ་ཞེ་ཚོ་རིང་པད་མོ། ཨ་ཞེ་ཚོ་རིང་
གཡང་སློན་དང་ ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སློན་དང་གཅིག་ཁར་ གསང་བའི་
རྟོན་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་འབད་གཉེན་སྦྱོར་མཛེད་གནང་ཡི། གསང་བའི་རྟོན་
འབྲེལ་འདི་མི་མང་གིས་ཤེས་པ་ཅིན་ འདི་གིས་རྒྱལ་བཙུན་བཟང་ཤེས་མངའ་
གསོལ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་འདི་འཕྲོ་ལས་འབད་དགོ་པའི་
རེ་བ་བསྐྱེད་འོང་མཚོ་སྟེ་ ལོ་རྒྱུས་འདི་ མི་སེར་ལུ་ རུས་ཡུན་ལེ་ཤ་གི་ལུལ་
ལས་མ་གཏོགས་ རྒྱབ་བསྐྱབས་མ་འབད་བར་བཞག་ཅི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེའི་བུ་མོ་ཚུ་ རྒྱུ་ལྷ་ཅིག་འབད་མ་ད་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཇལ་
བའི་འགོ་དང་པ་འདི་རང་། ༡༩༦༩ ལོ་ལུ་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ སྤྱི་ན་ཁ་
རྫོང་ནང་ ལོ་བསྟར་གྱི་སྤྱི་ན་རྫོམ་མཚོད་ལུ་འབྱོན་མ་ད་མཇལ་མཇལ་མ་ཨིན།
འདི་ལུ་བསྟམ་ད་དེའི་མི་ཚོ་ནང་ལུ་ ཞབས་གྱི་གཉེན་རྫོམ་གནང་ནི་གི་ཉེན་
འབྲེལ་འདི་ཚོ་སྤྱི་མའི་ལས་གནས་བསྟོན་གྱིས་འབད་སྤྱི་ན་རྫོམ་མཚོད་ དེའི་
སྐབས་ལུ་རང་ ཞབས་རྒྱུང་མ་ཚེན་གྱི་སྤྱི་མའི་ལས་ལུ་འབད་ འགོ་བཅུགས་ཉེ་
གནང་གནང་མ་འོང་ནི་མས་ཟེར་མཚོན་བཏང་མ་མས། དེའི་ཨ་པ་སངས་རྒྱལ་
བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཡང་ རྒྱལ་ལས་གཉེན་རྒྱུ་ལུ་ཨིན་མི་གི་ཨ་ཞེ་རྩོ་རྩོ་དབང་
མོ་འདི་ འགོ་དང་པ་རང་། ༡༩༧༥ ལོ་ལུ་སྤྱི་ན་རྫོམ་མཚོད་སྐབས་ལུ་འགོ་དང་
པ་མཚོང་མཚོང་མ་ཨིན་མས། ང་རའི་ཐད་ལུ་ཡང་ ང་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉེན་
འགོ་དང་པ་། ༡༩༧༩ ལོ་ལུ་ སྤྱི་ན་རྫོམ་མཚོད་སྐབས་ལུ་མི་མང་གི་གདོང་ཁར་
ཚོན་ཚོན་མ་ཨིན། ཟེར་བཀོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་གནང་མ་
བསྐྱུ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟུམ་ མ་མཇོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་གསང་རྒྱ་བཟོལ་ཉེ་ འབངས་མི་ཡོངས་ཀྱི་གདོང་ཁར་ རྒྱལ་
བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བའི་ མཇོད་རྫོམ་རྒྱས་པར་མཇོད་པའི་རྫོམ་
ལས་གསལ་བཤད་འབད་བ་ཅིན་ དེ་ཡང་རང་ལུ་གསལ་འདས་ལོ་ ༢༠༠༢
ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༥ ལྷོ་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༡ རྒྱལ་བ་སྐྱེལ་བའི་ལས་པའི་དུས་
ཚོན་དང་བསྟམ་ཉེ་ སྤྱི་ན་རྫོང་ནང་སྤེ་ རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་རྒྱས་
པར་མཇོད་ཡོད་རུང་ གནང་མ་བསྐྱུ་བའི་རྒྱལ་དང་ བཤེགས་བསྟམ་གྱི་མཇོད་
རིམ་རྒྱུ་འབད་དགོཔ་མེད་པ་ལས་ དེ་སྐབས་མཇོད་རྫོམ་གྱི་ལུ་ཁར་བཞུགས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བ།

མི་ ཡབ་དྲུག་གིས་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་གིས་ དབང་པོའི་གཞུང་དང་རྒྱ་འཛོན་དེབ་ནང་
གསུངས་མི་འདྲ་བ་ལྟས་སྟངས་མེད་ རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་ཉེན་
འབྲེལ་མཛད་རིམ་ཚུ་ ང་གིས་ཁྱ་ལྟམ་ལྟམ་འབད་སེམས་ཁམར་དྲན་མི་དང་
འཁྲིལ་སྦང་ མངའ་བདག་རྒྱལ་བཅུན་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་དབང་མོ་དང་ཨོ་རྒྱན་ཚོ་རིང་
པད་མོ་ཨོ་རྒྱན་ཚོ་རིང་གཡང་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱལ་ཚོས་སྟོན་ཚུ་ སྤུན་ཚོགས་
དཔལ་རིའི་ཕོ་བྲང་ལས་རྩོམ་ཚུ་ཚོད་༦ དང་སྐར་མ་༣༠ ལུ་འབྲོག་ཡི།

རྒྱལ་བཅུན་སྟན་རྒྱས་ཚུ་ རྒྱན་བཀོད་སྤུན་སུ་ཚོགས་པར་བརྒྱན་པའི་
སྤུན་བཅས་ལས་ གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་དང་དགེ་འདུན་སྤྱི་ཚོབ་ཚུ་
གིས་ གསེར་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་ཕེབས་བསུ་ཞུ་ཞིན་ན་ལས་ དེ་ཁ་ལས་ཕར་
རྫོང་ནང་བཞུགས་རང་ལུ་གསུངས་ཀྱི་ཆེབས་གཡེ་རྒྱས་པའི་ཐོག་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཡི།
རྒྱལ་བཅུན་ཚུ་རྫོང་འོ་མའི་སྐོ་ཁ་ལས་ ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་དང་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྤུང་གཏོར་
ཞིན་ན་ རྫོང་གི་རྩོམ་པ་ལས་རྫོང་པ་དང་ ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མར་ཆང་སྤུང་གཏོར་ཡི།
དབུ་ཅེ་རྩོམ་པ་ལས་ལྷན་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་མཇུག་བསྟུ་ཞིན་ན་ དེ་ལས་རྒྱལ་
བཅུན་སྟན་རྒྱས་ཚུ་ ཞབས་རྒྱུ་མ་ཆེན་སྤྱི་མདུན་ལྷན་དབང་བཅར་ནིའི་དོན་
ལུ་ ཞབས་རྒྱུ་མ་ཆེན་གྱི་གཟིམ་རུང་ཁ་ལྷན་གྱི་བད་སྐས་འཛོགས་ཏེ་བྱོན་ཡི།
བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་གཙོ་བོ་རང་ཞབས་རྒྱུ་མ་ཆེན་གྱི་སྐོ་
ཁའི་གཟིམ་རུང་སྤྱི་ཁང་ནང་འབད་རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་
མགུལ་དར་རྒྱ་ཚོན་རེ་ རྗེ་མཁན་བཞུན་འཛོན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འབད་ རྒྱལ་
བཅུན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུ་སྤུལ་གནང་ཡི། རྒྱལ་པོའི་སྤུལ་སྤུལ་བརྒྱུད་ལུ་ཡང་
ངོས་འཛོན་གྱི་མགུལ་དར་རྒྱ་སྤུལ་ཞིན་ན་ མ་ཆེན་གཟིམ་རུང་སྐོ་ཁའི་སྤྱི་ཁང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནང་ལུ་འབད་ རྒྱལ་བཅུན་སྲས་སྲིས་ག་ར་བཞུགས་གལ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ཉེན་འབྲེལ་གཅིག་ཁར་བཅེས་གནང་ཡི།

དེ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་བཅུན་ལྷན་རྒྱུས་
ཚུ་བདེ་མཚོག་ལྟ་ཁར་ནང་ལུ་ཆིབས་གལ་ཚོག་གདན་འདྲེན་ལྷུ་ཞིན་ན་ལས་
དང་པ་རང་སྐྱབས་མེ་དེའི་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཚེ་དབང་གསན་ཡི།
སྐྱབས་མེ་འདི་ དུས་རབས་འདི་ནང་ལུ་ནང་པའི་ཚོས་ལུ་ཚོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ ག་ར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་ ལྷ་ཆེན་ཚུ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་བཅུན་
ལྷན་རྒྱུས་ཚུ་ག་ར་བཟ་ཤེས་མངའ་གསོལ་གྱི་ཁྱིམ་ཁར་བཞུགས་ཚར་མ་ཅིག་
བཞུགས་གལ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་འགོ་བཅུགས་ཉེ་ཉེན་འབྲེལ་བཅེ་གནང་ཡི།
དེའི་བུ་མོ་ཚུ་གིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་བཞེས་པ་དང་ལུ་དགའ་སྤྲོད་མེས་ཁྱིམ་ཚོར་བ་ཁོག་
པའི་ནང་ཡང་མ་ཤོང་པར་འོང་མི་འདི་བཀག་ཚུགས་མ་ཚུགས་ཅིག་བཏང་ཡི།
ཡུད་པ་ཐངས་ཅིག་དེའི་མེས་ཁ་ལ་ལུ་དགའ་བའི་ཉེན་མ་འདི་ཁར་དེའི་ཨ་པ་
དང་ཨའི་ཨ་ཁས་དང་ཨའི་ཁས་ཚུ་ཡང་ཡོད་པ་ཅིན་ ད་གིས་ཁོང་ཚུ་གཉིད་
ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལས་སྟག་པའི་དགའ་བ་ཅིག་བྱིན་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་མནོ་
བསམ་ཅིག་ཡང་ཤར་ཡི། དེ་ལས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་འབྲུལ་བ་སྤུལ་ཆ་ཚུ་ གཤམ་
གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་སྤུལ་མ་ཨིན་མས། དང་པ་རང་སྐྱབས་མེ་དེའི་མགོ་
མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་མཁས་ཁྱིམ་རབས་༦༥ པ་བཞུན་འདྲིན་དོན་གྲུབ།
རྒྱལ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྒྲོན་དབང་ལྷུག་ རྒྱལ་ཡུམ་ཨང་ཁས་སྤུན་ཚོགས་
ཚོས་སྒྲོན། དེའི་ཨམ་སྲུ་དང་ང་ མངའ་བདག་སྐུ་འཁོར་ཚུ་ རྗེ་ལག་བཅོ་
བཟུང་ལས་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་ལྷ་མ་དང་སྐྱོབ་དཔོན་ཚུ་རིམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བ།

པ་བཞེན་དུ་སྤུལ་ཡི། འདི་བསྐྱང་ས་ཁོངས་འདི་ནང་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་དྲག་
ཚུ་དང་གཞུང་གཡོག་པ་   རྣམ་ཚེས་པ་   མི་སེར་སྐྱེ་ཚབ་ཚུ་ག་ར་   རང་སའི་
ཁྲི་དར་གྱི་འབྲུལ་བ་འབག་སྟེ་བཅར་མི་གིས་   སྤྱངས་རང་སྤྱངས་ཏེ་   མི་གིས་
ག་ཏེ་ཡང་མ་ཤོང་མ་འབད་གང་པ་ཨིན་མས། དེ་ལས་ནང་ན་གི་རྟེན་འབྲེལ་ངོ་
མ་འདི་གོལ་ཞེན་ན་   རྫོང་ནང་དོ་གཅེན་སྟོན་ཤོས་འདི་ནང་   རང་ལུགས་སྤར་
སྟོལ་བཟང་པོའི་འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ་གི་སྟངས་ཚུ་སྟོན་ཡི།

རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྟོན་དབང་ཕྱུག་དང་རྒྱལ་བཅུན་ལྷན་
རྒྱས་ཚུ་གིས་   རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ལུ་འོང་མི་   རྫོང་ཕྲག་ལས་
བཅད་དེ་འཛོམས་མི་ཚུ་ལུ་   ཉེན་མ་གི་གསོལ་སྟོན་ག་ནི་བས་   རྒྱས་ཏོག་ཏོ་
འབད་གནང་ཡོད་པ་ལས་དེ་ནང་འཛོམས་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་   དེ་བཟུམ་
མའི་སྟོ་ཉམས་ཏེ་མ་མ་སྟོང་པས། ག་ཅིམ་ཟེར་བ་ཅིན་   ཏེ་མ་རྒྱལ་པོ་ཞིང་
ཕེབས་དང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་གཉིས་   བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ཞུ་ཚར་ཞེན་ན་
ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ལུ་ལོ་གངས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་འདེ་ཅིག་འགྲོ་སྤྱོད་ཨིན་མས།
རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་
ནང་ཉེན་མ་གསུམ་གྱི་རིང་བཅུས་ཡོད་པ་ལས་   རྫོང་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ག་
ར་ནང་ལུ་མདའ་ཅེད་མདུང་ཅེད་འཆམ་ཞབས་ཁྲ་བཟུང་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་
དགའ་སྟོ་བསྐྱུར་ཡི། དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་དོན་
ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟེ་ཁང་མགོན་ཁང་ཚུ་ནང་དཀར་མེ་སྟོང་མཚོད་དང་གསོལ་
མཚོད་སྟོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་ག་ནི་ལས་རྒྱས་པ་འབད་སྤུལ་ཡི། དེའི་ལུལ་
ལས་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྤྱིང་པོ་བྲང་ནང་ལུ་འབད་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞུང་ཚབ་
ཚུ་དང་   འཛོམ་སྤྱིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྡེ་ཚུ་དང་   གཞུང་གཡོག་པའི་རིགས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་འདུན་གྱ་ཚང་གི་རིགས་ཚོང་པའི་རིགས་དྲག་པོའི་སྡེ་རིགས་ཚུ་གི་དོན་
ལུ་ཉེན་མ་གསུམ་གྱི་རིང་བསྐྱུད་མ་བསྐྱུད་སར་སྡོམ་ལྟོན་ཏེ་དགའ་ལྟོན་འབད་ཡི།
ཟེར་གོང་གསལ་དཔེ་དབ་ནང་བཀོད་མི་དེ་ལས་རྒྱལ་བཙུན་བཟུ་གིས་མངའ་
གསོལ་ག་དེ་སྡེ་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ག་ར་གིས་མཁུན་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་ལུ་མི་
དེ་གིས་ལེའུ་ལྷ་པ་རྒྱལ་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་རིམ་པ་བཞེན་སྐྱེ་
བཞུགས་པའི་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལུ་ཚར་མ་ཨིན་ནོ།།

- རྣམ་དག་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་སྡོངས་འདི་ནང་། །
  - རྣམ་བཟུ་རྒྱལ་བཙུན་བསུས་ཏེ་རྒྱལ་བཙུན་སྡེལ། །
  - རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་འབྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཙུན་མང་། །
  - རྣམ་ཀུན་འབྲུག་མི་བདེ་བའི་དཔལ་འདིར་ལྟོས། །
- ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཡེ་ལུ་རྒྱལ་པ།

མི་དབང་མཚོག་ གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་སྐོར།

༥ རྒྱལ་ཀུན་གཅིག་འདུས་འབྲུག་ཡུལ་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་མགོན། །
མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་རྒྱུ་གདོང་ལྡན་བཏེགས་པའི་ཁྲིར། །
ཁྲི་ལྡན་མཛད་ཚུལ་བཤད་ལ་དགའ་བ་ཅི་མི་བསྐྱེད། །
བསྐྱེད་རིམ་མཁན་གིས་སྐྱོ་ཡིས་སྐྱུལ་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ ཡེ་ལུ་རྒྱལ་པ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་ནི།
གཉིས་པ་ བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་པོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྤྱིང་ལུ་སྤྱོད་ཏེ་གྱི་
མངའ་གསོལ་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གསེར་ཁྲི་
ཁང་བཟང་ནང་སྤེ་མི་མང་གིས་ཁྲི་དར་སུལ་ཏེ་མངའ་
གསོལ་ཞུ་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ ཅང་སྤྱིང་མའི་ཐང་ནང་ ཁྲི་ལྡན་གྱི་དགའ་རྟོན་བཙུ་སྐྱེ་ཞུ་
ཚུལ་བཤད་པ་སྤེ་མཛད་རིམ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་གསལ་
བཤད་ཞུ་བའི་དང་པ་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་
མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་ནི་ཨོན།

ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལྷ་ནི

དང་པ་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཞག་མ་བཟུང་པའི་རྣམ་རྟོག་འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་འཕྲོ་ལས་གསེར་གྱི་ཁར་བསྐོས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཐམ་ཕྱག་དུ་བཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཙུང་སྲུང་ལྷ་བའི་ལྷུང་ལས་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་དགྲུང་ལོའི་བདུན་བུར་སྐྱེ་ལོ་མ་ཐོན་པའི་རྟེ་མ་ སྲུངས་ཐང་མ་ཆེན་གྱི་སྐུ་མདུན་ལས་ རྒྱལ་པོའི་བརྗོད་སྲོལ་དར་མདོག་སྐྱ་སྐྱ་པོ་བཞེས་ཏེ་ མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། ཡབ་བརྒྱུད་འཛིན་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཇིགས་མེད་རྗེ་རྗེ་དབང་ཕྱག་མཚོག་ རྒྱ་ལུང་དུ་སྐུ་ལུ་བསྐྱེད་གཞི་བྱེད་ཏེ་ རང་ལྷུགས་འདས་ལོ་༣༢༡ ལྷུ་ལོ་༡༩༧༢ ལྷུ་ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༢༡ རང་ལྷུགས་གནམ་ལོ་ རྒྱ་ལྷུ་རང་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༡༠ ལྷུ་ལོ་མམ་ལུ་ ཉང་སྒྲིབ་མར་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་རན་གྱིས་གཞོན་ཏེ་ ཉེན་མ་དཀར་པོར་གནམ་སྐྱོ་སྐྱོང་པ་བཟུམ་ཐལ་བའི་སྐུ་བཟུལ་ རྒྱལ་སྐུ་ལྷུ་འཁོར་ཅམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ འབྲུག་གི་སྐོན་པོ་རྣམས་རྒྱལ་དང་ མངའ་འབངས་ཡོད་ཚད་ལྷ་རན་གྱིས་གསུངས་ཏེ་སྒྲིབ་ཅི།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཚོག་གིས་ལྷུ་ལོ་༡༩༧༠ ལུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟངས་༣༢ པའི་ནང་གོས་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༧ པར་རྒྱལ་སྐུ་དགྲུང་ལོ་༢༡ མ་བཞེས་པའི་རྟེ་མ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཚོམ་བཟུན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་སྐུ་དགྲུང་ལོ་༢༡ མ་བཞེས་ཚུན་ཚོད་ རྒྱལ་ཚབ་ ལྷ་ཚོད་དང་མི་སེར།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མི་དབང་མཚོག་གསེར་གྱི་རྩམ་མའང་འགསོལ་ལྷོ་བ།

སྐུ་འཁོར་དང་གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་བཅས་ལས་འབྲུས་མི་འདྲེ་བའི་བའོན་ཏེ་
རྒྱལ་སྲིད་སྲོད་དགོ་པའི་གོས་ཚད་གྲུབ་ཡོད་རུང་། རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་
སེང་གོ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གི་མཁུན་རྒྱུགས་དང་ལྷོགས་གྲུབ་ལུ་ འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་རྗོགས་ རྗོ་སེམས་གཅིག་
གིས་ཐོག་ལས་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་དགུང་ལོ་ ༡༧
ལས་མ་བཞེས་རུང་རྒྱལ་ཚབ་ཚོགས་པ་བའོན་མ་དགོ་པར་ རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་
སྲས་དཔོན་སློབ་མཚོག་གིས་ཕྱུག་ལུ་ཕྱུལ་ནི་གྲ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༢༧ པའི་ནང་གོས་ཐག་བཅད་ལྷོག།

རྟོན་འབྲེལ་མཛད་རིམ་དང་པ་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སློན་མེ་ནང་
བའོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ སྤྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༢༤ ལམ་
རང་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༩ གི་ཉིན་པ་ ཐེམ་ཕུ་བཀ་གིས་ཚོས་རྗོད་གི་གསེར་གྱི་
ཁང་བཟང་ནང་སླེ་ མི་རྗེ་བཞུན་རྒྱས་སློན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་
འགོ་འབྲེན་མཛད་ཐོག་ལས་ བཞུགས་གལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐོག་ལས་
སློན་པོ་རྣམ་རྒྱས་རྒྱལ་དང་ཞི་རྒྱལ་དཔོན་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་
མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་ཁར་
བསྐོས་ཏེ་ རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཐམ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་མཛད་བསྐྱུས་ཅིག་
མཛད་ལྷོག།

རྟོན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་པའི་སློབ་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན། ཡབ་རྗེའི་སྐུར་སྐྱུངས་
ཀྱི་མཇུག་ རང་ཟླ་ ༩ པའི་གནམ་གྲངས་ལུ་ སྐུར་ཐལ་སྐུ་རྗེས་རྗེ་ཐམ་པར་
སྐྱུངས་ཏེ་རང་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༡ ལུ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཅས་པ་བྱམ་ཐང་ལས་ཐིམ་ཕྱ་ལྷ་ལོག་སྟེ་བྱོན་ཞིན་མ་ལས་ སྐར་ཡང་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིམ་རིམ་གཉིས་པ་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་
རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ནང་དེ་སྟེ་བཀོད་རྟུག། བདུན་བྱུར་སྐང་ལོ་
མ་ཆོས་པའི་སྐོར་ལོ་ཟླ་༡༠ སྟོན་བྱུག་ཟླ་བའི་ཆོས་༥ ལ་ གདན་ས་སྤངས་
ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞབས་དྲུང་གི་སྐུ་
གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བར་མངའ་
གསོལ་བའི་སྐུ་སྤྲིའི་ལེགས་དར་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་བཞུགས།
ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཟླ་༦ པའི་ཆོས་༡༧ ལྷ་རྟེན་འབྲེལ་དང་པ་མཛད།
བྱེ་ལོ་རྩྭ་གསལ་པའི་རྟེན་ལས་སྐང་ལོ་འཛོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་སྐང་ལོ་དེ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་བདུན་བྱུར་ཕོག་ནི་དེ་གིས་བྱེ་ལོ་ཟླ་༡༠ པའི་ཆོས་༥
ལྷ་མ་ཆེན་སྐུ་མདུན་ལས་རྒྱལ་པོའི་དར་ལུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་མི་གཉིས་པོ་
དེ་ ཐོག་མའི་མངའ་གསོལ་སྟེ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན།

ཁྱིམ་དངོས་གཞི་འདི་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ ཟླ་༦ ཆོས་༢ ལྷ་གནང་
ནི་གི་དོན་ལྷ་ གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྷན་ཚོགས་ རྒྱལ་སྐུ་
སྐོར་དཔོན་སྟོན་ མི་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཁྱིམ་འཛོན་མཛད་ཐོག་
ལས་ བཅའ་སྤྲིག་གི་ལམ་སྟོན་ལྷན་ཚོགས་ཅིག་བསྐོ་བཞག་མཛད་རྟུག།
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་བཅའ་སྤྲིག་ལམ་སྟོན་ལྷན་ཚོགས་བཟོ་བའི་འབྲུས་མའི་
གལ་ཁར་ ཁྱིམ་འཛོན་རྒྱལ་ཚབ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་བཞུགས་པའི་འོག་
ལྷ་ འབྲུས་མི་དབང་ཅིས་སྟོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་པོ་གཏམ་གྱིང་རྒྱ་
གར། ཞབས་ཏྲིག་སྟོན་པོ་ སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར། སྟོན་པོ་པཎྜ་དབང་ཕྱུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཐོག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པ།

བཟོ་རིག་ལུ་དཔོན་ རྟོགས་མཁའ་འགོ། དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་གྱ་མདངས།
རྒྱལ་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ རྟོགས་ཤིང་མཁའ་ཟླ་མ། སློ་གྲོས་ཚོགས་སྡེའི་འབྲུག་དཔོན་
ཚུ་དང་ རྗོང་བདག་དང་རྒྱུ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ ཞི་རྟག་གི་དཔོན་ཁག་མང་
རབས་ཅིག་འབྲུག་མིའི་གྲུལ་ཁར་བཙུགས་ཏེ་ རང་སའི་ཐོབ་ཐངས་དང་
བསྐྱུན་པའི་ལུ་འགན་སྲོད་དེ་ དགའ་སྟོན་གྱི་བཙའ་སློག་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རིང་
རྒྱལ་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག།

མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་སྐབས་ སེར་སླེང་གི་བསུ་བ་ལུ་བ།

བར་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཚོས་སློང་ལུ་སླེ་དོན་གྱི་མངའ་
གསོལ་མཛད་པ།

གཉིས་པ་ བར་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཚོས་སློང་ལུ་འབད་དེ་
དོན་གྱི་མངའ་གསོལ་མཛད་ཚུལ་སློར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། གསེར་བྲི་མངའ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསོལ་གྱི་དངོས་གཞི་ཉིན་མ་དང་པ་ བདེ་ཆེན་ཚོས་སྒྲིང་ཕོ་བྲང་ནང་ སྐབས་
ཇི་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བརྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཚོག་སྐྱ་ཚོ་ལུ་བར་ཆད་མི་འབྲུང་བར་ཚོ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ ཚོ་ལ་དབང་བའི་
རིག་འཛིན་གྱི་གྲུལ་ཁར་ཚུད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་དགོངས་ཏེ་ རྟེན་འབྲེལ་

མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་སྐབས་ བསྐྱབ་གསེར་སྐྱེད་སྐྱེ་མེབས་སུ་ལུ་བ།

མཛད་སྒོ་དང་པ་ཚོ་དབང་བསྐྱར་གནང་པའི་སྐབས་བཟུང་གིས་ཚོས་རྫོང་གསེར་
ཁྲི་ཁང་བཟང་ནང་སྐྱེ་ སྐབས་རྗེ་རྗེ་མཁན་ཁྲི་རབས་༤༣ པ་སྐུལ་སྐྱེ་ཕྱིན་
ལས་སྐྱེན་གྲུབ་མཚོག་གི་ཞབས་ལས་ ལྷ་བསངས་བཟུང་གིས་རེ་སྒོང་དང་སྐྱང་
མའི་གཏང་རག་ཚུ་གནང་སྟེ་ རྫོ་པ་ཚུ་ཚོད་༩ ལས་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྒྲིང་ཕོ་
བྲང་ལས་ ལྷུ་མཚོན་སྐྱེ་འཁོར་བཅས་པ་ ཆེབས་གྲུལ་བཅར་ཏེ་སྐྱང་འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐོར།

ཕ་ཁར་སྟོད་པའི་འཇུག་སྐོར་དང་པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་   རྒྱལ་རྒྱུ་ཆེན་མོ་
དྲགོས་ཤིང་མཁར་མ་མ་དང་   མི་སེར་འབྲུས་དཔོན་དྲགོས་སྐོར་ལའི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་འགོ་འདྲན་འཐབ་སྟེ་   ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གཤམ་དང་བཀྲ་ཤིས་
ཚོས་རྗེ་གི་ཡང་ཐོག་ལས་   དགོ་འདུན་པའི་བསུ་བ་སེར་སྟོང་རྒྱས་པ་བསྐྱེགས་
ཏེ་   བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྗེ་ཁ་བྲུག་ལུ་གདན་འདྲན་གྱི་བསུ་བ་ལྷ་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐྱབས་   ཆེབས་གཤམ་བཙུང་ཐོག་ལས་ཐེབས་སུ་ལྷ་བ།

ཆེབས་གཤམ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྗེ་ནང་སྟོད་དེ་   རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྲུང་ཅུ་ཁག་གིས་
ཅུ་སྟེག་གི་སྟེ་སུ་ལྷ་བའི་སྐྱབས་   འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ལུགས་སྲོལ་ཀྲོལ་མདའ་ལན་
ཐངས་༣༡ གནམ་སྟོང་ལུ་བསྐྱེད་བའི་གུས་བཏུད་ལྷ་ནི་དང་   རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་
དབུས་སོ་སོ་ལས་འོང་སྟེ་ཆེབས་གཤམ་ཁར་ཡོད་མི་   ཐོ་མོ་ཚུ་གིས་ཡུལ་ཕྱོགས་
སོ་སོའི་   གཞས་རིགས་མ་འདྲ་བའི་གཞས་མཇུག་བསྐྱེད་དང་   དཔའ་བོ་བཞི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པོས་མཇུག་འཆམ་རྒྱུ་ནི་ སེར་སྤྱོད་པ་ཚུ་གི་རྩ་རོལ་ཕབས་པའི་སྐབས་ ཏུང་
དང་རྒྱ་སྤོང་གི་སྐད་ཀྱིས་གནམ་ས་གཡོ་བ་ཙམ་དུ་ བཏུ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་བར་
སྤང་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཚུ་གིས་ མེ་ཏྲིག་གི་འཆར་ཕབས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་
བའི་མཚན་ལྟས་དང་བཅས་པའི་བསྟུ་བ་མཛད་རྟུག།

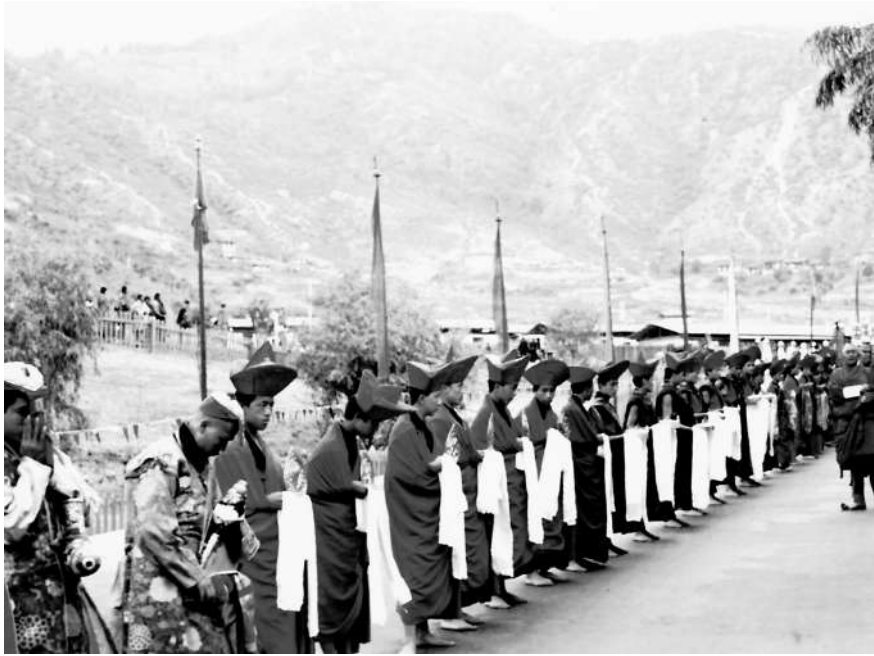

མི་དབང་མཚོག་གསེར་མཛེས་མངའ་གསོལ་ལྷུ་བའི་སྐབས་ ཚིབས་གཤམ་ཐོག་ཕེབས་སུ་ལུ་བ།

དེ་སྐབས་དབུ་ཚེ་གྲུ་ལས་མར་ མཚོང་གོལ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དཔུངས་མི་
དེའི་གདོང་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་མཁན་ལྷ་མ་གཉིས་མི་
སྟེགས་ མི་ཁེབས་དང་བཅས་པ་བཤམས་པའི་ཁར་བཞེངས་པའི་མདུན་ཕྱོགས་
ལུ་ རྒྱལ་པོའི་མཚོན་གཉེར་འགོས་ ཚོ་བརྟན་རྩི་རྗེ་དང་ རྒྱལ་གཟིམ་འགོས་
རྩི་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ཐེམ་ཕུག་རྫོང་བདག་འགོས་ དར་སྐོ་གསུམ་གྱིས་མར་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གསེར་གྲིང་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐོར།

ཆང་ཕྱེ་མར་གྱི་ཕུད་གཏོར་ཚར་ཉེ་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་
གྲི་ཁང་བཟང་ནང་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་སྟེ་   རྗོང་ནང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
གི་པོ་བྲང་ནང་   དུས་རྒྱུན་སྲུང་འཁོར་གནང་སའི་མགོན་ཁང་ནང་   རྗོང་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཕེབས་ལུག།
དེ་ཁར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་   གྲི་ཁབས་གྲུ་ལས་སྐྱུ་
ཕྱག་གནང་ཞེན་མ་ལས་   སྲུངས་ཐང་མ་ཚེན་སྐྱུ་མདུན་ལས་ལྷ་བའི་དར་མདོག་
ལྷ་མ་མགྲུལ་ལུ་བཞེས་ཉེ་   གསེར་གྲིང་ཁང་བཟང་གི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྲི་ཁང་
བཞུགས་ལུག།

མི་དབང་མཚོག་གསེར་གྲིང་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐབས་   ཆེབས་གྲུལ་ཕོག་ཕེབས་སུ་ལྷ་བ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀའ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གསེར་གྲི་ཁང་བཟང་
ནང་སླེ་མི་མང་གིས་གྲི་དར་ཕྱུལ་ཏེ་མངའ་གསོལ་ལུ་བ།

གསུམ་པ་ མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ ཟེམ་ཕུ་བཀའ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་
གསེར་གྲི་ཁང་བཟང་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་མི་སྡེ་ཡོངས་ཀྱིས་གྲི་དར་ཕྱུལ་ཏེ་མངའ་
གསོལ་ལུ་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན་ ཟེམ་ཕུ་བཀའ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གསེར་
གྲི་ཁང་བཟང་ནང་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ལུ་སར་སྐྱེ་མགོན་གཙོ་བོ་ཡང་།

གསེར་གྲི་ཁང་འགསོལ་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་ དཔལ་འབྲེལ་བཞེ་གིས་གཙོས་མི་དབང་མཚོ་གཡུ་གུས་བཏུད་ལུ་བའི་བསྐྱེད།

རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ བི་ བི་ གི་རི་སྐྱེ་ལྷ་གཉིས་དང་ཨའི་ ཀེ་ གུ་ཇུ་རྒྱལ།
བང་ལ་རྟེ་ག་ལས་སྲིད་འཛིན་ མི་ཉ་མ་དུ་ཉ་སྐྱེ་ལྷ་གཉིས། རེ་སྤལ་ལས་རྒྱལ།

སྲས་ རྟི་རློན་རྟི་ར་ བིར་ བིག་རམ་ འུཉ་རྟི་མ། སྲས་མོ་ བི་རིག་ཤི་ཡ་
ར་རླ་ཡ་ རག་ཆེ་མི་ རྟི་བི་ཤ། འབྲས་སྤྲོངས་ལས་ཚས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་དོན་
གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ། གཞན་ཡང་ ཇུ་སི་ཀྲེ་ཡ་ཡ། ཀེ་ན་ཏ། རྒྱ་ནག། བ་རློན་སི།
འཇའ་པུན། རི་འུ་ཇར་ལེན་ཏ། སིང་ག་པུར། སུའི་ཇར་ལེན་ཏ། ཡུ་གེ།
ཡུ་ཨེས་ཨེ། ར་ཤི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་ཆེས་མཐོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཁག་དང་ འཇོ་མ་
སྤོང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་སྡེ་སོ་སོ་ལས་ཡང་སྐྱེ་ཚབ་མང་རབས་བྱོན་ཡོད་པ་མ་ཚད་
རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་སྐྱེ་སྤེང་། ༡༦ པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་ཆེན་ཚུ་ཡང་ བཀྲ་ཤིས་
མངའ་གསོལ་བའི་མཇོད་སྐོ་ལུ་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ནི་དེ་གིས་ བཀྲ་ཤིས་ཚོས་
རྗོང་གི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྲི་ཁང་བཟང་ནང་རྟིན་འབྲེལ་བཅེ་སྲུང་སྐབས་ གོང་
གསལ་སྐྱེ་མགོན་ཚུ་དང་ མ་ཡུམ་དང་རྒྱལ་ཡུམ་བཟེས་གཞོན་གཉིས་ ཡུམ་
ཚོས་དབྱིངས་རྩོུ་ཆུ་གིས་གཙོས་པའི་སྐྱེ་འཁོར་ཁག་དང་ གཞུང་གྲུ་ཚང་
གི་སྤོང་དཔོན་བཞེ། རྫོན་པོ་རྣམ་རྒྱས་ཁག་བཅས་པ་འཚོགས་ཏེ་ རྒྱ་ཚོང་།
དང་སྐར་མ་༤༥ ལས་རྟིན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ རྗོང་མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་གིས་ བཀྲ་ཤིས་རྗོངས་བརྒྱུད་དང་རྟིགས་བརྒྱུད།

རྒྱལ་སྤོང་སྐྱེ་བདུན་དང་ལོར་བུ་ཆ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལྷུ་ཏེ་ སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་རྟིན་མ་ལྷུ་ལ་བའི་ཏེ་མ་ རྒྱལ་རྒྱུང་ཆེན་མོ་དྲུག་གིས་ཤིང་མཁའ་
སྤོང་གིས་ མཚ་ཏལ་གྱི་བཤད་པ་མདོར་བསྐྱེས་ཅིག་ལྷུ་བ་ལ་སོགས་པ་
མཇོད་ཅི། དེ་ལས་རྗོང་མཁན་པོ་དང་རྒྱལ་བ་ཀམ་པ། མཁྱེན་བཅེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཚུ་གིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཚབ་དང་གཞུང་ཚབ་
ཚུ་གིས་ཁྲི་དར་ལྷུ་ལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་རུང་ ཁྲི་དར་ལྷུ་ལ་མི་མཇུག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མ་ཚོད་ནི་དེ་གིས་ ཉིན་ཞག་ལྔ གྱི་རིང་རྫོང་ཨ་ཉག་རང་ཁྱི་དར་ལས་
རིམ་བཞོ་དགོས་བྱུང་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་གསེས་ཁྲིའམ་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐབས་ ལུ་ཅུ་མཚོན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་གྲོལ་
མཇལ་ཁ་གནང་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛོགས་བརྒྱུད།

གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐོར།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོགས་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་སྐོར་མར་ཆང་ཕུད་གཏོར་གནང་བའི་བསྟོད།

མི་དབང་མཚོགས་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་སྐོར་མར་ཆང་ཕུད་གཏོར་གནང་པའི་བསྟོད།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

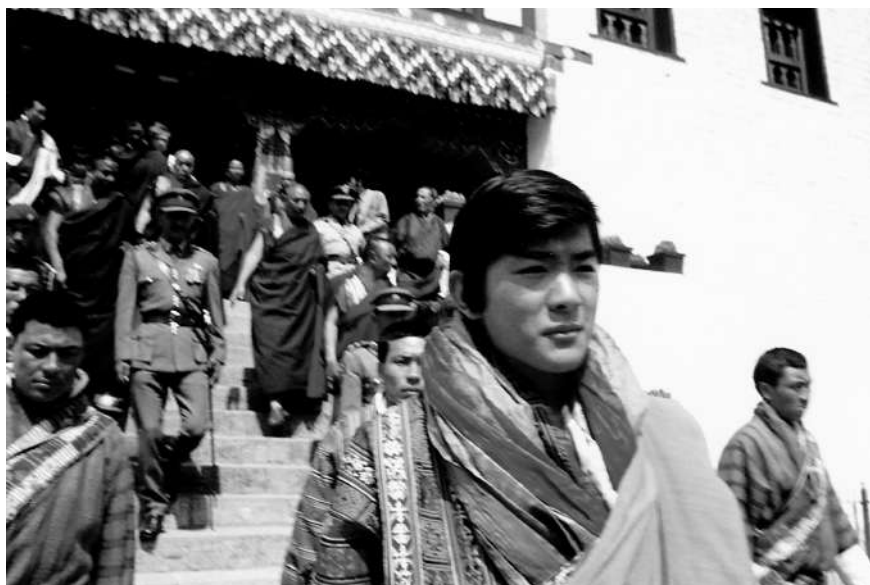

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་ གསེས་མྱེར་གྲུང་བཞུགས་སྲུ་གསོལ་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལྷུ་བའི་རྟོགས།

མི་དབང་མཚོག་མི་འཇིགས་སེལ་འཇིགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ།

མི་དབང་མཚོག་བཞི་པའི་ཚོས་རྗོང་ལས་ཐོན་པའི་རྟོགས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྷོ་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

གསེར་ཁྲི་རམང་འགསོལ་ལྷ་བའི་སྐོར།

མི་དབང་མཚོག་སྤུམ་འཁོར་ནང་གཤམ་འབྲེན་ལྷ་བ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་དབང་མཚོག་ ལྷུ་མ་འཁོར་ནང་ག་དན་འབྲིན་ལྷུ་བ།

མི་དབང་མཚོག་ ལྷུ་མ་འཁོར་ནང་ལས་ག་དན་འབྲིན་ལྷུ་བ།

ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ནང་། བྱི་ལྷོན་གྱི་དགའ་ལྷོན་བཙུང་སྲུང་ལྷ་ཚུལ།

བཞི་པ་ ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ན་བྱི་ལྷོན་གྱི་དགའ་ལྷོན་བཙུང་སྲུང་ལྷ་ཚུལ་
བཤད་པ་ཅིན། དབྱིན་ཚེས་༡ གྱི་ཚེ་ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ན་འབད་ མི་མང་
ཡོངས་ལུ་མངའ་ཁ་གནང་བའི་ལས་རིམ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རོ་པ་རྒྱ་ཚོང་༤
དང་སྐར་༡༠ ལས་མི་མང་ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ན་འཚོགས་ནི་འགོ་བཙུགས་
ཏེ་རྒྱ་ཚོང་༩ དང་སྐར་མ་༡༠ ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཚེབས་གཤམ་དང་སེར་སྒྲིང་རྒྱས་པ་བཙུང་བོག་ལས་ ཅང་
སྒྲིང་མའི་ཐང་གི་རྟོན་འབྲེལ་བཙུང་སྲུང་ལྷ་སར་ཕེབས་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་
རྒྱལ་དར་གཞི་བརྗོད་ཅན་དགུང་དབྱིངས་ལུ་འཕྱར་གནང་ཡི།

དེ་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་མང་ལུ་
གསུང་བཤད་འགོ་དང་པ་གནང་མི་དེ་ནང་ མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་དེ་
ལྷོས་ལྷོས་བཞིན་དུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞབས་ལས་
རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི་རྒྱུག་ལུ་རྒྱ་ལ་བསམ་ནམ་དག་གི་སྐོ་ལས་
མངོད་ནི་དང་ དེ་ལུ་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགས་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་བཙོན་
ལྷགས་བསྐྱེད་དགོཔ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་ འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ནང་
རྒྱལ་པོ་ཁོ་ལས་རྒྱང་བ་མེད་ཅུང་ ཐུགས་བཞེད་གནང་ཚུལ་དང་གསུང་བཤད་
ཚུ་ལུ་ལྷ་ལྷེ་ མི་མང་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པར་དུ་ཐོབ་ལྷག།

དེ་ལས་དགུང་སྟོན་ལྷམ་དོ་རྗེ་གིས་རྒྱུག་ལྷ་ལྷེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ རྒྱ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ལྷེ་སུ་ལྷ་སར་སྐྱུན་གཞིགས་གནང་པར་
གདན་འདོན་ལུ་བའི་སྐབས་ རོ་པ་དབྱངས་སྟོན་འཇེབས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དབྱངས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེན་ཐོག་ལས་སྟེ་སྤྱི་ཉི་དང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ཚོ་གས་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བཅུག་ཟེར་བའི་ང་རོ་ལྷང་ལྷང་གི་སྒོ་ལས་དགའ་ལྡན་ ལྷའི་ལོངས་
སྦྱོང་ལུ་འགན་རུས་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་འབྱོར་པ་རྒྱ་མཚོ་ ཀུན་བཟང་
མཚོད་པའི་སྤྱན་གཡོ་བའི་ཐོག་ལས་མཛད་པའི་ཁར་ དེ་སྐབས་འབྲུག་གི་རྗེང་
ཁག་ཡོད་ཚད་ལས་ རང་རང་སོ་སོའི་ལྷན་སྐྱེས་ལྱི་འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ།
གཞན་ཡང་དག་སྟེ་དང་སྟོབ་གྲ་སོ་སོའི་སྒོ་སྟོན་ཐོག་ལས་བཟོ་བའི་འབྲུག་སྟོན་
དང་སྤྱི་གཞན། གཞུང་གྲ་ཚང་དང་ཚོས་སྟེ་ཁག་གི་སྤར་ལྷན་སྐྱེས་ལྲངས་དང་
རྒྱ་མཚོན་ལྷན་པའི་འཆམ་གྱི་རིགས་ཚུ་ག་ཅི་ལས་སྤྱི་ཆགས་པ་སྟོན་ཏེ་ ཉིན་
གངས་ཉེ གྱི་རིང་ཉིན་བཟུར་སྟངས་ལས་པ་སྟོན་པའི་ལྷན་ལས་ ལམ་
སེལ་དན་ཏག་གི་དགའ་ལྡན་དང་འབྲེལ་བའི་དགའ་ལྡན་ཉིན་གངས་བཞི་འཕྲོ་
མཐུད་དེ་ བསྐྱེད་ཉིན་ཞག་ལྷ གྱི་རིང་ཚོང་འདུས་མེ་ལ་དང་ དག་པོའི་སྤྱི་
ཚོགས་སྟངས་ལོའི་རིགས་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་ཏེ་བཙུང་ལུ་བའི་མཐུག་རང་
སྤྱི་མཐོན་ཚུ་ལུ་གསེར་གྱི་ཏགས་མ་ལ་སོགས་པ་གནང་སྟེ་གསེར་གྱི་མངའ་
གསོལ་གྱི་དགའ་ལྡན་མཛད་གནང་རྣམས་ལོ། །

- འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷན་གཞུགས་བཀོད་སྐྱེ་མ་དང་། །
- རྒྱལ་པོའི་ཆས་གྱི་འབྲུག་མིར་ཕན་བདེ་སྟེ་ལ། །
- འདི་ཕྱི་གཉིས་སྐབས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གཏམ། །
- ཆ་ཚམ་བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པ་འདི་ལྟར་རོ། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དོ། །

ལེའུ་བདུན་པ།

ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

༥ བམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཚོས་རྒྱལ་མིའི་སེང་གེ །
 བམས་ཅད་གཅིག་འདུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཚབ། །
 བབས་ཀྱིས་འབངས་དོན་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་འགོ །
 བབས་ཤེས་ལེགས་པམ་སྐྱུར་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཀོད། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ རྣམས་སུ་བབས་པའི་བརྗོད་
 བྱ་དངོས་ལེའུ་བདུན་པ་ ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ་
 རྣམས་ལས་བཤད་པ་ལ།

དང་པ་ གཞུང་རྒྱུང་ལམ་ལོལ་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།
 གཉིས་པ་ རྩིའི་མཐུན་རྐྱེན་སྤེལ་ཏེ་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་
 ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་ མ་དདུལ་འཕོར་
 ཚེན་འཚོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་
 མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ མི་མང་སྤྱང་བསྐྱུལ་འུར་ལུ་ བཅུ་གཉིས་རྒྱུང་ དང་ཞབས་
 ཏོག་ལས་མི་འགྲོར་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚུལ་
 མཁྱེན་ཏེ་ རྒྱུང་བསྐྱུལ་པམ་ཆག་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷ་པ་   མི་མང་ལུ་རྒྱ་དངོས་གྲུ་དཔུ་ཁལ་ཕོག་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་བརྟམ་ཐོག་ལས་   དཔུ་ཁལ་ བརྟམ་
བཅོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

རྒྱལ་པ་   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྗེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐོག་ལས་དང་
བདེན་སྲི་སྲོམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

བདུན་པ་   རང་བཞིན་གནས་ལྡངས་སྲུང་སྦྱོབ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་
བཤད་ནི་སླེ་ནང་གསལ་ཀྱི་དབྱེ་རིམ་བདུན་གྱི་ཐོག་
ལས་གསལ་བཤད་ལུ་ནི།

གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བརྟམ་བཅོས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ (༡) གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བརྟམ་བཅོས་བཏང་བའི་སྐོར་
ལས་བཤད་པའི་ཐོག་མར་ གཞུང་གྲུ་ཚང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བརྟམ་བཅོས་
བཅོ་གནང་ལུགས་རིམ་པ་བཞིན་ལུ་བཅོན། ལྷར་གཞུང་གྲུ་ཚང་ནང་ དགོ་
འདུན་པའི་སྐོབ་གྲུ་ཟེར་འོགས་སུ་མེད་པར་ སྐོབ་དཔོན་འཕྲི་འོག་ལུ་ སྐོབ་ལྷག་
དགུ་དང་བཅུ་ཐམ་གིས་མ་ཚད་པར་བཞག་མི་ཚུ་ དཀྱིལ་ཚོག་ལ་སོགས་པ་
སྐོབ་དཔོན་ཚུ་གིས་སྡོན་སྲོལ་ཡོད་རུང་ གཞུང་དང་རིག་གནས་ལ་སོགས་པ་
སྐོབ་སྐྱོང་འབད་བའི་གོ་སྐབས་མེད་མི་དེ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཚེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་བརྟམ་ལུང་དང་རྟོགས་པ་གཉེས་ཀྱིས་འཛིན་དགོ་མི་
དེ་ ལུང་གི་བརྟམ་པ་སྐེལ་ཐབས་ དགོ་འདུན་པའི་བཤད་གྲུ་ཅིག་ ཡབ་རྒྱལ་
པོ་གསུམ་པ་མཚོག་གིས་འགོ་བཙུགས་གནང་ཡོད་རུང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྲོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

རྒྱུན་ཚང་པ་མེད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞུང་དགེ་འདུན་པའི་བཤད་གྲ་བདེ་ཆེན་
མོ་བྲང་ལུ་བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལས་ཚུར་སློབ་ཕྲུག་༢༠༠
བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ སེམས་རྟོགས་ཁའི་རིག་གཞུང་སློབ་གྲ་དང་ཅོག་
འབྲེལ་པ་སྟེ་ ཟླ་ངོ་རེར་སློབ་ཕྲུག་དེ་ལུ་མཐུན་རྒྱུན་དངུལ་ཀམ་༡༠༠ དེ་རྒྱལ་
ཅིས་ཁ་ལོ་བ་གིས་ དགེ་འདུན་པའི་ཁོངས་སུ་ཕྲུལ་དགོཔ་སྟེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟང་ས་༧༢ པའི་ནང་བཅུགས་ཏེ་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་
༡༠ པའི་ནང་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ཏེ་མའི་ལུགས་སྲོལ་རྩོམ་གཟན་
གཉེར་པ་བཟེར་མི་དེ་བཞག་ནི་མེད་པའི་རྒྱུར་བཅོས་མཛད་རུག།

དེ་བརྒྱམ་སྐར་གཞུང་དགེ་འདུན་པའི་གསོལ་ཐབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ཐབ་ཤིང་
ཤར་དང་སྐང་གི་མི་སེར་རྩེ་ལས་ཤིང་ཁལ་བསྐྱེ་སྟེ་ཕྲུལ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཁར་
རབ་སྟེ་རྩེ་ནང་ཡང་རྗོང་ཁག་སོ་སོའི་མི་སེར་རྩེ་ལུ་ཤིང་ཁལ་བཀལ་ཏེ་དགེ་
འདུན་པའི་ཐབ་ཤིང་ཕྲུལ་བའི་ལམ་སྲོལ་རྗོང་རུག། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པའི་སྐབས་འཁོར་ལམ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྗོང་པའི་དགའ་ཚོར་སྟེ་ དགེ་འདུན་པའི་
ཐབ་ཤིང་དོས་འཁོར་ནང་ཁག་འབག་པ་ལུ་སྐར་ཆ་སློབ་དེ་བཏོན་སྲོལ་བཅུགས་
རུག། ཨིན་རུང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ དགེ་འདུན་པའི་
ཐབ་ཤིང་གྲ་ཡང་ཤིང་ཁལ་བཀལ་ཏེ་མ་གཏོགས་ནགས་ཚལ་ལས་ཤིང་བཏོན་
མ་བཅུག་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟང་ས་༧༢
པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་བོག་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལས་ཚུར་ དགེ་འདུན་པའི་ཤིང་ཁལ་དགོངས་
ཡངས་མཛད་ལུགས་ཚོགས་འདུའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་ཆ་འཛོག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གྲུབ་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་གིང་ཁལ་དགོངས་ཡངས་ཀྱིས་མ་
ཚད་པར་ གིང་དེ་རང་གཞུང་གི་འགྲོ་སོང་ཐོག་ལས་སྤུལ་ཉེ་མི་སེར་ལུ་ག་ཅི་
ཡང་མ་ཐོག་པ་བཟོ་ལུགས་ ཚོགས་ཐངས་ ༥༠ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༤
པའི་ནང་གསལ་ལུགས།

(༢) སྐྱུར་བཅོས་དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་ལྗེ་གཅིག་ཟེར་
བའི་སྲིད་བྱུས་བཞེན་པའི་སྐྱུར་བཅོས། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གི་ཞབས་ལས་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ནང་སྐྱུར་བཅོས་དུམ་གྲ་རེ་མངོང་
དགོ་པའི་དགོངས་འཆར་དང་པ་བརྒྱུ་ཅིག་ག་ཅི་བྱུང་ལུགས་ཟེར་བ་ཅིན།
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཕྱི་འུམ་དུ་གྲུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དང་ ནང་གི་མི་ཚོ་བས་མང་
ཉུང་ལུ་དཔག་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་ལྗེ་གཅིག་གྲུ་མཚོ་བས་མ་
དང་ལག་ལེན་གཅིག་འབད་བཟོ་དགོ་པ་གལ་ཆེན་གཟེགས་ལུགས། མི་རིགས་
གཅིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཨིན་མ་མི་མང་ག་ར་གིས་ ནང་སེམས་དང་ཕྱི་
ལག་ལེན་མངོན་སུམ་མ་འབྲལ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་རང་བཅོན་
ལུ་ཐོ་ཐོག་སྲིད་ཅི་མས་ཟེར་ལུགས་བཞེད་གནང་ལུགས།

གོང་གསལ་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་དགོ་པའི་དགོས་པ་ཉ་གོ་བའི་དོན་
ལུ་ དེ་གི་སྐོར་ལས་དུམ་གྲ་ཅིག་རྒྱས་བཤད་རྒྱུ་བ་ཅིན། འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ཕྱོད་གས་ས་གནས་ཀྱིས་གཅོས་པའི་རྫོང་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་
ནང་ བོད་ལས་མར་བྱོར་བའི་བོད་པའི་མི་རིགས་ཚུ་ལུ་ནང་གསེས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་བོད་རྫོང་དང་བོད་གསར་ཟེར་ ཉེ་མ་ལས་འབྲུག་ལུ་རྫོང་དེ་གཞིས་
བཅགས་ཉེ་རྫོང་མི་དང་ ས་ཞིང་མེད་པར་ཚོང་ལུ་རྒྱ་ལུ་བཞེན་ཉེ་རྫོང་མི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྲོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

དཔེར་ན་བྱམ་ཐང་ལུ་སྡོད་མི་ཐབ་ཁ་༡༩   ཚུ་བཟུམ་ཚུ་ལུ་བོད་རྟིང་དང་།
དེ་ལས་བོད་ལུ་རྒྱ་ནག་གིས་དབང་འཛིན་འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་རྒྱུ་
ལྷན་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་སྐྱབས་བཅོལ་པ་འབད་དེ་སྡོད་པའི་མི་ཚུ་ལུ་བོད་
གསར་ཟེར་   སྐབ་སྲོལ་ཡོད་མི་བོད་མི་ཚུ་གིས་སྡོད་ས་འབྲུག་ལུ་ཨིན་རུང་
འགོ་ལུགས་འདུག་སྐྱངས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བོད་ལུགས་འབད་སྡོད་ལུགས།
དེ་ཨིན་མ་ལས་འབྲུག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་སྐྱོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཚེན་མི་ཐངས་༢༠ པའི་ནང་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་སྡོད་པའི་སྐྱབས་འབྲུག་
མི་དང་གཅིག་མཚུངས་སྡེ་སྡོད་དགོ་པའི་སྐྱོར་ལས་གྲོས་ཚེད་དོན་ཚན་༡༧
པར་གསུང་གྲོས་རྒྱུ་ཤིང་རྒྱུ་པ་གནང་ལུགས།

དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མི་ཐངས་དང་པའི་གྲོས་ཚེད་དོན་
ཚན་༩ པའི་ནང་གྲོས་ཐག་མ་ཚེད་ཅིང་ ཤར་སྤྱོད་ལས་པའི་མི་རིགས་ ཤར་
སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ས་གནས་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་མ་ཚོགས་སྡེ་སྡོད་ལུགས།
དེའི་སྐྱོར་ལས་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚེད་ནང་། མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་
མཚོག་གིས་གསུངས་པ། བྱེད་ཤར་སྤྱོད་ལས་པའི་མི་སེར་རྣམས་ས་ཆ་མེད་པར་
དཀའ་བ་འདུག་པ་ འདིར་གཞུང་སྤྱོད་ལས་ལུ་མི་མེད་པའི་ས་རྒྱུང་གང་བས་
དཀའ་བ་མང་རབས་འདུག་པས་ བྱེད་རང་འདིར་ཐོན་དགོས་པའི་སེམས་
རེ་ཤར་ན་ ད་ཚུན་ཤར་སྤྱོད་ལས་པ་གཞུང་དུ་ཐོན་མི་ཚོགས་པའི་འབའ་འདུག་
རུང་ ད་ནས་འབའ་དེ་ཡང་བཀའ་རིན་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པ་ལས་ བྱེད་རང་
རྣམས་རང་སའི་སེམས་དང་བསྐྱེན་ཏེ་སྐྱུངས་རྗེས་ཆ་འོག་དང་ དབང་རྗེས་།
ཐིམ་ཕུ་བཅས་ཆ་འོག་གང་དུ་དགའ་རུང་ཐོན་ཚོགས་ཁར་ འདིར་འགྱོར་བ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནས་ལོ་གངས་དེ་ཙམ་ཁྲལ་འབྲུག་མེད་པར་བཞག་རྒྱ་ཡིན། ཟེར་བཀོད་མི་དེ་
ལུ་ལྟ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་མི་སེར་གཉེས་ཡང་སླ་བསྟེ་ནི་
མེད་པར་སྡོད་རྒྱག།

གོང་གི་གནད་དོན་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྲལ་མི་སེར་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་
ལུ་ གཞུང་གིས་གཞུང་ རྒྱུ་ དམངས་ གསུམ་གྱི་རྩ་འབྲོག་དང་གཞུང་
ས་སྡོང་པ་འཚོལ་ཏེ་ ཤར་ཕྱོགས་པའི་མི་སེར་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ས་
ཞིང་གནད་དགོ་པའི་གྲོས་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོ་ཐེངས་༧༩ པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ཞེ་ གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༧
པའི་ནང་ གཞུང་གིས་འོས་བབས་གཟུགས་ཏེ་ལུགས་ཐག་བཅད་པའི་
གྲོས་ཚོད་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
དང་མི་རིགས་གཅིག་པོའི་སྲིད་བྱུས་བཟོ་དགོ་པའི་དོན་དག་ཅིག་དེ་ཨིན་
པས།

དེ་བརྒྱུམ་འབྲུག་རྩོམ་ཚམས་ཁ་བྲལ་ལུ་ རྩོམ་ཚམས་པའི་མི་རིགས་རྒྱ་
གར་གྱི་ས་གནས་དང་ ཞེ་པུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ས་གནས་ཚུ་ལས་འབྲུག་ལུ་
རིམ་པ་བཞེན་འཇུག་ཏེ་ གཞིས་བཅགས་བཅགས་པ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༡༡ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༩
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ཞེ་མི་སེར་དེ་ཚུ་ལས་འབྲུག་གི་རྩ་བ་༩ ལུ་
རྩོ་བཅོལ་ཏེ་ཁྲིམས་གཞུང་ལུ་གྲུས་བཀུར་ཡོད་པའི་འབའ་དང་འགན་རྒྱ་ལེན་
ཞེན་ལས་མ་གཏོགས་ རྩོམ་ཚམས་པ་ཚུ་ འབྲུག་མིའི་གལ་བཙུགས་པའི་
ཕྱོད་མེན་འདུག། མི་རིགས་དེ་ཚུའི་སྡོད་ས་དང་ཟ་ས་འབྲུག་ལུ་ཨིན་རུང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་རྒྱུ།

འབྲུག་མི་གཞན་དང་འགྲོ་ལུགས་འདུག་ལྟངས།   ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་སོ་སོ་
འབད་བའི་ཁར་   ལྷོ་མཚམས་ས་གནས་ཁར་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འཇུག་ནི་འདི་
ཚོང་དུས་ཁར་ཡོད་པའི་མགྲོན་ཁྱིམ་བཟུམ་འགྲོ་འོང་འབད་མ་འབད་ས་སྡོད་
པའི་སྐྱོར་ལས་   ཚོགས་ཐངས་^{༢༢}   པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་^{༢༦}   པའི་ནང་།
ལྷོ་མཚམས་ཕུ་རེའི་མི་སེར་ལ་ལ་ནས་སོ་ནམ་འཐབ་རྒྱ་དང་   ཉེར་ལྷ་མི་བཅས་
ཀྱི་ཚེད་དུ་ཡང་   ཕྱི་མི་འཚོལ་ཏེ་བཞག་སྲོལ་འདུག་པ་དེ་   ད་ཚུན་སོ་སོ་ནས་
སྐྱོ་འདོད་གང་ཡོད་ལྟར་བཞག་ལུས་འདུག་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་
ཁག་ནས་ཀྱང་   ཕྱི་མི་དེ་དག་མི་སེར་སོ་སོའི་ཁྱིམ་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མིན་ཅིས་
བདག་བཞུམ་བཞུམ་ཞིག་མ་སོང་འདུག་པས།   ཟེར་བཀོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་   ལུལ་
ལས་ཡང་ཕྱི་མི་གསར་འབྱོར་རྫོགས་ནི་མེད་ནི་དེ་གིས་   བོང་གསལ་སྲིད་བྱས་
རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་ཟེར་བཅུམ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་
པ་དེ་ལས་བྱུང་རུག།

སྲིད་བྱས་དེ་འབྲུག་ཐབས་ལུ་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་   ཐབས་ཤེས་ལེ་ཤ་ཅིག་མཛད་ཡོད་པ་དཔེར་ན་   ཚོགས་ཐངས་^{༢༢}
པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་^༥   པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།   ཕྱི་ལས་
འོང་མི་ལྷོ་མཚམས་པ་   ས་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ས་ཞིང་གི་གསོལ་རས་གནང་རུག།
དེ་ཡང་ས་ཞིང་གི་ཐོབ་ལམ་གོ་རིམ་དང་པ་རྒྱ་རུད་ཀྱིས་   ཟ་སྡོད་འབད་འཕྲིའི་
ས་ཞིང་རྒྱ་རུད་ཀྱིས་སྤྲུགས་བདའ་མི་ཚུ་དང་   གཉིས་པ་ཕ་མའི་སྐབས་ལས་
ས་ཞིང་མེད་མི།   གསུམ་པ་   རུཛ་ལེ་ཤ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་བཟའ་ཚང་ཁ་གྲུས་ཏེ་
འགྲོ་མི་གོ་རིམ་གསུམ་ཆ་ར་ལུ་གཙོ་རིམ་བཟོ་ལྷོ་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་   སའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསོལ་རས་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་ལྲབ་
ཐབས་མངོན་ལྟོགས། དེ་བརྒྱུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༢༥
པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༩ པ་དང་༢༠ པའི་ནང་འབྲུག་མི་རིགས་
ཆས་གོས་གཅིག་མཚུངས་དང་ མགྲུ་ཉིག་ཁའི་སྐུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
གཅིག་མཚུངས་འབད་སྡོད་དགོ་པའི་གྲིམས་བཟོ་ཐོག་ལས་སྲིད་བྱུས་ལྲབ་
པའི་ཐབས་ཤེས་མངོན་ལྟོགས། འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་ཐོད་མི་རྒྱ་གིས་འབྲུག་མི་
དང་མཐུན་སྦྱོར་ཐོག་ལས་གཅིག་མཚུངས་འབད་སྡོད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་
ཚོགས་ཐེངས་༤༠ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༢ པའི་ནང་ཡང་གསུང་
གྲོས་བྱུང་ལྟོགས།

རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་བཟོ་རྒྱུ་གས་པའི་ཐབས་ལམ་
དོན་ལས་ རྩོམ་ཚམས་པ་ས་ཞིང་མེད་མི་རྒྱུ་ལུ་ གཞུང་ལས་ས་ཞིང་གསོལ་
རས་གནང་ལུགས་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༥༠ པའི་ནང་གསུང་གྲོས་དེ་སྟེ་
བྱུང་ལྟོགས། མཐུང་མཚམས་མི་མེད་ས་མེད་དུ་ལུས་པ་རེ་ཡོད་སྲིད་ཚེ་ དེ་
དག་ལ་ས་ཞིང་སྲོད་བཞག་བྱེད་སྐབས་ གལ་སྲིད་རྩོམ་ཚམས་ས་གནས་དེ་
ཉིད་རང་ནས་སྲོད་རྒྱུ་འི་གནས་སྐབས་མ་བྱུང་བུང་ ཡུལ་དབུས་ནང་ཁུལ་
ལྗོངས་སྲོད་དག་དུ་ གཞིས་ཆགས་བྱེད་བཙུག་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་མངའ་
འབངས་ཕན་ཚུན་ལྟ་སྲོད་དང་ལུགས་སྲོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་གཅིག་
སྟེ་ལ་འོང་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཐབས་འོང་ངེས། ཟེར་བཀོད་མི་དེ་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་
༡༢ པར་ཁ་གསལ་ལ་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་
ལུ་ཕན་པའི་ཐབས་ཤེ་བཏོན་ལྟོགས།

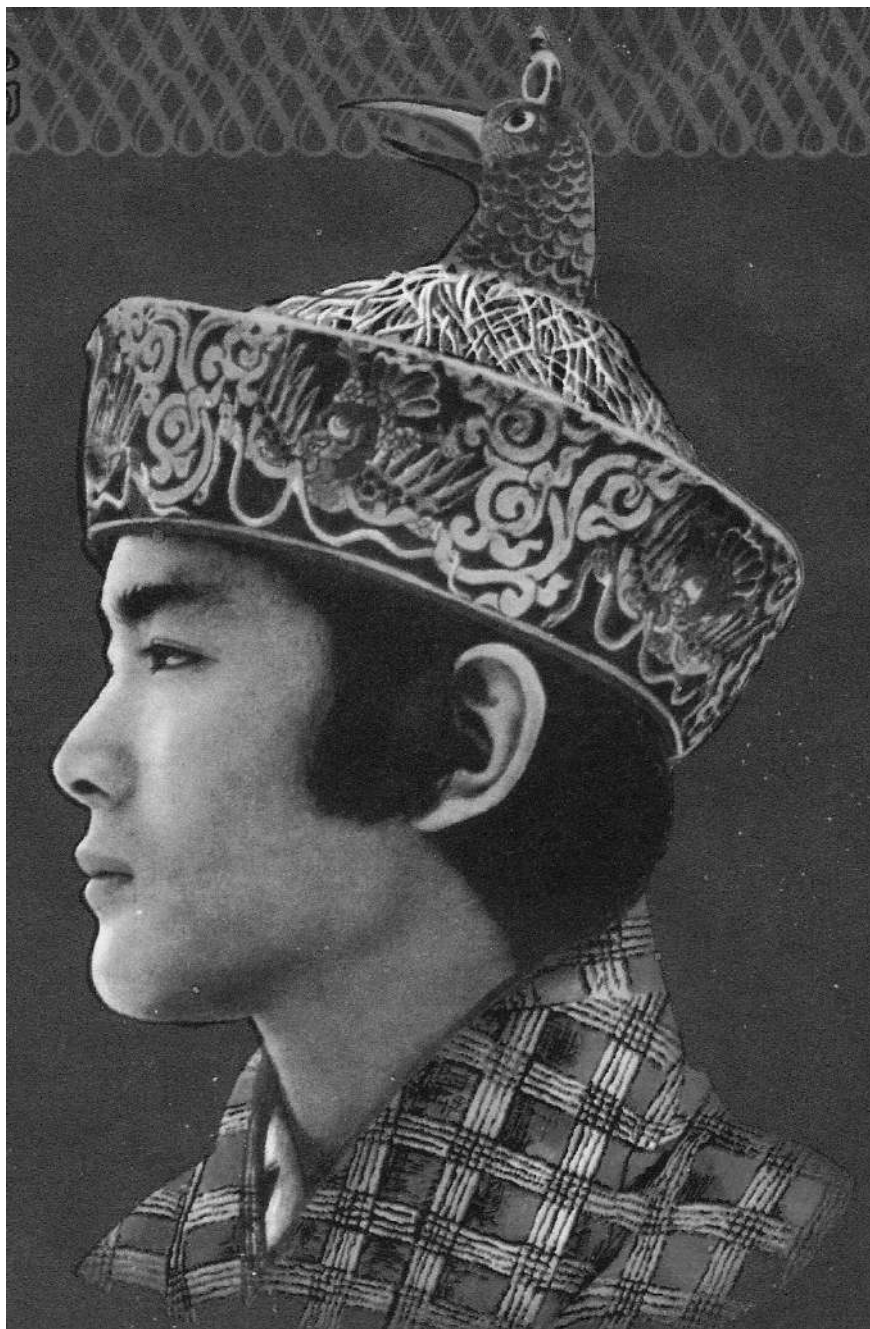
མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྲོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

སྲིད་བྱུས་དེ་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་   མི་དབང་
འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཚོག་གིས་བརྩམས་གནང་བའི་གཞུང་སྐད་རྗོངས་ཁ་
གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་དེ་ལུ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་ཐོག་ལས་   རྒྱལ་
ཁབ་གཅིག་ནང་སྐད་ཡིག་གཅིག་གིས་ལམ་ཚོད་པ་འབད་བཟོ་གནང་བའི་
ཐུགས་བཞེད་གནང་ཞེ་   འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ཐངས་
༤༡   པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༦   པའི་ནང་ཚོས་སྐད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྗོངས་
ཁ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཞེན་མ་ལས་   ཚ་མཉམ་གྱིས་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཐོག་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་ཟེར་བའི་གྲོས་ཚོད་གྲུབ་འདུག་པའི་ཁར་   ཚོགས་
ཐངས་༤༥   པའི་ནང་ལུ་ཡང་   གསུང་གྲོས་དེ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༥   པའི་ནང་།

འབྲུག་ཡིག་དེ་ཉིད་དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་
ཡིན་པ་ལས་   རང་རྒྱལ་ནང་དེ་རང་གཙོ་བོར་བཟུང་ཞེ་མཛད་དགོས་ཚུལ་
གྱི་གྲོས་བསྐྱར་བྱུང་བ་བཞིན་ད་ལྟ་ལས་ཁུངས་འགའ་ཤས་ནས་ཕྱི་རྒྱའི་
ཡིག་ཐོག་ཏུ་   ཡི་གེ་བཟམ་ཐུས་འདུག་ན་   ད་ནས་འབྲུག་ནང་འཁོད་
དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་སོ་སོ་ནས་བྱུང་སྐྱེལ་དང་   བྲིམས་ཡིག་
སོགས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་སྐྱེལ་སྐབས་   ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ནང་མིན་པར་
འབྲུག་ཡིག་ཁོ་ནའི་ཐོག་ཏུ་བཟམ་སྐྱེལ་བྱ་དགོས་པར་གྲོས་ཚོད་བྱུང་།
ཟེར་བཞོད་མི་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་
གྲུབ་ཐབས་ལུ་མཛད་ཅུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ཐངས་༥༠ པའི་གྲོས་ཚིང་དོན་ཚན་༢༥
པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ འབྲུག་མི་གཞན་ཕོ་མོ་ག་ཅིན་རུང་སྡོ་མཚམས་པའི་
མི་རིགས་དང་གཅིག་ཁར་གཉེན་སྦྱར་འབད་ད་པ་ཅིན་དེ་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་
ལས་གསོལ་རས་དངུལ་ཀྲམ་སྟོང་ཕྲག་༥ རེ་གནང་བོག་ལས་སྟོ་བྱང་མི་རིགས་
གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་ལེགས་ཤོམ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལེ་ག་
ཅིག་བཏོན་ཏེ་ སྲིད་བྱུས་དེ་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་བཟོན་སྦྱོར་གནང་རུག།
དེ་གི་ལུལ་ལས་སྟོན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཐངས་༡༠༡ ལས་གྲོས་ཚིང་གྲུབ་མི་
དང་འབྲེལ་བ་ཅིན། སྟོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་མོ་གཉེན་སྦྱར་གཅིག་ཁར་འབད་མི་
བཟུང་ཚང་རེ་ལུ་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་གསོལ་རས་དངུལ་ཀྲམ་སྟོང་ཕྲག་༡༠
རེ་གནང་ནི་ཅིན་ཟེར་གྲོས་ཚིང་གྲུབ་མ་ཚད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་
ཐངས་༤༥ པའི་གྲོས་ཚིང་དོན་ཚན་༩ པའི་ནང་ལས་ཡང་ ཚ་དོན་དེ་གུ་
གྲོས་ཚིང་གྲུབ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ཟ෍་ཟ෍་དང་པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གསོལ་
རས་ ཡང་སེང་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་བཀོད་རུག།

སྲིད་བྱུས་དེ་གི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འབྲུག་གི་སྤྱི་གུ་ལམ་རྣམ་གཞག་དར་བྱུང་བཏང་བོག་ལས་ ཚིག་སྤྱིལ་བཟོ་
བའི་དགོངས་བཞེད་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཐངས་༥༠ པའི་གྲོས་ཚིང་དོན་ཚན་༤༠
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་བྱུང་པའི་ཁར་ ཉེ་མའི་ཚོགས་ཐངས་༢༠ པའི་གྲོས་ཚིང་
དོན་ཚན་༥ ལས་༡༠ ཚུན་དང་ཚོགས་ཐངས་༣༥ པའི་གྲོས་ཚིང་དོན་ཚན་
༡༩ ལས་༢༠ ཚུན་གྲོས་ཐབས་བཅད་ཚང་ཡོད་དོ་བཟུམ་འབྲུག་མི་མཐའ་དང་
དབྱུས་ཟེར་མ་སྤྱེ། མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ ཆ་མཉམ་གྱིས་སྤྱི་གུ་ལམ་འདི་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཅིག་མཚའས་ཆ་འཇོག་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནང་མི་རིགས་ཅིག་ཨིན་
པའི་རྟགས་མཚན་མངོན་སུམ་བཏོན་དགོཔ་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པའི་སྐྱོ་ལས་
ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་སྲིད་བྱུས་བརྩམས་གནང་ནུག་ཟེམ་ལྟེ་ནི།

(༢) ལྷུང་བཙུག་གཉེས་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་མངས་པ་མེད་པ་
བཏང་རུང་ མ་དངུལ་དེ་རང་རྒྱ་བརྩམ་སྤེལ་གྱི་ཉེ་མ་གཏོགས་ ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྤོམ་ཅིག་འཛོན་ནི་མེད་པའི་ཁར་ གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མི་དེ་
ལུ་ཡང་ མི་མང་གིས་སྐུ་དོན་བསམ་ནི་ཕར་བཞག་ གོང་འཕེལ་མཐུན་རྐྱེན་
ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་ཡང་ རང་གི་རྒྱ་དངོས་བརྩམ་ཅིས་ཁྲུངས་དང་བདག་
འཇོན་མ་འཐབ་པ་དང་། བདག་སྐྱོང་མེད་པ། རོ་དོན་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྐྱེན་ལེ་གཅིག་གཟུགས་ནི་དེ་གིས་ ཆབ་སྲིད་གྱི་ལམ་སྲོལ་བསྐྱུར་བཙུག་གནང་
ནི་ རྒྱལ་སྲིད་གྱི་དབང་ཆ་སྤྱིར་སྤེལ་གནང་ནི་གྲུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་ནུག།
ཨིན་རུང་དབང་ཆ་སྤྱིར་སྤེལ་སྐབས་ཅིག་ལུ་ཨིན་པར་ རིམ་པ་བཞེན་དུ་འབད་
དེ་ མི་མང་གི་ཉམས་སྤོང་དང་བརྒྱུན་ཐོག་ལས་སྤོང་གནང་པའི་དགོངས་
འཆར་ཉེ་མ་ལས་སྤོང་ནུག།

དེ་གི་དོན་ལུ་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཇུགས་གྱི་ལུ་འབད་མི་ཡང་ ལོ་ལྷ་
པའི་འཆར་གཞི་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་གོང་ལས་ རྫོང་ཁག་རེ་རེ་ནང་བདག་
སྐྱོང་འཐབ་མི་རྫོང་བདག་དང་ རྫོང་བདག་འོག་མ་ རབ་འབྲུམས་སྤེལ་དཔོན་
ཁག་གསུམ་གསུམ་རེ་བསྐོས་པའི་དོན་དག་ཡང་ རྫོང་བདག་དེ་རྫོང་ཁག་དེའི་
འགོ་འཇོན་གཙོ་བོ་འབད་གོས་ཐག་བཅད་མི་དང་ རྫོང་བདག་འོག་མ་དེ་རྫོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

བདག་གི་འོག་ལུ་   ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་འགོ་འདྲན་འཐབ་མི།
རབ་འབྲུམས་དེ་   རྗེས་ཁག་གི་བདག་སྐྱོང་འཐབ་མི་འབད་བསྐྱོས་གནང་པའི་
ཁར་   རྗེས་ཁག་སོ་སོའི་སྤྱི་མི་དང་རྒྱལ།   རྗེས་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་
སོ་སོའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་   དམངས་མི་བཅས་པའི་ཚོགས་སྡེ་དེ་བཟོ་བཅུག་
མི་དེ་ལུ་   རྗེས་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་ཟེར་དོས་འཛིན་མཛད་དེ་   རྗེས་ཁག་
དེ་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུ་   ག་ཅི་འབད་དགོཔ་ཡོད་རུང་
ཚོགས་འདུ་དེ་གིས་ཐག་བཅད་ཚོག་པའི་གནང་བ་གནང་ཞེ་   གཞུང་གི་དབང་
ཆ་རྗེས་ཁག་ལུ་གནང་ཡི།

དེའི་གོང་ལུ་དབུས་གཞུང་ཞེ་བའི་ནང་གི་གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་ག་དེ་
སྡེ་སྡོད་ཅི་ག་གི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན།   འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མའི་ནང་བསྐྱོམས་འབྲུས་མི་༡༥༠   ཡོད་པའི་གྲུབ་
ལས་༡༠༥   མི་སེར་འབྲུས་མི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་བཏོན་པའི་སྤྱི་མི་དང་
དགོན་པའི་སྐྱེ་ཚབ་གཞུང་གྲུ་ཚང་དང་རབ་སྡེ་བསྐྱོམས་ཏེ་འབྲུས་མི་༡༢
གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞེ་དྲག་ལས་ཁུངས་བསྐྱོམས་ཏེ་འབྲུས་གངས་༣༣
ཡོད་མི་ཚུ་གིས་གལ་འཚབས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འདུ་མ་ཅིས་པར་   ལོ་བཟུར་
ཚོགས་ཐངས་གཉིས་གཉིས་དེ་འཚོགས་སྲོལ་སྡོད་ཅི།

དེ་བཟུམ་སྒོ་གོས་ཚོགས་སྡེ་ནང་མི་སེར་གིས་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་
བཏོན་པའི་དཔོན་ཁག་འབྲུས་མི་༤   དང་གཞུང་གྲུ་ཚང་དང་རབ་སྡེའི་སྐྱེ་ཚབ་༢
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བསྐྱོས་པའི་སྐྱེ་ཚབ་༡   སྡེ་མི་ཚུ་
དང་   ནང་སྡོད་དང་   བསྐྱུན་རྒྱུ།   གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག།   ཞབས་ཏོག་དང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕྱི་འབྲེལ། དངུལ་རྩིས་རྒྱན་ཁག་འབད་དེ་རྒྱན་ཁག་བདུན་གྱི་སློན་པོ་ཚུ་
འཛོམས་ཐོག་ལས་རྒྱན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཟེར་ སྲོས་ཚོགས་སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་
དབུ་བཞུགས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་མཛད་ཐོག་ལས་
གཞུང་སྐྱོང་གནང་སྲོལ་སྡོད་ཅི་ཟེར་བྱ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་གིས་ཁང་ཁང་གོང་མ་དང་ རྫོང་ཁག་གིས་ཁང་།
རྒྱང་གིས་ལ་སོགས་པ་དང་གིས་ལ་རྒྱན་སྡེ་གིས་ཞི་རྩོད་དང་ཉེས་རྩོད་ལ་
སོགས་པའི་གིས་ལ་ལུགས་ཚུ་བདག་སྐྱོང་མཛད་སྲོལ། བརྒྱན་སྲུང་དང་སྐྱ་
སྲུང་འགག་སྡེ་བཙས་པའི་དག་ཁག་གསུམ་དང་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཞུག་དང་
འཆར་འགོད། སྲོལ་འཛིན་དང་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཁག་
བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཁར་ རྒྱན་ཁག་དེའི་འོག་ལུ་ ལས་ཁུངས་དང་ལས་སྡེ།
ལས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་ཚིལ་བུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་སྲོལ་སྡོད་ཅི།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལས་ཚུར་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པ་ འགོ་བཙུགས་
པའི་བརྒྱང་ལས་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་
ཞེ་རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ལོ་ངོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ མི་མང་དང་བརྒྱན་
ལོས་རྒྱལ་ལྟེ་རང་སོའི་དགོས་མཁོ་དང་བརྒྱན་ཐོག་ལས་ འཆར་གཞི་ལས་
རིམ་བཟོ་ཞེ་ལག་ལེན་མི་སེར་རང་རང་སོ་སོས་འཐབ་དགོ་པའི་སྲིད་བྱུས་
བརྒྱལ་ས་གནང་ཡི། དེ་གི་གོང་ལུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༡ ལས་ཚུར་ མི་སེར་ལས་
རྒྱུང་བརྒྱལ་འཛོན་དགོས་རྒྱལ་བཞེས་ལུར་ལུ་ཟེར་ ལོ་ན་༡༥ དང་༤༠
འི་བར་ན་ཡོད་པའི་ མི་གངས་རྒྱལ་དེའི་སྡེ་ཚན་བཟོ་མི་དེ་ལས་ མི་གངས་དེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྲོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

རེ་ལམ་སེལ་ལ་སོགས་པ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ནང་ ཏུས་རྒྱན་བཅའ་
མར་གཏོགས་དགོས་ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ལས་ལམ་སེལ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་གཙོ་བོ་
རྒྱ་གར་སྡེ་ཚན་ ཏུན་ཏག་ལུ་ཁག་འབག་སྡེ་སྲོད་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལས་སྐྱུང་
བསྐྱལ་འཐོན་དགོས་གང་པ་མེད་པར་ མི་གངས་ ༡༢ རེའི་སྡེ་ཚན་བཟོ་སྡེ་བཅུ་
གཉིས་རྐང་བཟེད་སྐབ་མི་དང་ ཞབས་ཏོག་ལས་མི་བཟེད་སྐྱུང་བསྐྱལ་ཁག་གཉིས་
བཀའ་བའི་ལམ་སྲོལ་སྲོད་ཅི།

འཆར་གཞི་གི་ལཱ་རྒྱ་ནང་ སྐྱུང་བསྐྱལ་ཏུར་ལཱ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་སོག་
ཐང་སྐྱེད་ལས་ཏུ་མ་གྱི་ཅིག་ཁ་གསལ་བཀོད་པ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་དོན་ལུ་
ཕན་པའི་ལཱ་གི་རིགས་ བཅུ་གཉིས་རྐང་བཟེད་ལོ་ངོ་རེ་ལུ་ཉིན་གངས་ ༡༥
རེ་སོག་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་གོང་འཕེལ་སོ་ནམ་ཞིང་
ལཱ་གོང་འཕེལ་ དཔེར་ན་རྒྱ་ཡུལ་དང་འབྲུང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཨིན་པ་ཅིན།
རྒྱ་ཡུལ་དེ་གིས་ཕན་པ་ཐོབ་མི་ས་ཞིང་གི་རྫོང་བདག་རྒྱུ་ལུ་བགོ་བཤའ་འབད་
དེ་ཞབས་ཏོག་ཏུར་ལཱ་སོག་དགོས་དང་ འབྲུང་རྒྱ་གིས་ཕན་པ་ཡོད་མི་རྒྱུ་
འབྲུང་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་སོག་སྲོལ། ལྷ་ཁང་ཨིན་པ་ཅིན་གཞུས་སྡེ་དེ་
ནང་ལྷ་ཁང་གིས་ཕན་པ་ཐོབ་པའི་མི་སེར་རྒྱ་ལས་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་ཐོན་
དགོས་ རྫོང་སེལ་ཏུར་ལཱ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྐྱེད་འོག་ཆ་མཉམ་ལུ་སོག་དགོས།
ལྷན་ཁང་དང་སྡེ་ལོ་རྒྱུ་ སྡེ་བ་གྲ་དང་སྡེ་ག་མེ། ཉ་ལམ་དང་སྤྱིངས་བཟམ་ལ་སོགས་
པ་གསར་བསྐྱུན་དང་ ཉམས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྐྱེད་འོག་དེ་ནང་
གི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་སོག་སྲོལ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ལེ་ག་ཅིག་བཟོ་ཡོད་
མི་དེ་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ལུ་ མི་སྡེ་རྒྱ་ཡང་གཞུགས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅོ་གནང་ཞེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཚུ་ རང་སོའི་མཁོ་འདོད་དང་།
ལྷ་གི་སྨོན་ལཱ་ལྷ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཞུང་ལས་མ་དངུལ་དང་མཐུན་རྒྱུན་
རོགས་རམ་གནང་སྲོལ་བཅོ་གནང་རྒྱག།

དེ་སྐབས་གཞུང་ཞེ་བའི་ཁ་ཐུག་ལས་བཅོ་རིག་སློབ་སྟོན་དང་བརྟ་
བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་སློབ་སྟོན་གནང་ནི་དང་། མ་དངུལ་ཚུལ་མཐུན་
བཏང་དང་མ་བཏང་གི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་མངོན་སྲོལ་སྟོན་ཅི།
དེ་སྐབས་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་གལ་ཆེ་བའི་སློབ་སློང་ཡང་ དཔོན་ཁག་
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མི་སེར་ཚུན་ཚོད་ རང་སར་ཕོག་པའི་ལྷ་འགན་
དང་བརྟུན་ཏེ་ རིག་གསར་ལམ་སྟོན་གནང་ནི་ཚུ་ཨིན་པས། སློབ་སྟོན་དེ་
ཚུ་ཡང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློབ་སློང་འབད་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ཕྱི་
རྒྱལ་དང་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་སློབ་སློང་ལུ་བཏང་ནི་དང་ འབྲུག་
ནང་འཁོད་ལུ་ཡང་ཤེས་ཡོན་སྡེ་ལ་ཁང་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་སློབ་སློང་གནང་ནི།
ཕྱི་ལས་མཁས་མཚོག་ཚུ་གདན་ཇངས་ཏེ་སློབ་སྟོན་འབད་ནི། ལྷ་འབད་མི་
རང་སོའི་རིག་ཚུལ་གོ་བསྟར་འབད་དེ་གནས་སྐབས་འཚོལ་ནི་ཚུ་གི་ཐོག་
ལས་རོགས་རམ་འགོ་འདྲེན་གནང་སྲོལ་སྟོན་ཅི།

༧) རྒྱུར་བཅོས་གསུམ་པ་ ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་
བདུན་པ་ལས་ཚུར་ དབང་ཚད་མཐར་སྡེལ་གྱི་ལས་རིམ་ མེད་འོག་གཞུང་
འཇུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ནི་དེ་ཨིན་པས། དེ་གི་དོན་ལས་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ ལྷི་ཆེས་ ༡༠/༦/༩༥ ལུ་གནང་པའི་
བཀའ་ཤོག་ནང་། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ལམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བརྒྱུད་བཅོས་བཤད་རྒྱལ།

ཡུགས་ནང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཏུར་བཙོན་དང་སེམས་ཤུགས་
བསྐྱེད་དེ་ བཅའ་མར་ཉིལ་བུ་གཏོགས་ཐབས་སྒྲིག་ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་ མངའ་
ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་བཙོན་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་བཞིན་པར་ཡོད། འདི་གི་
དོན་ལུ་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡
ལུ་ ང་བཅས་རའི་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུང་
གི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད། དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡
ལུ་ཆེད་འོག་༢༠༢ ཆ་མཉམ་ནང་ཆེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ལམ་
ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་སྟེ་སྲིད་བྱས་འདི་ལུ་ རྩབ་ལུགས་སྐྱབ་པར་བྱ་
བུང་ཡི། ཟླ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་སྐྱབས་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྲེལ་
མཛད་ཅི།

དེ་སྐབས་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་ཡང་ གཞུང་
གི་བསྐོས་པའི་རྫོང་བདག་ཚུ་མིན་པར་ མི་སེར་ཁོང་ར་གིས་ཚོགས་རྒྱུན་
བཙུགས་ཏེ་འཇུ་བའི་ཆེད་པོ་དང་སྤྱི་མི་ དམངས་མི་ ཚུ་གི་གཤམ་ལས་
ཚོགས་གྲུབ་དང་འོས་འབབ་ཅན་བཅོག་འཇུ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་ངོ་ཚུ་གིས་
ཚོགས་འདུའི་ཁྲི་འཛིན་འབད་བསྐོས་བཙུག་སྟེ་ རྫོང་ཁག་ནང་འཆར་གཞིའི་
ལུ་ཚུ་གོས་ཐག་བཅད་ནི་གི་དབང་ཆ་གནང་པ་མ་ཚད་ སྤར་རྫོང་ཁག་༡༥
ལས་མེད་མི་དེ་ཡང་ སའི་རྒྱ་ཚད་དང་མི་རྣོབས་ཀྱི་མང་ཉུང་། དེ་ལས་འབྲེལ་
བ་འཐབ་སའི་བྱ་སྐབས་བདེ་ཉིང་ཚུ་ལུ་གཟེགས་ཚོག་ལས་ མགར་ས་དང་
བཀ་ཤེས་གཡང་ཚེའི་བྱང་ཁག་གཉིས་པོ་རྫོང་ཁག་ལུ་བརྒྱུར་ཏེ་ རྫོང་ཁག་༢༠
ལུ་སེང་པའི་ཁར་ སྤར་ཆེད་འོག་༡༩༡ ལས་མེད་མི་དེ་ཡང་ཆེད་འོག་ཡང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༢༠༢ ལུ་ཡར་སེང་མཛད་གནང་ལུ་ག།

དེ་ལས་ཚུར་ཚེད་འོག་ནང་ གོང་ལུ་ལྷོ་དོ་བཟུམ་བཙུག་འབྲུ་ལས་ལྷུ་བ་
པའི་ཚེད་པོ་ཚུ་ ཁྱི་འཛིན་འབད་བསྐྱོམ་པའི་འོག་ལུ་ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་ཏེ་
བཏོན་པའི་དམངས་མི་ཟེར་གྲུང་གངས་མང་ཉུང་ལྡར་གྱི་གྲུང་ཚད་གྲུ་གཞི་
བཞག་ཐོག་ལས་དམངས་མི་དེ་གིས་འགོ་འཛེན་དང་ བདག་སྐྱོང་འབབ་མི་
འབད་བཏོན་མི་ཚུ་འབྲུས་མི་བཏོན་ཏེ་ཚོགས་རྒྱུང་བཟོ་བཟུགས་མི་དེ་ལུ་ ཚེད་
འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུང་ཟེར་མིང་བཏགས་ཏེ་ ཚེད་འོག་དེ་ནང་གི་བྱ་སྤྱོད་
ལས་རིམ་མང་ཤོས་ཚོགས་རྒྱུང་དེ་གི་གོས་ཐག་བཅད་ཚོགས་པའི་གནང་བ་
གནང་ཐོག་ལས་ཚེད་འོག་གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བཟུགས་ཅི།

རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་དང་ ཚེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུང་
གཉིས་ཀྱིས་ གཞུང་སྐྱོང་དབང་འཛིན་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ བྱ་སྤྱོད་ལས་བཟོ་
བའི་ཐབས་ལུ་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་དང་ ཚེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
རྒྱུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་བཅུ་མས་གནང་སྟེ་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ནང་གནང་བ་ཡོད་
པའི་རིགས་ཚོགས་འདུ་དང་ཚོགས་རྒྱུང་ཁོང་ར་གིས་ལག་ལེན་འབབ་ཚོགས་
བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ ལུ་ལས་དམངས་གཙོ་བོ་རིང་ལུགས་འགོ་བཟུགས་
པའི་སྐབས་གོས་གཞི་བཟོ་ནི་དང་ གོས་ཐག་བཅད་ནི་གིས་མ་ཚད་པར་ སྤྱི་
སྐྱོང་གི་བྱ་སྤྱོད་ནང་ལུ་ཡང་ཉམས་སྐྱོང་ཐོབ་ཚུགས་པ་བྱུང་ལུ་ག།

དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ གི་སྤྱི་ཟླ་ ༣ པ་ཚུན་ཚོད་འབྲུག་གི་འཆར་འགོད་
སྟེན་ཚོགས་ཟེར་ ལོ་ལྟ་པའི་འཆར་གཞི་ཚུ་མ་མི་ཚོགས་པ་དེ་གི་དབུ་ཁྲིད་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཞིན་རུང་ སྤྱི་ལོ་

༡༩༩༡ ཟ࿳་ཟླ་༤ པ་ལས་ཚུར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རེ་འཆར་
འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་ལས་དགོངས་ལུ་མཛད་དེ་ འཆར་འགོད་
སློན་པོ་དེ་འཆར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་སྡེ་བསྐོས་གནང་པའི་ཁར་
འཆར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ནང་འཇུག་མི་༡༥ ཡར་སེང་གནང་སྡེ་བསྐོས་ས་
འཇུག་མི་༢༡ གི་ཚོགས་པ་བཟོ་བྱས་ལས་འཆར་འགོད་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་ཡང་
མི་སེར་ལུ་ཕྱིས་སློང་གནང་ལུགས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་
གྲོས་ཚེད་ནང་བཀོད་ལུགས།

རྒྱུར་བཅོས་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོར་ ཟ࿳་ཆེས་༡༠/༦/༩༥
ལུ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་ནང་། ༡) ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་
ཆ་མཉམ་ར་ ད་ལས་ཕར་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་
ཏེ་ བཅོག་འཇུ་འབད་དགོཔ་ལས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་
གི་བཅོག་འཇུའི་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་བེངས་དང་པ་འདི་ ཚོགས་བེངས་༧༦
པའི་ནང་བསྐྱར་དགོ། ༢) ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སློང་དང་ འགན་
ཁུར་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་ཚེད་ཅིག་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་བཏོན་དགོ།
ཟེར་དང་གཞན་ཡང་དེ་གི་སྐོར་ལས་ བཀའ་ཤོག་ནང་། ད་ལས་ཕར་ ལྷན་
རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་ ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་བཅོག་འཇུ་ལུ་
པའི་སློན་པོ་ཚུ་དང་ སློ་གྲོས་ཚོགས་སྡེའི་འཇུག་དཔོན་ཚུ་གིས་འབད་ནི་ཨིན།
ད་མེས་ཀྱི་དུས་མཚམས་ལུ་ འབྲུག་ལུ་ཡོན་ཏན་དང་སྡེ་གསལ་ལུ་ཀྱི་འོས་
ཚེད་ལྷན་པའི་དཔོན་ཁག་ལེ་ག་ཡོད་རུང་ ང་བཅས་རའི་ལམ་སྲོལ་དང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གོ་མས་གཤིས་ཚུ་དང་བསྐྱུན་མ་ད་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོན་པོ་འཇིགས་གནས་ཀྱི་མི་ངོར་ཆ་འཛོག་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མང་ཤོས་ཅིག་ར་ ད་ལྟོ་ལོ་ན་གཞེན་པའི་ཁར་ གོ་གནས་མཐོ་རིམ་གྱི་ཚད་ཁར་རྫོང་མི་ལང་པ་མཉན་འདུག། གནད་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོན་པོ་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་གོ་གནས་ཚུ་ནང་ དུས་ཡུན་རིང་སུ་འབད་ར་གནས་དགོཔ་བྱུང་ཡི། དུས་མཚམས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལཱ་དང་ཚོགས་གཞུང་ཅན་གྱི་འཛོན་སྐྱོང་འདི་ ཅ་བརྟེན་བཟོ་ནི་ལུ་ཕན་པའི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོན་པོ་འཇིགས་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་མི་ངོར་གང་མང་འཐོན་ནི་ཨིན་མས། ཟེར་བཀོད་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་བྱོག་ལས་ལམ་སྲོལ་ ལྷུང་བཅོས་མཛོད་གནང་བྱུག།

ལྷན་གྱི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ ཚོན་པོ་ཚུ་བཅོག་འཇུག་འབད་དེ་བཏོན་པའི་ལམ་སྲོལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལས་ཚུར་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ ཚོན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ཟེར་བཟོ་གནང་བའི་ཁར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་སྐབས་ དབུ་ཁྲིད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་གནང་ཞེ་ མི་མེར་འཇུག་དཔོན་ཚུ་དང་ ཚོན་པོ་ལྷན་ཁག་དང་གོས་བསྐྱུར་མཛོད་བྱོག་ལས་ གཞུང་སྐྱོང་མཛོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན་ཏུང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་ཚོན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལས་དགོངས་ལྷོ་མཛོད་དེ་ གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་མི་ལ་བུ་ ཚོན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གནང་པའི་ཁར་ གོང་ལུ་ལྷོ་དོ་བཟུམ་ཚོན་པོ་ཚུ་ཡང་འཇུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱུར་ཏེ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་བྱོབ་མི་ཚུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

མ་གཏོགས་ཏེ་མ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་བཀའ་
གནང་སྟེ་བསྐོས་སྲོལ་མེད་པ་སྟེ་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཅི།
ལྷན་ཚོགས་དེ་གི་ཁྲི་འཛིན་ཡང་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་མང་ཉུང་དང་བསྐྱར་
ཏེ་ ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རིང་སློན་ཚེན་གྱི་གོ་གནས་ཁར་མཛད་དགོ་པའི་ གོ་རིམ་
བཅོ་བྲའི་ལས་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་ཉིད་བྱ་གནང་སྟེ་ སློན་པོ་ཚུ་གིས་རང་
དབང་བྲའི་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་བཅུག་མི་དེ་ནི་ མ་འོངས་པའི་ལོ་ངོ་དག་
པ་ཅིག་གི་ནང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ མགོ་མི་
འབྲེལ་པའི་དོན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་གནང་བྱ་ག་ཟེར་བྱ་ནི།

ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་སྟེ་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་སྟེ་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་བཏང་
ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ མི་ལོ་མང་རབས་ཅིག་
གི་རིང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཁར་ རིག་གསར་
ལམ་སྲོལ་གསར་བརྗེ་རིང་ལུགས་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་འབྲུག་མི་ཚུ་
གིས་སྐབ་མ་ཤེས་པར་སྟོན་ཏུང་ མི་དབང་ཡབ་སྲས་རྣམ་པའི་དགོངས་འཆར་
བཞིན་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ མི་སྡེའི་མཐུན་
རྒྱུན་སྟེ་གནས་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཚར་བའི་རྣམ་པ་མེད་ཏུང་ སྐྱ་བྱིན་མི་བརྗེད་པའི་
ཆེད་དུ་མདོར་བསྐྱས་ཙམ་ལྟ་བུ་ཅིན། ལྔར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློག་མེའི་སྤང་བ་མེད་
པར་ཤིང་དང་ཤིང་མར་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་བཏེག་སྲོལ་ཡོད་པ་ཞིན་ཏུང་ མཐུན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་སྤེལ་བའི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ལུབ་མོ་སློག་མེ་བཏེག་
ནི་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཉེན་མཚན་བྱུང་པར་མེད་པར་ལྷ་གཡོག་འབད་ཚུགས་པ་
གིས་མ་ཚད་པར་ ད་རིས་ནངས་པར་སྣོ་འབད་བའི་དོན་ལུ་འཕྲུལ་སྣོད་ནང་མེ་
ཤིང་མ་དགོ་པར་སྣོ་འཚོ་བཏུབ་པ་དང་ ཚོད་མ་བཙོ་བའི་དོན་ལུ་ཚོད་མའི་རྩམ་
དེ་ནང་རང་ཚོད་མ་སློག་མེ་ཐོག་ལས་བཙོ་བཏུབ་པའི་མཐུན་རྒྱལ་ཚུ་གིས་ ནང་
གི་ཨམ་ཚུ་ལུ་བདེ་བ་ཐོབ་མ་ཚད་ བྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ ཏུ་མེད་ཀྱི་ཐབ་གཞུང་
ལས་གནང་ནི་དེ་གིས་ཡང་ གཙུང་སླ་དང་ལྡན་པ་སྣོད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ལུགས།
དེ་བཟུམ་ ལྷར་གྱི་དུས་སུ་བྲོང་གསེབ་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་འབྲུང་ཚུ་མེད་པར་རྩོ་པ་
བྱ་འཁོབ་ཅིག་ པ་ལང་ཅེས་གང་འབག་སྟེ་ཚུ་ལེན་པར་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ ཉེན་
དགུང་མ་གཏོགས་ཚུ་ལྷར་ཆ་ཅིག་མ་སྣོད་པའི་སྐྱེད་སྐྱུག་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ལོ་ལྷ་
པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ རིམ་པ་བཞེན་དཀའ་ངལ་དེ་
ཚུ་བསལ་ཏེ་སྣོད་སའི་བྱིམ་ནང་ལས་ཚུ་ ཚ་གང་ག་ཅི་བཟུམ་དགོ་རུང་ཐོབ་
པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་སྣེའི་ཞབས་ཏོག་རྒྱུང་བསྐྱུགས་དང་རྒྱུང་མཐོང་ལ་སོགས་པ་བཙུགས་
ཏེ་ འཛམ་གླིང་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བྱིམ་གྱི་ཡུགས་ལས་གོ་བ་གིས་མ་ཚད་
པར་ རང་སོའི་སྣོ་ལྷར་ལྷ་ཚུགས་པའི་ལྷད་མོའི་རིགས་བཏུ་ནི་གི་མཐུན་རྒྱལ།
སོ་ནམ་གྱི་ལྷ་ཚུ་ཡང་འཕྲུལ་ཆའི་ཐོག་ལས་དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་འབད་
བཏུབ་པའི་འཕྲུལ་གྲང་དང་ སོ་ནམ་ལག་ཆའི་རིགས་ཁེ་སྣོད་བཏོན་མ་དགོ་
པར་ལྷ་གི་གྲུབ་འབྲས་སྣོ་བཏོན་ཚུགས་པའི་འཕྲུལ་ཆ། ཐ་ན་འཛམ་གླིང་
ཕྱི་ནང་ག་ཏེ་སྣོད་རུང་འདི་འཕྲོ་ལས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ཁ་སྐབ་བཏུབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་སྲིད་ཏེ་གནས་སྤངས་ལེན་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

པའི་འགྲུལ་ཕྱིན་དང་བརྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན།   འཁོར་ལམ་སེལ་ནི་དང་
བཟོ་བསྐྱུན་གྱི་ལྷ་ཚུ་ཡང་   སྒང་པོ་ཆེ་བརྒྱུད་ལས་ལྷག་པའི་རྣམ་སྟོབས་ཅན་གྱི་
འབྲུལ་ཆ།   གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་ཡང་   ཅང་གི་སྟོན་ལྡན་དང་འདོན་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་   དྲངས་འཕྲོས་འཕྲོས་ཕྱི་ལས་ལྷ་ཚུགས་པའི་འབྲུལ་ཆ།
བཤམ་བཅོས་དང་བརྟགས་དཔུང་གི་དོན་ལུ་   ལྷར་མཐོང་ཐོས་ཅམ་མེད་པའི་
འབྲུལ་ཆས་ཚུ་   ཅང་འདྲེན་མཛད་ཐོག་ལས་མི་མང་བདེ་བ་ལས་བདེ་བར་
བཀོད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚང་སྟེ་   མི་མང་གི་གནས་སྤངས་
ལེགས་བཅོས་བཏང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྒྱུལ་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་   ཕྱི་ནང་གི་རིག་ལམ་རང་
སའི་མོས་འདོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་   སློབ་སྦྱང་འབད་སའི་སློབ་གྲྭ།   མི་སྡེའི་སློབ་
གྲྭ་དང་སློབ་གྲྭ་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་སྟོན་སའི་གོང་གསེབ་ཚུ་ནང་བཅུགས་
ཡོད་པའི་ཁར་   སློབ་སྦྱོང་གི་ཤེས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་   འབྲིང་རིམ་དང་ཆེ་རིམ།
མཐོ་རིམ་དང་གཙུག་ལག་ལ་སོགས་པ་སློབ་སྦྱོང་གི་སློབ་སྟོན་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་སློབ་སྦྱང་འབད་ཚོག་ཚོག་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་
གནང་ཡོད་པ་ཨིན།   དེ་མ་ཚད་རིག་ལམ་ཡང་བཟོ་རིག་དང་ཚད་རིག།
ནང་དོན་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ག་ར་   རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ན་ཚང་ཚུགས་པ་བཟོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་   མཁས་མཚོག་དང་དམིགས་
བསལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་སློབ་སྦྱང་འབད་བར་   འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ག་ཏེ་
འགྲོ་དགོ་མནོ་རུང་འགོ་སོང་གཞུང་ལས་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ་   ག་ར་
ལུ་གོ་སྐབས་འབྲ་མཉམ་གནང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་སྟེལ་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་མང་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྐྱེལ་ཏེ་མཐའ་བྱུང་ཚུ་ནང་ཡང་
འགྲུལ་འཁོར་དང་ སྐྱ་འཁོར་དོས་འཁོར་དང་སྐྱེར་འཁོར་ ལ་སོགས་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་ཚུན། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུ་གྲ་
ཚང་དང་ཚོས་སྡེ་མང་རབས་གསར་བཙུགས་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་སའི་
ཉེ་བ་སྤྱངས་ཐིམ་གཉིས་ལུ་མི་མང་སྐྱེས་འཆེ་གི་སྦྱིད་སྦྱུག་ཕོག་མི་ཚུ་ལུ་གཞུང་
གྲ་ཚང་གི་ཁ་བྱུག་ལས་ཟད་འགོ་མི་སེར་ལས་ སྤུལ་མ་དགོ་པར་གཤེན་པོའི་མེ་
སྦྱང་དབང་བསྐྱར་མཛད་པའི་ཞབས་ཏོག། ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་མི་གིས་མ་ཚད་
པར་གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ཡང་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྲུར་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་
གྲོང་གསེབ་པར་ བསྐྱེན་འགྲུལ་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་དང་ ཚོ་སྲོག་ཉེན་
བཅོལ་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་ རང་བཞིན་ཚུན་ངན་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་
སྦྱོབས་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན། དེའུ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་
གི་གོ་གས་རམ་དང་ཉེར་མཁོ་ནང་འདྲེན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་
ཀྱིས་མི་ལང་བའི་མཐུན་ཚུན་འབྲུར་པ་སྐྱེལ་ཡོད་པ་ཨིན།

གོང་གསལ་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཤོག་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལ པའི་ནང་གནང་མི་བསྐྱར་གསལ་
ལྷུ་བ་ཅིན།

༣ ད་ལན་ དེ་ནི་ འབྲུག་གཞུང་གི་དམིགས་ལུ་འོ་མ་གཅིག་
མི་སེར་ཚུ་ བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་གནས་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ་མི་འདི་ཡང་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་རི་ལྷགས་རི་ཟེར་རུང་ ནང་གི་ནོར་བུ་ཟེར་རུང་
མི་སེར་ཚུ་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྲུར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   སྤྱི་མཐུན་རྒྱུན་སྲིལ་ཏེ་གནས་སྤངས་ལེན་བཅོས་བཏང་རྒྱུ།

སྒོ་མང་རབས་ཅིག་ལུ་བརྩོན་དང་བརྩོན་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ལས་
གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ མིའི་གཟུགས་ཁམས་འཕྲོད་བཞེན་དང་ཆེ་སྲོག་ལུ་ཉམས་
རྒྱུད་མེད་པར་འཕེལ་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་མི་ཚོ་རྒྱུང་ཐབས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་ གཙུ་བོར་
བཏོན་གནང་མ་ཞིན།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་གསུམ་ལྷག་ཅམ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་
འབྲུག་གི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་
ལས་ལྗེ་ཚུ་གི་གོ་གསུ་རམ་གོ་གསུ་ལས་འབྲུག་གི་ལྔར་སྲོལ་གསོ་བའི་རིག་པ་
དང་ དེང་དུས་གྱི་རིག་གསར་གསོ་རིག་ལུ་འབྲེལ་གྱིས་ ནད་རིགས་
བཀག་ཐབས་དང་སྤོང་བཅོས་ གཟུགས་ཁམས་འཕྲོད་བཞེན་དང་ཉེར་མཁོ་
གཙུ་བོར་སྤྱོད་ཉེན་མེད་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལྗེ་ལུ་ཉ་ཅང་གིས་མཁོ་གལ་
ཆེ་བའི་ལས་རིམ་ཚུ་ དར་བྱུ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཏང་ཡོད་པ་ལས་བཞེན་
ཏེ་ ཨ་ལོ་དང་མངལ་སྤྱོད་ལས་བཞེན་པའི་འཆི་རྒྱུན་ཚུ་ ལེ་བཤ་གིས་མར་
ཕབ་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་མང་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆེ་ཚད་ཡང་ ཡར་སེང་
སོང་ཞི་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ལུ་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་
ཤོམ་བྱུང་ཞི་ཡོད།

ད་ལས་མར་ཡང་གསོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་འགྲུབ་
ཐབས་ལུ་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགཔ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་ གསོ་བའི་གི་གཞི་
ཉེན་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་རྒྱུན་ཚུ་རྒྱུད་ཐོས་མ་བཏང་པར་རྩི་ལ་བུ་སྤྱོད་ཞིན་མ་ད་
དེ་གི་ཁེ་ཕན་ཚུ་མི་མང་ཡོངས་ལུ་བྱུང་བཞེན་ཏོག་ཏོ་འབད་འབྱུང་ནིའི་དོན་ལས་
མི་སེར་ཚུ་གིས་གསོ་བའི་གསུ་རིམ་ཚུ་ རྒྱུན་རྒྱུང་འཐབ་ནི་འདི་གཞུང་ཁོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ན་གེ་འགན་ཁྲུང་ཨིན་པའི་སྣང་བ་རིམ་གྱིས་སྤང་ལྟེ་ མི་ཚང་དང་མི་སྡེ་རེ་
རེ་བཞིན་གྱིས་ནད་རིགས་བཀག་ཐབས་དང་སླན་བཅོས་གཙུག་ལྷན་འཛུགས་
བཞེན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྤང་སྤོང་གི་ཕན་གོད་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་
ཤེས་ཉོགས་འབྲུང་དགོཔ་མ་ཚད་ ཉམས་སྲུ་སྤང་དགོ་པའི་དུས་ཚོད་ལུ་
སློང་དེ་ཡོད།

འདི་གི་དོན་ལུ་འཛམ་གླིང་གྱིས་པའི་མ་དདུལ་ལས་སྡེ་དང་འཛམ་གླིང་
གསོ་བའི་ལས་སྡེ། འཛམ་གླིང་ཤེས་ཡོན་དང་ཚོན་རིག་ལམ་ལུགས་ལས་སྡེ་
གིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ མི་ཚོ་ཉེར་མཁོ་དོ་མ་ཡོད་པའི་ཚོ་སྤང་ལམ་སྟོན་
ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་བཟོ་བསྐྱུན་འབད་དེ་ འཛམ་གླིང་ནང་ཡོངས་གྲགས་ཡོད་མི་
འདི་ ད་རེས་འཛམ་གླིང་གྱིས་པའི་མ་དདུལ་ལས་སྡེ་དང་ འབྲུག་གཞུང་གི་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁའི་ནང་སྐད་བསྐྱུར་གྱིས་དཔར་བསྐྱུན་འབད་
དེ་བཀམ་སྡེལ་འབད་མི་འདི་གིས་ འབྲུག་ལུ་མི་སྲིད་རྒྱུར་བཏང་གིས་ཉམས་
སྲུ་ སྤང་ཚུགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་གཞན་ཡང་གསོ་བ་ལས་བཞེན་
པའི་སློན་དོན་དང་བརྗེ་ལན་ཚུ་བྱེད་སྡེལ་གཏང་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་སློམ་འབྲུང་
ནི་ཨིན་མས།

ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དཔེ་དེབ་འདི་ནང་ མངལ་སྐྱམ་ཅན་ལུ་མཁོ་བའི་
གསོ་རིག་དང་ཨའི་ཨོམ་གྱི་བྱེད་ཚོས་ ཨ་ལོའི་སྐྱེད་སྐྱོབས་ལུ་ཕན་པའི་མཁོ་
དོན་ ནད་རིགས་བཀག་ཉེའི་སླན་ཁབ་གྱི་དུས་ཚོད་དང་དགོས་པ་བཤམ་ནད་
དང་ ཚ་རིམས་འགོག་ཐབས་དང་སླན་བཅོས་ ཉེར་མཁོའི་གཙུག་ལྷན་འཛུགས་
བཞེན་ལག་ལེན་འབྲེལ་ཐབས་ ཨ་ལོའི་ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་ཡར་རྒྱས་གཏང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་སྒྲིལ་ཏེ་གནས་སྤངས་ལེན་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

ཐབས་ཚུ་ལུ་ མཁོ་བའི་སློབ་སྟོན་དང་སྤོན་དོན་ཚུ་ གོ་བདེ་དོན་གསལ་འཇམ་
ཏོང་ཏོ་འབད་ཏེ་གོ་ཚུགས་པ་འབད་ འུ་གས་བསྐྱབས་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་
ཚད་ནད་དང་བད་ཀན། མཛེ་ནད། ཨེ་ཙེ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་ཁྲུངས་དང་
དེའི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་དང་སྤོན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཡང་བསྐྱབ་
བྱ་གསལ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཀོད་ལུག།

དཔེ་དེབ་འདི་འབྲུག་ནང་འཁོད་ལུ་དར་བྱབ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཀྲམ་
སྤེལ་འབད་དེ་ལྷག་པར་དུ་གསོ་བའི་ལས་སྡེ་དང་ སློབ་གྲྭ་ ཚོས་སྡེ་ གོང་ཡུལ་
ཚོགས་པ་ཚུ་དང་ རྒྱུ་སྤོན་ལ་སོགས་པ་བྱབ་ཆེའི་བརྒྱུད་ལམ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་
དཔེ་དེབ་འདི་ནང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་ཚེ་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གནད་དོན་དོ་མ་
ཚུ་ མི་ཚང་དང་མི་སྡེ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཞིན་མ་ལས་ཉམས་སུ་
ཐངས་མི་རེ་མ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་སོང་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ནད་ཡམས་
ཀྱི་སྐྱབ་བཅུལ་བརྗོད་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་དང་ འཆར་གཞིའི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་
དམིགས་ལུ་ལྷབ་ལྷབ་ཐབས་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྒྲིམ་བྱུང་སྟེ་ མི་མང་གི་བདེ་སྲིད་གོང་
ལས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་ཚུགས་པའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་རང་ལུགས་རབ་བྱུང་༡༧
པ་གནམ་ལོ་ཤིང་ཕོ་བྱི་ལོ་ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༡༠ ལ་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་རྗོང་ནས་
གནང་བ་དག།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ།

ཟེར་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་གི་ཚིག་དོན་ལས་ མི་མང་གི་གནས་སྤངས་དོན་ལུ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཐུགས་རེ་འདོད་ག་དེ་སླེ་ཡོད་པ་
ཨོན་ན་ཚུ་ཁ་གསལ་ཏེ་གོ་ཚུགས་ནི་ཨོན་པས་ཟེར་ལུ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་ མ་དངུལ་འབོར་ཆེན་
འཚོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་ མ་དངུལ་འབོར་
ཆེན་འཚོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ་སྐོར་
ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་
རང་འཚོ་རང་ལྡང་བཟོ་ནི་དང་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་གནང་ནི་དེ་
ཨིན་པའི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡
གི་གོང་ལུ་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
རང་འཚོ་རང་ལྡང་ཡོད་མེ་དེ་ མི་ལྗེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཅུགས་ནི་དེ་གིས་ རང་འཚོ་རང་ལྡང་ལུ་གནོད་
པ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིག་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ བྱི་མི་ལེ་ཤ་ནང་
ན་འོང་ནི་དེ་གིས་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ མི་ལྗེའི་དུས་ཚོད་ ས་ཞིང་
སོ་ནམ་གྱི་ལུ་འབབ་ནི་ལས་ཡང་ བཟོ་བསྐྱེད་གྱི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་ནི་དེ་
གིས་ ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་ལུགས་མར་ཉམས་སོང་ནི་དེ་གིས་ རང་འཚོ་
རང་ལྡང་ལུ་ཐོ་ཐོག་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

གནད་དོན་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༡ པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་དོན་ལུ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ རང་གིས་
འོང་འབབ་ཀྱིས་འགྲོ་སོང་ལངཔ་བཟོ་དགོཔ་དང་ རང་གི་ལུ་རང་གིས་
ཤེས་ཏེ་ལས་མི་གཞན་ལུ་རེ་མ་དགོཔ་བཟོ་དགོ་ནི་དེ་ཙུ་ཆེན་ཨིན་པ་ལས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད། འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་མ་དདུལ་འབོར་ཚེན་འཚོལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

འཆར་གཞི་བཞི་པའི་ལོ་ངོ་བཞི་པ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་འགྲོ་སོང་དང་འོང་
འབབ་ཁ་འབབ་པའི་སྐབས་འགྲོ་སོང་གི་བརྒྱ་ཆ་༡༥ མ་གཏོགས་འོང་འབབ་
མེད་ནི་དེ་གིས་ཐབས་ལམ་གཞན་ འོང་འབབ་ཆེ་བའི་བཟོ་གྲུ་དང་ འཐོན་
ཁུངས་ཆེ་བའི་བྱ་རིམ་ག་ཅི་བརྒྱུ་བཅུག་པ་དྲག་ག་གི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་
དགོཔ་འབད་ གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༧ ནང་གསུང་གྲོས་རྒྱས་པར་གནང་ཅུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་༥༢ པའི་ནང་ལས་མི་སེར་ལུ་ཕ་ཞིང་ས་
ཆ་ཨི་ཀར་༢ མན་ཆད་ཡོད་མི་དང་ནོར་དོག་༥ ར་ལུག་༡༠ ཉ་རྗེལ་༢
གྲང་ཨང་༢ པ་དང་༧ པ་རྒྱུ་ལུ་ལོ་བཞུར་གྱི་ཁུལ་དགོངས་ཡངས་གནང་མི་དེ་
དུས་ཅི་ལས་རྒྱུར་ལོག་ཉེ་མ་བརྒྱུ་ཡངས་ཆག་མེད་པར་བཀལ་ཉེ་གཞུང་གི་འོང་
འབབ་སེང་ཐབས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་གྲོས་ཐག་བཅད་ཅུག།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་རང་མགོ་རང་འཛོལ་འཁྲུབ་ཐབས་ལུ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༥༣ པའི་སྐབས་ བཟོ་གྲུ་འཕུལ་
ཁང་དང་དདུལ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་འོང་འབབ་ཅན་གྱི་ལུ་ཤུགས་བཏོན་
པའི་གསུང་གྲོས་རིམ་པར་གནང་པའི་གྲུ་ལས་ གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༥
པའི་ནང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བཀའ་ཚུར་བའི་བདག་འཛིན་འཐབ་
ནི་གི་འགྲོ་སོང་འོང་འབབ་ཀྱིས་ལངས་བཟོ་ནི་འབད་གྲོས་ཚོད་བྱུང་ཅུག།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་དང་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གནོད་པའི་གཞི་
ངོ་མ་ཅིག་ གཡུས་ཆང་བཅོང་ནི་དེ་ཨིན་པས་ཟེར་ཚོགས་འདུ་དེ་ནང་ལས་
གཡུས་ཆང་ཉེ་བཅོང་འཐབ་མ་ཚོགས་བཟོ་བའི་གྲོས་གཞི་བཏོན་ཉེ་ཚོགས་
འདུ་ཤུལ་མའི་ནང་གྲོས་ཐག་བཅད་ནི་སླེ་བཟོ་དོ་བརྒྱུ་ ཚོགས་ཐེངས་༥༤

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢ པ་ལུ་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ་ གཡུས་ཚང་བཙོང་
མ་ཚོག་པར་བཟོ་གནང་པའི་ཁར་ ཚོགས་ཐེངས་༤༢ པའི་ནང་ལུ་
ཡང་བསྐྱར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཚོ་བའམ་དང་མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་
གཞོན་པའི་གཞི་ཅི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་བཀག་དམ་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༥
པ་ལུ་མཛད་གནང་ལུག།

དེ་གི་ཞོར་ཁར་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་སྐོར་
ལས་དུམ་གྱ་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། འཆར་གཞི་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་
འཁོར་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་མཐུན་རྐྱེན་སྤེལ་ནི་དང་ གལ་ཆེ་བའི་
གཞི་རྟེན་བཟོ་ནི་ཚུ་ལུ་གཙོ་རིམ་བཞག་སྟེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་གནང་ལུག།
འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་སྐབས་ གཞི་རྟེན་གཙོ་རིམ་འཕྲོ་མཐུད་པའི་ཁར་
མི་སྡེའི་གནས་སྡངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་འགོ་བཙུགས་ནི་ཚུ་གཙོ་
རིམ་གྱི་གལ་བཞག་ལུག།

འཆར་གཞི་བཞི་པའི་ནང་སོ་ནམ་དང་སྐོ་ནོར། ནགས་ཚལ་དང་བཟོ་
གྲ་རྒྱ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དེ་ གཙོ་རིམ་གལ་བཞག་སྟེ་མཛད་པའི་བྱུང་མ་
འཆར་གཞི་ལྷ་པའི་ནང་འཆར་གཞི་གི་དམིགས་ཡུལ་གོ་རིམ་བདུན་སྟེ་བཞག་
གནང་མི་ཡང་།

- དང་པ་   མི་སྡེའི་གཞི་རྟེན་ཞབས་ཏོག་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི།
- གཉིས་པ་   སོ་ནམ་དང་སྐོ་ནོར་གྱིས་གཙོས་པའི་འོང་འབབ་ཐོན་བསྐྱེད་
ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི།
- གསུམ་པ་   རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དངོས་གྱུ་བཞེན་ཏེ་འོང་འབབ་སེང་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོག་བརྗོད། འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་མ་དདུལ་འབོར་ཚེན་འཚོལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

བཞི་པ་   ང་བཅས་རའི་མི་ཁྲུངས་ཀྱི་སློབ་གསུང་གི་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

ལྔ་པ་   ཤེས་རིག་དང་གསོ་བ་འབྱུང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་ཞབས་ཏོག་
གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་མི་སྡེའི་སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི།

དྲུག་པ་   མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་བཟོ་ནི།

བདུན་པ་   ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལུ་བཏོན་ཏེ་རང་ལུགས་སྤུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཚུ་ཉམས་མི་བཟུག་ནི་ཚུ་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་འཆར་
གཞི་བཙུམས་གནང་རྟུག།

དེ་བརྒྱུམ་འཆར་གཞི་དྲུག་པའི་ནང་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དོན་ཚན་དགུ་
སྡེ་བཀོད་ཡོད་མི་ཡང་། (༡)གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་སྦྱང་སྦྱོང་བཟོ་ནི།
(༢)སྤྱི་ལོ་ལམ་ལུགས་ཉམས་མ་བཟུག་པར་བདག་འཇོན་འཐབ་དགོས།
(༣)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛོན་ཁྲུངས་ཡར་སེང་བཟོ་དགོས། (༤)གྲོང་གསེབ་ཀྱི་
འོང་འབབ་ཡར་སེང་བཏང་དགོས། (༥)གྲོང་གསེབ་པའི་སློབ་གྲིམ་ལེགས་
བཅོས་ལས་རིམ་དང་གཞི་ཆགས་གསར་པ་བཟུགས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ཡར་
རྒྱས་བཏང་ནི། (༦)གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལས་རིམ་
བཟུགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྤེལ་ནི། (༧)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་བསྐྱེད་པའི་
ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་བས་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི། (༨)འཆར་གཞིའི་ལས་
རིམ་ཚུ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་འབྲེལ་མཉམ་འབད་འགན་ཁུར་འབག་དགོས།
(༩)རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་སྦྱང་སྦྱོང་བཟོ་ནི་དང་རང་མགོ་རང་འཛོངས་བཟོ་
ནི་ལུ་བཙོན་དགོས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཐོག་ལས་མི་མང་ལུ་
མགོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་སྤེལ་ཏེ་ལེགས་བཅོས་མཛད་རྟུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐྱུང་བསྐྱེད་མཁའ་མཛོད་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ མི་སེར་ལུ་སོག་པའི་སྐྱུང་བསྐྱེད་ལུར་ལུ་ བཅུ་གཉིས་རྟེན་
དང་ གྲུང་གུངས་ལུར་ལུ། ཞབས་ཏོག་ལས་མི་ཚུ་འཕྱོར་མ་ཚུགས་པའི་
དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་གྲིས་ལེགས་ཤོམ་
འབད་མཚུན་ཏེ་ སྐྱུང་བསྐྱེད་མཁའ་མཛོད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
འཆར་གཞི་ལཱ་པའི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་གཞུང་
གིས་འགོ་སློང་བཏང་པའི་སྐབས་མི་སྡེ་གིས་ སོ་སོའི་སོག་པམ་དང་བསྐྱེན་
པའི་སྐྱུང་བསྐྱེད་ཐོན་ཐོག་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལགས་གཅིག་ཁར་མཐུད་
པའི་གོང་འཕེལ་ཟེར་བའི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་སེར་ཚུ་ལས་ ལུ་འབད་
མི་བཏོན་དགོས་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁར་ ལུ་
གི་སྐྱམ་པ་མང་རབས་ཅིག་དུས་ཅིག་ལུ་ཐོན་དགོ་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་
ལས་མི་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་སྡོད་ཅུག་ཟེར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཚོག་གིས་མཚུན་ཏེ་ ལས་མིའི་དཀའ་ངལ་ མི་སེར་ལུ་མི་སོག་པའི་དོན་
ལས་ཐབས་ཤེས་ལེ་གཅིག་བཏོན་གནང་ཅུག།

དེ་སྡེ་མི་སེར་ཚུ་གིས་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ འགན་ཁུར་འབྲ་འབྲ་
འབག་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ཐངས་༤༥ པའི་གོ་སློང་ཚོད་དོན་ཚན་༡༧ པ་ལུ་འཆར་གཞི་ལཱ་པའི་གྲུབ་འབྲས་
སྐོར་ལས་ཚོགས་འདུ་ལུ་སྐྱེན་ལུ་སྐྱེད་པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདོངས་བཟོ་བའི་དོན་ལུ་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་
ལགས་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་འགན་ཁུར་འབྲ་འབྲ་འབྲ་འབྲ་འབྲ་ཐོག་ལས་བསྐྱེད་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལྗེ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། དམིགས་ཡུལ་ལྗེ་པོ་ཡང་།
(༡) རྗེ་ལག་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་ནི། (༢) རྗེ་ལག་གོང་འཕེལ་
བདག་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་རང་དབང་འཛིན་སྐྱོང་། (༣) ཉམས་བཅོས་ཀྱི་
ཟད་གོན་ཚད་བཟུང་། (༤) རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འཕྲོད་སྐྱེད་བསྐྱེད།
(༥) མི་སེར་རྣམས་གོང་འཕེལ་ལས་གྲུ་གཏོགས་རྒྱ། ཟེར་བའི་ཙུ་དོན་
ལྗེ་པོའི་ཐོག་ལས་སྐྱབ་དགོཔ་འབད་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤེལ་དུལ་
དང་འགོ་འདྲེན་གཞུང་གིས་མཛད་པའི་སྐབས་ ལས་མི་འཕྲོད་ནི་གི་འགན་
ལྷུར་མི་སེར་གྱིས་འབག་དགོ་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལུ་ ལས་མི་མ་ལྡང་བའི་
དཀའ་ངལ་སྤོམ་ཐོན་ཡོདཔ་ཨིན་པས།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་སེར་ལུ་བཅུ་གཉིས་
རྐང་དང་ ལྷུང་གངས་ལུར་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ལས་མི་སྤེལ་ ལུར་ལུ་ཐོན་དགོཔ་
ལག་ལེ་ཤ་ཐོག་འདུག་པའི་ཁར་ འཆར་གཞི་ལྗེ་པོའི་སྐབས་ ཞབས་ཏོག་ལས་
མིའི་ཐད་འབྲུས་ཤོར་མེད་པར་རྒྱལ་ཞུ་འདུག་ཏུང་ རྗེ་ལག་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་
བཅུ་གཉིས་རྐང་ཐོན་མ་ཚུགས་པར་གཞུང་གི་གོང་འཕེལ་ལུ་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་
བདེམ་ལེ་ཤ་ཅིག་ཐོན་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་གིས་སྤེལ་གོང་གི་ཚོགས་འདུ་ལས་
བཅུ་གཉིས་རྐང་དགོངས་ཡངས་གནང་ནི་གི་གསུང་གོས་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱང་ལུ་གྱུ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐོངས་ལུ་ པའི་ནང་བཅུ་གཉིས་རྐང་ཐོག་
ལས་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ རྗེ་ལག་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་བཅུ་
གཉིས་རྐང་བཀལ་སྲོལ་མེདཔ་དང་ ལེ་ལོ་ཅིག་ནང་ཡངས་ཆག་མེད་པར་ཐོག་
སྲོལ་སྤོང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནང་འགོ་སྐྱོངས་མ་འདྲམ་གཉིས་ཐོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷོ་བསྐྱེད་མཐའ་ཆག་མཛད་པ།

ཡོད་པ་མཁུན་ཏེ་ གོང་གི་ཚོགས་འདུ་ནང་ལས་ བཅུ་གཉིས་རྟེན་དགོངས་
ཡངས་གནང་ལུགས་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༥༥ པའི་ནང་གྲུབ་ལྷན།

དེ་མ་ཚད་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་ཡང་ མི་སེར་རང་སེའི་དགོས་མཁོ་
དང་བསྐྱེད་ཏེ་ ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་རིམ་མང་སྲུ་ཅིག་བཅུ་གསུམ་པ་ཅིན་ ལས་
མི་འཛོན་དགོས་ཡང་མང་སྲུ་ཅིག་དང་ ལས་རིམ་གང་པ་མེད་པ་ཅིན་ལས་
མི་འཛོན་དགོས་ཡང་ཉུང་སྲུ་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཁར་ དེ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ གཞུང་གི་ལས་འགུལ་མང་ཤོས་ཁག་འབག་པ་ལུ་སློབ་པའི་ལམ་
སྲོལ་བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལུ་སྐྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོག་ལམ་ལེ་ཤ་གིས་
མར་བབས་སོང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་གཡུས་སློབ་སེའི་ནང་ དམངས་
ཀྱི་སྣ་ཁང་ཉམས་བཅོས་དང་ མི་སེར་རང་སེའི་སྲུ་ཅིག་སློབ་ཚར་བའི་མཐུན་
ཚུན་ཀྱི་རིགས་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་དང་ ཉམས་བཅོས་འབད་ནི་ཚུ་ ནང་
འཁོད་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་བཏོན་ཏེ་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་བསྐྱུར་བཅོས་
མཛད་ཅི་ཟེར་ལྟོ་ནི།

དཔུ་ཁལ་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

ལཱ་པ་ མི་མང་ལུ་རྒྱ་དངོས་གྲུ་དཔུ་ཁལ་ཕོག་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་དཔུ་ཁལ་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་
མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་ དཔུ་ཁལ་ཀྱི་ཁུངས་དུ་མ་ག་ཅིག་ལྷོ་བཅོན་ལུ་རྒྱ་བ་ཅིན། རྒྱལ་པོ་དང་
འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོ་ཅིག་དཔུ་ཁལ་ཨིན་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ རྒྱལ་
རབས་འབྲུག་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་རབས་ནང་། འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རིགས་དང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ངང་ཚྭ་ལ་བཟང་ལ་གཟུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ ཞིང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱག་
ཆའི་མཁ་བཏབ་ཉེ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པས་ མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ རྒྱལ་
པོ་ལ་ལྷ་བ་དེ་དང་། ད་ལྟའི་ཁལ་དེ་རྒྱག་ཆའི་མཁ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི།
།ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་འཇོམ་བྱ་སྤིང་ལུ་རྒྱལ་པོ་འགོ་ཐོག་མང་པོས་བཀྱར་དང་
ཁལ་འབྲལ་གྱི་འགོ་ཐོག་རྒྱག་ཏུ་དཔུ་ཁལ་ཨིན་དོ་བཟུམ་རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་
གྱི་ཁྱད་པར་ རྒྱལ་པོ་དཔུ་ཁལ་ལེན་མི་དང་ མངའ་འབངས་དཔུ་ཁལ་སྤུལ་
མི་ཨིན་པའི་ལམ་སྲོལ་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་བསྐང་ལས་དར་རྒྱག་ཟེར་བྱ་ནི།
རྒྱལ་པོ་ལྷགས་གྱི་བཞུན་བཅོས་ནང་།

ངེས་པའི་འབྲས་བུར་ཡོངས་སྤྱོད་ཅེས། །

འོས་པའི་དཔུ་ཁལ་འབང་ཞིག་ལས། །

འདས་ཏེ་ཚུང་ཟད་མི་ལེན་པ། །

རྒྱལ་པོའི་ཚོས་འདི་ཉེར་ལྷ་པ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་རྒྱལ་པོའི་ཚོས་ལྷགས་ཅ་དོན་ ལུམ་ཚུ་ཅ་ལྷ་ཡོད་
པའི་གྲལ་ཁར་ ཅིག་འདི་ཚྭ་ལ་མཐུན་གྱི་དཔུ་ཁལ་ལེན་ནི་དེ་ཨིན་ཟེར་བཤད་
དོ་བཟུམ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡང་ འབངས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལུ་དཔུ་
ཁལ་སྤུལ་བའི་ལམ་སྲོལ་དང་སྤུ་ལས་དར་ཏེ་སྤོད་རྒྱག། ཨིན་ཏུང་ལྷར་གྱི་དུས་
ལུ་དཔུ་ཁལ་དེ་རྒྱལ་པོའི་ལྷག་མཛོད་ནང་མཁོ་བའི་གཉེར་ཚང་དང་རྒྱ་ནོར་ཚུ་
མི་མེར་སོ་སོའི་གཡུས་ཁ་ལས་ཐོན་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁལ་འབད་བཏགས་མི་
དེ་ལུ་ཡང་སྐམ་ཁལ་དང་ ཚོན་ཁལ། ལྷང་ཁལ་ཟེར་ཁལ་ལྷམ་པ་གསུམ་གྱི་
སྲོལ་སྐམ་བཀལ་བའི་སྲོལ་སྤོད་རྒྱག།

གོང་གསལ་རྒྱ་ཁབ་ལྷན་པོ་ལ་འདི་ཡང་ ཞབས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་
ལུ་མ་བྱོན་པའི་གོང་ལས་ རྒྱ་མ་ཁག་ལྔ་དང་ ཚོས་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མི་དཔོན་
ཚུ་གིས་ལེན་ཏེ་སྤོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྤོང་མེ་ནང་།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལ་འབྲི་གྲུང་དུ་བརྒྱ་འབྲུལ་དང་བྱུར་སྟོན་ཆེན་མོ་ལྷན་པོ་གོང་
དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བྱོན་ཚུལ་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་
ཀར་གསལ། འབྲུལ་མོ་ཆེ་རྒྱལ་དེའི་སྤོང་ལ་སྤུལ་བར་སྤང་། མེ་སྤང་སྤྱི་ལོ་
༡༩༡༧ ལ་སྤྱོད་པ་གཤེགས་པའི་རྗེས་ལ་འབྲུལ་མོ་ཆེ་གཅིག་བཅས་སྤུལ་
བའི་སྐབས་རྣམས་སུ། ཅལ་ཁ་རྗོང་། ཁང་བུ་སྟག་ལུང་རྗོང་། རོ་སྤོང་རྗོང་།
འབྲུང་བཞི་བུ་གས་ཅེ། བུ་ཐལ་རྗོང་། བུ་དཀར་རྗོང་། མི་ལུ་རོ་ཁང་། སྤོང་
སྤང་རྟོ་ཁ་རྗོང་རྣམས་བཅེགས་ཏེ་འོག་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱི་དཔོན་རྣམས་བསྐྱོད་ནས།
ཁལ་འབྲུལ་སྤྱད་དང་། ལུ་ལག་བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་ཁྲིམས་སྤོང་བཅུགས་ཡོད་པར་
མངོན། ཟེར་ཐོན་དོ་བཟུམ་བརྒྱ་འབྲུལ་དང་བྱུར་སྟོན་ཆེན་མོ་ཟེར་མི་ཚུ་མི་སེར་
ལས་ཁལ་ཆེན་བསྐྱེད་པོད་ལུ་ཁོང་རའི་རྒྱ་མ་ལུ་སྤུལ་ཏེ་སྤོང་རྒྱལ་ཟེར་ལུ་ཞེ།

དེ་གི་ལུ་ལས་ཞབས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དོ་སྐབས་ལུ་ཡང་ རྒྱ་
སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཁལ་རིགས་དཔལ་ལྷན་གྱི་ལུགས་སྤོང་དང་འབྲུལ་བ་ དབང་
ཡོན་གྱི་ལུགས་སྤོང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཁལ་འབྲུལ་སྤུལ་བའི་སྤོང་ཡོད་
མི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ རྗེ་སྤོང་རིམ་བྱོན་ཚུ་གི་དོ་སྐབས་ལུ་ཡང་ རྒྱ་སྤང་གཉིས་
ཀྱི་ཁལ་ཚུ་ རྗོང་གཞི་ནང་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་འཕྲོན་ཁུངས་ཡོད་སའི་
ས་གནས་ཚུ་ནང་ མི་སེར་གྱི་གཡུས་ཁ་ལས་ག་ཐོན་མི་དེ་གུ་ཁལ་བཀོལ་བའི་
ལམ་སྤོང་དར་ཏེ་ལུན་རིང་པ་སོང་རུག། དེའི་སྐོར་ལས་ ཚོས་རྗེ་ཤེས་རབ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་ཐར་ རྗེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་དང་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོས་
མཛད་མི་ནང་ གསལ་དོ་བརྒྱུ་ཨིན་པ་ཅིན་འབྲུག་ལུ་ཁལ་པའི་ཐོ་གཤམ་
གསལ་ལྟར་སྟོན་ཅུག།

རེ་ལུ་མི་ག་སྟེ་བཀོད་མི་གཤམ་གསལ།			
ཁལ་པའི་གྲངས།			
རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག།	མེད་འོག།	རྫོན་ཁལ།	སྐམ་ཁལ།
ཐིམ་ཕུ།	དཀར་ཕྱིས།	༡༩༩	༣༡
-	ཀ་མང་།	༥༥	༢༥༢
-	ཅང་བར་སྐོར།	༡༥༡	༣༡༠
-	ཞང་ཚན།	༡༧༣	༢༧༥
-	མང་ཚོ་གཉིས།	༢༧༠	༥༦༠
-	མེ་མྱད།	༡༡༢	༢༥༧
-	ཚོ་ལུང་།	༢༠	༥༧
-	ལྷོད་པ།	༡༣༩	༢༦༣
-	ལྷུང་ཉི།	༢༠༠	
-	དཔག་སྐར།	༡༦༥	
-	རྒྱལ་ལ་ཁ་སྟོད་སྐར།	༩༢༣	
མྱིང་བཞི།	འགྲོག་ཚོ་ལ།	༢༥༦	
-	མང་འགྲོག།	༦༩	

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   དཔྱ་ཁལ་རིུ་མིག

-	དྲུང་འབྲོག།	༦༠	
སྤྱངས་ཐང་།	དགོན་ཞལ་ངོ་།	༡༩	༡༥༥
-	དགོན་རྒྱབ་རི།	༧༥	
-	འབྲོག་རམ་ནང་པ།	༡༩	
-	འབྲོག་ཡུལ་སེར་པ།	༢༠	
-	ཤར་རི།	༡༥༥	
-	རྒྱབ་རི།	༥༥༢	
ལ་ཡག།	བལ་ལ་ཁ།	༢༥	
-	ཚོ་ཞབས་དཔོན་སློབ་	༡༥༥	
དབང་འབྲུག།			
ཤར་དྲུང་འོག།		༡༧༥	༥༩༩
-	དྲུངས་རྒྱ།	༦༠	
-	ལ་གོང་གསུམ།	༢༩༥	
-	སྐ་ལ་པ།	༡༩	
-	སྐྱེད་ནག།	༢༠	༢༩༡
-	ཕང་ལ།	༥༠	༢༩༧
-	བྱ་ར་སྐང་དཔོན་སློབ།	༩༩	༢༡
-	བྱ་ལ།	༥	
-	ཨ་ཐང་པ།	༥༥	
-	མི་ཕྱག་པ།	༥༥	

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

-	ཇོ་མོ་གླང་པ།	༡༣	
-	བྱ་ར་སྐང་།	༡༡	
-	རྒྱ་ལའི་ཐེད་པ།	༤	
-	དགའ་སེང་རླང་འོག།	༢༠༦	༤༤
-	རྒྱ་ནག་སྐད་པ།	༡༠	
-	བཀྲ་ཤིས་ལྗང་ཁ།	༥༥	
-	ནེ་ཉིང་རླང་འོག།	༦༡	༡༥༠
-	དབུ་མ་དཔོན་སློབ།	༧༧	༡༠༡
-	ཞོ་ར་སྐང་དཔོན་སྐར།	༡༢	
-	ཚེ་རང་རླང་འོག།	༡༠༠	
-	ཉ་རང་པ།	༡༠	
-	ས་ཁ་སྐས་པ།	༡༠	
-	སྒྲི་སྐང་པ།	༦	
-	ཚེ་རེ་ཁ་པ།	༣	
-	འཛོམས་སུ་རེ་པ།	༦	
-	ལོ་རིན་ཆེན་སྐང་།	༢༥༥	
-	ཉ་ཆེན་པ།	༢༢	
-	ཉ་ལམ་མདོ།	༦༥	
གྲོང་ས།	ཉུག་རྒྱ་ལྟོད་རླང་འོག།	༢༢༥	
-	ཐག་སྐྱང་རླང་འོག།	༢༥༩	
-	སྐང་ཐེལ་རླང་འགོ།	༢༣༩	

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   དཔྌ་གྲལ་རེ་ཏུ་མིག

-	ན་སྒྲིས་པ།	༩༢	
-	རི་མོན།	༡༦	
-	སྣངས་སི་སྒྲིས་ཏུང་འོག།	༢༢༠	
བྱ་དཀར་རྗོད་།			
-	བྱད་ཚ་ཏུང་འོག།	༥༩	
-	ཚུ་སྣང་ཏུང་འོག།	༡༥༧	
-	ལྷ་ར་ཏུང་འོག།	༢༣༣	
-	སྣངས་ཏུང་འོག།	༢༥༩	
-	ཚོས་འཁོར་ཏུང་འོག།	༢༥༥	
ལྷོན་ཚེ་རྗོད་།			
-	སྣང་མོ་ཚུ་ཏུང་འོག།	༡༦༡	
-	སྒྲི་ལིང་ཏུང་འོག།	༢༥༩	
-	འཁོར་མའི་ཏུང་འོག།	༢༦༩	
-	སྒྲིང་རྒྱལ་ཏུང་འོག།	༡༥༥	
བཀྲིས་ཡང་ཚེ།			
	ཚ་ལིང་ཏུང་འོག།	༢༥༢	
-	རིན་ཚེན་སྣང་ཏུང་འོག།	༩༩༩	
-	འབྲུམ་ལྷེ་སྒྲིང་ཏུང་འོག།	༣༩༠	
-	བཙན་མཁར་ཏུང་འོག།	༥༣	
བཀྲིས་སྣང་།			

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྩེ་མིག་རྩེ་འོག་།		༢༢༧	
-	བར་ཚོ་གསུམ་རྩེ་འོག་།	༡༧༩	
-	རོང་ལུང་རྩེ་འོག་།	༣༣༥	
-	ར་སྒྲིང་རྩེ་འོག་།	༣༠༡	
-	མི་རགས་སུག་རྒྱེང་།	༢༣༢	
-	ཁ་སྒྲིང་རྩེ་འོག་།	༥༢༣	
-	བཀྲ་ཤིས་སྐང་པ།	༧༢	
-	རྒྱལ་སྐང་པ།	༡༥	
-	མི་ལ་ཕམས།	༥	
གཞོན་སྐར།			
བ་ཚན་རྩེ་འོག་།		༡༣༧	
-	སྐ་ཚང་རྩེ་འོག་།	༡༩༦	
-	ཕྱི་ཚང་རྩེ་འོག་།	༢༡༥	
-	ཅ་མང་རྩེ་འོག་།	༢༦༢	
-	ཤོང་འདུས་རྩེ་འོག་།	༩༩	
-	སན་ཤོང་ས་ལེན།	༡༩	
-	གདུང་བསམ་པ།	༣༦༠	
-	གཞོན་སྐར་པ།	༢༦༦	
གཞལ་སྐང་།			
ཏ་ལིང་རྩེ་འོག་།		༩༠༢	
-	སྐག་མོའི་རྩེ་འོག་།	༡༧༧	

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   དཔྱད་ཐུག་ལེན་མིག

-	ཞལ་གཞིང་།	༢༥	
-	རི་མོན་སྤེལ་ཏ།	༣༧	
-	བསམ་མཁའ་པ།	༣༦	
	སྤོ་རི་རིན་སྤྲུངས།		
	དོལ་ཤར་རྒྱང་འོག།	༡༠༦	༤༠༥
-	དོལ་སྤོང་རྒྱང་འོག།	༩༢	༣༢༢
	འབྲུག་རྒྱལ་རྗོད་འོག།	༦༢	༤༡༥
-	ལམ་གོང་རྒྱང་འོག།	༡༡༩	༣༡༩
-	འབྲུག་ཚོས་སྤོངས་རྒྱང་འོག།	༡༩༩	༣༩༩
-	ལྷང་གཉིས་རྒྱང་འོག།	༢༥༦	༣༡༩
-	ཡུལ་གསུམ་རྒྱང་འོག།	༡༤༧	༢༩༤
-	ནགས་རྒྱ་པ།	༡༦༦	༢༧༢
-	དོ་མཁའ་དཔོན་སྤོངས་འོག།	༤༡༦	༢༠༩
-	བྱ་སྤོངས་པ།	༦༠	༦༧
-	གདུང་ཡུལ།	༢༡༢	
-	མང་ནག་པ།	༡༦༡	
-	མདུན་ཁྲིམ་པ།	༩༧	
-	ཉལ་རྒྱང་འོག།	༩༣༤	
-	སྤོངས་པ།	༧	༡༢
-	དར་སྤོངས་པ།	༡༦	༣
-	བཙན་དོང་པ།	༩	

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

-	ཚོས་སྤོངས་པ།	༧	
-	ལྷ་སྤོངས་པ།	༥	
-	བདར་རྩོ་སྤོངས་པ།	༧	
	གསང་སྤོངས་སྤོངས་པ།	༡༣༣	
-	སྤོངས་གསང་པ།	༡༠༧	
-	རྒྱལ་ལྷག་རྒྱུང་པ།	༤༧	
	བདར་ལིང་སྤོངས་པ།	༧༡༣	
	སྤོངས་ཉོག་སྤོངས་པ།	༡༧༣	
	དར་དཀར་བཀྲིས་པ།	༡༠༠༠	
	ཡངས་ཚེ་ཆ་ཞབས།		

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧ ལས་ཚུར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ རིམ་པ་བཞེན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཐོངས་ལེ་ལུ་དཔལ་ལྷག་ལྷན་ཚུགས་ལེ་གནང་ཞེ་སྤོངས་ལྷག། ཨིན་རུང་དེ་སྤོངས་འཛམ་སྤོངས་གསང་བ་རྒྱུ་ལེ་ལུ་ལྷགས་འགོ་མ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ ལྷག་གི་རིགས་འབྲུ་ལྷག་འབད་དེ་རང་བཀའ་སྤོངས་སྤོངས་ལྷག།

འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩོ་རྩོ་དབང་ལྷག་མཚོག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལས་འགོ་བཙུགས་ཉེ་ ལྷན་གི་འབྲུ་ལྷག་དེ་ཚུ་ ས་ ལྷན་ལྷགས་གསུམ་གིས་གཙོས་པའི་ འབབ་ལྷན་ཚུ་གི་རིགས་ལྷག་དཔལ་ལྷག་ལྷན་ལྷགས་པའི་ལམ་སྤོངས་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་བཞེན་ ལྷན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   དུམ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་པ།

གྲི་ཁལ་འབྲུག་ ལུགས་སྲོལ་ལུ་ མཐའ་དབྱས་གྲི་མི་སེར་གྲུ་ཁལ་གྲི་ཕོག་
ལམ་ལྷེ་ཡངས་གྲི་བྱང་པར་སློམ་ཡོད་མི་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུར་བཅོས་མཛད་
དེ་ མཐའ་དབྱས་དང་རྩོད་བྱང་། ཤར་རྒྱབ་ཚུ་གི་བྱང་པར་མ་སྤེ་བར་རྒྱ་སློབས་
ཆེ་རྒྱང་དང་བསྐྱུན་པའི་ཁལ་བཀལ་བའི་ཁར་ སྐར་ས་ཚོགས་སོ་སོའི་དོས་
སྤྱེལ་འུར་ལུ་ལུ་སྐྱ་ཆ་གནང་སྲོལ་མེད་མི་དེ་ཡང་ སྐ་ཆ་སློད་པའི་ལམ་སྲོལ་
བཙུགས་གནང་རྟུག།

དེ་ལས་ཚུར་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་
རྒྱལ་མཚོག་གི་རོ་སྐབས་ལུ་དུམ་ཁལ་དེ་ཡང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་རྟུག། སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱུན་པའི་དུམ་ཁལ་
ཟེར་མི་དེ་ སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱུན་ཆེ་མ་རྩལ་པ་དང་མ་འོས་པའི་རིགས་ལུ་
དུམ་ཁལ་ལྷེ་སོ་ཅིག་བཀལ་ནི་དང་། སྲིད་བྱུས་ནང་གཙོ་རིམ་ཅན་གྲི་དངོས་
པོའི་རིགས་ལུ་དུམ་ཁལ་ཡངས་བར་བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་རྟུག།
དཔེར་ན་ སྐར་གྲི་དུས་ལུ་ནགས་ཚལ་གྲི་ཤིང་ཆ་དང་ ཐབ་ཤིང་། རོ་དང་
བྲེ་མ་ཚུ་ལུ་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་མེད་པ་ཨིན་རུང་ མི་སྤེའི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་
གཞི་གཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྟངས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པ་བཞག་ནི་དེ་ཨིན་མ་
ལས་ མི་སློབས་ཡར་སེང་སྐབས་ནགས་ཚལ་གྲི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ག་དག་འཕྲ་ལག་
ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ རང་བཞིན་གནས་སྟངས་མེད་པ་གཏང་ནི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
ནགས་ཚལ་གྲི་རྒྱ་དངོས་ ཤིང་དང་རོ། བྲེ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གནས་
སྟངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དངོས་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་དེ་ལུ་ཁལ་
བཀལ་བ་གིས་མ་ཚད་ ཚེས་དག་ཡང་སློམ་སླེབ་ཏང་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྡར་གྱི་དུས་ལུ་ཚུ་འབྲོག་དང་ཚུ་རག། གསོ་ཤིང་དང་ཁ་མིག་གཉེན་ཤིང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཁྲལ་བཀའ་སློལ་ཡོད་རུང་ དེ་ལུ་སྐྱུར་བཅོས་ཚུ་འབྲོག་གི་སློམ་ཚད་གྲ་མིན་པར་ སློ་ནོར་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཁ་དང་འབྲེལ་ཏེ་དཔུ་ཁྲལ་བཀའ་ནི་དང་། ཚུ་རག་དང་ཁ་མིག་གཉེན་ཤིང་ཚུ་སོ་ནམ་འཐོན་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐབས་ལུ་ཁྲལ་དགོངས་ཡངས་བཞག་གནང་རྟུག། དེ་བརྒྱམ་སློ་ནོར་ལུག་དང་ཏ་ཚུ་ལུ་ཁྲལ་མེད་རུང་ ར་གྲ་ཁྲལ་བཀའ་མི་དེ་ར་མང་སུ་གསོ་བའི་སྐབས་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷང་མ་ཚུ་རབ་བཅད་ནི་དེ་གིས་ར་ཁྲལ་དགོངས་ཡངས་མ་གནང་པས། ཨིན་རུང་ལྡར་གྱི་ཁྲལ་དང་འཕྱད་པའི་སྐབས་ བྱོང་གསེབ་ཁའི་ཁྲལ་ལོག་བཟུབ་ཀྱིས་མར་ཕབ་རྒྱབ་སྟེ་ མིང་གཏམ་ཅོམ་ཅིག་མ་གཏོགས་ལེན་སློལ་མེད་པ་ཨིན་པས།

ཨིན་རུང་གཞུང་ལུ་ཁྲལ་གྱི་འོང་འབབ་ད་རེས་ནངས་པར་འཕོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཁྲལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་ནང་འབྲེན་གྱི་ཁྲལ། སློག་མེ་དང་བརྒྱུད་ཐིན་ལ་སོགས་པ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཁྲལ་ཚུ་བཀའ་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཨིན། དཔུ་བརྒྱམ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་བརྒྱུད་པ་ལོ་ངོ་ལྔའི་ནང་རང་ལོ་བཟུང་བཞིན་དུ་དཔུ་ཁྲལ་སོག་མི་དང་མ་སོག་མི་བསྐྱེམས་སྟེ་བརྒྱ་ཆ་༥ རེ་ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་ལུགས་ འཆར་གཞི་ཡིག་ཆའི་ནང་བཀོད་རྟུག། འཆར་གཞི་༥ པའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་འཆར་ལོ་ལྔའི་ནང་དཔུ་ཁྲལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༡༣༠༠༠ ཐོན་ཡོད་པ་སྟེ་བཀོད་རྟུག་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

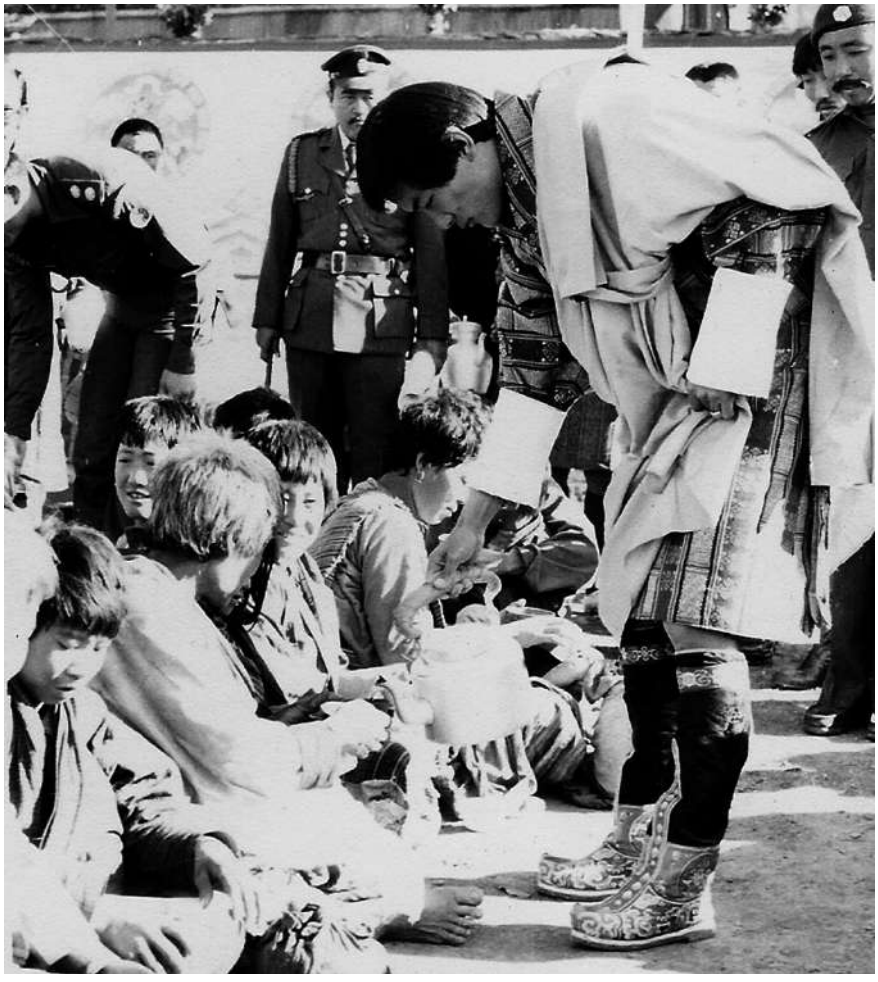
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྡེ་གོང་འཕེལ་བཏང་བཅོག་ལས་དང་བདེན་སྲིད་
སྲིམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

འཇུག་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྡེ་གོང་འཕེལ་བཏང་བཅོག་ལས་དང་
བདེན་སྲིད་སྲིམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བའི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྡུས་
ཅིག་ལྷན་བཅིན། རྒྱལ་པོ་ཡུ་མཁོ་བ་འབངས། འབངས་ཡུ་དགོས་པ་བདེ་སྲིད།
བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཚུ་བ་ཁྲིམས་ཟེར་སྐབ་སྲོལ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་ཁབ་བདེ་སྲིད་དང་
ལྷན་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁྲིམས་འདི་དང་བདེན་གཡོ་མེད་ཚུགས་སྤྱད་དང་བྲལ་
བ་བཟོ་དགོ་པ་འདུག་མཚོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པ་མཚོག་གིས་བརྩམས་གནང་བའི་ཁྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་ཡུ་གཞི་བཙུག་
ཐོག་ལས་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་དང་ཁྲིམས་དང་པ་བརྩམ། གཉེས་པ་སྤྱོད་།
གསུམ་པ་གནས་པའི་སྐོར་ལས་མི་སྡེ་ཡུ་བདེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲུང་བའི་ཐུགས་བཞེད་
གནང་ལྷན་ཟེར་ལྷན་ཅི།

དང་པ་ ཁྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོའི་ནང་ཁ་གསལ་མ་ཚུགས་པའི་རིགས་
དོན་ཚན་ལོགས་སུ་བཏོན་ཏེ་ ཁྲིམས་ཡིག་གསར་བརྩམ་མཛད་པའི་ཐུགས་བཞེད་
གནང་སྟེ་སྲིད་ལོ་ ༡༩༧༧ ལས་གཞུང་བཀའ་སློན་གྱིས་ཁྲི་འདོན་མཛད་པའི་འོག་
ཡུ་ རྒྱ་གོས་ཚོགས་སྡེ་ལ་དགོས་ལྷན་གསང་སྲུགས་དང་ ལྷན་མཛེ་སྐོར།
ཁྲིམས་ཁབ་གོང་མ་ལས་དགོས་ཀྱི་སྤྱད་སྟེ་དུང་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམས་དཔུད་
ཡུ་མཁོ་བའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྷན་པའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གི་དུང་ཆེན་ཡང་རྗོད་
ཁའི་མཁས་མཚོག་དགོས་སངས་རྒྱས་རྗོད་མཚོག་བསྐྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་
རྗོད་འབྲེལ་མང་སུ་ཅི་ཐོན་མི་ སའི་ཁྲིམས་ཡིག་དང་ གཉེན་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐལ་བ་བཟོ་བཤའི་སྲིམས་ཡིག། མི་ཁྲུངས་འདོགས་ལྷགས་ཀྱི་སྲིམས་ཡིག།
འགག་པ་དང་བཙོན་པའི་སྲིམས་ཡིག། ནགས་ཚལ་གྱི་སྲིམས་ཡིག་ལ་སོགས་
པ་དུས་ཚོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ཏེ་ སྲིམས་ཡིག་གསར་བཙུགས་མཛད་དེ་
ད་ལིས་ང་བཅས་རའི་ལག་པར་བསྐྱེམས་སྲིམས་ཡིག་གི་དབ་གྲངས་མ་འདུག་ཟེ་
དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ལྟོ་ནི།

གཉིས་པ་ གླིམ་ས་སྤྱིང་གི་སྐོར་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྲི་མངའ་གསོལ་ལྷོ་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་གླིམ་ས་ཁང་གོང་མ་ མ་བཅུ་བར་རྫོང་ཁག་གླིམ་ས་ཁང་༩ དང་རྩུང་ཁག་
བཞི་ནང་གླིམ་ས་རྫོང་འབད་བའི་ལམ་སོལ་སྤོང་ལྷོ་བ། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥
ལུ་གླིམ་ས་དོན་ཚོགས་རྒྱུང་ཅིག་ལོགས་སུ་བཙུགས་པའི་ཁར་ འཛིན་སྐྱོང་
དང་གླིམ་ས་བཟོའི་ཕྱག་འགན་རྒྱ་ཡང་ཉིང་སངས་སང་འབད་ལོགས་སུ་དབྱེས་
གནང་ནི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ད་རིས་ང་བཅས་རའི་གཞུང་སྐྱོང་ནང་མཉམ་སྦྲེ་
གསུམ་གྱི་གལ་ཁར་ཅིག་དང་གླིམ་ས་རྣམ་སྤེ་ཟེར་མཉམ་ཁག་ལུ་བརྒྱུར་བཅོས་
མཛད་དེ་ གཞུང་ལས་འགོ་གོན་པངས་མེད་གནང་བོག་ལས་དང་གླིམ་ས་གོང་
འཕེལ་བཏང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ མི་སྡེ་ལུ་གཡོ་སྐྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
བཅོན་གཞོན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ དང་པོ་གནམ་ཐིགས་བཟུམ་ཉེས་པ་ལུ་
ཉེས་གླིམ་ས་དང་ བདེན་པ་ལུ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་རྒྱ་རྒྱལ་བཞིན་ཐོབ་ཞེ་མི་སྡེ་བདེ་སྐྱིད་
དང་རྣམ་པར་གནས་ཐུབ་པའི་དོན་ལུ་བཙུགས་གནང་ཡོད་པ་ཞིན་པས།

དེ་ལས་གླིམ་ས་གྱི་ཕྱག་ལུ་གནང་མི་དང་དཔོན་རྒྱ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་
གྱི་བརྟན་བཅོས་ནང་།

- གླིམ་ས་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷུང་མེད། །
- དང་ཞིང་བརྟག་དཔུང་གཞོན་པ་དང་། །
- རྒྱ་འབྲས་རྒྱང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་སེམས། །
- དེ་འབྲས་ཞལ་སྤེ་བཅད་ན་ལེགས། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལུགས་དང་གླིམ་ས་གྱི་དབྱེ་བ། ལྷངས་
དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཤེས་ལུས་པའི་ཤེས་ཡོན་མཐར་འཁྲུལ་མི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་ལུ་གོ་སྐབས་གནང་ལྟེ་ འཛེམ་སློང་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མ་འགལ་
བའི་ཁར་ རང་ལུགས་མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་དང་ ལྷ་ཚོས་དགོ་བ་བཅུ་ལུ་
གཞི་བཞག་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཚུ་གི་ཚ་དོན་ལུ་ སྤངས་པ་མཐེལ་བྱིན་གནང་ཐོག་
ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་རྫོང་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ཡང་ཁྲིམས་ཁང་
ཡོགས་སུ་བཅུགས་ཏེ་དྲག་པོའི་འོག་ལས་ཞེན་པ་བསྐྱབས་པ་དང་། གཡོ་སྤྱོད་ལས་
དང་བདེན་བཅོན་པ། འཇུགས་འཛིན་ལས་སྤྱི་སྣོམས་བཟང་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་དང་
ཁྲིམས་ ཁ་ཐུག་ལས་མཛད་པའི་སྲོལ་ཁྱུན་འགོ་བཅུགས་གནང་ལུག།

གོང་གསལ་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཤོག་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་གནང་མི་དེ་བསྐྱར་གསལ་འབད་བ་ཅིན།

༣ ད་ལན་ དེ་ནི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་འཕུལ་
ཕྱགས་གཉེས་ཀྱི་བཅོན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ བདག་འཛིན་
སློང་སྤྱི་ལུགས་འབད་འཐབ་ནིའི་འགན་ཁུར་འདི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།
འདི་འབད་མ་ལས་བཞེན་ ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་ཁྲིམས་སར་དྲག་ཞན་ཆེ་རྒྱུང་
དབྱེད་མེད་འང་མཉམ་འབད་དེ་ དང་བདེན་སྐྱོད་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་འདི་ངེས་པར་དུ་གལ་ཆེན་ལས་ ཁོང་གི་
སྤྱི་དབྱེད་གི་གནས་སྟངས་འདི་ཡང་ གང་དྲག་གཞིགས་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་
གནང་ལྟེ་ རྫོང་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ནང་ ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་སྤོང་
བཏུབ་པའི་གཞུང་གི་ཁྲིམ་ཚད་ལྡན་མེད་པ་ལས་ ཏེ་མ་ལས་ཁོང་ལུ་ཁང་སྐྱའི་
འབྲུས་གནང་ལྟེ་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ཡང་
ང་བཅས་རའི་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་སྐོར་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་རིགས་འགན་ཁུར་སྐོམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ཁྲིམས་སྒྲེ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

འབད་རང་འབག་དགོཔ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་ཞབས་ལས་ཐུགས་བརྩེས་
གཟིགས་ཏེ་ དབྱིན་ལོ་ ༡༩༩༥ དབྱིན་ཟླ་ ༧ པ་ལས་བཟུང་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་
མའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ལྷ་ཡང་ རང་སོའི་ཟླ་རིམ་དངུལ་ཕོགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༢༠
རེ་ཁང་སླའི་འབྲུག་འབད་གནང་གྲུབ་པའི་བཀའ་ཐམས། ཞེས་རང་ལུགས་
གནམ་ལོ་ས་ཕོ་ལྷག་ལོ་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ལུ་གནང་བ་དགོ།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ། ཟེར་གནང་ཐོག་ལས་ཁྲིམས་དཔོན་
ཚུ་ལྷ་ཞི་བདེ་དང་འཕམ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཙན་ཐབས་བཟོ་བའི་འགན་ཁུར་
བཀའ་གནང་ཡོདཔ་གོང་གི་བཀའ་ཐོག་དེ་ལས་མི་མང་གིས་ཉ་གོ་ཚུགས་ནི་
ཨིན་པས།

གསུམ་པ་ ཁྲིམས་ལུ་གནས་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་
མི་གས་མ་རྩེ་བདོ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུས་བཟང་སྤྱོད་ལས་ངན་སྤྱོར་དར་བའི་དུས་
ཚོད་ཁར་སྤོད་ཡོད་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛོད་བཟང་ ཟླ་མ་ཚེས་པ་ཚུ་གིས་དབང་དང་མིན་ཀྱི་
སྐབས་ལུ་ཡང་ཁྲིམས་ལུ་གནས་པའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཚོས་ཆར་ཕབ་གནང་།
རྒྱུང་མིན་དང་རྒྱུང་བསྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྷད་
མའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་བ་བཤད་གནང་། ཡུལ་གྱི་མེད་སྤྱི་ཚུ་གིས་
དུས་ཚོད་ཀྱི་ལས་སྐོར་སྐབས་ལུ་ཡང་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཀའ་གནང་
ཕོ་ལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་བཅུགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱིས་སྤང་
ཟང་མ་ནོར་བའི་ཐོག་ལས་སྤྱི་མཐུན་ཐོག་གནས་ནི་དེ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་གཙོ་བོ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་ཚུལ།

བདུན་པ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྲུང་སྐྱོབ་ཐོག་ལས་ འབྲུང་བཞི་གནོད་
པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྟུས་ཅིག་ལྷོ་བ་ཅིན། འཛམ་གླིང་ཚན་
རིག་མཁས་མཚོག་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ས་གནས་འདི་ ས་གཡོས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཐོན་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ཆགས་ཏེ་སྤོང་
ཉུག་ཟེར་བཤད་པ་ཞིན་པས། འབྲུག་ལུ་ས་གཡོས་ཀྱི་འཛིགས་པ་བྱུང་པ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཟུམ་སྤོང་གི་སྐོར་ཐོན་ཚུ་ལྷོ་བའི་ལྷོ་ཚུང་པའི་ཉེན་ཁག་
སྐོར་མེད་རུང་ རི་བྲག་གི་འོག་ལུ་ཚུང་ཞི་དང་ཚུ་རུང་གི་ཉེན་ཁག་ལུ་ལྷོ་བའི་
མང་ཤོས་ནང་ཡོད་པ་ཞིན་པས།

ཞིན་རུང་ད་རྗེའི་བར་ན་འབྲུང་བཞི་འཛིགས་པ་དེ་བཟུམ་མ་བྱུང་མི་
འདི་ ཨོ་རྒྱན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ ལུབ་ཐོབ་ཐང་རྗེ་རྒྱལ་པོ། ཞབས་རུང་
རིན་པོ་ཆེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་འབྲུང་བ་བཞི་ལུ་རང་དབང་ཐོབ་མི་ཞིན་ཞི་དེ་གིས་ དེ་
ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ལྷུབ་པ་མཛད། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
གནང་པ་ལ་སོགས་པ་སྲུང་ཐབས་མང་རབས་མཛད་པའི་སྐྱོ་རིན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
ཞིན་ཟེར་ཚོས་མཛད་ཚུ་གིས་བཤད་པ་ཞིན་པས།

ཞིན་རུང་ད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དབང་གིས་
ལུབ་ཐོབ་དེ་ཚུ་ལུ་ཡིད་ཆེས་འབད་མི་ རིམ་པ་བཞིན་ཉུང་སྲུ་ཉུང་སྲུ་འཁྱོ་
བའི་ཁར་ སྲུང་ཐབས་མཛད་པའི་ལྷོ་ཁར་དང་མཚོད་ཉེན་ཕྱིན་ཅན་ཚུ་
གཟུངས་ལུ་གས་བཏོན་ཏེ་ཕྱིན་རྒྱབས་ཡོད། བརྒྱུག་རིམ་མནན་པ་མཛད་མི་
ཚུ་ ས་རིམ་པ་དགའི་འོག་ལས་སྤྱི་ཁར་བཏོན་ཏེ་དམ་སྤོང་བྱུང་པོ་ཁ་དཔ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤྱད་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ།

ཉམས་ཁུངས་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དུག་རྒྱུ་དང་དམ་ཉམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
ཁབ་གང་བའི་དུས་ཚོད་ཁར་སྤོང་ནི་དེ་གིས་   རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབྱུང་བཞི་
འཇིགས་པ་འཇོན་པའི་ཉེན་ཁག་སྤོང་ཡོད་ཟེར་ལུང་བསྟན་ཚུ་ནང་བཀོད་
དོ་བཟུམ་ཨིན་པས།   འབྱུང་བཞི་འཇིགས་པ་གིས་མ་ཚད་པར་   རང་བཞིན་
གནས་སྤངས་བག་མེད་སྤྱོད་པ་ཅིན་   རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚུ་རུད་དང་   ས་གཡོས།
ཐ་ན་འབྱུང་ཚུ་དང་ཞིང་ཚུ་ཡང་བསྐྱམ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་   མི་འདོད་སྤྱོད་
དགུ་ལྷགས་ཀྱིས་འབྱུང་པའི་ཉེན་ཁག་ཡོད་པ་ཨིན་མ་   མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ལེགས་ཤོམ་སྤེམ་མཁུན་ནི་དེ་གིས་   འབྲུག་གཞུང་གི་སྤྱོད་
བྱས་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉམས་མ་བཟུག་པར་
བཞག་ནི་འདི་བཅུགས་གནང་རུག།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཟེར་བའི་སྐབས་   མང་ཤོས་ཀྱིས་རི་དང་
ནགས་ཚལ།   ཚུ་དང་བྲག་རྒྱུང་པ་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་གལ་ཚུད་
དོ་བཟུམ་མཛོང་རུང་   དེ་སྤེམ་མིན་པར་སྤྱིའི་འཇིག་ཉེན་དང་   ནང་གི་སེམས་
ཅན་གཉེས་ཆ་ར་ལུ་བརྩེ་དོ་ཡོད་པ་ལས་   དཔེར་ན་སོག་ཆགས་དང་འདབ་
ཆགས།   གཅན་གཟན་ཚུན་ཆད་   གཅིག་དང་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
གཅིག་མེད་པ་ཅིན་   དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་གཞན་ཅིག་ལུ་གནོད་པ་འབྱུང་ནི་དེ་ཚོས་
ཉོད་ཨིན་ཟེར་རིག་གསར་ཤེས་བྱ་མཁན་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པས།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤེམ་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་   རང་
བཞིན་གནས་སྤངས་ཉེན་སྲུང་མཛད་ནི་ལུ་དམིགས་བསལ་ཀྱིས་གཅེས་སྤྱོད་
མཛད་དོ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་དབྱེ་བཟུམ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན།   སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལོར་བརྟན་རྒྱས་རྣམས་ལག་གིས་འགོ་འདྲེན་འབད་དེ་དོ་ཀ་མ་རུ་པའི་བཟོ་གྲ་
ཁང་དེ་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་གཟུགས་ཞིབ་
གནང་པའི་བྱུང་ལས་ བཟོ་གྲ་འདི་ཁེ་ཕན་ཅན་ཨིན་རུང་སློབ་བསྐྱེད་པ་
བྱུང་མི་འདི་ མི་ལོ་༥༠ འི་བྱུང་མ་མཐའ་འཁོར་མེད་པ་བཏང་ནི་ཨིན་མ་ལས་
བཟོ་གྲ་འདི་ཁེ་ཕན་ལས་ ལོ་༥༠ འི་བྱུང་ལས་ཀྱི་གྲོང་རྒྱུད་སློབ་ཉི་དེ་གིས་བཟོ་
གྲ་མཚམས་འཛོག་འབད་དགོཔ་བྱུང་རུག། དེ་བཟུམ་དགེ་འདུལ་གནམ་སྤང་
བཟོ་གྲ་བཙུགས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་རུང་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པ་གཟུགས་ཉེ་ ཚ་ངར་བཏོན་ཉེ་སློབ་
བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ལུ་གཤམ་གསལ་པ་ས་གནས་ཚུ་ རི་དྲགས་
སྤང་སློབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁ་འབད་འོས་འཛིན་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་སློབ་ཁ་
ཐུག་ཏུར་སའི་ནགས་ཚལ། དབུས་ཚུགས་སུ་རོ་བོ་དུར་ཞིང་དང་ ལྷམ་སེང་ལ།
ཤར་ཁ་ཐུག་སྲག་སྤང་དང་ འབུམ་སྤེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ནགས་ཚལ་ཚུ་ནང་
ཤ་བདའ་ནི་དང་ནགས་ཚལ་བེད་སློབ་འབད་ནི་ཚུ་བཀག་ཆ་མཛད་དེ་ ཐ་ན་
འབུ་སྤོན་ཡན་ཚད་ལུ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཁར་ ས་གནས་དེ་ཚུ་གཙུག་སྤང་
ཐུན་ཉེ་ མི་གཞན་འགོ་འགྲུལ་བཀག་པའི་སྐབས་ དེ་ཁར་ཆགས་པའི་གནས་
བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ཡང་ ཐུགས་མཉེས་ཉེ་ཆར་ཚུ་དུས་སུ་བབས་པ་དང་
ལོ་ཐུགས་ཉེ་གྲ་ལེགས་པའི་ཁེ་ཕན་སློབ་འོང་ནི་མས་ཟེར་ རྟན་རབས་ཚུ་
གིས་བཤད་ནི་འདུག། དེ་བཟུམ་གཞུང་གིས་ཁོངས་ལས་རང་བཞིན་གནས་
སྤངས་ལུ་ཕན་ཐབས་ ནགས་ཚལ་བསྐྱར་འཛུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་སྐོར་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤངས་སྤོངས་མཛད་ཚུལ།

རྣམ་གངས་བཟུམ་ཅིག་ལྷོ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་༦༥
པའི་ནང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་སྟན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་མི་ནང་། འཆར་གཞི་ལྷ་པ་
རྒྱུ་པ་ཅིག་ནང་གཞུང་ས་སྟོང་པ་དང་ མི་སེར་གྱི་ཁྲ་མའི་ནང་ཚུད་མི་བསྐྱེམས་
ཏེ་ ས་ཞིང་ཨི་ཀར་༢༩༥༦ ནང་ཤིང་གི་སྤངས་འབྲུམ་༦༢༠༠༠ ལྷག་པ་
ཅིག་བཅུགས་ཅི་ཟེར་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༦ པའི་ནང་བཀོད་ལྷག།

དེ་དང་འབྲེ་བར་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ཚུ་རུད་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ལས་
རིམ་དང་ རི་དྲགས་སྤངས་སྤོངས་ཀྱི་ལས་རིམ། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁབ་བཟོ་སྟོན་གནས་
ཚལ་དང་ རི་དྲགས་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་གནོད་པ་བཀའ་མ་བཅུག་པར་བཞག་
པའི་ལས་རིམ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་
ཉམས་པ་ཅིན། ཡར་རྒྱས་ག་དེ་ཅིག་བཏང་རུང་ དུས་ཚོད་ཐུང་གྱུ་ཅིག་ནང་
འཕྲོ་བརྒྱལ་འགྲོ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ལྷོ་མི་དེ་གིས་ལེའུ་བདུན་པ་ ཆབ་སྲིད་གནས་
སྤངས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ཚར་མ་ཨིན་ནོ། །

- རྒྱལ་བའི་རྣམ་འབྲུལ་ཚོས་རྒྱལ་བཞི་པ་ཡིས། །
- ཐབས་མཁས་མཛད་པས་ཆབ་སྲིད་གོང་དུ་བཀྱར། །
- འབངས་ལ་བུམས་ཤིང་གཞན་ཕན་སྤུགས་བསྐྱེད་ལས། །
- འཁྲུངས་པའི་སྲོལ་བཟང་བཤད་མཐའ་ག་ལ་ཟེན། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེན་བརྒྱུད་པ།

རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་པ།

༥ མཐུན་པ་སྤྱན་བཞིའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་བཞིན་དུ། །
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཟང་ཚོར་གྱི་མཚོགས་ལགས་ན། །
མཐུན་རྒྱུར་མཛད་པ་ལས་སྐྱུ་ཐབས་གཞན་ཅི། །
མཐུན་ལམ་བརྟེན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་སྤྲེལ། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསྐྱུས་ཏེ་ རྒྱབས་གྱི་སྐྱེད་གཞི་ལེན་
བརྒྱུད་པ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་
མཛད་རིམ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་
པའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གཉིས་པ་ རྩོམ་ཞེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང་གཅིག་
ཁར་མཐུན་ལམ་ཁྱུང་རྒྱལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གསུམ་པ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་(བའི་ལེ་ཀར)ཟེར་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་སྐོར་ལས་དང་(སྤུལ་གྱི་ལེ་ཀར)ཟེར་
བའི་རྒྱལ་མང་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་སྤྲེལ་བའི་མཛད་རིམ་
སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཞི་པ་ འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲུག་མིའི་གྲལ་ཁར་འཇུག་བའི་
མཐུན་འབྲེལ་སྐྱེལ་ཐོག་ལས་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་གྱི་མཛད་པ་
དབྱེ་རིམ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་འབད་ནི།

རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ།

དང་པ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་
པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མི་མང་སྤོ་མཐུན་ཐོག་གནས་པའི་རྫོང་
ལས་གསལ་བཤད་ལུ་བའི་ཐོག་མར་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སྤར་གྱི་
འབྲེལ་བ་བྱུང་ཚུལ་རྫོང་ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། འཛིག་རྟེན་པའི་
སྐབས་ལྟེ་བ་ ཐག་རིང་གི་གཉེན་ལས་སྤོ་ལོགས་ཁའི་དབང་དགའ་ཟེར་ཡོད་དོ་
བཟུམ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ བྱང་ཁ་ཐུག་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ རྫོ་ཁ་
ཐུག་རྒྱ་དཀར་རྒྱལ་ཁབ། འཛམ་བུའི་གླིང་ནང་མི་སྤོ་བས་དང་རྫོང་བས་འབྱོར་
སྤོ་ལོགས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་བར་ན་ གནས་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
དང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་འཐབ་པའི་རྒྱུན་ལམ་ མཚོ་ལམ་དང་མཁའ་ལམ།
ཐ་ན་དབྱིངས་ལམ་ཅམ་ཡང་མེད་ཅུང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་
ཁར་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་སྟེ་ རང་བཅོན་ཐོག་གནས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
མ་གཏོགས་ མི་མང་ལུ་བདེ་སྐྱིད་མི་འབྱུང་ནི་ཨིནམ་ ང་བཅས་རའི་དབུ་
ཁྲིད་དམ་པ་མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་མཁའཅོན་ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་གྱི་འགོ་སྤར་མི་ལོ་ལེ་གའི་གོང་ལས་བཙུགས་
གནང་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

ལྷ་ག་པར་དུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་བྱུང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་སྐོར་ལས་དུམ་
གྲ་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
བསྟན་པ་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ལྷོན་པ་རྗོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སྐུ་འབྲུངས་ཏེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་
འགོ་དོན་མཛད་ས་ཡང་མང་ཤོས་ རྒྱ་གར་ལུ་ཨིན་པ་ལས་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོ་པའི་འབྲུངས་དེ་ཨིན་པས།
ལྷོན་པའི་རྗེས་འཇུག་འཛམ་གླིང་མཛོས་པའི་རྒྱན་དུག་དང་མཚོག་གཉིས་
མད་འབྱུང་གི་སྐོབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྩུ་གིས་རྒྱ་གར་དུ་སྐེལ་བའི་
བསྟན་པ་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྲུག་ལུ་དར་ནི་དེ་གིས་
ལྷོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་ལུག། དེ་གི་ནང་ལས་ཡང་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཐེག་ཆེན་ནང་པའི་བསྟན་པ་བཅུ་གས་གནང་། འབྲུག་གི་ས་
གནས་རི་ཡུང་ག་ར་ ཚོས་ནོར་དམ་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་གཏེར་གྱིས་བཀང་།
བདུད་དང་དམ་སྲི་ག་ར་བཏུལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐུ་རིན་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཡང་ སྐུ་འབྲུངས་
སའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ལས་ཨིན་པས།

དེ་བརྩམ་ཚོས་རྒྱལ་རི་མེད་ཀུན་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྩུ་ རྒྱ་ལས་བྱོན་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་མཛད་ས་འབྲུག་ལུ་ཨིན་པ་དང་།
ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་
རྒྱ་ལས་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་མ་འོངས་འབྲུག་མི་ཡོངས་ལུ་ཕན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་མཛད་མིན་མང་རབས་ཅིག་བསྐྱངས་ནི་དེ་གིས་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་ དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་དེ་ཨིན་པས།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་འདི་ ལྷར་རྒྱ་གཞུང་འཛུམ་གླིང་ནང་སྟོབས་འབྱོར་
ཆེ་བའི་ བའི་ཀྲོམ་གིས་སྦྱོང་སྟེ་བཞུགས་པའི་སྐབས། རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་འབྲུགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་དག་པོ་དམག་གི་སྡེ་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཆ་རང་ མི་འདོད་པའི་རྒྱ་ནང་ན་འཛོན་སག་སག་སྡེ་སྡོད་པའི་སྐབས་
ཡབ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བྱུགས་མཐུན་མེད་རུང་ བོད་ལུ་ལྷོ་དོ་བཟུམ་
ཐག་རིང་གི་གཉེན་ལས་སྦོ་ལོགས་ཁའི་དག་དག་འ་ཟེར་བའི་དུལ་བཟུམ་ ཀྱོང་
གསར་དཔོན་སྦོབ་བོད་ས་ཨོ་རྒྱན་དབང་ལུག་མཚོག་གིས་ ཐབས་མཁས་སྦད་
དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་སྦོམ་གཉིས་འབྲུགས་
པའི་བར་ན་འཇུག་ཏེ་ ཞི་བའི་ཆེངས་བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཕན་པའི་མཐུན་སྦྱོར་སྦོམ་བྱུང་སྟེ་ མིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་
པ་བྱུང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་སྤར་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ རྒྱ་ཨ་སམ་ཁ་
བྱུག་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་པོ་ཨ་ཏམ་ཟེར་མི་དེའི་དོ་སྐབས་ལས་ཚུར་ རྒྱ་གར་ལུ་
མཁོ་བའི་རྒྱ་དངོས་སྐ་ཅི་དང་གཡག་གི་མཐུག་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲུག་ལས་
ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་སྟེ་རྒྱ་ལུ་བཙུགས། འབྲུག་ལུ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ རས་ཆ་
དང་ཤེལ་བུ་རམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལས་འབྲུག་ལུ་བཏོན་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་དངོས་
ཉོ་བཅོང་གི་འབྲེལ་བ་འགོ་བཙུགས་པའི་ལུལ་མ་ཡང་ འབྲུག་གི་ནགས་
ཚལ་ནང་ཡོད་པའི་ ཤིང་དང་སྐང་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ལུ་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

འབྲུག་ཕྱ་མའོ་བའི་ཕ་སྐྱང་བ་མིན་དང་ རྒྱ་བས་ཀྱི་རིགས་རྒྱ་གར་ལས་འབྲུག་
ཕྱ་ རང་འདྲེན་འཐབ་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དཔལ་འབྱོར་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ལག་ཤེས་བཟོ་རིག་གི་འབྲེལ་བ་བྱུང་པའི་སྐོར་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན།
འབྲུག་གི་ལག་ཤེས་བཟོ་རིག་ལེ་ཤ་ཅིག་ རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཐོག་
ལས་གོང་འཕེལ་སོང་ཡི། དཔྱེ་བ་བྱུམ་ཅིག་འབད་ལྷོ་བ་ཅིན་ རྒྱ་གར་ལས་
བརྒྱུད་དེ་བཟོ་རིག་བྱུང་མི་དཔལ་ཉགས་གདུང་སམ་ལུར་མ་ཟེར་མི་ཚུ་ རྒྱ་ཨ་
སམ་ལས་བརྒྱུད་དེ་བྱུང་འདུག་པའི་ཁར་ རོ་བཟོ་རྒྱག་ཤོས་དབང་འདུམ་ཆ་
འོག་རིན་ཆེན་སྐྱང་པ་ཚུ་ཡང་ རྒྱ་གར་ལས་བརྒྱུད་པའི་རོ་བཟོ་རིག་པའི་སྲོལ་
ལྷན་ཨིན་པས། དེ་བྱུམ་ཚར་བཟོ་ཚུ་འབྲུག་ལས་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་ཕྱ་དར་བའི་ལོ་
རྒྱུས་དང་ རྒྱ་ཨ་སམ་ཁ་ལུག་ཡོད་པའི་འབྲུ་རས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འབྲུག་ཕྱ་བཏོན་ཏེ་
ཚོས་ཁ་འབྲུག་ཕྱ་རྒྱུ་ལྷོ་ལོག་རྒྱ་ཕྱ་བཙོང་བ་དང་ ཚོས་ཁའི་རྩམ་སྦྱོར་རིགས་
ལྷིར་ཚོང་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལག་
ཤེས་བཟོ་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་དང་སྲུ་ལས་བྱུང་ཞེ་སྟོན་ལུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་ཕྱ་བཏོན་ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ ཚེངས་ཡིག་འགོ་དང་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལམ་རབ་
བྱུང་༡༩ པའི་མེ་མོ་ལྷག་ལོ་ཟླ་བ་དང་པ་ཕྱ་བའི་ཀྲེལ་སྤྱི་ཚབ་ཀར་རྒྱལ་
ལྷུ་སྟེང་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སྟོན་ གོང་ས་འཇིགས་མེད་
རྣམ་རྒྱལ། རྟེན་གཞི་བསམ་གྲུབ་རྩི་རྟེ། གཞུང་མགོན་དམ་ཚོས་རིན་ཆེན་ཚུ་
ས་གནས་སིན་ཅུ་ལར་འཛོམས་ཏེ་ཚེངས་ཡིག་གྲུག་ཉགས་གདུང་ལུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བཞེ་བའི་ཆེང་ས་ཡིག་དེ་སྐར་ཡང་ རྒྱལ་
ཁབ་གནས་སྤངས་ཀྱི་གྲུར་བ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ཆེང་ས་ཡིག་བསྐྱར་སེང་དང་
འབྲི་བསྐྱར་ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༡༠ དང་ ༡༩༥༥ དེ་ལས་མཇུག་རང་ ༢༠༠༦
གི་ལོ་ཚུ་ནང་ཚུགས་གཉིས་ཆ་རའི་ཁེ་ཕན་དང་མ་འོངས་པའི་གཞི་རྟེན་ཚུ་
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་གཟེགས་ཐོག་ལས་ འབྲུག་བདེ་བ་དང་ཕྱགས་བཅོན་པའི་
བསྐྱར་སེང་ཚུལ་མཇུག་མཛད་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
མཇུག་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཨིན་ཟེར་ལྟེ་ནི།

ཚུག་པར་དུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མགོན་བརྟུ་ཕུལ་ཕ་བཞེན་དུ་ ཟ࿳་ལོ་
༡༩༥༥ ལོར་ འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩོ་རྩེ་དབང་
ཕུག་མཚོག་དང་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སློན་ཀླམ་གཉིས་
རྒྱ་ཕུ་གཞུང་དོན་གཟེགས་སྐོར་གནང་ཞེ་ རྩེ་ལི་ཕུ་སྲིད་འཛིན་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
ཕུར་སྲུ་དང་ སྲིད་འཛིན་འོག་མ་ རྩེ་རྩེ་ ཀའི་གན་གཉིས་དང་མཇུག་འབྲུད་
གནང་ཞེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ལམ་གོང་འཕེལ་བྱུང་རྟུག།

དེ་གིས་སྟེ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩོ་རྩེ་དབང་ཕུག་མཚོག་གིས་ཡང་
རྒྱ་གཞུང་སྲིད་ ཚོན་འབྲུག་ཕུ་འཕོ་དང་པ་གདན་འཛིན་ལྟེ་ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༥
ཀྱི་ལོ་ཕུ་ རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོན་ རོ་རྩེ་ཉར་ ལལ་ནེ་ཉ་ཏུ་དང་སྐས་མི་ཨིན་
རྩེ་རྩེ་ གུན་རྩེ་བཅས་པ་འབྲུག་ཕུ་ གཞུང་དོན་གཟེགས་སྐོར་གནང་རྟུག།
དེ་སྐབས་འབྲུག་ཕུ་འཕོར་ལམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ ལ་ཆེན་ཚུ་བརྒྱལ་ཏེ་ཆེབས་
གཡག་དང་ཆེབས་རྩེ་གུ་ དཀའ་བྱུང་སློམ་མཛད་ཐོག་ལས་ལྱོན་པའི་སྐབས་
ཕེབས་ལམ་ཁའི་བསྐྱབ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ འབྲུག་ཕུ་བཞུགས་པའི་རིང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་   མཁོན་སྐྱོད་ག་དེ་དགས་དག་
མཛད་དེ་   སྲིད་སློན་ཡབ་སྐུ་ས་གཉིས་ཐུགས་གདིང་ལས་མཉེས་པ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གཞི་འགྲམ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཅུགས་
གནང་ལུག།

རྒྱ་མཚན་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུག་ལུ་   ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་
བཅུགས་པའི་སྐབས་   རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཉིད་ལུ་རྒྱ་གར་ལྷུང་གིས་
མཛད་ནི་འགོ་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་   ད་ལྟོ་འབར་ན་ཡང་   ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་དང་   རིག་གསར་སྐོབ་སྐོན་གྱི་གོ་གསར་རམ།
ལས་མི་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་རོགས་རམ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་མཐུད་དེ་མཛད་ནི་དེ་
གིས་   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཁེ་ཕན་སྐྱོམ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་
པ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི།

ཡབ་ཞིང་ག་ཤེགས་མི་དབང་འཇིགས་མེད་རྗེ་ཆེ་དབང་ལུག་མཚོག་གིས་
རྒྱལ་སྐུ་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ཚེས་མ་སྟོན་པའི་ཉེ་མ་ལས་   གོ་གསར་བཤེས་རྒྱལ་ཁབ་
རོ་སྟོན་མཛད་དེ་གཞུང་དོན་གཟུགས་སྐོར་འགོ་དང་པ་   རྒྱ་ཚེས་ ༢/༤/༢༡
ལས་ ༡༢/༤/༢༡   ཚུན་དགྲུང་ཞག་༤   གི་རིང་   རྒྱ་ལུ་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་མེད་
ཚུ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བཅུག་མི་ལས་ཚུར་   རྒྱར་ལས་སྐྱག་སྟེ་རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་སྤྱིང་སྤྱིང་སོང་ཡོད་པ་ཞིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་   རྒྱ་གར་ལུ་གཞུང་དོན་
གཟུགས་སྐོར་འགོ་དང་པ་   ཡབ་ཞིང་ག་ཤེགས་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱོད་པའི་སྐབས་
ཡབ་ཀྱི་ལུག་ལུ་སྟེ་འབྲུག་ལས་དངུལ་ཚེས་སྟོན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་དང་   རྒྱ་འབྲེལ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མོན་པོ་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་། མོན་པོ་པ་རྣམ་དབང་ཕྱུག་གསུམ་གྲིས་གཙུག་ཏེ་ འབྲུག་
གི་ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་འཁྲོ་བའི་ཚེ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡང་སྐར་
ལས་རྣམས་པའི་མགོན་བསུ་ལུ་ལྟེ་ སུ་ལམ་གནམ་བུ་དང་ རྣམ་པ་ལ་ཉི་ལུ་
མན་བར་གྱི་ཕེབས་ལམ་ཁར་བཅའ་སྲིག་མ་བཏུབ་བཏུབ་པར་རྒྱབ་གནང་པའི་
ཁར་ མི་མང་སྣོང་སྤྲག་ལས་བཅད་དེ་ཞབས་བསུ་ལུ་བར་ཐོན་པ་མ་ཚད་ རྣམ་
པོའི་སྣེ་སུ་ལུ་བའི་སྐབས་ཚེ་བསྣོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ ཀྲོའ་མདའ་ལན་ཐངས་༢༡
གནམ་ཁར་རྒྱབ་ཐོག་ལས་གྲུས་བཏུད་དང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་བསུ་ལུ་ལུག།

རྒྱལ་སྲས་སྤེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་
མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་གོགས་
བཤེས་ཀྱི་དྲངས་མ་ རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་མཛད་དགོ་པའི་དོན་ལུ་ གོང་
གསལ་གཟུགས་སྐོར་དང་འབྲེལ་ཉེ་ རྒྱ་གཞུང་གི་དབུ་མིང་ཚུ་ལུ་རྒྱལ་སྲས་
འོ་སྣོད་མཛད་པའི་སྐབས་སྲིད་འཛིན་ བི་ བི་ གི་རི་མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྲས་
ལུ་འབྲུལ་བའི་འགོ་ ཚེབས་ཏེ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་སྲུས་ཚད་ཅན་གཉིས་
ཕྱལ་མི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡང་ སུ་ཏ་ཏ་ཟེར་མི་དང་རྣམ་ཏམ་ཟེར་སྐབ་མི་
ཚེབས་ཏེ་གཉིས་པོ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གཟུགས་ཀྱི་གྲལ་
ལས་ཐུགས་མཉེས་ཤོས་འོང་གཉིས་ཞིན་པས། གཟུགས་སྐོར་དེ་སྐབས་ལས་
ཚུར་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་སྐར་ལས་རྣམས་པའི་དག་སྐར་
དང་བཅེ་བསྐོམ་བྱུང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལོའི་དཀའ་ངལ་ཡང་
ལེགས་ཤོམ་སྤེ་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་ལུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་ཟིན་གྲིས་ནང་བཀོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན། དེ་སྐབས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚེ་གྲང་སློམ་ཤོས་ཅིག་
རྒྱ་ནག་གིས་འཛོལ་བ་འབྱུང་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ འབྲུག་ལུ་བོད་མི་
སྐབས་བཅོལ་བ་སྟོང་ཕྲག་༤ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་དང་སླ་བསྟེ་
བའི་ཁས་ཡང་མ་ལེན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་འགྲོ་བའི་ཁ་ཡང་མ་བཟེད་པར་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱི་ཅིག་ནང་གཞུང་གཉིས་བཅུགས་པའི་དཔལ་བཅམ་མི་
དེ་ དགྲུང་ལོ་ཚུང་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསར་པའི་ཐུགས་ལུ་ཚེ་གྲང་སློམ་ཤོས་ཅིག་
ཐོབ་དགོཔ་བྱུང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུ་ག།

དེ་སྐབས་འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མ་མཐུན་པའི་
གནས་ཁུངས་ག་ཅི་ཡང་མེད་རུང་ མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཡང་མེད་ནི་
དེ་གིས་ སྐབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ལོག་བོད་ལུ་གཏང་པ་ཅིན་ སེམས་ཅན་ག་ཤུན་
པའི་ལག་པར་སློད་དོ་བརྩམ་ཨིན་མ་ལས་ ནང་པ་ཚོས་ཐུན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
གིས་མཛོད་པའི་ཕྱག་ལུ་མེན་པས་ཟེར་གསུངས་མི་དེ་ནི་ རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ནང་།

- ས་སྐྱོང་སྟེང་རྗེར་ཐུན་པ་རྣམས། །
- འབངས་ལ་བུ་གཅིག་བཞིན་དུ་བྱམས། །
- རང་གི་སྲོག་དང་ཚོར་བཏང་ནས། །
- འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བརྩམ་སྐབས་བཅོལ་བ་དེ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཏང་
པ་ཅིན་ལེན་མི་མེད་པར་དཀའ་ངལ་དང་ཚེ་གྲང་སློམ་བྱུང་སྟེ་སྟོད་པའི་སྐབས་
ལུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚེ་གྲང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ངོ་མ་རྒྱ་ལེགས་ཤོམ་སླེ་ཏུ་གོ་ཞིན་མ་ལས་ ལྷོགས་བཤེས་ཀྱི་རོགས་རམ་འབད་
སྐབས་བཙུལ་བ་ འབྲུག་ལུ་སྤོང་སྤོང་མེད་མི་རྒྱ་ རྒྱ་ལུ་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་ཏེ་
དཀའ་ངལ་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྲི་གུ་ཤེབས་ཏེ་ཡབ་འཇིགས་
མེད་རྩི་རྩི་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཟུར་མེད་པ་ཅིག་ རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་བཞག་ནི་དེ་ཨིན་པ་ འཕྲོ་
མཐུད་པའི་དོན་ལུ་ གསེར་གྲི་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་ལོ་འདི་ནང་རང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་ཚབ་འབད་ གོང་འཕེལ་རྒྱལ་ཚབ་ཨ་ཞེ་
བདེ་ཆེན་དབང་མོ་དབང་ལྷུག་མཚོག་དང་ བཟུན་རྒྱས་སྤོང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་
ལྷུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྤེལ་ཚན་ཅིག་རྒྱ་གར་ལུ་
བཏང་གནང་ཞེ་ རྒྱ་གཞུང་གི་ཚོང་འབྲེལ་སྤོང་པོ་ ཨེལ་ ཨེན་ མི་ཤར་དང་
གཅིག་ཁར་མཇུག་འཕྲད་མཛད་དེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་
ལམ་གྱི་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་མཐར་འཁྲུལ་ཅན་གནང་ཚུགས་ལུག།

དེ་བཟུམ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁ་བྲུག་ལས་ཡང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ སྤྱི་ཟླ་༡༠
པའི་ནང་ རྒྱ་གར་གྱི་བཟུ་བཤམ་དང་མཁའ་འགྲུལ་སྤོང་པོ་ མི་སི་ཀར་
ཀ་རུན་སིང་མཚོག་ འབྲུག་ལུ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐོར་ལུ་བཏང་ཞེ་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་རྒྱ་དང་མཇུག་
འཕྲད་མཛད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཟུ་བཤམ་ཚོང་འབྲེལ་གོང་
འཕེལ་བཏང་ཚུལ་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་གནང་པའི་རྟེང་
བདའ་ཞེ་ རྒྱ་གཞུང་སྤྱི་འབྲེལ་སྤོང་པོ་ སོ་རུན་སིང་མཚོག་འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

གོང་འཕེལ་འཆར་འགྲུལ་ལེ་ཤ་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ འབྲུག་གི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གོས་མཛད་རྟུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཟ෍་ཚེས་༢༤/༧/༧༢ ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་
ལུ་ཕན་པའི་རྒྱ་ཁའི་སློབ་ཤུགས་ལས་འགྲུལ་གྱི་ཚེངས་ཡིག་གུ་མཚན་རྟགས་
བཀོད་ཚུགས་པ་བྱུང་རྟུག།

དེ་མ་ཚད་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མགོན་བཅུ་ཕུལ་མ་བཞེན་དུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྱི་མངའ་གསོལ་ལུ་ཞུ་ཞེན་མ་ལས་ རྒྱ་ལུ་
གཟིགས་སྐོར་འགོ་དང་པ་ཟ෍་ལོ་༡༩༧༤ ཟ෍་ཟ෍་༡༢ པའི་ཚེས་༡༥ ལས་༢༥
ཚུན་གནང་པའི་དོན་ལས་ རྒྱ་གར་ལུ་ཕྱོན་པའི་སྐབས་ཕུག་ལུ་སྟེ་གོང་འཕེལ་
རྒྱལ་ཚབ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་བདེ་ཚེན་དབང་མོ་དབང་ཕུག་དང་ ཟ෍་སྟོན་ཟ෍་བ་ཚེ་
རིང་། ཟ෍་ཚོགས་གཞུང་ཚབ་སྟོན་པོ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་ཚུ་སྟོན་རྟུག།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་གཡོག་ཚུ་ ཟ෍་ལི་གནམ་ཐང་ལུ་ཕེབས་
པའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་སྲིད་འཛིན་ ཕག་ཏུ་དོན་ ཨ་ལི་ ཨ་ཏུ་ལྷ་ཐུ་ཁོ་ར་གིས་
མགོན་བཅུ་མཛད་ཅི་ཟེར་ཞུན་པས། གཟིགས་སྐོར་དེ་གི་སྐབས་ལུ་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་
སྟོན་ཅིས་བརྒྱུར་ཞིབ་ཡིག་ཆ་ཚུ་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་སྟོན་གནང་པ་ད་ཡང་ རྒྱ་གར་
གཞུང་གིས་སོ་ནམ་གོང་འཕེལ་གྱིས་གཙོས་པའི་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་
ཡར་རྒྱས་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་སྟོན་སྟེ་རང་འབད་བའི་ཁས་ལེན་གྲུབ་
ཚུགས་པ་བྱུང་རྟུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་ ཁ་གསལ་གསུང་གོས་ཚུ་མ་གནང་པའི་ཉེ་མ་ སྲིད་འཛིན་ཕྱག་
རུ་དོན་ ཨ་ལི་ ཨ་ཉ་སྐྱུ་མཚོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཚྭ་གས་གྲུབ་དང་ མཁའ་རྒྱ་ཆུ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
ལུགས་ཚུ་གསུངས་པའི་ལན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ཡང་ རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྲོང་གོགས་ལུ་ཐུགས་གཏད་ཅིལ་བུ་
ཡོད་ལུགས་ཚུ་གསུངས་གནང་ཅུག། དེ་བཟུམ་སྲིད་སྲོན་ ཨིན་ཟི་ར་ གུན་
ཟི་མཚོག་གིས་ཡང་ ཟུ་ལོ་ ༡༩༧༩ འི་ཆེངས་ཡིག་གི་ཚུ་དོན་དང་འབྲིལ་
ཉེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་གནས་པའི་སྐོར་ལས་
གསུངས་པའི་ལན་ཚུ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
མཁས་མཛོངས་ལྡན་པའི་གསུང་བཤད་གནང་པའི་བྱལ་ལས་ ཟུ་འབྲེལ་
སྲོན་པོ་ སྲིད་ བི་ ཅ་ཕན། སྲུང་སྐྱོབས་སྲོན་པོ་ སར་དར་ སོ་རུན་སིང་།
བར་བརྒྱད་དང་རྒྱང་བརྒྱགས་ སྲོན་པོ་ ཨའི་ ཀེ་ ལུ་ཇུ་རུལ་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ཡུན་རིང་པ་སླེ་གསུང་གོས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ཟུ་ཆེས་ ༡༥/༡༢/༧༧ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་གསུང་བཤད་ཅིག་གནང་མི་ནང་། ལཱ་ལས་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་མཐུན་ལམ་འདི་ ད་རེས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གསར་བརྗེ་རིང་
ལུགས་ཐོག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་ཉོག་ཉོ་འབད་བཏང་པའི་གོགས་རམ་
ལས་འགོ་བཙུགས་ཉེ་ ནང་མི་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཉེ་རྒྱ་གཞུང་
གི་ འབྲུག་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་མཛོད་ནི་དེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་པའི་པོ་རྒྱལ་སྐོར།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་རྟུག་པར་དུ་གཞི་བརྟན་བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་
གསུངས་ལུག། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞིགས་སྐོར་གྱི་ལོ་གིས་མ་ཚད་པར་ ཁྲིམ་ཚེན་པོམ་
ཟུའི་དང་ བེང་ག་ལོར། ཀལ་ཀ་ཏ་ཚུ་ནང་ཡང་གཞིགས་སྐོར་གནང་ལུག།

དེ་བརྒྱམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལུ་ཡང་ཚར་ཅིག་སྐྱ་སྐེར་གཞིགས་སྐོར་སྤེ་
རྒྱ་ལུ་ཕེབས་ལུག། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ སྤྱི་ཟླ ༥ པའི་ནང་གཞུང་དོན་གཞིགས་
སྐོར་རྒྱ་ལུ་བྱོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དག་སྤོང་ཚད་པའི་གནད་དོན་སྐོར་ལས་
བཅུད་བརྒྱ་རྩེ་ལུ་བ་ཅིན། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ཏེ་མ་ལས་
འགོ་བཙུགས་ཡོད་རུང་ དུས་ཚོད་དང་བརྟུན་པའི་བྱ་སྤོང་ཚུ་ནང་ འབྲུག་ལུ་
བྱ་སྐབས་མ་བདེས་དུམ་ག་རེ་བྱོན་ཏེ་སྤོང་ལུག། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཅིག་ འབྲུག་
མི་སྤྱི་རྒྱལ་ལུ་འགྲོ་དགོཔ་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་ལས་ (ཕི་ཕོམ་) ཟེར་
མི་མ་ཐོབ་པ་ཅིན་སྤྱི་དདུལ་འབག་པའི་གནད་བ་མེད་པར་ ཕི་ཕོམ་ བྱི་དོན་
ལུ་རྒྱ་གཞུང་ལས་གནང་བ་དགོཔ་དང་ སྤྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འོང་དགོཔ་ཅིན།
རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་འབྲུལ་འབད་ཚོག་པའི་གནད་བ་རྒྱ་གཞུང་
ལས་ལུ་དགོཔ་སྤེ་སྤོང་ལུག།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འཛུམ་སྐྱིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མིའི་གལ་འཇུག་ཞི་དེ་
གིས་ སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིམ་འབྲུག་ལུ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
ལས་རྩེ་གསར་བཙུགས་འབད་དགོཔ་ལེ་ག་འབྱོན་རུང་དེ་ཚུ་མང་ཤོས་རྒྱ་ལུ་
སྤོང་དེ་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ལས་ཚུར་འབད་ འབྲུག་གི་རོགས་རམ་འབད་
དགོ་ཞི་དེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་རང་དབང་ཚོག་ལས་ སྤྱི་མི་དང་འབྲེལ་
བ་འབྲེལ་ཞི་ལུ་དཀའ་ཚོགས་སྤོང་སྤོང་མི་ཚུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆེ་མཚོག་གིས་བྱུགས་བརྩོན་དང་ཐབས་མཁས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་གི་
དབང་འཛིན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དངོས་བརྒྱད་གཉེས་ཐོག་ལས་འབྲེལ་བ་
མཛད་དེ་དཀའ་ངལ་དེ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག།

གོང་གསལ་གནད་དོན་གྱི་སྐོར་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་
ཞབས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལུ་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འོང་ཚོག་པའི་ཚོག་ཐམ་གནང་
སའི་ཡིག་ཚང་ སྡོན། ལོན་ཇན། ཉི་ལུ་ཡོང་ག། པེ་རེས་ཚུ་ནང་བཅུག་ནི་གི་གོས་
གཞི་བཏོན་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་བྱུགས་དང་མ་ལྡན་རུང་ ཐབས་ཤེས་སྣ་
ཚོགས་ཐོག་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་རྒྱལ་སྤྱོད་བཞིན་
མཛད་ཚུགས་པ་བྱུང་པ་མ་ཚད་ སྤར་འབྲུག་གི་མཁའ་འབྲུལ་ཞབས་ཏྲིག་འགོ་
བཅུགས་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་ཁྲུངས་གྲིམས་འཆལ་བ་ཚུ་ འབྲུག་
གི་མཁའ་འབྲུལ་བརྒྱུད་དེ་འགོ་འབྲུལ་ འབད་བའི་དོགས་པ་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་
གསང་བའི་འགོ་དཔོན་ སྤར་གནམ་ཐང་ལུ་བཞག་པའི་སྐབས་ འབྲུག་མི་ལེ་
ཤ་ཅིག་གི་སེམས་ཁར་ འབྲུག་གི་མཁའ་འབྲུལ་གྱི་དབང་ཆ་རང་དབང་ཐོག་
མིན་པར་ རྒྱ་གཞུང་གིས་གནང་བ་དང་བརྟེན་དགོཔ་ཨིན་པས་མནོ་སྟེ་
ཚོ་ཕམ་དགོཔ་བྱུང་མི་ཚུ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་
རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་བཞག་ཚུགས་པའི་སྐྱེ་
རིན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་མི་ལེ་སེམས་ཀྱི་དོགས་པ་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག་
ཟེར་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་དབྱིན་དེབ་བཞིན་མེས་ནང་བཀོད་རུག།

མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་བཞག་པའི་ཉུགས་མཚན་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༣/༣/༧༧
ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ རྒྱ་ཁའི་སློག་ཤུགས་འཕུལ་ཁང་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

འགྲུལ་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཚུགས་པའི་གྲུབ་
འབྲས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༡/༡༠/༡༥ ལུ་རྒྱ་ཁའི་སློབ་ཤུགས་ལས་འགྲུལ་བསྐྱབས་
ཏེ་སློབ་འབྲེད་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྲིད་འཛིན་ སྤྱི་ ཨར་ བེན་ཀ་ཏ་ རྩ་སྤྲོན་
མཚོག་གིས་མཛད་པའི་སྐབས་ སྲིད་འཛིན་མཚོག་གིས་གསུང་བཤད་ནང་།
རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་ག་ཅི་དེ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་བར་
མཚོན་ སློབ་ཤུགས་འཕུལ་ཁང་འདི་གིས་སློབ་མ་མ་ཚད་ བར་མཚོན་འདི་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་རའི་ཁེ་ཕན་སློབ་བྱུང་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་
དོ་བརྒྱུམ་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞབས་ལས་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་ཆེད་མངགས་སླེ་རྒྱ་ལུ་བྱོན་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་སྲིད་སློབ་
དེབ་ གཤུ་ ༡ མཚོག་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་འགྲུབ་ཐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་པའི་དོན་ལུ་ སློབ་
ཤུགས་རྣམས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་མི་ལ་བུ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་ཉོ་དགོཔ་སླེ་གསུངས་པའི་དོན་
དག་ཚོད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་གཞུང་གཡོག་པ་ཆ་མཉམ་ཀྱི་དངུལ་ཕོགས་ཡར་
སེང་རྒྱབ་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་དངུལ་ཚུལ་སློབ་པོ་ལུ་གནང་རྟུག།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕྲོན་ཁུངས་ཐྲག་ཤོས་དེ་རང་ རང་བཞེན་འབྲུང་
བ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་པོ་ལེད་སློབ་འབབ་ནི་དེ་ཨིནཔ་ལས་ རྒྱ་ཁའི་སློབ་ཤུགས་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཕན་ཐོགས་སློབ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་
ད་རུང་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་པོའི་ལུགས་
ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ནང་།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔལ་དང་མངའ་བའ་འཕེལ་བའི་ཐབས། །

གང་ཡིན་དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་རྣམས་དོན་དུ། །

བས་ལོར་འབྱོར་པ་རྩ་བ་ཞིན་གཏོང། ། མི་བདེ་བྱད་དུ་བསད་ནས་སུ། །

ལུས་ཀྱང་བརྟན་བཞིན་བཀོལ་བར་བྱེད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཟ෍་ཟ෍་༡༠ པའི་ནང་རྒྱ་ཡུ་ཆེད་
མངགས་བྱོན་དགོ་མི་དེ་ སྤྱི་ན་གཙང་རྒྱ་ཡུ་བརྟེན་པའི་སློབ་གྲྭ་གསུངས་འབྲུལ་
ཆ་བཅུ་གསུངས་པའི་བྲུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ ཁ་གསལ་ལ་འཆར་འགྲུལ་ཡིག་ཆ་
གྲུ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ལུ་ཁེ་ཕན་ཅན་གྱི་སློབ་མེ་རྣམས་ཚད་ མེ་ག་
མཉམ་༥༧༠ ཟ෍་མི་ཅིག་གསར་བསྐྱུན་འབད་བའི་ཆེངས་ཡིག་མཚན་རྟགས་
གནང་པར་བྱོན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་བེན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། ཟ෍་ལོ་༡༩༧༥ གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོའི་
འབྲུས་མི་རྒྱ་གོས་ རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་འབྱོར་
ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་གཉིས་མཐུན་པའི་སྐབས་ འབྲུག་ལུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ད་
རྒྱུ་རོགས་རམ་མཛད་དོ་བཟུམ་གྲུལ་ལས་མི་མཛད་པའི་ཉེན་ཁག་འབྱུང་སྲིད་
ནི་ཨིན་པས་ ད་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
མ་མཛད་རུང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་དེ་ ཚོང་ལམ་འགོ་བཅུ་གསུངས་
དགོ་པའི་ཞུ་བ་ལུ་ལུགས་གསལ་མི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ཚོགས་དམངས་ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་
ལམ་དཔལ་འབྱོར་དང་སྲིད་དོན་ཅམ་མིན་པར་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མོ་འདྲོངས་ཚུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཅན་གྱི་གོ་གསལ་བཤེས་ཨིན་མ་ལས་   ཟེ་ཚོམ་
རྩ་ལས་བཟོ་དགོཔ་མེད་རུང་   རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་ཁར་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་འདི་
མ་འོངས་པའི་སྐབས་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་ཉེ་བཟོ་བ་གིས་མ་འབྲུས་པ་མེད་
ཟེར་གསུངས་ལུགས་བཀོད་ལུགས།

གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
ཚད་པར་   ས་མཚམས་ཁའི་མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་
ལེགས་ཤོམ་བཟོ་དགོ་ནི་དེ་ཡང་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་མཁུན་ཉེ་ཐབས་ཤེས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
ས་མཚམས་ཁའི་ས་གནས་   སུན་ཚོགས་སྤིང་དང་   ཇོ་སྐང་།   བསམ་ཅེ་དང་
ཅ་མར་ཅེ།   དགེ་ལེགས་ཕུ་དང་   དུ་ཉ་གུ་རི།   བསམ་གྲུབ་སྤྲོངས་མཁའ་དང་
ད་རང་ག་ཚུ་གི་མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན།   འབྲུལ་ལམ་དང་   ཚོང་འབྲེལ།
ལམ་སྤོལ་དང་རྒྱན་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ཚུ་ཨ་རྟག་རང་འཐབ་དགོཔ་བྱུང་པའི་
སྐབས་   མངའ་སྤེལ་ཨ་སམ་དང་རྒྱབ་བེང་གལ་གཉིས་དང་   འབྲུག་གི་བར་
ན་དམིགས་བསལ་གྱི་མཐུན་ལམ་མེད་པ་ཅིན་   ལྷོགས་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་ལུ་
བརྒྱབ་གསེག་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་ལུ་གནོད་པའི་ལུ་   འཕལ་འཕལ་ཚོན་
དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔེར་ན་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མཐུན་ལམ་ཡོད་
པ་གིས་མ་ཚད་   འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མངའ་སྤེལ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་   འབྲུག་
གཞུང་གིས་སྟག་པར་དུ་མཐུན་ལམ་བཟོ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠
དེ་ཅིག་ཁར་   ས་མཚམས་ཁའི་འབྲེམས་ཁང་བརྒྱད་དེ་འབྲུག་ལུ་སྤེལ་དགོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་ཡི་གུ་དང་ ལག་རྟགས་ཚུ་ཡང་ལམ་བར་ན་ཁ་བྱེ་སྟེ་ཆ་ཚང་པ་འབད་ལྟོད་
ནི་མེད་པའི་ཁར་ མི་སེར་ཚུ་གིས་གཉེར་ཚང་རེ་མཁོ་སྐྱབ་འབད་མི་ལུ་ཡང་
ཉོགས་བཤད་ལེ་ཤ་འབད་བའི་སྐྱོར་ལས་ ཟ෍་ལའི་གཞུང་ལུ་ཞུ་བ་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ འཇམ་ཉོག་ཉོ་འབད་བཀག་མ་ཚུགས་པའི་
ཁྲུངས་བརྗོད་མི་ལུ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཟ෍་ལོ་
༡༩༧༥ ལུ་བཟུན་ཚུས་བྱང་ཆེན་དགོས་ཨོམ་ པར་དུན་ ལུ་ཉ་ཀྱི་ལུ་བཏང་སྟེ་
དེ་སྐབས་ཀྱི་མངའ་སྟེ་སྤྱི་བྱུང་སྟོན་པོ་ ཟ෍་ ཨིན་ མི་ སེན་ཉ་དང་གཅིག་ཁར་
གསུང་གོས་གནང་བཅུག། ཟ෍་ལོ་༡༩༩༡ ལུ་ཞུ་བ་བཅང་གལ་གྱི་མངའ་སྟེ་
སྟོན་པོ་ རོ་ཉི་བུ་སུ་འབྲུག་ལུ་མགོན་བརྗོད་གནང་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་རང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་གི་སྐྱོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ནི་
དེ་གིས་དཀའ་ངལ་བསལ་ཚུགས་པ་བྱུང་ཅུག།

དེ་གིས་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལུ་ཨ་སམ་མངའ་སྟེ་སྟོན་པོ་ སའི་གི་ཡ་འབད་
བའི་སྐབས་ ཟ෍་སྟོན་ཟ෍་བ་ཆེ་རིང་ལུ་བཀའ་གནང་སྟེ་ཚུ་འབྲུག་ ས་མཚམས་
ཁའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་སྟེ་ ཨའི་བི་བི་ཉི་སི་ཟེར་མི་
ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་དེ་གིས་ཚུ་འབྲུག་ཚུ་ལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ ས་གནས་
དཔོན་ཁག་ཚུ་གི་བར་ན་འཕམ་འཕམ་གསུང་གོས་གནང་ནི་འགོ་བཅུགས་
ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ ས་མཚམས་ཁའི་བྱེད་ལྟེ་ལེ་ཤ་གིས་ཞི་ཚུགས་པ་བྱུང་ཅུག།
དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་བེན་བྲིས་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ ཟ෍་ལོ་༡༩༧༩
ལུ་འབྲུག་གི་ཚུ་ལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་འཇུག་མི་ཚུ་ འབྲུག་གི་རང་
དབང་གི་སྐྱོར་ལས་སེམས་ཁར་ཚ་གྲང་ཡོད་ལུགས་ཚོགས་ཁང་ནང་ཞུ་བའི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

ལན་ ཕྱི་ཚོན་ཟུ་བ་ཚེ་རིང་གིས་ཚོགས་དམངས་ལུ་ལྷོ་དོན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོན་ སྤྱི་ མོ་རར་ཇི་ དེ་སའི་དོ་རྗེ་སྲིང་
ལུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མཉམ་རང་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་དོན་སྐོར་ལས་
རང་དབང་ཉིལ་བུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཁོང་ར་ལུ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་དེ་
ལུ་བཀག་ཆ་འབད་བའི་དབང་ཆ་སྤུ་ལས་མེད་ཟེར་ཁོ་ལུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་
ཚོགས་དམངས་ཚེ་བྱང་ལང་དགོཔ་མེད་ཟེར་ལྷོ་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛོད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ལྷུར་མ་བདེས་ཨ་
ཙེ་རེ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་སེལ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་མ་བདེ་བ་མེད་པར་བདེ་སྦྱོང་གྱི་ཉིམ་ཤར་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

གོང་ལུ་ལྷོ་དོ་བཟུམ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་
ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་འདི་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཁོ་རའི་
སྤྱི་འབྲེལ་བཟུམ་གཅེས་སྦྱོང་མཛོད་དེ་ རྒྱ་ལུ་གཞུང་གསར་རྗེང་སོར་བའི་
སྐབས་དང་ མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་འཛུགས་ཅི་བྱུང་རུང་འདི་འཕྲོ་ལས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་རང་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ལྟེ་འབྲེལ་བ་མཛོད་དོ་
ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༢/༥/༧༧ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གཞུང་སྦྱོང་གི་ཚོགས་པ་སོར་བའི་ཚེ་རྒྱ་ལུ་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ལུ་གཤམ་
དེ་སྐབས་ས་མཚམས་ཏང་གི་མ་ར་ལས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་གདན་དེན་ལྷོ་བར་
བཏང་པའི་ བྱུད་འཕགས་གནམ་གྲུ་ནང་འབད་ལྷི་ལི་གནམ་ཐང་ལུ་ཕེབས་
པའི་སྐབས་ སྲིད་ཚོན་ མོ་རར་ཇི་དེ་སའི་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ ཚོན་པོ་ ཨ་ཀྲལ་
བི་ཏེ་ བུཊ་པའི་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་བསྐྱོད་དང་རྩིས་ཁྲུངས་སྐོམ་མའི་སྐོ་ལས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕེབས་བསུ་ལུ་རུག། དེ་བརྒྱུ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟ෍་ཟ෍་༢ པའི་ཚེས་༢༢
ལས་༢༥ ཚུན་ཟ෍་ལིར་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐོར་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་
སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ རེ་ལམ་ སྤྱན་ངེ་མ་ རལ་ཁྱེ་མཚོག་དང་སྲིད་ རྫོན་ སྤྱི་
མ་ཉི་ ཨིན་དེ་ར་གུན་རྟི། ཕྱི་རྫོན་སྤྱི་ དེ་ བེ་ ར་ར་གི་སྤྱི་ རའོ་ཚུ་གིས་
ཕེབས་བསུ་ལུ་བའི་སྐབས་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལུ་སྟེ་ ཕྱི་
རྫོན་ཟ෍་བ་ཚེ་རིང་དང་ གོང་འཕེལ་ཡོངས་ཁྱབ་རྒྱ་ཚེན་དགོས་ རོག་ཀར་
རྫོབས་རྒྱལ། དམག་ཚེ་གོང་མ་རྣམ་རྟོ་རྟེ་ཚུ་དང་ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་གཞན་ལེ་
ག་ཅིག་སྲིད་རུག།

རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
ཚད་པར་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ ཚེས་བཀྱར་དང་ཆ་འཛོག་སྐོར་མཚད་དོ་
ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་ཐེངས་༢༥
པ་བཙུག་སྤྱང་ལུ་བའི་སྐབས་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་བོ་འབད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ རོར་ཁོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ རྟེ་སིན་གཉིས་གདན་འདྲེན་ལུ་སྟེ་ རྒྱལ་
ཡོངས་ནང་སྤྱན་གཟུགས་སྐོར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྒྱ་གར་མི་མང་གིས་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་མཁྱེན་ཡོན་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུ་རོ་བཏོན་སྐོར་
ལུ་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྡེ་ལུ་ཡང་ བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་པས་ཟེར་བཤད་མི་མང་རབས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་
ནང་ཐོན་རུག།

རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ ཆེས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མཐོའི་དཔོན་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་
ནང་མི་བཟའ་ཚང་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བཞུགས་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༥ སྤྱི་ཟླ༡༡ པའི་ཚེས་༢ ལུ་ཉང་སྟོང་མར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོན་
མིས་ཨེས་ ཨིན་རྟི་ར་གུན་རྟི་མཚོག་ རྒྱ་གསོད་ཀྱིས་བཀོངས་པའི་གནས་ཚུལ་
གསན་པའི་བསྐྱར་ ཐུགས་ཕམ་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བྱུང་སྟེ་འདི་འཕྲོ་ལས་རྣམ་
རྟོག་ལང་སྟེ་རྒྱ་རྩི་ལི་ལུ་བྱོན་ལུག་ ས་གནས་ཀྱིན་མ་རུ་ཉི་ཉུང་ ཟེར་སར་
བྱོན་ཉི་ལྷུ་ཕུང་ལུ་མི་རྟོག་དང་ཁ་དར་ཕུལ་ཐོག་ལས་ ལུ་ངན་གུས་བཏུང་ལུ་
གནང་ལུག།

དེ་སྐབས་འཛམ་སྐྱིད་བདེ་བརྒྱད་པ་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ལུ་རྩི་བ་ལེ་གཅིག་བཀོད་པའི་ལན་ཚུ་ཐོགས་མེད་གསུངས་པའི་
གལ་ བདེ་བརྒྱད་པ་ཚུ་ལུ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཁེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ནང་
མི་བཟུམ་ཨིན་མ་ལས་རྒྱ་གར་ལུ་མི་བཟོད་པའི་ལུ་ངན་དང་ ལུག་བསྐལ་སྐྱོམ་
ཐོག་མི་དེ་ བཀོ་བཤའ་རྒྱལ་པར་འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་འབད་བྱོན་ཨི་ཟེར་
གསུངས་ལུག།

དེ་གི་ལུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལུ་ཡང་སྲིད་འཛིན་ ཟེལ་སིང་དང་
སྲིད་ ཚོན་ རུ་རེབ་གུན་རྟི་གཉིས་ཀྱིས་མཐོན་བདེ་ཕུལ་ཕ་བཞིན་དུ་ ཉིན་
གངས་བཞི་གི་དོན་ལས་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐོར་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་
ལུ་ཡང་ པ་ལམ་གནམ་ཐང་ལས་འབད་ རུ་ག་ལ་པ་ཉི་བ་ཕན་བར་ན་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་པར་ཕེབས་ལམ་བདེ་ལྟེ་བཀོད་པའི་ཁར་
མི་རྟོག་དང་དར་ཚོན་སྐྱ་ལུ་ཚུ་གིས་བརྒྱན་ཉི་ དུས་རྟོན་ལུང་འཕགས་ཀྱི་བཙུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྲུང་ལྷ་བའི་གྲོས་བརྒྱུ་སླེ་ཕེབས་བསྲུ་ལྷ་ལྷག། དེ་སྐབས་ལུ་ ལྷ་ག་ཇུ་ན་གཙུག་
ལག་སློབ་ཁང་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་འོག་མའི་ལག་པར་ དངུལ་
ཀྱམ་འབྲུམ་ ལྷའི་ཞལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་གནང་ལུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་བར་ན་ གལ་གནད་
ཅན་གྱི་གསུང་གྲོས་མང་རབས་བྱུང་པའི་གྲལ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁ་ལྷག་ལས་ གསར་སྣང་དང་དགེ་ལེགས་སྤུའི་བར་གྱི་ནགས་ཚབ་
རྒྱ་ཚད་ཀི་ལོ་མི་ཀྱང་། གི་ཕྱིས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་དབང་བའི་ས་ཞིང་ཨིན་
པའི་ཁྲུངས་ འདི་བསྐང་ས་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ གཏུ་རི་ཤུར་གྱིས་ནགས་ཚབ་
དེ་ནང་ ག་ཅི་འབད་དགོ་རུང་ གནང་བ་འབྲུག་གཞུང་ལས་ལྷ་བའི་ཁྲུངས་ཚུ་
བཀའ་བའི་ལུལ་ལས་ ཟ࿳་ ༢༠༠༡ ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ངོ་འཛོམས་
ཐོག་ལས་ས་གནས་བརྟགས་ཞིབ་འབད་ནི་གུ་གྲོས་ཐག་ཚེད་ལུག།

གཞུང་གཉེས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་ལུ་ལྷ་དོ་བརྒྱུ་ དང་ལུ་ལས་སྡོད་
ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ཚོགས་སྡེ་བཟོ་ལྟེ་མཉམ་
འབྲེལ་འབབ་ནི་དེ་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེས་གཟིགས་ཏེ་ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༩ ལས་
ཚུར་མི་སྡེ་དང་མི་སྡེ་གི་བར་ན་གྲོགས་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོཔ་དང་
བདེ་སྣག་མཉམ་འབྲེལ་འབབ་ནི། དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ཕན་ཟ࿳་སྟོམས་སྡོད་ནི།
གཅིག་གིས་གཅིག་ཉ་གོ་ནི་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་མཉམ་འབྲེལ་མི་སྡེ་ནང་
འཁོད་བཞག་པའི་དམིགས་ལུལ་ཐོག་ལས་ རྒྱ་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་མི་སེར་གྲལ་
ལས་འབྲུས་མི་འབྲུ་བའི་ཚོགས་པ་ (ཨའི་བི་ཨེམ་ཨེས) ཟེར་སྐབ་མི་བཟོ་ཡོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མི་དེ་གིས་ མི་སེར་ནང་འཁོད་ཀྱི་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་རིམ་པ་ཚུ་ ཁེ་ཕན་ཆེ་
ཏོག་ཏོ་སླེ་སེལ་ཚུགས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་གཞུང་དོན་
གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་དགོངས་འཆར་བཀོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གར་
གཞུང་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ མི་ལོ་༤༧ གི་གོང་ལུ་བཟོ་བའི་ཆེངས་ཡིག་
འདི་སྐྱུར་བཅོས་མཛད་ནི་གུ་ཐུགས་ཐག་ཚོད་ལུ་ག། མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་འི་ཐུགས་བཅོན་དང་ མཁུན་རྒྱབས་ཆེ་བ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ཆེངས་ཡིག་དེ་ དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་
བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་པའི་ཞལ་བཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཆ་ར་ལས་བྱུང་ནི་དེ་གིས་
སྤྱི་ཚེས་༦/༡༠/༠༦ ལུ་ རྒྱ་གཞུང་ཕྱི་འབྲེལ་རྩེ་ཆེན་ ཞི་བ་ཤར་ཀར་
མེ་མོན་འབྲུག་ལུ་གོས་བསྐྱུན་གྱི་དོན་ལུ་ཕྱོན་པའི་ལུལ་ལས་ ཕྱི་འབྲེལ་
ཚོན་པོ་ པར་ནབ་མུ་ཁར་ཇི་ མཚོག་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་
འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་གསུང་གོས་གཏན་འཁེལ་བྱུང་ལུ་ག།

རྒྱ་མཚོན་དེ་གིས་སླེ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོང་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁུ་པ་མི་
དབང་ འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་
ཁོངས་ལས་ཕྱི་འབྲེལ་ཚོན་པོ་ པར་ནབ་མུ་ཁར་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་ རྒྱ་གར་གྱི་
སྤྱི་དཔྱད་ རྫོག་ཀར་ ལུན་མོ་རྒྱན་སེང་དང་ འབྲུག་གི་ཕྱི་ཚོན་མཁའ་
འགོ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་གདོང་ཁར་འབད་སྤྱི་ཚེས་༡༠/༢/༠༧ གི་ཉིན་
མར་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཆེངས་ཡིག་བསྐྱུར་སེང་
གུ་མཚོན་ཏུགས་བཀོད་གནང་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དོན་སྐྱོར་ལས་རྒྱ་གཞུང་དང་བསྐྱེད་དགོཔ་མེདཔ་བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ལྷོ་ནི།
དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཟིན་ཟིན་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དེ་
སྤྱི་ཚེངས་ཡིག་སྐྱུར་བཅོས་རྒྱབ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་པ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་རྒྱ་འབྲུག་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་
གནང་ནི་དེ་གིས་དང་། གཉེས་པ་ འཛུམ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་
སྐབས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤོ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་འདོད་སེལ་
ཚུགས་པའི་འདུན་པ་གཅིག་འབད་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ཨིནམ་སྤྱི་བཀོད་རུག།
རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་དོ་རྟོག་འབད་མི་སྤྱི་ཚན་རྒྱུ་ འབྲུག་ལས་
བཏོན་བཏང་ནི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་སྐྱོ་སྤོག་ཡང་
སྤོས་བཏང་ཚུགས་པའི་གྲོགས་བཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
ཨིན་ཟེར་བཀོད་རུག།

སྤོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་སྤོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང་གཅིག་ཁར་
མཐུན་ལམ་བུང་ཚུལ།

གཉེས་པ་ སྤོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་སྤོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང་
གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་བུང་ཚུལ་སྐྱོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། སྤོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ཟེར་
མི་དེ་འཛུམ་བུ་སྤྱིང་། ཨ་མི་རི་ཀ་གཉེས། ཨ་མི་རི་ཀ། ཡུ་རོ་བ། ཨེ་ཤི་ཡ།
ལྷ་སྤི་ཤེལ་ཡ་དང་ བྱང་རོས་ཀྱི་ཨར་ཀྱིག་ཟེར་འཛུམ་སྤྱིང་དུམ་བུ་ལྷག་འབད་
ཅིས་སྤོལ་ཡོད་པའི་ ཨེ་ཤི་ཡ་སྤོ་རོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་བདུན་ནམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ཡུང་ཕྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ།

ཨམ་ག་ནེས་ཏན་བརྩེས་བ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་བརྒྱུད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གྲུལ་ཁར་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པ་ལས་ འཛམ་གླིང་གཞན་ལས་ཡང་གོང་
གི་རྒྱལ་ཁབ་བདུན་པོ་འདི་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་དགོས་བྱུང་ནི་དེ་
གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་བྲུག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་
མཐུན་ལམ་བཟོ་དགོས་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཨིན་པས། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ཡུང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར། ཕུ་ཀིས་ཏུན་དང་ནེ་ཕུལ།
ཤྷི་ལང་ཀ་དང་ བང་ལ་དེ་ག། མུལ་དེབསི་དང་ཨུམ་ག་ནེས་ཏུན་བརྒྱུད་ལུ་
བརྩེ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

ཨེ་ཤི་ཡ་ཡུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་འདི་ ལྷོ་ལོ་ ༡༩༥༥
ལུ་འགོ་དང་པ་གཞི་བརྩུགས་འབད་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ ཡུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་འདི་ནང་ ཕྱག་
འགན་གཙོ་བོ་བཞེད་མི་འབྲུས་མི་ཅིག་ཡང་ཨིན་པས། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་
ཡུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་འདི་འབྲུས་མི་གལ་འཇུག་བའི་ ཁེ་
ཕན་དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཨིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་ནི་དང་།
ཁེ་ཕན་གཉེས་པ་འདི་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་
པའི་རྒྱུན་ལམ་བཟུམ་ཅིག་ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ཡུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་
བརྒྱུད་དེ་བྱུང་པ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ཁེ་ཕན་གསུམ་པ་འདི་འབྲུས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་བསྐལ་པ་ཆགས་
པའི་བསྐར་ལས་ ཕན་ཚུན་ཐག་ཉེ་སར་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འབད་ནི་དེ་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་དང་ཕན་གཞོན། གོ་མས་གཤིས་ཚུ་ལུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གིས་ ལྷོ་ལོགས་ཁའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ རིག་ལས་
གསར་པའི་འབྲེལ་བ་མཛད་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༧ ནང་༥ ལུ་འགོ་དང་པ་རྫོ་
ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཞལ་འཛོམས་བང་ལ་དེག་
ལུ་གནང་པའི་སྐབས་ ལུང་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་ཁྲི་འཛིན་དང་པ་ བང་ལ་
དེག་གི་སྲིད་འཛིན་ ལུ་ཀ་ཞེ་ཀ་ རེ་ཞེ་རེལ་ ཏུ་སེན་ མོ་ཏུ་སྐྱེལ་ ཨི་ཤག་
མཚོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཚོགས་པའི་དབུ་བྲིད་
ཅིག་འབད་འདེམས་བསྐོས་ཞུ་རྒྱལ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
དབུ་བྲིད་ཀྱི་གལ་བསྐོས་དགོ་པའི་དོན་དག་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ གཙོ་དོན། ཆབ་སྲིད་སྦྱོང་ཚུལ་ཚུ་གི་
འཛིན་སྐྱབས་ལུ་ལྷོ་ལོགས་ལོད་པ་ཨིན་པས།

ལྷག་པར་དུ་འབྲུག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་དང་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་
ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་དགོངས་བཞེད་གཉིས་ ཏེ་ཅང་གི་མཐུན་
ནི་དེ་གིས་ཡང་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
དགོངས་བཞེད་ ཁྲིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མཉམ་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱོགས་
རིས་མེད་པ་འབད་ནི་བདེ་དང་མཐུན་ལམ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་གནས་ནི་
འདི་ཨིན་མ་ལས་ དམིགས་ཡུལ་འདི་འབྲུབ་ཚུགས་པ་ཅིན། རང་གཞན་
ཆ་མཉམ་བདེ་སྦྱིད་སྦྲོ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཐོག་གནས་ཚུགས་ནི་ཨིན་
པས་ཟེར་སྐབ་ཨིན་པས།

ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ།

བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ གསལ་བཤད་མཛད་མི་གཙོ་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་
དུམ་གྲ་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ འི་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་གསལ་བཤད་ཀྱི་བཅུད་དོན་ངོ་མ་ འཛོམས་
སློང་ནང་སྟོབས་ཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་བར་ན་ རུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་དང་ རྩས་
སྐྱོར་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་སྤུང་གི་དོན་ལུ་ ག་དྲག་གི་དོ་
འགཞན་འབད་ནི་དེ་མར་ཕབ་རྒྱབ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་དཔལ་འབྱོར་དང་
མི་སྡེ་བདེ་སྐྱིད་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོ་པའི་ཐུགས་
འཆར་ཚུ་བཀོད་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་གནང་ལུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་
ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མ་གཞི་གནས་སྟངས་
འདི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཨིན་རུང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་
དུམ་གྲ་དེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་མང་མནར་གཙོ་དོན་
དང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཅ་མེད་བཏང་པའི་
ངོ་ཚོལ་སྟེ་ཚན་གྲིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་མི་སྡེ་བདེ་སྐྱིད་འབྲོག་སྤོལ་ཡོད་པའི་
དཀའ་ངལ་དེའི་སྐོར་ལས་ འབྲུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་གི་བསམ་འཆར་
དང་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིག་སྐོར་སྐོར་ལས་ འབྲི་བ་དང་བཅས་པའི་
གསལ་བཤད་མཛད་ལུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་
ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་འཆར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྤྱི་དབུས་གཙོ་བོར་མ་སྐོར་ལས་ལུང་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསལ་བཤད་གནང་དོན་ རང་བཞིན་གནས་ལྟངས་སྤངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་འདི་
ཨིན་ཟེར་གསུངས་ལྟར། རང་བཞིན་གནས་ལྟངས་འདི་གྲིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་
ཀུན་གྱིས་སྤངས་སྤྱོད་དང་ བདག་འཛིན་ལེགས་ཤོམ་འབད་བ་ཅིན་ ས་གནས་
ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ཅིག་ གཅིག་ཁར་སྤོལ་ཏེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
ཁེ་ཕན་དང་ ལུབ་འབྲས་གྲིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལུ་ཡོད་ལུགས་སྐོར་ལས་
གསལ་བཤད་མཛད་ལུག། ཟ࿳་ལོ་༡༩༩༥ ལོ་འཁོར་ལྗོངས་ཤི་ཡ་ལུ་ལྷོ་གསལ་མཐུན་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཞལ་འཛོམས་ཐངས་དྲུག་ པ་ལྷེ་ལི་ལུ་འཚོགས་པའི་སྐབས་ལུ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་བཅུད་དོན་ ལྷོ་ཨི་ཤི་
ཡ་ལུ་ལྷོ་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱིས་སོ་ནམ་དང་ གསོ་བ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི།
མི་རྒྱུ་ལས་མར་ཕབ་རྒྱལ་ཞི་དང་ཤེས་རིག་གོང་འཕེལ་བཏང་དགོཔ། རང་བཞིན་
གནས་ལྟངས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་བཞག་ནི་དང་ མྱོང་གསེབ་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ ལུང་ལྷོ་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ག་དེ་བྲག་བྲག་གོང་
འཕེལ་བཏང་དགོ་པའི་ལུགས་འཆར་བཀོད་གནང་ལུག།

གོང་གསལ་བཅུད་དོན་ཚུ་གི་དགོས་པ་ ལྷོ་ཨི་ཤི་ཡ་ལུ་འཛིག་ཏེན་ རང་བཞིན་
གནས་ལྟངས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་བཞག་སྟེ་འགྱུར་བཞིན་གཞོན་པ་མེད་པའི་
ཁར་ རང་བཅུད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པའི་གཞི་རྩ་ ལུང་ལྷོ་གསལ་
ཀྱི་མི་རྒྱུ་ལས་ཡར་སེང་འཁྲོམ་བཅུག་པའི་ཐོག་ལས་དབུལ་ཕོངས་རྩ་མེད་བཏང་
ནི་འདི་ གཅི་ལས་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་མཛད་ལུག།

ལྷོ་ཨི་ཤི་ཡ་ལུ་ལྷོ་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་ འབྲུག་གི་འབྲེལ་བ་
ནམ་ལས་བྱུང་ཡི་ག་གི་སྐོར་ལས་སྐོག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ནང་བཀོད་དོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་ཨི་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོལ་པ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ།

བརྒྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། (༡) རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་གི་འབྲེལ་བ་སྦྱི་ལོ་ ༡ ལེལ
ལས་འགོ་བཙུགས་ཚུལ་གོང་ལུ་བཤད་དོ་བརྒྱམ་ཨིན་པས། (༢) རྟེ་པུ་ལ་
དང་འབྲུག་གི་བར་ན་མཐུན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྦྱི་ལོ་ ༡ ལེ ༥ ༣ ལས་ཚུར་བྱུང་
པའི་ཁར་ དེའི་གོང་གི་མཐུན་འབྲེལ་ཡང་ རྟེ་པུ་ལ་ལུ་ཟུང་མ་འབྲུག་ལས་བསྐོས་
སྲོལ་དང་ འབྲུག་ལུ་བཟོ་རིག་རྟེ་པུ་ལ་ལས་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་
པ་དང་ཕུ་ཡང་བྱུང་སྟེ་སྟོན་ཅུག།

རྟེ་པུ་ལ་གྱིས་འབྲུག་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་སའི་དོན་
གཅོད་ཡིག་ཚང་ནི་འུ་ལྷི་ལི་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། (༣) བང་ལ་དེ་ག་
དང་འབྲུག་གི་བར་ན་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་གི་དེ་ སྦྱི་ལོ་ ༡ ལེ ༧ ༡
ལས་ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ བང་ལ་དེ་ག་པུ་ཀིས་རྒྱ་གྱི་
འོག་ལས་ རང་དབང་ཚོལ་པའི་སྐབས་ལུ་དོ་སྦྱོར་འགོ་ཚོགས་མཛད་མི་
ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་དང་བང་ལ་དེ་ག་གཉིས་
གྱི་མཐུན་ལམ་སྦྱིང་སྦྱིང་འབད་རང་སྟོན་པའི་ཁར་ འབྲུག་ལུ་གཞུང་ཚབ་
གོ་རིམ་གཉིས་པ་བང་ལ་དེ་ག་གིས་བཙུགས་ཅི། (༤) འབྲུག་དང་ལུ་ལ་
དེ་བ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་གི་དེ་ཡང་ སྦྱི་ལོ་ ༡ ལེ ༥ ༤
ལས་ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཉེ་དོན་གཅོད་ཡིག་ཚང་རྒྱ་ལུ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་
པས། (༥) འབྲུག་དང་གཅིག་ཁར་པ་ཀིས་རྒྱ་གྱི་འབྲེལ་བ་འགོ་དང་པ་
སྦྱི་ལོ་ ༡ ལེ ༥ ༥ ལས་ཚུར་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། (༦) འབྲུག་དང་
ལྷོ་ལང་ཀ་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྦྱི་ལོ་ ༡ ལེ ༥ ༧ ལས་འགོ་བཙུགས་ཉེ་དོན་
གཅོད་ཡིག་ཚང་ནི་འུ་ལྷི་ལི་ལུ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་པམ།

གསུམ་པ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་པམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ (བའི་ལེ་ཀར) ཟེར་བྱང་སྤྱི་གས་མཐུན་འབྲེལ་དང་
སྐལ་གྱི་ལེ་ཀར་ཟེར་བའི་མང་སྤྱི་གས་མཐུན་འབྲེལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྲིད་བྱུས་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་
འབྲུས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་ཚད་དང་གཅིག་ཁར་ ག་དེ་འག་འག་མཐུན་པམ་
བཟོ་ནི་དེ་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཚོག་ ཨ་མི་རི་ཀ་ལུ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་གས་རིས་སྤངས་པའི་ཞལ་འཛོམས་
ཐངས་༥ པའི་གལ་ བཅའ་མར་གཏོགས་པར་ཕྱོན་པའི་སྐབས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢
སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༢༠ ལུ་ འཛམ་གླིང་བད་བརྒྱུད་གནས་ཚུལ་པ་ཚུ་གིས་འདི་
བ་བཀོད་པའི་པན་གསུངས་མི་ནང་། འབྲུག་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་གཙོ་
པོ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་པམ་ག་དེ་འག་འག་བཟོ་ནི་དང་
ཚོད་མེད་ནི་བའི་བརྟེན་ལུ་གསུངས་འཛོམ་ནི་དེ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ལུ་ག།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་༥༠ པའི་སྐབས་
ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ སྤྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ལུ་དི་བ་དང་པ། འབྲུག་
གཞུང་གིས་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྐབས་
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་བརྒྱུན་དགོ་དང་མི་དགོ་གི་སྐོར་ལས་དང་ གཉེས་པ།
སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་གྱི་དམིགས་ལུ་ག་དེ་འབད་ཡོད་ག་ཟེར་བཀོད་ལུ་ག།
དེ་ལས་འབྲུག་ལུ་རྒྱ་ནག་དང་ཇ་ལཱ་ ནེ་ལཱ་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱི་
ཚབ་བསྐོ་བཞག་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ཡང་འདི་བ་ལུ་ལུ་ག། གསུམ་པ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སླུ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

འཛམ་གླིང་སླུ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་འབྲུག་ལུ་བཙུགས་དགོ་པའི་སྐོར་
ལས་ལྷན་ཉི་དེ་གིས་ འཛམ་གླིང་སླུ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ ཡུ་ཨེན་ཌི་པི་ སླུ་
ཚོས་ ༡༩/༤/༧༩ ལས་ཐིམ་ཕུ་ལུ་འགོ་བཙུགས་ལུགས་ཚོགས་ཐེངས་༤༠
པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༢-ག་ ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་
ཚུར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
ཁབ་ལེ་ཤ་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་འབྲེལ་བྱུང་པ་མ་ཚད་རོགས་རམ་ཡང་
མང་ཤོས་ཅིག་སླུ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་བརྒྱད་དེ་ཐོབ་ནི་འགོ་བཙུགས་
རུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ སླུ་འབྲེལ་ལྷན་
ཁག་གི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཁར་བྱིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་
ལམ་སླིང་སླིང་བཟོ་དགོཔ་དང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སླུ་ཚོགས་པའི་འཇུག་མི་
རྒྱལ་ཁབ་ག་དེ་མང་མང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་བཟོ་ནི་གཉེས་ཨིན་ནི་
དེ་གིས་ གསེར་ཁི་མངའ་གསོལ་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤ་ཅིག་ལུ་མགོན་
བན་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སླུ་ཚོགས་
པའི་འཇུག་མི་གལ་ཁར་མ་ཚུད་པའི་ཉེ་མ་ འཛམ་གླིང་སླུ་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་
རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་བར་ན་ གོས་ཁ་མ་མཐུན་པར་ ལ་ལེ་ཅིག་གིས་འོས་འབབ་
ཡོད་ལུགས་དང་ ལ་ལེ་གིས་འོས་འབབ་མེད་ལུགས་བཤད་དེ་མཐའ་མཇུག་
ཁར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་རྒྱུ་ལྷོར་འབད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱ་གར་དང་ ཡུ་གེ།
བེལ་ཇམ། སར་ན་སི། ཇ་ཤུན། ཡུ་ཨེས་ཨེས་ཨར། ཨི་ཀ་ལི། སི་རི་ཡ།
ལི་ཨོན། རྟེ་ཤུལ་ཚུ་གིས་མཛོད་རུག་ཟེར་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་བེན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བྲིས་ནང་བཀོད་ལུགས།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༢ པའི་གོ་ས་ཚོད་དོན་
ཚན་༣༥ པའི་ནང་གསུང་གོ་ས་གནང་དོ་བརྒྱུམ་ཨིན་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢
ལོ་ལུ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་
ལས་རིམ་བཙུགས་མི་ ཡུ་ཨིན་ཏི་པི་ ཡིག་ཚང་ཐིམ་ཕུ་ལུ་བཙུགས་ཏེ་འཆར་
གཞི་དང་པ་འབད་ཚུ་མི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་འཆར་གཞི་གཉིས་
པ་མཇུག་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱང་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཡན་ལག་ ཨེམ་ ཨི་ ཨི་ཟེར་བའི་
འཚོ་བ་དང་སོ་ནམ་གོང་འཕེལ་སྡེ་ཚན། དབ་ལུ་ ཨིཙ་ ཨི་ཟེར་བའི་འཛམ་
གླིང་གསོ་བའི་སྡེ་ཚན། ཡུ་ནི་སེམ་ཟེར་བའི་འཛམ་གླིང་ཨ་ལོ་འི་མ་དངུལ།
ཡུ་ ཨིན་ ཏི་ པི། སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལས་འགུལ། མི་ ཏི་ ཨིམ་ཟེར་
མི་དང་ ཡུ་ནི་ཏོ་ཟེར་བའི་སྡེ་ཚན་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་འཆར་གཞི་དང་པའི་སྐབས་
ཨ་རི་འི་ཏོ་ལར་འབྲུམ་༣༠ དང་གི་༧ གྱི་ཚུ་ས་ འཕྲུལ་ཆས་དང་ལས་མི་ཚུ་གི་
མ་དངུལ་བཙུགས་ཏེ་ཐོབ་ཅི་ཟེར་དང་ འཆར་གཞི་གཉིས་པའི་སྐབས་ ཨ་རི་
ཏོ་ལར་འབྲུམ་༣༦༠ འི་བཙུགས་འཕྲུལ་ཆས་དང་ལས་མཁུ་ཚུ་ས་ཏེ་ཐོབ་ཅི་ཟེར་
བཀོད་དོ་བརྒྱུམ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་ཟེན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་
བརྒྱུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གིས་བྱང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ལམ་ ཕྱོགས་
གཉིས་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་པའི་སྲོལ་ཁྱུན་ཡང་ བང་ལ་དེལ་རང་བཙན་
སྤྱི་ཚོས་༡/༡༢/༧༡ ལུ་ཐོབ་པའི་ལུལ་ལས་ གཞུང་འབྲེལ་གཞི་བཙུགས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༧༣ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་བང་ལ་དེལ་གི་གཞུང་ཚབ་ཏོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

སྤྱིར་གྱི་ཞུ་ཡིག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟ෍་ཟ෍་༥ པའི་ནང་སྤྲུལ་རྒྱུ་གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠
སྤྱི་ཟ෍་༥ པའི་ནང་བང་ལ་དེ་ག་གི་སྲིད་འཛིན་ འབྲུག་ཕྱ་གཟིགས་སྐོར་གནང་
ཞེ་ ལུང་སྤྱོད་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་གསུང་གྲོས་ཚུ་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༠ ཟ෍་ཟ෍་༩ པའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་འབྲེལ་དང་
ཚོག་ཐམ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཚངས་ཡིག་གུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་རྒྱུ་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་བང་ལ་དེ་ག་
ཕྱ་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཞེ་འབྲུག་དང་བང་ལ་དེ་ག་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་ཚོང་
འབྲེལ་དང་ འཛུལ་ཞུགས་བྱ་རིམ་དང་ རིག་ལམ་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ཚུལ་
གྱི་ཚེངས་ཡིག་བཟོ་ཞེ་སྤྱོད་རྟགས་གནང་རྒྱུ་། དེ་གི་ཤུལ་ལས་བང་ལ་དེ་ག་
གི་སྲིད་འཛིན་ ཟ෍་ལོ་ ༡༩༥༦ ཟ෍་ཟ෍་༦ པའི་ནང་ཚར་ཅིག་དང་ ༡༩༥༥
སྤྱི་ཟ෍་ ༡༠ པའི་ནང་ཚར་ཅིག་འབྲུག་ཕྱ་གཟིགས་སྐོར་མཛད་པའི་དོན་དག་
རྒྱ་རྒྱུད་བཀག་ཐབས་སྐོར་ལས་གསུང་གྲོས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་སྤྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་
པའི་དབུ་ཁྲིད་ཞལ་འཛོམས་ཐེངས་དང་པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ ཟ෍་ལོ་ ༡༩༩༥
ལོར་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་སྤྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཁྲི་འཛིན་མཛད་དེ་
ལུང་སྤྱོད་མཐུན་གྱི་ཞལ་འཛོམས་དབུ་ཁྲིད་གནང་ཡི་ཟེར་ཞིབ་འཚོལ་བེན་བྲིས་ནང་
བཀོད་རྒྱུ་། བང་ལ་དེ་ག་གི་སྲིད་འཛིན་ ལིའུ་ཀྲེ་ཀྲ། ཇེ་ཀེ་རེལ་ རྩ་སིན་
མོ་རྩ་རྩུབ་ ཨི་ཤག་མཚོག་གིས་མགོན་བརྟུ་སྤུལ་ཏེ་ གཟིགས་སྐོར་ཕྱ་གཟིགས་པའི་
སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྐོར་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་པའི་སྐོར་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལས་དང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ སྲིད་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་འབྲེལ་གོང་
འཕེལ་གཏང་ནི་གི་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་རྒྱས་པར་བུང་ལུག་ཟེར་ཨིན་པས།
འབྲུག་དང་བང་ལ་དེའུ་གི་བར་ན་ གསོ་བའི་རིག་ལམ་དང་ཤེས་རིག། མཁའ་
འགྲུལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠
ལོའི་ཚོང་འབྲེལ་ཆེང་ས་ཡིག་གུ་མཚན་ཉལ་ས་བཀོད་གནང་ཞིན་མ་ལས་
ཚུར་ བང་ལ་དེའུ་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ ས་གཏེར་དང་སོ་ནམ་ཐོན་བསྐྱེད།
ནགས་ཚལ་ཐོན་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཚོང་སྐྱོམ་འབད་འཐབ་ཚུགས་པ་བུང་
པའི་ཁར་ བང་ལ་དེའུ་གཞུང་གིས་ལོ་བཅུར་འབྲུག་ལུ་གསོ་རིག་དང་ སོ་
ནམ་རིག་པའི་སློབ་སློང་རོགས་རམ་སློབ་ལུག་༡༠ རེ་གི་འགོ་སོང་གནང་དོ་
ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཚོང་ཁུལ་ཡང་བརྒྱ་ཆ་ལས་༡༥ གུ་མར་ཕབ་རྒྱབ་གནང་ཡི་
ཟེར་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་སྤྱི་ལང་ཀ་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱོམ་འཐབ་པ་མེད་རུང་
ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ སའི་ཆགས་ཚུལ་ཡང་སྐྱོ་ལོགས་
ཁར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ཟུང་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་
འགོ་བཙུགས་དགོས་གལ་ཆེན་གཟིགས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་ འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་རིས་སྤང་པའི་ཞལ་འཛོམས་བེངས་༥
པའི་གལ་བཅའ་མ་གཏོགས་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ སྤྱི་ལང་ཀའི་སྲིད་འཛིན་
ཨེ་ཅ་ ཨི་ རྗེལ་ཡམ་གོ་པལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་
ལས་ སྤྱི་ལང་ཀ་དང་འབྲུག་གི་ཟུང་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ སྤྱི་ཟླ་༥
པའི་ཚེས་༡༥ ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྩི་སྲུང་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལས།

པས། དེ་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལུ་སྟེ་ རྫོན་པོ་སངས་
རྒྱས་དཔལ་འབྱོར་དང་ འཕྲོ་མ་ རྫོག་ཀྲོང་ རྫོག་ཀྲོང་ རྫོག་ཀྲོང་ རྫོག་ཀྲོང་ རྫོག་ཀྲོང་
འབྱོར་རྩི་རྩི། རྩི་ཨིན་ ཀ་ཀྲ་ལུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་སྟོན་ཅི་བཟེ་
དང་ དེ་སྐབས་རྟེན་འབྲེལ་བཅེ་ཞིན་མ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་ངོ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧
ལས་ཚུར་འབྲེལ་ཞེ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ མི་རྫོགས་གོང་འཕེལ་དང་ ཤེས་རིག་
ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ནང་རོགས་རམ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་མཐུན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ དེ་ཅིག་ཁར་
ལས་ རྫོག་ཀྲོང་ལས་རིམ་ནང་རོགས་རམ་འགོ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་མ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༦ སྤྱི་ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༢ ལས་ ༦ ཚུན་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་ཚབ་ལྷོ་
ལིར་གཏན་བཞུགས་(ཏའི་ཀ་མིཤ་ནར་) མིས་ཀྱང་ ལུ་ལུ་སི་ ལུ་ལུ་སི་ མཚོག་
གཞུང་དོན་གཟུགས་སྐོར་འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
དང་མཐུན་ལས་གྱི་གསུང་གོས་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧
ལོ་ལས་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་གིས་ འབྲུག་ལུ་སྐོབ་ཕྱག་སྐོབ་སྐོབ་གི་རོགས་
རམ་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུགས། འབྲུག་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཉིས་མཐུན་ལས་
འགོ་དང་པ་ ཀོ་ལོ་མ་སྐོབ་པ་ལན་གྱིས་རོགས་རམ་ཐོབ་པའི་བསྐྱེད་ལས་འབྲུག་
ལུ་རོགས་རམ་གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འབྲེལ་བ་ཅན་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་འབྲུག་ལུ་བྱུང་འབྲེལ་མཐུན་
ལས་བཙུགས་མི་ཡང་ འགོ་དང་པ་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་ཨིན་པས།

འབྲེལ་བ་ཏེ་མ་ལས་འབྲེལ་སྟེ་སྟོན་རུང་ ལྷོ་འབྲེལ་སྟོན་སྐོབ་གི་གཞུང་
འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚེས་ ༡༤ ལུ་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་བར་གྱི་ཚངས་ཡིག་གུ་མཚན་
རྟགས་བཀོད་མ་ཚུགས་པས། འབྲུག་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་བྱང་འབྲེལ་ལས་
རིམ་གྱི་ཚངས་ཡིག་ཡང་ ཉེ་ལུ་ཡོ་རྣམ་གྱི་སྤྱི་ ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་བྱི་འབྲེལ་
ཚོན་པོ་ ཨེ་ཅ་ ཨི་ མི་སི་ཀར་ ཨ་ལིག་ལྷོ་རྟ་རྟ་ རྩོ་རྟ་ དང་ཚོན་པོ་
འཛིགས་མེད་མིན་ལས་གཉིས་ཀྱིས་འབད་མཚན་རྟགས་བཀོད་རྟུག། དེ་གིས་
འབད་འབྲུག་ལུ་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་ཚབ་འགོ་དང་པ་ མི་སི་ཀར་ བེ་ནེ་ལོ་
པི་ རྩོ་སི་ལི་ ཨི་ཨོ་ མཚོག་བསྐྱོས་མི་དེ་གིས་དོ་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་སྤྱི་ཚེས་ ༢/༤/༠༢ ལུ་སྤུལ་ཡི་བེར་ཨིན་པས།

ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་གིས་ འབྲུག་གི་སྤོ་རྩོམ་ལས་ཁུངས་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་ བ་ཐམ་ ༡༢ དང་ཇར་སི་པ་ལྷང་ ༢ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལུ་ཀོ་ལོ་མ་
རྩོ་པ་ལན་བརྒྱད་དེ་རོགས་རམ་མཛད་པའི་བྱུལ་མ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོ་
མཇུག་ཚུན་ལུ་བ་ཐམ་ ༥༥ དང་ ཇར་སི་པ་ལྷང་ ༡༤ གནང་མི་ཚུ་ བསམ་
ཚུའི་སྤོ་རྩོམ་སྤེལ་ཁང་ནང་བཞག་སྟེ་ རོགས་རྩོ་བསྐྱེས་པའི་བེ་ལུ་ ༤༢༥
བཏོན་ཚུགས་ཅི་བེར་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་གིས་འབྲུག་ལུ་
མི་སྤོ་བས་གོང་འཕེལ་དང་ འཛམ་གླིང་བཟའ་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་དེ་སྤོ་བ་
གྲ་ཁག་ལུ་གཉེར་ཚང་རོགས་རམ། འབྲུག་གི་གཏང་མ་དངུལ་ལ་སོགས་པ་
ལེ་ཤ་ཅིག་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་རྟུག།

འབྲུག་དང་ཇ་པུན་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགོ་དང་པ་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༤ ལུ་ཀོ་ལོ་མ་རྩོ་པ་ལན་བརྒྱད་དེ་བྱུང་རྟུག། ཀོ་ལོ་མ་རྩོ་པ་ལན་གྱི་ལས་
རིམ་ ཇའི་ཀ་གིས་འབད་སོ་ནམ་མཁས་མཚོག་ ཀེ་ ཇི་ ཉི་ཤོ་ཀ་མཚོག་བཏང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པའི་ཤུལ་ལས་ཚུར་   མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་བེན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། སོ་
ནམ་མཁས་མཚོག་ཉི་ཤོ་ཀ་འབྲུག་ལུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ རྫོན་ཆེན་འཇིགས་
མེད་དཔལ་ལྷན་རྫོང་རྗེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༦༢ ལུ་འགོ་དང་པ་ཀ་ལི་ཡུ་ལུ་ཡོད་
མི་ འབྲུག་གི་ཕོ་བྲང་ལས་འབད་སྟོན་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ལོ་འདྲུས་སོ་ནམ་
བརྟགས་ཞིབ་སྟེ་བ་ཁོ་གིས་འབད་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་
གི་སོ་ནམ་བརྟགས་ཞིབ་སྟེ་བ་བཟུམ་གཞུགས་སྐར་ལུ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦
ལས་༡༩༥༠ ཚུན་ལས་བྱེད་པ་༡༠ ཟུང་དེ་ རྟེན་བའི་འགོ་བཙུགས་ལུ་ག་
ཟེར་བཀོད་ལུ་ག། ཁོ་གིས་གཞུང་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ལེགས་ཤོམ་འབད་ལུ་ཉི་དེ་
གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་ལས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་
ཁོ་ལུ་གཉིས་སྐལ་མའི་གོ་གནས་ཡང་གནང་སྟེ་ཐུགས་བརྩེ་སྤོམ་གནང་ལུ་ག།
ཁོ་འབྲུག་ལུ་ཡུན་རིང་པ་བཞུགས་པའི་ཤུལ་མ་ ཁོ་འཇིགས་ཆེ་འདི་ཡང་འབྲུག་ལུ་
རྟོགས་ཏེ་ཐིམ་ཕྱི་ལུ་སྤོམ་ཁང་ནང་འབད་ སྤྱི་ཚེས་༢༡/༣/༦༢ ཟླ་འཇུག་སོང་
ལུ་ག། དེ་གིས་སྟེ་ དཔོན་ཉི་ཤོ་ཀའི་མི་བཏང་ལམ་ཚོག་ཚུ་ཡང་འབྲུག་གཞུང་
གིས་འབད་བཏང་པ་མ་ཚད་ སྤྱི་ཚེས་༢༦/༣/༩༢ ལུ་ཁོ་གི་མི་སྤྱུངས་སྐབས་
སྤྱི་འཁོར་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ཀོ་ལོ་མ་རྟོ་པལན་བརྒྱུད་དེ་འབྲུག་གཞུང་དང་ཇ་པུན་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་
གཞུང་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་ སྤྱི་ཚེས་༢༥/༣/༥༦ ལུ་འགོ་བཙུགས་པའི་
སྐབས་ ཚེངས་ཡིག་གུ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ ཕྱི་རྫོན་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་དང་
ཇ་པུན་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ མི་ལི་ཀར་ ཤིན་ཏེ་རོ་ ཨ་བེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཀོད་གནང་ལུག། སྤྱི་ཚོན་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་གིས་མགོན་པར་སྤུལ་སྤོང་བཞིན་དུ་ཇ་
སྤྲོན་ལས་ ཨོ་ས་ཀ་ མཉམ་འབྲེལ་ཁ་བྲུག་ལས་ མི་སི་ཀར་ ༡༩༩༩ ཨོ་ཞི་ཤི་
འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་སྐུ་མདུན་ལུ་བཅར་བའི་
ཁར་ རྒྱལ་བཅུན་དང་རྒྱལ་ཡུམ་ཚུ་དང་ཡང་ མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་སོང་ནི་
དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་ས་གནས་ཨོ་ས་ཀ་ལུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་
མཉམ་འབྲེལ་ ཨེ་ཀའི་པོ་འུ་བཅའ་མར་གཏོགས་པའི་སྐབས་ ཁོ་གིས་རོགས་
རམ་འབད་བའི་ཁར་ ཇ་སྤྲོན་ལུ་འབྲུག་གི་རོ་སྤོད་འབད་དེ་བརྩ་བཤལ་པ་ལེ་
ཤ་ཅིག་གི་འོང་མི་ཡང་ཁོ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་སྐབས་འབྲུག་གི་མེ་ཏོག་
འབྲེམ་ཚོན་ཡང་ཇ་སྤྲོན་གི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྤོད་འབྲེལ་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
ད་རིས་ནངས་པར་ཇ་སྤྲོན་གཞུང་གིས་ འབྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གི་
དོན་ལས་ སོ་ནམ་དང་བརྒྱུད་མིན། འཁོར་ལམ་དང་སྐྱེལ་འབྲེལ། ཤེས་རིག་
དང་ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་རྒྱལ་སྤོད་རོགས་རམ་མཛད་མི་ཅིག་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ཚུར་ གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་རིམ་པ་བཞིན་མཐུན་ལམ་
ལེགས་ཤོམ་འབྱོར་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལུ་ཇ་སྤྲོན་ལུ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གཟེགས་སྐྱོར་མ་གནང་པའི་ཏེ་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧
ལུ་ཇ་སྤྲོན་གི་རྒྱལ་སྲས་ ཅ་ཏུ་ཏེ་ཏེ་མཚོག་འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ལུག། ཇ་སྤྲོན་གི་
རྒྱལ་སྲས་ ཨ་ཀེ་ཤི་ནོ་མཚོག་དང་རྒྱལ་པོ་འུ་སྲས་མོ་ཚུ་ཡང་འབྲུག་ལུ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༧ ལུ་གཞུང་དོན་གཟེགས་སྐྱོར་གནང་ནི་དེ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
མཐུན་ལམ་སྐྱེལ་པར་དུ་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩
ལུ་ཇ་སྤྲོན་གི་སྤོད་ཚོན་བཤེས་པ་ ཏོག་ཀེ་ ཀའི་སྤུ་མཚོག་ཡང་འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པའི་ཤུལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལུ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་ལྷན་
ཇའི་ཀ་གི་སྲིད་འཛིན་ ཀེ་མི་ཨོ་ སུ་ཇི་ཏ་མཚོག་ཡང་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་ ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྟོགས་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོམ་གནང་བ།

གོང་གསལ་གཞི་གསལ་སྐོར་ཚུ་གི་སྐབས་ལུ་ཚར་ཅིག་ལས་ཚར་ཅིག་
མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་སྲིད་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག། འབྲུག་དང་ཇ་
ཡུན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ རིག་གསར་ཤེས་ཡོན།
ལྷག་པར་དུ་འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་ཚུ་ ཉེ་མ་བཟུམ་དཀའ་ངལ་འབད་མ་དགོ་པར་ཇ་ཡུན་གཞུང་
གིས་འཕུལ་རིག་གི་འོགས་རམ་འབད་དེ་ ཞིང་ལཱ་འཇམ་ཉོག་ཉོ་བཟོ་མི་དེ་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཅན་བཅེས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་
ལེགས་ཤོམ་འགྲོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་གིས་འབད་མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་
བར་ན་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་པའི་མཐུན་ཚོགས་ ཀྱི་ཀེ་ཡོ་ལུ་ཅིག་དང་ ཡོ་ཀོ་
ཏ་མ་ལུ་ཅིག། ཀོ་བོ་ལུ་ཅིག། རྟོ་ཀའི་རོ་ལུ་ཅིག་བཅུགས་རྣལ་ཟེར་ དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཞིབ་འཚོལ་ནང་བཀོད་རྣལ།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྩེ་འེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་ལུ་བཙོན་
ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ལས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོར་ ལྷན་ལུ་སྤུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་
ལས་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་མཐུན་འབྲེལ་ རོར་སྐྱེ་དང་ སུའི་རྒྱལ། དེན་མར་ཀ།
ཕིན་ལེན། རེ་དར་ལེན་ཏེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་བཟོ་གནང་སྟེ་ དབ་ལུ་མེ་གི་ག་
མེ་ལྷན་ཟེར་མི་དེ་འགོ་བཅུགས་རྣལ་ཟེར་ལུ་ཅི་དང་ དེ་བཟུམ་སྐར་ ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་
དང་འབྲུག་གི་བར་ན་གཞུང་འབྲེལ་དུམ་གྲ་རེ་འཐབ་པའི་གཞུང་ཚབ་ཡིག་ཚང་
དེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལས་ཚུར་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་འགོ་བཅུགས་
ཏེ་གཞུང་ཚབ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
འབྲེལ་བ་ཡར་སེང་རྒྱལ་པའི་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་གི་གཞུང་ཚབ་ མིསི་ཀར་ ཞབ་རྩུ་ལལ་ སུ་ལའི་སྐྱུན་ ཞུལ་
ཀྱི་ཕྱི་མཚོག་ སྤྱི་ཚེས་༢༩/༩/༩༦ ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཚོག་གི་སྐྱེ་མཐུན་ལུ་བཅར་རྣལ། ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་གི་རྒྱལ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་
ཚར་ཅིག་ དགེ་འདུ་ལུ་གནམ་སྐར་བཟོ་གྲ་སྐོམ་ཅིག་འགོ་བཅུགས་ཡོད་རུང་
རང་བཞིན་གནས་སྐྱེད་སུ་གཞོད་ཉེན་ཡོད་པ་གཟེགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥
ལུ་ལོག་ སྐོ་བསྐྱེད་དགོཔ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་ཟིན་མར་ཀ་གཉེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་   སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལོར་
འབྲུག་ལུ་ཟེ་ནེ་ཤ་གོང་འཕེལ་ལས་འགུལ་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་
ཡུང་རུང་ སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་འབྲེལ་བ་དོ་མ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལས་ཚུར་
མ་གཏོགས་བཙུགས་མ་ཚུགས་པས། ཟིན་ནེ་ཤ་གཞུང་གིས་ འབྲུག་གི་ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ གསོ་བ་དང་ ཁྲིམ་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི།
རང་བཞིན་གནས་ལྡངས་དང་གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལུན་བཅོམ་ཅི་ཚུ་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་
མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ཟིན་ནེ་ཤ་དང་འབྲུག་གི་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་བའི་
དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་རང་ ཉམས་འགྱུར་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བྱོག་
ལས་ དབུལ་སྤོངས་རྩ་མེད་བཅོམ་ཅི་དང་ དམངས་གཙོའི་མདུན་ལམ་ལེགས་
ཤོམ་འབད་བཅོམ་ཅི་དེ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་ ཟིན་ནེ་ཤ་གོང་འཕེལ་སྒྲོན་པོ་ མི་སི་ཀར་
པོ་ལུལ་ ཞེལ་སྤྱོད་མཚོག་འབྲུག་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་གཞིགས་སྐོར་གནང་པའི་
སྐབས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དབུ་བྲིད་གཞུང་སྐྱོང་ལུ་
ཡིད་ཆེས་དང་རལ་རངས་ཐོབ་འདུག་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་
ཁབ་དང་ཟིན་ནེ་ཤ་གཞུང་གི་འགོ་ལུགས་ལེ་ཤ་ཅིག་ཅོག་འབྲེལ་གཞིགས་ཏེ་
རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ལུ་དང་བ་བསྐྱེད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་ལུ་རང་བཞིན་གནས་
ལྡངས་ལེགས་ཤོམ་བཞག་ནི། རྒྱ་དང་བཙོག་ལུལ་ལེགས་བཙོས་འབད་ནི།
འཕྲོད་བཞེན་དང་ མི་སྡེ་བས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལུན་
དང་ བརྒྱུད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། སོ་ནམ་དང་ས་ཞིང་ལེགས་བཙོས་
འབད་ནི། འཆར་འགོད་དང་ཁྲིམ་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ཚུ་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྐྱོམ་
འབད་རང་མཛད་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུགས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་དང་ཀོ་རི་ཡའི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྲོད་
གི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་དང་ཕྱི་ཀོ་རི་ཡའི་ལྷ་སྲིད་མཐུན་ཉི་དེ་གིས་
ཚུ་གར་ལུ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཀོ་རི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ འབྲུག་དང་ཕྱི་ཀོ་རི་ཡ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཕྱི་
འབྲེལ་སྲིད་སྲོད་གི་འབྲེལ་བ་བཟོ་གནང་པ་ཅིན་ཁེ་ཕན་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་
ཐོས་སྟོན་ཡོད་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྐྱི་ལོ་
༡༩༥༧ ལས་གཞུང་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་བུལ་མ་ སྐྱི་ལོ་༡༩༩༧
ལས་འབྲུག་ལུ་སྐོར་ཀོ་རི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་ཡིག་ཚང་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་དང་
སོའུ་ལུ་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ ཏུན་ཏའི་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ མིས་ཀྱང་ ལི་
ཟེར་མི་དེ་བསྐོས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། འབྲུག་དང་ཕྱི་ཀོ་རི་ཡའི་མཉམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

འབྲེལ་གྱི་རོགས་རམ་ཡང་ ཡོ་བྲུད་མཁོ་མངགས་དང་ མི་སྣོབས་གོང་འཕེལ་
གྱི་ལྷ་ཚུ་ནང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དོ་ཟེར་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་ཀེ་ན་ཏུ་གཞུང་གི་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་འགོ་འདི་རང་ ཀེ་ན་
ཏའི་མི་ཁྲུངས་མ་དར་ སྤེལ་ཡམ་ མེ་ཀི་གིས་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
མ་དར་སྤེལ་ཡམ་ མེ་ཀི་འབྲུག་ལུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དོ་མ་རང་ འབྲུག་གཞུང་
གིས་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྩེ་ལས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཚུ་ ལས་
མི་འབད་འཚོལ་བའི་སྐབས་ མ་དར་མེ་ཀི་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ རྩེ་ཟླ་༡༠
པའི་ནང་ འགོ་དང་པ་སློབ་གྲུའི་སློབ་དཔོན་འབད་དེ་འབྲུག་ལུ་སྟོན་མི་དེ་གིས་
མི་ལོ་༣༢ འབྲུག་ལུ་གཞུང་གཡོག་ནང་ཚུག་ཞུ་བྱུག། མ་དར་མེ་ཀི་གིས་ བཟ་
ཤེས་སྐྱང་གི་སློབ་གྲུ་དང་ ཤེས་རབ་ཚེ་ལུ་མཐོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནང་ཚུག་
ཞུ་ནི་དེ་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ རྩེ་ལོ་༡༩༧༣
ལུ་ འབྲུག་ཐུགས་སྐྱོལ་གྱི་ཉམས་མ་གནང་པ་མ་ཚད་ རྩེ་ལོ་༡༩༥༥ ལུ་
འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུངས་ཡང་གནང་ཡོད་པ་ཨིན། མ་དར་ མེ་ཀི་མཚོག་གིས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༢ ལས་ ཤེས་རིག་གོས་དཔོན་མཚན་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། འབྲུག་དང་
ཀེ་ན་ཏུ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་འབྲེལ་སྲིད་སློང་གི་འབྲེལ་བ་དོ་མ་ རྩེ་ལོ་༢༠༠༣
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་སྲོལ་ལུ་ ཀེ་ན་ཏུ་གཞུང་གིས་
རྒྱབ་སྐྱོར་མཚན་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

འབྲུག་གཞུང་དང་ ཡུ་རོ་བོན་ཡུ་ནེན་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་འབྲེལ་སྲིད་སློང་གི་
འབྲེལ་བ་རྩེ་ལོ་༡༩༥༥ ལས་ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ལས་ རྩེ་ལོ་༢༠༠༠
རྩེ་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༣༠ ལུ་ ཡུ་རོ་བོན་ཀ་མི་གྲུན་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་མིསི་ཀར་ མའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཀུལ་ ཀའི་ལ་འཕྱུ་མཚོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མདུན་
ལུ་ངོ་སྦྱོར་ཡིག་ཆ་སྤྱན་འབྲུལ་ལུ་བའི་སྐབས་ ཁོ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཨིན་
པ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་བདག་
འཛིན་འཐབ་ནི་དེ་ལུ་ ཡུ་རོ་པེན་གཞུང་གིས་ ཡིད་ཆེས་དང་ངལ་རངས་
ཐོག་ལས་ འཛམ་བུ་སྐྱིད་གིས་དབྱེ་བཞུ་ས་ཅིག་ཨིནམ་འབད་བཤད་ལུ་ག།
ཡུ་རོ་པེན་གཞུང་གིས་ འབྲུག་ལུ་གཞུང་སྦྱོང་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་
སྦྱོར་གནང་པའི་ཁར་ འཛམ་བུ་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་ (དབ་ལུ་གི་ཨོ) དང་
རང་བཞིན་སྐྱར་འབྲུང་གི་ལས་འགུལ་ (ཨར་ཨིན་ཨར) གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་
འབྲུས་མི་གལ་འཇུག་བའི་འགོ་འདྲེན་མཛེད་ཡོདཔ་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་ཨ་མི་རི་ཀའི་བར་ན་ སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྦྱོང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འཛམ་བུ་ནང་སློབས་
ཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༧༢ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ རི་ཅཱ་ ཨིམ་ ཉིག་སོན་
མཚོག་ ཡང་བསྐྱར་ཚོགས་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་སྐབས་གཟེངས་
བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ཐོན་ནང་། འཛམ་བུ་ཞི་བདེ་གི་དོན་ལས་ ཨ་རིའི་དབུ་ཁྲིད་
ཡང་བསྐྱར་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་མི་དེ་གིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་ འཛམ་
བུ་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཕན་བརྐྱབས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་དང་
མི་མེར་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཚབ་འབད་གཟེངས་བསྟོད་ལུ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་པའི་
ལན་ ཨ་རི་དང་འབྲུག་གི་འབྲེལ་བ་མེད་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ འཛམ་བུ་རྒྱལ་ཡོངས་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

ལེགས་ཤོམ་བཞག་ཐབས་བསྟེན་མི་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལུགས་དང་ འབྲུག་དང་
ཨ་རི་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
བསྐྱབ་ནི་ལུ་བརྩོན་ལུགས་བསྟེན་པའི་རེ་འདུན་ཡོད་ཟེར་སྲིད་འཛིན་ རིག་སོན་
མཚོག་གིས་ལུ་རུག།

དེ་བརྒྱུ་མ་ཚོས་ཀྱི་ཡའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་མཛད་ནི་དེ་གིས་ལོ་
རྒྱུ་པའི་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ནང་ ཚོས་ཀྱི་ཡའི་གཞུང་གིས་འབྲུག་གི་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དོན་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་སྐྱོམ་མཛད་རུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠
ལོར་བུམ་ཐང་རྫོང་ཁག་གི་ཨུ་ར་མེད་འོག་ནང་ རགས་ཚལ་མཉམ་འབྲེལ་
འཛིན་སྐྱོང་ལས་འགུལ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ མ་དངུལ་ས་ཡ་༡༣༢
གནང་མི་དེ་གིས་མ་ཚང་པར་ དབང་འདུས་རྫོང་ཁག་ནང་སྐོ་སྐྱེ་སྐྱོག་
ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བཅིས་པར་ མ་དངུལ་ས་ཡ་༡༡༣༠
གནང་པའི་ཁས་ལེན་འབད་ཡི་ཟེར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་
གསུངས་ཡི་ཟེར་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཟིན་བྲིས་ནང་བཀོད་རུག།
ཚོས་ཀྱི་ཡའི་གཞུང་གིས་འབྲུག་ལུ་སྐྱོག་ལུགས་དང་ ལམ་སྲོལ། བརྟ་བཤལ་
དང་རང་བཞིན་སྐར་འབྲུང་ཡར་བསྐྱེད་ལས་འགུལ། དེ་ལས་མི་སྟོབས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྲིད་ཚོན་གྱི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལུ་སྤུལ་མི་ནང་བཀོད་དོ་
བརྒྱུ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་དང་ཐའི་ལེན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ མཐུན་
འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ སྤྱི་ཟླ༡༡ པ་ལས་རྒྱུར་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ གོང་འཕེལ་
འཁྲོ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་དང་ གོང་གི་ཆེས་གངས་ལས་ཐེམ་སུ་ལུ་ ཐའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེན་ཏུ་སྐྱེ་ཚབ་ཡིག་ཚང་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ཡོད་མེད་གིས་ སློབ་སྦྱོང་དང་སྐོར་
སྐྱོད་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་རྒྱུ་སྐྱེད་རོགས་རམ་འབད་འོང་བེད་བཀོད་ལུགས་
དེ་བཟུམ་འབྲུག་དང་སིང་ག་ཡུལ། འབྲུག་དང་ཉོང་ཀོང་། འབྲུག་དང་ཕ་
རྒྱ་སི་ འབྲུག་དང་ཡུ་ཀེ་ཚུ་གི་བར་ན་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་
གིས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚུ་ལེ་ནང་དོན་གཅོད་སྐྱེ་ཚབ་རེ་བསྐྱོས་ཡོད་ལུགས་སྲིད་
སློབ་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་ལུགས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ་ལོ་རྒྱུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༢༣
པའི་ནང་ རྒྱ་འབྲེལ་སློབ་པོ་གིས་སྟན་ལུ་སྤུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རོར་མེ་
དང་ ལུ་ལྷོ་ཟེན། ཟེན་མུར་ཀ་དང་ ཕིན་ལེན་ཏུ། རེ་དར་ལེན་ཏུ་དང་ ལུ་ལྷོ་
ཚར་ལེན་ཏུ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་
ཉོང་ཀོང་དང་ མ་ཀའུ་བེད་ཉོང་ཀོང་མཐུའ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ནང་ཡང་
མཐུན་འབྲེལ་རོ་ཚབ་རེ་བཏོན་ཡི་བེད་ལུ་ལུགས་གོ།

འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོམ་འབྲུས་མིའི་གྲུལ་ཁར་འཇུག་བའི་
མཐུན་འབྲེལ་སྲེལ་སྲོག་ལས་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་གྱི་མཛེད་པ།

བཞི་པ་ འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲུས་མིའི་གྲུལ་ཁར་
འཇུག་ཏེ་མཐུན་འབྲེལ་སྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། དང་པ་སྤྱི་ཚོས་
༡༩༥༣/༡༠/༢༡ ལུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འབྲུས་མི་རིམ་ཨང་ ༡༢༧

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པ་འབད་འབྲུག་གཞུང་འཛུལ་ཞུགས་མཛད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་པ་མ་ཚད་ དཔལ་འབྱོར་དང་
མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཡང་ ཟླ་ན་མེད་པའི་ཁེ་ཕན་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུ་
ནི་དང་ ཟླ་ལོ་༢༠༠༦ ལོའི་ ཟླ་ཚེན་གྱི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་མི་
ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་
དང་མི་སྡེའི་ལྷན་ཚོགས་གྱི་འབྲུས་མིའི་གལ་ཁར་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཚུད་པ་མ་ཚད་ འགོ་བ་མིའི་དབང་ཆའི་ལྷན་ཚོགས་གྱི་འབྲུས་མིའི་གལ་
ཁར་ཚུད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་ཁར་ལས་ཚོགས་
གྱི་འབྲུས་མི་ ཏུར་བཙོན་འབད་མིའི་གལ་ཁར་ཡང་ཨིན་ཟེར་ལྷན་ཞུ་ནང་
བཀོད་མི་ཏུར་བཙོན་འབྲུས་མི་ཟེར་མི་དེ་ (ལས་བྱེད་པའི་གལ་ཁར་ཨིན་
ཟེར་བའི་དོན་དག) འོང་ནི་ཨིན་པས།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ཐངས་༤། པའི་ནང་ ཟླ་འབྲེལ་
ཟློན་པོ་གིས་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཨེ་རྒྱ་བི་
འམ་ཤར་གླིང་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་དང་ སལ་བེང་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་།
ཀྱ་སྤེལ་ཕུན་ ཟེར་བའི་དངུལ་ཁང་སློམ་ཚུ་གི་འབྲུས་མིའི་གལ་ཁར་འཛུལ་
ཚུགས་ནི་འདི་གིས་ མ་དངུལ་རྒྱུ་འབད་མི་གླིང་གླིང་བཟོ་ཡི་ཟེར་དང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཉེ་སྤྱིའི་ཚུར་ལེན་ཏེ་གྱི་
ཁོམ་ཚེན་ རི་ནི་སྤེལ་ཡང་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོང་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ རི་ནི་སྤེལ་
ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་ལུ་བཙུགས་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕུགས་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ མཐུན་ལམ་བཟོ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལུགས་ཚུ་ཞུ་ཞུ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་དོ་ཚབ་གཉེས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་སྐྱེས་དུས་ལུ་བཅར་བ།

དེ་བ་བྲུམ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་
ལས་ དཀའ་ངལ་སློམ་ཤོས་ཅིག་མ་དངུལ་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ཨིན་ནི་
དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ཐབས་ཤེས་ ལེ་ཤ་
ཅིག་གི་སློལ་ས་ལུ་གས་བཞེད་གནང་དགོཔ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ འོང་
འབབ་ཡར་ལེང་རྒྱབ་པ་ཅིན་ མི་སེར་ལུ་དཔུ་ཁལ་ལྗེ་བའི་སྦྱིད་སྦྱུག་ཕོག་ནི་
མས་མནོ་བའི་ཚ་གུང་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལས་རོགས་རམ་སློམ་འཚོལ་
རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་ལུ་གཞོད་ཉེན་ཆེ་བའི་ཚ་གུང་། བཟོ་གྲ་འཕུལ་
ཁང་དང་འོང་འབབ་ཅན་གྱི་ཚོང་ལམ་ག་ཐོབ་རྒྱབ་པ་ཅིན་ རང་བཞེན་གནས་
སྤངས་མེདཔ་བཏང་པའི་ཁར་ ཚོང་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་ག་ཐོབ་འབད་རུང་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ལམ་སློལ་དང་ རང་བཅོན་ལུ་ཐོ་ཕོག་པའི་ཚ་གུང་སློམ་བཞེས་ལུ་ག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལས།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་འཐུས་མིའི་གྲལ་
འཛུལ་ཞུགས་འབད་བ་ཅིན་ འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་ མ་དངུལ་བསྐྱེན་
འགྲུལ་ལ་སོགས་པའི་རོགས་རམ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་ཞེ་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ལེ་ག་ཅིག་ནང་འཐུས་མིའི་གྲལ་
འཛུལ་ཞུགས་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དམིགས་ཡུལ་སོ་སོ་
དང་བསྐྱེན་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་རོགས་རམ་འབད་བའི་དོན་ལས་
ཡན་ལག་སྡེ་ཚན་ལེ་ག་ཅིག་བཙུགས་པའི་གྲལ་ལས་ འཛམ་གླིང་མི་སྡེའི་
འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བཅོས་བཏང་མི་ ཏབ་ལུ་ཨེ་ཅ་ཨོ་ ཟེར་མི་དེ་གིས་འཛམ་
གླིང་མི་རིགས་ཡོངས་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་གོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ ཐུག་
ལུ་གནང་མི་དེ་སྡེ་ཚན་གྱི་འཐུས་མིའི་གྲལ་ འབྲུག་གཞུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༢
ལུ་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་སྡེ་ ཏབ་ལུ་ཨེ་ཅ་ཨོ་ནང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་
པའི་ཁར་ འཛམ་གླིང་དཔལ་འབྱོར་དང་མི་སྡེ་ལེགས་སྦྲེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
ཐོག་ཐུག་ལུ་གནང་མི་ལས་སྡེ་ ཡུ་ནི་སི་ཀོ། དེ་ལས་འཛམ་གླིང་དུམ་བུ་རྒྱག་
ལུ་ཚུལ་པའི་གྲལ་ལས་ཅིག་ཨིན་མི་ ཨེ་ཤི་ཡ་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་
འཐུས་མི་གྲལ་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྒྱུམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་ འཛམ་གླིང་ནང་བཟོ་གྲུ་གོང་འཕེལ་
གཏང་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ཐུག་ལུ་གནང་མི་ ཡུ་ནི་ཏོ་དང་ འགྲེམས་
འགྲུལ་ཞབས་ཏོག་གོང་འཕེལ་གཏང་པའི་དོན་ལས་ ཨེ་ཤི་ཡ་ དེ་སི་ཐིག་
པོ་སི་ཀལ་ཡུ་ནི་ཟེར་བའི་འགྲེམས་འགྲུལ་ཚོགས་སྡེའི་འཐུས་མིའི་གྲལ་ཁར་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡང་ འབྲུག་གཞུང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ཚུགས་ལུག། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལུ་ འཛམ་གླིང་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་ཡོངས་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་གྲལ་ཁར་
འབྲས་མི་འབད་འཛུལ་ཞུགས་འབད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ འབྲུག་གི་དཔལ་
འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ མཁའ་འགྲུལ་ཞབས་ཏོག་དང་མཐུན་
ཚུན་ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་པར་གཟེགས་ཏེ་ཨིན་པས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་ འཛམ་གླིང་ཨ་
ལའི་རང་དབང་ ལུང་སྐྱོབ་ཚེངས་ཡིག་གུ་མཚན་ཉགས་བཀོད་དེ་ འཛམ་
གླིང་ཨ་ལའི་རང་དབང་ལུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་གྲལ་འཛུལ་ཞུགས་མཛད་པའི་
ལུལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ཨི་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེལ་འབྲེན་ཚོགས་པའི་
འབྲས་མིའི་གྲལ་ཁར་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ལུག།

སྤྱི་ཚུན་གྲིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ གི་ལའི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལུ་སྤུལ་མི་ནང་བཀོད་
དོ་བརྒྱུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྫོ་ཨི་ཤི་ཡའི་ལུང་སྐྱོབ་ཚོགས་མཐུན་འབྲེལ་
ཚོགས་པ་ཐངས་ ༡༢ པའི་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་རྫོ་ཨི་ཤི་ཡའི་དགོངས་
ཡངས་ཚོང་ལམ་གྱི་ཚེངས་ཡིག་གུ་མཚན་ཉགས་བཀོད་དེ་ ལུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་
ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་པའི་གྲལ་འཛུལ་ཡི་ཟེར་དང་ དེ་གིས་ཚོང་
འབྲེལ་ལུ་ཕན་ཐབས་སྐྱོམ་བུང་ཡི་ཟེར་ལུ་ལུག། དེ་མ་ཚད་ལོ་དེ་ནང་ སྤུལ་མི་གི་
དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་སྤེའི་འབྲས་མིའི་གྲལ་ཁར་ཡང་འཛུལ་ཚུགས་ཅི་
ཟེར་ གཞུང་ལུ་སྤུལ་མི་དེ་བ་ནང་བཀོད་ལུག།

དེ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་རང་བཞིན་
ལས་གྲུབ་པའི་ རྫོ་སྐྱོབ་རིགས་ལུང་སྐྱོབ་འབད་བའི་ཚེངས་ཡིག་གུ་མཚན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྒྱལ་བཞུགས་བཞུགས།   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

རྟལ་ས་བཀོད་གནང་སྟེ་   འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་གྲལ་
ཁར་འབྲུས་མི་འབད་འཇུག་ཞུགས་མཛད་ཅུག།   དེ་བཟུམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦
ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ལཱ་ལྔ་པའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་འབབ་པའི་དོན་ལས་
འཛམ་གླིང་ཨེ་ཤི་ཡ་དང་   བེ་སེ་ཕིག་སོན་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་གྲལ་ཁར་ཡང་
འབྲུས་མི་འབད་འཇུག་ཞུགས་གནང་ཅུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་   འཛམ་གླིང་ཨེ་ཤི་ཡ་དང་བེ་སེ་ཕིག་རྒྱལ་ཡོངས་
དང་གཅིག་ཁར་མཁའ་ལམ་ཡོངས་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་འབྲུས་མི་གྲལ་འཇུག་
ཞུགས་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་གིས་མ་ཚད་   རྫོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་གྲལ་ཁར་ཡང་   ཚོགས་སྡེ་འདྲ་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་མ་ལང་
པ་ཡོད་མེ་ཚུ་གི་གྲལ་ཁར་   ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཅན་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་མང་རབས་ཅིག་ནང་འབྲུས་མི་འབད་འཇུག་
ཞུགས་གནང་ཅུག་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་   ལེའུ་བརྒྱུད་པ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་རིམ་སྐོར་ལས་གསལ་
བཤད་ཞུ་ཚར་མེ་ཨོན་ཀོ།   །

- ཀུན་དང་མཐུན་པས་ཀུན་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན།   །
- ཡོངས་དང་མཐུན་པ་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལུགས།   །
- སྤྱི་ནས་མཐུན་པའི་གྲོགས་བཟང་པ་ལས་སྟོན།   །
- དེ་ཕྱིར་མཐུན་ལམ་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་མཚར།   །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་ལུ་ཞུ་མེ་ཨོན་ཀོ།   །

ལེབ་ལྷན་པ།

ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཚུལ།

- ༥ སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འབངས་མིའི་བདེ་སྲིད་སྟེལ། །
- སྣ་ཚོགས་རིག་པའི་ལམ་ལས་འཁོར་འབངས་སྦྱོང་། །
- སྣ་ཚོགས་འདུན་མ་ཐབས་ཤེས་གཅིག་གིས་ཚོད། །
- སྣ་ཚོགས་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་མངོས། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྐབས་ཀྱི་སྤང་གཞི་ལེབ་ལྷན་པ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཚུལ་སྐོར་ལས་
བཤད་ནི་དེ་ལུ་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

- དང་པ་ རྫོང་ཁག་དང་རྒྱུན་འཁོར་རང་སྦྱོང་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་
ཏོག་རྒྱུན་འཁོར་རང་སར་སྦྱོང་པའི་ཐབས་ཤེས་སྟོན་པ།
- གཉིས་པ་ དབུས་གཞུང་ཉེ་བའི་ཁོངས་ལས་གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་
ཐོག་གི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བ།
- གསུམ་པ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ལེ་ཤ་ཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་བརྒྱུར་
ཐོག་གི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གྲལ་ལས་
སྡེ་ཚན་ལེ་ཤ་ཅིག་སྐོར་སྡེ་ལུ་སྦྱོང་ཐོག་ལས་གཞུང་དང་སྐོར་
སྡེ་གཉིས་ཆ་རང་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཞི་པ་   མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
གཏང་པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་འབད་དབྱེ་བ་བཞི་གི་ཐོག་
ལས་གསལ་བཤད་ལྷན་ཞུ།

རྫོང་ཁག་དང་རྫོང་འོག་རང་སྲོད་ཐོག་ལས་   མི་མང་གི་ཞབས་
ཏོག་རྫོང་འོག་རང་སར་སྲོད་པའི་ཐབས་ཤེས་སྟོན་པ།

དང་པ་   རྫོང་འོག་རྫོང་མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་རྫོང་འོག་རང་སར་
སྲོད་པའི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བའི་སྐོར་ལས་ལྷན་བཞུགས།   རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མི་ལོ་༢༥
སོང་ཡོད་རུང་   རྫོང་ཁག་དང་རྫོང་འོག་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་   ཡར་རྒྱས་ཏེ་
ལམ་སོང་ཡོད་རུང་   རྫོང་འོག་དང་རྫོང་ཁག་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ཕན་ཐབས་མ་སྟོན་ནི་དེ་གིས་   གོང་འཕེལ་འདྲ་མཉམ་མ་སོང་པར་
མཐའ་ཟུར་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གལ་ཆེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་མ་ཚང་བར་ཡོད་
མི་ལུ་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་
འདྲ་མཉམ་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་མི་སེར་གཅིག་མཚུངས་དགའ་སྦྱིད་ངང་
ལུ་གནས་བཟུག་པའི་སྤྱོད་དོན་འགྲུབ་ཐབས་ལེ་ཤ་ཅིག་འཚོལ་བའི་གྲལ་
ཁར་   ཐབས་ཤེས་ཅིག་   རྫོང་འོག་དང་རྫོང་ཁག་ལུ་རང་དབང་ཉིད་ལྷན་གནང་
སྟེ་ཁོང་རའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཡར་རྒྱས་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་
ནི་དེ་ཨོན་མེ་མཐུན་ཏེ་   ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྟར་པ་འམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡
ལས་ཚུར་དབང་ཚད་སྤྱིར་སྤེལ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་བཅུ་མས་ཞིན་མ་ལས་   རྫོང་ཁག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྗོང་ཁག་དང་རྟོག་འདུག་རང་སྐྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་ཞབས་ཏོག།

གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་ཅུག།

དེ་གི་སྐོར་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ཚེས་
༡༠/༦/༩༥ ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དཔོན་
ལུ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་དོན། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནང་
དོན་ཐག་བཅོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཏུར་
བཙོན་དང་སེམས་བྱུགས་བསྐྱེད་དེ་ བཅའ་མར་ཉིལ་བུར་གཏོགས་ཐབས་སྐྱོག་
ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་བཙོན་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་
བཞིན་པར་ཡོད། འདི་གི་དོན་ལུ་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཅིག་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལུ་ང་བཅས་རའི་རྗོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ རྗོང་
ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ཚེད་འོག་༢༠༠༢ ལུ་ང་བཅས་
རའི་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ ཚེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་
གཞི་བཅུགས་གནང་ཞེ་སྲིད་བྱས་འདི་ལུ་ བྱབ་བྱགས་རྣམས་པར་དུ་བྱུང་ཡི།
ད་རེས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྲུག་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལམ་བདེ་ལྟེ་ ཡར་རྒྱས་ལེགས་ཤོམ་འབད་འགྱུ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་ཁར་
མི་སེར་རྩེ་གིས་ཡང་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ཚེད་འོག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་རྩེ་བཟོ་ནི་
དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་རྩེ་ནང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་སུ་འབད་ར་དུ་བཟོན་བསྐྱེད་
དེ་ འགན་ཁུར་འབག་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་དོན་ལུ་ཁེ་རྒྱུད་ཡོད་
པའི་གནད་དོན་རྩེ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མའི་ནང་གོས་བསྐྱར་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་
ཕུལ་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།

འཆར་གཞི་རྩེ་པའི་སྐབས་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཇུགས་ལས་རིམ་འགོ་
བཅུགས་པའི་རྫོང་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་གཙོ་བོ་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གྱི་དོན་ལུ་མི་སེར་རྩེ་རྒྱ་
ནོར་དང་རྩོགས་གྲུབ་འབྲ་མཉམ་གྱི་རྫོང་ལས་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་དགོཔ་གལ་ཆེས་
གཟིགས་ལུགས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་དཔུས་གཞུང་ཞེ་བའི་ཁ་ཐུག་ལས་
ཞབས་ཏོག་དེ་རྩེ་ རྩེ་ལ་མཐུན་གོང་གསེབ་ནང་རྩོད་མི་རྩོགས་ནི་ཨིན་མ་མཁུན་
ཏེ་ རྫོང་ཁག་གཞུང་འཇུགས་གྱི་སྲིད་བྱས་བཅུམ་དགོ་པའི་གནད་དོན་དོ་མ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་མཐུན་རྩེ་རྩེ་གོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་རྩེ་
གིས་འཇམ་ཏོག་ཏེ་འབད་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྫོང་ཁག་གཞུང་སྤྱིང་ལམ་སྲོལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྗོད་ཁག་དང་རྟོག་འདོད་རྒྱུ་ཐོག་ལས་ མི་མང་ཞབས་ཏྲིག།

བཙུགས་གནང་དགོཔ་དེ་ལས་བྱུང་རུག།

ཨིན་རྩུང་རྗོད་ཁག་གཞུང་འཇུགས་ཙམ་གྲིས་མཐའ་བྱུར་གཡུས་ཚན་ཚུ་ལུ་
ཕན་ཐབས་སྦྱོམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་གྱི་རེ་འདོད་བཟུམ་མ་
བྱུང་ནི་དེ་གིས་ རྗོད་ཁག་ལྟེ་བ་དང་མཐའ་བྱུར་གྲོང་གསེབ་གཅིག་མཚུངས་གོང་
འཕེལ་བྱུང་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ འབྲེ་མཉམ་གོང་འཕེལ་ཚེ་ངར་བཏོན་ཏེ་འགྲོ་
ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་ ཨའི་རྗེ་ཉི་ལོ་ ཟེར་བའི་གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏྲིག་མཐུན་
ཚུན་ཡོངས་རྗོགས་ཚང་བའི་ཞབས་ཏྲིག་ལྟེ་བ་རེ་ རྟོག་འོག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་
བར་ན་བཙུགས་ཏེ་ ས་གནས་ཡར་རྒྱས་བཏང་པའི་འོས་འབབ་ཡོད་དང་མེད་པའི་
དོན་ལས་ གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏྲིག་སྡེ་ཚན་ཡོངས་རྗོགས་དང་འཆར་གཞི་ངོ་ཚབ་
བཅས་པའི་མི་ངོ་བཏང་གནང་ལྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་རྟོག་འོག་རེ་རེ་བཞེན་
དུ་དབྱེ་ཞིབ་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་རུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལས་ འཆར་གཞི་ལྷ་པ་འགོ་བཙུགས་ནི་དང་གཅིག་
ཁར་ རྗོད་ཁག་གཞུང་འཇུགས་གྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་
མི་རྗོད་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་ཟེར་ རྗོད་ཁག་བདག་སྐྱོང་གི་མ་ཚད་པར་
གཞུང་ལྟེ་བའི་ཁ་ཐུག་ལས་བཅུམས་གནང་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲིལ་ཏེ་
རྗོད་ཁག་ནང་འབད་དགོ་པའི་རིགས་ ལྷོས་ཐག་ཚོགས་པ་དེ་གིས་བཅད་པའི་
ལམ་སྲོལ་བཙུགས་གནང་ཡི། རྗོད་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་བྲི་འཛོན་རྗོད་
བདག་ཚུ་གིས་མཛད་དེ་ ཚོགས་པའི་རྩུང་ཆེན་རྗོད་རབ་ཚུ་གིས་འབད་བའི་
ཚོགས་ཚུང་དེ་ནང་འབྲུས་མི་ཡང་ རྗོད་ཁག་ནང་གི་རྟོག་འོ་ཚུ་དང་སྤྱི་མི་ཚུ།
དེ་ལས་དམངས་མི་ཟེར་གཡུས་ཚན་སོ་སོ་ལས་བཏོན་པའི་མི་ངོ་ཚུ་དང་གཞན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡང་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་གི་ལས་ཁུངས་འགོ་དཔོན་ཚུ་བསྐོས་པའི་ཚོགས་ཚུང་དེ་
གིས་ ཟླ་འོ་ ༣ རེ་ནང་ཚར་རེ་འཛོམས་ཏེ་རྫོང་ཁག་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་
ཏོག་སྐོར་ལས་གོས་བསྐྱར་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་དགོ་པའི་
གོས་གཞི་ཚུ་ཡང་ དང་པ་ཚོགས་ཚུང་དེ་ནང་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་གོས་ཐག་
ཚོད་མ་ཚུགས་པའི་གོས་གཞི་རིགས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོའི་ནང་གོས་གཞི་འབད་ཕུལ་སྲོལ་བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་མ་ཚད་རྒྱུ་མི་ཚུ་ མི་སེར་གྱིས་འདེམས་བསྐོས་
འབད་བཏོན་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ རྒྱ་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠
པའི་ནང་ རྫོང་གོས་ཚོགས་ལྟེ་འབྲུག་དཔོན་ཚུ་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཐོན་
ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ རྒྱ་མི་ཚོགས་རྒྱ་བཙུགས་ཏེ་བཅག་འབྲུ་འབད་དགོ་པའི་
སྲོལ་ཁྲུན་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ལས་རྒྱ་ལོ་ ༡༩༥༡ ལས་ཚུར་ཚུ་དང་དམངས་
མི་ཚུ་ཡང་ རིམ་པ་བཞིན་ཚོགས་རྒྱ་བཙུགས་ཏེ་བཏོན་པའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་
བཙུགས་གནང་ཡི། དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་མི་སེར་
ལུ་གནང་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་འདི་
རྫོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་ཟེར་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་
རིམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ གཞན་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་ཡང་རྫོང་ཁག་སོ་སོ་
ལུ་བྱ་སྐྱབས་བདེ་བའི་རིགས་གནང་པའི་ཁར་ ཚོགས་པའི་ཁྲི་འཛོན་ཡང་
མི་སེར་གྱིས་བཅག་འབྲུ་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྒྱུ་དམངས་མི་ཚུ་གི་གྲལ་ལས་
ཚོགས་པའི་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ཚོགས་རྒྱ་བཙུགས་ཏེ་ ཚོགས་རྒྱ་བཙུགས་པའི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྗོད་འག་དང་ཞེད་འོག་རང་སྐྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་ཞབས་ཏོག།

ཁ་ཐོབ་མི་དེ་བསྐོས་ཏེ་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་གསུམ་རེ་ནང་ཚར་རེ་བཙག་འབྲུ་འབད་
དེ་བཏོན་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་གིས་ཡང་གོང་གསེབ་དང་མཐའ་ཟུར་ས་གནས་ཚུ་ནང་ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་སྣོད་ནི་ལུ་དུས་ཚོད་ལེ་ག་འགོར་ནི་མས་ཟེར་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་གདུངས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལས་ཚུར་ཞེད་འོག་གཞུང་
འཛུགས་ཟེར་ ཞེད་འོག་སོ་སོའི་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་ མི་ལྗེའི་
རང་དབང་ཐད་ཀར་ཐོབ་པའི་སྲིད་བྱུས་བརྩམས་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་
ཞེད་འོག་ནང་ཡོད་པའི་མི་ལྗེའི་གནས་སྟངས་དང་བརྟུན་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་འདི་འཕྲོ་ལས་ཐོབ་ནི་དང་ ཞེད་འོག་དེ་ནང་མཁོ་བའི་འོས་
འབབ་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་ཞེད་འོག་སོ་སོའི་ནང་དཀའ་ངལ་དང་སྣོད་གས་
ཐུབ་དང་བརྟུན་ཏེ་གཞུང་སྐྱོང་ཐ་ན་ ཞེད་འོག་དེ་ནང་གི་འཆར་གཞི་དང་
ལས་རིམ་བརྩམ་ནི་དང་། ཞབས་ཏོག་མཐུན་ཚུན་ཚུ་གི་བདག་སྐྱོང་འཐབ་ནི།
དཔུ་ཁལ་བརྟུན་ནི་དང་ ཚོད་རྟོགས་སེལ་ནི། མི་སེར་གྱི་སྐྱེད་སྐྱུག་གནས་སྟངས་
ལེགས་བཙུགས་འབད་ནི་ཚུན་ཞེད་འོག་སོ་སོ་ལུ་གནང་པའི་འགོ་འཛུན་དང་
ཚུམ་ཞིབ། ལྷ་རྟོག་དང་སློབ་སྟོན་གྱི་རིགས་རྗོང་ཁག་དང་དབུས་གཞུང་ལྗེ་བ་
གཉེས་གྱིས་མཛོད་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གས་གནང་བྱུག།

ཞེད་འོག་རེ་ནང་ ཞེད་པོའི་རྩུང་ཡིག་རེ་ལྷ་རིམ་དངུལ་ཕོགས་དང་སྣོད་
གསོ་ཚུ་ ཞེ་གཡོག་པ་གཞན་བརྩམ་ཐོབ་ལམ་ཡོད་རུང་ ཞེད་རྩུང་དེ་རྒྱལ་
གཞུང་ཞེ་གཡོག་དང་བརྟུན་མ་དགོ་པར་ཞེད་པོ་ཁོང་ར་གིས་གདམ་ཁ་རྒྱལ་
ལྗེ་བཟོ་གས་ཚོགས་ཨིན་པས། དེ་ལས་ཞེད་འོག་ནང་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བདག་སྐྱོང་འཐབ་པའི་དོན་ལས་རྒྱལ་གཞུང་གི་གཞི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་གིས་འགོ་
འདྲན་འཐབ་ཐོག་ལས་བཅུགས་པའི་ཚེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ལེ་དང་ཕྱིས་འཛིན་
དང་བཟོ་རིག་བཀོད་དཔོན་ལེ་ཡང་ རྗེས་ལག་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་
བསྐྱེད་ལྟེ་རྒྱལ་གཞུང་གི་གཞི་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ ཚེད་འོག་གི་རོགས་རམ་དོན་
ལས་བཏང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་རུག།

དབུས་གཞུང་གི་བའི་ཁོངས་ལས་གཙོ་འཛིན་གནས་སྐོར་བཏང་
ཐོག་གི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བ།

གཉིས་པ་ དབུས་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་དང་དཔོན་ལག་ཚུ་གནས་སྐོར་
བཏང་ཐོག་གི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བའི་སྐོར་ལས་མ་ལུ་བའི་ཉེ་མ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་དེ་གིས་མི་མང་ལུ་ཕན་རུས་
ག་དེ་འབད་ཡོད་ ཉེ་སངས་སང་མཁུན་པའི་དོན་ལུ་ མི་སེར་དང་གཅིག་ཁར་
འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་གོ་སྐབས་གཟིགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོ་ལུ་ ཀྲུང་ལྷོད་ལྷང་
མ་ཚུ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ལོ་བཟུང་སྤྱི་ལྷ་༡༢ པའི་ནང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
དུས་ཚེན་རྒྱལ་པ་བཙུག་ལུ་ཉི་འདི་ རྒྱལ་ས་རྒྱུ་ཕུག་ལུ་མིན་པར་རྗེས་ལག་
ག་ར་ནང་བསྐོར་ར་རྒྱབ་ལྟེ་ བཙུག་ལུ་བའི་ལས་རིམ་འགོ་བཅུགས་གནང་རུག།
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྒྱལ་བརྒྱུད་སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་ གོང་ས་འཛིགས་མེད་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་འབྲུངས་ཡུལ་ཀྲུང་ལྷོད་ལས་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་
གཟིགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་རྒྱལ་པའི་འགོ་འདི་ཡང་ཀྲུང་ལྷོད་ལས་རྒྱུར་
བཅུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་དེ་འབད་ཚེང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་བརྩེ་སྲུང་ཞུ་བའི་
དགོས་པ་དང་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཚུ་
མི་མང་གིས་ཉིང་སངས་སང་གསུང་བཤད་ཐོག་ལས་ཉ་གོ་བའི་དགོས་པ་དང་།
གཉིས་པ་ མི་སེར་གྱི་སྦྱིད་སྦྱུག་གནས་སྤངས་ཚུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་གཟེགས་ཚུགས་པའི་ཕན་ཐབས་ལུ་ཨིན་པས།
གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་སྐབས་ ལས་ཁུངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མོན་པོ་དང་རྒྱང་ཆེན། དབང་ཚད་ཅན་གྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གཅིག་ཁར་འཇོགས་
ནི་དེ་གིས་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་གོས་བསྐྱུན་འབད་
བའི་གོ་སྐབས་བཟོ་གནང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། བཞེ་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་
གྱི་ཆེད་དུ་བཅའ་སྒྲིག་དང་འབྲེལ་ཉེ་ མི་སེར་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན།
འཁོར་ལམ་དང་རྫོང་གཞི་ཉམས་བཅོས། མོག་མེ་དང་འབྲུང་ཚུ། ཉེ་ལམ་དང་
སྤྲིངས་བཟམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་གྱི་ཞེར་ཁར་
བསྐྱབས་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་རྒྱས་པ་རྫོ་མཚམས་གསར་
སྤང་ཚེང་ཁག་ལུ་མཛད་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་པ་ དེ་སྐབས་གསར་སྤང་
ཚེང་ཁག་གིས་གཅོས་པའི་རྫོ་མཚམས་ཚེང་ཁག་རྒྱུག་ནང་ཡོད་མི་ མི་སེར་
ཚུ་འབྲུག་གི་ཅིག་སྦྱིལ་སྤོང་བུས་ལུ་བེ་ཚོམ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཉེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལུ་གནོད་ཚབས་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ མི་མང་གི་ལྷ་བ་མི་མཐུན་
ནི་འདི་ཨིན་པ་ཅིན་ འཛམ་གླིང་ནང་མི་རྣོབས་སྤོམ་ཤོས་དང་རྫོབས་འབྱོར་
ཆེ་ཤོས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་བའི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བ།

གཅིག་པ་འདི་ནང་མི་འབོར་ཡང་   འཛམ་གླིང་ནང་ཉུང་ཤོས་ཀྱི་གྲུལ་ཁར་
ཨིན་པ་ལས་   འདི་ནང་ཡོད་མི་ཆ་མཉམ་གྱི་ལྷ་སྦྱོད་གཅིག་བཟོ་མ་ཚུགས་པ་
ཅིན་   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ལུ་གཞི་དུ་ཉེན་ཡོད་པ་མ་ཚད་   རང་བཅོན་
གཙུག་མ་ལུ་ཡང་ཉེན་ཁག་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་   ལྷོ་མཚམས་རྫོང་ཁག་ནང་གི་
མི་མང་གི་ཕོག་ཚོད་གཟིགས་པའི་དོན་ལས་ཆེད་དུ་མངགས་ཏེ་   རྒྱལ་ཡོངས་
དུས་ཚེན་གྱི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་ལུ་མཛད་གནང་རྟུག།
དེ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་བཞེན་   ལོ་བསྟར་རྫོང་ཁག་རེ་ནང་ཚར་རེ་རྒྱལ་ཡོངས་
དུས་ཚེན་བཙུག་སྤྱད་ལུ་མི་དེ་གིས་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་   མི་སེར་གྱི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞེན་གཟིགས་ཏེ་   གལ་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་རྫོང་བཞུགས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་   གནས་སོར་གཏང་དགོ་པའི་ཐུགས་
བཞེད་གནང་རྟུག།

སྤར་སྤེ་སྤིད་རིམ་བུའི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་   འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་
ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་   མི་སེར་ཚུ་རྒྱ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་ཁལ་གྱི་འོག་ལུ་སྦྱོད་སྟུག་
ཕྱི་ནི་དེ་གིས་   རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཤེས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་
རུང་   འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་   མི་དབང་འཛིགས་མེད་ཅོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་
བྱང་ཚུབ་ཤེམས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་   མི་སེར་ལུ་
ཐུགས་ཀྱི་བཙུག་བཙུག་པའི་སྦྱོན་གྱིས་   མི་མང་གི་རང་དོན་སྦྱོབ་ནི་ལུ་ཡང་
སྦྱོད་ལུག་པའི་སྦྱོད་ཡོད་པ་མཁུན་ཏེ་   རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་རྫོང་བདག་ལེ་གཅིག་
ཁྲིམས་ཁང་དང་དྲག་པོའི་སྤེ་ཚན་ལས་བསྐོས་པའི་ལས་རིམ་བཟོ་གནང་ཡི།
དེ་བཟུམ་དབུས་གཞུང་ལྷོ་བའི་ནང་ལུ་ཡང་   ལས་ཁུངས་ཚུ་ནང་དཔོན་ཁག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་ དུས་ཡུན་ལེ་ག་ཅིག་ ལས་ཁུངས་ཅིག་ནང་སྡོད་མི་ཚུ་ ལྔར་ག་ཞིན་མ་
འབད་བཞག་གནང་པ་ཅིན་ ལུས་བསྐྱེད་སློམ་མེད་པའི་སྦྱོན་ཚུ་ག་བེགས་ཏེ་
སློན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ལོ་གསུམ་རེ་ནང་གནས་སོར་ཚར་
རེ་བཏང་པའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་ལས་གྲུབ་འབྲས་མངོན་སུམ་བཏོན་ཚུ་གས་པའི་
ཐབས་ལམ་བཟོ་གནང་ཡི། དེ་མ་ཚད་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་གཞུང་
གཡོག་པའི་གྲུབ་ ལྷོགས་གྲུབ་དང་འཛོན་ལྷངས་སློམ་མེད་མི་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་
དེ་གཞུང་གཡོག་ནང་བཞག་གནང་པ་ཅིན་ གཞུང་གཡོག་པའི་གྲངས་ཁ་ཡར་
སེང་སོང་ལྟེ་ ལྷན་སྦྱོང་གི་འགྲོ་སོང་སློམ་འགྲོ་བའི་ཁར་ ལས་ཁུངས་དེ་ཡང་
འཛོན་བསྐྱེད་མེད་པའི་ལས་ཁུངས་ཅིག་ལུ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་མ་ཚད་
གོ་གནས་གོ་རིམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འོག་གི་སྦྱོགས་གྲུབ་ཅན་ཚུ་དབང་ཚད་ཁར་
མི་སྡོད་ནི་མས་མནོ་བའི་ལུགས་བཞེད་གནང་ལྟེ་ གཞུང་གཡོག་པ་ཕྱིར་སེལ་
རྒྱབ་པའི་སྲིད་བྱུས་བཅུམས་ཏེ་གསོལ་རས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་བཅས་པ་གནང་
ཐོག་ལས་དགོངས་ལུ་འབད་བཙུག་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་
གཙོ་བོ་ གཞུང་གཡོག་པ་གངས་ཉུང་དང་སྦྱོགས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་གནང་པའི་
ལུགས་བཞེད་ཀྱིས་ཞིན་པས་ཟེར་ལུ་ནི།

གཞུང་གཡོག་ནང་སྦྱོགས་གྲུབ་མེད་མི་དང་ མཁོ་འདོད་རྒྱུང་བའི་
གཞུང་གཡོག་པའི་རིགས་ཕྱིར་སེལ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ གཙོ་རིམ་ལོ་
གངས་ཚང་རན་མི་དང་ ཤེས་ཡོན་རྒྱུང་མི། འཛོན་ལྷབས་མེད་མི་ཚུ་ གཞུང་
གཡོག་པ་རང་རང་སོ་སོ་གིས་དགོངས་ལུ་འབད་བཙུག་པའི་སྐབས་ གཞུང་
གི་ཁ་ལྷུག་ལས་ ལགཔ་མཐུད་དེ་ཁ་གྲུས་པའི་གསེར་དང་རྩི་རྩི་པ་ལམ་གྱི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་བའི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བ།

དངོས་གྲུབ་ཟེར་། གསོལ་རས་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐོ་དམན་བཅས་པ་གནང་ཐོག་
ལས་དགོངས་ལྷ་ཐངས་རིམ་གཉིས་འབད་བཏང་ཐོག་ལས་། གཞུང་གཡོག་
པ་གངས་ཉུང་དང་སྟོགས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་གནང་རྟུག།
དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་གཞུང་ཚེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་། རྒྱགས་བཏོན་
བཟུག་ལྟེ་ གཞུང་ཚེས་ལྷག་ཆད་ལྷགས་མི་དང་ཚེས་ཁུངས་སྤྲུགས་མ་ཚུགས་མི་
ཚུ་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་དང་བསྐྱུན་པའི་ཉེས་གྲིམས་གོ་རིམ་
འབད་བཀལ་ཐོག་ལས་གཞུང་གཡོག་ལས་བཏོན་བཏང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་
གནང་ནི་དེ་གིས་ཡང་། གཞུང་གཡོག་དང་བདེན་གཡོ་མེད་ཐོག་ལས་འབད་
བའི་རེ་འདོད་ཀྱིས་ལམ་སྲོལ་དེ་ལུ་རྒྱགས་བཏོན་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྒྱུམ་མི་སྡེའི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་
དོག་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་དང་ ལྷག་པར་མི་སེར་ཉམ་
རྒྱུ་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཚུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐོར་ལས་། མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་། རྒྱགས་བཞེད་རྒྱ་སྐྱོམ་འབད་གནང་ཡོད་པ་
ཨིན་པས། ཡབ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་རྗེ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་དགོངས་
བཞེད་འཕྲོ་མཐུན་དེ་ མི་དབང་འཇིགས་མེད་སང་གེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་
རྒྱགས་ཀྱི་འདུན་པ་གཙོ་བོ་ འབྲུག་པའི་མི་ཁུངས་འབད་སྐྱེས་ཚད་ཅིག་པོ་
བ་སྦྱོད་འབད་སའི་ས་ཞིང་མེད་མི་ག་ཡང་མི་བཞག་པའི་དགོངས་བཞེད་
ཨིན་ནི་དེ་གིས་། རྒྱལ་པོའི་རྒྱག་འགན་གཙོ་བོ་ཅིག་ མི་སེར་བ་སྦྱོད་འབད་
སའི་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ གཞུང་གིས་ས་ཞིང་སྦྱོད་གནང་ནི་འདི་ཨིན་པས།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བོད་མི་སྐྱབས་བཙུན་པ་གིས་མ་ཚད་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པར་ ཤར་སྤྱོད་གསུམ་ཁ་ལྷན་ས་ཞིང་མ་ཡང་མི་དང་ སྤར་མི་གཞན་གྱི་འོག་ལུ་
བ་བྱན་འབད་ཚྭ་ད་པའི་རིགས། རྫོ་མཚམས་ཁ་ལྷན་(སུ་ཀུམ་བ་ཞི)ཟེར་
སྤབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ས་མེད་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ས་ཞིང་གསོལ་རས་སུ་གནང་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ནི་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁྲི་ཁར་ ཞབས་སྲོལ་བཀོད་པའི་ཉེན་མ་ལས་
འགོ་བཙུགས་གནང་ལུག་ཟེར་ལྟེ་ནི།

དེ་བརྒྱུ་གཞི་ཆགས་གསར་བཙུགས་གྱི་ལས་རིམ་བརྒྱུ་ཉེ་ རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་མཐའ་དབུས་ངེས་མེད་གྱི་མི་སེར་སོ་སོ་ལུ་ རང་སའི་ཁ་རྗེ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ རྒྱན་
ཤོག་འབྲུ་བའི་ཐོག་ལས་ས་ཞིང་གནང་མི་དེ་གིས་ ས་ཞིང་མེད་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་
བ་སྤྱོད་གྱི་ས་ཞིང་ཐོབ་པའི་ཁར་ རྗེང་ཁག་དང་ ས་གནས་མཐོ་དམན་མ་སྤྱེ་བར་
གཅིག་ཁར་ཚུད་མི་ཚུ་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་ གཅིག་
སྤྱིལ་མཐུན་ལམ་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་སྤོམ་བྱུང་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་གཞུང་གི་དམིགས་
ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་སྤེ་གཅིག་གི་དགོངས་པ་ཡང་འབྲུབ་ནི་ཨིན་པས།
ལྷག་པར་དུ་གཞི་ཆགས་དེ་ཚུ་གཅིག་ཁར་སྤོད་དེ་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་དགོ་པའི་སྐབས་
ན་ཆད་གི་ཚུན་རེ་བྱུང་པའི་སྐབས་གྱི་འགོ་སྤངས་ཚུ་ཡང་གཅིག་མཚུངས་བཟོ་ནི་
ལུ་ཕན་ཐབས་སྤོམ་སྤོད་པའི་ཁར་ ཤར་སྤྱོད་ལུ་བྱུང་གི་མི་སྤེ་ཚུ་གཉེན་ལམ་གཅིག་
ཁར་སོང་པའི་སྐབས་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ཚུ་དོ་སྤྱོད་ལེགས་ཤོམ་འབྱུང་ནི་ལུ་
ཡང་ཕན་པ་ཡོད་པ་འབད་བཟེ་སྲོལ་སྤོད་ལུག།

དེ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་ཡུལ་སྤོངས་གོང་འབྲེལ་བཏང་པའི་
འཆར་གཞི་བརྒྱུ་གསུམ་གནང་སྟེ་མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ལེ་ཤ་ཡོད་སའི་ས་གནས་ཚུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་བའི་ཐབས་ཤེས་འཛོལ་བ།

ནང་ སོ་ནམ་ཞིང་ཁང་བེད་ སྤྲུལ་ཚད་ཅན་གྱི་སོན་དང་ལྷང་མ་བཀའ་སྤྲེལ་
ལས་རིམ་དང་ འོང་འབབ་ཆེ་བའི་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ལྷང་མ་སོན་ནང་འདྲེན་
འབབ་དེ་བཀའ་སྤྲེལ་དང་ སོན་རིགས་སྤྲུལ་སྦྱར་འབབ་བའི་ཐོག་ལས་
སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལྷོ་བ་
ཅིན་ ཤར་སྤྱོད་ལས་ཁ་བྱུག་བཀའ་ཤིས་སྐྱང་ཁང་མ་དང་ ལྷོ་སྤྱོད་ལས་ཁ་བྱུག་
དགོ་ལེགས་སུ་འབྱུང་། གཞལ་སྐྱང་ཆ་འདུས་ཚུ་ནང་སོ་ནམ་ཞིང་ཁང་སྐོར་
འབྱེད་གནང་བ་དང་ སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་ལུ་བཙོན་བྱུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
ལས་བཟོ་གནང་། གཞན་ཡང་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཚུ་ཞིང་གསར་པ་བཅད་པའི་
སྐབས་ ས་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་དང་བསྐྱུན་པའི་གསོལ་རས་ཀྱི་ཐོབ་ལས་བཟོ་གནང་།
དེ་བརྒྱུམ་སོ་ནམ་ལག་ཆ་དང་སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་གི་དོན་ལུ་དཀའ་སྤྱད་འབབ་མ་
དགོ་པའི་དོན་ལུ་འབྲུལ་སྐྱང་གོང་ཚད་མར་ཕབས་ཐོག་བཙོང་ནི། གཞན་
ཡང་ཚུ་འབྲེན་ནི། ལྷོ་བར་ནི། ལྷང་མ་བཙུག་ནི། ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་
ཆས་མང་རབས་ཅིག་བཏོན་ཐོག་ལས་མི་མང་བདེ་བར་བཀོད་པའི་ཐབས་
ལས་སྤྲོ་ཚོགས་བཏོན་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྒྱུམ་སོ་ནམ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་དང་འཁོར་ལས་མེད་སར་སྦྱེལ་
འདྲེན་གྱི་ལུ་གཉེས་ཆ་ར་ལུ་སྐོར་སེམས་ཅན་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཁར་
སྐོར་ལུ་བསྐྱེན་པའི་མར་དང་དར་ཚོལ་ལ་སོགས་པ་ཡར་རྒྱས་གཏང་པའི་
དོན་ལུ་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་སྐོར་སེམས་ཅན་གངས་ཉུང་ སྤྲུལ་ཚད་ཅན་
བཟོ་སྟེ་འཛོན་བསྐྱེད་སྐོར་བཏོན་པའི་ལས་རིམ་ཡང་ འཆར་གཞི་དང་པ་ལས་
ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འཆར་གཞི་གསུམ་པ་ཚུན་གྱི་བར་ན་ སྐོར་སྟེ་བ་སྟོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཚམས་བསམ་ཅི། ལྷ་རྩེ། ཐིམ་ཕུ་གསར་སྤྲིས་ཐང་། ཤར་ཕྱོགས་སྤྲིས་གདུང་།
མོང་སྐར་སྤྲིང་མས་ཐང་དང་ ལྷོ་མཚམས་ཅི་རང་ཚུ་ལུ་སྤྲོ་ལོར་ལྟེ་བ་སྤྲོ་འབྲུང་།
གནང་པའི་ཁར་ བ་མིན་གསོ་སྤྲིང་ལྟེ་བ་ཕོམ་རོང་ལུ། ལུག་གསོ་སྤྲིང་ལྟེ་བ་
མེ་རག་དང་མཁའ་སྤྲིང་ཚུ་ནང་བཅུགས་གནང་ལྟེ་ མི་སེར་སོ་ནམ་པའི་རོགས་
རམ་རྒྱ་སྤྲོམ་འབད་གནང་ནི་འགོ་བཅུགས་རུག།

མདོར་ན་ མི་སེར་གྱི་བདེ་ཐབས་དོན་ སྤོང་གསེབ་ཁར་རྒྱབ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་
དེལ་ལྟོན། གོང་ཚད་རྒྱང་བ། བཟོ་བཀོད་བདེ་བ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བའི་དེལ་ཁྱིམ་
དང་། མི་སེར་གྱི་ཁྱིམ་ཚུ་ནང་དུ་མེད་གྱི་ཐབ། གཅོང་སྤྲོ་སྤྲོ་པའི་ཆབ་གསར་།
ས་ཞིང་ཡོད་ས་ཚུ་ནང་སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་དང་ རྒྱ་ཡུར་ལ་སོགས་པ་མ་དངུལ་
ལུ་སངས་པ་མེད་པའི་རོགས་རམ་གནང་ཐོག་ལས་ མི་སེར་བདེ་བར་བཀོད་
ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་འཆར་གཞི་ལྟེ་པའི་སྐབས་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་མི་སེར་
གྱི་དོན་ལུ་འབྲུག་གསོག་གི་མཛོད་ཁང་རྒྱབ་སྤྲོ་འབྲུག་གི་རིགས་འཕྲོ་བརྒྱལ་མི་
འགྲོ་བའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་འཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ཐབས་
ཤེས་བཏོན་པའི་ལས་རིམ་བརྩམས་གནང་ཡི།

དེ་བཟུམ་ ཤེ་གསོན་གཉིས་གྱི་དོན་ལུ་གཡུས་སྤྲོ་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ལྟར་མེད་
གྱི་ས་གནས་ཁར་ ལྷ་ཚང་དང་ཚོས་སྤྲོ་ཚུ་གསར་དུ་བཅུགས་གནང་ལྟེ་གསོན་
པོའི་སྐབས་ཉེན་དང་གཤེན་པོའི་དགོ་སྤྲོར་ཚུ་ལུ་སྤོང་ཐབས་གནང་པ་མ་ཚད་
མི་སེར་ཉམ་རྒྱུད་གི་སྤྲོད་སྤྲོད་ལུ་དགོངས་ཏེ་ གཞུང་ལྷ་ཚང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་
གཤེན་པོའི་མེ་སྤྲོངས་ཚུ་ ཟད་འགོ་དངུལ་ཁམ་ལེབ་ཅིག་ཡང་གཏང་མ་དགོ་
པར་མེ་སྤྲོད་དབང་བསྐྱར་མ་བཏུབ་བཏུབ་པར་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་
ནི་དེ་གིས་ གཤེན་གསོན་གཉིས་ཆ་རང་བདེ་བར་བཀོད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གཞུང་དང་སྐྱེར་སྤྲེག་གཉིས་ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ།

གཞུང་གི་ལས་ཤེ་ལེ་ཤ་ཅིག་   རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་བསྐྱར་
ཐོག་གི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་ཤེ་གྲལ་ལས་ཤེ་
ཚན་ལེ་ཤ་ཅིག་སྐྱེར་སྤྲེག་ལུ་སློང་ཐོག་ལས་གཞུང་དང་སྐྱེར་སྤྲེག་གཉིས་
ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ གཞུང་གི་ལས་ཤེ་ལེ་ཤ་ཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་སྐྱར་
བའི་ཐོག་གི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་ཤེ་གྲལ་ལས་ཤེ་ ཚན་ལེ་
ཤ་ཅིག་སྐྱེར་སྤྲེག་ལུ་སློང་ཐོག་ལས་གཞུང་དང་སྐྱེར་སྤྲེག་གཉིས་ཆར་ ཡར་རྒྱས་
བཏང་ཚུལ་སྐྱེར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། གོང་དུ་གསལ་བའི་གཞུང་གཡོག་པ་
གྲངས་ཉུང་ཐོག་ལས་ གཞུང་ལུ་ཐོན་ལུགས་ཅན་བཟོ་བའི་ལས་རིམ་མཐར་
འཁྲུལ་ཅན་འབྲུང་ཐབས་དང་ གཞུང་གི་མ་དདུལ་མར་མཁ་རྒྱབ་ཚུགས་པའི་
ཐབས་ལམ་འབད་ གཞུང་གིས་བདག་སྐྱོང་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་
དང་ལས་ཤེ་ལེ་ཤ་ཅིག་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཤེ་ཟེར་ ཁོང་རའི་བཟོ་འགོ་ཁོང་རའི་
འོང་འབབ་ཐོག་ལས་བཏང་དགོ་པའི་སྲིད་བྱུས་བཙུམས་པ་དང་ ལས་ཤེ་ལེ་ཤ་
ཅིག་སྐྱེར་སྤྲེག་ལུ་སློང་ཐོག་ལས་གཞུང་གི་འགོ་བོན་གཏང་དགོ་པ་མེད་པའི་ཁར་
ལོ་བཟླར་ཁུལ་ཚོད་བཟོ་སྐྱེར་པ་སོ་སོ་གིས་གཞུང་ལུ་འབབ་ཁུངས་བཟོ་བའི་
ཁར་ ལས་ཁུངས་དེའི་འགོ་འཛིན་སྐྱེར་པ་ཚུ་གིས་འཐབ་སྲོལ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་བཏོན་གནང་ཅུག།

དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ཐོངས་ལཱ་ པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་སྐྱེལ་འཛིན་ལས་ཁུངས་སྐྱེར་སྤྲེག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྔོན་གནང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༧༢ པའི་ནང་ཞལ་བཞེས་
བྱུང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་འབྲེན་གྱི་དོན་ལུ་སྤར་གཞུང་གིས་མ་དངུལ་འགྲོ་སོང་
བཏང་ནི་མ་གཏོགས་ འོང་འབབ་སྐྱོམ་མེད་རུང་ དེ་ལས་ཚུར་སྐོར་སྡེ་ལུ་སྔོན་
དེ་ ལོ་བསྐར་མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་ཡར་སེང་རྒྱབ་པ་གིས་མ་ཚད་པར་ གཞུང་
ལུ་འོང་འབབ་ཡང་འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་བསྐང་ཡོད་པ་ཨིན།
དེ་བརྩམ་སྦྱི་ལོ་༡༩༦༢ ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་འབྲུག་འགྲེམ་ལས་ཁུངས་
དེ་ཡང་ལས་འཛིན་ལུ་སྤྱིར་བཙོན་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་སྤུལ་
དུ་སྦྱིན་པ་འགྲོར་བའི་ཁར་ གཞུང་གི་འོང་འབབ་ལོ་རིམ་བཞེན་ཡར་སེང་
བཏང་པའི་བསྐང་ཡོད་པ་ཨིན།

སྦྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལས་འགོ་བཙུགས་མི་འབྲུག་བརྒྱུད་སྤྱིན་ལས་ཁུངས་
དེ་སྦྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལས་རང་སྐྱོང་ལས་འཛིན་འབད་སྤྱིར་བཙོན་གནང་མི་དེ་
གིས་ཡང་ རིམ་པ་བཞེན་རང་སྐྱོང་ལས་འཛིན་བཙོན་ཅི་དེ་གིས་ འོང་འབབ་
ཀྱིས་ཟད་འགྲོ་ལང་དགོ་པའི་སྐབས་ ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་བཏོན་ཏེ་ འོང་
འབབ་འབོར་ཆེན་བཙོན་བ་གིས་མ་ཚད་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་སྐོག་རིག་ཡོངས་
འགྲེལ་དང་འབྲུལ་སྤྱིན། ཐག་མེད་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤྱིན་དང་ཉི་འོད་ལུ་བསྟེན་པའི་
བརྒྱུད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལམ་མང་རབས་ཅིག་གསར་དུ་བཏོན་དང་
བཏོན་བཞེན་དུ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྩམ་ཀུན་སྟེལ་དང་རྒྱང་བསྐྱགས་ལས་ཁུངས། མོག་མེ་ལས་ཁུངས་
དང་གོང་སྡེ་ལས་འཛིན། འབྲུག་དངུལ་ཁང་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་
ཁང་། འབྲུག་རྒྱལ་ཉན་སྤར་ལས་འཛིན་དང་འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   གཞུང་དང་སྐོར་སྤྲོད་གཉིས་ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ།

འབྲུག་གི་ཚོང་དང་བཟོ་ག་ཚོགས་ལྗོངས་དང་ འབྲུག་མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཁུངས།
རང་བཞིན་སྐྱར་འབྲུང་སློབ་མའི་ཞབས་ཏོག་དང་འབྲུག་ཞབས་ཏོག་ལས་ལྗོངས།
འབྲུག་གི་ཚོང་འབྲེལ་སྤེལ་ཚན་དང་བཟའ་སྦྲུང་ལས་ཁུངས། གཞན་ཡང་སློབ་
ཤུགས་ལས་འགྲུལ་དང་ལས་ལྗོངས་མང་རབས་ཅིག་རང་གི་འོང་འབབ་ཐོག་
ལས་ཟན་འགྲོ་ལང་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ་པའི་ལས་ལྗོངས་མང་རབས་ཅིག་གསར་
དུ་བཙུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཕན་ཐབས་ཤུགས་འབད་རང་བཟོ་སློབ་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ལྟ་ནི།

གོང་དུ་གསལ་བའི་ཀུན་སྤྲེལ་དང་ རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་ཁུངས་ཁག་
གཉིས་པོ་ རང་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་སུ་བཟོ་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ཚེས་ ༡/༡༠/༢༠༢༢ རྒྱ་སྤྲེལ་ཟླ་བ་
པའི་ཚེས་ ༢༡ ལུ་བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་སྐྱུར་བཅོས་བཏང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ནང་།

༣ བརྒྱུད་འབྲེལ་ རྫོན་པོ་སློབ་ཡངས་ལ། དོན་འབྲས་ དེ་ནི་ ལྷན་
སྐྱོང་ལས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ལྷན་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ལུ་མི་སྡེའི་
དཔལ་འབྱོར་དང་ སྤེལ་གྱི་ཡར་རྒྱས་གང་མཚུགས་གོང་འཕེལ་འབྱོར་གི་
དུས་ཚོད་འདི་ཁར་ གནས་ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་དང་ཁྲབ་སྤྲེལ་འབད་ནི་ཚུ་ ལྷན་
ལས་ལྷག་སྟེ་གལ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ལུ་གྲུར་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་
ལས་འབྲི་རྩོམ་དང་ཡི་གུའི་རིག་པ་ལུ་སྐྱུང་ས་བརྩོན་ཡོད་མི་ཡར་ཐོན་སོང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་པའི་ཁར་ ལས་གཡོག་སོ་སོའི་ནང་ལུ་བྱུང་རིག་ཐོབ་མི་ཡང་གང་མང་
བྱུང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ བརྒྱན་འབྲེལ་དང་རྒྱན་ལམ་ཚུ་ཡང་ ཡར་རྒྱས་
ཚུ་མཐུན་བཏང་དགོཔ་གལ་ཆེན་ལས་ གཞུང་དབང་མི་སེར་ལུ་སྤེལ་ནིའི་
སྲིད་བྱུས་དང་བརྟེན་ ལུ་ལས་རིམ་གྱིས་རང་རྒྱུང་ཉིལ་བུ་འཐབ་ཚུགས་པ་
བཟོ་ཐབས་ལུ་བསྐྱོགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་གནས་ཚུལ་གསར་ཤོག་
ཀུན་གསལ་དང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་བསྐྱོགས་གཉིས་སྤྱི་ཚེས་ ༡ / ༡༠ / ༢༠༢༢
ལས་བརྒྱན་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་འོག་ལས་བཏོན་ཏེ་ རང་རྒྱུང་ལས་ཁུངས་ཁག་
གཉིས་འབད་སོ་སོ་བཟོ་དགོ་པའི་བཀའ་ཐམས་ལུ། གནམ་ལོ་ཚུ་སྤེལ་ཟླ་ ༧
པའི་ཚེས་ ༢༡ ལུ་གནང་བ་དགོ།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ།

ཟེར་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་རང་རྒྱུང་ལས་ཁུངས་སུ་རྒྱུར་
ལུག་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་ལས་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ གཞུང་ལྗེ་བ་གཅིག་གིས་ རྩོགས་
ཀྱི་རྫོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱོད་གནས་སྤངས་གཟིགས་མ་
ཚུགས་པ་དང་ ལུས་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་གྲུབ་
འབྲས་དོན་སྤྱིན་ཅན་བྱུང་མི་ཚུགས་པས་མནོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱིས་ རྫོང་
ཁག་ལྔ་དང་རྒྱག་ལུ་རྫོང་སྡེ་ཟེར་ རྫོང་བདག་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་བདག་ རྫོང་སྡེ་
སྤྱི་བྱུང་འེ་བསྐྱོས་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅུགས་གནང་ཡི། དེ་ཡང་ཤར་རྩོགས་རྫོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་གཞི་བཞུགས་བཞུགས།   གཞུང་དང་སྐྱེས་སྤེལ་གྱི་ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ།

ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་བཟ་ཤེས་སྐྱོང་ལུ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཚང་བཅུགས། དབུས་ཕྱོགས་
རྒྱུ་ལྡན་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་དབང་འབྲུག་པོ་གྲང་ལུ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཚང་བཅུགས།
ལུ་ཕྱོགས་རྒྱུ་ལྡན་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་   རྒྱ་ཁ་ལུ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཚང་བཅུགས་ཏེ་
རྒྱུ་ལྡན་གྱི་གསུམ་པོས་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་ནང་གི་དམིགས་པོ་དང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ལུ་མཛད་སྤོལ་དང་   རྒྱུ་ལྡན་གྱི་པོ་པོའི་འོག་གི་རྒྱུ་ལྡན་བདག་ཚུ་དབུས་
གཞུང་གི་བ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་མ་དགོས་པར་   ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལུ་ཆེ་ཚུང་ག་ཅི་ཡང་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཚུ་གིས་གྲོས་ཐག་བཅད་པའི་ལས་སྤོལ་ཚར་
ཅིག་བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་བརྒྱུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༧༥ པའི་གྲོས་ཚོད་
དོན་ཚན་༥ པའི་ནང་ལུ་གསུང་གྲོས་གནང་དོན། གཞུང་ས་རྒྱུང་མ་ཅིག་ནང་
ཁ་གཏོར་ཏེ་ཡོད་མི་གྲང་པ་ལུ་   ས་ཚབ་རྒྱུ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁར་གཞིས་
ཆགས་བཅུག་བཅུག་པ་ལུ་   གཞུང་ལུ་ཟད་འགོ་གིས་སྟབས་མ་བདེ་མ་ག་ནི་
ཡང་མེད་པའི་ཁར་   མི་སེར་ལུ་གནད་དོན་ལེ་ག་གི་རྒྱུ་ལས་   བཅུ་གས་ཡོད་
པའི་དབྱེ་ལུ་བ་ཅིན།   འབྲུང་རྒྱུ་འཇམ་ཏོར་ཏོ་འབད་བཀའ་ཚུགས་པའི་ཁར་
གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་གི་གཞི་རྒྱ་མཐོ་ཆས་རྒྱུ་ལས་   གྲང་པ་ཆ་མཉམ་གྱི་
ཁི་ཕན་འཇམ་ཏོག་ཏོ་ལེན་རྒྱུགས་ནི་ཨིན་མ་མ་ཚད་   ཞིང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་རྒྱུ་
ཡང་   ལུ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཀའ་ཚུགས།   ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་གྲོས་
གནང་རྟུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་
པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ།

བཞི་པ་ མི་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་གྲུབ་ཁར་བཅའ་
མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བའི་
རྣམས་ལས་བཤད་པ་ཅིན། ལྷན་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཞུང་དང་མི་མང་
ཅིག་སྐྱེལ་ཐོག་ལས་ ངག་པོ་དམག་གི་གདོང་ལེན་འབད་དགོཔ་བྱུང་ཅུང་།
རྒྱལ་ཁབ་ནང་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་རིམ་པ་ ཟུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ཐོན་ཅུང་
མི་མང་དང་གཞུང་གཉིས་པོ་གཅིག་སྐྱེལ་ལམ་སྲོལ་སྐྱིད་སྐྱིད་འཐབ་སྲོལ་
ཡོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་སྐབས་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱ་བཏོན། མི་སྡེ་ལས་ཡོད་མི་གིས་
ཁོ་ཚོ་ད་བཏོན་ཏེ་ལག་པ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་གདོང་ལེན་འབད་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༡
ལས་འགོ་བཙུགས་མི་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་
ཅིག་གཞུང་དང་མི་མང་ལག་པ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
གྱི་ལས་འགུལ་ཚུ་ལུ་བྱུགས་བཏོན་པའི་སྲིད་བྱུས་བཟོ་ནི་དེ་སྲོད་ལུག།

གོང་གསལ་སྲིད་བྱུས་འདི་ཡང་ མངོན་སུམ་ཡིག་ཐོག་གསལ་བཤོད་
འབད་ནི་འདི་ འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་སྐབས་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན་ཅུང་ ལག་ལེན་དོ་
མ་འཆར་གཞི་དང་པའི་གོང་ལས་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྣམས་ལྷན་གྱི་ཅིག་ལུ་བ་
ཅིན། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་ཚུར་གཞུང་གིས་མ་དངུལ་འཚོལ་ཏེ་འཁོར་ལམ་
འགོ་དང་པ་སེལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་གྱི་ཁ་སྐྱུག་ལས་རྒྱ་ག

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

བསྐྱེམ་ཟེར་ སྐྱེས་ལོ་ ༡༥ ཡན་ཆད་དང་ ༦༠ མན་ཆད་ཀྱི་རིགས་ཐོ་བཀོད་
འབད་དེ་ མི་གངས་ཤུག་གི་གལ་ལས་མི་གཅིག་ཉག་པར་འཁོར་ལམ་སེལ་མི་
འབད་བཏོན་སྲོལ་སྡོད་ལུ་གཤམ། ཤུག་བསྐྱེམ་ཐོག་ལས་འཁོར་ལམ་གྱིས་མ་ཚད་
པར་ མི་སེར་སློབ་གྲྭ་གསར་བསྐྱེད་དང་ བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གསར་བཞེངས།
བསྐྱེད་སྤོང་དམག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་རྟ་ལམ་དང་སྤྲིངས་བཟམ་ཉམས་
བཅོས་ཚུ་ཡང་ ཤུག་བསྐྱེམ་ལས་མི་ཐོག་ལས་བཏང་སྟེ་སྡོད་ལུ་གཟེར་བྱ་ནི།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོ་ཐེངས་ ༡༡ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་
དང་པ་དང་ ཚོགས་ཐེངས་ ༡༢ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༡༣ པ་གཉིས་ནང་
གྲོས་ཚོད་འབད་དེ་མི་སེར་ལས་སྤྱང་འགྲུལ་ལས་མི་བཏོན་ནི་འགོ་བཙུགས་
ལུ་གཤམ།

ཚོགས་ཐེངས་ ༡༡ པ་ ས་ཁྱིམ་ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་ ཤུག་
བསྐྱེམ་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་མི་དེ་ཡང་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགཔ་གཅིག་ཁར་
མཐུད་དེ་ཡར་རྒྱས་ལས་རིམ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་སྡོད་ལུ་གཟེར་བྱ་ནི།
ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ ཤུག་བསྐྱེམ་ལུར་
ལཱ་འདི་ མི་མང་ལུ་སྤྱང་བསྐྱེད་གྱི་ཁལ་ལྟེ་ལུ་གཟེར་བྱུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ སྐྱེ་
ལོ་ ༡༩༦༩ འམ་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོ་ཐེངས་ ༢༠
པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བཀའ་གནང་སྟེ་ ལོ་
བསྐྱེད་ཟླ་བ་ ༥ པ་དང་ ༦ པ་གཉིས་ལུ་ ཤུག་བསྐྱེམ་ཕབ་ཆག་གནང་སྟེ་བཙུ་
གཉིས་བསྐྱེམས་འབད་ གཞུང་གི་ལུ་ལཱ་རྒྱུག་དགོ་པའི་གྲོས་ཚོད་ཚོགས་
ཐེངས་ ༢༠ པའི་དོན་ཚན་ ༡༡ པའི་ནང་འགོ་དང་པ་བཀའ་རིན་བསྐྱངས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རུག། དེ་གི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ཤིང་སྐྱལ་ལོའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༢༡
པ་ལས་ཚུར་ རུག་བསྐྱེམ་དགོངས་ཡངས་གནང་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེམས་གྱི་
ལམ་སྲོལ་བཟོ་བའི་སྐོར་ལས་གོང་གི་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་དང་
པའི་ནང་གྲོས་ཚད་གྲུབ་རུག། དེ་བརྩམ་རྗེང་སེལ་ལུར་ལྷ་དང་ཞབས་ཏྲིག་ལས་
མི་བཅེར་སྐབ་སྲོལ་ཅན་གྱི་ལས་མིའི་རིགས་ མི་སེར་ལས་ཐོན་ཏེ་སྤྲོད་ནི་དེ་གིས་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགཔ་གཅིག་ཁར་མཐུད་
དེ་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་ སྤྲོན་གོང་ལས་སྤྲོད་རུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་འཆར་གཞི་རྒྱ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་ཅན་རྒྱའི་གལ་ཁར་ མི་སྤྲེའི་
མཉམ་འབྲེལ་འབད་བཅུག་ནི་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་འབད་བཞག་གནང་རུག།
འཆར་གཞི་རྒྱ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་པོ་རྒྱ་པོ་ཡང་། (༡)རྗེང་ཁག་རང་
དགོཔ་རང་འདོངས་བཟོ་ནི། (༢)གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་
དབང་ཆ་ཕྱིར་སྤེལ་གནང་ནི། (༣)གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ནང་མི་སྤྲེའི་མཉམ་འབྲེལ་
འཐབ་བཅུག་པའི་ལམ་སྲོལ། (༤)རྒྱན་སྦྱོང་གི་བཟང་འགོ་མར་སབ་འབད་
ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ། (༥)རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱ་དངོས་ག་དེ་
འག་འག་ལེད་སྤྲོད་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་འབད་ནི་ཚུ་ དམིགས་
ཡུལ་གཙོ་པོ་ཅན་བཟོ་གནང་རུག། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་དམིགས་ཡུལ་ལྷ
པ་མི་སྤྲེའི་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དེ་ལུ་ ལྷག་པར་དུ་གལ་ཅན་བརྩིས་གནང་
པའི་རྒྱ་མཚན། ཏེ་མ་སྤྲོད་ཁལ་ཐོན་དོ་བརྩམ་དང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལྷ་ཚུ་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་དོན་ལུ་བརྩམ་མིན་པར་ མི་མང་ལུ་སན་པའི་ལྷ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

ཨིནཔ་ མི་མང་ཀུན་གིས་རྒྱལ་བཞིན་ཉ་གོ་བའི་ཐོག་ལས་ གཞུང་དང་གཅིག་
ཁར་མཉམ་འབྲེལ་འབྲེལ་པ་གིས་མ་ཚད་ ཁོ་རྒྱུད་ཡང་འདྲ་མཉམ་འབྲེལ་སྟེ་
གོང་འཕེལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱ་རྒྱ་ལག་ལེན་འབྲེལ་པ་ཅིན་ཁོ་ཕན་ཆེ་བའི་དགོས་པ་
རྒྱ་གཟིགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྒྱུ་འཆར་གཞི་དུག་པའི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་
ཅིན། (༡) མི་དམངས་ཀྱི་ལས་ལུགས་སྤོང་སྤོང་བཟོ་ནི། (༢) རང་
ལུགས་ལས་སྟོན་བདག་འཛིན་འབྲེལ་སྟེ་མ་ཉམས་པར་བཞག་ནི། (༣)
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི། (༤) མོང་གསེབ་པའི་འོང་
འབབ་ཡར་སེང་བརྒྱབ་ནི། (༥) གཞི་ཆགས་གསར་པ་བརྒྱབ་ནི་དང་
མོང་གསེབ་པའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ནི། (༦) མོང་
གསེབ་གར་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་རྫོང་རྒྱུགས་པ་བཟོ་ནི། (༧)
རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབད་དགོ་པའི་ལས་བྱེད་པ་གཞན་ལུ་མ་དགོ་པར་རྫོགས་
ལུབ་ཅན་བཟོ་བའི་མི་རྫོགས་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི། (༨) ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལུ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མི་དམངས་བརྒྱུགས་ཏེ་ཁོ་
མོད་འདྲ་འདྲ་བཏོན་སྟོན་བཟོ་ནི། (༩) རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འཛོངས་
བཟོ་ནི་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་གནང་ལུག།

དེ་ལས་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན།
(༡) རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་པོ་མཁོ་སྐྱབ་ཐོག་ལས་རང་
ལུ་དགོཔ་ལང་རྒྱུགས་པ་བཟོ་ནི། (༢) རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་མ་
གཞོད་པའི་ཐོག་ལས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི། (༣)

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔལ་འབྲུག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་སྐྱེར་སྡེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བཅུག་ནི།
(༧) དབང་ཆ་མཐར་སྐྱེལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷན་པོ་མེས་འབྲུག་
མཉམ་བཅོཅ་གྲགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི། (༨) མི་སྣོབས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི།
(༩) རྫོང་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་འབྲུག་མཉམ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི། (༡༠) རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་བཞུན་སྲིད་དང་སྲུང་སྐྱོབ་སྲིད་སྲིད་བཟོ་ནི་ཚུ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་
དམིགས་ལུ་འབད་བཞག་ཐོག་ལས་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་སྐབས་རྒྱུན་སྲིད་
གི་མ་དངུལ་ས་ཡ་༥༤༥ དང་འབྲུམ་༣༡ དང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ས་ཡ་
༡༩༠༠ དང་འབྲུམ་༣༥ ཡོངས་བསྐྱེམས་ས་ཡ་༢༢༤༥ དང་འབྲུམ་༧༠
བཞག་ཡོད་པ་སྡེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ཐངས་༧༡ པའི་སྐབས་
འཆར་འགོད་ཚུ་ཚོགས་གྱིས་སྣོན་ལུ་འབད་བཀོད་ལུག།

མི་སྣོན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེར་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ཐངས་༤༤ པའི་སྐབས་འཆར་གཞི་ལྷན་པོ་ལྷན་ལུ་
སྤུལ་མི་ནང་ རྫོང་ཁག་རང་མགོ་རང་འཕྲོངས་བཟོ་ནི་འདི་ལུ་འབྲུག་ལེགས་
ལོ་མ་ཐོན་པའི་སྐྱེར་ལས་ ལོ་ས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༧ པའི་ནང་གསལ་ལོ་དོན།
རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞེན་གྱི་འཆར་གཞི་མ་འབྲུག་པ་རེ་རེ་སོ་སོར་བཟོས་པ་དེ་ཡིས་
རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་སའི་ཆགས་ཐོ་དང་ འཕྲོན་ཁྲུངས་སོགས་དང་བསྐྱེན་པའི་
མཁོ་བྱུང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་གང་བཅུམ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་
པ་སོགས་ ཐ་དག་ཏེ་གོ་བྱུང་པ་བྱུང་བ་ལས་བཞེན་ཏེ་ རྫོང་ཁག་རང་མགོ་
རང་འཕྲོངས་བཟོ་རྒྱུ་འདི་ལུ་སྤུལ་དེ་ཡིས་གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཀར་མནོ་
བསམ་བཏང་རྒྱུ་དང་ ཏེ་གོ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་བས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

ཟེར་བཀོད་དེ་བརྒྱམ་   འཆར་གཞི་ལྗེ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅིག་མཐར་འཁྲུལ་
ཅན་གྱུང་རྟུག།

གོང་འཕེལ་མཐུན་ཚུན་དཔེར་ན་མི་སྡེའི་སློབ་གྲྭ་དང་   མི་སྡེའི་ནགས་
ཚལ།   འབྲུང་རྒྱང་དང་རྒྱ་ཡུལ།   སྤངས་བཅས་དང་རྟ་ལམ།   སོ་ནམ་ཉེ་བ་
དང་འཕྲོད་བསྟེན་སྦྲན་ཁང་།   སློ་ནོར་ཉེ་བ་དང་ཨོམ་ཚོང་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཆ་མཉམ་རང་མི་སྡེ་ལུ་ཕན་པའི་ཞབས་ཏོག་ཉེ་བ་ཨིན་མ་ལས་   དེ་ཚུ་བདག་
འཛིན་ཡང་མི་སེར་རང་རང་སོ་སོ་གིས་འཐབ་དགོཔ་ཨིན་པ་སྟོན་ནི་དེ་གཞུང་
གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་འབད་སྡོད་རྟུག།

ཨིན་རུང་ཉམས་བཅོས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་སློམ་བཏང་དགོ་པའི་རིམ་པ་ཐོན་
པ་ཅིན།   ལས་འགུལ་དེ་གི་མ་དདུལ་མི་སེར་ལས་བཏོན་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་
མཚུན་ཏེ་   དེ་ལུ་གཞུང་གིས་མ་དདུལ་དང་བཅོལ་ཤིག།   བཀོད་བྱུང་དང་འགོ་
འདྲེན་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་སྐབས་མི་སེར་གྱིས་ལས་མི་ཐོན་པའི་ལམ་སྲོལ་
བཅོལ་གནང་རྟུག།   དེ་སྐབས་མི་སྡེའི་སློབ་གྲྭ་   ཡར་སེང་རྒྱབ་ཉེ་སློབ་གྲྭ་རྒྱང་བ་
དང་འབྲིང་བ་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་ཚུ་གཞུང་གིས་མཛད་པའི་ལམ་སྲོལ་དང་   དེ་
བརྒྱམ་ནགས་ཚལ་དང་   སོ་ནམ་ལས་ཁང་།   སློ་ནོར་སྦྲན་ཁང་དང་   ཞང་ལམ།
སློག་མེ་ལ་སོགས་པ་ག་ཅི་བཅོལ་དགོཔ་གྱུང་རུང་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་རུབ་
ཐོག་ལས་གསར་བསྐྱེད་འབད་དེ་   བདག་འཛིན་མི་སེར་རེ་རེ་བཞེན་གྱིས་རང་
དོན་ཨིན་ཟེར་མནོ་བརྟུག་ནི་འདི་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་
ཀྱི་རེ་འདུན་གཙོ་བོ་ཅིག་འབད་སྡོད་ཅི་ཟེར་ལུ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གི་སྐོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༥ པའི་སྐབས་གསུང་
གྲོས་གནང་སྟེ་གྲོས་ཚེད་དོན་ཚན་༥ པའི་ནང་བཀོད་དོན། འཆར་གཞི་ལྗེ་པའི་
ནང་ གཞུང་དང་མི་སེར་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་རྩ་འགོར་ཉེ་
ལས་ཀ་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ རྗེས་འགྲུབ་ནང་གི་གྲོས་ཐག་བཅད་རྒྱུའི་དོན་ལ་ རྗེས་
འགྲུབ་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ལག་ལེན་འཐབ་རྒྱུའི་དོན་ལ་ ཞབས་ཉོག་
ལུང་ལྡན་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་ལག་ལས་མི་བཏོན་སྲོལ་བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་
ཕན་ཐབས་རང་འདི་ལེགས་པོར་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་
ཀར་དཀའ་སྤྱད་མི་དམན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། སྲིད་བྱུས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་
སྐབས་གོང་གསེབ་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་རིམ་དང་ དགོས་
ངེས་ལག་ཆས་སོགས་དུས་ཐོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་བྱུང་ཡོད།
ཡིན་ཀྱང་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་མི་སེར་རང་སོའི་གོང་འཕེལ་
ལས་དོན་ལ་མི་སེར་རང་སོས་འགན་ཁག་ཅིལ་པོར་འབག་སྟེ་ གཞུང་ལ་
ཕྱག་ལུ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་གལ་ཅན་འདི་ཉིད་ ད་རེས་འཆར་གཞི་ལྗེ་པའི་ནང་
དུའང་རང་འཇགས་བཞག་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་ཚེད་ཡོད། ཟེར་བཀོད་མི་དང་
འབྲིལ་བའི་སྐབས་ མི་སེར་དང་གཞུང་གཉིས་ལག་ལ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་གདོང་ལེན་འབད་ནི་དེ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་བའི་
གྲོས་ཐག་ཚེད་ལུག།

འཆར་གཞི་ལྗེ་པའི་སྐབས་ ཐབས་ཤེས་གལ་ཅན་ཅིག་ག་ཅི་མཛད་
ལུག་ཟེར་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་རིམ་པ་བཞིན་དུལ་གྱི་གནས་ཚུན་མར་
བབས་པའི་ཁར་ སྐྱ་ནམ་གྱི་གོང་ཚད་ཡར་འཕར་སོང་ནི་འདི་གིས་ གཞུང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

གི་ཁ་ཐུགས་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཏེ་ ག་དེ་ཅིག་
རྩ་འགོངས་རུང་ གྲོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་ཡར་རྒྱས་སློམ་ཅིག་བཏགས་ནི་
མེད་པ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་འཆར་གཞི་རྒྱག་
པའི་སྐབས་གྲོང་གསེབ་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི་འདི་ དམིགས་ལྷུལ་
གལ་ཅན་འབད་བཞག་གནང་རྟུག།

དམིགས་ལྷུལ་འདི་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ལས་རིམ་དང་པ་ སོ་ནམ་འཐོན་
བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་བཏང་དགོས།

གཉིས་པ་ འོང་འབབ་ཅན་གྱི་དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི།
གསུམ་པ་ སློ་ནོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས།

བཞི་པ་ བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གྲོང་གསེབ་ཁར་ག་དེ་
མང་མང་བཅུགས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་གྱིས་ལས་མིའི་སྐྱ་ཆ་ཐོབ་ཉེ་གྲོང་གསེབ་
པའི་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་གནས་སྐབས་ཚུ་བཏོན་ནི་འབད་ཐག་བཅད་རྟུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་འཆར་གཞི་རྒྱག་པའི་ནང་སོ་ནམ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་
ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༡༡༤ དང་འབྲུམ་ ༢༥ བཞག་གནང་པའི་གལ་ མང་ཤོས་
གྲོང་གསེབ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་རྟུག།

ཐབས་ཤེས་ཅིག་འདི་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་མ་སྟོད་
པའི་ས་གནས་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཡོད་སར་
བཏོན་པའི་ཁར་ བདག་སྐྱོང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ བྱ་སྐབས་མ་
བདེ་བའི་རིགས་ བྱ་སྐབས་བདེ་སར་བཏོན་ཐོག་ལས་གྲོང་གསེབ་ཡར་རྒྱས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཏང་ནི་འདི་ཨིན་པས།

དེ་གི་སློབ་ལས་དབྱེ་བ་བྱམ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་
~ ~ ~ པའི་སློབ་ཚོད་དོན་ཚན་༥ པའི་ནང་། དར་དཀར་དཔལ་ལ་བྱང་ཁག་
གི་དོན་ཅང་དང་ ཨི་མི་རི་མེད་འོག་ནང་ལུ་ མི་སྡེ་བས་ཉུང་པའི་ཁར་ གཡུས་
སློ་ཚུ་ཡང་ ཚ་མཉམ་ཁ་གཏོར་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ལུ་ཏུ་སྐར་ལུ་མེད་འོག་
གསར་བཅུག་གི་གནང་བ་ལུ་དགོས་ལུང་ཡི། འདི་ཡང་ཏེ་མ་ཚུ་ཁ་རྒྱུང་ཁག་
ལས་ དར་རྒྱུང་ཚ་ཏུས་ ཀར་ནག་མེད་འོག་ལུ་བཟུབས་མི་གཡུས་ཚན་~
ཁྱི་གུང་པ་༡༡༠ ལུ་ལུ་དོན་ཅང་མེད་འོག་གི་གུང་པ་~ ~ ~ གཅིག་ཁར་
བསྐྱེམས་ཏེ་ལུ་ཏུ་སྐར་ལུ་མེད་འོག་གསར་བ་ཅིག་སྤེ་གནང་། ཟེར་དང་།
ལུ་ཏུ་སྐར་འདི་གཡུས་ཚན་དེ་ཚུ་གི་སྤེ་བ་ལུ་སྤོག་པ་མ་ཚད་ འདི་ནང་གསོ་བའི་
སྐྱེན་ཁང་བར་མ་ཅིག་དང་ སོ་ནམ་རྒྱ་སྤྱོད་སྤེ་བ་ཅིག་ཡང་ཚགས་ཚར་ཏེ་ཡོད་
པའི་ཁར་ འཆར་གཞི་༥ པའི་ནང་ མི་སྤེ་སྤོབ་ལུ་དར་སྤོབ་རྒྱ་སྤྱོད་སྤེ་བ་
ཚུ་ཡང་བཅུག་ནི་འབད་ཚུད་དེ་ཡོད། ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་རྒྱུང་ཁག་དང་བྱང་
ཁག་གཞན་ཁ་ལུ་ཡང་མར་བཟུབ་ཚུར་བཟུབ་ལེ་ག་ཅིག་འབད་ལུ་ག།

ཐོང་གསེབ་པ་ཡར་རྒྱས་བཏགས་བཅུག་པའི་ཐབས་ཤེས་གཞན་
ཡང་ མི་སེར་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་གཞི་གསར་ལས་རིམ་ཟེར་བཟུབ་ལྱི་
ས་ཞིང་ལང་བ་འབད་གསོལ་རས་གནང་སྟེ་ མི་སེར་ཡར་བསྐྱོད་བཏགས་
བཅུག་ནི་ཨིན་པའི་སློབ་ལས་གོང་ལུ་ལུ་ནི་དེ་གིས་འདི་ནང་མ་སྤོས།
གོང་ལུ་ལུ་བའི་སྤོབ་སྤེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་བཟུབ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

འབྲུག་ ག་བའི་ག་ཟེར་བའི་སྐྱེན་རྗེས་བཏོན་མི་འཕུལ་ཁང་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤
ལུ་འགོ་བཅུགས་ཏེ་སྐྱེར་པ་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་བསྐྱར་ཨིན་པས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལུ་འགོ་བཅུགས་མི་འབྲུག་ བོ་ག་པོ་འོ་གལ་ ལི་མི་ཀྲཱ་
ཟེར་མི་དེ་བརྒྱ་ཆ་༥༥ སྐྱེར་པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལུ་བཅུགས་
མི་དཔལ་ལྡན་ཚེ་ས་འཕུལ་ཁང་དེ་བརྒྱ་ཆ་༤༩ སྐྱེར་པ་ཨིན་པས། ཤིང་
འབྲས་ཁུ་བ་བཏོན་མི་དེ་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལ་ལྷུ་སྐྱེར་པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལུ་འགོ་བཅུགས་མི་སྤྱི་སྤྱོད་ཚེ་ས་འོ་ཏོན་སྤྱོད་འཕུལ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལ་ལྷུ་སྐྱེར་
པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལས་བཅུགས་མི་འབྲུག་བརྗོད་བཤམ་ལས་སྡེ་
བརྒྱ་ཆ་༩༥ སྐྱེར་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་བཅུགས་མི་ འབྲུག་སི་ཀྲར་ཀོར་པོ་ཏེ་ལྷན་ཟེར་
མི་དེ་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལ་ལྷུ་སྐྱེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལུ་བཅུགས་མི་འབྲུག་པོ་ལི་
ཐིན་ཟེར་བའི་ཚུ་དྲུང་བཟོ་གྲུ་བརྒྱ་ཆ་༧༠ སྐྱེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལུ་
བཅུགས་མི་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་ས་འཕུལ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལ་ལྷུ་སྐྱེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལུ་བཅུགས་མི་ འབྲུག་མར་བུལ་འཕུལ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལ་ལྷུ་སྐྱེར་པ། སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལུ་བཅུགས་མི་ཤར་ལྷོ་གས་ཁ་ལྷུག་གི་རྩོམ་ལ་ཀམ་པ་ནི་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལ་
ལྷུ་སྐྱེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལུ་བཅུགས་མི་འབྲུག་ སེལ་ལོ་ ཨོ་རོ་ཇ་ཟེར་མི་
དེ་བརྒྱ་ཆ་༢༠ སྐྱེར་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྒྱུ་གཞན་ཡང་སྐྱེར་སྤེའི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཆུང་སྤྱོད་ཚོགས་བཅུགས་
པའི་བསྐྱར་ཡོད་མི་ཚུ་ཡོངས་རྫོགས་ལུ་བའི་སྤོ་སྤོ་བས་མེད་པ་ལས་དེ་ཅིག་གིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེབ་དགུ་པ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་བཏོན་
ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ཚར་མ་ཨིན་ནོ། །

གང་འདུལ་སྤུལ་ཏེ་འགོ་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོང་། །
སྦྱོང་བར་མཁས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་གང་གི་དིན། །
དིན་ལན་བསྐལ་པར་འཇལ་ཀྱང་ག་ལ་རུས། །
རུས་ལྡན་འཇིགས་མེད་སེང་གེར་སྦྱིང་ནས་བཏུད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་པ།

- ༥ དཔལ་འབྱོར་ཚོར་གྱིས་རང་གཞན་བདེ་སྐྱིད་ལྡན། །
- དཔལ་འབྱོར་ཅན་ནི་མཚོག་དམན་ཀུན་གྱིས་བཀུར། །
- དེ་ཕྱིར་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པའི་གཏམ། །
- དཔལ་འབྱོར་གྱིས་སྤངས་ངག་ལས་གསན་འཚལ་ལོ། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་གྱིས་མདུན་བསུ་སྟེ་ རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་ལེའུ་བཅུ་པ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་ཅིང་བཤད་ནི་དེ་ལྟ་
 ཅང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ རྒྱུག་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་
 ཡར་སེང་གནང་བའི་མཛད་པ།

གཉིས་པ་ ཉགས་ཚལ་དང་སོ་ནམ་འཕྲོན་སྐྱེད་ལུ་བཞེན་པའི་འཕྲུལ་ཁང་
 དང་ས་གཏེར་བཏོན་ཏེ་ཕྱིར་ཚོང་འབྲུག་པའི་མཛད་ཅིང་གསལ་བ།

གསུམ་པ་ ཚོང་ལམ་གསར་འཚོལ་དང་བཞུ་བཤལ་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་
 འབད་བའི་ཐོག་ལས་གཞུང་སྐྱེད་གཉིས་ཆ་རའི་དཔལ་འབྱོར་
 ཡར་སེང་མཛད་པ།

བཞི་པ་ དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་དང་ དངུལ་ཁང་ཁག་གི་ཚོང་འབྲེལ་
 ཡར་སེང་མཛད་ཐོག་ལས་མི་མང་ལུ་རང་སོའི་ལས་རིམ་དང་
 བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་
 གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷ་པ་   མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏྲིག་གི་ཁྲལ་གསར་ལུ་
བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་རིམ་
ལྷའི་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་ལྷ་ནི།

སློབ་ཤུགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་
ཡར་སེང་གནང་བའི་མཛད་པ།

དང་པ་   སློབ་ཤུགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་
འབབ་ཡར་སེང་གནང་བའི་སྐོར་ལས་ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་འབད་
ལྷ་བ་ཅིན།   རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་མི་ཅིག་   དཔལ་
འབྲོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འདི་ཨིནམ་ལས་   དེ་གི་དོན་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཚེན་མོ་འགོ་བཙུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་   མི་མང་དང་གཅིག་ཁར་ལན་
ཐེངས་མང་རབས་ཅིག་   འོང་འབབ་བཟོ་བའི་སློབ་གྲོས་བཏོན་དགོ་པའི་གསུང་
གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་   ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་   མི་སེར་གྱི་
དཔུ་ཁྲལ་ཡར་སེང་གནང་དགོ་པའི་བསམ་འཆར་ལྷ་རུང་   མ་འོངས་མདོན་
པ་ར་གཟེགས་པའི་རྒྱལ་མཚོག་   ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་   མི་དབང་
འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕུག་མཚོག་གིས་   མི་སེར་གྱི་དཔུ་ཁྲལ་སེང་སྟེ་
རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གཏང་པའི་འོས་མེད་ཟེར་གསུངས་ཏེ་མ་གསན་པས།
དེ་གིས་འབད་འོང་འབབ་ཅན་གྱི་བཟོ་གྲུ་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་བཙུག་པའི་དཔལ་
བཅམ་རུང་དེ་གི་དོན་ལས་   སློབ་ཤུགས་ཀྱི་མཐུན་ཚུན་དགོ་པ་མ་ཚད།   མི་སྡེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   གློག་ལྷན་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

བདེ་སྲིད་དང་ལྡན་ཏེ་གནས་ནི་ལུ་ཡང་གློག་ལྷན་གྱི་སྣང་བ་མེད་ཐབས་མེད་
ཟེར་གསུངས་རྒྱལ། དེ་སྤེལ་ཨིན་པ་ཅིན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རང་བཞིན་ལས་
གྲུབ་སྟེ་ སྲིད་པ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལས་འབྲུང་བཞི་གློག་མེའི་འཕུལ་ཁང་གི་
དོན་ལུ་ཁེ་ཕན་དང་འོས་འབབ་ཅན་འབད་གྲུབ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཏེ་ མ་འོངས་
པ་ན་འབྲུག་གི་འོང་འབབ་གཙོ་བོ་གློག་མེའི་འཕུལ་ཁང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཟོ་བའི་
ཚུགས་བཞེད་གནང་རྒྱལ།

ཨིན་རུང་གློག་མེའི་འཕུལ་ཁང་བཙུག་པ་ལུ་ དང་པ་ མ་དངུལ་འབོར་
ཆེན་དགོཔ། གཉེས་པ་ རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ལས་མི་དགོཔ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ རྫོག་མེ་ལུ་བརྟེན་པའི་ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས། བཞི་པ་ རྫོག་མེ་
བེད་སྲོད་དང་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉམས་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཕན་གནོད་ཉ་
གོ་ཚུགས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ཚང་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ཐུགས་བཞེད་སློམ་གནང་
ཞེ་ རྒྱ་ཁའི་རྫོག་མེ་ཨམ་གསར་བསྐྱུན་འབད་ནི་གི་དགོངས་བཞེད་བྱང་ལུ་གུ།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་གཉིས་པའི་སྐབས་མ་དངུལ་དང་
ཚོང་ལམ་རྒྱ་བསྐྱོར་དོན་ལུ་རྒྱ་གཞུང་དང་གསུང་གོས་གནང་། འཆར་གཞི་
གསུམ་པའི་སྐབས་ལེགས་ཉེས་དང་ཕན་གནོད་ལ་སོགས་པའི་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་
ལཱ་གོ་བཅུགས། འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་ཡིག་ཆ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་
པ་ཅིན་ རྒྱ་ཁ་ལུ་རྫོག་ལུགས་ཨམ་རུས་ཚད་ མེ་ག་ཟླ་༢༥༠ འབད་མེ་
ཅིག་བཅུགས་པའི་འོས་འབབ་ཡོད་རུང་ དེ་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༢༠
དེ་ཅིག་གནས་ནི་མས་ཟེར་དབྱེ་ཞིབ་སློན་ཅིས་ནང་ཐོན་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

འཆར་གཞི་དང་པ་དང་ གཉིས་པའི་སྐབས་རྫོག་མེ་ཨམ་རྒྱང་གུ་
སྐར་ལུ་ཅིག་དང་ ཟེམ་ལུ་ལུ་ཅིག། དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ལུ་ཅིག་བཅུགས་
ཡོད་མེ་དེའི་རུས་ཚད་ རྫོམ་ཤོས་རང་གི་ལོ་ཟླ་༧༧༠ ལས་བཟུལ་མ་སྲོད་
པས་ཟེར་ལྷོ་ནི། འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་སྐབས་འབྲུག་ལུ་རྫོག་མེ་མཐུན་ཚུན་
དགོ་པ་ཡོད་པ་གི་ལོ་ཟླ་༧༠༠༠ ཨིན་ཟེར་སློན་ཅིས་བཏོན་ནི་དེ་གིས་ རྫོག་
མེ་རྒྱང་པ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་འབྲུམ་༢༧༥ ཀྱི་ཅིས་བཞག་གནང་ལུ་གུ།
དེ་ཡང་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་གི་དོན་ལས་འབྲུམ་༣ དང་སྟོང་༧༥། བཟུ་ཤིས་
སྐར་གི་རྫོག་མེའི་དོན་ལུ་འབྲུམ་༢༢ དང་སྟོང་༧༦། དགོ་དར་གོང་མའི་རྫོག་
མེ་དོན་ལུ་འབྲུམ་༧༢ དང་སྟོང་༡༦། མོང་སྐར་གྱི་རྫོག་མེ་དོན་ལུ་འབྲུམ་༡༧

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྫོག་ཤུའི་འཕྲུལ་ཁང་བརྩམས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ།

དང་སྟོང་༥།   ཀྲིང་གསར་ལུ་རྫོག་མེ་བཙུག་པའི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་འབྲུམ་༢༣
དང་སྟོང་༦༠ གི་ཚེས་བཞག་ཅི་ཟེར་ལྷ་མི་ཚུ་ ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱར་གསལ་
འབད་ལུ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ག་དེ་འབད་
འགོ་བཙུགས་པ་ཨིན་ན་ མ་འོངས་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལུ་མདོར་
བསྐྱུས་འབད་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ད་ནས་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་གིས་ཐབས་ཤེས་གནས་
སྐབས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་གཞི་
རྟེན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མི་ རྫོག་ཤུགས་རྣམས་སྦྱང་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ག་དེ་འབད་
བཏང་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། མི་དབང་ཡབ་སྐུ་རྣམས་པའི་
ཐུགས་དོན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མི་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གསལ་པ་བསྐྱབས་
ཚར་ཏེ་མི་སེར་ཚུ་གིས་མེ་བཏེག་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ ལོ་ལྡན་པའི་འཆར་
གཞི་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་མི་སེར་གྲོང་ཡུལ་ཚུ་ནང་རྫོག་མེ་བཙུགས་ཚར་ཡོད་པ་
གྲུང་གངས་༢༦༢༣ དང་འཆར་གཞི་དགུ་པའི་སྐབས་གྲུང་པ་སྟོང་ལྷག་༡༥
ལུ་རྫོག་མེ་བཙུག་ནི་འབད་གོས་ཐག་ཚོད་པའི་སྐོར་ལས་སྤྱད་རྫོན་གྱི་ལོ་
འཁོར་ལྷན་ལྷན་བཀོད་ལུ་ག། འཆར་ལོ་དེ་ནང་མི་སེར་གྲུང་པ་༡༢༣༦༤
ལུ་རྫོག་མེ་བཙུག་པའི་དོན་ལས་མ་དངུལ་ས་ཡ་༩༩༢ ག་རྫོག་འབད་ཡོད་
ཟེར་བཀོད་ལུ་ག།

འཕྲོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་རྫོག་མེ་འོ་སྐོར་ལས་ཁ་གསལ་དུ་མ་ག་ཅིག་རྒྱབ་པ་
ཅིན། དེ་ལུ་ཡང་ རང་གསེས་ལྷ་ལས་ དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་མེ་དེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣
གི་ལོ་ལུ་རྫོག་མེ་བཙུགས་རྣམས་ཚོད་ཡུ་ནཱི་ས་ཡ་༡༩༥༦.༧༣༩ བཟོ་ཚུགས་མི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༧༧༥.༢༣༥ གི་ཚེས་ཐོབ་རྒྱལ་བེར་
ལྷོ་ནི་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་སློབ་གྲྭ་གསུམ་ཡུ་ནི་ཀ་ས་ཡ་ ༡༩༢༧.༥༥༧
བཟོ་ཚུགས་པའི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༧༧༧.༢༢༠ ཐོན་པའི་
སྐབས་ དེ་ལས་ཚུར་ལོ་བསྐྱར་འོང་འབབ་ག་དེ་རེ་འབྲུང་ནི་ཨིན་ན་ཏེ་
གོ་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས་བེར་སྤྱི་ལོ་སློབ་གྲྭ་ལོ་འཁོར་སྟེན་ལྷོ་ནི་དང་བཀོད་རྒྱལ།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལུ་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༢༢༧༠ དང་ཁེ་སང་ས་ཡ་ ༢༧༠༠
བཟོ་ཚུགས་ཅི་བེར་སྤྱི་ལོ་སློབ་གྲྭ་སྟེན་ལྷོ་ནི་དང་བཀོད་རྒྱལ།

གཉེས་པ་ དར་ལ་སློབ་མེ་འབྲུག་ཁང་སློབ་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན། ལུས་
ཚད་མེ་ག་སྐྱ་ ༡༠༢༠ འབད་མི་གི་ལུ་འགོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ དེ་ཅིག་ལས་
བཟུགས་ཏེ་ ༢༠༠༧ ལུ་ཚུ་བྲལ་གི་ལུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དང་ས་དོང་བཟོ་བསྐྱར་
གྲི་ལུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ སློབ་ཐག་སྤྱི་ལོ་གི་ལུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ བསྐྱབས་པའི་ལས་
བྱེད་པ་སྟོང་སྐྱ་ ༡༠ དེ་ཅིག་ཡོད་པའི་གྲལ་ འབྲུག་མི་ ༡༥༦༥ དང་ཚུ་
གར་ ༥༧༩༧ ཡོད་བེར་དང་བཟོ་འགྲོའི་སློབ་ཚེས་བསྐྱེམས་ས་ཡ་ ༡༧༠༥༠
བཞག་ཐོག་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཚུན་ལུ་བཟོ་འགྲོ་ས་ཡ་སྟོང་སྐྱ་ ༧༠
སོང་ཡི་བེར་ལོ་འཁོར་སྟེན་ལྷོ་ནི་དང་བཀོད་རྒྱལ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལུ་ ཚུ་མཚོད་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༢ དང་ཚུ་དུང་བཏོན་ནི་བརྒྱ་ཆ་མི་ལ་བྲ། སློབ་ཐག་སྤྱི་ལོ་གི་བརྒྱ་
ཆ་ ༩༠ བསྐྱབས་ཚར་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལུ་མཚུགས་བསྐྱབས་པའི་ཚེས་འབད་སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༠༥ ཚུན་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༧༣༧༥༠ སོང་ཡི་བེར་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
འི་སྤྱི་ལོ་སློབ་གྲྭ་ལོ་འཁོར་སྟེན་ལྷོ་ནི་དང་བཀོད་རྒྱལ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ གི་ལོ་འི་
སྟེན་ལྷོ་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ དར་ལའི་སློབ་གྲྭ་གསུམ་རྒྱལ་ཚད་མེ་ག་སྐྱ་ ༡༠༢༠

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྫོག་ལྷན་འབྲུག་ཁང་བརྟུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

པོ་སྤྱི་ཚེས་ ༣༠/༣/༠༧ ལུ་བཏོན་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་
ས་ཡ་ ༢༤༧༧   རེ་ལོ་བསྐར་བཅོ་ཚུགས་མི་དེའི་སྐོར་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
འི་སྟན་ལུ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ལོ་བསྐར་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༥༤༥ རེ་འཐོན་
འོང་ཟེར་བཀོད་ཡོད་རུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ གྱི་ལོར་སྲིད་མོན་གྱིས་ ལོ་འཁོར་
སྟན་ལུ་སྤུལ་མི་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། དར་ལ་རྫོག་མེ་དེ་གིས་སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༧༥༠ ཐོབ་རུག་ཟེར་བཀོད་
རུག།

གསུམ་པ་ ཀྱི་རི་ཚུ་རྫོག་མེའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། ཟླ་ངོ་ ༢༤ ནང་
བཅོ་བའི་ཀྱི་རི་ཚུ་རྫོག་མེ་ལས་འགྲུལ་དེ་གིས་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༧༠༠
བཏོན་ཚུགས་པའི་རྒྱས་ཚད་ཡོད་རུང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་སྟན་ལུ་དང་
འབྲེལ་བ་ཅིན་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༥༦༠.༢༢༧ བཏོན་ནི་དེ་གིས་འོང་
འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༥༣.༣ གྱི་ཚེས་ཐོན་མི་ཟེར་དང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣
གྱི་ལོར་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༢༧༥.༡༧༥ ལས་འགྲུལ་ཏེ་བཏོན་མ་ཚུགས་
ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པ་ལས་ཚུར་རྫོ་ལྷགས་
མེ་ག་ཤྱ་ ༤༠ རེ་བཅོ་ཚུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
སྤྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༣༡ ཚུན་འབྲུག་ཁང་དེ་ནང་ལས་ཡུ་ནིག་ ༧༥༥.༧༠༥
བཅོ་མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༡༧༧༧.༥༤༥ ཐོབ་རུག་ཟེར་སྤྱི་ལོ་
༢༠༠༥ འི་སྲིད་མོན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་རུག། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
འི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ སྤྱི་ཟླ་
༡༢ པ་ཚུན་ལུ་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༡༥༧༥ དང་འབྲུམ་ ༧༣ ལྷག་པ་ཅིག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

བཞི་པ་ བུ་སོ་ཚུའི་སློབ་མེ་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། ལྷ་ལོ་༢༠༠༣ ལུ་
བུ་སོ་ཚུའི་སློབ་གྲྭ་གས་འབྲུག་ཁང་ལས་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༡༢༠ བཟོ་
མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠༧ བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
བུ་སོ་ཚུའི་སློབ་གྲྭ་གས་ལས་འགྲུལ་གོ་རིམ་གཉིས་འབད་བཟོ་བའི་སྐབས་གོང་
གསལ་སློབ་གྲྭ་གས་དེ་གོ་རིམ་དང་པ་ཨིན་མ་ལས་ གོ་རིམ་གཉིས་པ་དེ་གིས་
དོན་ལུ་ཟད་འགོ་སློབ་ཚུ་བཏོན་མི་དང་འབྲིལ་བའི་སྐབས་མ་དངུལ་ས་ཡ་
༡༤༢༢.༠༠ ཚུ་འགྲོ་ནི་མས་ཟེར་བཀོད་རུག། ལྷ་ལོ་༢༠༠༥ ལོའི་སྤྱི་
ལུ་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ཉེ་མ་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༡༠༥ མ་གཏོགས་མེད་མི་
དེ་ལྷ་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༡༣༠ བཟོ་མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༡.༡༧ ལྷ་ཚུ་བཟོ་ཡོད་པ་འབད་བཀོད་རུག།

ལྔ་པ་ ལྷ་ན་གཙང་ཚུའི་སློབ་མེ་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ཡོད་པའི་ སློབ་མེ་ཆ་མཉམ་ལས་སློབ་ཤོས་རྒྱས་ཚད་མེ་ག་ཕྱག་ ༥༧༠
འབད་མི་ཅིག་གསར་བསྐྱུན་འབད་ནི་སླེ་གོས་ཐག་བཅད་ཡོད་དོ་བཟུམ་ སློབ་
མེ་དེ་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ཡང་འཕོར་ཆེན་འགྲོ་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱོད་རོགས་
རམ་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཞལ་བཞེས་གནང་ནི་དེ་གིས་ ལྷ་ལོ་༢༠༠༣
ལྷི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་རྒྱ་ལྷི་ལི་ལུ་ཆེད་
མངགས་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ཞེ་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ལྷ་ན་གཙང་ཚུའི་
སློབ་མེ་སྐོར་ལས་ཆེདས་ཡིག་གུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་པའི་ལུགས་ལས་ ལྷ་
ལོ་༢༠༠༤ ལྷི་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་སྡེ་ ལྷ་བ་ཀོའོས་ཟེར་མི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྫོག་ལུག་འཕུལ་ཁང་བརྩམས་ལམ་ལུག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

ཕྱི་ཚེན་གྱིས་བརྟགས་ཞིབ་ཀྱི་ལུ་འགོ་བཙུགས་མི་དེ་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱང་ལས་
འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་ཚུན་ཡང་མ་འདྲམ་ཅིག་གུ་རྫོང་འོང་ཟེར་བའི་
རེ་འདོད་བསྐྱེད་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

གོང་གསལ་ལ་རྫོག་མེ་འཕུལ་ཁང་རྫོམ་ཚུ་གིས་མ་ཚད་པར་གཞན་
རྫོག་ལུགས་འཕུལ་ཁང་ཚུ་ཀྱ་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་བཟོ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་རྫོང་
ལས་ལྷ་བ་ཅིན། རྫོག་ལུགས་རྣམས་ཚད་ཀི་ལོ་ཤ་ཤ་༡༠ འབད་བའི་ཚན་དན་
རྩིས་གི་རྫོག་ལུགས་རྒྱུ་བ་ ཟུ་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་བསྐྱབས་མི་དེ་གིས་ལུགས་
ཚད་ཀི་ལོ་ཤ་ཤ་༡༠ འབད་མི་དེ་གོང་གསལ་གྱི་གཞུས་ཚན་གྲུང་པ་༥༠
ལུ་རྫོག་མེ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་སྲིད་རྫོན་གྱི་ལོ་འཁོར་རྩན་ལྷ་ནང་བཀོད་ལུག།
མེ་ག་ཤ་ཤ་༡༥༣ འབད་མི་དར་དཀར་རྒྱུ་རྫོག་ལུགས་ཅིག་ འོས་འབབ་
ཞིབ་འཚོལ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་ཡིན་པས། དེ་བརྒྱམ་ཤར་རྫོགས་རྫོག་
མེ་རྒྱན་ལམ་ལས་འགྲུལ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་ ངང་ལམ་ལུ་རྣམས་ཚད་ཀི་ལོ་
ཤ་ཤ་༡༣༢/༣༣/༡༡ འབད་བའི་འཕུལ་ཁང་ཚུ་ཀྱ་ཚུ་འགོ་བཙུག་ནི་ཡིན་
ཟེར་སྲིད་རྫོན་གྱི་ལོ་འཁོར་རྩན་ལྷ་ནང་བཀོད་མི་དེ་གིས་འབྲུག་གི་འོང་འབབ་
རྫོམ་ཤོས་ཅིག་རྫོག་མེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུང་ནི་མས་ཟེར་ལྷ་ནི་ཡིན།

དེ་བརྒྱམ་སྐྱེ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་དོན་ལུ་ ཕན་
ཐབས་རྫོམ་ཤོས་ཅིག་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ཚོང་འབྲེལ་
འགོ་བཙུག་ནི་དང་ བཟུ་བཤམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོང་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་ནི་
འདི་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ ཟུ་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ ལྷག་པར་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཟུ་འབྲེལ་འབབ་དགོས་ཡར་མེད་འབྱོར་བཞིན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དུ་ རྒྱན་འབྲེལ་མཐུན་རྒྱུན་ཡང་སྤྲོན་སུམ་ཚོགས་དགོ་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣
སྤྱི་ཟླ་ ༢ པ་ལས་ཚུར་སྤོ་དང་ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་བར་ན་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ཞབས་
ཏོག་འགོ་དང་པ་བཅུགས་མི་དེ་གིས་དཔལ་འབྲོར་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ཡར་
རྒྱས་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ བྱིས་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་སྦྲོམ་བྱུང་རུག། མཁའ་འགྲུལ་
གྱི་ལུ་འགོ་དང་པ་བཅུགས་པའི་སྐབས་ མཁའ་འགྲུལ་དབང་འཛིན་ཚོགས་
པའི་དབུ་བྲིད་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྒྲོན་དབང་རྒྱུག་མཚོག་གིས་
མཛད་པའི་འོག་ལུ་ མཁའ་འགྲུལ་ཞབས་ཏོག་ (སི་བེལ་ ཨི་ལེ་ལུན) ཟེར་མི་དེ་
ཞབས་ཏོག་རྒྱན་འབྲེལ་སྒྲོན་པོས་དབུ་བྲིད་མཛད་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ལོར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་རྒྱན་འབྲེལ་སྒྲོན་པོ་ལུ་
དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་ལས་ཁུངས་ནང་བློན་པ་བཏོན་ཐོག་
ལས་རྒྱུག་ཞུ་སྟེ་ ད་ལྟོའི་བར་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཟུམ་ གནམ་གྲུ་ལུ་
རྒྱན་ངན་བྱུང་ནི་ཕར་བཞག། ཚོང་ལམ་དང་རྒྱན་ལམ་ལུ་ཡང་བར་ཆད་ག་
ཅི་ཡང་མ་བྱུང་པར་གནས་མི་དེ་གཙོ་བོ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་གཤམ་གསལ་བཀའ་ཤོག་གནང་ནི་དེ་གིས་ཨིན་པས་ཟེར་བཤད་པ་
ཨིན་པས།

༣ རྒྱན་འབྲེལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲི་ཡངས་ལུ། དོན་འབྲས་ དེ་ནི་ ད་ལྟོ་ཚུན་
དགོན་མཚོག་གི་སྤྲུགས་རྗེ་དང་ ལྷ་ཚོས་སྦྱོང་སྤྱང་མའི་རྒྱབ་སྦྱོར་ལས་བཞེན་
འབྲུག་གི་གནམ་གྲུ་ལུ་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་སྦྱོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཡོད།
ད་ལས་ཕར་རང་འབད་རུང་ འབྲུག་གི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྫོགས་ལུག་འཕྲུལ་ཁང་བརྩམས་པའི་འབབ་ཡར་མེད་གནད་བཤུ་

མཁའ་འགྲུལ་ཐོག་འགྲོ་འགྲུལ་འབད་མི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ཡུན་
རིང་འབད་བསྐྱབ་ཚུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ འབད་བཅོམ་བསྐྱེད་དགོཔ་
འདི་ག་ཅི་ལས་གཤམ་ཆེ། སྤོ་འོ་གི་གནམ་གྱ་ཐང་འདི་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་ཁར་ རི་མཐོ་
དྲགས་ཚུ་གིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡོདཔ་ལས་ གནམ་གཤིས་ངན་པའི་སྐབས་ལུ་ རེས་
མེད་ཀྱི་རྒྱུན་ངན་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་གནམ་གྱ་གཏོང་
བཞག་གི་ཐང་ དུས་རྒྱུན་གྱི་ལས་རིམ་དང་ གཞན་ཡང་འཚབས་ཆེན་གྱི་གནད་
དོན་ག་དེམ་འཐོན་རུང་ འདི་ཚུ་གི་དབང་ལུ་མ་བཏང་པར་ མཁའ་འགྲུལ་
གྱི་ཉེན་སྲུང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ གནམ་གྱ་བཀོལ་ཐང་གི་ལམ་ལུགས་ཚུ་དང་
འབྲིལ་ཏེ་ གནམ་གྱ་གཏོང་མི་ལས་འགོ་བཙུག་ཞེ་ ལཱ་འབད་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་
རང་སོའི་འགན་ཁུར་འབྲས་ཤོར་མེད་པར་ རྒྱུན་རྒྱུང་འབབ་དགོཔ་མ་ཚད་
འདི་ཁར་ལྷག་པར་དུ་ འཕྲུལ་ལས་པ་ཚུ་གིས་ཡང་ གོང་གསལ་གྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་ལྟར་ གནམ་གྱ་བཞག་སར་བདག་འཇོན་ལེགས་ཤོམ་སྤེེ་འབབ་སྤེེ་
དེའི་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་བརྟེན་ཞིབ་དང་ ཉམས་བཅོས་འབད་དགོཔ་འཐོན་མི་ཚུ་
སྤང་མེད་འབད་མ་བཞག་པར་དྲན་པ་སྤེེབས་ཅིག་རང་བཏོན་ཏེ་ ཚུལ་བཞིན་
འབད་དགོཔ་ག་ནི་བ་ཡང་གཤམ་ཆེས་ལས་བརྟེན་འདི་གི་འགོ་འབྲེན་དང་དྲན་
བསྐྱུལ་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་བཞག་པ་ཅམ་ཅིག་མེན་པར་ ལཱ་ཚུལ་མཐུན་
འབད་མི་འབད་ བལྟ་རྟོག་མངོན་སུམ་འབད་དགོཔ་འདི་ རྒྱུན་འབྲེལ་
རྫོན་པོ་གིས་གཙོས་པའི་ མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་དང་ གནམ་
གྱའི་ཉེན་སྲུང་བལྟ་རྟོག་མདོ་ཆེན་གསུམ་ལུ་ཐོག་པའི་འགན་ཁུར་ཞིན།
གཤམ་སྤོང་གོང་གསལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ བཀའ་རྒྱའི་གནད་དོན་དང་
འབྲིལ་ཏེ་མ་འབད་བར་ འབྲུག་གི་གནམ་གྱ་ལུ་ རྫོ་སུར་གྱི་རྒྱུན་ངན་འབྱུང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པ་ཅིན་ གནམ་གྲུ་ནང་འགྲོ་འགྲུལ་འབད་མི་ མི་མང་རབས་ཅིག་གི་ཚེ་སྲོག་
གི་ཉེན་ཁག་ཅིལ་ལུ་ ལྷན་འབྲེལ་སློན་པོ་གིས་གཙོས་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་འགོ་
དཔོན་ཚུ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ལུ་ ཡང་ཆག་མེད་པ་འབད་པོག་ནི་ཨིནམ་ལས་
ད་ལྟོ་སྔ་གོང་ལས་སེམས་ཁར་བཀལ་ཏེ་ དང་ལེན་ཚུལ་མཐུན་འབད་དགོ་
པའི་བཀའ་ཐམས་ལུ། ཞེས་རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ཚུ་མོ་བྱ་ལོ་ཟླ་༥ ཚེས་༢༡
ལུ་བཀའ་གིས་ཚུམ་རྗོང་ལས།

འབྲུག་མངའ་བདག་ཚུལ་པོ།

དེ་སྤེལ་གོང་གསལ་བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་མཁའ་འགྲུལ་ཞབས་ཏྲིག་ལོ་གཅིག་
ལས་ལོ་གཅིག་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ ལུལ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྲུར་
འཛོལ་བསྐྱེད་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་པ་མ་ཚད་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་ལུ་ཡང་ཕན་
ཐབས་སློམ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ ད་ལས་ཕར་རིམ་པ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ལུ་
ཡོངས་མཁའ་ལམ་ཞབས་ཏྲིག་དང་ ལུལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ མཁའ་ལམ་
ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་པའི་སྤྱུགས་འདོད་སློམ་འབད་རང་ཡོད་
ཟེར་བྱ་ནི་ཨིན།

འབྲུག་གི་དཔལ་འབྲུར་ཡར་རྒྱས་བཏང་དོན་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་མི་ཅིག་
ཚོང་འབྲེལ་ཚུལ་བཞིན་འཐབ་ནི་འདི་ཨིན་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ མི་སེར་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་མི་ལུ་
ཕན་ཐབས་འབད་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཚོང་དང་
བཟོ་གྲུ་ཚོགས་སྡེ་ཟེར་ སྐར་པའི་ཚོང་འབྲེལ་འགོ་འདྲིན་འཐབ་མི་ཚོགས་པ་
ཅིག་ལོགས་སུ་བཙུགས་གནང་ཡི་ཟེར་བྱ་ནི། ལུལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   མྱོག་ལྷན་འབྲུག་ཁང་བརྩམས་པའི་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

ཐེངས་༥༩ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན།
ཚོགས་པ་དེ་གིས་ཚོང་པ་དང་གཞུང་གི་བར་ན་རྒྱུན་ལམ་བརྩམ་ཅིག་འབད་
ཚོང་པ་ཚུ་གི་སྦྱང་སྦྱོལ་གཞུང་ལུ་ཞུ་དགོ་པ་འཐོན་རུང་། གཞུང་གི་ཁོངས་
ལས་ཚོང་སྡེ་ལུ་འབྲེལ་བ་མཛོད་དགོ་པ་ག་ཅི་འཐོན་རུང་ཚོགས་པ་དེ་གིས་
འབད་བའི་ཁར་ ཚོང་པ་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་འདྲེན་པ་གཙོ་བོ་བརྩམ་ཅིག་ཚོགས་
སྡེ་དེ་ཨིན་ཟེར་གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་ནང་བཀོད་ལུག། ཚོགས་ཐེངས་༥༩
པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༢ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་ཚུན་
གྱི་བར་ན་ བསྟན་རྒྱས་སྟན་ཁག་གི་ཁོངས་ལས་མི་སེར་ལུ་ ཚོང་དང་བཟོ་
གྲུ་བཟོ་གས་པའི་མ་དངུལ་འབྲུམ་༩༠ དེ་ཅིག་བསྐྱེན་འགྲུལ་གནང་ཡི་ཟེར་
བཀོད་ལུག།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༦༠ པའི་ནང་བསྟན་རྒྱས་སྟན་ཁག་གིས་
སྟན་ཞུ་ལུ་དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཚེངས་ཡིག་ལོ་ངོ་ལྔ་གི་དོན་ལུ་བཟོ་མི་དེ་དུས་ཡུན་ཚང་ནི་དེ་
གིས་སྦྱི་ལོ་༡༩༥༣ མམ་རྒྱུ་ཕག་ཟླ་བ་༡༡ པའི་ཚེ་༢༣ ལས་ཚེངས་ཡིག་
བསྐྱར་མེད་འབད་མི་དེ་ནང་ དོན་ཚན་མ་འདྲུལ་ཁག་༡༢ བཀོད་དེ་ཡོད་མི་
རྒྱ་ཡང་ དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་ཏེ་ བྱ་སྐོ་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ཡོད་ཟེར་དོན་ཚན་༢
པའི་ནང་བཀོད་ལུག། དེ་བརྩམ་བང་ལ་དེག་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ཡང་ཚོང་
འབྲེལ་ཚེངས་ཡིག་གྲུ་ འབྲུག་གཉིས་ཆ་ར་གིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཅི་ཟེར་
བཀོད་ལུག། ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ དོན་ཚན་དང་པ་སྐོག་མེ་ལུ་བརྟེན་པའི་འོང་
འབབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ཞུ་ཚར་མ་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནགས་ཚལ་དང་སོ་ནམ་འཇོན་སྐྱེད་ལུ་བརྟེན་པའི་འཕྲུལ་ཁང་དང་
ས་གཏེར་བཏོན་ཏེ་སྤྱིར་ཚོང་འབབ་པའི་མཛད་རིམ་གསལ་བ།

གཉེས་པ་ ནགས་ཚལ་དང་སོ་ནམ་འཇོན་བསྐྱེད་ལུ་བརྟེན་པའི་འཕྲུལ་
ཁང་དང་ ས་གཏེར་བཏོན་ཏེ་སྤྱིར་ཚོང་འབབ་པའི་མཛད་རིམ་སྐོར་ལས་ཞུ་
བ་ཅིན། གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མ་
དངུལ་བཟོ་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འཛོལ་བཟོ་ནི་འདི་ཡང་
འབྲུག་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་ཅན་ཅིག་ཨིན་ནི་འདི་གིས་ རང་མགོ་
རང་འཛོལ་གྱི་སྤྱི་ལུ་གྲུབ་གྲུབ་པའི་དོན་ལུ་ འོང་འབབ་སྐོར་བཟོ་དགོ་པ་དང་
རྩོགས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་དགོ་པ། དོན་མེད་གྱི་ཟད་འགོ་མར་ཕབ་རྒྱབ་དགོ་པ་
སོགས་པའི་ལས་རིམ་ལེ་ག་ཅིག་བརྩམས་གནང་པའི་གྲུལ་ལས་ འོང་འབབ་
ཅན་གྱི་ལས་རིམ་སྐོར་མེ་རྒྱུད་ཅིག་གིས་མ་བརྟུབ་པར་ སོ་ནམ་འཇོན་བསྐྱེད་
ལུ་བརྟེན་པའི་བཟོ་ག་འཕྲུལ་ཁང་དང་ ནགས་ཚལ་འཇོན་བསྐྱེད་ལུ་བརྟེན་
པའི་བཟོ་ག་འཕྲུལ་ཁང་། ས་གཏེར་འདོན་སྤྱོད་ཚོག་གི་བཟོ་ག་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་
བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་སྐོར་ལས་ རྩོམ་ཚམས་ཁ་ཐུག་ ལཱ་འབྲུག་
རྒྱལ་གཉེས་པའི་སྐབས་ལས་ བདག་འཛོན་འབབ་ཐངས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་
བཙུག་ལྟེ་ནགས་སྐོར་གི་ལག་ལེན་འགོ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་མ་ ལོ་ལྔ་པའི་
འཆར་གཞི་དང་པའི་སྐབས་ ནགས་ཚལ་སྤེལ་བཟོ་གས་ཡོད་ཅུང་ ལག་ལེན་
དང་བདག་འཛོན་འབབ་སོལ་ངོ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཚེན་མོ་ཐངས་ ༢༥ པའི་ནང་གོས་ཐག་བཅད་ཞིན་མ་ལས་མ་གཏོགས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྟེན་ཚུལ་ས་གཏེར་ཕྱིར་ཚོང་དང་སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཁང་སོཌ་གཞི་བཙུག།

ནགས་ཚལ་ལྷ་མི་མ་སྤོད་པས། ཚོགས་ཐངས་²⁵ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་²⁶
པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་སྐབས་ནགས་ཚལ་ཚུ་རྫོང་ཁག་སོ་
སོའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་བདག་འཛིན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ གོང་
འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཁ་བྱུག་ལས་དངུལ་ཕོགས་སྤོད་དེ་ནགས་ཚལ་སྲུང་མི་
མི་ངོ་མེ་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་བཙུག་དགོཔ་ཨིན་རུང་འདི་འཕྲོ་ལས་ནགས་
ཚལ་སྲུང་རྒྱབ་རྒྱ་བཙུགས་མ་རྒྱལ་པར་ཚོགས་ཐངས་²⁷ པའི་ནང་
ད་རུང་གསུང་གྲོས་ལོག་ཐོན་ཉེ་ཟླ་ངོ་རྒྱལ་གི་ནང་སྲུང་རྒྱབ་ཁག་ཅིག་བཙུགས་
དགོཔ་འབད་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་²⁸ པའི་ནང་བཀོད་རུག།

ནགས་ཚལ་སྲུང་རྒྱབ་པའི་ཁ་སྐོང་འབད་སློལ་²⁹ 1996 ལོའི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ཉེ་ ནགས་ཚལ་མེ་
རྒྱན་ཤོར་མི་བཙུག་པའི་ཐབས་ལུ་ མེ་སྲུང་པ་ཟེར་སློལ་དཔོན་མེ་མེའི་ལོག་
ལས་མི་ངོ་མེ་མེ་བཏོན་པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་³⁰ པའི་ནང་གྲུབ་རུག།
གཞུང་ལས་མེ་སྲུང་པ་དེ་ལུ་དངུལ་ཕོགས་ཐོབ་ལམ་མེད་པའི་ཁར་ རི་མེ་ཤོར་
བའི་སྐབས་མེ་བཏང་མི་ མི་ངོ་དེ་མེ་སྲུང་པ་གིས་སྐྱབས་དགོཔ་དང་ རི་མེ་
བཏང་མི་བཟུང་ཞིན་མ་ལས་བཏང་མི་དེ་ལུ་ ཉེས་ཁྲིམས་ཟླ་ངོ་³¹ བཅོམ་ནང་
བཙུག་དགོཔ་འབད་བཟོ་རུག། ཚེད་དུ་མངགས་ཏེ་མེ་བཏང་པ་མིན་པར་ བག་
མེད་དབང་གིས་ཤོར་སོང་པ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཤོར་མི་དེ་ལུ་ཉེས་ཚད་དངུལ་ཀྲམ་
200 དང་མེ་སྲུང་པ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་³² 10 བཀའ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་རུག།
དེ་ལས་ ནགས་ཚལ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་
ཡང་འགོ་དང་པ་སློལ་³³ 1996 ལོར་བཙུམས་གནང་རུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ དངུལ་གྱི་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་
དོན་ལས་ གཞུང་ས་ནང་ཨིན་རླང་དངུལ་ཐོག་ལྷུ་མ་ར་བཅུགས་ཚོགས་པའི་
བཀའ་རྒྱ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་མི་མང་ལུ་གནང་
འདུག་པའི་སྐོར་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༩
པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་ཅུག། ཨིན་རླང་དེའི་སྐོར་ལས་དབྱེ་ཞིབ་ལེགས་
ཤོམ་སྤེལ་འབད་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་བསྐྱོད་ཀྱི་ས་ཞིང་མ་ལང་མི་མང་
རབས་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་༥༠ པའི་ནང་ལས་ དངུལ་ཐོག་གཞུང་
སའི་ནང་བཅུགས་མི་ཚོགས་པའི་གོས་ཐག་དོན་ཚན་༡༤ པའི་ནང་བཅུད་ཅུག།
དེ་མ་ཚད་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་མི་མང་ལུ་ དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་
ལུ་སོ་ནམ་དང་བཟུང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་སྤྱོད་ཚུང་བསྐྱེན་འབྲུལ་
ཡང་གནང་པའི་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༤༩ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༢
པའི་ནང་གསུང་གོས་བྱུང་ཅུག། དེ་བཟུམ་ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་རྩ་བའི་ཐོག་
ལས་ཚོང་འབྲེལ་འབྲལ་མི་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ཚུན་ལུ་སྐོར་པ་ཙུ་ལོ་གངས་༢༤
དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༥༠ པའི་ནང་གསུང་གོས་བྱུང་ནི་དེ་གིས་
དེ་ལས་ཚུར་ཤིང་རྩའི་བཟོ་གསྐོར་པ་ལུ་མ་གནང་པར་གཞུང་གིས་འགོ་འཛེན་
འབྲལ་དགོ་པའི་གོས་ཚོད་གནང་ཅུག།

རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མ་དངུལ་རོགས་རམ་དངུལ་ཁམས་ཡ་༡༣ དང་
འབྲུམ་༥༥ གནས་པའི་དཔལ་ལྷན་རྩིས་འཕུལ་ཁང་དེ་ དེ་སྐབས་འབྲུག་
ལུ་བཟོ་གྲུ་འཕུལ་ཁང་སྐོམ་ཤོས་ཅིག་འབད་བཅུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
འཕུལ་ཁང་དེ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་དེ་མ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དང་ སི་
སི་ཨའི་ཟེར་མི་འཛོམས་དེ་གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ བེ་ལ་རྩིས་འའི་བཟོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྟེན་ཚུལ་ས་གཏེར་ཕྱིར་ཚོང་དང་སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཁང་སོའི་གཞི་བཟུང་།

གྲུ་ལུ་ཉམས་སྤྲོད་ཡོད་མི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐར་སྤེ་ ཉོལ་ཀྲེགསི་ ཟེར་མི་དེ་ཡང་སྤྲོད་
ཅི་ཟེར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠ པའི་སྐབས་བརྟན་རྒྱས་རྟུན་
ཁག་གིས་རྟུན་ལུ་སྤུལ་མི་ནང་བཀོད་རྟུག། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་
གཏང་ཐབས་ལུ་གྲོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་སྤྲོད་སྤྲོད་བཟོ་དགོཔ་གལ་ཆེ་བར་
གཟེགས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལས་ཚུར་གྲོང་གསེབ་བརྟུན་འགྲུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་
དེ་སྐབས་གྲོང་གསེབ་པའི་སྤྱིད་སྤྱུག་མ་དངུལ་ཟེར་བའི་ ལས་རིམ་ཅིག་ཡང་
འགོ་བཙུགས་གནང་རྟུག། དེ་ཡང་བཟའ་སྤྱོད་མཉམ་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་
བརྒྱུད་དེ་ སྤྱིད་སྤྱུག་ཅན་གྱི་རྩ་བོ་རེ་རེ་ལུ་དངུལ་ཀམ་ ༡༠༠༠ རེའི་རྩིས་
བརྟུན་འགྲུལ་ཐོག་གནང་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་དངུལ་རྒྱང་ ༣༠༠ དང་དེ་
རྟུག་ཟ་ཆས་གཉེར་ཚང་གི་རིགས་འབད་གནས་ཚད་དངུལ་ཀམ་ ༡༠༠༠
ཚུན་ཚོད་གནང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་པའི་སྐྱོར་ལས་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠
པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༣༢ ནང་བཀོད་རྟུག།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ཐེངས་ ༥༡ པར་རྟུན་ལུ་
སྤུལ་དོ་བརྒྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། མི་སེར་རང་འཚོ་རང་ལཱ་བཟོ་ཐབས་ལུ་འབད་
བརྟན་རྒྱས་རྟུན་ཁག་གི་ཁ་ལུག་ལས་འཆར་གཞི་ལུ་པའི་ནང་མར་ཁུ་བཙོར་
ནི་གི་འཕྲུལ་ཁང་ ༡༧ དེ་ཅིག་བཙུག་ནི་ཨིན་ཟེར་དང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་
འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ས་གཏེར་བཏོན་ནི་གི་ལུ་དེ་ཡང་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ སྤྱི་ཟླ་ ༧ པ་ལས་ཚུར་ འབྲུག་མི་ལས་བྱེད་པ་ ད་རྩི་ ༥༥
དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱ་གཞུང་གི་ས་གཏེར་བརྟན་དཔུང་ལས་ཁུངས་ལས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚེས་ལོན་ཞིན་མ་ལས་རང་དབང་ཐོག་ས་གཏེར་འདོན་སྲོད་འབད་ནི་ཨིན་
ཟེར་ཞུ་རུག། ལྷན་ཞུ་དེ་ནང་སློམ་ཀྱི་ཚེས་འཕུལ་ཁང་གིས་ཉིན་མ་རེ་ལུ་
ཚེས་མེ་གིག་ཀྱན་༣༠༠ རེ་བཏོན་དོ་ཟེར་དང་དེ་བཟུམ་རྩོ་སོལ་ལོ་བཞུར་
མེ་གིག་ཀྱན་འབུམ་༥ རེ། རྩོ་ལོ་མའི་ཀྱ་ཟེར་བའི་རྩལ་སྦྱོར་བཟོ་བུ་དེ་གིས་
ལོ་བཞུར་ཀྱན་འབུམ་༢ རེ་བཏོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་རུག།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤། པའི་ནང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་སྣན་ཞུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་མི་རྒྱ་གིས་ ལོ་
གཅིག་ལས་ལོ་གཅིག་ ཁྱིམ་རྒྱལ་མི་མང་སོ་མང་སོ་ཐོན་ནི་དེ་གིས་ ནགས་
ཚལ་མར་ཉམས་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཞུ་
བ་ཅིན། ཟ෍ལོ་༡༩༥༡ ལས་༡༩༥༤ ཚུན་ཚོད་ལུ་ མི་སེར་ལུ་ཁྱིམ་རྒྱལ་
པའི་དོན་ལས་ཤིང་གི་རྩོ་ལོ་འབུམ་༡ དང་སྟོང་ཕྲག་༡༦ གི་ཚེས་སོང་རུག་
ཟེར་དང་ དེ་དངུལ་ཁར་ཕབ་པ་ཅིན་ དངུལ་ཀྱམ་དུང་རྒྱུར་༡ དང་ས་ཡ་༩
དེ་ཅིག་གི་གནས་ཚད་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་རུག། དེ་བཟུམ་ཅིག་ལོ་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་དོན་ལུ་ཤིང་སྟོང་པར་སྲོད་དགོཔ་ཚེས་ཁར་ཕབ་པ་ཅིན་དངུལ་ཀྱམ་འབུམ་
༡༢ དེ་ཅིག་གི་ཚེས་སོང་ཡོད་པ་འབད་ཞུ་རུག། ནགས་ཚལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་སྐྱེར་ལས་ ནགས་ཚལ་མདོ་ཆེན་གྱིས་ཞུ་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཟ෍ལོ་༡༩༥༡ ལས་༡༩༥༤ ཚུན་ཚོད་ལུ་ འོང་འབབ་
དངུལ་ཀྱམ་འབུམ་༢༢༦ དང་སྟོང་ཕྲག་༩༧ དེ་ཅིག་བཟོ་རུག་ཟེར་ཨིན་པས།
ཤིང་ཆ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཟོ་བའི་ཅ་ལ་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་ལས་ ལོ་བཞུར་དངུལ་
ཀྱམ་འབུམ་༢༥ རེ་ཐོབ་དོ་ཟེར་ཞུ་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྟེན་ཚུལ་ས་གཏོར་ཕྱིར་ཚོང་དང་སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཁང་སོཌ་གཞི་བཟུང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༢༢ པའི་
ནང་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལས་ཤིང་དུ་མ་སྤྱི་ཁར་བཅོང་པའི་
སྐབས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབྲུག་མི་དང་སྤྱི་མི་དབྱེ་བ་མེད་པར་གོང་
ཚད་འགན་བཟུར་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་ཞེ་ གོང་ཚད་སློམ་མི་
དེ་ལུ་གོ་སྐབས་གནང་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ འབྲུག་མི་ལུ་གོ་སྐབས་ལོགས་
ལུ་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་ སྤྱི་མི་གོང་འཕེལ་མི་འགྲོ་ནི་མས་ཟེར་ལུ་ཡོད་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཡིན་པེ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་མི་སེར་སྤྱི་ལུ་གི་དོན་ལུ་སྤྱི་ལུ་གི་ལམ་སྲོལ་མང་རབས་ཅིག་
བཟོ་བའི་ཐོག་ལས་ རོགས་རམ་ཐོབ་ཞེ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་དང་ ད་རིས་
ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་དུ་མ་སྤྱི་ཁར་བཅོང་པའི་ལས་རིམ་འདི་ རགས་ཚལ་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་མ་དངུལ་བཟོ་བའི་འཆར་གཞི་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ གོང་
ཚད་སློམ་སློད་མི་ལུ་བཅོང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ཡི།
དེ་མ་ཚད་ཤིང་དུ་མ་སྤྱི་རྫོང་ལུ་གོང་ཚད་མབ་སྟེ་འབྲུག་མི་རྒྱལ་ཅིག་
ལུ་བཅོང་རུང་ འབྲུག་མི་ཤིང་ཚོང་རྒྱལ་མི་དག་པ་ཅིག་ལས་མེད་ནི་དེ་
གིས་ སྤྱི་ལུ་གི་མངས་དག་པ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་གཞུང་ལུ་ཕྱོང་རྒྱུད་སློམ་
ཐོག་ནི་མས་ཟེར་བཀའ་གནང་ཞུག།

གོང་གི་མཐུན་འཕེལ་གྱི་ལེའུ་ནང་འཛམ་སྐྱིང་དངུལ་ཁང་དང་ ཨེ་ཤི་
ཡ་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་། ཀུ་ཕྱི་ལྷ་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་ཚོགས་པའི་འབྲུག་
མི་གལ་འཇུག་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་གོ་སྐབས་དང་པ་ ཀུ་ཕྱི་ལྷ་
དངུལ་ཁང་ལས་ལེན་ཞུག། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༤༢ པའི་ནང་ལས་གནང་བ་ལྷན་སྟེ་ སྤྱི་རྒྱལ་
ཀྱ་མའི་ཀ་དངུལ་ཁང་ལས་བསྐྱེན་འགྲུལ་ལྷན་པའི་སློར་ཚོགས་ཐེངས་༤༢
པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་དང་པའི་ནང་བཀོད་ལྷན། དེ་བརྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་ཡན་
ལག་ ཡུ་ཨེན་སི་ཅི་ཨེཊ་ལས་ཡང་མ་དངུལ་འབོར་ཆེན་ལེན་ཏེ་ མི་སེར་
ཤོང་གསེབ་པ་ཚུ་ལུ་སྤྱི་ལྷན་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཟེར་ སོ་ནམ་དང་སློ་ཚོར་ལ་
སོགས་པ་ ཤོང་འཕེལ་བཏང་དོན་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་ ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་
འབད་གནང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟུགས་ལྷན། ཨིན་རྒྱུང་མི་སེར་ཚུ་གིས་
བསྐྱེན་འགྲུལ་དེ་ཚུ་ལེན་པའི་སྐབས་ རང་སའི་རྒྱབ་ལས་རྒྱབ་མི་རེ་བཏོན་
ཏེ་མ་གཏོགས་ཐོབ་སྲོལ་མེད་ནི་དེ་གིས་ འགྲུག་མི་བརྒྱ་ཆ་༡༠ ལྷིས་བསྐྱེན་
འགྲུལ་མ་ཐོབ་པས་ཟེར་ཚོགས་ཐེངས་༤༢ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༡༢
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ལྷན།

བསམ་ཚེ་ཆ་འདུས་དཔལ་ལྷན་ཚེ་སའི་འཕྲུལ་ཁང་གི་སློ་ལོགས་ཁང་
སློར་གྱི་ཚེ་ས་བཏོན་པའི་འཕྲུལ་ཁང་ཅིག་བཟུགས་མི་དེ་གིས་ཡང་ཉིན་མ་རེ་
ལུ་ཚེ་ས་མེ་ཀྱིག་ཀྲན་༥༠ དེ་རེ་གི་ཚེ་ས་བཏོན་ཚུགས་པའི་སྐབས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༤ པའི་ནང་ཕུལ་ལྷན། དེ་བརྒྱུ་ཤར་སྤྱོད་ལ་ལྷན་
རང་ལམ་ལུ་ཡང་གཞུང་གི་ཚེ་སའི་འཕྲུལ་ཁང་བཟུགས་མི་དེ་ལས་ཉིན་བཟུར་
ཀྲན་༡༥༠༠ རེ་བཏོན་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཟུན་རྒྱས་སྐབས་ལག་གིས་ལྷན་ལྷན་
དེ་ལས་དཔག་བསམ་ཁ་ལུ་སེང་གོ་བ་ས་ཟེར་སར་ ཀལ་སན་ཀལ་བའི་འོ་
ཟེར་སྐབས་སྲོལ་ཚུ་ནི་རྣོ་བཟོ་གྲུ་འཕྲུལ་ཁང་ཅིག་བཟུགས་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལག་གི་འགོ་འདོན་ཐོག་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན། ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་ཐོག་གཞུང་སྐྱེལ་གཉེས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་།

ལོར་སྤེལ་རོ་གི་ས་གནས་ཁར་ རོ་ཀ་མ་རུ་པ་བཟོ་བཏོན་པའི་བཟོ་གུ་འབྲུག་
ཁང་གཞིས་བཅུགས་འབད་མི་དེ་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་པ་བཞིན་ཐལ་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་
ལས་ལའི་བར་ན་རོ་བཏོན་ནི་འགོ་བཅུགས་མི་འདི་གིས་ཡང་འོང་འབབ་སྤོམ་
བཟོ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་དང་བརྟེན་བཞུགས་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་
འབད་བའི་ཐོག་ལས་གཞུང་སྐྱེལ་གཉེས་ཆ་རའི་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་སེང་མཛད་པ།

གསུམ་པ་ ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་དང་རྟེན་བཞུགས་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་
འབད་བའི་ཐོག་ལས་གཞུང་སྐྱེལ་གཉེས་ཆ་རའི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་མཛད་
པའི་སྐོར་ལས་ལྷན་བཅུན། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ གྱི་ལོ་ལུ་བརྟེན་བཞུགས་པ་བརྟེན་མས་
༤༢༤། འོང་མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་ལུ་ཨེས་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༥ དང་འབྲུམ་༣༢
བཟོ་མི་ལས་གཞུང་ལུ་ཁལ་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༢ དང་འབྲུམ་༥༥ སྤྱལ་ཡོད་པ་
ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་བརྟེན་བཞུགས་པ་བརྟེན་མས་༩༢༤༩ འོང་སྟེ་དེ་
གིས་ འོང་འབབ་ལུ་ཨེས་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༡༢ དང་འབྲུམ་༥༠ ལྷག་པ་ཅིག་
བཟོ་ས་ལས་གཞུང་ལུ་ཁལ་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༤ དང་འབྲུམ་༤ ལྷག་པ་ཅིག་
སྤྱལ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། ལོ་དེ་ནང་བརྟེན་བཞུགས་པའི་ཚོང་འབྲེལ་ཚོགས་ཐམ་༩
གནང་པའི་སྐབས་བརྟེན་མས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བརྟེན་བཞུགས་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་
ཐམ་འཆང་མི་༡༤། ཡོད་ཟེར་སྤོམ་སྤོམ་གྱི་ལོ་འཁོར་རྟེན་ལུ་ནང་བཀོད་རྒྱལ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་ལོར་བརྟམ་བཤམ་པ་༡༧༩༩༩ འོང་ནི་དེ་གིས་འོང་འབབ་
ཡུ་ཨེས་རྫོ་ལར་ས་ཡ་༢༩ དང་འབྲུམ་༩༥ བཅོ་ས་ལས་རྫོ་ལར་ས་ཡ་༥
དང་འབྲུམ་༥ གཞུང་ལུ་ཁལ་སྤུལ་རྟུག་ཟེར་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ གྱི་སྲིད་སློན་
སྟན་ལྷ་ཁང་བཀོད་རྟུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་
༤༩ པའི་ནང་བརྟན་རྒྱས་སློན་པོ་གིས་སྟན་ལྷ་སྤུལ་དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན།
ཤར་ཚུགས་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལུ་ཚོང་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ བརྟན་
རྒྱས་སྟན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཨ་སམ་གྱི་ས་གནས་གུ་ཏཱ་ཀྲིའི་ས་ཁོངས་པན་
གུ་ཟེར་ས་ལས་བརྒྱད་པའི་མཚོ་ལམ་བདའ་ལྟེ་འབྲེལ་བ་འབབ་པའི་དོན་ལུ་རྒྱ་
གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གོས་གནང་དོ་ཟེར་ལྟེ་རྟུག། དེ་བརྩམ་མི་སེར་
གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ བང་ལ་དེའུ་ལུ་བཅོང་པའི་དོན་ལས་ ཀེ་བ་དང་ ཚལ་ལུ་མ།
ཨ་ལན་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་འབྲས་དང་ གཉེར་ཚང་གི་རིགས་ལེ་ཤ་ཅིག་རྒྱ་
མོ་སྐྱུ་བདུད་གྱི་མཚོ་ལམ་བདའ་ལྟེ་བང་ལ་དེའུ་ལུ་བཏང་པའི་སྐབས་ལམ་ཁར་
ཡུན་རིང་པ་འགོར་ནི་དེ་གིས་ རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཉེན་ཁག་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཚོང་
ཚས་དེ་རྒྱ་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ཅང་ར་བུ་ལྟ་དང་བང་ལ་དེའུ་གི་ས་གནས་
ལུ་རི་མ་བརྒྱད་པའི་ཚོང་ལམ་བདའ་ལྟེ་བཏང་པ་ཅིན་ལམ་ཐག་སྤུང་པའི་ཁེ་
ཕན་ཡོད་ལུགས་རྒྱ་རྟུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༧༡ པའི་
ནང་བརྟན་རྒྱས་སྟན་ཁག་གིས་སྟན་ལྷ་སྤུལ་དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་གི་
ཚོང་ལམ་རྒྱ་གར་དང་བང་ལ་དེའུ་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་ཐོག་གཞུང་སྐྱེད་གཉེས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་།

ལས་ཚུར་སྤྲི་ལང་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་
པའི་དོན་ལུ་གསུང་གོས་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་རྒྱལ། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༧
ལོར་སྤྱད་སློན་གྱིས་གཞུང་ལུ་ལོ་འཁོར་སྟན་ཞུ་སྤྱི་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
བང་ལ་དེ་ག་དང་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་ལམ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་
ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་ཚོང་ཐོག་ལྷམ་༡༥ ལུ་ཅ་དམ་གྱི་ཁལ་བརྒྱ་ཆ་༥༠
ལས་༡༥ ལུ་ཕབ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་རྒྱལ། འཆར་ལོ་༢༠༠༢ དང་༢༠༠༣
ལུ་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་འབབ་ཁྲུངས་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་༡༧༡ དང་འབྲུམ་
༣༣ བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་དང་ འཆར་ལོ་༢༠༠༣ དང་༢༠༠༧ ལུ་དངུལ་
ཀམ་ས་ཡ་༢༥༧ དང་འབྲུམ་༧༥ ལུ་ཡར་སེང་རྒྱལ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་རྒྱལ།
ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ གྱི་ལོར་འབྲུག་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་འོང་འབབ་ཡོངས་
བསྡེས་ས་ཡ་༥༣༧༧ ཐོན་པའི་སྐབས་ ལོ་དེ་ནང་ཕྱི་ལས་ཚུར་ ཚོང་ཐོག་
ནང་འབྲེན་གནས་ཚད་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་༡༠༡༧༧ གི་ཅིས་འབད་རྒྱལ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚོང་ལུ་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་དོན་ལུ་འཆར་ལོ་༢༠༠༣
དང་༠༧ གི་ལོ་ལུ་བཟུན་རྒྱལ་སྟན་ཁག་ཁ་སྐྱུག་ལས་མི་སེར་ལུ་ བཀའ་པའི་
ཚོང་གི་ཚོག་ཐམ་བསྡེས་ས་༡༥༧༥ དེ་ཅིག་གནང་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ཚོང་གི་ཚོག་ཐམ་འཆར་མི་ཡོངས་བསྡེས་ས་༡༧༧༢༥ དེ་ཅིག་ལོ་དེ་ནང་སོང་
ཡི་ཟེར་སྟན་ཞུ་བཀོད་རྒྱལ། བཟོ་གྲུ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁ་སྐྱུག་ལས་ རོ་དཀར་པག་
ཚུང་དང་ བྱིམ་རྩིའི་པག་ཚུང་། ལྷགས་རྩིའི་པག་ཚུང་ཚུ་བཟོ་བའི་ལས་འགྲུལ་
གསུམ་འགོ་བཙུགས་པའི་ག་སྐྱིག་འབད་དོ་ཟེར་དང་ འབྲིང་རིམ་དང་ཆེ་རིམ་
འབྲུལ་ཁང་ལས་འགྲུལ་ཁག་༧ དང་ ཚུང་རིམ་དང་སྐོ་ཁའི་འབྲུལ་ཁང་༧༧

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་ཅིག་མི་སེར་ཚོང་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་གནང་ཡི་བཟེ་ལུ་ལྷན་ལ།

དཔལ་བསམ་ཁ་ལུ་བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་གཞིས་བཟུགས་འབད་ནི་དེ་གིས་
བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་༤༢ དེ་ཅིག་ཡོད་བཟེ་དང་བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་ཚུ་ལུ་བཟོན་
ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་བརྒྱ་ཆ་༢༠ ཡར་འཕར་བཏང་ཚུགས་ཅི་བཟེ་ཨིན་
པས། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ དང་༠༤ ལོར་བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་གི་ཚོག་ཐམ་༡༣༠༡
གནང་པའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་གི་ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་
ཡོངས་བསྡེམས་༡༤༣༠༡ གི་ཚུ་སྡོད་ལྷན་ལ། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༤ དང་༠༥
ལུ་བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་༡༠༢༥ གནང་པའི་སྐབས་ལོ་དེ་ནང་ཚོག་ཐམ་འཆང་
མི་བསྡེམས་༡༥༣༢༦ ལུ་སོང་ལྷན་ལ། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་རྩོ་སོལ་གོང་ཚང་
འགན་བསྐྱར་ཐོག་བཟོན་མི་ལས་འོང་འབབ་ས་ཡ་༥༢༡ དང་དོ་ལོ་མའི་ཀ་
བཟེ་མི་གི་ཚོང་འབྲེལ་ཚོག་ཐམ་ལུ་བཟོན་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་ས་ཡ་༣༩༠
འབད་ དེ་གཞིས་ཆ་རང་ལོ་ངོ་༡༥ འོ་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གནང་ཡི་བཟེ་ལུ་ལྷན་ལ།

དཔལ་འབྲུག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ བན་ཐབས་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ལྟེ་མི་
བརྟམ་བཤལ་ལུ་འོང་མི་དེ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ ལུ་བརྟམ་བཤལ་
པ་བསྡེམས་༤༢༤༡ དེ་ཅིག་འོང་ལྷན་ལེ་བཟེ་ཨིན་པས། བརྟམ་བཤལ་པ་ལུ་
བཟོན་ཏེ་འོང་འབབ་ ཡུ་ཨེས་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༥ དང་འབུམ་༣༢ བཟོ་ལྷན་
བཟེ་དང་ གཞུང་ལུ་བརྟམ་བཤལ་པའི་ཁྲལ་ལས་ ཡུ་ཨེས་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༢
དང་འབུམ་༥༥ ཡུ་ལྷན་ལེ་བཟེ་བཤལ་ལྷན་ལ། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་བརྟམ་བཤལ་
པ་༩༢༤༩ འོང་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གི་འོང་འབབ་ཡུ་ཨེས་རྩོ་ལར་ས་ཡ་༡༢
དང་འབུམ་༥༠༢ བཟོ་ཐོག་ལས་གཞུང་ལུ་ཁྲལ་ རྩོ་ལར་ས་ཡ་༤ ལྷན་ལ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

ཅིག་སྐྱུལ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། ལོ་དེ་ནང་བཞུ་བཤལ་ཚོང་ལཱ་འབད་མི་༩ ལུ་
ཚོག་ཐམ་གནང་པའི་སྐབས་བསྐྱེམས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཞུ་བཤལ་ཚོང་འབྲེལ་
འབབ་མི་༡༧༡ ཡོད་པ་ཨིན་པས།

བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་
འཕེལ་བཏང་བ།

བཞི་པ་ དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་དང་ དངུལ་ཁང་ཁག་གི་ཚོང་འབྲེལ་
ཡར་སེང་མཛད་ཐོག་ལས་ མེ་མང་ལུ་རང་སེའི་ལས་རིམ་དང་བསྐྱེན་པའི་
བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་སྐོར་
ལས་ལུ་བ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་འཛིན་གསེང་སེང་གེ་དབང་རྒྱལ་
མཚོག་གསེར་ཁྲི་མང་འགསོལ་ལུ་བའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱེན་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧
ལོར་དངུལ་རྩིས་རྒྱལ་ཚབ་མི་དབང་ ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྐྱོན་དབང་རྒྱལ་
གིས་ཁྲི་འཛིན་མཛད་དེ་ རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་ཡིག་ཚང་
འགོ་དང་པ་འགོ་བཙུགས་ལུ་ག། རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་འགོ་
བཙུགས་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲུག་པའི་ཤོག་དངུལ་ གཅིག་ལོར། ལྷ་ལོར།
བཙུ་ལོར། གཅིག་བརྒྱ་ལོར་ཚུ་འགོ་དང་པ་སྐར་བསྐྱེན་འབད་དེ་བསྐྱེམས་
དངུལ་ཀམ་འབུམ་༥༠ འི་ཤོག་དངུལ་བཀམ་སྤེལ་འབད་ལུ་ག།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་གོང་གི་
ལོ་རྒྱུས་དུམ་གྲ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། ལྷར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སྟེ་སྤོད་རིམ་གྱོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་གིས་མཚན་པའི་སྐབས་ ཚོང་འབྲེལ་མང་ཤོས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་བཟེ་
སོར་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་སྡོད་ནི་དེ་གིས་ གོང་ཚད་ཡང་དངོས་པོའི་ཐོག་དར་
སྲོལ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ འབྲུག་པ་ཚུ་གི་མར་སྲང་རེ་ལུ་ གཞུང་པའི་ཚུམ་གྲེ་
རེ་གོང་ཐང་ཨིན་ཟེར་སྡོད་སྲོལ་དང་ ཤར་སྲོལ་སྲིབ་ལས་ སློ་ཚོར་རུབ་
སྲོལ་སྡོད་ཁག་ནང་བཙོང་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཚོར་ཞོ་མ་ཅིག་ལུ་རེད་ཉི་
ལུ་ཅིག་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བཏང་གོང་ཚད་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ལག་ཐོག་
དངུལ་བཞག་དགོཔ་སློམ་མ་ཐོན་པས། དེ་བརྒྱུམ་བོད་ལུ་ཚོང་རྒྱུ་མི་ཚུ་གིས་
བོད་པའི་དངུལ་སྲང་དང་ རྒྱ་དང་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་མི་ཚུ་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་
རུབ་མི་འཆང་སྡོད་འབད་སྲོལ་སྡོད་རུང་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཚོང་རྒྱུ་ཀུ་རེ་ཉི་
བཙོང་འབབ་ནི་དང་ གཞུང་ལུ་སྐམ་ཁལ་སྲུབ་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འབྲུག་པའི་
སྡོང་ཁམ་ཟེར་ དངུལ་རྒྱུ་གི་ཉི་རུ་དང་མ་ཁམ་ཟེར་བཅས་དམར་གྱི་བཟོ་བ།
བཅས་ཁམ་ཟེར་མ་ཁམ་གྱི་གོང་ལུ་རྒྱ་གར་གི་ཁ་ལས་སྒྲུགས་ཏེ་འབྲུག་ལུ་དར་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉི་རུ་ཚུ་སྡོད་རུག།

དེ་མ་ཚད་ཤར་སྲོལ་སྡོད་ཁག་ཚུ་ནང་ དངུལ་ཁམ་གྱི་ཚབ་མ་ཚོང་ཆ་
ཅིས་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ དམར་ཚོང་ཟེར་གོང་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ཐང་གཞི་
དང་ རྒྱ་ཚོང་ཟེར་གོང་ཚད་རྒྱུང་བའི་ཚོང་ཆ་ཚུ་དངུལ་ཁམ་གྱི་ཚབ་མ་འབད་
ཚོང་འབྲེལ་འབབ་ཉེ་སྡོད་རུག། དེ་ལས་འབྲུག་རྒྱུ་གཞིས་པ་ མི་དབང་
འཛིགས་མེད་དབང་རྒྱུག་མཚོག་གིས་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༢༥ ལོར་འབྲུག་པའི་ཉིག་
རུང་ཟེར་བཀ་གིས་རྒྱགས་བརྒྱུད་དང་ འབྲུག་རྒྱུ་གཞིས་པའི་སྦྱར་པར་གྱི་
རི་མོ་བཀོད་པ་གནས་ཚད་རྒྱ་གར་གྱི་སྡོད་ཁམ་ ༥༠ དང་འབྲེལ་འབབ་མི་
སྒྲུགས་ཏེ་འགོ་ཐོག་བཏོན་གནང་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   བརྒྱན་འགྲུལ་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

དེ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྗེ་རྗེ་དབང་
ལྷུག་མཚོག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལས་ཚུར་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་མ་
བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་ལུ་དངུལ་ཁང་ཟེར་ལོགས་སུ་མེད་རྒྱུ་
ཅིས་ཁ་ལོ་བ་ཟེར་རྗེང་ཁག་ཚུ་གིས་གཉེར་ཚང་གི་ཅིས་དང་ ཟོང་ཆའི་ཅིས།
དངུལ་ཅིས་ཚུ་རྒྱལ་ཅིས་ཁ་ལོ་བའི་ནང་རྒྱབ་སྲོལ་སྣོད་ལྷག། ལུན་ཚོགས་སློང་
དང་ཐིམ་སྤྱི་གཞུང་ལམ་སེལ་ནི་འགོ་བཅུགས་ནི་དེ་གིས་ མ་དངུལ་གྱི་འབྲེལ་
བ་སྣོམ་འཐབ་དགོཔ་ཐོན་ཉེ་ ལམ་སེལ་གྱི་མ་དངུལ་ཨེལ་ལོ་དང་ སི་ཨེལ་ལོ་
ཟེར་མི་ཚུ་གིས་འགོ་འདྲན་འཐབ་སྟེ་སྣོད་ལྷག། དེ་གི་ལྷུལ་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥
ལས་དངུལ་ཁང་གི་ལམ་སྲོལ་འགོ་དང་པ་བཅུགས་པའི་སྐབས་དངུལ་ཅིས་
སྣོན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་དབུ་བྲིད་མཛད་དེ་དངུལ་ཁང་གི་ལག་ལེན་སྤུན་ཚོགས་
སློང་དང་ཐིམ་སྤྱི་གཉེས་ནང་འཐབ་ལྷག། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༥༡ པའི་སྟན་ལྷུ་དང་འབྲིལ་བའི་སྐབས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥
ལུ་འགོ་བཅུགས་པའི་དངུལ་ཁང་དེ་ནང་༡༩༧༢ ལུ་དངུལ་ཁང་གི་མ་ཚུ་
འབྲུམ་༢༧༢ མ་གཏོགས་མ་སྣོད་རྒྱུང་ རིམ་པ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་འབྱོར་ནི་དེ་
གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལུ་དངུལ་ཁང་ནང་མ་དངུལ་དངུལ་ཀམ་འབྲུམ་༡༢༧
སྣོད་ཅི་ཟེར་བཀོད་ལྷག།

དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་ཁ་ལྷུག་ལས་ མདོ་ཆེན་འོག་མ་བདེ་ཆེན་
ཚོ་རིང་གིས་བཤད་དོ་བརྒྱུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་
དམིགས་ལུ་ངོ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུན་ལེགས་ཤོམ་
འབད་བཞག་པའི་དོན་ལས་ དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་སྤྱི་དབུས་གཙོ་བོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དངུལ་གྱི་གནས་ཚད་འཐོན་བསྐྱེད་ཅན་བཟོ་ནི་དང་ འབབ་ཁྲུངས་ལྡན་པ།
སྤྱི་སྡེ་མས་གནས་ཚད་ཁར་བཞག་ཐབས། སྤར་བསྐྱེད་དབང་ཆ་སྦྱོར་ནི།
གནས་གོང་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་ཚུ་གཙོ་པོར་བཏོན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ཡོད་པའི་དངུལ་ཁང་དང་ དངུལ་རྩིས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་
ཁྲུངས་ཆ་མཉམ་གྱི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་འདི་ཨིན་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།
སྤོན་གྱི་དུས་ལུ་དངུལ་ཤོག་ཚུ་སྤར་བཏབ་པའི་སྐབས་ གསེར་གསོག་འཛོག་
འབད་དེ་ གསེར་གྱི་གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་དངུལ་ཤོག་བཟམ་སྡེལ་འབད་
བའི་སྲོལ་ཡོད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པར་གསེར་གསོག་འཛོག་འབད་དགོ་པ་
མེད་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ དངུལ་ཤོག་སྤར་བསྐྱེད་འབད་དེ་མ་བཟམ་པའི་
གོང་ལས་ བཟམ་ནི་ཨིན་པའི་དངུལ་ཤོག་གི་གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་འབྲེལ་མ་
དངུལ་གསོག་འཛོག་འབད་དགོ་ནི་དེ་གནས་ཚད་མི་ཉམས་པའི་དོན་ལུ་ཨིན་
ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛོན་གྱིས་ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༥ ལུ་
དངུལ་ཤོག་ཐོངས་གཉིས་པ་སྤར་བསྐྱེད་བཟམ་སྡེལ་འབད་ལྷག། དེ་སྐབས་
དངུལ་ཤོག་ ཅིག་ལོར། གཉིས་ལོར། ལྔ་ལོར། བརྒྱ་ལོར། ཉི་ལུ་ལོར།
ལྔ་བརྒྱ་ལོར་ཚུ་བཟོ་བཀོད་ལེགས་བཅོས་བཏང་བོག་ལས་སྤར་བསྐྱེད་བཟམ་
སྡེལ་འབད་མི་དངུལ་ཤོག་ཚུ་གི་གནས་ཚད་ཡང་ རྒྱ་གར་གྱི་དངུལ་ཤོག་རུབ་
པེ་དང་འབྲེལ་འབྲེལ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ཅི། དངུལ་ལས་དབང་འཛོན་གྱི་དངུལ་ཤོག་
སྤར་ཐོངས་ ༣ པ་ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༠ ལུ་བཏབ་པའི་སྐབས་འགོ་དང་པ་ ༥༠༠
ལོར་བཏོན་ཡི་ཟེར་བདེ་ཆེན་ཆེ་རིང་གིས་བཤད་ཅི། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༧༧ ལུ་དངུལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བརྒྱན་འགྲུལ་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

ལས་དབང་འཛིན་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ དབང་འཛིན་གྱི་ཕྱག་ལུ་དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༥ ལས་མེད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པར་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་
གྱི་ཕྱག་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་དུང་ཕྱུར་༧༠༠ འི་གནས་ཚུན་གྲ་སྐྱིག་ཡོད་ནི་དེ་གི་
དཔལ་འབྱོར་ཉམས་པའི་ཉེན་ཁག་མེད་ཟེར་བཤད་ཅི།

རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་དངུལ་
ཁང་གི་རྣམ་གངས་མདོར་བསྡུས་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། འབྲུག་གི་དངུལ་ཁང་
དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁང་། གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་དང་དགོངས་
ལུ་ལྷུང་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་དང་འཛོལ་ཉེན་མ་དངུལ། རྒྱལ་གཞུང་ཉེན་སྲུང་ལ་སྐྱོང་སྐྱོང་
པའི་དངུལ་ཁང་ཚུ་གིས་ མི་སེར་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་དང་
གསོག་འཛོག་ལ་སྐྱོང་སྐྱོང་པའི་ལས་དོན་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་དོན་ལུ་ཚད་གཞི་གཅིག་དང་ ལམ་
ལུགས་ཚུ་གཅིག་མཚུངས་ རང་བདེན་གཡོ་མེད་ཐོག་ ལག་ལེན་འཐབ་
བཙུག་པའི་དབང་ཆ་ཚུ་ཡང་ དབང་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་མཚན་དོ་ཡོད་པ་
ལས་ད་རྟོ་དབང་འཛིན་དེ་ནང་མདོ་ཆེན་བརྩིས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་ ༡༧༧
དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

འབྲུག་རྒྱལ་ཉེན་སྲུང་ལས་འཛིན་འདི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལུ་འགོ་བཙུགས་
པའི་སྐབས་ གཙོ་བོ་གཞུང་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ཕུགས་ཉེན་མ་དངུལ་གྱི་ཚིས་ཁ་
བཞག་ནི་དེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འགོ་བཙུགས་ལྷག་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་
ཉེན་སྲུང་ལས་འཛིན་ནང་ མ་ཙུ་འབྲུམ་ ༧༦ ལས་མེད་རུང་ལས་ཁུངས་དེ་གིས་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལུ་མ་ཙུ་འབྲུམ་ ༢༡༡ ལུ་ཡར་སེང་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཉེན་སྲུང་ལས་འཛོན་ཡར་བསྐྱེད་བྱུང་པའི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་འབྲུག་མོ་གཏང་ཟེར་བའི་སྡེ་ཚན་ཅིག་ལོགས་སུ་བཙུགས་
ཏེ་གསོག་འཛོག་གི་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་རྩུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལུ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཉེན་བཅོལ་ལས་སྡེ་ནང་ཉེན་བཅོལ་འབད་
ཞེན་མ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལས་ཚུར་འབྲུག་གི་གོང་གསེབ་ཀྱི་བྱིམ་དང་སྐོ་
ནོར་ཚུ་ཉེན་བཅོལ་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལས་ཚུར་ཀ་ལི་
ཀ་ཏ་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་འབྲུལ་སྐྱེལ་གྱི་ལཱ་ཡང་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལས་འབྲུག་མོ་གཏང་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་
ཁང་ཟེར་ལོགས་སུ་སོ་སོ་འབད་འགོ་བཙུགས་རྩུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་
ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་གསུང་གོས་སྐབས་འཆར་འགོད་
ཚུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྣན་ལྷུ་ལྷུ་ལོ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འཆར་གཞི་བཞི་པ་མཇུག་
བསྐྱེད་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་༡༠
དང་འབུམ་༡༩ རོན་རྩུག་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ལས་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་
དམིགས་ལུལ་ཅིག་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱན་སྦྱོང་མ་དངུལ་དེ་ ནང་
འཁོད་འོང་འབབ་ཐོག་ལས་བདེ་ལུ་བཟོ་བའི་སྲིད་བྱུས་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་ནང་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་༩༥ དང་འབུམ་༢༠
རོན་ཚུགས་པའི་རེ་འདོད་ལས་མ་བསྐྱེད་རུང་ ལུལ་ལས་མཛོན་སུམ་ལག་
ལེན་ལེགས་ཤོམ་འཐབ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་༡༣༢
དང་འབུམ་༩༩ རོན་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བརྒྱན་འགྲུལ་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

ཨིན་རུང་འཆར་གཞི་ལྗེ་པ་ལོ་ངོ་རྒྱལ་གི་རིང་རྒྱན་སྦྱོང་འཐབ་པའི་ཟད་
འགོ་ཡོངས་བསྐྱེམས་ས་ཡ་ ༡༦༡ དང་འབྲུམ་ ༢༢ གནས་ནི་དེ་གིས་ འོང་
འབབ་ཀྱིས་རྒྱན་སྦྱོང་མ་དངུལ་མ་ལང་མི་དངུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༢ དང་འབྲུམ་ ༦༥
མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༡༧ པའི་(༤) པ་ནང་བཀོད་རྒྱལ།
གོང་གསལ་དངུལ་ཁང་ཚུ་ལས་བརྒྱན་འགྲུལ་ལས་རིམ་དེ་ཡང་ དངུལ་
ཁང་གཞི་བཙུགས་འབད་མ་ཚར་བའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་བཟའ་སྦྱོད་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ཁ་བྱལ་ལས་གོང་གསལ་ཁང་བརྒྱན་འགྲུལ་གནང་སྲོལ་སྦྱོད་རྒྱལ།
དེའི་རྒྱུ་ལས་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༡
པའི་ནང་གསུང་གོས་ཐོན་ཉེ་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༢༩ པར་བཀོད་རྒྱལ། དེ་
གིས་ལྷུ་ལས་སྦྱོད་སྦྱོག་གི་བརྒྱན་འགྲུལ་ཟེར་ སྦྱི་ཚོགས་ཡན་ལག་ ཡུ་ཨིན་
མི་ཉེ་ཨེམ་གིས་མ་དངུལ་གནང་སྟེ་གོང་གསལ་ཁང་མི་སེར་ཚུ་གི་ཕན་ཐབས་
ལུ་བརྒྱན་འགྲུལ་གནང་སྲོལ་སྦྱོད་རྒྱལ།

བརྒྱན་འགྲུལ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སོ་ནམ་དང་སྐོ་ནོར་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་
ལས་རིམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་བརྒྱན་འགྲུལ་ ཆེ་ འབྲིང་ ཚུང་གསུམ་འབད་གནང་
སྲོལ་སྦྱོད་རྒྱལ། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མི་ཐེངས་ ༦༣ པའི་ནང་དངུལ་རྩིས་
སྟན་རྒྱས་འོག་མ་གིས་གསལ་བཤད་ལུ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། བརྒྱན་འགྲུལ་ལུ་
མི་དེ་ལུ་ བདོག་གཏང་གཏང་མ་བཙུགས་ནི་མེད་རུང་ལུ་མི་དེ་གི་རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་
མི་ཅིག་བཏོན་ནི་ཡོད་པ་ཅིན་བརྒྱན་འགྲུལ་ཐོབ་ལམ་ཡོད་ཟེར་ལུ་རྒྱལ།

བརྒྱན་འགྲུལ་མ་དངུལ་འདི་ རྫོང་ཁག་ནང་བཞག་སྟེ་རྩ་བོ་གཅིག་ལས་
བརྒྱས་ཚབ་ལེན་མི་འདི་ རྩ་བོ་གཞན་ཅིག་ལུ་ལོག་སྟེ་གནང་སྲོལ་ཨིན་ནི་དེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གིས་ རྫོང་ཁག་ནང་ཡོད་མི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོབ་པའི་གོ་
སྐབས་བཟོ་གནང་རུག། བསྐྱེན་འགྲུལ་ཡང་རྒྱལ་ས་དང་གཙོ་ཁང་ཚུ་ནང་ཆེད་
དུ་ལུ་བར་འབྲེལ་མ་དགོ་པར་ རང་ས་ཕྱོད་སའི་རྫོང་ཁག་ནང་ལས་རྫོང་བདག་
ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ལུ་ཚོགས་ཡིན་ཟེར་ལུ་རུག། མ་དངུལ་དེ་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་གི་སྤྱི་
རྣམས་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་ནི་དེ་གིས་བསྐྱེན་འགྲུལ་ལུ་མི་ཚུ་གིས་བསྐྱེས་ཚབ་དུས་
ཚོགས་ཁར་བཏབ་པ་ཅིན་ སྤྱི་རྣམས་མ་ཡལ་བའི་གུ་གོ་སྐབས་མི་སེར་ཆ་མཉམ་
གྲིས་འཐོབ་ནི་ཡིན་ཟེར་དངུལ་ཅིས་སྟོན་རྒྱས་འོག་མ་གིས་རྒྱལ་ཡོང་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མའི་ནང་ལུ་རུག།

དེ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་བཞེན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་དངུལ་ཁང་
གི་རིགས་ཆ་མཉམ་ལས་ མི་སེར་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་གནང་སྲོལ་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ རང་སའི་བདོག་གཏད་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསྐྱེན་འགྲུལ་གྱི་རིམ་
པ་ལེ་ག་ཅིག་ཐོབ་སྲོལ་ཡོད་མི་ཡང་ བཟོ་གུ་འཇུག་ཁང་གསར་བཙུགས་
གྱི་བསྐྱེན་འགྲུལ། བྱིས་རྒྱལ་ནི་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ། ལྷུ་མ་འཁོར་དང་
འཇུག་ཆ་ཉོ་ནི་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ།
ཚོང་ལུ་འབབ་དོན་གྱི་བསྐྱེན་འགྲུལ། གཞུང་གཡོག་པའི་ཐོབ་ལམ་བསྐྱེན་
འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལེ་ག་ཅིག་གནང་སྟེ་མི་སྤེའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་
བཏང་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྲུར་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་ལས་
རིམ་བཙུགས་གནང་རུག་གོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད། ལྷུ་གུ་མཁའ་ལྷ་བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་།

མི་ལྗེའི་ཞབས་ཏྲིག་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏྲིག་གི་ཁྲལ་གསར་ལུ་
བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ།

ལྷ་པ་ མི་ལྗེའི་ཞབས་ཏྲིག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏྲིག་གི་ཁྲལ་གསར་
ལུ་བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ལས་གསལ་
བཤད་ལྷ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་མི་ལྗེའི་མཐུན་ཚུན་ལྷ་མེད་གསར་དུ་བཙུགས་ཡོད་
པ་དཔེར་ན་ ལྷ་གི་དུས་སུ་དོས་འབག་སྟེ་ལམ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ལས་དཀའ་སྤྱད་
འབད་དགོ་མི་དེ་ ད་ནས་ས་སྤྱོགས་ག་ཏེ་འགྲོ་དགོ་རུང་ མི་མང་སྐྱེལ་འདྲེན་
དང་སྐྱ་འཁོར། ལྷ་གི་སྐྱུ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལས་འགྲོ་འབྲལ་འབད་
སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ལས་ གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་སྐྱེལ་འདྲེན་དང་སྐྱ་འཁོར་གི་ཁྲལ།
ལྷ་གི་སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་ལས་ཡང་ཁྲལ་གི་རིམ་པ་ དོས་འཁོར་ཁྲལ། དུས་རྒྱུན་
སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་སྐྱུ་ཚད་ཅན་བཞག་ཐབ་ལུ་སྐྱུ་ཚད་ཁྲལ། ཁྲིམ་ས་ཚུ་ནང་སྐྱུ་
འཁོར་བཞག་སའི་ཁྲལ། སྐྱུ་འཁོར་མཁོ་སྐྱབ་འབད་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཅ་དམ་ཁྲལ།
རྗེང་པ་ཉི་ཚོང་འབབ་མི་ལུ་ཚོང་ཁྲལ། ལོ་འཁོར་ཁྲལ། དེ་བཟུམ་སྐྱུ་འཁོར་ཚུང་
ཀུ་ཚུ་ལུ་ཡང་ཁྲལ་གི་རིམ་པ་གོང་གསལ་བཟུམ་བཀའ་བའི་ཁར་ སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་
ནང་ཉིན་བཟུར་སྐྱུ་སྐྱུགས་པའི་སྐབས་ སྐྱུ་རིན་ལུ་བརྟེན་པའི་ཁྲལ་ལ་སོགས་པ་
གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་གི་འཐོན་ཁུངས་གསར་པ་བཟོ་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བརྟེན་བཙོས་ལས། དེས་པའི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས།
འོས་པའི་དཔུ་ཁྲལ་འབབ་ཞིག་ལས། འདས་ཏེ་ཚུང་བཟོ་མི་ལེན་པ། རྒྱལ་པོའི་
ཚོས་འདི་ཉེར་ལྷ་པ། ཁྱེར་གསུངས་ཡོད་དོ་བཟུམ་འོས་འབབ་ལྷན་པའི་ཁྲལ་
རིགས་དེ་འབད་བཀའ་ཏེ་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུགས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷར་མེ་བཏེག་པའི་དོན་ལུ་མེ་ཕྱི་དང་ ལ་སྐང་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་
མེ་ལུ་ ད་ནས་མཐུན་རྒྱུན་སློབ་མེ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་སློབ་ཁྲལ། ཐབ་ཤིང་ཁྲལ།
རྒྱུ་ཁྲལ། འབྲུལ་ཕྱིན་དང་བརྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་ཁྲལ། རྒྱུང་མཐོང་ཁྲལ། (རྒྱུང་མཐོང་
ཁྲལ་སྐྱེར་པ་ཚུ་གིས་ལེན་རུང་ རྒྱུང་མཐོང་བཙུགས་མེ་དེ་གིས་གཞུང་ལུ་ཁྲལ་
སྤུལ་དགོཔ་ཨིན།) ཁང་སྐྱ་ཁར་སྡོད་མི་ལས་ ཁང་སྐྱ་སྐྱེར་པ་གིས་ལེན་རུང་སྐྱིང་
བྱིམ་རྩོལ་བདག་དེ་ལུ་གྲུང་ཁྲལ་དང་འོང་འབབ་ཁྲལ། གཙང་སྤྱིའི་ཁྲལ་ལ་སོགས་
པ་བཀའ་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་མེ་སྤྱིའི་ཞབས་ཏོག་ལུ་བརྟེན་པའི་ཁྲལ་རིགས་ཚུ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཡང་གཞུང་གི་འོང་འབབ་བཟོ་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།

བྱིམ་དེ་ནང་སྡོད་མི་གིས་སློབ་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་
དེའི་ཁྲལ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་མཁོ་འཚོ་བརྟེན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་བཟོ་
བ་དང་ དེ་བརྟེན་ལུ་འབད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ དཔུལ་སོགས་གྱི་ཁྲལ་དང་ གསོ་བའི་
ཞལ་འདེབས། ཚོང་ལུ་འཐབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲལ། སོ་ནམ་
ཞིང་ལུ་འཐབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲལ་ལ་སོགས་པ་ལྷར་མེ་དེ་གྱི་
མཐུན་རྒྱུན་ཞབས་ཏོག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའི་འོང་འབབ་ཚུ་བཟོ་གནང་ནུག།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚུ་གི་ཕན་ཐབས་ལུ་བཙུགས་པའི་
སོ་ནམ་འབྲུལ་ཆས་གྱི་རིགས་དང་སྤྱན་ལུད་ལ་སོགས་པ་ལུ་བརྟེན་པའི་འོང་
འབབ་ཁྲལ། ཚོང་པ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་པའི་ཚོང་རིགས་ལྷ་ཚོགས་དང་ དེའི་འོང་
འབབ་ཁྲལ། རྒྱེལ་འབྲེན་དང་ཅ་དམ་ཁྲལ་ལ་སོགས་པ་ལུ་རྟེན་པའི་ཁྲལ།
བཟོ་གྲུ་འབྲུལ་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ལུ་འབད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ བཟོ་གྲུ་དང་བརྟེན་
པའི་ཁྲལ་རིགས། བྱིམ་སྐྱ་ཁར་བཏང་པའི་ལུ་འབད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷན་གསལ་ལུ་བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་མེད།

བསྐྱེད་པའི་ཁལ། བརྟ་བཤལ་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་བསྐྱེད་
པའི་ཁལ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་མང་རབས་བརྩམས་ཏེ་ གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་
བདེའི་ཐབས་ཤེས་མཛད་གནང་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་
བརྒྱུད་པའི་ཡིག་ཆ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཟུང་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་རོགས་རམ་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤ དང་ཆ་ ༢ མང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རོགས་
རམ་ཐོག་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༤ དང་ཆ་ ༧ འབྲུག་གཞུང་གི་མ་དངུལ་ཐོག་ལས་
བརྒྱ་ཆ་ ༧ དང་ཆ་ ། བཏང་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ། །

རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་པོས་ནོར་ཆར་ཕབ་པ་བཞིན། །
འཇིགས་མེད་སེང་གའི་ཐུགས་ལས་རབ་སྐྱོས་ཏེ། །
རྒྱལ་ཁབ་སོར་གྱིས་བཀའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག །
མ་འོངས་ན་གཞོན་ཆེད་དུ་དབང་མེད་ཐལ། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དུ་འོ། །

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་མཛད་སྲིད།

༥ ས་སྤྱོད་གང་གི་མཁུན་རྒྱབས་འོད་ཟེར་ལས། །
 རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཅམ་མིན་བདེ་སྤྱིད་དཔལ། །
 ཡོངས་ལ་དགའ་སྟོན་གསར་པའི་ཉིན་བྱེད་དང་། །
 མངའ་རི་རྩོུ་རྩེའི་བྲག་བཞིན་བརྟན་པར་བཀོད། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུ་སྟེ་སློང་གཞི་ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ་ རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་མཛད་སྲིད་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ ནང་གསལ་
 ཀྱི་དབྱེ་རིམ།

དང་པ་ དྲག་པོ་དམག་སྡེ་སློང་སློང་བཟོ་བྲོག་ལས་ སྲུང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་
 བཤད་པ།

གཉིས་པ་ རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་
 བཟོ་བྲོག་ལས་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ ཇུལ་མ་དང་པོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
 བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ རྩོུ་མཚམས་པའི་དོ་རྩོུ་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ པ་ལ་སོའུ་པའི་
 ཐབས་ལམ་བརྟན་བྲོག་ལས་སྲུང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་
 བྲོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དྲུག་པ་   རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་
བརྟན་ཐབས་བཟོ་གནང་བ།

བདུན་པ་   རང་ལུང་ལམ་སྲོལ་དང་   ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་བཟུག་
པ་ལ་སོའ་པ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོའ་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
བཙན་སྲུང་བའི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་རིམ་པ་བཞེན་ལྷན་ཞིན།

དྲུག་པོ་དམག་སྡེ་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་ཐོག་ལས་   སྲུང་སྦྱོབ་

མངོན་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་   དྲུག་པོ་དམག་སྡེ་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་བའི་ཐོག་ལས་   རང་བཙན་སྲུང་
སྦྱོབ་མངོན་ཚུལ་སྐོར་ལས་ལྷན་ཅིན། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བབྱམ་
འབྲུག་གཞུང་ལུ་   དག་སྡེ་གཏོར་བཞེག་དང་   བསད་གཏུབ་འབད་བའི་ཉེན་ཁ་
ཅན་གྱི་མཚོན་ཆ་དང་   རུལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ།   རྩིས་སྦྱོར་མཚོན་ཆ་དང་མཁའ་
དམག།   མཚོ་དམག་ལ་སོགས་པ་སྲུང་སྦྱོབ་སྐོར་བའི་གཙོ་ཡང་མེད་ཚུང་   རྒྱལ་
པོའི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཙུན་ལས།

དེ་ཕྱིར་མི་དབང་   སློང་དང་ཕྱན་ལྷན་གྱིས།   །

རང་གི་བཞི་བར་འཁོར་གྱི་ཚོགས་བསྐྱུས་ཏེ།   །

ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིང་གོས་སུ་བྱས་པ་ན།   །

ཕ་རོལ་སྟོབས་དང་ཕྱན་ཀྱང་གཞོད་མི་རུས།   །

ཟེར་གསུངས་དོ་བབྱམ་   དག་ཁག་གསུམ་པོའི་དམག་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
སྤྱི་ནང་གསང་བའི་བརྟུན་གོས་དང་   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   དྲག་པོའི་དམག་ཕྱེ་སྦྱིང་སྦྱིང་བཟོ་ཐོག་ལས་སྤྱང་སྦྱོང་མཛད་ཚུལ།

དགོངས་བཞེད་ཟླ་ན་མེད་པ་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་དམག་དཔོན་ཚུ་གིས་ཚུལ་བཞིན་
རྟོགས་པའི་གོས་བསྐྱར་ཚུ་མཛད་དེ་ དམག་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
པོ་ ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་ལུ་བཏང་ནི་ལུ་ཕངས་པ་མེད་པར་ གཞུང་ལུ་དད་དམ་
མི་སྡོད་པའི་དམ་བཅའ་བཟན་པོར་བཀོད་ནི་དེ་སྤང་སྦྱོང་གི་ཐབས་ཤེས་དྲག་
ཤོས་ཅིག་ཨིནཔ་འབད་ཆ་བཞག་གནང་ཅུག།

དྲག་པོ་དམག་གི་སྡེ་ཚན་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ཕྱིའི་མཐུན་
ཚུན་ཡང་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ གལ་ཆེ་བའི་མཐུན་ཚུན་མ་ཚང་
ཚངཔ་འབད་བཅའ་སྲིག་རྒྱུ་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མ་དདུལ་ཡང་འབོར་ཆེན་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ གལ་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་
དམག་ཁང་གི་དོན་ལུ་ག་སྡིག་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཛད་ནི་འགོ་བཙུགས་ཅུག།
དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ཉེ་མ་ཡོད་མི་དམག་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གོ་མཚོན་ལག་ཆ་ཚུ་
ཡང་ སྤར་གྱི་གོ་མཚོན་ལག་ཆ་ལས་དྲགཔ་ ཅུས་ཤུགས་ཅན་ཚུ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་
ནང་འབྲེན་འབད། དམག་མི་ཚུ་ལུ་གོ་མཚོན་གསར་པའི་སྦྱོང་བརྗོད་ཚུ་ཡང་
རང་སོའི་ཐོབ་ཐང་དང་བསྐྱུན་ཉེ་གནངཔ་མ་ཚད་ དམག་སྡེའི་སྦྱིང་སྦྱོང་གི་
དོན་ལུ་ཐོབ་ལམ་ཚུ་ཡང་ ལེ་ཤ་གིས་ཡར་སེང་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ཅུག།
དེ་ལས་ཚུར་བསྐྱུན་སྤང་དྲག་པོའི་སྡེ་ཚན་གྱི་སྤང་སྦྱོང་གཙོ་རིམ་ཡང་ གནས་
གྱུར་ཉེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རྫོ་ཁ་ཐུག་གཙོ་བོར་བཏོན་ཉེ་ ས་མཚམས་ལེ་ཤ་ཅིག་
ནང་སྤར་མེད་གྱི་དམག་ཁང་བཙུགས་དགོཔ་བྱུང་ཅུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

བསྐྱུན་སྤང་དྲག་པོའི་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱལ་སྡོད་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་
མི་སེར་གལ་ལས་ན་གཞོན་ དང་འདྲོད་ཅན་ཚུ་གིས་ཁས་ཁུངས་དམག་མིའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གལ་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཡང་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་མཐར་བསྐྱལ་མི་དང་ སློབ་
རིམ་༡༠ ཚུན་སྟབ་མི། སློབ་རིམ་༡༢ པ་སྟབ་ཚར་མི། ཐ་ན་གཡུས་ཁའི་
ནོར་རྗེཔ་ཡན་ཚད་ཁས་སྒངས་དམག་མིའི་གལ་ཐོན་པ་མ་ཚད་ ཞི་བའི་ལས་
ཁུངས་ཁག་ནང་ཡོད་མི་གཞུང་གཡོག་པའི་གལ་ཁར་ལས་ཡང་ ན་གཞོན་
སློ་སྟོབས་ཅན་ལེ་གཅིག་གིས་ཁས་སྒངས་དམག་མིའི་གལ་ཕྱག་ལུ་བའི་དང་
འདོད་བསྐྱེད་མི་ཚུ་ལུ་ དམག་ཚལ་གྱི་སློང་བརྟེན་ལྷ་ལོ་མང་རབས་ཀྱི་བར་ན་
གོ་རིམ་འབད་བཟོ་སྟེ་གནང་ཞིན་མ་ལས་ གལ་ཆེ་བ་ཅིན་ཁས་སྒངས་དམག་མི་
དེ་ཚུ་གིས་ དྲག་པོ་དམག་སྡེའི་དམག་རྒྱབ་ལུ་འཐོན་པའི་དཔལ་བཅའ་ཡི།

དེ་གི་སློབ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟང་ས་༢༡པའི་ཕྱོས་
ཚོད་ པ- ནང་། འབྲུག་གི་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་མནོ་བསམ་བློབས་
ཅིག་རང་བཟང་སྟེ་ བཟུན་སྲུང་དྲག་པོའི་དམག་མིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་ཞི་བའི་
ཁས་སྒངས་དམག་མི་གང་མང་སློང་བརྟེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕམ་ཕྱགས་
གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་སློང་བརྟེན་ལུ་ འབྲུག་གི་བཟུན་སྲིད་དེ་ བ་ལུལ་བུ་གིས་
སྐྱིད་སྐྱིད་འབད་བཟུང་ཚུགས་པའི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཞི་བའི་དམག་གི་སློང་བརྟེན་
ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་སྐྱིད་སྐྱིད་བཟོ་སྟེ་ སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ སློབ་
སྲུང་རང་སོ་སོའི་རྫོང་ཁག་དང་ཆེ་སློག་རྒྱ་ནོར་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཁེ་སྤོལ་
ཏུ་གོ་སྟེ་ མོ་སྐྱེས་རྒྱུལ་ཅིག་མིན་པར་ ཞམ་སྲུ་ཚུ་གིས་ཡང་ བཟུང་འཐུང་
རང་སོ་གིས་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་ཞི་བའི་དམག་སློང་འབད་ཞིའི་ཁས་སྒངས་འབད་
མི་མང་རབས་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ དྲག་པོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ཞི་བའི་
དམག་སློང་འདི་ འཕྲོ་མཐུང་དེ་འབད་དགོ་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡོད། ཟེར་བཀོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   དྲག་པོའི་དམག་ཕྱི་རྒྱུད་རྒྱུད་བཟོ་ཐོག་ལས་ལྷུང་རྒྱུབ་མཛད་ཚུལ།

དོ་བ་བྱམ་ཁས་ཐྲངས་དམག་མི་རྣོང་སྤྲག་གིས་བཅད་དེ་ཐོན་མི་ཚུ་ལྷུང་བརྗོད་བརྗོད་
གནང་ལུག།

ལྷག་པར་དུ་ཚོས་རྒྱལ་དམ་པ་ཚུ་གིས་ཚོ་ལྷགས་དཀོན་མཆོག་ལྷུ་
གཏད་ནི་འདི་   རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་ལྷགས་ཨིན་ནི་དེ་གིས་   མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་   འབྲུག་གི་ཚོས་བདག་རྒྱུབས་ཇི་ཇི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ རྩེ་ནང་གསང་བའི་གྲོས་བསྟུན་ཚུ་རིམ་པར་མཛད་
དེ་ འཇིགས་པ་བརྒྱ་སྐྱོབ་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ་མཛད་མི་ཚོས་ལྡེ་ཚུ།
དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་མ་ཚུ་གིས་སྤོང་གྲོགས་མི་དམན་པའི་དོན་ལུ་མགོན་
པོ་ལྷམ་ལྷམ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྤྱང་ཡོངས་
རྫོགས་ལུ་ཕྱིན་བཅོལ་གནང་མི་དགེ་འདུན་གྱི་ལྡེ་ཚུ། གཞན་སྡེ་དབང་མེད་དུ་
ཆམ་ལུ་ཕབ་རྟུས་པའི་ཐབས་དང་རིམ་གྲོའི་རིགས་མཛད་མི་ཚོས་མཛད་ཚུ།
ཐ་ན་བརྗེ་གྲུ་རུ་བཀྲང་ཤེས་མི་ནང་གི་ཨམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉེན་མཚན་མེད་པར་
དཀོན་མཆོག་ལུ་གསོལ་བཏབ་ཁ་འདོན་བཏང་པའི་ལས་རིམ་བཙུགས་ཏེ་ཕྱིན་
ངན་མ་ཞེ་བའི་རིང་གསོལ་བ་འབྲོ་མཐུན་དེ་བཏབ་ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་ཚུ་ རང་
ལུགས་དམག་གི་བཅོན་སྤྱང་ངོ་མ་བཟུམ་ཅིག་འབད་སྡོད་ཅི།

དེའི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༧༡ པའི་གྲོས་
ཚོད་དོན་ཚན་ མ-༥ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ རྫོ་གྲོས་ཚོགས་སྡེའི་རབ་སྡེ་སྐུ་
ཚབ་ཀྱིས་ལྷོ་དོན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་དགའ་ཏོག་ཏོ་དང་སྐྱིད་ཏོང་ཏོ་ དེམ་
ཅིག་སྡོད་ནི་ཡོད་མི་དེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནའི་བཀའ་རིན་
ཨིན་རུང་ ད་རེས་རྫོ་མཚམས་ལུ་སྐབས་མ་བདཱེ་ཐོན་ཡོད་པའི་གནད་ལས་
ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་དགོ་པའི་སྐབས་ལུ་ སྤྱང་འགྲུལ་གྱིས་ཕྱག་ལུ་མ་ཚུགས་
རུང་ བྲལ་ཚང་ལུ་ཕོག་པའི་ལས་འགན་ སྐུ་ཚོ་བར་ཆད་སེལ་ནི་དང་ ཞབས་
པད་བརྟན་ནིའི་དོན་ལུ་ སྐུ་རིམ་ག་དེ་ལག་ལྷོབ་ལུས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཉེན་
ཁག་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཁག་ལུ་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་ནི་དེ་ ག་དེ་ཉུང་ཉུང་མཛད་
ནི་ཅིག་དང་ ག་དེམ་ཅིག་འབད་ འབྲོན་དགོ་པའི་གནད་དོན་གལ་ཅན་འཐོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   དྲག་པོའི་དམག་སྡེ་སྦྲིད་སྦྲིད་བཟོ་བའི་ལས་སྡུང་སྦྲོབ་མཛད་ཚུལ།

རུང་ སྐྱའི་ཉེན་སྲུང་ག་དེ་དམ་དམ་བཟོ་གནང་དགོ་པའི་གསོལ་འདེབས་ལྷུ་ཡི།
ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་གཞུང་ག་ཚང་དང་རབ་སྡེ་གིས་གཙོས་པའི་ དགོན་སྡེ་
ཁག་དང་ཚོས་སྡེ་ཡོད་རིགས་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ་བསྐྱབ་ནི་འགོ་བཙུགས་
ལུགས།

དེ་སྐབས་ལུ་བརྒྱུག་ཐབས་དང་རིམ་གྲོ། ཞབས་བརྟན་ཚུ་གི་སྐོར་
ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༧༦ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་ བ-
ནང་བཀོད་མི་དུམ་གྲུ་ཅིག་བསྐྱར་གསལ་ལྷུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ཞི་
བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལུ་ཡོངས་སྦྱོང་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་དགུང་
ལས་ཤར་ཉེ་ཡོད། འདི་ལས་བརྟན་ འབྲུག་གི་སྡེ་པོ་ཕོ་མོ་ དྲག་ཞན་ཆེ་
ཚུང་མེད་པར་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་ བཀྱིན་བསམ་གཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ ཚོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ མི་དབང་མཚོག་ སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ཞིའི་དོན་
ལུ་ སྐྱེ་རིམ་བསྐྱབ་དགོ་པ་ཚུ་ ལྷག་ཆད་མེད་པར་ བསྐྱབ་གནང་དགོ་པའི་
ཁར་ དྲག་ཁག་གསུམ་གྱི་ཡང་ ད་ཚུན་བཟུམ་འབད་རང་ འབྲུས་ཤོར་
མེད་པར་མཛད་དགོ་པའི་དོན་གསལ་ལྷུ་ཡི། ཟེར་གསུང་གོས་གནང་དོ་
བཟུམ་འབད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཐུམ་ཚོས་པ་དང་གྲུ་ཚང་དགོ་འདུན་པ་གིས་
མ་ཚད་པར་ཚོས་མིང་ཐོབ་ཚད་ཀྱིས་ སྐྱབ་ཆེན་དང་གཉོར་སྒོག་གནང་མི།
བཀའ་སྲུང་གི་ཐིན་བཙོལ་གནང་མི། སྒོལ་མ་འབྲུམ་སྟོན་མི། བཀའ་འབྲུང་
ལྷག་མི། བསམ་པ་རྒྱན་གྲུབ་དང་བར་ཆད་ལམ་སེལ་འབྲུམ་བཏོན་མི། བཛྲ་
གུ་རུ་དང་མ་ཁི་དུང་ལྷུང་བཏོན་མི་གངས་ཀྱིས་མ་ཚད་པ་ཐོན་ཉེ་འབད་མི་དེ་
དྲག་པོ་དམག་སྡེ་སྦྲིད་སྦྲིད་བཟོ་བའི་ཚུལ་ཨིན་ནོ། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེབས་
བཟོ་བྱེད་ལས་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་
འཁེབས་བཟོ་བྱེད་ལས་རང་བཙན་སྲུང་བའི་སྐོར་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན།
ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས།

- རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། །
- གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བཟུལ་ཡིན། །
- སྤུན་མོང་བ་ནི་ཚོད་གཞི་སྟེ། །
- དམ་བཙས་པ་ནི་འཆིང་བའི་རྒྱ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་རྒྱ་ནག་དང་
གཅིག་ཁར། རྫོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་
དེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་གཏན་འཁེབས་བཟོ་བྱེད་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལུག་ལུ་གཙོ་རིམ་ཅན་ཅིག་འབད་མ་བཟོ་བ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་ལུ་གཞོན་པའི་ལུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་
ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་གནང་སྟེ་གྲོས་ཐག་བཙན་ནི་འདི་
གལ་ཅན་སྟེ་ཚེས་གནང་རུག།

དང་པ་ བྱང་ཕྱོགས་ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལས་ཚུར་གསུང་གྲོས་འགོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉེས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ།

བཅུགས་ཉེ་དེས་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་གསུང་གོས་ལྗེ་ཡི་མ་ཐེངས་༡༥
དེ་ཅིག་གི་ཉེས་གནང་ཚར་རྟུག། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༥༦ ཚུན་གྱི་
བར་ན་གསུང་གོས་ཀྱི་མཇུག་ རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་བོ་ཇིང་ལུ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦
སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༡༧ དང་༡༥ ལུ་གནང་པའི་གྲུལ་ལས་ རྒྱ་ནག་དང་
གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གོས་ཐེངས་༡༩ པ་ཐིམ་ཕུ་ལུ་གནང་ནི་
ཨིན་མ་ལས་ རྒྱ་ནག་ལས་སྐྱེ་ཚབ་ ས་མཚམས་སྐོར་ལས་མཁས་མཚོག་ཚུ་
འབྲུག་ལུ་བཏང་ནི་སྤེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གོས་ཐེངས་ཐེངས་ཚོད་ལུ་གས་སྐོར་ལས་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༥༦ པའི་ནང་ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ས་མཚམས་རྒྱང་ཚེན་གྱིས་སྤོང་ལུ་ལུགས་ལུ་གས།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༥༠ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ཐ-༢
པའི་ནང་བཀོད་དོ་བརྒྱུ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱ་ནག་དང་འབྲུག་གི་ས་མཚམས་
སྐོར་ལས་གསུང་གོས་ཐེངས་༡༥ པའི་སྐབས་ཞེ་མཇུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་
ཚེངས་ཡིག་ཅིག་གུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉེས་ཆ་ར་གིས་མཚན་ཉག་གནང་གུ་
པའི་ཁར་ རྗེས་མའི་ཚོགས་ཐེངས་༡༦ པ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཀྱི་སྤྱི་ཟླ་༡༠
པའི་ནང་ རྒྱ་ནག་ལུ་གསུང་གོས་གནང་ནི་གུ་ཐེངས་ཚོད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
རྒྱ་ནག་དང་འབྲུག་གི་ས་མཚམས་བཟླགས་ཞིབ་འབད་ནི་དེ་ཡང་ ས་མིང་ཚུ་
ཅོག་འབད་པ་འབད་བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་ རྩོགས་གཉེས་ཆ་རའི་ཁོངས་ལས་
འབྲུལ་རིག་མཁས་མཚོག་ཚུ་འཛོམས་ཐོག་ལས་འབད་ནི་གུ་ཞལ་འཆམ་ཡི་
ཟེར་སྤོང་ལུ་ལུ་གས་ལུ་གས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་
༥༢ པའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་བཀའ་གནང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དོན་ ད་ལྟོའི་བར་ན་ འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ ས་མཚམས་ཀྱི་
གསུང་གོས་ག་དེ་ཅིག་གནང་རུང་ ཚོགས་འདུ་དང་མ་འབྲེལ་བར་མ་གནང་
ཟེར་དང་ ཚོགས་འདུའི་འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་དེའི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ཡང་མ་
བཏུབ་བཏུབ་པར་གནང་ཡི་ཟེར་བཀའ་གནང་ལུག།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་མཚམས་རྒྱང་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༢ པའི་
ནང་ལྷན་ལུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལུ་ ང་བཅས་རའི་
ས་མཚམས་ཀྱི་ས་ཁ་ཚུ་ ལུབ་འབྲས་སྡོངས་ཀྱི་ས་མཚམས་ལས་འགོ་བཙུགས་
ཏེ་ ཤར་ལྷ་སྐང་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ས་མཚམས་འདི་ ས་ཁའི་གྲུ་བཀོད་ཞིན་མ་ལས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གསུང་གོས་གནང་མ་དུ་ འབྲུག་པའི་ས་མཚམས་འདི་
ག་ཏེ་ལས་ཕར་བཀའ་ཉི་ཞིན་ན་གི་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ལུགས་ཚུ་
གསལ་བཤད་ལུ་ལུག། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གོས་
འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ འཛོལ་ཆ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་གི་ལོ་མི་ཀར་ ༡༡༢༥
དེ་ཅིག་ཐོན་རུང་ རིམ་པ་བཞིན་གསུང་གོས་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༧༧ པ་ཚུན་ལུ་ཚོད་སྟོགས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་གི་ལོ་མི་ཀར་
༡༦༩ གྲུ་ཕབས་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་ ༧༧ པའི་
གོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༧-༡ པའི་ནང་བཀོད་ལུག། ལྷི་ཚེས་ ༥/༡༢/༩༥
ལུ་ རྒྱ་ནག་དང་འབྲུག་གི་ས་མཚམས་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་
འབྲེལ་ རྒྱན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ ཞེ་མཐུན་མཉམ་གནས་ཟེར་བའི་ཚོད་གཞི་
ཚེངས་ཡིག་གྲུ་མཚན་ཉགས་བཀོད་ཡོད་མི་དེ་ནང་ གཤམ་གསལ་ཚུ་དོན་ལུ་
བཀོད་ཐོག་ལས་ཁས་ལེན་གྲུབ་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉེས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ།

(༡)གཅིག་གིས་གཅིག་གི་རང་དབང་རང་འཛིན་དང་ མངའ་
ཁོངས་ཀྱི་གཅིག་སྐྱེལ་ལུ་བཅུ་བཀུར་འབད་དགོ། (༢)ཕན་ཚུན་གཉེས་
ཐད་ལས་བཅོན་འཇུག་འབད་ནི་མེད། (༣)གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ནང་
འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་ ལུས་གཏོགས་འབད་ནི་མེད། (༤)ཕན་ཚུན་
འབྲེལ་མཉམ་དང་ གཉེས་ཐད་ཀྱི་ཕན་པ་ལུ་བཅུ་བཀུར་འབད་དགོ། (༥)
རྒྱལ་ཁབ་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་འབད་དགོཔ་ཚུ་བཀོད་
ཡིད་པ་ཨིན་པས།

གཉེས་པ་རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་ རྫོང་ཁ་ཐུག་གི་ས་མཚམས་གཏན་
འཁེལ་བཟོ་གནང་པའི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། ཟ෍་ལོ་ ༢༠༠༦ གི་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥ པའི་གོང་ཚོང་དོན་ཚན་ ༩-
པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ས་མཚམས་ཀྱི་
གསུང་གོས་ཟ෍་ལོ་ ༡༩༩༣ ལས་འགོ་བཙུགས་ཡིད་པ་ཨིན་པས། རྒྱལ་ཁབ་
གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ཟ෍་ལོ་ ༡༩༧༡ གི་ནང་འཁོད་ས་མཚམས་དོ་མཚམས་ཚུ་
བཀའ་ཚུ་བའི་ཤུལ་ལས་ ས་མཚམས་ཀྱི་ས་ཁ་ ༦༢ ཀྱི་ཐོག་ལས་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པ་ཚུན་ ས་ཁ་གངས་ ༤༧ གུ་ཚུགས་གཉེས་ཆ་རའི་
ཁ་ཐུག་ལས་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཚུ་བའི་རྣམས་ལས་ས་ཁ་ ༡༥ ཡིད་ཟེར་དང་
དེ་ཡང་འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ཨ་རུ་ན་ཚུལ་དང་གཅིག་ཁར་ས་ཁ་ ༥
དང་ འབྲུག་དང་ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་བར་ན་ས་ཁ་ ༢ འབད་དེ་ས་ཁ་ཉེང་
བཀའ་ ༧ གུ་ཚུགས་གཉེས་ཆ་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ཅི་
ཟེར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་ལུགས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་དེ་གོས་ཐག་ཚད་མ་ཚར་མི་
ལྷག་ལུས་༥ པོ་དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་ནང་འཁོད་རང་ མཚན་རྟགས་
གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༥༥ པའི་ནང་ཞུ་རྟུག།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་ འབྲུག་དང་འབྲས་ལྗོངས་བར་ན་གི་ས་མཚམས་ངོ་
རྟགས་ཀམ་སྒྲིམ་༧ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༢༩ བཅུག་ནིའི་འཆར་གཞི་ཡོད་
མི་ལས་ ཀམ་སྒྲིམ་༩ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༢༥ བཅུགས་ཚར་ཡི་ཟེར་ལྷན་
ཞུ་ནང་བཀོད་རྟུག། འབྲུག་དང་རྒྱལ་ཤེང་གལ་མང་འཕྲེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཉི་
ཚུ་དང་རྒྱལ་ཀ་ཀ་ཚུ་བདའ་ཉེ་ས་མཚམས་ཀམ་སྒྲིམ་༥ དང་ལྷན་ཐབས་༦༩
བཅུགས་ཚར་ཏེ་ ད་རུང་འབྲུག་དང་ཨ་སམ་བར་ནའི་ ས་མཚམས་ཀྱི་
ཀམ་༡༦༥ དང་ལྷན་ཐབས་ལམ་༥༠༡ ཡོད་མི་ཚུ་ཉམས་བཅོས་འབད་
ནིའི་དོན་ལུ་ ཀམ་ངོ་མ་༡༩༠ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༦༠༠ དེ་ཅིག་ཞིབ་
དཔྱད་རྒྱབ་ཚར་བའི་ལྷག་ལུས་ཀམ་སྒྲིམ་༢༥ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༢༠༡
ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ཞིབ་དཔྱད་རྒྱབ་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ལུ་འགོ་
བཅུག་ནི་ཨིན་པའི་ལྷན་ཞུ་ལུ་ཡི། ད་རུང་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་མང་འཕྲེ་ཨ་
རུ་ན་རྒྱལ་པར་དེག་བར་ན་ཡོད་པའི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཀམ་༡༠༩ པའི་ཉམས་
བཅོས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་༦ པའི་ནང་ལས་འགོ་བཅུག་ནི་གུ་ཐག་ཚད་ཅི་
ཟེར་ཞུ་རྟུག།

གོང་གསལ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ ས་མཚམས་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཚོད་རྫོག་མི་བྱུང་པའི་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བཀོད་ཚར་བ་ཅིག་
འབྲུག་གི་རང་བཅོན་ལུ་མ་ན་མེད་པའི་ཕན་ཐབས་སྒྲིམ་བྱུང་པ་ཨིན་ནོ། །

ལྷུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཞོན་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
བཅོན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ སྤྱི་དག་ལྷུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཞོན་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རང་བཅོན་སྲུང་བའི་སྐོར་ལས་མ་ཞུ་བའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནང་རྒྱ་
གར་གྱི་ངོ་རྒྱུ་ལྡེ་ཚན་ལྷུལ་པ་ཟེར་མི་དང་བོ་དོ་ ཟེར་མི་རྒྱ་གི་སྐོར་ལས་དུམ་
ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་མི་རིགས་གྲལ་
ལས་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་འོག་ལུ་རང་དབང་གི་མངའ་སྡེ་འབད་སྡོད་པའི་མནོ་
བསམ་མེད་པར་ ཨ་སམ་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འབད་དགོ་ནི་
ཨིན་ཟེར་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་ངོ་རྒྱུ་འབད་བའི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཏེ་ ཉེས་མེད་
གྱི་མི་མངའ་ལུ་ དམར་བསད་དང་མནར་སྡོད་ རྒྱ་ནོར་བཅོན་འཕྲོག་ལ་སོགས་
པ་མང་རབས་ཅིག་འབད་དོ་ཡོད་མི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་
དྲག་པོའི་དམག་མི་བཏང་སྟེ་ངོ་རྒྱུ་བ་འཛོན་བཟུང་འབད་བའི་སྐབས་ ལྷུལ་
པའི་ངོ་རྒྱུ་དམག་མི་རྒྱ་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནགས་ཚལ་ནང་བཅོན་འཇུག་
འབད་དེ་སྡོད་སྐར་བཅགས་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་བོ་དོའི་མི་རིགས་ཚུ་ཡང་ ཁོང་རའི་མི་རིགས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་
སོ་སོར་དགོ་ནི་ཨིན་ཟེར་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
གསན་མ་བཏུབ་ནི་དེ་གིས་ བོ་དོ་མི་རིགས་ཚུ་གིས་ཡང་ གཞུང་ལུ་ངོ་རྒྱུ་
གྱི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཏེ་ ནང་འབྲུགས་ལངས་པའི་ཁར་ ངོ་རྒྱུ་བ་དེ་རྒྱ་
གིས་རྒྱ་ཇག་འཕྲོག་གསུམ་གྱི་ལུ་ངན་འཕྲོ་མཐུན་དེ་འབད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ཚེད་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་དམག་མི་བཏང་པའི་གཏོང་ལེན་འབད་
མ་ཚུགས་པར་ བོ་དོ་རྩོམ་སྡེ་ཚན་ཚུ་ཡང་ཨུལ་མ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲུག་
གི་ས་གནས་ནགས་ཚལ་ནང་སྐར་བཅགས་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེའི་སྐོར་ལས་དབྱིན་ཚེས་ 20/4/2000 ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ བཀའ་ལུང་ཤེས་རབ་རྩེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་གསུང་
བཤད་གནང་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཨུལ་མ་ཟེར་མི་རྩོམ་སྡེ་ཚན་ཚུ་སློབ་ལོ་
༡༩༧༩ ལས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་འོག་ལས་ ཨ་སམ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
བཙོ་དགོ་པའི་ཉེགས་བཤད་བཀོད་དེ་ཚོགས་པ་བཙོ་ལུག་ཟེར་གསུང་ལུག།

དེ་བཟུམ་བོ་དོ་མི་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་སྡེ་ཚན་པ་ཡང་ རང་དབང་མངའ་སྡེ་
བཙོ་བའི་དོན་ལས་རྩོམ་སྡེ་ལས་རིམ་སློབ་ལོ་༡༩༥༦ ལས་རྒྱུར་འགོ་བཙུགས་
ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་གཉིས་ཆ་རའི་སྐོར་འདོད་ལྟར་དུ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་རང་དབང་
བཙོ་ཚོགས་པའི་གནང་བ་གནང་མ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ ཁོང་ཚུ་གིས་གོ་མཚོན་
འབག་སྟེ་རྩོམ་རྒྱུ་ཞི་འགོ་བཙུགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་དམག་
མི་བཏང་སྟེ་འཛོན་བཟུང་འབད་བའི་དཔའ་བཅམ་ནི་དེ་གིས་སློབ་ལོ་༡༩༩༠
དང་༩༢ ཀྱི་བར་ན་ རྩོམ་སྡེ་ཚན་དེ་ཚུ་འབྲུག་གི་ས་གནས་ ནགས་ཚལ་ཚུ་
ནང་འཇུག་མ་ཚད་ ཁོང་གི་དུས་ཡུན་ཡང་ ཨ་སམ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
མི་ཐོབ་བར་ན་འབྲུག་ལས་ལོག་མ་འགྲོ་བར་སྡོད་པའི་ཕྱིས་རྒྱུ་ལྟེ་ བཟོ་མས་
དམག་སྐར་༩ དེ་ཅིག་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནང་བཙོ་ཚར་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ བཀའ་ལུང་མཐོ་རིམ་སློབ་
ལུག་པ་ཚུ་ལུ་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། ཁོང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷུ་ལ་པ་དང་བོ་དེའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རང་བཙོན་སྤང་ཚུལ།

ཀྱི་ ཉགས་ཚལ་ནང་འཇུལ་ཡོད་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་མ་གཏོགས་ང་བཅས་
རའི་གཞུང་གིས་མ་མཁུན་པ་ཨིན་པས། གནང་བ་མེད་པར་གོ་མཚོན་འབག་
སྟེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཇུལ་ཏེ་སྡོད་ནི་འདི་ འབྲུག་གི་བྲིམས་ཡིག་
ནང་ཚུ་ལས་འབད་མ་ཚོག་པའི་ལཱ་གཅིག་ཨིན་ཏུང་ ང་བཅས་རའི་གཞུང་
གིས་ ཁོང་ལཱ་བྱམས་པ་དང་སྟེང་རྗེ་ཚོད་མེད་པ་གཟེགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
ལས་ཚུར་ ཞི་བའི་གསུང་གོས་ངོ་རྟོག་སྟེ་ཚོན་གྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་གནང་སྟེ་ ལོག་འདི་འཕྲོ་ལས་འཕྲོ་དགོཔ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་
བར་ན་གསུངས་ཏུང་ ཁོང་ཚུ་གིས་ ལོག་འཕྲོ་བའི་ཁ་མ་བཟེད་པར་ ཨ་སམ་
རང་དབང་མ་འཛོལ་བར་ན་འབྲུག་ལཱ་སྡོད་ནི་འབད་ཞུ་ཞུ། གཞོན་ལཱ་མེད་
ཀྱི་བསྟན་བཙོན་ལས།

བདག་ནི་ཞི་བར་གནས་པ་ལ། ཁྱོད་བའི་གོ་སྐབས་མ་མཚེས་ཀྱང་། །
རྟོག་བ་ལ་ནི་སྟེང་རྗེ་ཡིས། ཁྱོད་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱུང་པ་མེད། །
དེ་སྤྱིར་བརྟུལ་ལམ་ཅི་བདེ་ཏུ། ཁབ་ལ་པར་བྱ་ཞེས་མཐའ་གཉིས་མཚེས། །

ཟེར་གསུངས་ངོ་བཟུམ་སྟེ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་དམག་སྟེ་དེ་ཚུ་
བདའ་བའི་ག་སྤྱིག་གནང་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལས་སྟོ་སྤྱིགས་ ས་མཚམས་
ཁར་ས་སྤུང་དམག་མི་འཕོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་བཙུགས་དགོཔ་བྱུང་ཞུ། དེ་གི་
དོན་ལཱ་གཞུང་གི་ཟད་འགོ་ཡང་མང་རབས་ཅིག་བཅའ་སྤྱིག་འདི་ནང་བཏང་
དགོཔ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
ཁོང་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཞི་བའི་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཞུགས་
བྱམས་པའི་སྟོ་ལས་ག་དེ་ཅིག་གསུངས་ཏུང་ངོ་རྟོག་སྟེ་ཚོན་ཚུ་གིས་ གཞུང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གི་བཀའ་རྒྱ་ལུ་ཆ་གནས་མ་འབད་ནི་འདི་གིས་ དེའི་སྐོར་ལས་ གཞུང་དང་
མི་མང་ག་ར་ཚེ་གུང་སྐོམ་ལངས་དགོཔ་བྱུང་སྟེ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
འདུ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ། ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཚུ་ནང་
ལན་ཐེངས་མང་རབས་ཀྱི་བར་ན་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་ག་ཅི་དྲག་གི་
གསུང་གོས་རིམ་པ་བཞིན་གནང་པ་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ འཆར་གཞིའི་གསུང་གོས་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ག་དེ་སྟེ་དྲག་གི་ བརྒྱན་
གོས་ཚུ་མི་སེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་གནང་ལུག།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཞུལ་ཕ་དང་པོ་དོའི་དཀའ་སྤོགས་སེལ་ནིའི་ཐབས་ཤེས་
མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༠ པའི་ནང་སྣན་ལྷུ་
བཀོད་དོ་བརྩམ་ཞིན་པ་ཅིན། དེ་གོང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚུ་གི་གོས་
ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ གི་ལོར་ནང་སྤོགས་པོ་དང་ཞུལ་ཕ་དེ་
གཙོ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཀ་ཤེས་སྐར་ལུ་སྟེ་གསུང་གོས་གནང་ལུགས་
ཚུ་ལྷུ་ལུག། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་འཁོད་ ཁོང་རའི་ཁ་ཚིག་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ལྷོད་སྐར་དགའི་གལ་ལས་༧ ཚར་ཅིག་བསྟུ་ཚར་ཡོད་རུང་ ད་རུང་
ལོག་སྟེ་རང་ ས་གནས་བཀ་ཤེས་སྐར་དང་བསམ་བློབ་རྫོངས་མཁར་གྱི་གཞུང་
ལམ་རྟུག་ལུ་དམག་སྐར་གསར་དུ་བཅགས་ལུག་ཟེར་ཞིན་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡
གི་སྤྱི་ཟླ་༤ པའི་ནང་ རོ་རྒྱལ་སྟེ་ཚོན་ ཞིན་ཇི་ཞེས་བེ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་
གསུང་གོས་གནང་ཚུལ་ཚུ་ཚོགས་འདུའི་ནང་སྣན་ལྷུ་སྤུལ་ལུག། ཚོགས་འདུ་དེ་
ནང་གསུང་གོས་བྱུང་དོ་བརྩམ་ཞིན་པ་ཅིན། ཞུལ་ཕ་དེ་ལྷོད་སྐར་༦ དང་ ཞིན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རང་བཅོན་སྤྱད་ཚུལ།

དྲི་ཨེམ་བི་གི་སྡོད་སྐྱར་གཙོ་བོ་² དེ་མ་ཚད་སློ་བཤུད་འབད་བརྟུབ་པའི་སྐར་³
ཡོད་པའི་ཁར་འབྲུལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ ལུབ་བེང་གྲུལ་མངའ་སྡེ་ལས་ ཀེ་ཨེལ་
ཨོ་ཟེར་བའི་ངོ་རྒོལ་དམག་སྡེ་ཚུ་གི་སྡོད་སྐྱར་² འབྲུག་གི་ས་གནས་ནང་སྡོད་
སྐྱར་བཅགས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་ལུག།   རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་མང་པོའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །གདུལ་དཀའི་མི་སྲུན་གཞན་དུ་བསྐྱད། །
ཅིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་མི་འཚོས་ན། །སྐྱེ་རྒྱུའི་སྤང་སེལ་བྱེད་པ་རྣམས། །
བསད་ན་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་ཞེས་པ། །ཚོད་དུས་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ལ་ཡོད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་²⁵
པའི་ནང་ལས་ ངོ་རྒོལ་སྡེ་ཚོན་ཚུ་གིས་ཞི་བའི་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ལས་ཐོན་འགྲོ་མ་བརྟུབ་པ་ཅིན། དྲག་པོ་གཡུལ་གྱི་སྡུར་བ་མ་བཤམས་
པར་ཐབས་མེད་ཟེར་ དྲག་པོའི་སྡོལ་ས་གནས་དབྱུང་འབད་བའི་གོས་ཚོད་
ལུབ་ལུག། ཨོན་རུང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་གུང་
ངོ་མ་ ལྷུལ་པ་དང་བོ་དོའི་འབྲུག་ལུ་འཇུག་ཏེ་སྡོད་མི་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་
པའི་ཁར་ དེ་ཚུའི་སྡོད་སྐྱར་ཡང་ས་གནས་གཅིག་ནང་མེད་པར་ ལུབ་ཀ་ལི་
ཁོ་ལ་ལས་ཤར་དུའི་ཕོ་མ་ཚོན་ཚོད་ནང་ སྡོད་སྐྱར་¹⁰ དེ་ཅིག་བཅགས་ཡོད་
པའི་སྐབས་ ཀེ་ཨེལ་ཁོ་ལ་དང་དུའི་ཕོ་མ་བར་ན་བསྡོམས་ཀེ་ལོ་མི་ཀར་²⁶⁶
གི་ཚེས་ཡོད་པའི་ས་གནས་ སྤང་སྡུབ་འབད་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་སྡོམ་ཡོད་པའི་
ཁར་ དྲག་ཐོག་ལས་བཏོན་གཏང་རུང་ས་གནས་དེ་ཚུ་ལས་ངོ་རྒོལ་པ་དུས་
གཅིག་ལུ་བཏོན་གཏང་ནི་འདི་ ལྷུལ་པ་བཀྱེ་རུང་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཅིག་ཨིན་པས་ཟེར་བྱུགས་བཞེད་གནང་དགོས་ལྷན་ལྷན་ལ།

རྒྱ་གར་གྱི་དོ་རྒྱལ་དམག་སྡེ་ གོ་མཚོན་ཉེན་ཁག་ཅན་འབག་མི་རྒྱ་ རྒྱ་གར་ལས་བཏོན་བཏང་ནི་དེ་ ཉ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལྷན་ཅིག་ཨིན་ ནི་འདི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབག་པོ་དམག་ གི་དབྱ་བྲིད་མི་གཞན་ལུ་བྱུགས་གཏད་མ་ཚུགས་པར་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ ཁོ་ར་གིས་ དབྱ་བྲིད་མཛད་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་པའི་སྐབས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་ཡོད་ཚད་ ལྷན་རྒྱས་ལངས་ཏེ་ ལྷོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་ རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ འབག་པོའི་དམག་འཛོལ་གྲལ་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་མི་འོང་ ཟེར་གསུངས་བཏབ་རུང་ རྒྱལ་མཚོག་དམ་པ་དེ་གིས་ མི་པམ་ལྷན་རྒྱལ་རྒྱ་ མཚོ་གིས།

དམ་པ་ལྷན་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཟེན་ཚོག་ འདོན་ཆེན་མེད་ཀྱང་སྡོག་དཀའ་ན། །

དོན་ཆེན་ལྷན་དང་མནའ་པོར་བའི། ཚོག་ལས་སྡོག་པ་ག་ལ་སྲིད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྡེ་ མི་མང་གི་ཞུ་བ་ལུ་མ་གསན་པར་ དམག་ དཔོན་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ མཛད་ནི་སྡེ་བྱུགས་ཐག་ཚོད་ལྷན་ལ། དེ་སྡེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ དམག་གི་དབྱ་བྲིད་མཛད་ པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་ རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ནང་ ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་ བརྟེན་བཅས། ལམ་ལྷན་རྒྱས་ལྷན་དང་བདེ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནང་བཞག་སྡེ་ རྒྱལ་པོ་ལུ་བདེ་བ་དགོས་ མེད་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་སྐུ་སྡོག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཞོན་པ་ལས་སྐབས་ཉེ་རང་བཅོན་སྤྲེང་ཚུལ།

མྱོས་བཏང་ཐོག་ དམག་གཉལ་དུ་འབྱོན་པའི་ག་སྐྱིག་རྒྱབ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལུ་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མ་ལས་ རྒྱབས་རྗེ་བདུད་
འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས།

རང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། །བརྩམ་ཚད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་དཀའ་བས། །
ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་འཕྲལ་ཚོད་འཕྲལ། །སྤངས་ཏེ་འཇུག་པ་མཁས་པ་ཡིན།།

ཟེར་ལུགས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ལེགས་བཤད་གཏེར་ནང་གསུངས་དོ་བརྩམ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཐབས་མཁས་ཀྱི་སློ་ལས་
ལོ་ངོ་གཅིག་ལྟག་ཅིག་གི་ཅིས་ དག་སྤེའི་ཕོག་ཚོད་གཟིགས་ཏེ་ མྱོ་
མཚོམས་ས་གནས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཡོད་རིགས་ ཞབས་ཐང་གསོལ་ཚོགས་
དང་ དགྲུང་ཞག་གཟིམ་ས་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་ལྟར་
མང་རབས་ཅིག་གནང་སྟེ་ ལོ་ངོ་ལྟག་གཅིག་རྒྱབ་མོ་མནལ་མ་གཟིམ།
ཉིན་པ་གསོལ་ཚོགས་ལེགས་ཤོམ་བཞེས་མ་ཚུགས་པར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་འཕྲལ་ཕུགས་གཉིས་ཀ་ལུ་གཞོན་པའི་ དག་སྤེ་བཏོན་གཏང་ཐབས་ཁོ་ན་
ཕུགས་བཞེད་གནང་བཞུགས་རུག།

དེ་སྤེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་རང་ དམག་སྤེའི་དབུ་བྱིད་
འབད་དམག་གཉལ་ནང་ཐེབས་ནི་ཨིན་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་བའི་བསྐང་ལས་
མྱོན་འབངས་སྐྱེ་འཁོར་བཅས་པ་ཡོད་རིགས་ལུ་ སེམས་ཀྱི་ཚ་གུང་སློམ་ཤོས་
འདི་རང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མགོ་གཏད། མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྐབས་
གནས་རེ་ས། ལྟ་བའི་མིག་དང་བསམ་པའི་ཡིད་སྟོང་གཅིག་ལུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ནང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགའ་པོ་གོ་མཚོན་ཉེན་ཁག་ཅན་འབག་མི་ཚུ་གི་གདོང་ཁར་ཐེབས་ནི་འདི་ནི་
ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འཚམས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཨིན་ཟེར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཚེན་པོའི་འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་སློན་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་
སྤུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་རུང་གསོལ་བཏབ་མ་ཐེབས་པར་བཤོལ་ཐབས་མེད་
ནི་འདི་གིས་ཆ་མཉམ་ར་བ་བ་བཅུད་མེད་དང་ཉལ་བ་གཉིད་མེད་ཐལ་
བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་སྡོད་དགོཔ་བྱུང་རུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ ལྷོ་མཚམས་ཁ་ཐུག་
གི་དམག་ཁང་ཚུ་ནང་བྱོན་ཏེ་ དམག་མི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་ཕྱག་ལས་མཚོན་སྲུང་རེ་གནང་པའི་ཁར་ ཞལ་བཀོད་ཚུ་
ཡང་མ་གིས་བུ་ལུ་གསུང་དོ་བཟུམ་གསུངས་ཏེ་ ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ ཟ࿳་ཟླ་༡༢
པའི་ཚེས་༡༥ གི་ཉིན་ རོ་རྫོལ་ལྷུལ་པའི་དམག་སྐར་ལྟེ་བའི་གདོང་ཁར་
ཡོད་པའི་ ས་གནས་སུ་ཁབ་ཏོང་ཟེར་སར་ བུམ་ཐང་གཏམ་ཞིང་ལས་ཐུགས་
སྲས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གདན་འདྲེན་ལྷོ་ས་གནས་དེ་ཁའི་གནས་བདག་གཞི་
བདག་ཚུ་ལུ་གཏོར་མ་དང་ གསེར་སྐྱེམས་ཀྱི་མཚོད་པ་སུལ་ཏེ་སྡོད་ཐོགས་
མཛད་པའི་ཁས་ལེན་འབད་མི་དང་འབྲིལ་ཏེ་གསོལ་མཚོད་མཇུག་བསྐྱབ་བའི་
འཕྲོ་ལས་ ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལེ་ག་ལུ་ཡོད་པའི་ རོ་རྫོལ་པའི་
དམག་སྐར་ཆ་མཉམ་ནང་ དུས་ཚོད་གཅིག་གུ་བསྐྱེགས་ཏེ་ རྒྱ་པོ་དམག་
གི་དབུ་བྱིད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ཞལ་བཀོད་གནང་
དོ་བཟུམ་ རྒྱ་ཁག་གི་དམག་སྡེ་ཚུ་གིས་དུས་ལུན་ཉིན་ཞག་ཅིག་ནང་ རོ་
རྫོལ་འབད་མི་དམག་སྡེ་ཚུ་གི་དམག་སྐར་ ཆ་མཉམ་སྡོང་བ་བཏོན་ཏེ་ཁོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལེན་མཛད་པ།

རའི་ས་ཁོངས་ནང་བསྐྱལ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་ལུ་དེ་
ལས་ལྷག་པའི་ཞབས་ཏོག་སྐྱོམ་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཁར་   མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་   རང་སྤྱོད་ཀྱི་དམག་སྡེ་ཚུ་ལུ་
ཉམས་རྒྱུ་མ་ཤོར་རུང་   དམག་མི་འ   དེ་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་སྲོག་
སྐྱོས་བཏང་དགོས་བྱུང་ལུགས།   དེ་སྐབས་ཉམས་རྒྱུ་བྱུང་བའི་ནད་པ་ཚུ་གི་དོན་
སྐྱོན་བཅོས་དང་   ཤེ་རྒྱུན་བྱུང་མིའི་མེ་བཏང་ལམ་ཚོགས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་   སྐུ་འཁོར་དང་སྐྱོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་   ཞི་བླག་གི་
དཔོན་ཁག་ཆ་མཉམ་འཇོགས་ཏེ་གཤེན་པོའི་དགེ་ཅ་དང་   གསོན་པོའི་སྐྱེད་
སྐྱུག་ཚུ་མ་བཏུབ་བཏུབ་པར་གཞེགས་གནང་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི།

ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ་ལ་སོཊ་པའི་ཐབས་
ལམ་བརྟེན་ཐོག་ལས་སྲུང་སྐྱོབས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་   ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་ལམ་བརྟེན་ཐོག་ལས་སྲུང་སྐྱོབས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན།
ལྷོ་མཚམས་ཁར་སྔོན་མི་མི་སེར་ཚུ་གིས་   རྟོགས་རྒྱུ་ལྷོ་   འབྲུག་གི་བདེ་
སྐྱེད་ལུ་གནོད་ཚབས་བྱུང་མི་ལས་སྲུང་ཚུལ་ཡང་   རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བཞུན་
བཅོས་ནང་།

རང་གི་ཚོས་ལུགས་གཙོར་བཟུང་སྟེ།   །བཞུན་ལ་ཕན་འདོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་།   །
དེ་ལ་ལྷུང་མཐའ་གཞན་འཁྲུ་ན།   །རྒྱལ་པོའི་སྐྱོན་མིན་འཁོར་གི་སྐྱོན།   །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་གསུངས་དོ་བརྒྱུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩོམ་ཚམས་ས་གནས་ཁར་
རྩོད་མི་ རྟེ་པ་ལིའི་མི་རིགས་ཚུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་
གོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་འབྲུག་མི་དོ་མའི་ཁོངས་སུ་
བཀའ་རིན་བསྐྱེད་སྲུང་སྲུང་གི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ས་ཁྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༤ ལུ་
འཚོགས་གནང་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་བེད་སྤྱོད་༡༡ པའི་གོས་ཚོད་ནང་།
རྟེ་པ་ལིའི་མི་སེར་རྣམས་ ད་ནས་འབྲུག་ཁོངས་མི་སེར་དོ་མར་གནས་ཤིང་
འབྲུག་གི་བྱིས་ལོ་སྲུང་སྲུང་འཛིན་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབ་རྒྱ་མ་གཏོགས་
གཞན་རྩོམ་ཁ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་གྲུས་བཀུར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་འབའ་
ཡིག་ཕུལ་རྒྱུ་དང་ རྒྱ་མཚམས་ཀྱི་ས་སྲུང་ཐམས་ཅད་རྟེ་པ་ལི་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་རྒྱུ། ཟེར་བཀོད་རྟུག་།

དེ་སྤྱི་བཀོད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཡང་ ཏེ་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཀྱི་ལོ་ལུ་
ཡང་རྩོམ་ཚམས་ མི་རིགས་ཚུ་གིས་ དོ་རྒྱུ་ལམ་བུ་བེད་སྤྱོད་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་
ཚོགས་ཁང་ནང་གསུང་གོས་ཡུན་རིང་པ་གནང་དགོཔ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེའི་རྒྱུ་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་
ལས་ བྱང་དང་རྩོམ་མི་སེར་གཉིས་ལུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ ཅོག་འཐད་པ་མཛད་
པའི་སྲིད་བྱུས་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་ཅུང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ སྤྱི་ཟླ་༩
པ་དང་༡༠ ལུ་རྩོམ་ཚམས་རྩོང་ཁག་༥ དང་རྩུང་ཁག་༡ གི་ནང་ལས་མི་
སེར་ཆ་མཉམ་ཐོན་ཏེ་ དུས་གཅིག་ལུ་དོ་རྒྱུ་འབྲེལ་རྩོན་འབད་ཐོན་ནི་དེ་
གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་ལུ་གནོད་པ་བཀའ་བའི་བསམ་སྦྱོར་
རྩོམ་བསྐྱེད་རྟུག་།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛོད་པ།

རོ་རྟོགས་པའི་བྱ་རིམ་སྐོར་ལས་དུམ་གྲ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། དང་པ་དེབ་
རྒྱུང་ངན་པ་ཅིག་ནང་ ཅ་བ་གསུམ་ལུ་ཡིད་ཆེས་མེད་ལུགས་ཚུ་གསལ་བའི་
ཁར་ ལྷོ་མཚམས་པར་དང་བདེན་མ་ཐོབ་པའི་ཉམ་བཤད་འབད་བའི་དེབ་
རྒྱུང་དེ་ ལྷོ་མཚམས་པ་ཡོངས་ལུ་བཀའ་པའི་ལུལ་ལས་ གོང་གསལ་རྗོང་
ཁག་དང་དུང་ཁག་གི་མི་མེད་ཚུ་ཐོན་ཏེ་རོ་རྟོགས་རྒྱལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུ་གཤམ།
རོ་རྟོགས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ བརྗོད་དོན་རོ་མ་གཅིག་ འབྲུག་གི་ཚེས་དང་ ལམ་
ལུགས་ སྤྱི་གུ་ལམ་རྣམ་གཞག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚེས་དང་ སྐད་ཡིག་ལུ་
མི་འོས་པའི་སྐད་པ་དང་ཉམ་རྒྱུན་ལོག་བཤད་ཚུ་རྒྱལ་སྤེ་ འབྲུག་གི་སྐད་ཡིག་
དང་ ཆས་གོས་ཚུ་ལུ་ རོས་ལེན་མི་འབད་ཟེར་བའི་རྗོད་དོན་ཐོག་ལུ་རོ་རྟོགས་
འབད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་རོ་རྟོགས་རྒྱལ་མི་ཚུ་གིས་ དུས་ཅིག་ལུ་ཕོ་མོ་སྤོང་ཕྲག་གིས་
བཅད་དེ་རྒྱ་གོ་གྲོན་ཞིན་མ་ལས་འོང་སྟེ་ དར་གིང་ལག་པར་འབག་སྟེ་སྐད་རྒྱལ།
རང་ལུགས་ཀྱི་གོ་དང་དཀྱིས་ར་གྲོན་ཏེ་ཡོད་མི་སྤོང་ཕྲག་བུཚ་དང་བུ་མོ་ཚུ་ཡང་
བཟུང་སྟེ་ གོས་དང་དཀྱིས་ར་ཚུ་བལྟམས་ཏེ་གཅིག་ཁར་སྤྱངས་ཏེ་མེ་བཏང་།
སྤོང་ཕྲག་ཅ་ཆས་ཚུ་བཅག་དཀྱུམས་བཏང་། བུ་མོ་ཚུ་དཀྱི་ར་བལྟམས་པའི་
སྐབས་ནང་ན་ སྐད་གཏོགས་དང་དོར་མ་མེད་མི་ཚུ་ སྤྱི་མོ་བཏོན་ཏེ་མི་
མང་གི་བར་ན་བཏོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་བའི་ཁར་ མི་མང་གི་དོན་ལུ་
བཟོ་བའི་ སྤོང་ཕྲག་དང་སྤྱི་མོ་ཁང་། ཟམ་དང་ཞབས་ཏོག་སྟེ་བ། ལྷ་ཁང་
དང་མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་གཅིག་གཏོར་བཤིག་བཏང་ལུ་གཤམ།
གཞུང་གི་ཁ་སྤྱོད་ལུ་འབད་མི་ ལྷོ་མཚམས་པའི་མི་རིགས་ལེ་ཤ་ཅིག་བཙན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཁྲིད་འབད་བའི་མཐའ་མར་ དམར་བསད་བཏང་པའི་མགོ་ལག་མི་མང་
གི་གདོང་ཁར་སྟོན་པ་དང་ གྲོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་སྲོག་བཙོམ་འབད་བ།
ཨམ་སྲུ་དང་བུམོ་ཚུ་བཟུང་སྟེ་བཙོན་གཡེབ་འབད་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱ་ངན་མང་རབས་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་
རང་བཙོན་ལུ་གཞོན་པ་སྟོམ་རྒྱབ་ནི་གུ་ཐོན་སོང་རུག།

རྩོམ་ཚམས་པའི་རོ་རྒྱལ་བ་རྩོམ་གིས་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་ངན་འབད་དེ་
གཞུང་ལུ་སྐྱེ་རྒྱུ་བཀའ་བའི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་ཐངས་^{༧༧} པའི་ནང་ ནང་
སྲིད་སྡོན་པོ་སྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གིས་སྟན་ལུ་སྲུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྩི་ལོ་
༡༩༩༩ ལས་རྩོམ་རྩོམ་ཚམས་པའི་རོ་རྒྱལ་བ་རྩོམ་གིས་ འབྲུག་མི་དམར་
བསད་བཏང་ཡོད་པ་^{༧༨}། དབང་བཙོང་ལུས་འབྲེལ་འབད་ཡོད་པ་ཨམ་སྲུ་^{༧༩}།
མི་བཙོན་ཁྲིད་འབད་འབད་ཁྱ་དང་གཞོན་རྩོམ་བཀའ་བ་^{༨༠}། གོ་མཚོན་
འབག་སྟེ་འཕྲིག་བཙོམ་འབད་དེ་ ཉམས་རྒྱུད་བྱུང་མི་^{༨༡}། ལྷུ་འཁོར་
དབང་བཙོང་འབད་བདའ་སོང་ཡོད་པ་^{༨༢}། ལྷུ་འཁོར་མེད་པ་བཏང་བཞག་པ་
^{༨༣}། གཡེབ་དམག་ལམ་ཁར་བསྐྱུགས་ཏེ་ གཞོན་པ་བཀའ་ཏེ་ནད་པ་བཏོན་
ཡོད་པ་མི་གངས་^{༨༤}། སྤན་ཁང་གཏོར་བཞེག་བཏང་ཡོད་པ་^{༨༥}། སློབ་གྲྭ་
གཏོར་བཞེག་བཏང་ཡོད་པ་^{༨༦}། འགགས་པའི་བཞེགས་སྲུང་གཏོར་བ་^{༨༧}།
ནགས་ཚལ་ཡིག་ཚང་གཏོར་བ་^{༨༨}། ཅ་དམ་དང་འགྲེམ་ཁང་གཏོར་བ་^{༨༩}།
ཟམ་པ་གཏོར་བཞེག་བཏང་ཡོད་པ་^{༩༠}། མི་སེར་གྲོང་གསེབ་མི་བཏང་ཡོད་པ་
དང་གས་རྩལ་བུ་བསྐྱུར་བ་གཡུས་ཚན་^{༩༡} ལ་སོགས་པར་གཞོན་པ་ཚབས་
ཚན་བཀའ་ཡི་ཟེར་ལུ་དོ་བཟུམ་འབད་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ གཞོད་ཚབས་ཆེ་བའི་རྒྱན་ངན་
དེ་བཟུམ་དུས་གཅིག་ལུ་ཐོན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་
ཀྱིས་ རྒྱབས་རྗེ་བདུན་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་གིས། བསྐབ་བྱ་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་གཏེར་ནང་།

སྤོང་ནའི་དག་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །འཕྲལ་དུ་མི་ཁྱོ་འཇུམ་གྱིས་བསྟུ། །
རང་སློང་མི་འབབ་གཏམ་བྱང་ཡང་། །བརྗེ་བཟང་ཁོག་ནས་མི་མངོན་ལེན།།
སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འདུན་མ་ཚོད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྤོང་སྟོབས་དང་ཐབས་ཤེས་སྟོམ་ དཔའ་མཛངས་
སྟུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་རིན་ལས་ དཀའ་ཚོགས་ག་ཅི་ཡང་
མེད་པར་ དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་བསྟན་སྲིད་ལུ་མ་མོས་མི་ རྒྱབ་རྟེན་དང་
བཅས་པ་ ཁོང་ར་གིས་ཁོང་ར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་ནི་ཨིན་ཟེར་སྟོ་
མཚམས་ཀྱི་ས་གནས་མང་རབས་ཅིག་ལས་བཟང་ཚང་ཆ་མཉམ་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་ནི་འགོ་བཅུགས་རུག། དེ་ལུ་ཡང་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་
ལས་བཟང་ཚང་གཞིས་བཏེགས་འབད་འགྲོ་མི་ཚུ་གི་ས་ཞིང་ཁང་གྲིམ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་དངོས་ཁོང་ར་དང་གཅིག་ཁར་འབག་མ་ཚུགས་པའི་རིགས་ལུ་
རིན་དངུལ་ཁར་ཕབས་ཏེ་གསོལ་རས་གནང་སྟེ་བཏང་ནི་འགོ་བཅུགས་རུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ཏེ་ལམ་སྟོ་མཚམས་ས་གནས་ཡུལ་སྟོང་སྟེ་འགྲོ་བའི་བཅའ་
མྱིག་རྒྱབ་པའི་བསྐྱང་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་སྐྱེ་དངོས་
སྟོ་མཚམས་མི་སེར་ཚུ་སྤོང་སར་གྱོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལས་འཐོན་ཏེ་མ་སོང་ཟེར་
བཀའ་གནང་རུང་ དེ་ལུ་མ་ཉན་པར་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལུ་ཚ་གྲང་ཆེ་བའི་གཞི་ཅིག་ལུ་གྲུར་སོང་རུག།

དེ་སྐབས་ངོ་སྤོང་གི་བྱ་བ་དང་འགོ་བརྩམས་མི་དང་ ངོ་སྤོང་གྲུབ་ལུགས་
བཏོན་མི་ས་གནས་ག་ཉེ་ལས་ཨིན་ན་གིས་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཆེན་མོ་བཟང་ས་༢༩ པའི་ནང་ ནང་སྲིད་སློན་པོ་འོག་མ་གིས་སྟུན་ལུ་དེ་སྤེལ་
རུག། རྒྱལ་ཁབ་ལུ་རྒྱབ་འགལ་གི་བྱུས་དང་བརྩམས་མི་ཚུ་ལས་ མང་ཤོས་
རང་བསམ་སྤེལ་ས་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕན་ཚུགས་པའི་ཐུགས་གི་རེ་
བ་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཤས་ཅིག་དང་ སློབ་གྲྲུབ་ སློབ་དཔོན་གི་
སློང་བརྟམ་འབད་མི་ གཞུང་གཡོག་པ་ཚུ་ལས་འབྲོན་ཡོད་པའི་སྟུན་ལུ་
དང་ ངོ་སྤོང་མང་ཤོས་རང་ རྒྱང་དུས་སློབ་གྲྲུབ་ནང་འཇུག་བའི་ཉེ་
མ་ལས་ཁོང་རང་གི་ཕམ་ལས་སྟུག་སྟེ་གཞུང་གིས་སྟོ་གོས་ཚོས་གསུམ་
སྟོང་པར་གནང་པ་མ་ཚད་ ཞི་གཡོག་ནང་འཇུག་དོན་ལུ་སྤྱི་འཇུག་ལུ་ཁབ་
ནང་ལུ་གཡོག་གི་སློང་བརྟམ་འབད་བར་བཏང་གནང་མ་ལ་སོགས་པའི་
བདག་འཇོན་འབབ་སྟེ་ མིའི་གྲུབ་ལུ་བརྩམས་པའི་མཐའ་མར་ བཟ་རྒྱན་
བསམ་ནི་ཕར་བཞག་ ཉེ་གསོ་བའི་རྒྱན་ལན་རྟོག་པས་འཇུག་ཟེར་བའི་
དཔེ་བཟུམ་ཨིན་པས་ཟེར་ཚོང་ཁང་ནང་ལུ་ལུགས་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༣
པའི་ནང་བཀོད་རུག།

སྟོ་མཚམས་མི་རིགས་ཚུ་གིས་ དེ་སྤེལ་གཞུང་ལུ་ངོ་སྤོང་རྒྱབ་པའི་སྐབས་
ཁྱིམས་སྲུང་འགགས་པ་ཚུ་གིས་ངོ་སྤོང་བ་ཚུ་བཟུང་སྟེ་འཇི་དཔུད་འབད་བའི་
མཐའ་མར་ བཅོན་ཁང་ནང་བརྩམས་ཡོད་མི་མང་ཤོས་ཅིག་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཉེས་ཁྱིམས་དགོངས་ཡང་གནང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷོ་མཚོ་མས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལེན་མཛད་པ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༩ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༩ པའི་ནང་དེ་
སྤེལ་བཞག་ལྟར།- རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལས་ཡང་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་བཀའ་བཞུགས་ ལྷན་རྒྱུ་ཚོགས་ཐེངས་༡༠༥
དང་༡༠༩ འི་ནང་གྲོས་ཚད་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་རྒྱལ་འགལ་གྱི་
བྱུས་ངན་བརྩམ་མི་ཚུ་ལུ་ ད་རེས་ཐེངས་ཅིག་གི་ཁྲིམས་མེད་དགོངས་ཡངས་
གནང་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ གལ་སྲིད་ད་ལས་ཕར་ འབྲུག་གི་རྩ་བ་གསུམ་ལུ་
གནོད་པའི་བྱ་བ་བརྩམ་མི་རེ་འཐོན་པ་ཅིན་ ཁྲིམས་གཞུང་ཚེན་མོ་འེ་ལུ་༡༧
པའི་དོན་ཚན་ ཅ་༡-༡ ལས་༡-༡༡ ནང་གསལ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་སྤྱི་
ཅོམ་ཡང་མ་འགལ་བར་ ཉེས་ཁྲིམས་ཡངས་ཆག་མེད་པར་ བཀའ་དགོཔ་
འབད་གྲོས་ཐག་ཚོད་ཅི། ཟེར་བཞག་ལྟར།

ཚོགས་ཐེངས་དེ་ནང་མི་སེར་འབྲུག་མི་ག་ར་གིས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་
ཁྲིམས་གཞུང་ཚེན་མོ་འེ་དགོངས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་
དགོཔ་སྤེལ་བྱེ་བའི་ཁར་ མངའ་ཞབས་ལས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ཉེས་ཁྲིམས་
ཡངས་ཆག་གནང་ནི་མི་འོང་ཟེར་བྱེ་མི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་འེ་ཞབས་ལས་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ང་-༡ ནང་བཀའ་གནང་དོན།
ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་ཉི་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་མ་འོངས་པ་ན་
ཡང་དེ་བརྩམ་འཐོན་མ་བཅུག་པར་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིང་སྲིང་བཟོ་ནི་འདི་གལ་ཆེ་
ནི་དེ་གིས་ བཟོན་གངས་༥༡༩ ལུ་ཉེས་ཁྲིམས་དགོངས་ཡངས་གནང་ཡི་
ཟེར་བཀའ་གནང་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཐབས་བཟོ་བའི་འགན་ཁུར་
མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཕོག་པ་ལས་ ཉེས་ཁྲིམས་དགོངས་ཡངས་གནང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་བྲུགས་འགན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གིས་བཞེས་ཡོད་ལྷགས་ཚུ་བཀའ་གནང་མི་དེ་
ཡང་ རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་ལས། མི་རིགས་བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་།
ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་མི་བྱ་སྟེ། །འཇམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུང་དུ་འདོད། །ཟེར་
གསུངས་དོ་བརྩམ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྡོད་དགོ་མ་མཚོ་མི་དང་
འབྲུག་གི་ཚ་བ་གསུམ་ལུ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རིགས་ ཁོང་རའི་སློབ་འདོད་ལྟར་
ནི་ལྷལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགྲོ་ཚོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་སྟེ་ དོས་འཁོར་མང་
རབས་ཅིག་ནང་ མི་གངས་པོ་མོ་སྣོང་ཕྱག་ལས་བཅད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་
ཏེ་འགྲོ་མི་དང་ ལ་ལོ་ཅིག་གཞུང་གཡོག་ནང་ གོ་གནས་སློབ་འཆང་སྟེ་ཡོད་
མི་ཚུ་གིས་ གཞུང་གི་མ་དདུལ་དང་ཅ་ཆས་མང་རབས་འབག་སྟེ་གོས་བྱུར་
འབད་འགྲོ་མི། ལ་ལོ་ཅིག་གོང་གསེབ་དང་ཁྲོམ་གནས་ཚུ་ལས་ ཨར་
རྒྱན་ཇག་གསུམ་འབད་དེ་རྒྱ་དངོས་མང་རབས་འབག་སྟེ་འགྲོ་མི་ ལ་སོགས་
པ་འགྲོ་ཐང་མ་འབྲས་སྟེ་ག་དེ་ཅིག་འགྲོ་རུང་ ལེགས་བཤད་ལས།

ཆེན་པོའི་སར་གནས་མི་ཡི་བདག་པོ་ནམས། །

རང་གི་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ། །

ཕྱོགས་རྣུང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པའི་ཡིད། །

ཡངས་པའི་ས་ཆེན་བཞིན་དུ་བཞག་པར་བྱེད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བརྩམ་ཁོང་ར་འདོད་པ་ག་ཡོད་འབད་འགྲོ་དགོ་མཚོ་མི་
ཚུ་བཏང་ནི་འགོ་བཅུགས། འདོད་དགོ་མཚོ་མི་ཚུ་སྡོད་བཅུག་ཡོད་རུང་ དེ་
སྐབས་སློབ་མཚམས་ས་གནས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་མཐུན་ཚུན་ སློབ་གྲ་དང་སླན་ཁང་།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལེན་མཛད་པ།

སོ་ནམ་ལྷེ་བ་དང་སྐྱོ་ནོར་ལྷེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ་གས་ཀྱི་དོན་ལས་སྐྱོ་བསྐྱམ་
དགོཔ་བྱུང་པའི་གནད་དོན་ཡང་ ཞེ་པུལ་ལུ་སོང་སྟེ་སྟེ་ཚན་བཟོ་ཡོད་མི་ངོ་
ཚོལ་སྟེ་ཚན་ཚུ་གིས་ གཡིབ་སྟེ་འོང་ཡི་རང་འཕྲོག་བཅོམ་དང་དབང་བཅོང་
འཕུལ་འཕུལ་འབད་ནི་དེ་གིས་སྐྱོ་བསྐྱམས་དགོཔ་བྱུང་ལུག།

དེ་ལུ་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐབས་མཁས་སྟིང་རྗེ་ལུན་
པའི་ཕྱིན་ལས་བསྐྱུངས་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་སྟོན་མི་ ལྷོ་མཚམས་མི་སེའ་ཀྱི་དོན་ལུ་
སྲུང་སྐྱོབ་སྤོང་སྤོང་འབད་བཅུགས་ཏེ་ དབང་བཅོང་འཕྲོག་བཅོམ་གྱི་འཛིགས་
པ་ལས་སྐྱོབས་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ ལན་
ཐངས་ལེ་ཤའི་བར་ན་ རོ་ཚོལ་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཐོན་འགྲོ་མི་ཚུ་ འོག་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་བཅུག་ནི་མི་འོང་བཟེ་བའི་གོ་ས་ཚོད་ལན་
མང་བཏོན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཞེ་པུལ་ལུ་
སྟོན་མི་ཚུ་གི་སྟོན་སྐར་ནང་ ལྷོ་ཚབ་བཏང་སྟེ་ཞེ་བའི་གསུང་གོས་ལན་ཐངས་
ལེ་ཤའི་བར་གནང་རུང་ ལུབ་འབྲས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུང་གོས་
གནང་མི་སྐྱོ་ཚབ་ཚུ་ རོ་ཚོལ་བ་ཚུ་གིས་བར་ན་བཅུགས་ཏེ་བརྒྱུང་རྫོབ་འབད་
བ་ལུ་བཞེན་ཏེ་བྱུང་ལུག།

དེ་རང་ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་
ཁབ་སྲང་སྟེ་འགྲོ་མི་ཚུ་གི་བདེ་ཐབས་དང་གནས་སྐབས་ལྷོ་ཚོགས་བཏོན་ཐོག་
ལས་ འབྲུག་ལུ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་ ཚོལ་ཚོགས་ཚུ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གནན་
ཁར་ཁོང་རའི་ རྫོ་འདོད་སྐར་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་
ནི་དེ་གིས་ ལཱ་སྟོ་མཚམས་ས་གནས་ཁའི་ཞབས་ཏོག་མཐུན་ཚུན་སྐྱོ་བསྐྱམས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོས་བྱུང་མི་ཚུ་ཡང་ལོག་སྟེ་སྤར་ག་ཡོད་པ་བཅུགས་གནང་བའི་ཐོག་ལས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཐབས་སྤར་ལས་སྟུག་པ་བཟོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཚིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མངོན་ཐོག་
ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

སྤེལ་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཚིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མངོན་ཐོག་
ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིངས་ཡིག་ནམ་ལས་བཟོ་ཡོད་པ་ཞིན་ན་དང་ བསྐྱར་བཙོས་
ནམ་རྒྱལ་ཅི་ག། རྒྱལ་དགོ་པའི་དོན་དག་གཅི་ཞིན་ན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་མདོར་
བསྟུན་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་གི་སྤེ་སྤྱིད་༥༡ པ་གོང་ས་འཇིགས་མེད་ནམ་
རྒྱལ་སྐབས་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ས་མཚམས་དང་ཐོབ་དབང་སྐོར་ལས་
མ་འགྲིགས་ནི་དེ་གིས་ ལུང་མདའ་ཡང་རྒྱལ་དགོས་བྱུང་ཞུ་ག།

དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་བིརི་ཀྲེལ་གི་འོག་ལུ་ཞིན་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥
ལུ་བིརི་ཀྲེལ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲུག་གིས་ལུང་མདའ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ གོང་
ས་འཇིགས་མེད་ནམ་རྒྱལ་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ལུགས་ཅན་གྱི་གལ་ཁར་ཚུད་
ཡོད་ནི་དེ་གིས་ དམག་མི་སྟོང་ལྔ་ག་༥ དེ་ཅིག་བྱིད་དེ་བིརི་ཀྲེལ་དམག་མི་
དང་གཅིག་ཁར་ལུང་མདའ་རྒྱལ་པར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་དང་
པ་དང་གཉིས་པའི་ནང་བདེ་བ་ཐང་གི་ལུང་མདའ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ལེགས་ཤོམ་
འབད་ཐོབ་སྟེ་ལོག་བྱོན་པའི་ལོ་རྗེས་མམ་ནང་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁ་གཉིས་གཅིག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ།

གིས་གཅིག་ལུ་བཅན་དབང་མི་འབད་བའི་ཐབས་ལུ་སིན་ཅུ་ལ་ལུ་འབད་བའི་
ཧེ་ཤ་དང་གཅིག་ཁར་ཞི་བའི་ཆིངས་བཟོ་བའི་སྐབས་   ལྷ་མོ་ཚུ་བའི་ཧེ་ཤ་
གི་དབང་ཆ་ལུ་སློབ་དགོཔ་བྱུང་རུང་ལོ་བཟམ་རྒྱ་གར་གྱི་ཉི་ལུ་སློབ་ཕྲག་༥༠
རེ་གི་ཚེས་ས་རིན་སྤེ་འབྲུག་པ་གིས་ཐོབ་པའི་ཁར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཉམ་
འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་གཞི་བཟོན་འགོ་དང་པ་དེ་སྐབས་བཟོ་ཚུགས་པ་བྱུང་
རུག།

རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཞི་རྟེན་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་བཟུམ་ཅིག་
རྒྱ་གར་བའི་ཧེ་ཤ་གིས་དབང་སྟེ་སློབ་པའི་སྐབས་དང་   བའི་ཧེ་ཤ་འོག་ལས་
ཐར་བའི་སྐབས་གཉིས་ཆ་རའི་རོ་སྐབས་ལུ་   གོང་ས་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་
གྱིས་བཟོ་གནང་མི་སིན་ཅུ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་གིས་མཐུན་ཡིག་ཆ་རོ་མ་
ཅིག་སྟེ་སློབ་རུག་ཟེར་ཞུ་ནི།   གོང་གསལ་ཆིངས་ཡིག་དེ་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་
མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་དབང་ལྷུག་གི་རོ་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༠   ལུ་ཚར་ཅིག་འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ས་སྤུངས་ཐང་བའི་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་འབད་བསྐྱར་སེང་དང་
འཕྲི་བཟུན་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།   དེ་གི་ལུ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་
པ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་རོ་སྐབས་   སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥
ལུ་རྒྱ་གར་བའི་ཧེ་ཤ་གི་འོག་ལས་རང་དབང་རང་བཅོན་ཐོབ་ཞེན་པས་   ལུ་
ཤང་གལ་གྱི་རྫོང་ཁག་   རོང་སྐང་གོ་བར་ནར་གྱི་གོ་བྱི་ནང་འབད་རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་སེང་འབད་བའི་སྐབས་   འབྲུག་གི་ས་
ཞིང་བའི་ཧེ་ཤ་སྐབས་རྒྱ་གར་འོག་ལུ་ཚུད་མི་   རྟེ་མོན་གི་རིའི་ཁ་ཐུག་ལས་
མེ་ལི་༣༢   ལུ་བཞི་འབྲུག་ལུ་ལོག་སློབ་མི་དེ་ཡང་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་སེང་དེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནང་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
འཛེམ་སློང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོས་ལྷན་པ་
ཅིན་ རྒྱ་གཞུང་བརྒྱུད་དེ་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་མེད་པ་སྤེལ་ཚུད་ཡོད་ནི་
དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་མེད་དོ་བརྩམ་ཅིག་སོང་ཡོད་མི་དེ་ཡང་
དེ་སྐབས་ འབྲུག་ལུ་རང་འཚོ་རང་སྤང་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་
འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་འཁོར་ལམ་དང་མཁའ་ལམ་ཚུ་མེད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་དགོས་མེད་པར་ དེ་སྐབས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཚུ་གིས་དོན་
ཚན་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་མ་བརྩེ་བར་སྤོང་ལྷོག། ཨིན་རུང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་དོ་སྐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་འཛེམ་སློང་གསར་བརྗེ་འདི་འདྲུགས་འགོ་བརྩུགས་ནི་དེ་གིས་ འཛེམ་
སློང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་འགོ་བརྩུགས་དགོས་ལྷན་ལྷོག།
རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་གཞན་དང་མ་འདྲམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
གོང་གསལ་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་༢ པ་དེ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་སྐབས་
མ་བདེ་བའི་གནད་ཁྲུངས་སློམ་མ་འཛོན་རུང་ རང་དབང་མི་ལ་བུ་མེད་དོ་བརྩམ་
གཞིགས་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་
དབང་ལྷུག་མཚོག་གིས་ སྤར་གྱི་རྒྱ་འབྲུག་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་དགོ་
པའི་གོམ་འཆར་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

གོང་ལུ་ལྷོ་བའི་གནད་དོན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་ག་དེ་སྤེལ་
ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ རང་དབང་མེད་དོ་བརྩམ་མཚོང་པའི་དབུ་བུ་ག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན།   རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ།

ཅིག་ལྷན་པ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༥༢ པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ རྩི་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་གྲིས་ཚོགས་ཁང་ནང་སྟུན་ལྷན་གྲོ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་མི་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་ལས་པི་ཕོ་མ་ཟེར་མི་ལྷན་མ་གཏོགས་ རྩི་དངུལ་མ་ཐོབ་པ་དང་ དེ་ཡང་མི་རེ་ལུ་རྩི་ལམ་༥ ལས་བཀལ་འབག་པའི་གནང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་འབྲུག་མི་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་གནང་དོན་ཐོན་ཏེ་སྡོད་ལུག་ཟེར་ལྷན་ཅི་དང་ཨིན་རྒྱུ་ལོ་༡༩༧༥ ལས་ལམ་ལུགས་དེ་ཆ་མེད་བཏང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། རྩི་ལོ་༢༠༠༦ རྩི་ཟླ་༦ པའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དེ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་ལུ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐོར་གནང་པར་བྱོན་ཏེ་ ཅ་དོན་དེ་གི་སྐོར་ལས་གྲོས་གཞི་བཀོད་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གཞུང་ལས་ཕྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་ལོ་༢༠༠༦ རྩི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་ཕྱི་འབྲེལ་ རྩི་ལོ་ རྩི་ལོ་ འབྲུག་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་སྐྱེ་མཁུན་ཆེད་མངགས་བསྐྱར་ཏེ་ ཆིངས་ཡིག་གི་ཆོག་དོན་དེ་ཚུའི་སྐོར་ལས་བསྐྱར་གྲོས་ཞེབ་པར་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་གི་སྐོར་ལས་སྲིད་ཚོན་གྱི་རྩི་ལོ་༢༠༠༧ རྩི་ལོ་འཁོར་སྟུན་ལྷན་ཅི་དེ་སྐོར་བཀོད་ལུག། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཟིགས་སྐོར་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྒྱ་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་མཛད་ལུག་འདི་ རྩི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་༢ པའི་ཚེས་༥ ལུ་རྒྱལ་འབྲུག་ཅན་གྱི་ རྒྱ་འབྲུག་མཛད་མཐུན་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ལུ་མཚན་ཉག་ས་བཀོད་གནང་མི་འདི་ཨིན། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་བར་ན་རྩི་ལོ་༡༩༩༩ ལུ་མཚན་ཉག་ས་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་གི་ཆིངས་ཡིག་དེ་ ད་རེས་དུས་མཐུན་བཟོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་མི་འདི་གིས་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ ད་རེས་ནངས་པའི་གནས་
སྐབས་དང་མཐུན་པའི་ མཛེས་མཐུན་གྱི་བརྒྱ་མཚན་སྟོན་མ་མཚན་ ཏུས་
རབས་༢༡ པའི་ནང་མཐུན་འབྲེལ་དེ་ལས་སྐྱབ་སྟེ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་ནི་གི་
གཞི་འགུམ་ཡང་སྤྲིང་སྤྲིང་སྟེ་བཅུག་པ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པས།

གོང་ཚེས་༥/༢/༠༧ ལུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་མི་ཚེངས་ཡིག་འདི་
དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོང་འབྲེལ་དང་མཐུན་འབྲེལ་
འཛེམ་སྤྲིང་རྒྱལ་ཁབ་ག་དང་གཅིག་ཁར་མཛེས་རྒྱུང་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་གཞོན་
པ་མེད་པ་ཅིན་ ག་དང་ཡང་བསྐྱུན་མ་དགོ་པར་མཛེས་ཚོགས་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
ག་ཅི་གི་སྐོར་ལས་ཡང་རང་བཅོན་གཙང་མའི་ཐོག་ལས་ལག་ལེན་འབྲབ་
ཚོག་ཚོག་བཟོ་གནང་མི་འདི་ནི་ ཏུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན་པའི་སྐབས་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ནང་སྤར་ལས་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྟོན་ཅིག་ཐོབ་ཡི་
ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ དེ་གིས་སྐོར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་
ཞལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོག་དོན་ རྫོན་ཚེན་གྱི་སྐྱེན་ཞུ་ནང་དེ་སྟེ་བཀོད་ཞུ།
མཛེས་མཐུན་ཚེངས་ཡིག་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་མཐུན་
འབྲེལ་འགྲུར་བ་མེད་པར་ རང་བཞིན་བརྟན་ཉིག་ཉི་སྟེ་གནས་པའི་བརྒྱ་མཚན་
དོ་མ་ཅིག་སྟོན་མ་མཚན་ ལུང་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་དང་ ཚེངས་
ཡིག་གསར་པ་འདི་གུ་ལུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་མི་འདི་གིས་ ང་བཅས་
རའི་མཛེས་བཤེས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་འགྲུར་བ་འགྲོ་སྟེ་འབད་རུང་ ང་གིས་
འབད་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ལུ་ དཔལ་འབྲོར་གོང་འཕེལ་
མཚོགས་བྲགས་འགྲོ་མི་དང་གཅིག་ཁར་ མི་སེར་དང་མི་སེར་བར་ན་གི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཚུལ།

མཐུན་འབྲེལ་འདི་བེད་ས་ཅི་སླེ་རང་དམ་བཅ་འགྲོ་ནི་དང་མཐུན་འབྲེལ་
འདི་ ལྷག་པར་དུ་སློང་སློང་འགྲོ་ནི་གི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ལུགས།
རྒྱ་མཚན་འདི་གིས་ཡང་འབྲུག་གི་རང་དབང་རང་བཙན་མིང་དང་དོན་མཐུན་
པ་གྲུབ་ཡོད་པ་ཨིན་ནོ། །

རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་
རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བཅས་བཟོ་གནང་བ།

རྒྱལ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་
སྲིད་བཟུང་བཅས་བཟོ་གནང་བའི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྟུན་ཏེ་ལུ་ནི་དེ་ལུ་ཡང་
དང་པ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་བཤད་པ། གཉིས་པ་ འབྲུག་
ལུ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཙུག་ནི་ལུ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་
དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩི་དབང་ལུག་མཚོག་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོར་ ཟུང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་བཟོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ག་སློབ་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ། བཞི་པ་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་རྒྱན་དང་ཚོགས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་སློངས་
བ་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ། ལྷ་པ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་དངོས་ལུ་བཙུགས་ཏེ་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བཟུང་མཛད་པ་སླེ་གོ་རིམ་ལྟའི་ཐོག་ལས་གསལ་
བཤད་ལུ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་པ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་དུམ་ག་ཅིག་བཤད་
པ་ཅིན། འཛམ་གླིང་རྒྱབ་སྤྱོད་ལས་ཚུ་འབད་དར་བའི་སྲིད་སྲུང་གི་ལམ་སྲོལ་
མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ཐོག་མི་ངོ་རེ་རེ་གིས་ཚོགས་རྒྱན་རེ་བཅུགས་ཐོག་ལས་གྲོས་
ཐག་བཅད་དེ་ འབྲུག་མི་སྣ་ཚབ་བཏོན་ཏེ་ ཆབ་སྲིད་སྲུང་བའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་
ལུ་སྐབ་ཨིན་པས། དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ལུ་མི་མང་གིས་རང་དབང་
ཐོག་ལས་གཞུང་སྲུང་པ་བཏོན་ནི་དང་ མི་མང་གིས་མནོ་བསམ་བཏང་པའི་
དོན་དག་ཁ་ལུ་ཐོན་ཚོགས་པའི་དབང་ཆ་ཅན་དང་། རང་གི་སེམས་ཁར་མནོ་
མི་འདི་ཡིག་ཐོག་འབྲི་ཚོགས་པའི་དབང་ཆ་ཅན་ཅིག་གི་སྲིད་ཚོགས་ཨིན་པས།
དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འདི་ དང་ལུ་གི་རི་ཀ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་
ཨིན་ལེན་ཏེ་གསར་པ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ཡུ་རོ་ཤེན་དང་ ཨ་མི་རི་ཀ།
ཕེད་ཅན་ཚུ་ལས་དར་བྱུང་བའི་དམངས་གཙོའི་གཞུང་སྲུང་ལམ་སྲོལ་འདི་
ད་རིས་ནངས་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ནང་དམངས་གཙོའི་ལུགས་
སྲོལ་འདི་དར་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་མི་ཚུ་གིས་ཨིན་
པ་ཅིན། སྲིད་པ་འགོ་བཅུགས་པའི་སྐབས་དམངས་གཙོའི་འབད་སྲོད་ཡོད་པ་ཨིན་
ཏུང་ དུས་ཚོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་གལ་ཆེས་
ཐོན་ཏེ་ འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་པོ་ལུ་སྤྲོ་བ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་མི་
དེ་སྤྱི་མཐུན་ཐོག་ལས་བསྐོས་པའི་ལུལ་ལས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ག་ཏེ་ལུ་
ཡང་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྲུང་སྟེ་སྲོད་ལུགས།

དེ་ལས་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་བརྒྱུམ་མིན་པར་
རྒྱལ་པོ་ཚུ་གིས་ཡང་རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་ལུགས། དབུལ་སྤུག་དང་མཐོ་

དམན་གྱི་ཁྱད་པར་   རིམ་པ་བཞིན་སློམ་སོ་སློམ་སོ་སོ་ཆགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་
འཛེམ་སློང་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་ལུ་དང་འདོད་སྦྱོང་མི་གང་མ་
ཐོན་པར་   རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོག་ལུ་འདོད་སྦྱོང་མེད་པར་   ཨ་མི་རི་
ཀའི་རི་ལུ་ལེ་ཤུན་དང་   མེར་ནཅ་རི་ལུ་ལེ་ཤུན་ཟེར་བའི་   རོ་རྒྱལ་འབད་དེ་
སྲིད་གཞུང་ཙ་སྦྱར་གྱི་དོན་ལུ་   རླུང་མདའ་ལ་སོགས་པ་ཐོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ཅིག་དེ་ཨིན་ཟེར་   རྒྱལ་རབས་བཤད་མི་ཚུ་གིས་བཤད་པ་ཨིན་པས།
གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཛེམ་སློང་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ནང་
རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འོག་ལས་   དམངས་གཙོའི་གཞུང་བཙུགས་པའི་
སྐབས་   ཞི་བླག་གང་རུང་གི་རོ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཏེ་ཤི་བསད་   མང་རབས་ཅིག་བཏོན་
པའི་ཤུལ་ལས་མ་གཏོགས་དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཙུགས་སློལ་མེད་ཟེར་
འཛེམ་སློང་རྒྱལ་རབས་བཤད་མི་ཚུ་གིས་ལོ་རྒྱུས་སླབ་སློལ་སློང་ལུ།

གཉིས་པ་   འབྲུག་ལུ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཙུག་པའི་དོན་
ལུ་   ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཚོག་གིས་མཛད་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུན་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན།   གོང་གི་རྒྱ་མཚན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་   རླུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་པོར་སྦྱལ་ཏེ་བྱོན་མི་   ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་   མི་དབང་འཛིགས་
མེད་རྗེ་རྗེ་དབང་རླུག་མཚོག་གིས་   འགོ་དང་པ་འབྲུག་ལུ་དམངས་གཙོའི་
གཞུང་བཙུགས་པའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་ལུག་ཟེར་ཞུ་ནི།   དེ་གི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཟེངས་༣༠   པོའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༢
པའི་ནང་   རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟེན་ཐབས་དོན་ལུ་རྒྱལ་བརྒྱུད་དང་མི་སེར་རྒྱལ་
ཁབ་རླང་འབྲེལ་སྦྱོར་བཙུགས་ནི་ཨིན་ཟེར་གོས་ཚོད་གནང་ལུག།   རླང་འབྲེལ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཅུགས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནམ་ཅིག་གི་ཚེ་ རྒྱལ་པོ་གིས་མི་སེར་ལུ་ཕན་
ཐབས་མེད་པར་ མི་སེར་གྱི་གཞུང་བཅུག་དགོས་བྱུང་པ་ཅིན་ དེ་སྐབས་ངོ་
ཚྭ་ཐོག་ལས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཕབ་པའི་སྐབས་རྒྱལ་འབངས་གཉིས་
ཆ་ར་ལུ་གནོད་པ་སློམ་འོང་ནི་ཨིནམ་མཁྱེན་ཏེ་ ད་ལྟོ་ལས་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་ཕུལ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་བ་ཅིན་ ཞིབ་དེའི་ཐོག་ལས་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་བཅུགས་ཚུགས་ཟེར་བཀའ་གནང་སྟེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་
འགོ་དང་པ་ཚོགས་ཐེངས་༣༠ པའི་ནང་བཅུགས་ལྷག།

དེ་གི་ཤུལ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༣༥ པའི་སྐབས་
སྤྱི་ཚེས་༢༠/༤/༧༠ འི་ཉིན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ཁོ་ར་གིས་
བཀའ་གནང་སྟེ་ ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་
ཕུལ་བའི་སྐོར་ལས་ཚོགས་འདུའི་གོས་ཚོད་ནང་བཀོད་དོན། རྒྱལ་ཡོངས་སྟོ་མི་
སྲིད་སྡེའི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོར་ རྒྱལ་འབངས་ཐུགས་དགོངས་གཅིག་མཐུན་
ཐོག་ནས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་བརྟན་བཟོ་ཐབས་སུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་དང་མི་སེར་
རྒྱལ་ཁབ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བཟོ་བའི་ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་གན་ཡིག་ཨང་༢
པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ད་ལྟོ་བཟོ་བཞུགས་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེས་ བཏུབ་
དང་མི་བཏུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་ཐེངས་གཉིས་པ་དེ་ ལྷགས་ཕག་ཟླ༢ ཚེས་༡༡
ལ་བཅུགས་པས་སྤྱི་མི་༡༣༧ ལས་གྲུས་ཞབས་མེད་པའི་ཚོགས་རྗེལ་༥
མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱི་མི་༡༣༢ ནས་བཏུབ་ཅིང་དགོས་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་
ལས་ མངའ་བདག་མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ སྐར་ཡང་སྟོ་སྟོངས་བདེ་སྦྱིད་
ཀྱི་དཔལ་དུ་གསེར་བཟོ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའོ། །ཟེར་བཀོད་མི་དང་འབྲེལ་

ཉེ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་ཐེངས་གཉིས་པ་སྤུལ་བའི་ཁར་ དེ་བརྒྱུམ་ལོ་ངོ་ ༢
ཟེ་ནང་ཚར་ཟེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྤུལ་བའི་གྲོས་ཚོད་མཛད་པ་མ་ཚད་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་མི་སེར་ཡོངས་
སྤུ་ཁའི་དབང་ཆ་གནང་དགོཔ་འབད་ དེ་བསྐང་བཀའ་གནང་རུང་ འབྲུས་
མི་ཚུ་གིས་ཁས་ལེན་མ་འབད་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་པའི་སྐབས་
ད་ལྟོ་ཁའི་དབང་ཆ་གནང་པའི་དུས་ཚོད་ཁར་མ་ལྟོད་ཟེར་ཞུ་མི་མང་ལྟེ་གྲོས་
ཚོད་མ་གྲུབ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ་དབང་ལུག་
མཚོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ག་སྤྱི་ག་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་
ཞུ་བ་ཅིན། ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལུ་འགོ་དང་པ་འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཚོན་མི་ཟེར་ རྒྱལ་པོ་འབངས་དང་གཅིག་ཁར་བརྩམ་གྲོས་མཛད་དེ་ཆབ་སྲིད་
སྲོང་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཚོགས་པའི་འབྲུས་མིའི་གས་ཁར་
ཡང་ ཚོས་སྡེ་དང་མི་སེར་གར་རྒྱབ་དགྲུང་གསུམ་ལས་ མི་མང་གིས་
སྡོ་གཏད་ཡོད་མི་ཚུ་འབྲུལ་མ་གཏོགས་ གཞུང་གཡོག་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་མ་
བཙུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ གཉིས་པ་སྤུལ་ལོ་ ༡༩༦༥ འམ་ཤིང་སྐུལ་ལྷོ་
རྩལ་པའི་ཚོས་༤ ལུ་གཞུང་དང་ཚོས་སྡེ་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུས་ཚོགས་
སྡོ་གྲོས་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཟེར་འགོ་དང་པ་འགོ་བཙུགས་གནང་པའི་ཁར་ བཅས་
ཁང་གོང་མ་ཚུ་ནང་ཡང་ མི་སེར་དང་འཛོམས་ཐོག་ལས་སྤུག་ལུ་མཛད་པའི་
ལམ་སྲོལ་བཙུགས་གནང་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་དོན་ལུ་
ག་སྤྱི་ག་མཛད་རྒྱལ་ཟེར་ཞུ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་དབུ་བཙུགས་པའི་དོན་ལུ་ བྲ་སྐྱིག་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལུ་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་
གནང་ཞེ་ མི་སེར་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ རང་དབང་གི་ས་བོན་བཙུགས་གནང་།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལས་ཚུར་མེད་འོག་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་
ཏེ་ མི་མང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་བཙུག་ཞེ་
མང་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཐག་བཅད་སྲོལ་སྤྱངས་བ་འབད་བའི་གོ་སྐབས་གནང་།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་གཞུང་སྲོང་གི་དབང་ཆ་ཐོན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གནང་
ཞེ་ ཐོན་པོ་ཚུ་སྲིད་གཞུང་སྲོང་ཚུལ་གྱི་སྲོབས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་བཙུག་པའི་གོ་
སྐབས་གནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་ཚུར་རྒྱང་མཐོང་ཞབས་ཏོག་དང་སྲོག་
རིག་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ མི་མང་ལུ་དམངས་གཙོའི་
ཤེས་ཡོན་དང་ ཁའི་དབང་ཆ་བརྟེན་པའི་རྒྱན་ལམ་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལས་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ཙུ་ཅི་ཁྲིམས་ཆེན་
མོ་གསར་དུ་བཞེངས་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཞེ་ ཟེན་འགོད་ཚོགས་པ་
ཚུ་གིས་ཟེན་གྲིས་ ལཱ་འགོ་བཙུགས་པ་ལ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་མཛད་ཅི་
ཟེར་ལྟེ་ནི།

བཞི་པ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་རྒྱན་དང་ཚོགས་པའི་
ལག་ལེན་གྱི་སྤྱངས་བ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཙུན་བསྐྱུས་སྤེ་བཤད་པ་ཅིན།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༥ / ༡༢ / ༠༥
ལུ་བཀའ་གོག་གནང་ཞེ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་བཅག་འཇུག་འཇུག་ལག་འགོ་

དང་པ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་མ་ སྤྱི་ཚེས་ ༡༦/༡/༠༦ ལུ་བཙག་འབྲུན་ལྷན་
ཁག་གི་ཡིག་ཚང་སློ་འབྲེད་མཛད་གནང་ཡི། བཙག་འབྲུན་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་
ལས་ ཐུག་ལཱ་དང་པ་སྤྱི་ཚེས་ ༢༢/༤/༠༦ ལུ་རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་བཙག་
འབྲེད་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གི་གོ་བསྟར་ཞལ་འདོམས་འཚོགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦
སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༧ ལས་ ༩ ཚུན་ཉེན་གངས་ ༣ གྱི་རིང་བཙག་འབྲེད་སྤྱོད་
བརྟེན་དང་པ་སྤྱི་ལོ་ལུ་འབད་མི་དེ་ལས་འབྲོ་མཐུན་དེ་ སྤྱི་ཚེས་ ༤/༡༢/༠༦
ཚུན་གྱི་བར་ན་ལཱ་འབད་མི་དང་ འགོ་འདྲེན་འབྲེད་མི་ཚུ་ལཱ་ སོ་སོའི་ལཱ་
འགན་དང་བསྟུན་པའི་སྤྱོད་བརྟེན་ཚར་བཞི་གོ་རིམ་འབད་གནང་རུག།

དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་སྐོར་
ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་བཀའ་ཤོག་གནང་པའི་
ཤུལ་མ་ སྤྱི་ཚེས་ ༡/༩/༠༧ འབྲུག་གི་སྲིད་ཚོགས་དང་པ་ འབྲུག་དམངས་
གཙོ་ཚོགས་པ་གིས་ཐོ་བཀོད་འབད་བའི་རྟེན་བདའ་སྟེ་སྤྱི་ཚེས་ ༢/༡༠/༠༧
ལུ་སྲིད་ཚོགས་ འབྲུག་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་གིས་ཐོ་བཀོད་འབད་རུག། དེ་
ལས་སྤྱི་ཚེས་ ༣༡/༡༢/༠༧ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འབྲུས་མི་བཙག་
འབྲུ་རྫོང་ཁག་ ༡༥ ནང་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༩/༡/༠༥
ལུ་ལྷག་ལུས་རྫོང་ཁག་ ༥ སོའི་ནང་བཙག་འབྲུ་འབད་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།
སྤྱི་ཚེས་ ༡༧/༡/༠༥ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཙག་འབྲུ་འབད་ནི་ཨིན་
པའི་བྲལ་བསྐྱབས་གནང་པའི་ཤུལ་མ་སྤྱི་ཚེས་ ༢༤/༣/༠༥ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་བཙག་འབྲུ་མཛད་རུག། བཙག་འབྲེད་བྱ་རིམ་འདི་འབྲུག་
ལུ་འགོ་དང་པ་འབད་ནི་འདི་གིས་ ཐོག་ཚེད་དང་ཉམས་སྤྱོད་བཙག་འབྲུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབད་བའི་སྐབས་ ཁ་དོག་ངོས་འཛིན་པའི་ཚོགས་པ་ཟེར་བཅག་འབྲུག་འབད་
བའི་སྐབས་སེར་པོ་འདི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་མདོག་ཨིན་མཉེ་ལྟེ་འབྲུག་མི་མང་ཤོས་
ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱལ་སེར་པོའི་ནང་བཅུགས་ཏེ་ བཞེས་ཚོགས་རྒྱལ་༥༥༥༢༡
བཅུགས་པའི་འོག་ལས་རང་ མདོག་དམར་པོ་དེ་ཚོས་ལྷེའི་མདོག་ཨིན་ཟེར་
མཉེ་ལྟེ་ ཚོགས་རྒྱལ་གངས་༢༥༥༧༢ བཅུགས་ལྷག། ལྷང་ཁྲུ་ནང་༡༥༥༥༧
དང་ཉོན་མ་ནང་ཚོགས་རྒྱལ་༢༥༥༠༥ བཅུགས་ལྷག་ཟེར་ཨིན་པས།

ལྷ་པ་ མི་སེར་དམངས་གཙོའི་གཞུང་དངོས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བརྟན་མཛད་དོན་ལུ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཅུགས་
པའི་སྐྱོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་ལྷ་བ་ཅིན། བཅག་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཁ་ཐུག་ལས་ སྲིད་ཚོགས་བཟེ་ཚོག་པའི་ཁྲབ་བསྐྱབས་སྦྱི་ཚོས་༡༩/༣/༠༧
ལུ་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ གོང་དུ་ལྷ་བའི་ཚོགས་པ་ དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་
དང་ འབྲུག་སྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཟེར་ སྲིད་ཚོགས་ཁ་གཉིས་འབྲུག་གཞུང་
གིས་ངོས་འཛིན་མཛད་ལྷག། གོང་གསལ་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་གཞུང་རྒྱུང་གི་
དབང་ཆ་ག་གིས་འཛོལ་རུང་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཐའ་ཐུག་ས་
དང་གཞི་བརྟན་ས་ འབྲུག་གི་རྩ་གཞུང་ཚེན་མོ་འམ་ རྩ་བྲིམས་ཚེན་མོ་འདི་
ཨིན་མ་ལས་ རྩ་བྲིམས་ཟེན་འགོད་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྩ་བྲིམས་
ཚེན་མོ་བརྩམས་ཏེ་སྤུལ་མི་དེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ རྗོང་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཞབས་བསྐྱོར་གནང་ལྟེ་ མི་མང་དང་གཅིག་
ཁར་བརྟལ་མི་བརྟལ་ཀྱི་གསུང་གོས་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་གནང་ལྟེ་ལྷན་དག་རྒྱལ་
ཚར་ཞིན་མ་ལས་ སྦྱི་ཚོས་༡༥/༧/༠༥ ལུ་རྩ་བྲིམས་ཚེན་མོའི་གྲུ་མི་དབང་

མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཕྱག་རྟགས་གནང་ཚར་བའི་རྟེན་ལས་
སློན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མཉེན་འབྲུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་སྲུལ་ཚོགས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སློང་དང་བཅས་པའི་སློབ་ལས་ཕྱག་རྟགས་བཀོད་དེ་ཆ་
འཇོག་གྲུབ་ཅི།

བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མཉེན་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་དོན་
ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ཚེ་ ༢༠/༦/༠༧
ལུ་ཚོགས་མཉེན་བཙུག་དགོ་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ཚེས་
༢༡/༡༢/༠༧ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མཉེན་འབྲུས་མི་བཏོན་ནི་སྤྱི་ཚེས་
འག་ ༡༥ རན་བཅག་འབྲུའི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་པའི་ལུ་ལས་སྤྱི་ཚེས་
༢༩/༡/༠༥ ལུ་སྐྱབས་ལུས་རྗོང་འག་ ༥ རན་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མཉེན་ཚོགས་
རྒྱན་བཙུགས་ལུག། དེ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱན་རིམ་བེངས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་རྗོང་
འག་ཉི་ཤུ་པོའི་སྐྱེ་ཚབ་འབྲུས་དཔོན་ཉི་ཤུ་བཏོན་པའི་གྲུ་རྩ་བེངས་ཆེན་མོའི་
དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཉེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁོངས་ལས་
མཁས་མཆོག་གི་འབྲུས་མི་ ༥ འདེམས་བསྐོས་གནང་ནེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མཉེ་
འགོ་བཙུགས་ཅི་བེར་ལུ་ནི། དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་བཅག་
འབྲུ་ཚོགས་རྒྱན་སྤྱི་ཚེས་ ༢༥/༥/༠༥ ལུ་བཙུགས་ཉེ་རྒྱལ་ཁ་འབྲུག་ཕྱན་
གསུལ་ཚོགས་པ་གིས་ཐོབ་མི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མཉེན་དོན་ལུ་རྗོང་འག་ ༡༥
འི་ནང་ཚོགས་རྒྱན་བཙུག་པའི་དོན་ལས་ཐོ་བཀོད་འབད་མི་ ༢༦༩༣༢༧

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་ས་ལས་ ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་པར་འོང་མི་ ༡༩༧༧༥༩ རྫོང་རྒྱལ་ཟེར་
ཨོན་པས།

དབྱིན་ཚེས་ ༢༩/༡/༠༥ ལྷ་རྫོང་ཁག་ ༥ འེ་ནང་ཐོ་བཀོད་འབད་
མི་ ༢༣༥༠ ཡོད་ས་ལས་ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་པར་འོང་མི་ ༡༥༡༧༣
ཨོན་པས་ཟེར་བཅའ་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་བཀོད་རྒྱལ། དེ་བརྒྱམ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དོན་ལྷ་རྫོང་འབད་མི་ ༣༡༥༤༤ གི་སྐུ་ལས་
ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་སར་འོང་མི་ ༢༥༢༥༡༢ ཨོན་ཟེར་ལྷ་ནི་དང་། རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་རྫོང་ཁྲི་ ༤༧ ཡོད་ས་ལས་འབྲུག་ལྷན་སྐུམ་ཚོགས་པ་
གིས་རྫོང་ཁྲི་ ༤༥ དང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་གིས་རྫོང་ཁྲི་ ༢ ཐོ་བཀོད་གཞུང་
རྫོང་གི་དབང་ཆ་ འབྲུག་ལྷན་སྐུམ་ཚོགས་པ་གིས་ཐོ་བཀོད་ཟེར་ལྷ་ནི།

གོང་ལྷ་ལྷ་དོ་བརྒྱམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་འོན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྫོན་འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཁར་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་བཅུག་པའི་དེ་འདོད་ཕར་བཞག་ རྣམ་ཏྲོག་ཙམ་ཡང་འཆར་མི་མེད་རུང་
མི་དབང་མངའ་བདག་འོན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་སེར་དང་གཞུང་གཡོག་པ་།
གཞུང་གི་རྫོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ དམངས་གཙོའི་སྲིད་བྱུས་རྩིས་པ་བཞིན་དུ་ མདའི་རྣ་བར་
དུག་འབྲུར་དོ་བརྒྱམ་འབད་ རྫོན་གནང་ལྟེ་མཐར་སྲུག་ལུ་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་གི་མ་མེད་པ་བཅུགས་གནང་མི་འདི་ཡང་ དོན་མཐར་སྲུག་ལུ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་གཞན་ལུ་མི་ཤོར་བའི་ཐབས་ལམ་རྣམས་ལྟེ་མེད་པ་ཅིག་
ཨོན་ཟེར་ལྷ་ནི་ཨོན་ནོ། །

རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་དང་ ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་བཅུག་
པ་ལ་སོཊ་པ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོཊ་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་སྐོར།

བདུན་པ་ རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་
བཅུག་པར་སྲུང་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་
པ་ཅིན། རྒྱལ་པོའི་ལྷན་གྱི་བཞུག་བཙན་ནང་།

ཡབ་མེས་དུས་གྱི་སྲོལ་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་འཛིན། །

གཞན་དུ་གྱུར་ན་མི་བདེ་འཕེལ། །སྲུང་ཚུལ་མི་ཉམས་མཛེས་པ་ཡིན། །

གཏོང་བའི་སྐོར་དང་ཆབ་སྲིད་སྲོལ། །གནའ་བོའི་ལྷན་གྱི་བཞུག་བཙན་གྱི་སྐོར། །

འོས་མིན་སྐོར་མེད་བྱ་བ་འགའ། །འཕེལ་བར་གྱུར་ན་འཛིག་པའི་སྐོར། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རང་དབང་རང་བཙན་
ཨིན་པའི་བར་མཚོན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་སྲོལ།
ཆས་གོས་དང་སྐད་ཡིག་དེ་ཚུ་ འཛེམ་སྐྱོང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་
དར་བྱུང་སོང་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ལུ་སྐྱབ་སྲོལ་སྐྱོད་ལུགས། དེ་ཡང་ དུས་རབས་
པའི་ནང་ལྷན་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཞབས་གྱི་བཅགས་
གནང་པ་ནས་བཟུང་ གྱུ་རུའི་ལྷན་བཞུག་བཞུག་གཏོར་སྐོར་རིམ་པར་
ཐོན་ཏེ་སྲོལ་བཟང་བཟུགས་པའི་སྐོར་ལས་ཡང་དུས་རབས་༡༥ པའི་ནང་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ གཏོར་སྐོར་པད་མ་སྐྱོང་པས་གཞི་བཟུགས་གནང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་ལམ་ལུགས་སྲོལ་ཚུ་དར་ཏེ་སྡོད་ལུག། ལྷན་པར་དུ་དུས་རབས་༡༧
པའི་ནང་ ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་གིས་ཞབས་ཀྱི་བཅགས་
པ་ནས་བཟུང་ འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོས་འདི་དར་ལྷབ་གནང་། བོད་
ལུ་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ བོད་
ལུ་ཡོད་པའི་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་དང་ འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་
གཉིས་ ཚོས་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཅུང་ ཚོ་གའི་གདངས་དབྱངས་དང་རྩོམ་
དུང་དང་རྒྱ་སྐད་གི་ལེ་ལུ་ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་ ལག་ལེན་ཚུ་སོ་སོར་
བརྒྱམས་གནང་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་ རང་བཅོན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་བརྒྱ་མཚོན་
ལུ་མཛོད་གནང་ལུག།

དེ་བརྒྱམ་སྡེ་ ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་དར་བའི་ ལམ་སྲོལ་དང་
འགོ་ལུགས་འདུག་སྐྱེངས་ཚུ་ཡང་ འབྲུང་སའི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ཅུང་ ལུ་སྲོལ་
སོ་སོར་འབད་དར་མི་དེ་ ཉམས་མ་བཅུག་པར་ རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཟེར་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་འབད་བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་ མི་རབས་ལས་མི་
རབས་བརྒྱད་དེ་དར་ལྷབ་བྱུང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཞན་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་རང་
དབང་རང་བཅོན་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ གཞན་དང་སྐྱབས་ལུ་འབད་དགོཔ་མེད་པ་
ལས་ སོ་སོར་དར་ལྷབ་བྱུང་བའི་དོན་དག་དེ་ཡིན་པས།

འབྲུག་གི་ལམ་སྲོལ་དང་འགོ་ལུགས་ཟེར་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་
འབྲིལ་མ་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལས་འོང་སྟེ་ང་བཅས་རའི་གྲུལ་
ཁར་འཇུག་ཅུང་ ང་བཅས་རའི་འགོ་སྐྱེངས་དང་ལམ་སྲོལ་མ་ཤེས་པའི་སྐབས་
འདི་འཕྲོ་ལས་མི་དེ་འབྲུག་པ་མེན་པས་ཟེར་ ཐ་ན་སྟོན་པ་ཅོམ་གྱིས་ཡང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བཟོད།   རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཐོག་ལས་རང་བཙན་སྤང་རྒྱུ་ལ།

འབྲུག་མི་ཡིན་མིན་ངོ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་སློམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་སླེ་   ང་བཅས་
རའི་དབུ་བྱིད་མཛོད་མི་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་   རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་ལྷན་གཅེས་
སྤྲུལ་མཛོད་དེ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་འདི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གྲུལ་ལས་གཤམ་
ཆེ་ཤོས་ཅིག་བརྩི་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༥༠ པའི་ཕྱོས་ཚོད་
དོན་ཚན་༤༠ པར་ཕྱོས་ཐག་བཅད་གནང་དོ་བཟུམ་ ཚོགས་ཐེངས་༥༡ པའི་
ཕྱོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༩ པའི་ནང་ ནང་སྲིད་སྲིད་སྲུག་ཉམ་ཁག་གིས་སྤྲིག་ལམ་
རྣམ་གཞག་བརྟེན་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ཡིག་ཐོག་བཀོད་དེ་འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་
ཀྱིས་བརྩི་བཀུར་ དང་ཟངས་འབད་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕྱུལ་བའི་ཁར་ཚོགས་
ཐེངས་༥༢ པའི་ནང་ སྤྲིག་ལམ་ལམ་རྣམ་གཞག་ལྷན་བརྩི་བཀུར་དང་
ཟངས་ཚུལ་བཞེན་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་གསུང་ཕྱོས་གནང་སྟེ་ དོན་ཚན་༥༣
ནང་ཕྱོས་ཚོད་མཛོད་ལྷན། རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་རང་གིས་མི་ཤེས་ནི་
འདི་ ཤེས་ཡོན་ཡར་བསྐྱེད་བྱུང་པའི་བར་མཚོན་མིན་པར་ བྱི་མི་ནང་དུ་
སྡོད་པའི་ཕྱོས་བཟུམ་འོང་ནི་ཨིན་མས་མཚོ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་
༥༤ པ་ལས་ཚུར་སྤྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་ཤེས་བྱ་འདི་ ཤེས་རིག་སྲིད་
བྱུས་གྲུལ་ཁར་བཅུགས་ཏེ་ སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སྤྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་
ཚོས་ཚན་གྱི་གྲུལ་ཁར་བཅུགས་ཅི་ཟེར་བའི་སྟེན་ལྷན་ལྷན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་ཕྱུལ་ལྷན་ཕྱོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༤ པའི་ནང་བཀོད་ལྷན་ཟེར་ཞུ་ནི།
དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༤༡ པའི་ནང་ རང་ལྷན་ལམ་
སྲོལ་ཉམས་ཆག་གི་སྐོར་ལས་གསུང་ཕྱོས་གནང་སྟེ་ཕྱོས་ཚོད་དོན་ཚན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༡༠ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། སླིག་ལམ་རྣམ་གཞག་ལུ་
བརྩེ་བཀྲར་དང་ལེན་མེད་པའི་རིགས་ལུ་ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་དགོཔ་སྤེ་
གོས་ཚོས་གྲུབ་རྟུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཐངས་༦༩ པའི་ནང་སླིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར་ལས་བཀའ་གནང་མི་
དེ་བསྐྱར་གསལ་ལྟུ་བ་ཅིན། མ་གཞི་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ས་རྒྱ་
ཆེ་རྒྱུང་དང་རྒྱ་རྩོམས་ མི་འབོར་ དམག་ཆས་རྩེ་ རྒྱལ་ཁབ་རྩོམས་ཅན་གཞན་
བཟུམ་སྤེ་ཡོད་པ་ཅིན་ རང་བཅོན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་སླིག་ལམ་རྣམ་གཞག་དང་
རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདི་བཟུམ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་བརྩམས་
དགོཔ་ཅིག་ཡང་མི་འཐོན་ནི་ཨིན་པས། དེ་འབདམ་ད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་
རྒྱུང་ཀྱུ་འདི་ནང་ མི་འབོར་དང་རྒྱ་རྩོམས་རྒྱུང་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་
རང་བཅོན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་བཅོན་ཐབས་ལུ་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་བྱུང་ཚོས་
བཏོན་དགོཔ་ཁག་ཆེས་ལས་ སླིག་ལམ་རྣམ་གཞག་དང་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་
བདག་འཛིན་འཐབ་སྤེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་དགོཔ་གལ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་
ཡོད་མི་འདི་ཡང་ གཙོ་བོ་རང་སྤྱི་མི་གིས་ང་བཅས་རང་ འབྲུག་མི་སོ་སོ་འབད་
མ་བརྩེས་བར་ཁོང་དང་ཅོག་འཐབ་པ་ཨིན་པའི་བསམ་སྦྱོང་སླིག་མི་མང་སྤྱི་ཐོན་མ་
ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་བཏན་ཐབས་ལུ་གནོད་ཉེན་ཡོད་མེད་
ཀྱི་མནོ་བསམ་སྦྱོམ་བཏང་དགོཔ་འདུག།

དེ་ཁ་ལུ་ སྤྱི་མི་གིས་མནོ་སྤྲུགས་དང་འདྲམ་སྤེ་ ང་བཅས་རའི་
མི་སེར་རྩེ་ལས་ཡང་ རང་དང་རོགས་ཅོག་འཐབ་པ་ཨིན་པའི་བསམ་པ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རང་ལྷན་ལམ་སློལ་གྱི་ཐོག་ལས་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ།

དང་སློབ་ལམ་བསྐྱོད་མི་རེ་འཛོན་པ་ཅིན་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤང་སློབ་
ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པ་ མིག་གིས་མཐོང་སར་ཨིན་མ་ལས་ ང་བཙན་རའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་འདི་ བདག་འཛོན་འབྲུག་དགོ་པ་
ཅིན་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཆ་ར་གིས་ཐབས་རང་མེད་པར་ ལམ་
ལུགས་སློལ་སྐྱོད་ལམ་རྣམ་གཞག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་བསྐྱོད་ནི།
གཞུང་རྒྱུ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་ལུ་ ཅན་པ་ཐེབས་ཅིག་རང་བཏོན་ཏེ་ འབད་
དགོ་པ་གལ་ཆེ་བས་ཟེར་གསུངས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཉེ་མ་ལས་གོ་མས་འདྲིས་མེད་
པའི་གྲོན་ཆས་དང་སྐྱོད་ལམ་རྣམ་གཞག་ཚུ་ དང་ གྲངས་འབད་མ་ད་ འཇམ་
ཏོག་ཏོ་འབད་བུམ་ཚུ་ད་པར་ལཱ་ཁག་ཡོད་དེ་རང་འབད་རུང་ འདི་ཚུ་གི་དགོས་
པ་དང་ཁེ་ཕན་ཏེ་གོ་སྟེ་ ང་བཙན་རའི་རྣམ་མཚན་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ སྤོ་
བུས་འདི་ལུ་བཙུག་བཀུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ དང་གྲངས་ཀྱི་བཙོན་བུགས་སློམ་བསྐྱེད་
དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཐ་དམ་ཚོག་བཏོན་ཏེ་ཕྱག་ལུ་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤང་སློབ་
ལུ་ཕན་པའི་རྟོགས་མཚན་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ ལུགས་ངལ་རངས་
དང་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་གསུངས་གནང་ལུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ འཇིགས་མེད་
སེང་གོ་དབང་ལྷན་མཚོག་གིས་ ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་ལུ་པ་དང་རྟུག་པ་ཚུ་
གི་སྐབས་ལུ་ གཞུང་གི་དམིགས་ལུ་ལ་གཙོ་བོ་ཅིག་གི་གྲུལ་ཁར་ རང་ལྷན་ལམ་
ལམ་སློལ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་དར་བྱུང་བཏང་ནི་དེ་བཅུགས་གནང་ལུག།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ ལུགས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཡང་ འབྲུག་
པའི་མི་ཁྲུངས་གལ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ རང་ལྷན་ལམ་སློལ་འདི་ལུ་ཆ་འཛོག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་བཅིང་བཀྲུང་ལྷུ་དགོཔ་མ་ཚད་ རང་ལྷུགས་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ སྤ་ཞིང་སྤ་བ་
འབད་དེ་ འབྲུག་མི་གེ་ར་གིས་ཤེས་ནི་དེ་ཡང་མེད་ཐབས་མེད་མནོ་བའི་སྤུགས་
བཞེད་གནང་སྟེ་ ནང་སྲིད་དང་སྲོལ་འཛིན་ལྷན་ཁག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་
གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་ལས་སྡེ་ཆ་མཉམ་ནང་སྤྱི་གལ་ལམ་རྣམ་གཞག་ཟེར་
སློབ་སྟོན་གནང་བཅུག་པའི་དོན་ལུ་འགྲོ་གྲོན་མང་རབས་གནང་དང་གནང་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ལྷག་པར་དུ་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ངོ་མ་ སློབ་གྲ་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་
སློབ་སྤྱུག་ཚུ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སློབ་ཁང་ཚུ་ནང་སྤེལ་པའི་སྐབས་ ཞལ་བཀོད་དང་
བཀའ་སློབ་ཅིག་འདི་ རང་ལྷུགས་ལམ་སྲོལ་ལུ་གཅེས་སྦྲས་དང་བཅིང་བཀྲུང་
འབད་དགོ་པའི་སློབ་ལས་གསུང་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ གཙོ་བོ་རང་བཅོན་གྱི་དོན་
ལུ་ཨིན་པས་ཟེར་ལྷུ་ནི་ཨིན་ནོ། །

- ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མི་དབང་ཚོས་རྒྱལ་དེས། །
- ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རང་བཅོན་གཅེས་སྦྲས་མཛོད། །
- ཐམས་ཅད་བཤད་པའི་སློ་སྟོབས་སྤ་ན་ཡང་། །
- མདོ་ཙམ་བདུས་ཏེ་ཡོངས་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཀོད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ།

མི་ལྗེའི་གནས་ལྟངས་ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་
དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་ཚུལ།

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་སྤྱོད་ལེན་ཅིང་། །
རྒྱལ་མཚོག་དམ་པས་འབངས་ལ་བརྩེ་བ་མཛད།།
གང་གིས་འཁོར་འབངས་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་གཏམ། །
བཤད་པས་མི་ཚར་རྒྱལ་བའི་རྒྱགས་ཀྱང་དུགས། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ལེའུ་བཅུ་མ་པ་ མི་ལྗེའི་གནས་
ལྟངས་ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་
བཅུ་མས་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ མི་མང་གི་གནས་ལྟངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་བརྟེན་
ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཅུ་གས་པའི་མཛད་པ།
གཉིས་པ་ མྱོང་གསེབ་ཁར་གཅོང་སྐྱོ་རྣམ་པའི་འཕྱང་རྒྱ་དང་སྐོག་མེའི་
མཐུན་རྒྱུན་སྲེལ་བའི་མཛད་པ།

གསུམ་པ་ རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུའི་ནང་མི་ལྗེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུན་བཅུ་པའི་མཛད་པ།
བཞི་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་ཏེ་
འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་དང་རྣམ་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་
པའི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ལྷོ་ནུ་ཞིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་མང་གི་གནས་སྐྱོད་ས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་
ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་པའི་མཛད་པ།

དང་པ་ མི་མང་གི་གནས་སྐྱོད་ས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་
བསྟེན་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་ཚུལ་སྐོར་ལས་མ་ལུ་བའི་
ཉེ་མ་ ལེགས་བཤད་ལས།

ས་སྐྱོད་སྐྱོང་རྗེར་ལྷན་པ་རྣམས། །འབངས་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་བྱམས། །
རང་གི་སོག་དང་ནོར་བཏང་ནས། །འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་དགའ་བ་དང་སྐྱོད་པ་འབད་བཞག་ནི་དེ་རྒྱལ་པོ་ཁོ་རའི་
སྐྱོན་འབྲས་བཟུམ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན་དོ་ཡོད་པ་ལས་ མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་
གནས་སྐྱོད་ས་ དབྱེ་ཞིབ་ཚུལ་བཞིན་གནང་པའི་ལམ་སོལ་བཙུགས་གནང་ཅུག།
དབྱེ་ཞིབ་དེ་ཡང་གོང་གསལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གསོ་བའི་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་
ལས་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཏོག་པ་བཙུགས་ཉེ་ གོང་གསལ་གྱི་
འཚོ་བའི་གནས་སྐྱོད་ས་དང་ མཐུན་ཚུན་དེ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་དབྱེ་ཞིབ་དང་
ནད་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་རིམ་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་ཉེ་བོ་བཀོད་འབད་བཅུག་ཅུག།
སྐྱོན་ལུ་དེ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ གོང་གསལ་ཚུ་ནང་ གཙང་སྤྱོད་མེད་སར་གཙང་སྤྱོད་
མཐུན་ཚུན་མེད་སར་མཐུན་ཚུན། རིམས་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོབ་སྤྱོད་ མཛོ་
ནད་དང་ པོ་ལི་ཡ་ཟེར་བའི་རྩ་ནད་ལ་སོགས་པ་རྩ་མེད་བཏང་པའི་འཆར་གཞི་
བརྩམས་ཐོག་ལས་ མི་སྣའི་བདེ་སྐྱོད་གོང་དུ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་

འགོ་བཅུགས་གནང་རྒྱལ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ གྱི་ལོར་སྲིད་སློབ་གྲི་སྟན་ལུ་ནང་། གཞི་རིམ་གསོ་
བའི་སྟན་བཅོས་འབད་དེ་བྲལ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལུ་སྟོང་ཅི་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ།
རྒྱལ་གཞུང་གིས་འབྲུག་མི་ག་ར་ལུ་གནས་རིམ་མཐོ་བའི་སྟན་བཅོས་ རིན་
མེད་སྟོང་པར་གནང་བའི་སྲིད་བྱུས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་མང་ཚུ་གི་གསོ་བའི་
གནས་སྤངས་ཡར་ཤལ་སོང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦
གི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་སྟན་ལུ་ནང་ལུ་བའི་སྐབས་ ཨ་ལོ་གསར་སྐྱེས་
༡༠༠༠ ལས་༧༠ མ་གཏོགས་གཞན་ཆ་མཉམ་གསོ་ཚུགས་པ་བྱུང་མི་འདི་
ལུང་ཚུགས་ནང་ཨ་ལོ་ཤི་རྒྱུན་ཉུང་ཤོས་གྱི་གལ་ཁར་ཨིན་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ།
དེ་མ་ཚད་གོང་གསེབ་སྟན་ཁང་བར་མ་ག་ར་ནང་ གལ་ཆེ་བའི་མཁོ་ཆས་དང་
ལག་ཆས་གྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཅུགས་ཏེ་ རྫོ་བུར་གྱི་ཨ་ལོ་སྐྱེས་
སའི་སྟན་བཅོས་དང་ སྟན་གཡོག་མའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཨམ་
སྲུ་ཚུ་ཨ་ལོ་མ་སྐྱེས་བའི་གོང་གི་ལམ་སྟོན་དང་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བརྒྱུད་སྟོན་འབད་
བཏང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ལུས་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་པའི་འབྲུ་ནད་ ཨེ་ཨའི་མི/ཨེ་ཨེ་ ཟེར་མི་སྤྱི་ལོ་
༢༠༠༢ ཚུན་མི་གངས་ ༡༠༥ ལུ་ཐོབ་ཡོད་པ་སྤྱི་ལོ་འཛིན་བྱུང་བའི་གལ་
ལས་ མི་གངས་ ༢༩ ཤི་སོང་རྒྱལ། ནད་དེ་གི་དོན་ལུ་གསོ་སྟན་ ཨེ་ཨེ་
རྩོམ་སྤྲོད་ལེ་ཟེར་མི་འགོ་བཅུགས་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལས་ད་ལྟོ་
བར་ན་ ཨེ་ཨའི་མི/ཨེ་ཨེ་གི་ནད་པ་ ༢ མ་གཏོགས་མ་ཤི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་
བརྒྱུམ་བད་ཀར་གྱི་ནད་གཞི་ཐོབ་མི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཚུན་ཚོད་ ནད་པ་ ༡༠༡༥

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་ས་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལུ་ནད་པ་ ༧༢༧ ལུ་མར་ཕབ་རྒྱབ་ཚུགས་ཏེ་བརྒྱ་
ཚ་༥༠ རྣལ་ལཱ་ཅིག་དག་ལྟེ་སོང་ཡོད་པ་སྤྱི་གསོ་བའི་སྣན་ལུ་ནང་བཀོད་ལུགས་
དེ་ལས་ཚད་ནད་ཐོབ་སའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་
འབྲུག་སྣན་བཏབ་པའི་ ཡུན་རིང་སྤྱོད་བཏབ་པའི་བསེལ་རས་ཚུ་བཀྲམ་སྤྱི་
འབད་ཡི་ཟེར་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་ཚད་ནད་ཀྱི་ནད་པ་གྲངས་ཁ་ ༢༤༧༠
ཡོད་ས་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལུ་ནད་པའི་གྲངས་ཁ་ ༡༥༤༥ ལུ་མར་ཕབ་
རྒྱབ་ཚུགས་ལུགས།

དེ་མ་ཚད་ གསོ་བའི་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་
དོན་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལུ་སྤྱི་ཚེ་ ༧ པ་ལས་མི་མང་ནད་དཔུང་ཀྱི་དོན་ལུ་འགོ་
སོང་སྤོམ་བཏང་ལྟེ་ འཛིགས་མེད་རྩི་རྩི་དབང་ལུགས་གཙོ་བཙུན་སྣན་ཁང་ནང་
སྤྱི་ག་རིག་ཀམ་ལུས་ཀྱང་ཐོག་ལས་ བཏུག་དཔུང་འབད་བའི་འབྲུག་ཚ་ ཀྱི་མོ་
གར་མི་ཟེར་མི་དང་ མེག་ཞེ་ཀྱི་གིག་ དེ་སོ་ཞེ་ནས་ཨི་མེ་རིང་ཟེར་མི་ཚུ་མཁོ་
སྤྱི་ལུ་འབད་དེ་ ལག་ལེན་འབབ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ འབྲུག་ཚ་དེ་ཚུ་གིས་ ནད་
གཞི་དེ་ཚུ་ལྷ་ལོང་ལས་རོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ ནད་པ་ཚུ་དུས་ཚོད་
ཁར་སྣན་བཅོས་འབད་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་སྤོམ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་འཕྲོད་བཞེན་སྐོར་ལས་མི་མང་ལུ་གོ་བར་སྤྱོད་པའི་ཞབས་
ཏོག་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་དེ་ རྒྱུས་རྒྱུན་བཀག་ཐབས་དང་ ཉ་གཞོན་
འཕྲོད་བཞེན་དོན་ལུ་ རྒྱང་ཀྱི་འབྲུང་ལས་ཨ་ལོ་ཆགས་ནི་བཀག་ཐབས།
ལུས་འབྲེལ་ལུ་བཞེན་པའི་ནད་ ཨེ་ཅེ་ཨེ་ལི་སྤོ་/ཨེ་ཅེ་དང་བཟུང་ཚང་འཆར་
གཞི་སྐོར་ལས་ཡང་སྤྱི་ར་བཏང་གེས་བྱ་བྱེ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་ཡོད་པའི་སྣན་

ལྷ་བཀོད་རྒྱལ།

མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་ཚུལ་མཐུན་ཐོབ་པའི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ཐབས་ཤེས་མཛད་དེ་ རྒྱབ་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་གི་མི་
སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཐིམ་ཕུ་ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༧༡༦ བཏང་སྟེ་ནད་པ་༣༥༠
འི་ཉལ་བྱི་ཡོད་པའི་སྤོང་ཁང་སྤོང་འཛིགས་མེད་དོན་རྗེ་དབང་ཕུག་གཙུག་བཞུགས་
སྤོང་ཁང་ རྒྱ་བསྐྱེད་རྒྱབ་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཤར་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མོང་སྐར་ལུ་ཡང་མ་དངུལ་ས་ཡ་༧༣༥ བཏང་ཐོག་ལས་ནད་པ་
༡༥༠ འི་ཉལ་བྱི་ཡོད་པའི་གཙུག་བཞུགས་སྤོང་ཁང་རྒྱབ་པའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་སྟེ་
ལོ་༢༠༠༧ གྱི་ལོ་འཁོར་སྤོང་ལྷ་བཀོད་རྒྱལ། དེ་བཟུམ་སྟེ་ཕྱོགས་མི་སེར་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་སྟེ་ལོ་༢༠༠༦ ལས་ཟད་འགྲོ་ས་ཡ་༡༠༧ དང་འབྲུམ་༥༣
བཏང་སྟེ་ཕུན་ཚོགས་སྤོང་ལུ་ ནད་པ་༥༠ གི་ཉལ་བྱི་ཡོད་པའི་སྤོང་ཁང་སྤོང་
རྒྱབ་མི་འདི་བསྐྱབས་ཏེ་སྟེ་ལོ་༢༠༠༧ གྱི་ཟླ་༧ པ་ལས་ལག་ལེན་འབྲུག་
ནི་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ། དེ་དང་འབྲུག་སྟེ་ཟད་འགྲོ་ས་ཡ་༥༠
བཏང་སྟེ་དར་དཀར་དཔལ་ལ་ལུ་ཡང་ནད་པ་༢༠ འི་ཉལ་བྱི་ཡོད་པའི་སྤོང་
ཁང་རྒྱབ་དོ་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ།

འཆར་གཞི་བརྒྱད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ ཤོང་གསལ་གཙུག་
བཞུགས་སྤོང་ཁང་ཚུ་མ་བཅུས་བར་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལས་སྤོང་ཁང་
ཆེ་བ་༢༧ ནད་པའི་སྤོང་ཁང་ཆེ་བ་༡ འཕྲོད་བཞུགས་སྤོང་ཁང་༥༥ སྤོང་སྤོང་
ཁང་༥༥ ཞབས་ཏོག་བཀའ་སྟེལ་སྟེ་བ་༧༦ གསོ་བའི་སྤོང་བརྒྱུད་སྟེལ་ཁང་༣
ཚད་ནད་བཀག་ཐབས་སྟེ་བ་༡༩ ཡོད་མི་ཚུ་གིས་མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་གི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱང་ཡོད་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ར་མི་ལྗེའི་ཚོ་སྲོག་བསྐྱངས་
ཏེ་ ཉ་ ཚ་ཚེ་ཞི་བའི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ མི་མང་བདེ་སྐྱིད་སྟེལ་
བའི་ཐབས་ལམ་སྲ་ན་མེད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ། །

གྲོང་གསེབ་ཁར་གཙང་སྐྱ་ལྡན་པའི་འབྲུང་ཚུ་དང་སློབ་མེའི་

མཐུན་ཚུན་སྟེལ་བའི་མཛད་པ།

གཉེས་པ་ གྲོང་གསེབ་ཁར་གཙང་སྐྱ་ལྡན་པའི་འབྲུང་ཚུ་དང་ སློབ་
མེའི་མཐུན་ཚུན་སྟེལ་ཚུལ་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་
ཚུལ་ཁབ་ནང་འབྲུང་ཚུ་དང་ སློབ་མེ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ག་དེ་སྟེ་སྟོན་
ཅི་ག་གི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྟུས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། ལྷར་གྱི་དུས་སུ་རྫོང་
གཞི་ཚུ་ནང་དཔོན་སྐྱང་པ་ཟེར་སྐྱབ་སྲོལ་ཅན་གྱི་མི་རྒྱུད་ བཟའ་ཚང་དང་
བཅས་པ་རྫོང་གཞི་ཚུ་གི་སློ་ལོགས་ཁར་གཞིས་བཅགས་འབད་རྫོད་མི་དེ་ཚུ་
གི་ མི་རྒྱུད་རིམ་པའི་ལཱ་སྐྱལ་དེ་རྫོང་ནང་ འབྲུང་ཚུ་སྟེལ་ནི་དེ་ཨིན་པས།
དེ་བརྒྱམ་ཚུལ་པོ་དང་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་སློ་ཁར་ཡང་ཕྱག་སྐྱར་པའི་གལ་
ལས་ ལྷར་པ་གཉེས་གཉེས་དེ་རེ་ཉིན་བསྐྱར་གསོལ་ཚུ་ཨོག་པར་འཕྱོད་གོ་
དོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚན་ཡང་ འབྲུང་ཚུང་དེ་གི་དོན་ལུ་ཨིན་པས། འབྲུག་གི་གྲོང་
གསེབ་མང་ཤོས་ནང་འབྲུང་ཚུ་ཐག་རིང་ས་ལས་ཨོག་དགོ་ནི་དེ་གིས་ གྲོང་
གསེབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་མ་མ་ཚད་ དུས་ཚོད་ཡང་མང་ཤོས་
ཚུ་དཔོག་པའི་དོན་ལུ་རྫོགས་ནི་དེ་གིས་ལཱ་གཞན་འབད་བའི་གོ་སྐབས་གང་མ་
མི་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཤར་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ རྫོང་པ་བྱ་བེངས་དང་པ་
འབོ་པའི་བསྐྱར་ལས་ རྒྱ་ཨོག་པར་མེ་ཆག་བཏེག་སྟེ་འགྲོ་སར་མཐོང་ཡི།
དེ་སྐབས་གྲོང་གསེབ་རྒྱ་ནང་རྒྱ་ཨོག་པའི་སྣོད་མེད་པར་ སྐག་ཤིང་དུམ་བཅད་
མི་བཞི་བཞི་ལྔ་ལྔ་དེ་དེ་ཅེ་བོའི་ནང་བཅུ་གས་ཏེ་ བྱ་བེངས་དང་པ་འབོ་པའི་
སྐབས་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ རྒྱ་འབག་སྟེ་གཡུས་ཁར་ཉིན་མ་ཤར་བའི་རྟོང་ལས་
མ་གཏོགས་ རྒྱ་ཁྲུང་ཆ་ཅིག་མི་སྣོད་པས། དེ་བཟུམ་ཅི་རང་ཆ་དུས་ཀྱི་མཐའ་
རྒྱུ་པ་ཏེ་ལེ་རེ་མགོ་ཁར་སྣོད་མི་རྒྱ་གིས་ སེམས་ཅན་གྱི་པགས་ཀོ་ནང་རྒྱ་
རྒྱགས་ཏེ་རྟ་གྲུ་བཀའ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡ དེ་དེ་གི་ཅིས་ལམ་ཁར་འགོར་ས་མཐོང་ཡི།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་བྱིམ་དེ་ནང་སྣོད་མི་རྒྱ་གི་གཟུགས་ཁམས་གཙང་སྒྲ་བཞེན་མ་
རྒྱུ་གས་པའི་ཁར་ རྟོད་རྒྱ་ཡང་ཉིན་ཞག་ལེ་ཤིང་བར་ན་རྒྱ་མ་ཁྲུ་བར་བཞེས་སྟོ་
བཟོ་སར་མཐོང་ཡི། གཡུས་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ལུམ་རྒྱ་བེར་སྐབ་སྟོལ་ཡོད་པའི་ས་
དོང་ནང་གནམ་ཆར་ལུ་བཞེན་ཏེ་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡང་དབོག་སྟེ་འབྲུང་སྟོལ་
སྣོད་ལྷག།

དེ་བཟུམ་འབྲུག་ལུ་སྟོག་མེ་མ་སྣོད་པའི་ཏེ་མ་ རྫོང་གཞི་རྒྱ་ནང་
ལ་མང་བེར་སྐབ་སྟོལ་ཡོད་མི་ ཤིང་གི་རྟོག་མ་ལས་བཏོན་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་ལེད་
སྟོད་འབད་དེ་ རས་ཀྱིས་སྣོང་རས་བཟོ་མི་དེ་གྲུ་མེ་བཏེག་ནི་དང་ ས་མར་
ཁྲུ་ལེད་སྟོད་འབད་དེ་སྐབ་ཏེག་བཏེག་ནི་རྒྱ་ ལག་ལེན་འབབ་སྟོལ་སྟོད་ལྷག།
དེ་བཟུམ་གྲོང་གསེབ་རྒྱ་ནང་ མེ་ཆག་བེར་སྣོང་ཕུ་ཤིང་དང་ སྐག་ཤིང་བསྐྱམ་
ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་སྣོད་དབོག་ནི་དེ་གིས་ ལུབ་མེད་
རིགས་བྱིམ་ལུ་གང་མ་འབད་ནི་མེད་པར་ བམ་སྟོ་བའི་འཕྲོ་ལས་ཉལ་ཏེ་སྣོད་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་
རྩོ་རྩེ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་
ནང་ས་གནས་ཁག་རྒྱག་ནང་འབྲུང་ཚུ་བཏོན་པའི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་
གནང་རྟུག། ས་གནས་ཁག་རྒྱག་པོ་ཡང་ ཐིམ་ཕུ་དང་དབང་འབྲུག་པོ་བྲང་།
བསམ་ཚེ་དང་ཕྱུན་ཚོགས་སྒྲིང་། བདེ་བ་ཐང་དང་གསར་སྤང་ཚུ་གི་ས་གནས་
གལ་ཆེ་ས་ཚུ་ནང་ འབྲུང་ཚུ་བཏོན་ནི་སླེ་འཆར་གཞི་ལས་རིམ་ནང་བཀོད་པའི་
མ་དདུལ་ཡང་ འཆར་གཞི་དང་པའི་ནང་དདུལ་ཀམ་འབྲུམ་༥༧ དང་ཆ་༡༧
བཞག་རྟུག། འཆར་གཞི་གཉིས་པའི་ནང་གོང་གསལ་འབྲུང་ཚུ་ཁག་གི་དོན་
ལས་མ་དདུལ་འབྲུམ་༥༣ དང་ཆ་༥༢ བཞག་རྟུག། འཆར་གཞི་གསུམ་
པའི་སྐབས་ཉེ་མ་འབྲུང་ཚུའི་ལས་རིམ་ཁག་༡༢ ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་
བཟོ་བའི་དོན་ལས་མ་དདུལ་འབྲུམ་༢༥ བཞག་པའི་ཁར་ འབྲུང་ཚུ་གསར་པ་
བཏོན་པའི་དོན་ལུ་མ་དདུལ་འབྲུམ་༡༥ དང་བཙོག་ཡུར་དང་ཚུ་ལམ་ཚུ་
ལེགས་ཤོམ་བཟོ་བའི་དོན་ལུ་འབྲུམ་༩ བཞག་སྟེ་ཕྱག་ལུ་གནང་རྟུག།

གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་ གོང་གསལ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གི་གནས་སྤངས་
དང་ འཕྲོད་བརྟེན་ཞིབ་དབུད་མཛད་པའི་སྐབས་ གོང་གསལ་ཚུ་ནང་
འབྲུང་ཚུ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ལས་སྐྱག་པ་འབད་ འབྲུང་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཉེ་
ཐོབ་པའི་ནད་རིགས་དར་བྱུང་སོང་ཡོད་མི་ལུ་གཟིགས་ཉེ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་ནང་ གལ་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་འབྲུང་ཚུ་གཙང་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་བཏོན་ནི་སླེ་སྤྱོད་བཞེད་གནང་རྟུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གྲུ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ལས་རིམ་འབྲུང་ཚུ་ཁག་༡༢༩ བཟོ་མི་དེ་གིས་
བསྐྱེམས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་གྲུང་པ་༣༥༠༠༠ ལུ་ཕན་ཐོགས་ཚུགསཔ་
བྱུང་རུག། འཆར་གཞི་བདུན་པ་མཇུག་བསྐྱེ་བའི་སྐབས་བསྐྱེམས་གྲོང་གསེབ་
ནང་ཡོད་མི་ མི་སེར་གྲུང་གངས་༢༦༠༠༠ ལུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་པའི་
སྐབས་མི་གངས་འབུམ་༢ དང་སྒོང་སྤག་༢༥ དེ་ཅིག་ལུ་འབྲུང་ཚུ་སྒོ་ཁར་
སྒོད་ཚུགསཔ་བྱུང་རུག། དེ་བརྒྱམ་ཁྲིམ་ས་ཚུ་ནང་ཡང་འབྲུང་ཚུའི་ལས་
རིམ་ ཚུ་བསྐྱེད་དང་གསར་བཙུགས་འབད་དགོཔ་བྱུང་ཞེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩
ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ཐིམ་ཕུ་དང་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་། སྤོ་རྩ་དང་དགེ་ལེགས་ཕུ།
བཀ་ཤིས་སྐར་དང་བསམ་གྲུབ་སྒྲིངས་མཁར་ཚུ་ནང་ འབྲུང་ཚུ་བསྐྱེད་ལས་
རིམ་བཙུགས་ཏེ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ནང་འབད་དགོཔ་བྱུང་རུག།

འཆར་གཞི་བཙུན་པའི་ནང་གྲོང་གསེབ་འབྲུང་ཚུ་ཁག་༡༢༦༠ གི་
ཚུམ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ འི་ནང་འཁོད་ལུ་འབྲུང་
ཚུ་ཁག་༣༥༠ གསར་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཐོག་
ལས་གོང་གསལ་དུས་ཚོར་ཁར་འབྲུང་ཚུ་ཁག་༡༡༢ མ་གཏོགས་མཇུག་
བསྐྱེམ་ཚུགས་པས། ཏེ་མ་བཙུགས་མི་གྲོང་གསེབ་འབྲུང་ཚུ་མང་ཤོས་སྤྱི་
ཚོད་ལེགས་ཤོམ་མེད་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལུ་འབྲུང་ཚུ་ཁག་༢༩༠
འི་ཚུམ་བསྐྱར་བཙོས་འབད་དགོཔ་བྱུང་ཡོདཔ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་མང་ལུ་དགའ་བསྐྱེད་སྤེལ་
བའི་ལས་རིམ་ལུ་ཕན་ཐབས་ གྲོང་གསེབ་ཁར་འབྲུང་ཚུ་བཀམ་སྤེལ་འབད་
དེ་ མི་སེར་ཚུ་ཉིན་བཟུར་བཞིན་དུ་ཚུ་ལེན་གྱི་དཀའ་ངལ་བསལ་བའི་ཁར་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་འདུ་མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུན་བརྩུགས་པ།

འབྲུང་རྒྱུ་སྤྲོས་ཚད་ཅན་ཐོབ་ནི་དེ་གིས་   ན་ཚ་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་མར་ཕབ་
རྒྱལ་སྤེ་ཚེ་སྲོག་རིང་པ་མཐུད་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་   རྫོང་གསེབ་ཁར་སློབ་
མེ་བྲལ་སྤེལ་མཛད་དེ་བདེ་སྲིད་ཐོབ་པའི་སློར་ལས་གོང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལེ་ལུ་
ནང་བཀོད་ནི་དེ་གིས་   འདི་ནང་བསྐྱར་གསལ་འབད་བའི་ངལ་བ་མ་འབད་
ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ།

རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་པོ་ལས་མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུན་
བརྩུགས་པའི་མཛད་པ།

གསུམ་པ་   རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་པོའི་ནང་   མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུན་
བརྩུགས་པའི་མཛད་སྤྱོད་སློར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན།   མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་མ་མེད་པ་ཅིག་   རྫོང་གསེབ་ཁར་ཡོད་མི་
མི་སེར་ཆ་མཉམ་རང་   དབུལ་ཕོངས་རྩ་མེད་བཟོ་གནང་སྟེ་   འདྲ་མཉམ་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་བརྩུགས་ཐོག་ལས་   མི་མང་ལུ་བདེ་སྲིད་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནི་འདི་ཨིན་མ་ལས་   དོན་ཆེན་འདི་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ཐབས་
ཤེས་   དང་པ་   རྫོང་གསེབ་ཁར་ཤེས་རིག་གི་མཐུན་ཚུན་གནང་སྟེ་   རྒྱ་ལོ་
ན་རྒྱུང་ཀྱའི་བསྐྱར་སློབ་གྲ་ནང་སློབ་གཉེར་འབད་བའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་མི་
རྒྱ་ལུ་ཡང་   ཤེས་ཡོན་སྤེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་སྟེ་   ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༠
ལོར་མི་སྡེ་སྤྱི་ལོ་སྤོ་མས་ལུ་ཤེས་ཡོན་སློབ་རྒྱུ་ལུ་ཐོབ་ཐབས་ཤེས་བཟོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གནང་རུག། དེ་གི་དོན་ལུ་གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་རིམ་མང་རབས་བཅུ་གསུམ་
ཉེ་ནང་གི་ཨ་མ་ཚུ་གིས་ཡང་སློབ་གཉེར་འབད་བའི་གོ་སྐབས་གནང་ཞེ་དཔེ་དོ་
ཤེས་ཚུ་གསུམ་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་རུག། ཟ෍་ལོ་ ༢༠༠༧ གྱི་ལྷན་ཁུའི་ཐོ་བཀོད་
དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་སྐབ་མི་འབྲུམ་ ༡ དང་སྟོང་ཕྲག་ ༧༥
ཡོད་ཟེར་བཀོད་རུག།

དེ་གི་སློབ་ལས་ ཟ෍་ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་སློབ་ཆེན་གྱིས་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལུ་ཕུག་
དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འཆར་གཞི་དགུ་པའི་ནང་ཨ་ལོ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལས་ ༩༥
སློབ་གྲྭ་ནང་གསུམ་བཅུ་གསུམ་འབད་བའི་ཁར་ད་ལྟོ་ཡོད་མི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྐྱུས་ཚད་
ལེགས་བཅོས་འབད་བའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། སློབ་གསུམ་
ལས་སློབ་རིམ་ ༡༢ པ་ཚུ་ན་བརྒྱ་ཆ་ ༧ ཡར་མང་མོང་ཡི་ཟེར་དང་དེ་གིས་
སློབ་རིམ་ ༡༢ མན་ཚད་གྱི་གངས་འཁོར་ ༥༠༠༠ གི་ཚུ་ལུ་འབྲུལ་ཨིན་པས།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ ཉེ་མ་ལས་ཡོད་མི་སློབ་གྲྭའི་གྲུ་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ ༢ དང་
མི་ལྗེའི་སློབ་གྲྭ་ ༡༡ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ་ ༡ འགོ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་ཡོད་པའི་
ཁར་མི་ལྗེའི་སློབ་གྲྭ་ ༡ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ་ལུ་ཡར་མང་རྒྱུ་ཅི་ཟེར་
དང་ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་འོག་མ་ ༥ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ་ལུ་ཡར་མང་
རྒྱུ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་མི་ལྗེའི་སློབ་གྲྭ་ ༦ དང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ ༢
འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་འོག་མ་ལུ་ཡར་མང་རྒྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཉེ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་
རུག། དེ་བཟུམ་གྲུ་ཚང་དགོན་ལྗེའི་འོག་ལུ་དགོ་སློབ་དང་ཨ་ཁེ་བཅོམས་སྟོང་
ཕྲག་ ༡༥ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ག་ར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློབ་འབད་མི་ཚུ་བརྟེན་ཉེ་གཞི་
རིམ་ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༢ ལུ་སྟོང་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་དོན་གསལ་བཟོ་བ།   རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་འཛུགས་མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུན་འཁུར་གསལ་པ།

དེ་ལས་རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ་སློབ་༤༥
རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་དང་། གཞུང་གཡོག་ནང་སློབ་རིམ་༡༠ པ་དང་
༡༢ པ་སློབ་སྡེ་གཞུང་གཡོག་ནང་འཇུག་མི་ཚུ་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཚད་
ཡར་སེང་རྒྱལ་པོའི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་སློབ་ཁག་གི་ཁ་བྱུག་ལས་ རྒྱུན་
མཐུན་ཤེས་ཡོན་སློབ་པའི་གོ་སྐབས་གནང་སྟེ་ ཐུམ་སྤུ་སྐལ་སྦྱིད་སྐྱེར་པའི་
སློབ་གྲྭ་འབྲིང་རིམ་གོང་མ་འབད་ ཟ࿃་ལོ་༢༠༠༦ ལས་མི་དོམ་༡༤༥
ཀྱིས་སློབ་ནི་འབད་ཚོ་བཀོད་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྤེལ་རྒྱ་
དགའ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ་དང་ སྤུན་ཚོགས་སྦྱིང་ རལ་གྱི་འབྲིང་རིམ་
སློབ་གྲྭ་གོང་མ་གཉིས་ལུ་ཡང་འགོ་བཙུག་ནི་ཨིན་ཟེར་སློབ་ཁུ་ནང་བཀོད་ཅུག།
ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་༩ ཡོད་མི་ག་ར་གི་སློབ་སྦྱོར་
གྲུབ་ཡར་སེང་རྒྱལ་པོའི་ལས་རིམ་ཡང་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་སྡེའི་བདེ་སྦྱིད་སྦྱེལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་ རྫོང་གསེབ་དང་།
ཁོ་མ་གནས་ཚུ་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་སྤུན་སྦྲུམ་ཚོགས་
པ་འབྲོར་ནི་དེ་ཨིན་པས། དེ་གི་དོན་ལུ་གཞི་རིམ་གསོ་བའི་སློབ་བཅོས་ཀྱི་
བྱུང་ཚད་བརྒྱ་ཆ་༩༠ ལུ་རྫོང་ཅི་ཟེར་གསོ་བའི་སློབ་ཁུ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་
ཨིན་པས། གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་ནང་འབྲུག་མི་ག་ར་ལུ་ གནས་རིམ་མཐོ་
བའི་སློབ་བཅོས་འབད་ནི་འདི་རིམ་མེད་སྟོང་པར་གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།
གཞི་རྟེན་གསོ་བའི་སློབ་ཁང་དང་ རྫོང་གསེབ་ཡན་ལག་སློབ་ཁང་ག་ར་
བརྗོམས་ཏེ་ཞབས་ཏོག་སྟེ་བ་༢༠༠ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ མི་སྡེའི་
ཞབས་ཏོག་ལུ་བརྗོམ་པའི་བསྐྱེད་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། ཨ་ལོ་བརྒྱ་ཆ་༩༠

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལུ་ནད་གཞི་བཀག་ཐབས་ཀྱིས་སྤོང་ཁབ་བཀའ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་དང་། གསོ་
བའི་སྤོང་ཁབ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སྡེའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་ལུ་ཞབས་ཏོག་གི་
ལས་རིམ་ཡང་ ནད་མ་འོངས་པའི་ཉེ་མ་ལས་སྐྱོབས་སྤོང་གི་ལས་རིམ།
ནད་གཞི་དོས་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ལས་རིམ། ནད་ཐོབ་ཚར་མི་
ཚུ་ལུ་སྤོང་བཅོས་ཀྱི་ལས་རིམ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་སྤོང་བཅོས་འབད་མ་ཚུགས་
མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་སྤོང་བཅོས་འབད་བར་བཏང་པའི་ལས་རིམ།
འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་ཤོམ་
འཕྲོ་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་ནི་ལ་སོགས་པ་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན་པས།
གསོ་བའི་ལས་རིམ་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་རྒྱས་པར་གོང་གི་གནས་
སྤངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལེའུ་ནང་བཀོད་ནི་དེ་གིས་འདི་ནང་སྐོས་པའི་ངལ་
བ་མ་འབད་ཟེར་ལུ་ནི།

མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་སྐོར་གོང་འཕེལ་
གྱི་ཞབས་ཏོག་སྐོར་ལས་སྐུ་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོའི་ཚེན་ཚེན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྤོང་ལུ་
ནང་བཀོད་མི་དེ་བསྐྱར་གསལ་འབད་བ་ཅིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དང་
འབྲེལ་ཉེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁག་སྐོར་སྤོང་ཁབ་ ༡༧
དང་རང་བཞིན་སྐར་འབྲུང་ཐོན་སྐྱེད་ལྟེ་བ་ ༦ ལུང་ཚུགས་སྐོར་བཏག་དཔུང་
ཁབ་ ༢ འོད་གསལ་སྐར་རྒྱལ་ཡོངས་སྐོར་གསོ་སྐྱོང་གི་ཁག་ བྱ་ཕག་ཚོང་
སྐྱུར་དང་གསོ་སྐྱོང་ཁབ་། གཞན་ཡང་བཟོ་བསྐྱར་གྱི་ལུ་འབྲེལ་མིན་ཚུ་ བཟོ་
བསྐྱར་འབད་དོ་ཟེར་བཀོད་ལུགས། ཚེས་ལོ་ ༢༠༠༥ དང་ ༢༠༠༦ གི་ནང་
གཞི་ཉེན་མཁོ་ཆས་གཞན་དང་ རང་བཞིན་སྐར་འབྲུང་འཐོན་སྐྱེད་ལྟེ་བ་ ༦

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་འི་ནང་མི་སྡེ་ཞབས་ཏོག་གི་རྒྱུན་བཟུངས་པ།

དང་རྫོང་ཁག་སྤོ་ཞོར་སྤོ་ཞོར་ལང་། ༧   བཟོ་བསྐྱུན་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་སྤོ་ཞོར་ལུ་ནང་
བཀོད་དོ་བཟུམ་མི་སྡེ་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་བཟོན་དོ་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་མི་སྡེ་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་   གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་སྡེ་དང་
བྱིས་བཟོ་བསྐྱུན་སྐྱོར་ལས་   རྫོན་ཆེན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ གྱི་ལོར་ལོ་འཁོར་
སྤོ་ཞོར་ལུ་སྤུལ་མི་ནང་བཀོད་མི་བསྐྱར་གསལ་ལུ་བཅུན། དར་དཀར་ནང་དང་
གཞུང་སྐྱོར་གྱི་གོང་གསལ་དང་བཟོ་བྱིས་སྐྱོར་གྱི་སྤོ་ཞོར་ལུ་བཟོན་ལུ་
ཚུན་ཚུ་དང་བཟོ་བྱིས་གཞུང་
ཚུ་ཞི་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་   འོང་འབབ་ཚུང་བའི་མི་ཚུ་གི་སྡེ་བྱིས་རྒྱུ་ལུ་ཞེ་
གོ་རིམ་དང་པ་དང་   གཉིས་པ་ཚུ་མཇུག་བསྐྱུ་སྤོ་ཞོར་དང་   དེ་བཟུམ་
བསམ་གྲུབ་སྡེ་དང་མཁའ་དང་བསམ་གྲུབ་ཚོས་སྤོ་ཞོར་གྱི་སྡེ་ཚོས་ཁ་ཚུ་ནང་
ཡང་   འོང་འབབ་ཚུང་བའི་མི་ཚུ་གི་སྡེ་བྱིས་རྒྱུ་ལུ་ཞེ་གོ་རིམ་གསལ་པ་ཡང་
མཇུག་བསྐྱུ་ནི་འབད་དོ་ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པས།

མི་སྡེ་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་   གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་སྡེ་ཞབས་ཏོག་
ལས་བསྐྱུ་ལས་ཀི་ལོ་མི་ཁྱར་༥༠༢ དང་ཆ་༥༥ ལས་ལ་ཚར་ཏེ་ཡོད་ཟེར་དང་
ཚུས་ལོ་༢༠༠༦ དང་༢༠༠༧ ལུ་ཞིང་ལས་ཀི་ལོ་མི་ཁྱར་༥༡ དང་ཆ་༢༡
འབྲུལ་སྐྱོར་ཚུང་གྲུ་པ་ལྟར་གྱི་ལས་ཀི་ལོ་མི་ཁྱར་༡༥ དེ་ཚུ་གི་བཟོན་ལོ་
ཟེར་ལོ་འཁོར་སྤོ་ཞོར་ལུ་ནང་བཀོད་ལུ་ག། རྫོང་ཁག་༢༠ རང་ཡོད་པའི་ཚུ་ལུར་
ག་ར་ཉམས་བཅོས་འབད་ཚར་ཡི་ཟེར་དང་   ཉག་ལའི་ཚུ་ལུར་ཉམས་བཅོས་
དང་   གཙུང་ཚུ་ལུ་ཉམས་བཅོས་ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༡༡ དང་དེ་གི་ཆ་༣༦༠
ལུར་མོ་བཀོད་དོ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ལུ་ག། ཚུ་ལུར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཚུ་ལོ་༢༠༠༧ ལས་
འགོ་བཟུངས་ཏེ་ལོ་ངོ་༢ གྱི་རིང་དངུལ་ཁམས་ས་ཡ་༡༠ དང་ཆ་༦༦ ཟེར་འགོ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཀྲང་ཡི་ཟེར་ལོ་འཁོར་སྟོན་ལྷན་ཁྲུང་བཀོད་རྒྱལ།

ས་ནམ་འབྲུལ་ཆས་སྐོར་ལས་ལྷན་བཙུགས། ལྷི་ལོ་༢༠༠༦ ལས་འགོ་
བཅུགས་ཏེ་ རྫོང་ཁག་༢༠ ནང་ འབྲུལ་སྐྱེད་རྒྱུ་ལ་མཚན་གྱི་ལས་༡༢༤
བཀའ་སློབ་འབད་ཡི་ཟེར་ཞིན་པས། དེ་བརྒྱམ་སོ་ནམ་ལག་ཆས་ཀྱི་རིགས་
༡༧༢༥ མཁོ་སྐྱབ་འབད་དེ་རྫོང་ཁག་ག་ར་ནང་བཀའ་སློབ་འབད་ཡི་ཟེར་བཀོད་
རྒྱལ། ལྷི་ལོ་༢༠༠༦ ལོ་ལོ་འཁོར་སྟོན་ལྷན་ཁྲུང་བཀོད་དོ་བརྒྱམ་ཞིན་པ་ཅིན།
མོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སྡེ་འོང་འབབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཚལ་ལུ་མ་ཤིང་འབྲས་སྐྱུ་ཚད་ཅན་
བཟོ་བའི་དོན་ལུ་བཟུག་ཞིབ་ཀྱི་ལུ་འགོ་བཅུགས་ཅི་ཟེར་དང་། དེ་བརྒྱམ་ཞེ་ལུ་
འཚོ་སའི་ས་གནས་མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཞེ་ལུ་འཛིན་སྐྱོང་ལས་རིམ་བཅུགས་ཏེ་
ལུ་འབད་དོ་ཟེར་ལྷན་རྒྱུ། དེ་ལས་ཚོད་བསྐྱེད་ཐོན་སྐྱེད་ལས་རིམ་སྐོར་ལས་ཡང་
ཚོད་ལམ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་མར་བཟུག་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལས་ ལུ་འདི་
མཇུག་བསྐྱེད་འོང་ལས་ཕྱིར་ཚོད་འབབ་ནི་འགོ་བཅུག་ནི་ཞིན་ཟེར་ལྷན་རྒྱལ།
གཞལ་སྐྱེད་རྫོང་ཁག་ནང་གཅིག་སྐྱེད་སོ་ནམ་འཛོན་རྫོང་ཀྱི་འབྲུལ་ཁང་༢
བཟོ་བསྐྱེད་འབད་མི་འདི་མཇུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་ལྷན་རྒྱལ།

དེ་ལས་འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་འབབ་མི་དང་ སྐོན་མོར་
འཆང་སྐྱོད་འབད་མི་ཞིན་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་གྱི་གནས་སྐྱེད་སའི་གསལ་ཤོམ་
མེད་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ དང་པ་ འབྲུང་བ་བཞི་ཆ་མ་སྟོམས་པར་ལོ་ཐོག་
ལུ་གཞོན་པ་བཀའ་ཞི་དེ་ཞིན་པས། གཉིས་པ་ སྐོན་མོར་སེམས་ཅན་ལུ་གོད་ཁ་
འབྲུང་ནི་དེ་ཞིན་པས། གསུམ་པ་ དདུལ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཐོངས་ཅིག་
ལུ་འོང་འབབ་ཚར་ཅིག་ལས་མེད་མི་དེ་ རིན་གོང་མ་ཐོབ་པར་སྐྱེ་ནམ་གྱི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་པ།

གོང་ཚད་མར་བབས་འགྲོ་ནི་དེ་ཨིན་པས། བཞི་པ་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྗེ་
ན་ཚ་འབྱུང་ནི་དེ་ཨིན་པས། ལྗེ་པ་ དང་བདེན་དང་དང་ཁྲིམས་མི་ཐོབ་ནི་
འདི་ཨིན་པ་ལས་མ་འོངས་མི་སྡེའི་བདེ་སྐྱིད་བརྟག་ཞིབ་འབད་མི་ཚུ་གིས་གོང་
གསལ་རྒྱུ་རྗེ་རྣམས་ལྗེ་པའི་སྐོར་ལས་ཞིབ་འཚོལ་མཛད་དེ་ཕྱིར་སེལ་འབད་བའི་
རེ་འདོད་ཀྱིས་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་ནོ། །

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་ཏེ་
འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་པའི་
ཐབས་ལམ་བཏོན་ཚུལ།

བཞི་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་
ཏེ་ འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་པའི་
སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི་དེ་ཡང་ འཛོམས་སྐྱིད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་སྐོར་སྲིད་བྱུས་འདི་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་ རྒྱལ་ཡོངས་
དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཟེར་བའི་རྩ་དོན་ཐོག་ལས་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
འགོ་བཙུགས་མི་ལུ་འཛོམས་སྐྱིད་ཤར་རྒྱབ་ག་ཏེ་ལས་ཡང་བརྟོད་པའི་གཤམ་
པ་ས་སྟེང་ལུ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་བརྒྱུ་མའི་དགོངས་འཆར་འདི་ནི་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་འཛོམས་མེད་མེད་གེ་དབང་རྒྱུག་
མཚོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟླ་ན་མེད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་དང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་འབད་ལུ་བ་ཅིན། དང་པ་ རྒྱ་ལ་
ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་བཅུམ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ རྒྱ་ལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ རྒྱ་ལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཤད་པ།
བཞི་པ་ ལག་ལེན་མདོན་སུམ་འཐབ་ཚུལ་བཤད་པ་འབད་དེ་མེ་བཞི་གི་
ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་ལུ་ནི་ཨིན།

དང་པ་ རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དོན་ལུ་རྒྱ་ལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཟེར་བཅུམ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐོར་ལས་ མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་ལུ་བ་
ཅིན། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མི་དབང་འཇིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་
ལྷུག་མཚོག་གིས་ འཛོམས་སྐྱིད་ནང་ཡར་རྒྱས་བཏང་པའི་བསྐྱེད་གི་རྒྱ་ལ་ཁབ་
ཚུ་ལུ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ དམིགས་ཡུལ་དང་དགོས་དོན་གྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་
དཀའ་ངལ། ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚར་བའི་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་གཟིགས་པའི་སྐབས་
མནོ་དོན་ཁར་མ་རྟོན་པའི་དཀའ་ངལ། ཡར་རྒྱས་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཚུ་ནང་
དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ། འང་མཉམ་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཚུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་
ཐུག་དོག་བསྐྱེད་ནི་དང་ཡིད་མ་མགྲུ་བའི་དཀའ་ངལ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ལེ་ག་
ཅིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ནང་མི་སྡེ་ལུ་རྒྱ་དངོས་དང་མཐུན་རྐྱེན་ག་དེ་ཅིག་ཡོད་
རུང་ བདེ་སྐྱིད་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་གཟིགས་ལུ་གཤམ།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་འབྲུག་རྒྱ་ལ་ཁབ་ནང་རྒྱ་ལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུམས་ཐོག་ལས་ མི་སྡེ་ལུ་བདེ་སྐྱིད་སྦོད་ནི་འདི་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཞན་ལས་ཡང་གལ་ཆེན་གཟིགས་ཏེ་རྒྱ་ལ་ཡོངས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛོགས་བཅོེད།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱུད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྩམས་པ།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱུད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ཤིང་རྩི་སྲོལ་འབྲེད་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་ཙུང་དང་ལྷ་བ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་། མི་མང་
ཅིག་གིས་ཅིག་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་བཟོ་སྟེ་ ག་དེམ་ཅིག་འབད་ ཉང་སྟོང་
མར་སྐྱིད་སྟུག་རེ་འཐོན་ཏེ་ མི་བདེ་བ་བྱུང་པའི་སྐབས་ ཅིག་གིས་ཅིག་ལུ་
ཡིད་གཏད་དམ་ རྫོང་གཏད་ས་ཡོད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཐོབ་སྟེ་
རྫོང་བདེར་གནས་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དེ་ཨིན་པས།

ཉེས་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
སྐོར་ལས་བཅུད་བསྐྱེ་སྟེ་ལུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་
ཟེར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཟེར་རུང་ ཙུང་བའི་གཞུང་ངམ་ ཡོངས་གྲགས་ཀ་ཆེན་
ཟེར་སྐབས་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཙུང་གཞུང་དེ་ལུ་ཡང་ ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
ཙུང་གཞུང་བཞི་དང་ ད་ལྟོའི་སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཙུང་གཞུང་དགུ་འབད་ བཙུན་
སྲོལ་ཡོད་པའི་གྲུབ་ལས་ དང་པ་ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཙུང་གཞུང་
བཞི་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། དང་པ་ ཉམས་མེད་དཔལ་འཛུལ་
གོང་འཕེལ་བཟོ་ནི། གཉེས་པ་ འབྱུང་བཞི་ཉམས་སྐྱོད་མེད་པ་འབད་བཞག་ནི།
གསུམ་པ་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་སྤུང་ཟེར་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་མི་གཞུང་འདི་རྣམ་དག་
གི་གཞུང་བཟོ་ནི། བཞི་པ་ སྲོལ་ལྷན་བཟང་པོ་སྤུང་བ་ཟེར་ ལྷར་སྲོལ་བཟང་
པོ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་བཞི་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་ གཞི་ཙུང་བཞི་འབད་དེ་ཆ་འཛོག་གནང་ལུག།

རྒྱ་ལོ་༡༩༧༤ ལོར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
དཔལ་འཛུལ་ཡར་རྒྱས་བཏང་པ་ཙམ་གྱིས་ ཀུན་ཚང་ཡར་རྒྱས་གྲུབ་ཁར་མི་
ཚུད་ཟེར་ བཀའ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་ འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྗོད་པ།

གི་ཞིབ་འཚོལ་མཁུངས་པ་ཚུ་གིས་དབྱེ་བ་བཅད་པའི་གྲུབ་འབྲས། ༡. རིས་ངོས་
འཛིན་བྱུང་ཡོད་མི་ཙུ་གཞུང་ངམ་ བྱུང་རིམ་དགུ་འབད་ངོས་འཛིན་བྱུང་བའི་
སྐྱོར་ལས་རྣམ་གངས་ཚམ་ལུ་བཅུ་ཉུ་མི་སྡེ་ལུ་བདེ་བ་ཐོབ་ནི་འདི་ཡང་ ༡.
སེམས་ཁམས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༢. འཕྲོད་བརྟེན་ལེགས་བཅོས་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༣. རེས་རིག་ཀུན་ཚང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་
བདེ་བ། ༤. རྒྱུང་ཁམས་གཙང་བ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༥. གཞུང་སྐྱོང་
ལེགས་ལྡན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༦. ཚོད་མེད་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༧. འཚོ་བ་གནས་སྤངས་བཟང་པོ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་
བདེ་བ། ༨. མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་དཔ་བཟང་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དགུ་ལུ་ཆ་འཛོག་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

གོང་གསལ་བདེ་བ་༩ པོ་དེ་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་
བཅུད་བསྐྱེད་ཏེ་ལུ་བཅུ་ཉུ་མི་སྡེ་ དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་
བདེ་བ་ཐོབ་ནི་ལས་སྦྱོབ་དགོ་ནི་འདི་ཨིན་པས། དཔེར་ན་ དཔལ་འབྱོར་
གོང་འཕེལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བདེ་བ་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ ཕྱི་འབྲུང་བཞི་ལུ་གཞོན་
པ་རྒྱབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་ མི་བདེ་བ་གྲུབ་པ། ནང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པ་འམ་
དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཕྱག་དོག་གྲུབ་སྟེ་སྤྲུལ་བཟུལ་ནི།
ང་རྒྱལ་གྲུབ་སྟེ་སྤྲུལ་བཟུལ་ནི་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱབ་དགོ་ནི་ཨིན་མ་ལས་
ཉོན་མོངས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས་ངོས་འཛིན་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་གྲུབ་
ཏེ་ ཞི་བདེར་གནས་ནི་དང་ ཅང་བདེན་བཟུང་ནི། རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མ་ལུན་ལམ་བཟོ་ནི་ཚུ་བཞེན་དགོ་ནི་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལས་རིམ་རྒྱུ་རྩུ་
ལས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ལྷ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་
སྲིད་བྱུས་འདི་ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཨིན་པའི་ཁར་ གཞན་པན་གྱི་སེམས་ལས་
ལྷུང་བའི་གཞི་རྩ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ལག་ལེན་དངོས་སུ་འཐབ་པའི་སྐབས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་བསྐྱུར་བཅོས་དང་དར་བྱུང་སྒྲོམ་འབད་བཏང་དགོ་ནི་དེ་གིས་
སྲུང་ཡོད་འཆར་གཞི་ལྷན་ཁག་གནས་ལྷུང་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ཟེར་བཟོ་གནང་མི་འདི་ མིང་ཅམ་གནས་ལྷུང་བ་ཨིན་
པར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་ག་ཅི་རང་བཅུམ་ཉེ་
འབད་རུང་ གོང་གསལ་གཞི་རྩ་ཚུ་ལུ་གནོད་པ་མེད་པའི་སློབ་ལས་བཅུམ་དགོཔ་
དང་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ དེ་བརྩམ་འབད་འཐབ་པའི་དོན་
ལུ་ ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས། རྫོང་ཁག་དང་རྫོང་འོག་ག་ར་ནང་ རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ དམིགས་དོན་གྲུབ་པའི་ཆེད་ལུ་ཚོགས་
ལྷན་དང་ ལྷན་ཚོགས། མི་ངོ་ལ་སོགས་པ་ལོགས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ལྷག་ལུ་གནང་ནི་
འགོ་བཅུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

བཞི་པ་ ལག་ལེན་མངོན་སུམ་འཐབ་ཚུལ་སློབ་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
དེ་ཡང་བརྗེས་བརྗེས་ཚུ་བརྗེས་དེ་གོ་བརྗེས་སློབ་ནི་དང་གཤམ་ཡོན་སློབ་ནི། བཟོ་
བསྐྱུན་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ རང་བཞིན་གནས་ལྷངས་ལུ་ཉེས་སྦྱོན་མེད་ཐོག་
ལས་བཟོ་བསྐྱུན་འབད་དགོ་པའི་རྩ་ཁྲིམས་བཟོ་གནང་ཉེ་ རྩ་དོན་ལས་འགལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྗོད་པ།

མི་ལུ་ཉེས་ཆད་བཀའ་ནི་ལ་སོགས་པ་དང་ གཞན་ཡང་གཙང་སྦྱོར་བཞེན་ཚུལ།
ཉེས་པ་བཀའ་ཚུལ། མདོར་བསྡུ་ན་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་རིམ་པ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཐོག་ལས་ ཕྱི་གནོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
དང་ རང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ འབྲུ་སྲིན་ཡན་ཆད་ལུ་གནོད་པ་མེད་པར་
ཚད་མེད་བཞི་པོའི་སྐོ་ལས་བསྐྱེད་ནི་ཚུན་ཆད་ཨིན་པས་ཟེར་བཤད་མི་འདི་
གིས་ལེའུ་བཅུས་པ་ མི་སྤེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་
དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྗོད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ཚར་མ་
ཨིན་ནོ།

- རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ས་ཆེན་མཛད་བཟང་པོས། །
- རྒྱལ་ཁམས་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སྐྱོང་བས་ན། །
- རྒྱལ་སྐུ་ངག་ཏུ་མངས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ། །
- རྒྱལ་བསྟན་བདེ་སྐྱིད་འཛོམས་འདི་ཨེ་མ་ཏེ། །

ཟེར་བ་འདི་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ།

རྒྱལ་བཞུན་གོང་དུ་སྐྱེལ་བའི་མཛད་པ།

༥ གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་རྫོངས་སུ་མི་སྲིད་རྒྱལ། །
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་མུ་ངན་མེད། །
འབྲུག་རྒྱལ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་མིའི་སེང་གེས། །
རྒྱལ་བཞུན་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིན་ལས་སུས་གཞལ་རུས། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་
བཞུན་གོང་དུ་སྐྱེལ་བའི་མཛད་བཟང་བསྐྱེད་ས་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་
རྒྱལ་པོའི་ཡུགས་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས།
ཚོས་ལ་སེམས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད། །རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན།
དེ་ཡིས་རྒྱལ་སྲིད་ཡར་ལྷ་བཞུན། །ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་གཙོ་བོ་ཅིག་ ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་
པ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་འདི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ བཤད་བཅུ་པའི་རུས་པ་མེད་རླང་
དམིགས་རྟེན་ཅམ་དུ་མདོ་བསྐྱེད་འབད་བཤད་ནི་ལུ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།
དང་པ་ གཞུང་གྲུ་ཚང་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ཚོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
ཀྱི་དོན་ལུ་གྲུ་ཚང་རྣམ་ཚོར་བཅུ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་རྫོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་གསོ་ཞུ་
ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ དག་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བཞུན་པ་བསྐྱངས་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ བཤད་སྐྱབ་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་ཏེ་ལུང་ཉོགས་གྱི་བཞུན་པ་
སྡེལ་ཚུལ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་ རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་ལུགས་ཉེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་
ཉམས་པ་གསོ་བའི་མཛད་ཚུལ་ཚུ་རིམ་པ་བཞེན་ལུ་ནི་ཨིན།

གཞུང་གྲ་ཚང་གིས་དབུ་གཅོས་པའི་ཚོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
དོན་ལུ་གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོའ་བཅུའ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།

དང་པ་ གཞུང་གྲ་ཚང་གིས་དབུ་གཅོས་པའི་ཚོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་བཅུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་ག་ཅིག་
ལུ་བ་ཅིན། འདུལ་བ་ཡུལ་དང་བསྐྱེད་ཟེར་སྐབ་སྲིལ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ ད་ནས་
འབྲུག་གི་ཚོས་སྡེ་འདི་ཡང་ འཛམ་སྐྱིང་དུས་ཀྱི་འགྲུའ་བ་དང་བསྐྱེད་ཐོག་
ལས་ རྒྱལ་བཞུན་འཛོན་རྒྱུང་སྡེལ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱུང་བའི་དགོངས་བཞེད་
ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཚོག་གི་དོ་སྐབས་ལས་གནང་སྟེ་ གྲ་ཚང་གི་འགོ་
འདེན་པ་ ཚོས་ཚོགས་སྐྱེ་ཚབ་ཟེར་ དང་པ་རང་ཁྱིམས་བགྲེས་དགོས་དོན་
ལུ་རྣམ་རྒྱལ་དང་ དེ་གི་ལུས་ལས་དགོས་སྐོར་ལའི་གྲ་མ་ཚུ་འདེམས་
བསྐོས་གནང་རུང་། དེ་སྐབས་གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གཞི་བཅུགས་
མ་འབད་བས་ཟེར་ལུ་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཙུགས།

དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་སང་གོ་དབང་
ལྷུག་མཚོག་གིས་ བཀའ་དགོངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་
ཚང་གཞི་བཙུགས་གནང་ཞེ་ ཚོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་བཟོ་
ནི་འགོ་བཙུགས་ལུག་ཟེར་ལྷན་ཞེ་དང་། བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷུག་ལུ་ཚུ་ཡང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་བཞེད་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཚོས་སྡེ་འི་
མཛད་སྤྱོད་དང་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་ ཚོས་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཛད་པ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་དང་ རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ལྷུགས་
དགོངས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱོད་ལས་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་
སྦྱོང་བའི་ཞབས་ཏོག་ལྷན་ལྷན་ཞེ་ཚུ་ བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷུག་འགན་འཁུ་
ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་སྡེ་འི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་དུས་ཚོད་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ཚོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱིས་མི་མང་ལུ་ཕན་ཐབས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཐོག་
ལས་མཛད་པའི་འགོ་འདྲན་ཚུ་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་འཇིགས་མེད་སང་གོ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་
ཟུན་མེད་པ་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་མང་ལུ་བདེ་སྦྱིད་སྡེལ་ཐབས་ལུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་མེད་པ་ཅིན་ སེམས་ཅན་ལུ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་ཐབས་
མེད་པ་མཐུན་ཏེ་ རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་དར་ཁབ་སྦྱོར་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༥ ལས་ བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ལྷན་མེད་གསར་དུ་བཙུགས་
མི་དེ་གིས་ གཞུང་བྲལ་ཚང་གིས་གཙོས་པའི་ ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་སྡེ་ཁག་གི་བདེ་
ཐབས་བཟོ་ཚུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་པའི་
ཚོས་སྡེ་ཁག་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་ལུ་ ཕན་ཐབས་སྦྱོར་བུང་ཞེ་འབྲུག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལས་ཚུར་འཛམ་གླིང་ནང་པའི་ཚོས་སྡེ་འབྲུག་
མིའི་གྲལ་ཁར་ཡང་འཇུག་ཚུགས་ནི་འདི་གིས་ ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་མཚན་
སྟོན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མཉམ་ནང་བྱབ་པའི་ཁར་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་བཞུན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཉོག་ཉོ་འབད་དར་བྱབ་བཏང་ནི་ལུ་ཕན་ཐབས་སྦྱོམ་བྱུང་
ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་མ་ཚད་ལྟར་གྱི་དུས་ལུ་ གཞུང་གྲུ་ཚང་དང་ཕྱི་གས་ཀྱི་རབ་སྡེ་ཙམ་
གྱིས་མ་ཚད་པར་ གཞན་ཚོས་མཛད་སྒྲུ་མ་དང་དགེ་སྦྱོང་ སྦྱོམ་ཚེན་དང་ཨ་ཧེ།
དགོན་སྡེ་དང་སྐྱབ་པ་གནང་མི་ལ་སོགས་པ་ཆ་མཉམ་རང་ འཚོ་བ་བསོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བྲུ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཙུགས།

སྒྲིམས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་དགོཔ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་   ཚོས་ཡང་དག་སྐྱབ་པའི་གོ་
སྐབས་སྒྲིམ་མེད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་   བྲུ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་འགོ་
བཙུགས་ཞིནམ་ལས་ཚུར་   ཚོས་མཛད་ཡོངས་ལུ་འཚོ་བའི་མཐུན་ཚུན་གཞུང་
གིས་གནང་སྲོལ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་   ཚོས་འབད་བའི་
སྒྲི་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་འཇམ་ཏོག་ཏོ་འབད་ཚོས་སྐྱབ་ཚུགསཔ་ཨིན།

བྲུ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོཔ་ཡང་   གཞུང་བྲུ་ཚང་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཤམ་གསལ་   རབ་སྡེ་དང་དགོན་སྡེའི་རིགས་ཚུ་གི་འགོ་
འདྲེན་འཐབ་གནང་ནི་འདི་ཨིན་པས།   དེ་ཡང་བྲུ་ཚང་ཚུ་ནང་མཚན་བློ་ཡོད་
མི་དང་མེད་མི་བསྒྲིམས་ཏེ་གཞུང་བྲུ་ཚང་ནང་དགོ་སྤོང་   ༢༠༠༧   གི་ཚུས་སྤོང་
རྒྱལ།   དབང་འབྲུས་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༡༥།   སྤོང་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༢༥།   རྒྱང་གསལ་
དང་བྱ་དཀར་སྤོང་བསྒྲིམས་ཏེ་   ༢༥༠།   བཀ་གིས་སྤོང་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༥༥།
སྤྱན་ཚེ་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༠༧   །གཞུང་སྤོང་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༡༣།   མོང་སྤོང་རབ་
སྡེ་ནང་   ༢༡༦།   དར་ཀར་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༠༧།   ཚུ་ཁ་རབ་སྡེ་ནང་   ༡༧༧།
ཚེ་རང་རབ་སྡེ་ནང་   ༡༡༠།   བསམ་ཚེ་རབ་སྡེ་ནང་   ༢༦༥།   དགོ་ལེགས་སུ་རབ་
སྡེ་ནང་   ༡༧༧།   བཀ་གིས་གཡང་ཚེ་རབ་སྡེ་ནང་   ༡༠༠།   པར་དགའ་ཚལ་རབ་
སྡེ་ནང་   ༡༡༥།   མགར་སྤོང་རབ་སྡེ་ནང་   ༡༠༧།   བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་
རབ་སྡེ་ནང་   ༥༠།   ལྷ་སྤོང་རབ་སྡེ་ནང་   ༡༦༥།   མེང་བཞི་རབ་སྡེ་ནང་   ༣༠།
གོང་གསལ་རབ་སྡེ་དང་གཞུང་བྲུ་ཚང་བསྒྲིམས་ཏེ་ཡོངས་བསྒྲིམས་   ༦༥༠༧
དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ལས་མང་ཤོས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསར་བཅུགས་གནང་མི་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་གངས་འབོར་ལེ་ཤ་སོང་
ཡོད་པ་ཞིན་མ་ལས་ དེ་གིས་སྐོར་ལས་ འོག་ལུ་ཁ་གསལ་ལྷོ་ནི་ཞིན།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་རྫོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་གསོ་
ལྷ་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་རྫོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་
གསོ་ལྷ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། གདན་སའི་གཙོ་བོ་སྤྱངས་ཐང་
རྫོང་དང་ རྒྱུང་གསར་རྫོང་གཉིས་པོ་ དམིགས་བསལ་འཆར་འགྲུལ་
ལས་རིམ་ནང་བཅུགས་ཏེ་ རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྤྱངས་ལས་ཡོག་ལྷ་བ་ཀྱིས་
བྲག་པར་ཉམས་གསོ་ལྷ་ཡོད་པ་ཞིན། དེ་ལས་ཚེ་རང་རྫོང་དང་བསམ་
གྲུབ་རྫོངས་མཁར་གྱི་རྫོང་། པརླ་དགའ་ཚལ་རྫོང་དང་བསམ་ཚེ་རྫོང་།
རྒྱ་ཁ་རྫོང་དང་བཀ་གིས་གཡང་ཚེ་འི་རྫོང་དེ་ཚུ་སྤྱང་མེད་ གསར་དུ་
བཞེངས་གནང་པའི་ཁར་ དར་དཀར་རྫོང་དང་མགར་ས་རྫོང་། བཀ་
གིས་སྤང་རྫོང་དང་དབང་འདུས་པོ་གང་རྫོང་དེ་ཚུ་ཡང་ཉམས་བཅོས་དུམ་
ག་རེ་ལྷ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་གོང་ལས་གོང་འཕེལ་བཟོ་
གནང་ཡི་ཟེར་ལྷོ་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྗོད།   དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་བཙུགས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ།

དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་   རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བཞུགས་པ་བསྐྱེད་ས་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་   དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་   རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བཞུགས་པ་བསྐྱེད་ས་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།   རྒྱ་ལོ་༡༩༩༧   བོང་ཕག་
ལུ་   རྣམ་རྒྱལ་ཚོས་སྤོང་གི་རབ་སྡེ་གསར་བཙུགས་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
དེ་བརྒྱུམ་རྒྱ་ཁའི་རྫོང་ཁག་འདི་མི་རྫོང་བས་མང་ཤོས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་
རུང་   དེ་ནང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཞིག་མེད་པར་   མི་སེར་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་
བསྐྱེད་ས་ཉེན་ཞུ་ས་མེད་ནི་དེ་གིས་   གཡུལ་སྐོར་མང་ཤོས་ནང་དཔའ་བོ་དཔའ་
མོ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ཉེ་སྤོང་དགོཔ་བྱུང་མི་ལུ་མ་བཟོད་པར་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་རྒྱ་ལོ་༡༩༥༧   ལུ་རྒྱ་ཁའི་ཁག་ནང་རབ་
བྱུང་གི་སྡེ་གསར་བཙུགས་གནང་སྟེ་   ད་རེས་   རྣམ་གནས་བརྟེན་གྱི་དབུ་
གཙོས་པའི་དགེ་སྤོང་ཞབས་གངས་༡༩༧༩   དེ་ཅིག་གིས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
བཞུགས་པ་སྤོང་གནང་པའི་བསྐྱེད་ས་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྒྱུམ་མགར་ས་རྫོང་འདི་ཡང་   ལྷར་འབྲུག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་བོད་
རྩོགས་སུ་འཐབ་པའི་སྐབས་   གལ་གནད་ཆེ་བའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་རུང་   ཁ་མཐོ་
སའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་   མི་རྫོང་བས་གང་པ་མེད་པར་   བར་སྐབས་ཅིག་
ལས་སྤྱངས་རྫོང་འོག་གི་རུང་ཁག་ཅིག་ལུ་སྐྱུར་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་   མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་   མཐའ་བྱུར་ས་གནས་གོང་འཕེལ་སྐོར་སྟེ་གཏང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནི་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འོག་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་པའི་བྱུང་
ལས་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལུ་ མགར་ས་རྫོང་ནང་ཡང་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་གསར་དུ་
བཙུགས་གནང་སྟེ་དེས་རབ་སྡེའི་གནས་བཟུམ་གྱིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་དགོ་འདུན་
པ་ཞལ་གངས་ ༡༠༩ དེ་ཅིག་གིས་བཟུམ་པ་སྦྱོང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ལྟ་ནི།

ཤར་ཕྱོགས་བཀ་གིས་གཡང་ཚེའི་རྫོང་ཁག་འདི་ཡང་ མི་སྡོམས་ལེ་ཤ་
ཡོད་པའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་ཏུང་ ལཱ་བཀ་གིས་སྐང་འོག་གི་ཏུང་ཁག་ཅིག་
འབད་རྫོད་པའི་བྱུང་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
མཐའ་བུར་ས་གནས་སྦྱི་དང་སྐྱུག་པར་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཀ་གིས་གཡང་ཚེར་རྫོང་
གཞི་གསར་བཞེངས་གནང་སྟེ་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱུར་གནང་པའི་བྱུང་མ་སྦྱི་ལོ་
༡༩༩༧ ལུ་བཀ་གིས་གཡང་ཚེའི་རིག་གནས་སྦོམ་གྱི་འགོ་བཙུགས་གནང་ཞིན་མ་
ལས་འཕྲོ་མཐུད་དེ་དགོ་འདུན་པ་ཞལ་གངས་ ༡༠༠ འི་སྡེ་བཙུགས་ཏེ་རབ་
སྡེའི་གནས་བཟུམ་བསྐྱོས་གནང་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ཞུས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་བཟུམ་པ་ཕྱོགས་མཐའ་སྡེལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ལྟ་ནི།

དེ་ལས་རྫོ་མཚམས་ས་གནས་བསམ་གྲུབ་རྫོངས་མཁར་ལུ་ལཱ་སྡེ་གི་དུས་
ལུ་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་ ཚོང་དུས་བཏབ་པའི་ས་གནས་ཅིག་ཨིན་
ནི་དེ་གིས་དུས་རྒྱུན་ གཞི་བཙུགས་འབད་རྫོད་མི་གང་པ་མེད་པར་རྫོད་པའི་
སྐབས་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་འབད་བསྐྱོས་སྲོལ་རྫོད་པའི་བྱུང་ལས་ འོ་ལཱ་པའི་
འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་གནང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྒྱུད།   དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་བཙུགས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ།

ཡོད་ཅུང་ དེ་ནང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་པར་ ཚོས་ལྷན་གསུམ་གྱི་ཐོབ་དང་དེ་ཁར་
སྡོད་མི་ཤི་གསོན་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཁ་རྗེ་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་འོག་གི་ཡུལ་གྲོང་བརྒྱུམ་
ཅིག་འབད་སྡོད་ཡོད་མི་ལུ་མ་བཟོད་པར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལས་ཚུར་བསམ་གྲུབ་སྡོངས་མཁར་ལུ་ཡང་
རབ་བྱུང་གི་སྡེ་འགོ་བཙུགས་གནང་ནི་དེ་གིས་ རབ་སྡེའི་གནས་བརྟན་གྱིས་
དབུ་གཙོས་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་ཞལ་གངས་༥༠ དེ་ཅིག་གིས་འགོ་དོན་མཛད་
པའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་བརྒྱུམ་ཅི་རང་གི་རྫོང་ཁག་འདི་ཡང་ མི་སྣོབས་མང་ཤོས་གྱི་རྫོང་ཁག་
ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ རྒྱར་ཅི་རང་གསང་མ་ཟེར་སྡེ་སྡིད་རིམ་བྱོན་གྱི་དོ་སྐབས་
ལུ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ཅིག་ཨིན་ཅུང་ ལུལ་ལས་རྩོ་མཚམས་ཁ་
ཐུག་གཞི་གསར་བཅགས་མི་མང་ཤོས་སྤྱི་ལས་འོང་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རྫོང་
ཁག་འདི་ནང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྐྱར་པ་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ དེ་ཁར་ཡོད་མི་འབྲུག་མི་རྩོ་གིས་གཙོས་པའི་མི་མང་ཡོངས་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བརྒྱུད་དེ་ཞུ་བ་ལུ་ཡོད་དོ་བརྒྱུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལས་ཚུར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་
བཙུགས་གནང་ནི་འདི་གིས་ ད་རེས་ནངས་པར་རབ་སྡེ་དེ་ནང་དགེ་སྡོང་ཞལ་
གངས་ ༡༡༠ གྱི་བསྐྱར་པ་སྡོང་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ལས་བསམ་ཅི་རྫོང་ཁག་གི་ཆ་འདུས་ ཅུང་ཁག་བཞི་གི་འོག་ལུ་མི་
འབོར་མང་རབས་ཡོད་པའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་མ་མཚན་ རྒྱར་གྱི་དུས་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ ཁ་བཞི་བཅེད་སྐབ་སྔོན་ཡོད་པའི་གྲལ་ ལུབ་
དུ་ལིང་ཁ་ རྫོང་ཁག་འདི་ནང་ཨིན་མ་སྐྱེ་བཅེས་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་སྐབས་རྒྱ་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་རྒྱན་ལམ་གྱི་སློང་ཁ་བརྒྱམ་ཅིག་
ཨིན་རུང་ དེ་ནང་མི་རིགས་སྣ་ཚོགས་འཛོམས་སའི་ས་གནས་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་
གིས་ ཅིག་སྐྱེལ་གྱི་ཚོས་ལུགས་ཅིག་མེད་པར་ ཤི་གསོན་གཉིས་ལུ་དཀའ་ངལ་
སློམ་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྡེ་ལོ་
༡༩༥༥ དེ་ཅིག་ཁ་ལས་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་བཅུགས་གནང་ནི་དེ་གིས་
ཐམ་གནས་བརྟན་གྱིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་དགེ་སློང་མཚན་འདོན་ཡོད་མི་ ༡༣༠
དང་མེད་མི་ ༡༣༥ སྡེ་བཅོམས་ཞལ་གངས་ ༢༤༥ འི་སྡེ་བཅུགས་ཡོད་པ་མ་
ཚད་ ཡན་ལག་གྲ་ཚང་ཡང་རྩོ་རོ་ཁ་དང་སྲིབ་སྲུ་ཚུ་ནང་བཅུགས་ཡོད་མི་ཚུ་
གིས་བརྟན་པ་སློང་གནང་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྒྱམ་དགེ་ལེགས་སྲུ་ལུ་ཡང་ སྲར་སྐྱ་མ་བཅེད་ཚུང་གཤགས་མི་གིས་
ཏེ་ལི་གྲ་ཚང་འབད་སློང་བཅུགས་མི་འདི་ ཐམ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ལུ་
ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མི་ཉམས་པའི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་
ཐམ་གནས་བརྟན་གྱིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་དགེ་སློང་ཞལ་གངས་ ༡༤༧ དེ་ཅིག་
གི་འགོ་འདོན་མཛད་གནང་ནི་དེ་གིས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བརྟན་པ་རྒྱ་ཆེ་
ཏོག་ཏོ་བསྐྱངས་གནང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གཞན་ཡང་ཉི་མ་ལུང་དང་ཐར་པ་
སྐྱང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཚུ་ཡང་ གནམ་དགུན་གྱི་བཞུགས་གནས་དགེ་ལེགས་
སྲུ་ལུ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་ རྒྱལ་བརྟན་དར་རྒྱས་སློམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུ་གསུམ་པ།

འབད་བཏང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ལྷ་ནི།

དར་དཀར་རྫོང་འདི་   སྤར་གྱི་དུས་ལུ་དཔོན་སློབ་ཅིག་གི་མངའ་
འདུས་རྫོང་ཁག་ཨིན་མ་མ་ཚད་   མི་འབོར་ཡང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་ཏུང་   དེ་
ནང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་པར་   མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་བབྱམ་
འབད་ལུས་མི་ལུ་མ་བཟོད་པར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་   རབ་བྱུང་གི་སྡེ་བཅུ་གསུམ་གནང་སྟེ་དགོ་འདུན་པ་ཞལ་གངས་༢༠༥
དེ་ཅིག་གིས་བཟུན་པ་སྦྱོང་གནང་དོ་ཟེར་ལྷ་ནི་དང་   དེ་བབྱམ་རྗེ་རྫོང་ཁག་དང་
སྦྱང་བཞི་རུང་ཁག་ཚུ་ནང་ལུ་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུ་གསུམ་གནང་
སྟེ་ལོ་དུས་ཀྱི་དུས་མཚོན་འབྲུམ་སྡེ་གིས་མ་ཚད་པར་   རྫོང་ཁག་དང་རུང་ཁག་
ནང་ཡོད་མི་   མི་སེར་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཕན་ཚབས་རྒྱ་ཆེ་ཉོག་ཉོག་གི་
འགོ་དོན་སྦྱོང་གནང་ནི་འགོ་བཅུ་གསུམ་ཅི་ཟེར་ལྷ་ནི།

བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་

བཟུན་པ་སྡེ་ལ་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་   བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བཟུན་
པ་སྡེ་ལ་ཚུལ་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཅིག་ལྷ་བ་ཅིན།   གཞུང་ཅིས་སློབ་དཔོན་
ཀྱིས་རྒྱ་མོའི་མགོ་བཤད་ནང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་མེ་ཡོས་ལོར།   །མཁས་གྲུབ་ལུ་མཚོག་དོལ་བའི་གནས། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷགས་མི་སྐྱབ་སྡེ་སྡེ་བ་དང་། །རྟ་མགོ་མཐོ་མིམ་བཤད་གྲ་འཇུགས། །

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་གཞུང་གྲ་ཚང་གི་དག་འདུན་པ་ཚུ་ དཀྱིལ་ཚོག་
ཚམ་མཁུན་པ་གིས་མི་བཏུབ་པར་ རྒྱལ་བཞུན་ལུང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ སྡེལ་དགོཔ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ དག་སློང་ཚུ་མདོ་སྐགས་གཞུང་ལུགས་ལུ་
སྐྱངས་པ་འི་སྐྱ་ཡོན་བཞེས་དགོ་ནི་འདི་གལ་ཆེས་གཟེགས་ཏེ་སྐྱི་ལོ་ ༡༩༥༧
ལོར་ གོང་མའི་གདན་ས་ ལྷགས་མི་ལུ་སྐྱབ་སྡེ་དང་ རྟ་མགོ་ལུ་གཞུང་གྲ་
ཚང་གི་མཐོ་མིམ་སློབ་གྲ་འགོ་བཙུགས་གནང་ལུག།

སྐྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་བསེ་ལ་དགོན་པར་ བཤད་གྲའི་སྡེ་གསར་བཙུགས་
གནང་སྡེ་སློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་བཞུན་པ་བསྐྱངས་ཡོད་དོ་བཟུམ་ གོང་གསར་
ཚང་ཁ་དང་ སྐྱངས་ཐང་ད་ལན་༧། ཐེམ་སུ་མདོ་སྡེ་ནང་ཚུ་ནང་བཤད་གྲ་མང་
རབས་ཅིག་བཙུགས་གནང་ལུག། སྐྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་སྐྱ་ལོ་གསར་སྐགས་
ཚོས་འཁོར་ལུ་ཞབས་རྗེང་གསུང་སྐྱལ་མིམ་པ་འི་གདན་ས་ ཙུ་བ་ལས་ཞིག་
གསོ་མཚད་པ་མ་ཚད་ དེ་ནང་བཤད་གྲའི་སྡེ་གསར་བཙུགས་གནང་སྡེ་བཞུན་
པ་འཛིན་སློང་སྡེལ་གསུམ་གྱི་སློང་ལས་སློང་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུག།

དེ་བཟུམ་དབང་འདུས་ཆ་འོག་ལུ་མིན་སློང་བཤད་གྲ་དང་ སྡེ་
དགོན་སྐྱབ་སྡེ། སྐྱང་གཟུར་སྐྱབ་སྡེ། ལུ་རྩ་སྐྱང་སློབ་གྲ་ལ་སོགས་པ་
གིས་མ་ཚད་པ་དགོན་སྡེ་ཡང་དར་དགོན་དང་ འདུང་གནས་དགོན་པ།
སློ་ལུང་དགོན་པ། ལུ་ལུག་ལ། སྐྱང་མཚོ་དགོན་པ། ཤར་སློང་སྐྱང་མཁར།
དུངས་ཚུ་རྩ་རྩེ་སློང་། གཉོས་གཟུར་སྐྱང་། སློར་དགོན་ལ་སོགས་པ་ལུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་གསལ་རྟུ་བཙུགས་པ།

ཚོས་མཛོད་པ་བརྒྱ་སྟག་ལྷག་ཉེ་སྡོད་ཅུག།   སྤེའི་ཡུ་ཡང་གསང་འཁོར་
བཤད་ལྷ་དང་   ལྷག་ཚང་སྐྱབ་སྡེ།   སྡོར་སྡོར་སྡོབ་ལྷ་དང་གྲོ་ལ་སྡོབ་ལྷ།
རྒྱ་མོ་སྟག་སྡོབ་ལྷ་དང་ར་ཚོད་སྡོབ་ལྷ།   ཉེན་མཚོད་དགོན་སྡོབ་ལྷ་དང་   ཤར་
པ་བསམ་གཏན་སྡོབ་ལྷ།   སང་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱུ་རྩའི་སྡོབ་ལྷ་དང་   བྱག་བར་
བྱང་རྒྱབ་ཚོས་སྡོབ་ལྷ།   རྣམ་གྲོལ་དང་དགོན་སྡོབ་ལྷ་དང་   རྒྱ་གར་
བཤད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ནང་ཐོས་བསམ་སྡོམ་གསུམ་གྱིས་
བཞུན་པ་སྡོར་ནི་འགོ་བཙུགས་ཅུག།

ཤོར་གསལ་ཆ་འདུས་ཡུ་   ཉ་ཕག་དགོན་པའི་སྐྱབ་སྡེ་དང་   ཚང་ཁ་
བཤད་ལྷ།   གྱུན་དགའ་རབ་བརྟན་བཤད་ལྷ་དང་ཉེན་ཚེ་སྡོབ་ལྷ།   དབང་
འདུས་ཚོས་སྡོབ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མ་ཅིམ་པར་   དགོན་སྡེ་མང་རབས་
ཅིག་ཡོད་མི་   དུམ་ཐང་ཐར་པ་སྡོང་དང་ཉི་མ་ཡུང་ལྷ་ཚང་།   མཁར་རྒྱ་གྲུ་
ཚང་དང་གཏན་ཤིང་ལྷ་ཚང་།   སྤེའི་བྱུར་ཨ་ཁེ་ལྷ་ཚང་།   ཡུ་ཡི་སྡོམ་སྡེ་དང་
སང་དགོན་སྡོམ་སྡེ།   ཐང་སྡེའི་སྡོམ་སྡེ་དང་པད་ཚལ་སྡོང་།   ལ་སོགས་པ་
གཞན་ཡང་བརྗོད་གྱིས་མ་ལང་པའི་ཚོས་སྡེ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་
དང་།   དེ་བརྒྱུ་ཤར་སྡོབ་སྡོབ་ཚོས་ཚོས་ཚོས་ཚོས་ཡང་   བཀའ་ཡུང་བཤད་ལྷ།
སྡོབ་བདེ་མཁར་བཤད་ལྷ།   བར་མཚམས་སྐྱབ་སྡེ་དང་ཡོན་པོ་ལ་སྐྱབ་སྡེ།
ཤོར་ཡུང་སྐྱབ་སྡེ་དང་སྡེ་མཁར་སྐྱབ་སྡེ།   མེར་སྐྱོབ་ལྷ་དང་ཨ་ཡུ་འཚོ་སྡོབ་
ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཉ་ལམ་སྡོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་དེ་བརྒྱུ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཁ་
གསལ་ཆ་ཚང་ཐོ་བཞོད་འབད་བའི་ངལ་བ་མ་འབད་རྩལ་རིགས་འབྲེལ་
ཉེ་མཁེན་པར་ཞུ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་བྲུགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་
ཉམས་པ་གསོ་བའི་མཛད་པ།

ལྷ་པ་ རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་བྲུགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་
ཉམས་པ་གསོ་བའི་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་རྣམ་གངས་ཙམ་ཅིག་ལྷ་བ་ཅིན།
ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་དགོངས་ཚུགས་དག་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་
ཐིམ་སུ་བཀྲ་ཤེས་ཚོས་རྫོང་ནང་ ལྷོན་པ་ཐོག་ཚད་མ་གཟུངས་ལྷགས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་ཚད་ལྷན་སུ་ཏེ་དགོ་འདུན་ཀྱན་དགའ་ར་བའི་རྟེན་འདི་གོང་ན་
མེད་པ་ གསར་བཞེངས་མཛད་གནང་ཡི། དེ་བཟུམ་གཞུང་ཚིས་སློབ་དཔོན་
གྱིས་ཟླ་ཐོའི་འགྲེལ་བཤད་ནང་།

དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ས་རྟ་ལོར། །སྤངས་ཐང་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་ཆེར། །
བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོ་སྦྲུམ་པ་ཡི། །སྤང་བརྟན་རྟེན་བཅས་བཞེངས་པ་དང་། །
རབ་གནས་མངའ་གསོལ་མཛད་ནས་ལོ། །

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྐྱེ་ལོ་༡༩༥༠ ལུ་སྤངས་ཐང་རྫོང་ནང་ ཡི་དམ་བདེ་
མཚོག་འཁོར་ལོ་སྦྲུམ་པའི་སྐྱེ་རྟེན་ ལྷ་ན་མེད་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་ལུག།

ཞབས་རྗེ་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་པའི་གདན་ས་རྟ་ལོག་སྤང་དཀར་ཕོ་དང་།
རྟ་ལོག་རྫོང་ཚུ་ཡང་ ཞིག་གསོ་མ་བཏུབ་ བཏུབ་པར་མཛད་གནང་མི་དེ་གིས་
གོང་མའི་གདན་ས་ཚུ་ དུས་ནམ་ཡང་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བརྟན་པའི་ཁ་གསོ་
མཛད་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བསྟན་གོང་དུ་སླེལ་པའི་མཛད་པ།

རྒྱ་སླེལ་བཀའ་གིས་ཚོས་རྫོང་དུ། །
སྟོན་མེད་ངོ་མཚར་ཆེས་མཐོ་བའི། །
བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོ་སློམ་པ་ཡི། །
དགྲིལ་འཁོར་སློམ་བསྐངས་བཞེངས་ནས་ལོ། །

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ རྒྱ་ལོ་༡༩༩༣ ལུ་ ཐུམ་ཕུ་རྫོང་ནང་ཡི་དམ་བདེ་
མཚོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་སློམ་བསྐངས་གསར་བཞེངས་གནང་མི་དེ་གིས་ཡང་
གཞུང་དགོ་འདུན་ནང་ ཉེན་ཅ་ཆེན་བཞེངས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ གསུང་
ཚོག་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ཞི་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་སློམ་བྱུང་རུག།

རྒྱ་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་སྤངས་ཐང་ཉི་ཟེར་སྐང་ལུ་ཁམས་གསུམ་གཡུལ་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་ཉེན་ཟེར་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་
ཅིག་གསལ་བཤད་ཞུ་བ་ཅིན། གསང་བའི་ལུང་བསྟན་ཚུ་ནང་ས་གནས་གི་
དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་ཚུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཉི་ ཁ་གསལ་ཡོད་ལུགས་དུས་
གསུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ སྐབས་རྗེ་སློམ་ལོ་རིམ་ལོ་ཆེ་ ཟུམ་བཞུན་ཀུན་དགའ་
རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་མ་འོངས་ཞི་བདེའི་དོན་ལུ་བརྗོད་
རིམ་མཛད་པའི་ལུང་བསྟན་ དཔེར་ན་ སྤང་རི་ཟམ་དང་ཤར་རྩོགས་ཡོན་ཕུ་
ལའི་བདུད་བཅུལ་མཚོད་ཉེན་དང་ ཀྲོང་གསར་བཀའ་གིས་སླིང་གི་ལྷ་ཁང་།
ཀྲོང་གསར་རྫོང་གི་ཕུར་པའི་སྐུ་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞེང་དགོས་ལུགས་
གསུངས་པའི་སྐབས་ སྤངས་ཐང་ཡེས་སླེ་ས་ཁར་སྤྱི་མཚོད་ཉེན་གྱི་རྣམ་པ་ རང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕུར་པའི་རྩོམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་བཞེང་པ་ཅིན་ བཞུན་པ་སྦྱི་ལུ་ཕན་འོང་
ཟེར་གསུང་གོས་སྐྱབས་རྗེ་དེ་ལ་མགོ་མཁུན་བཙུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་མཛད་
གནང་ནི་དེ་གིས་ མཁུན་བཙུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞལ་བཀོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་
མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་གཡང་སྦྱོན་མཚོག་གིས་ཅ་བའི་སྦྱིན་བདག་ལྷོ་
ལྟེ་ སྦྱི་ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བསྐྱབས་གནང་མི་འདི་གིས་ སྦྱིར་
འཛམ་གླིང་སྦྱིའི་དམག་བརྒྱུག། སྦྱོས་སུ་གར་རྩོ་ཨ་ཞེ་ལེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་གྱི་
བདེ་ཐབས། ཡང་སྦྱོས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྦྱོན་འབངས་དང་བཅས་པའི་ མི་མཐུན་
རྒྱུན་རྒྱུན་ཞེ་ལྟེ་ བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལུ་སྦྱོད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
ཐོབ་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ཟླ་ཆེན་ཚུ་གིས་ཞལ་ལས་གོ་ཡི།

དེ་བཞིན་ལུང་བཞུན་ཟམ་པའི་མགོར། །བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་ཡེ་
ཤེས་སྟེ། །ཡོངས་རྫོགས་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་ནས་ལོ། །ཟེར་གསུང་དོ་བཟུམ་སྦྱི་
ལོ་ ༡༩༧༤ ལུ་ཡབ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པའི་དགོངས་རྫོགས་གྱི་དོན་ལུ་ ཐིམ་ཕུ་
ཁྲོམ་ཁར་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་གནང་མི་
དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་རྫོགས་ཅམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ འབྲུག་མི་ཁྲོམ་
ཁར་སྦྱོད་མི་ག་ར་ འགྲོ་ཞོར་འབྲུག་ཞོར་བར་ན་ ཚོགས་ཆེན་བསགས་པའི་
རྟེན་ངོ་མ་གཅིག་དེ་ཨིན་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ མཚོད་རྟེན་དེའི་བཟོ་བཀོད་
སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་མཛད་པ་མ་ཚད་ འགོ་འདྲན་
མཛད་མི་གདུང་སྲས་སྤིན་ལས་ནོར་བུ། གཟུང་ལྷགས་སུལ་མི་སྐྱབ་དབང་
ཟླ་མ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ཚུ་གིས་མཛད་ནི་དེ་གིས་བྱིན་བསྐྱབས་གྱི་མཚན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་བསྟན་གོང་དུ་སྐྱེལ་པའི་མཛད་པ།

ཁ་གཞན་ལས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་བརྩམ་བུམ་ཐང་སྐྱ་རྗེས་ལུ་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་གྱི་རྩ་ཁང་
དང་ ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་བཀོད་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་ཡུམ་སྐྱ་བཟེས་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སློན་མཚོག་གིས་ཙ་བའི་སྐྱེན་བདག་ཞུ་རྟེ་
བཞེངས་གནང་ཡོད་མི་དང་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་རྗེ་རྒྱུང་ལར་འབྲུག་དབང་
རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་བརྒྱ་ཙ་དང་དབང་རྒྱལ་རྩ་ཁང་ཚུ་ རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་
ཞེ་རྗེ་རྗེ་དབང་མོ་དབང་ཕུག་མཚོག་གིས་ཙ་བའི་སྐྱེན་བདག་ཞུ་རྟེ་བཞེངས་
གནང་མི་ཚུ་བསྟན་སྤྱིའི་ཞི་བདེ་དང་ མཐའ་དམག་བརློག་པའི་ཐབས་ལམ་
ཟུ་ན་མེད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་རྗེ་མཁན་ཞིང་གཤེགས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་མཚོག་
གི་ རྒྱ་གདུང་མཚོད་རྟེན་གསེར་ཟངས་ལས་བཞེངས་གནང་པའི་ཁར་ ལུ་
དུའི་གནས་ཚུན་སྤོ་རྟེན་ཚང་གི་རྩ་ཁང་ རྩར་མེ་མཚོད་བཞེས་མི་དེ་ཡང་
ལོག་རྟེ་རྩར་ལས་རྩལ་སྤེ་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་ཁ་གསོ་སློམ་
སྤེ་རང་མཛད་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་མཛད་པའི་སློར་
ལས་ཡོངས་རྗོགས་ཞུ་བའི་སློ་རྟོགས་དང་བུལ་ནི་དེ་གིས་དྲན་རྟེན་ཙམ་བཀོད་
ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་དངོས་བྱོན་པ་དང་འབྲ་བར་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སློ་ལས་སྤེལ་གནང་ཡི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་བསྟན་གོང་དུ་སྤེལ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་
ཞུ་ཚར་ཕ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུར་བཞེངས་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ། །
མི་དབང་མཚོག་གིས་མི་སྤེའི་ཕན་ཐབས་མཛད། །
ཚོས་རྒྱལ་གང་གིས་ཚོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གཏམ། །
ཚོས་མེད་བདག་གིས་མཛུབ་གར་སྐྱུར་བཞིན་བཀོད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བརྒྱ་བཞི་པ།

རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་
རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་གསེར་བྱི་ཁར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ།

༥   ལྷུ་ལོ་ཉེས་སྟོང་བརྒྱད་འདི་ངོ་མཚར་ལོ། །
              མི་དབང་རྒྱལ་མཚོག་ལྷ་པར་གསེར་བྱི་ཁར་མཛད་པ། །
              རྒྱལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཕྱག་འཁོར་དང་དམངས་གཙོའི་གཞུང་། །
              བརྒྱལ་པའི་སྟོན་ཚན་སྲིད་པ་གསུམ་པོའང་གཡོས། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ རྣམས་ཀྱི་སྐྱེང་གཞི་ལེའུ་
བརྒྱ་བཞི་པ་ རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་
འབྲུག་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་གསེར་བྱི་ཁར་བཀོད་པའི་མཛད་
རིམ་བཤད་ནི་ལུ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་རིམ།

དང་པ་   ཤར་ལྷོགས་བཀྲ་ཤིས་གཡང་ཚེ་ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚོན་
              ཚོན་རྣམས་ མི་མང་ཡོངས་ལུ་རྒྱལ་སྲས་འབྲུག་རྒྱལ་ལྷ་པར་གསེར་
              བྱི་ཁར་བཀོད་པའི་བྱུང་བསྐྱབས་མཛད་ཚུལ་དང་དམིཌ་གསལ་
              ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་འཚོགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་མི་དབང་འཛིགས་
              མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་བརྒྱད་འཛིན་ལྷ་པར་
              གསེར་བྱི་ཁར་བཀོད་དེ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་བྱི་ལས་
              དགོངས་ཞུ་གནང་ནི་ཨིན་པའི་གོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཉེས་པ་ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༥ གྱི་གོང་ལས་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་ཕྱག་འགན་རྒྱལ་སྐོས་
ལུ་ཚེས་སློན་གནང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་རྒྱལ་སྐོས་མཚོག་རྒྱལ་རབས་ལྗེ་པའི་གསེར་གྲིང་ཕེབས་
པ་དང་ ལྷན་གཤམ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་བསྐྱགས་ཚུལ་བཤད་པའི་
ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་རིམ་པར་ལྷན་ཞུ་བ།

རྒྱལ་སྐོས་མི་དབང་འཇིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་
མཚོག་བརྒྱུད་འཛིན་ལྗེ་པའི་གསེར་གྲིང་བཀོད་དེ་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྲིང་ལས་དགོངས་ལྷན་གནང་ནི་
ཞུ་བའི་གྲོས་མཚན་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ ཤར་ཕྱོགས་བཟང་གིས་གཡང་ཚེར་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་
རྒྱལ་སྐོས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྲིང་ལས་དགོངས་
ལྷན་གནང་ནི་ཞུ་བའི་ལྷན་བསྐྱགས་དང་པ་མཚན་ལྷན་གྱི་ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༥
ཟ࿳་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༡༧ གྱི་ཉེན་པར་བཟང་གིས་གཡང་ཚེར་ལུ་འབད་ འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་བཟུང་ལྷན་ལྷན་གསུང་བཤད་རྒྱལ་སྐོས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྲིང་ལས་དགོངས་ལྷན་མཚན་དེ་ རྒྱལ་
སྐོས་གོང་གསལ་དཔོན་སློབ་མཚོག་ རྒྱལ་པོ་ལྗེ་པའི་ གསེར་གྲིང་བསྐྱོས་
ནི་ཞུ་བའི་ཐེངས་ལེ་བཤད་ལས་ལྷན་གསུང་ལུ་ རྒྱུག་མི་ཡོངས་ལུ་ རྒྱུང་མཚོང་དང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྲས་ རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་མངའ་གསོལ་ཚུལ།

རྒྱུང་བསྐྱབས་གཉེས་ཆ་རའི་ཐོག་ལས་གནང་ཡི། འབྲུག་གི་བརྗོད་བརྗོད་པ་
ག་ར་གནས་ཚུལ་དེ་གོ་བའི་བསྐྱང་ལས་ རྣམ་རྟོག་ལང་ཐོག་ལས་གསུང་
འཕྲིན་དེ་ཁྱབ་སྤེལ་འབད་ལུག། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་གསུངས་མི་ནང་ རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་མཛེད་དགོ་
པ་ཅེན་ ཉམས་ཚུང་དང་སྤངས་པ་ལེགས་ཤོམ་ཐོབ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ རྒྱལ་ཁྱིམ་འཛིན་ནིའི་འགན་ཁབ་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ གྱི་ཉེ་མ་ཚེས་ཚེ་
དཔོན་སློབ་ལུ་གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ལུག།

ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་རྟོག་ཚུ་གིས་དོན་ལུ་ མི་དབང་ཡལ་སྲས་གཉེས་ཀྱིས་མི་སེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་གྲོལ་སྤྱད་གནང་བ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུང་བཤད་དེ་ནང་། རྒྱལ་སྐུལ་འཇིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་
དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་སྐབས་ལུ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
ད་རེས་བ་ལྷག་པ་སླེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འགྲོ། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཉིམ་
ཤར་ཉེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་མི་སེར་གྱི་རེ་བ་
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཇོམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་འགྲུབ་ཚུགས་
པའི་སློན་ལམ་ཡོད་ཟེར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་
གསུངས་གནང་ཡི།

ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་སྐུལ་ལུ་ ཀྱོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་དར་མདོག་ལྷ་མ་གནང་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྲས་ རྒྱལ་རབས་ལཱ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱུ་ལ།

དེ་ལས་སྤྱི་ཚེས་༩/༡༢/༠༦ ལུ་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་གིས་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་ནང་ ད་ དེད་ཀྱི་ཕྱག་འགན་འདི་ ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་ལུ་ ཚེས་སློད་གནང་ནི་གི་དུས་ལུ་བབས་ཅི་ཟེར་བཀོད་གནང་པའི་ཁར་ སྤྱི་ཚེས་༡༩/༡༢/༠༦ ལུ་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་འཚོགས་ཏེ་ གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ འདི་བཟུམ་མའི་འགྲུར་འགྲོས་གལ་ཅན་གྱི་ཕྱག་ལཱ་མངོན་ནི་གི་དུས་ཚོད་ ད་རེས་བ་དགའ་ཅིག་རྩ་ལས་རང་མི་ཐོབ་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་ལས་རྒྱལ་སློད་ཀྱི་ཕྱག་འགན་རྒྱལ་སྲས་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་མཚོག་ལུ་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨོན།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ཀྱི་གོང་ལས་རྒྱལ་སློད་ཀྱི་ཕྱག་འགན་རྒྱལ་སྲས་ལུ་ཚེས་སློད་གནང་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་སྲས་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་ཕྱག་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ལཱ་པར་འབྲུག་ཚེས་བཞེས་བསྐྱབས་པའི་ཤུལ་ལས་ དང་པ་རང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༡༧ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚོད་བཅི་སྲུང་ཞུ་བའི་སྐབས་ ཐིམ་ཕུ་ཅང་གི་མའི་ཐང་ནང་མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་དཔོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སློབ་མཆོག་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་འབད་བྱོན་ཏེ་ འབྲུག་གི་མི་མང་ཡོངས་ལུ་གསུང་
བཤད་དེ་སླེ་གནང་ཡི།

མི་དབང་ཡབ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་བཞུགས་གནང་བ།

༩ ད་རེས་ག་ནི་བ་རྩ་ཆེ་བའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་
གྱི་ཉིན་མར་ ཁྱེད་མི་སེར་ཚུ་དང་ལྷན་པ་ད་ ཁྱེད་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ག་དེ་སླེ་སྐབ་
ན་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཐལ་སོང་ཡི། ལོ་ངོ་༢༧ གི་རིང་ ང་བཙས་ར་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པ་ལི་ ནང་གི་ནོར་བུ་ ང་བཙས་རའི་མི་
སེར་ཚུ་ལྷན་འཚལ་སའི་ཉིན་ རིན་ཅན་གྱི་སམ་བེར་རུང་ག་ར་ང་བཙས་རའི་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༡༦ ལས་དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསེར་གྲི་གུ་མེབས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་
ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་མ་ཚད་ འཛོམ་སྤང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚུད་པའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་མཛད་གནང་ཡི། མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་གིས་ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ལོ་ངོ་ ༢༤ གི་རིང་ལུ་གནམ་མེད་
ས་མེད་དཀའ་མཉམ་སྦྱད་གནང་ཞེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་ལེགས་
ཤོམ་དང་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་བྱོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་འགྲུམ་དེ་མ་བརྟུབ་བརྟུབ་
སྤེ་བཅུགས་གནང་མི་དེ་གིས་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་རབས་ནང་སྤོད་མི་མི་སེར་ཚུ་
ལུ་ཡང་ཕན་ཐོགས་པ་མ་ཚད་ ང་བཅས་རའི་མ་འོངས་པའི་མི་སེར་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ལུ་ཕན་ཐོགས་པ་སྤེ་བཟོ་གནང་ཞེ་ཡོད།

ད་རེས་འབད་མ་ད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཚད་དང་རྒྱལ་ཁབ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་འདི་མི་
སེར་ཚུ་ལུ་ཉིལ་བུ་སྤེ་ར་ཚུ་སྤོད་གནང་ཚར་ཡི། ང་ར་འབད་རུང་འགན་
ཁུར་ག་ནི་བ་རྩ་ཆེ་ཉོག་ཉོག་སྤེ་ཕོག་སྤེ་ཡོད་པ་ལས་ད་ལས་ཕར་ ང་རའི་
ཚོ་གཏད་ས་ར་བྱིད་མི་སེར་ཚུ་ཨིན། བྱིད་མི་སེར་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ག་ཚེ་སྤེ་བ་དམ་ཚོག་གཙོ་བོར་བསྟེན་བྱོག་ལས་ མ་བརྟུབ་
བརྟུབ་སྤེ་ཕྱག་ཉུ་འོང་། འདི་ལུ་ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་སེམས་ཀྱི་ཚ་གྲང་དང་
དོགས་པ་རྩ་ལས་མེད། ད་རེས་ག་ནི་བ་རྩ་ཆེ་བའི་ཉོན་མེད་འདི་ཁར་ ང་བཅས་
ག་ར་དང་ ང་བཅས་རའི་རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་སྤོན་ལམ་ཟེར་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཞབས་པད་བརྟན་ ཁོ་ར་གིས་
གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་བདག་འཛིན་འཐབ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྟེ་ ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་ལྟེ་བ་པར་དུ་སྐྱིད་སྐྱིད་བཟོ་བོག་ལས་ལོ་ངོ་༢༠
དེ་ཅིག་གི་རྒྱབ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་བཟོ་གནང་དོ་
བཟུམ་སྟེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ངལ་རངས་ཉོག་ཉོག་སྟེ་མ་འོངས་པའི་
མི་སེར་དང་ ཨ་ལོ་རྒྱ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཕྱི་སྟོན་ནི་གི་སྟོན་ལམ་ཡོད།
ང་བཅས་རའི་མི་སེར་རྒྱ་གིས་ ད་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཐ་དམ་ཚོག་གཙོ་
བོར་བཞུག་ཉེ་ཕྱག་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ལུ་ནི་དེ་གིས་ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་སེམས་ཀྱི་
ཉིང་ལས་ར་བཀའ་རིན་དགའ་ཚོར་སྟོམ་སྟེ་རང་ཡོད།

ད་རིས་ན་ཅང་སྐྱིད་མའི་ཐང་ལུ་ཡོད་མི་སྟོབ་གྱའི་བུ་ཚོ་དང་བུ་མོ་རྒྱུད་པ་
ཅིག་མིན་པར་ ང་བཅས་རའི་རྒྱང་ཁག་ཉེ་བུ་གི་སྟོབ་གྱའི་ན་གཞིན་རྒྱུ་ལུ་འགན་
ཁུར་ཐེབས་ཅིག་ར་ཤོག་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ལུ་ བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཁར་བཞག་དགོ་པ་དེ་
ར་ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་འདི་ཨིན།
བྱེད་ཀྱིས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་རབས་འདི་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཅིན་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་མཛད་ཞིན་མ་ལས་རྒྱུར་ ཕྱག་ལུ་ག་དེམ་ཅིག་
མཛད་གནང་ཡི་ག་ ཕྱག་ལུ་མཛད་པའི་སྐབས་ལུ་གྲུབ་འབྲས་ག་དེ་སྟེ་བོན་ཡི་ག་
ད་ལས་ཐར་བྱེད་ཆ་བྱུབ་ཀྱི་ལག་པར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་
ག་ཅི་ཕྱི་སྟོན་གནང་པ་ཨིན་ན་བྱེད་ཆ་བྱུབ་ཀྱིས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཤེས་འོང་།
འདི་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཉེ་གོ་བ་ཅིན་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་བྱེད་ཆ་བྱུབ་ཀྱི་ལག་པར་ཕྱི་སྟོན་གནང་མ་ད་ལུ་བྱེད་
ཀྱིས་རྟུག་པ་དུ་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་དང་ཕྱག་ལུ་ཤེས་པ་འབད་དགོ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གནམ་ལོ་ ༡༩༧༢ གྱི་ལོ་དང་ད་རེས་ང་བཅས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྒྱལ་ཁབ་
འདི་ མ་པ་ལས་རང་མི་འདྲ་བས། ད་རེས་ང་བཅས་རའི་གདོང་ཁར་ཡོད་
མི་རྒྱལ་ཁབ་ང་བཅས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ང་བཅས་རའི་ལག་པར་སྡོད་
གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་དགྲུང་ལོ་ ༡༦
ལས་ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ལོ་ངོ་ ༢༥ འི་དོན་ལུ་གནམ་མེད་ས་མེད་
དཀའ་མ་སྤྲད་གནང་ཞེ་བསྐྱབས་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།

ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཕྱག་ལུ་ག་ཅི་
མཛད་རུང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་དང་སྲུང་སྐྱོབ་མི་
སེར་གྱི་མཐའ་དོན་དང་སྐྱིད་སྐྱུག་པན་བདེ་དང་ རེ་འདོད་ཚུ་གཙོ་བོར་བཏོན་
གནང་ཞེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་སྐྱིད་སྐྱིད་དང་
ཕྱག་པོ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་བྲོག་ལས་ད་རེས་འབདམ་ད་ང་བཅས་རའི་དམངས་
གཙོ་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་འགོ་བཙུགས་
གནང་། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་འགྲུམ་སྐྱིད་སྐྱིད་བཟོ་གནང་ཞེ་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་དག་འོག་ཉོད་ཉོད་སྐྱིད་ཉོད་ཉོད་འབད་མོད་པའི་སྐབས་ལུ་དབང་ཚད་
དང་འགན་ཁུར་ཚུ་ག་ར་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཕྱི་ལ་བུ་སྡེ་གནང་མ་
ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ལུང་བཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ལུ་ཤོད། རྒྱལ་རབས་ནང་ཚུད་པའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་མཛད། རྒྱལ་རབས་
ནང་ཚུད་པའི་གོ་སྐབས་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཐོབ་མི་བཟུམ་ཅིག་
ང་བཅས་རའི་མི་ཆེ་འདི་ནང་ཚུ་ལས་ར་མི་འཕྲོན་ཟེར་མནོས་མས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྤྲུལ་ རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱལ།

འདི་བརྒྱམ་མའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ད་ལུ་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་ཚུ་གིས་འབད་
རུ་རང་ མནོ་བསམ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བཏང་སྟེ་གོ་སྐབས་འདི་བར་སྟོང་
མ་བཏང་པར་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་
ཕམ་ནི་མེད་པ་ཅིག་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ད་ལྟོ་བ་སྐྱབས་འབད་བདག་
འཛིན་འཐབ་སྟེ་སྤྱིང་སྤྱིང་དང་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་གི་འགན་ཁུར་ག་ར་ང་
བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཕོག་སྟེ་ཡོད།

ད་ལས་ཕར་ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕྱག་ལུ་
བའི་སྐབས་ ང་བཅས་མི་སེར་དང་ཁྱེད་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་སེམས་ཁར་བཞག་
དགོཔ་དེ་ར་ དང་པ་དུས་ནམ་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
དག་འོག་ཉོང་ཉོང་སྤྱིང་ཉོང་ཉོང་འབད་བཞག་ནི་འདི་ཨིན། གཉིས་པ་ འབད་ཕ་
ད་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་དེ་ལེགས་
ཤོམ་སྟེ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་འདི་ཨིན།

གསུམ་པའི་ཐད་ཁར་སྟོན་པ་ད་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་དབུ་བཙུགས་གནང་མི་ཙུ་གིས་ཆེན་མོ་དང་ དམངས་
གཙོ་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་དང་ སྤྱིང་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ར་ ལེགས་ཤོམ་
འབད་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་སྟེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོགས་པ་
སྟེ་བཞག་ནི་འདི་ཨིན།

མཇུག་ར་ ད་ལས་ཕར་ང་བཅས་ར་ ལུ་གཅི་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་
རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་འགོ་བཙུགས་
གནང་མི་རྒྱལ་ཡོངས་དག་འོག་སྤྱིང་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ལུ་འདི་གཙོ་བོར་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཏོན་ཐོག་ལས་ ག་དེ་དག་དག་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་སྤོ་ཕྱག་ལྷ་དགོ།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་དོན་ལེགས་ཤོམ་འབད་བསྐྱབ་
དགོ་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ཁ་བྱུག་ལས་མནོ་བསམ་ག་དེ་སྤོ་ར་བཏང་རུང་ ཁག་
ཆེ་ཤོས་དེ་ར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྲོར་གོང་འཕེལ་འདི་ཨིན་པས།

ད་རེས་ནངས་པ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཚུ་ལྟ་སྟེ་ ང་བཅས་
རའི་བྱིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་གནས་
སྐབས་ཚུ་ག་ར་ལེགས་ཤོམ་འབད་བཞུག་ད་ལུ་ ལུས་ནམ་རང་འབད་རུང་
ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་བསྐྱབ་
དགོ་པ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྲོར་གོང་འཕེལ་ཚུ་ ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་
དགལ་འབད་བཟོ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ང་བཅས་མི་སེར་ག་ར་ཨིན་རུང་ཚ་གུང་
ལངས་དགོ་པ་མིན་འདུག།

ད་རེས་ཀྱི་ཉིན་མ་འདི་ཁར་ང་རའི་ཁ་བྱུག་ལས་མཇུག་ར་སྐབ་ནི་ཟེར་རུང་
བྱེད་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ད་ཅི་སྐབ་དོ་བཟུམ་སྤོ་ཨིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
གིས་བྱུགས་མེད་བྱ་སྤོ་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གཏད་གནང་མ་ད་ལུ་ ང་བཅས་མི་
སེར་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ག་དེ་དག་དག་ཅ་འགོངས་ཏེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་བྱུགས་པམ་ནི་མེད་པར་བཞག་ནི་དང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལུ་མ་བཏུབ་
བཏུབ་འབད་ཕྱག་ལྷ་ནི་དེ་ སྤར་བ་ལྷག་སྟེ་ད་རེས་ཁག་ཆེས་སྤོ་ཡར་སོང་ཡི།

ད་རེས་ག་ནི་བ་ཅ་ཆེ་བའི་ཉིན་མ་འདི་ཁར་དེད་ཀྱི་སློན་ལམ་ཟེར་རུང་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ ང་བཅས་ར་ཕྱག་འཚལ་སའི་ཉེན་དྲིན་ཅན་གྱི་པམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྲས་ རྒྱལ་རབས་ལུ་པར་མངའ་གསོལ་ཚུལ།

ཞབས་རྒྱུ་དང་དག་དབང་ནམ་རྒྱལ་དང་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་
དབང་མངའ་བའདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕྱུག་གིས་ དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཏུས་ནམ་ར་འབད་རུང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉིམ་ཤར་
ཉེ་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ག་ར་ དག་འ་ཉེ་ག་ཉེ་དང་སྦྱིད་ཉེ་ཉེ་འབད་ཚེད་
ནི་གི་བཀའ་ཤིས་སྦྱོན་ལམ་ཡོད། ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ག་ར་ལུ་ང་རའི་ཁ་ཕྱུག་
ལས་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཟེར་གསུངས་རུག།

གཉེས་པ་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དགས་ར་དཔོན་སློབ་མཚོ་ག་མི་མངའ་གསོལ་
མ་ལུ་བའི་གོང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥༦
པའི་དབུ་ཁྲིད་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། སྤྱི་ཚེས་ ༢༢/༡༢/༠༦
གི་ཚེ་ལོ་ལ་ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གལ་བཅར་ཐོག་ལས་ ཚོགས་ཁང་ནང་
འགོ་དང་པ་ཐེབས་ཉེ་ ཡབ་ཀྱི་གསེར་མི་ཁར་མ་བཞུགས་པའི་ཉེ་མ་ སྐུ་ཕྱུག་
ཚར་གསུམ་གནང་ཞེན་མ་ལས་གུས་བརྟུན་མཛད་དེ་མ་གཏོགས་གསེར་མི་ཁར་
མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་དང་སྐུ་མགོན་ག་ར་ མི་དབང་
ཞབས་ཀྱི་མཛད་བཟང་ལུ་ རོ་མཚར་ཆེ་དགོལ་བུང་རུག། ཚོགས་ཐེངས་ ༥༦
པ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་དང་པའི་ཚེས་ ༥ ཚུན་གྱི་བར་ན་འཚོགས་མི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་མཚོ་ག་གིས་གསུང་དོན་གཙོ་བོ་ཅིག་ མི་སེར་
ལུ་ས་ཆའི་སྦྱིད་སྐྱུག་གི་སྐོར་ལས་མི་སེར་དང་རྒྱལ་པོའི་བར་ན་མི་ག་ཡང་མི་
བཙུགས། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ཐད་ཀར་དུ་སྦྱིད་སྐྱུག་གཟིགས་གནང་ནི་ཨིན་
ཟེར་རྒྱལ་སྲས་མཚོ་ག་གིས་བཀའ་གནང་ཡི། འདི་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱུག་ལུ་འགོ་
བཙུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་ མི་སེར་དང་རྒྱལ་པོའི་བར་གྱི་དད་དམ་ལྷག་པར་དུ་
དམ་ཟབ་འགྲོ་ནི་འགོ་བཙུགས་རུག་ཟེར་ལུ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་གྲིང་ཕེབས་
པ་དང་སྟུན་གྲའ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོག་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་གྲིང་པ་
ཕེབས་པ་དང་ སྟུན་གྲའ་སྲིད་པ་ལྷོ་མ་གྲིང་ཡོངས་ལུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་ དང་པ་
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལྷོ་ཟླ་༢ པའི་ཚེས་༧ ལས་༡༢ ཚུན་ རྒྱལ་པོའི་སྤྱུག་ལུ་ཕྱིས་
བཞེས་ཏེ་ འགོ་དང་པ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཞེ་ རྒྱ་གར་
ཀྱི་སྲིད་འཛིན་རྒྱལ་ཁབ་ ཨེ་ དེ་ རེ་ ཨབ་རུལ་ཀ་ལམ་མཚོག་དང་ སྲིད་
ཚོན་ རྒྱལ་ཁབ་ ལུ་མོ་ལྷོ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷོ་ དེ་ ཨེ་གི་ཁྱི་འཛིན་ ཨམ་སོ་ཞི་
ལྷོ་ཞི། རྒྱལ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཁྱི་ མིསི་ཁབ་ ཨེལ་ ཀེ་ ཨེ་ལུ་ཞི་ཚུ་དང་
མཇལ་སྤྱད་མཛད་དེ་ མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་
འཕྲོ་མཐུན་དེ་གནང་པའི་སྤྱུག་ལུ་འགོ་བརྩམས་གནང་ཡི།

གཟིགས་སྐོར་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ལྷོ་
ཚེས་༥/༢/༠༧ ལུ་རྒྱལ་རབས་དང་རྒྱན་པའི་མཛད་བཟང་ རྒྱ་འབྲུག་
མཛད་མཐུན་ཆེངས་ཡིག་གུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་མེ་འདི་གིས་ རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་གྱི་བར་ན་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ བཟོ་གནང་མི་ཆེངས་ཡིག་དེ་ ལུས་
མཐུན་གྱི་ཆེངས་ཡིག་ཅིག་གུ་བཟོ་གནང་མི་དེ་ནི་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་
བར་ན་མཐུན་འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེད་ལྟེ་གོང་འཕེལ་འཕྱོ་བའི་གཞི་འགུམ་
མྱིང་མྱིང་བཅུགས་གནང་ཡི། ཆེངས་ཡིག་དེ་ཡང་སྤྱི་ཚེས་༡༥/༢/༠༧
ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྒྱུད།   རྒྱལ་སྐྱེས་ རྒྱལ་རབས་ལཱ་ཕར་མངའ་གཞིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་

པའི་ཤུལ་མ་སྤྱི་ཚེས་ ༡༩/༢/༠༧ ལུ་རྒྱ་གཞུང་གི་འཛིན་མཚོག་གིས་
མཚན་རྟགས་གནང་རྒྱལ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་ཚོན་ཚེན་གྱིས་ལོ་བཟུང་སྟེན་ལུ་ཕུལ་མི་ནང་
བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཞབས་ལས་
གོང་ཚོས་ལུ་འགན་ཡིག་གསུམ་གྱི་མཚན་རྟགས་བཀོད་པའི་སྐབས་ལྷན་གཅིག་
འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སློབ་ཤུགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཉམ་
འབྲེལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་སྐོར་ལས་ཞིན་པས། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠
གི་ནང་འཁོད་རྒྱ་གཞུང་གིས་འབྲུག་ལས་སློབ་ཤུགས་ཉུང་ཤོས་རང་ རྒྱས་ཚང་
མེ་ག་ལྟ་ ༥༠༠༠ དེ་ཅིག་ལེན་ནི་གི་གོ་སྐོར་ཐག་ཚོད་རྒྱལ། དེ་མ་ཚད་འབྲུག་
དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ གི་ལུ་གོ་འགན་འཛིན་གྱི་ཁྱབ་འོག་ལུ་ཐབས་ལམ་གོང་
འཕེལ་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དང་ སློབ་ཤུགས་ཉེན་སྲུང་
འབད་ནི་ལུ་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ཞིན་ཟེར་གསུངས་རྒྱལ།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་གཞུང་གི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཚེན་མིའི་མཇུག་དེ་རང་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༧ པ་གིས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལས་
སྤྱི་ཚེས་ ༧/༦/༠༧ ལས་ ༢༥/༦/༠༧ གྱི་བར་ན་གནང་བའི་ཚོགས་ཐེངས་
༥༧ པའི་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཚོགས་ཁང་གི་
གསེར་གྲི་ཁར་ཐེབས་ཏེ་ མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ལུ་ཕན་ཐབས་ཅན་གྱི་མཛད་བཟང་
ག་ཅི་མཛད་ཅི་ཟེར་བ་ཅིན་ རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དངོས་བྱེ་མ་དང་དོ།
ཤིང་ཆ་ཚུ་སྐྱེར་པའི་དབང་ཆ་ལས་ཚུས་བཞེས་ཏེ་ གཞུང་གིས་བདག་འཛིན་
འཐབ་སྲོལ་བཟུགས་ཏེ་ མི་མང་གི་དོན་ལུ་གོང་ཚད་ཕབ་ཐོག་ལས་ མི་སེར་ག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ར་གྱིས་འདྲ་མཉམ་གོ་སྐབས་ཐོབ་དགོ་པའི་བཀའ་ཤོག་སྤྱི་ཚེས་ ༡༢/༦/༠༧
ལུ་ཚོགས་ཁང་ནང་གནང་རྒྱལ།

འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་
གི་སྐུ་ངོན་རྗེས་སུ་དེ་ཉི་ ཞབས་པད་བསྐལ་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཆབ་སྲིད་
བསྐྱེད་སྲིད་ཉེ་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་ལུ་ ཚོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་
བདག་འཕྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་མགོན་དམ་པ་ རྗེ་མཁན་གྲི་རབས་ ༧༠
པ་སྐུལ་སྐུ་འཛིགས་མེད་ཚོས་གྲགས་མཚོག་གིས་མཛད་གནང་སྟེ་ འབྲུག་མི་
ཡོངས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་སྐྱེ་སྐྱུ་གཞས་བཅུ་དོ་ཡོད་མི་དང་སྲིད་བདེན་པའི་མགྲུང་མ་
དུས་ཀྱི་སྐྱོ་དབྱངས་ཟེར་སྐབ་མི་སྐྱེ་གཞས་དེ་བསྐྱར་གསལ་ལུ་བ་ཅིན།

༩ དགའ་ལྷན་ས་ལ་འཕྲིན་པ། །སྐྱེན་རྫོངས་ཡངས་པའི་སྤྱིང་ལ། །
ཚོས་རྒྱལ་གསེར་གྱི་ཉི་མ། །དགྲུང་ལས་མ་གཡོས་བཞེན་དུ། །

རྒྱལ་སྐས་དུང་གི་ཟླ་བ། །ཤར་རི་ཚེ་ནས་ངོ་མ་བྱུང་། །
ཉི་ཟླ་བྱུང་དུ་འཛོམས་པ། །བཀྲ་ཤིས་དགྲུང་དང་མཉམ་སོང་། །

ཐུགས་རྗེ་འོད་གྱི་རང་མདངས། །རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལ་བྱུང་པ། །
སྐྱོན་འབངས་སྐར་ཚོགས་ཁྲ་མོ། །སྦྱིད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བཟང་བྱུང་། །

ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་རྗོགས་པའི། །རྒྱལ་སྐས་བཙོ་སྤྱིང་ཟླ་བ། །
མི་འགྲུང་དོ་རྗེ་ཁྲི་ལ། །བསྐལ་བརྒྱུད་ཞབས་པད་བརྟན་ཤོག། །

ལུགས་གཉིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས། །ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱུར་ནས།
དགའ་སྦྱིད་དཔལ་གྱི་གྲུ་ཆར། །རྒྱན་མེད་ཆད་པར་ཕོབ་ཅིག། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྐྱེས་ རྒྱལ་རབས་ལུ་པར་མངའ་གཞིའི་རྒྱལ་

བདེ་སྟོང་ཚེ་དགའི་འཁྲི་ཤིང་། །འབྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་བཟང་།།
བཅུན་མོ་རིན་ཆེན་དམ་པ། །རྗེ་བཅུན་སྟོལ་མས་སྦྱངས་ཤིག །

ངེད་ཅག་སྐལ་བཟང་མོ་མོ། །སྟོང་གསུམ་ཚོར་གྱི་ཞལ་ཡངས། །
ཚོས་རྒྱལ་ཡབ་སྐུ་དམ་པའི། །སྐྱེ་རིན་འཁོར་ཐབས་མིན་འདུག །

དེ་བས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད། །རང་འདོད་གཡོ་སྐྱེ་སྤངས་ནས། །
ཞི་བདེ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ། །ཡུན་གནས་ཐབས་ལ་འཇུག་སྟོ། །

གནམ་ལ་ཉི་ཟེ་རྒྱ་རྒྱུ་གསུམ། །ས་ལ་རྒྱལ་རྗེན་འབངས་གསུམ། །
དཔལ་ལྷན་སྤྱིན་གྱི་སྐྱེ་དབྱངས། །འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་འགྲོ། །

ཀུན་ཕན་ཉི་མའི་སྤང་བ། །མིག་གིས་བརྟ་བར་མི་བཟོད། །
སྐལ་མེད་འུག་པའི་རྟོ་སྐྱེ། །མཚུ་ཀུ་ལས་གསུངས་ཤིག །

སྐྱེ་ཚེ་བྲག་ལས་སྐྱ་ཤིང་། །རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ལས་རིང་བ། །
མངའ་ཐང་དར་ཤིང་རྒྱས་པའི། །བཀྲ་ཤིས་སྟོན་ལམ་ལྷའོ། །

ཟེར་ཐེན་ཉི་འགོ་བཅུགས་ཉུག་ཟེར་ལྷ་ཉི།

གསུམ་པ་ །མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ །རྒྱལ་
མིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཚུག་ལུ་བཞེས་པའི་འཕྲོ་ལས་ །མི་མེར་ཉམ་ཚུང་
ཚུ་ལུ་ཕན་ཐབས་སྟོན་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ལྷ་བ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིད་ལུས་དཔལ་ཕོངས་རྩ་མེད་བཟོ་དོན་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་སྐྱེན་
པའི་མཛད་པ་ །མི་མེར་གྱི་གལ་ཁར་ །ལུ་གཞི་དང་ས་ཞིང་འབབ་ཁྱུངས་
དང་རྒྱལ་ཉེན་མེད་མི་ཚུ་ལུ་འཚོ་བ་མཐུན་སྦྱོར་དང་བཀའ་བོ་ལ་ །ལ་སོགས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་སྐྱིད་སྐྱུག་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་བཅུགས་གནང་ཡི། མི་སེར་
གྲལ་སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་འབབ་ཚུགས་པའི་སྒྲིགས་གྲུབ་ཅན་ཡོད་རུང་ ས་མེས་
དབུལ་ཕྱོངས་ཉམ་ཚུང་ཨིན་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བ་སྐྱོད་འབད་སའི་ས་ཞིང་མེད་
མི་ཚུ་ལུ་ ས་ཞིང་གསོལ་རས་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་བཅུགས་ཅི།
ས་མ་གཉིས་ཉམ་ཚུང་སྐྱིད་སྐྱུག་ཅན་ནམ་ ས་མ་ཡ་གྲལ་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ ཨ་ལོ་ཚུ་སློབ་གྲུའི་ནང་བཅུགས་མ་ཚུགས་པའི་སྐྱིད་སྐྱུག་ཅན་ཚུ་ལུ་ སློབ་
གྲུའི་མཐུན་ཚུན་ཐད་ཀར་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་བཅུགས་
མངོད་ཅི།

དེ་གི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་སྟེ་ལྷ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་གྲུ་སྐྱོད་ཡོད་
རུང་ མི་སེར་གྲལ་ད་སྟོའི་བར་ན་ས་ཞིང་མེད་མི་མང་རབས་ཅིག་སྟོན་ཡོད་པ་
ཨིན་པས། བ་སྐྱོད་འབད་བའི་དོན་ལུ་ ས་ཞིང་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་པ་ ལྷར་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ནང་གཟན་ཟེར་ས་མེས་ཚུ་གཞན་འོག་ལུ་ ལཱ་འབད་དེ་སྟོན་
མའི་རིགས་དང་ གནད་དོན་ལྡོག་ཚུགས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མ་ཁྱིམ་ལས་ཟུར་ཁར་
ཐོན་པའི་རིགས། ཏེ་མ་ཁལ་པའི་ཁྱིམ་ནང་ལས་བརྒྱུད་མི་ མིན་པར་ཟུར་
པའི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས། ས་མེས་ཚུ་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལས་འོང་སྟེ་འབྲུག་ལུ་
ས་ཞིང་མ་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་རིགས། ས་མ་བུ་ལོན་ལེ་ག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ས་
ཞིང་བཙོང་ཚར་ཏེ་བ་སྐྱོད་འབད་སའི་ས་ཞིང་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཨིན་པས།
དེ་ཚུ་ལུ་གཞུང་ལས་ས་ཞིང་སྟོང་པར་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་ལཱ་སྒྲིགས་གྲུབ་མེད་པའི་དབུལ་ཕྱོངས་ སྐྱིད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྫོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྐོས་ རྒྱལ་རབས་ལུ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱལ།

སྤྲུལ་ཅན་ཚུ་ལུ་ཟླ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལས་ཚུ་ཕོགས་དངུལ་ཀྱམ་ ༥༠༠
རེ་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་ ས་མ་ཡ་གྲལ་དང་ དངུལ་ཕོངས་ཅན་
གྱི་ཨ་ལོ་སློབ་གྲྭ་ནང་བཏང་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་ རུལ་སློབ་གྲྭར་བཏང་དོན་ཟླ་
རིམ་དངུལ་ཀྱམ་ ༢༠༠༠ རེ་གནང་ནི་སློབ་གྲྭར་བཙུགས་གནང་པའི་སྤྱིད་སྤྲུལ་
གཞིགས་ཅི། དེ་བཟུམ་མི་སེར་ཉམ་རྒྱུང་ཚུ་གིས་སྤྱིད་སྤྲུལ་ཞུ་བར་བེམ་སྤྲུལ་འོང་
པའི་མཐར་མ་ཕྱིན་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཚབ་ཤར་
རྩོགས་རྫོང་ཁག་རྒྱལ་ནང་གཅིག་དང་ དངུལ་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་རྒྱལ་ནང་གཅིག་
བསྐོས་གནང་བའི་ཁར་ རྫོང་ཁག་རེ་ནང་སྤྱིད་སྤྲུལ་དེ་ཚབ་ཟེར་ མི་དོ་རེ་བསྐོས་
བཞག་གནང་ནི་ ཐད་ཀར་སྤྱིད་སྤྲུལ་གཞིགས་པའི་སྲོལ་བཙུགས་གནང་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཞབས་ལས་གོང་གསལ་སྤྱིད་
སྤྲུལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ འགོ་སྔོན་ཡང་གཞུང་དངུལ་ཐོག་ལས་མིན་པར་ སན་
བདེ་མ་དངུལ་ཟེར་བའི་ལས་རིམ་བཞག་ཐོག་ལས་ རྒྱ་འབྲུལ་ཅན་ཚུ་གིས་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ ལྷར་ལུགས་འབྲུལ་བ་རེ་སྤུལ་འདོད་ཡོད་
མི་ཚུ་གིས་ ཆེ་འབྲུལ་རྒྱུང་འབྲུལ་སྤུལ་མི་ཚུ་སན་བདེ་མ་དངུལ་ནང་གནང་ནི་
སན་བདེ་མ་དངུལ་དེ་གིས་མི་སེར་ཉམ་རྒྱུང་གི་སྤྱིད་སྤྲུལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་
གསར་པ་བཟོ་གནང་ཞུག།

བཞི་པ་ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༡༧ ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཕོངས་དུས་ཚེན་ཐངས་ ༡༠༠ འཕ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ལོ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་
ཚེན་བཙུག་སྤྱང་ཞུ་བའི་སྐབས་ ལྷོ་མགོན་གཙོ་པོ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་རྣམ་གཉིས་སྤྲུལ་ཐེབས་གནང་ནི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བརྩི་སྲུང་ལུ་ཡི། རྒྱལ་སྲས་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མི་མང་
ལུ་གསུང་བཤད་གནང་པའི་འགོ་རང་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་
འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་དགའ་བ་དང་སྦྱིད་པ།
ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པར་བཅོན་པ་བཞེ་གནང་བའི་སྐྱེ་བྱེད་དགའ་ཚོར་
འབྲུག་གི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་འབད་ ལུ་གནང་བའི་ཁར་ ད་ལས་ཕར་
གཞུང་གི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ག་དེ་དག་དག་ཅ་འགོངས་ཏེ་ཕྱག་ལུ་བའི་དམ་བཅའ་
ཡབ་ལུ་སྤུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ན་བཟའ་ཕབ་གནང་
མི་ཚུ་ལུ་སྐྱ་ལྟེ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཆེས་སྦྲོམ་
སྦྱིད་དགོཔ་བྱུང་ཡི།

རྗེ་པ་ རྒྱལ་སྲས་འབྲུག་རྒྱལ་རྗེ་པ་མཆོག་གིས་བྱང་སྤྱོད་གས་མཐའ་
བྱུར་མི་སེར་ཚུ་གི་སྦྱིད་སྦྱུག་གཟིགས་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། སྐྱེ་
འོ་བརྒྱལ་བར་མ་གཟིགས་པར་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༧
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ མགར་ས་ལས་འབད་བྱང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ས་མཚམས་
བདའ་སྟེ་ཀི་ལོ་མི་ཁྲམ་༢༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་གི་ཚེས་ཞབས་ཐང་འབད་བྱོན་ཏེ་
མགར་ས་དང་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་། སྤུ་ན་ཁ་དང་བུམ་ཐང་གི་ས་མཚམས་
རི་འགོ་བདའ་སྟེ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་ཡི། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གིས་བྱང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་མཐའ་བྱུར་གཡུས་ཚན་ཚུ་ནང་སེབས་ཏེ་ སློབ་གྲྭ་
དང་གཡག་རྩི་ཚུ་གི་སྦྱོད་སྐར་ནང་ཡང་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་སྟེ་ འགོག་ཚོ་མི་
སེར་ཚུ་ལུ་ སྦྱིད་སྦྱུག་གི་གསོལ་རས་གནང་བ་མ་ཚད་ ས་གནས་ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་འོས་འབབ་ དབྱེ་ཞིབ་མཛད་ཡོད་པ་དང་ ས་གནས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   རྒྱལ་སྲས་ རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱལ།

དེ་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་ཅུ་ཅན་ཉམས་ཆག་ཤོར་མི་ཚུ་བསྐྱར་
བཞེངས་འབད་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡང་གནང་ཅུག།

མི་ལྷན་གསལ་བའི་སྣེ་ལུ་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཉེ་མ་འབྲུག་
རྒྱལ་དང་པ་མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་ དབང་ལྷུག་མཚོག་གིས་ཡང་ ཁོ་ར་དགོངས་
པ་མ་རྗོགས་པའི་གོང་ལས་ རྒྱས་སྲས་འཇིགས་མེད་དབང་ལྷུག་གསེར་ཁྲི་
ཁར་བསྐྱོད་གནང་ཞེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ར་སྐུ་མཚམས་བཅད་དེ་བཞུགས་པའི་
དགོངས་འཆར་སྐྱོམ་སྡོད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ཉང་སྡོད་མར་ སྐུ་ལྷུ་
མཁྲིས་པའི་རྒྱུང་གཞི་བཞེས་ཉེ་དགོངས་པ་རྗོགས་ནི་དེ་གིས་ ལྷུགས་འདོད་
བཞེན་ལྷུ་མ་རྒྱུགས་པས། དེ་བབྱམ་རྒྱལ་རུང་དགོས་ཤིང་མཁར་ལྷ་མ་
གིས་བཤད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཇིགས་
མེད་རྗོ་རྗོ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གིས་ཡང་ ཁོ་ར་བཞུགས་པའི་རིང་ལྷུ་རང་རྒྱལ་
སྲས་འཇིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་ལྷུག་ བརྒྱུད་འཛོན་བཞི་པའི་གསེར་ཁྲི་ཁར་
བསྐྱོད་གནང་ཞེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ར་རྣམ་སྲས་སྤོང་གི་རྒྱུར་ལོགས་ སོ་བུར་རྒྱུང་
ཀྱ་ཅིག་རྒྱལ་ཞིན་མ་ལས་ སྐུ་རལ་གནང་ཞེ་བཞུགས་ནི་ཨིན་ཟེར་འཕྲལ་འཕྲལ་
གསུངས་རུང་ མོ་ལྷུར་དུ་སྤོང་ནད་བཞེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ ལྷུགས་འདོད་ལྷུར་
ལྷུང་མ་རྒྱུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་སྡེ་ཡབ་མེས་ཀུན་ལས་སྣུག་སྡེ་བཞེད་དོན་ འབད་མེད་དུ་གྱུབ་ནི་
འདི་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་ གསེར་ཁྲི་ཁར་མངའ་
གསོལ་ལུ་རྒྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ གཞན་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རང་བཅོན་སྤོང་སྤོང་བཟོ་ནི་དང་ མི་མང་ལྷུ་བདེ་སྤྱོད་ལུན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱན་བཅུགས་གནང་ནི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཚུ་རྣམ་ཐོས་སྣས་
ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་སྐྱེ་བུ་བ་ལས་ལྷག་པ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཡང་ ཡབ་མེས་ག་ར་གི་བྱགས་
ཀྱི་རེ་འདོད་ཅོག་འཐད་པ་འབད་བསྐྱེད་ཡོད་རུང་ མངོན་སུམ་ལག་ལེན་ཁར་
མཛོད་ཚུགས་མི་འདི་ནི་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་ལས་མེད་ནི་དེ་
གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་སྐྱོར་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་འཇིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་
ཆེན་སྐབས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་བཟུམ་མའི་རྒྱལ་པོ་ལྔར་ཡང་མ་བྱོན།
མ་འོངས་པ་ན་ཡང་འབྱོན་པར་དཀའ་བེར་གསུང་བཤད་ནང་གསུངས་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པས་བེར་ལྷ་མི་འདི་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་འཇིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་མཛོད་རྣམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷ་ཚར་ཕ་ཨིན་ནོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།   འཇུག་ཚུམ།

མཇུག་ཚུམ།

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྤྱན་རྫོང་སྤྱུལ་ཏེ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམས་གཟིགས།།
འཇིགས་མེད་སེང་གོས་ཐུགས་རྫོང་བསྐྱེད་དེ་འབངས་ཀྱི་བདེ་དོན་མཛད།།
ལྷར་བཅས་འགྲོ་རྣམས་གང་ལ་མགྲུ་བས་སྒྲིང་ནས་བསྐྱོད་ཅིང་སྒྲོན། །
དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་རྣམས་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་སྤྱན་གྲགས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེང་། །

རྒྱལ་བའི་རྣམ་སྤྱུལ་རྒྱལ་མཚོག་དམ་པ་དེས། །
བགང་བྱ་སོ་བཞིར་ཐུགས་ལས་རབ་སྒྲོས་ཏེ། །
རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་ཚོས་གཏམ་དང། །
མི་སྐྱེར་བདེ་སྐྱིད་སྐྱེལ་བའི་དགའ་སྟོན་གཏམ། །

རང་དབང་རྩི་རྩེའི་གྲག་ལྷར་བཅན་གཏམ་དང། །
འབངས་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་བཅེ་བའི་གཏམ། །
གཏམ་ཚོགས་གངས་ལས་འདས་པ་ལོས་ཀྱང་མཚེས། །
མཛད་བཟང་ཞིང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་གངས་མང་བས། །

གཞན་དོན་སྤུལ་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་བ། །
ཐུགས་རིག་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བའི་ལས། །
དེ་ན་བདག་འདྲས་གཞལ་བར་ག་ལ་འོས། །
འོན་ཀྱང་མ་འོངས་འབྲུག་གི་མི་རིགས་ཚོས། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡིད་ཆེས་དང་བཅས་གང་གི་དྲིན་དྲན་པའི། །
ཉེན་དུ་སློ་གྲོས་སློབས་པས་མ་སྦྱོགས་ཀྱང་། །
ངལ་བས་བརྩོན་འདྲིར་རྣམ་དཀར་ཆ་མཆིས་ན། །
དགའ་བདེ་དཔལ་གྱིས་འཕྲོར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདྲིར། །

མི་མཐུན་ཉེར་འཚོ་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །
རྒྱལ་སློན་འབངས་རྣམས་སྤྲུགས་མཐུན་བེམས་གཙུག་ལྷན་ལྟེ། །
བདེ་སྦྱིད་བསྐལ་པར་གནས་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག །
དེ་རྒྱུད་གང་གིས་མེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འབངས། །
ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་མེད་དམ་ཆོས་དེས། །
སྤྲུག་བསམ་དག་སློབ་སྦྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་དགོ། །
ཆོག་དོན་འབྲུག་པ་ཅི་མཆིས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །དགོདོ། །

དེབ་འདི་གི་འབྲུངས་གཏུགས་ཡིག་ཆའི་རིགས་གསལ་གསལ།

༡. རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་རིགས།
༢. ཀུན་གསལ་བསྐྱེད་བསྐྱོགས་ཀྱི་རིགས།
༣. སློན་ཆེན་གྱིས་ལོ་འཁོར་སྟོན་ལྷན་ལྷན་རིགས།
༤. རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སློན་མེ།
༥. རྒྱལ་རབས་བེན་བེས་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ།
༦. ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡོངས་རྫོགས།
༧. བློ་མངའ་གསོལ་བེན་བེས་དེབ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལུངས་གཏུགས་ཡིག་ཚའི་རྟོ་དང་མཁས་པ་རྒན་རབས་ཀྱི་མཚན་ཐོ།

༥ རྩོན་བེད་ཀྱི་ག་གཞུང་ཐང་མངའ་ཞབས་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་
འབྲེལ་བ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་དུ་མ།

ངག་ཐོག་རྗེ་གཏུགས་འབད་སའི་མཁས་པ་རྒན་རབས་ཚུ་གི་
མཚན་ཐོ་གཤམ་གསལ།

- ༡. ཨ་རྒྱལ་དབང་མེད་ཚེ་པ།
- ༢. ཨ་རྒྱལ་ཀུན་དགའ།
- ༣. རྩི་དཔོན་དབང་འདུས།
- ༤. དཔོས་ཐང་ལྟ་དུར།
- ༥. དཔོས་ཀུན་བཟང་མེན་ལས།
- ༦. དཔོས་ཀུན་བཟང་ལྟང་མེ།
- ༧. དཔོས་རྒྱལ་རྗེ་འཛིན།
- ༨. དཔོས་ལྟ་དར་ལ།
- ༩. དཔོས་སངས་རྒྱལ་དབང་ལུག།
- ༡༠. དཔོས་ལྟ་དཔེ་མ་དབང་ལུག།
- ༡༡. དཔོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག།
- ༡༢. དཔོས་ཚེ་རིང་དབང་ལྷགས།
- ༡༣. རྩོང་དཔོན་ལྟོད་པ་རྩོ་རྩེ།
- ༡༤. བང་ག་རྩེ་ཏ་མང།
- ༡༥. རྩོད་པོ་ལུན་ཚོགས།
- ༡༦. དཔོས་ལུང་པ་རྩོ་རྩེ།
- ༡༧. དཔོས་རྗེ་ཞེན་ཀའ་མལ།
- ༡༨. བཞེམ་དཔོན་དཔོས་སངས་རྒྱལ་
བལྟན་འཛིན།

༡༩ དཔོས་ཤིང་མཁར་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྒན་རབས་ཚུ་གིས་
ངལ་བ་མེད་པར་རིས་ལན་དོགས་སེལ་དྲངས་གསལ་མཛད་མི་ལུ་ཉིང་དྲངས་
མའི་དཀྱིལ་ལས་དགའ་ཚོར་ཡོད།

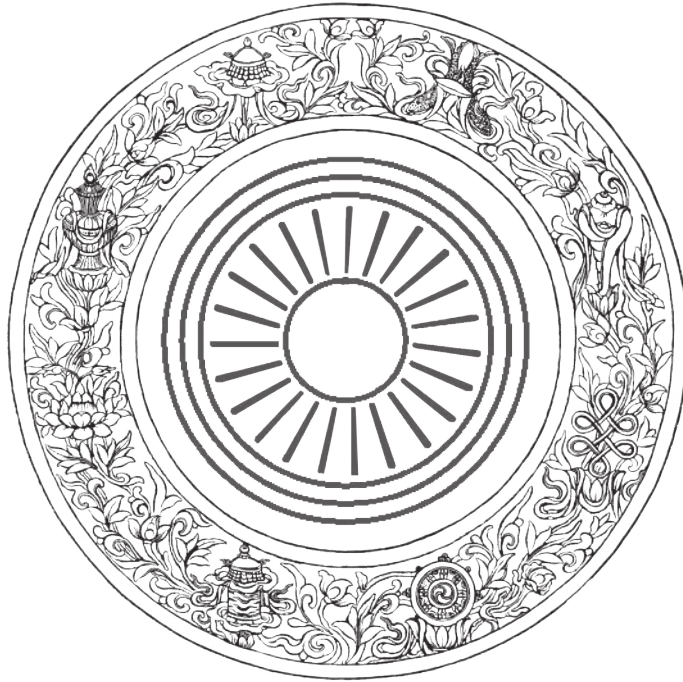

Published by
Centre for Bhutan Studies
Post Box 1111
Tel: 975-2-321005,321111 Fax: 975-2-321001
<http://www.bhutanstudies.org.bt>